

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Časopis pro katoliky,
zvláště
pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. PETR HLOBIL,

benediktin rajhradský.

Ročník XXXV.

Rok 1901.

U Brně.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

O b s a h.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Vánoce	1	Slovo shůry vyjdouc (Fr. Sušil)	145
O novém roce (Vl. Št.)	6	Srdce Ježíšovo (T. P. Slov.)	177
Te Deum (Vl. Št.)	10	K nejsvětější tváři Páně (B. Hakl)	201
Ó světlo nebes blažené (Vl. Št.)	33	Píseň k Panně Marii (K. D. L.)	208
U kříže	48	O působení lásky Boží (Vl. Št.)	233
Ó žasněte nebesa (Fr. Sušil)	65	Církvi svatá, budiž zdráva! (Vl. Št.)	265
Sbor nové Jerusalemi (Fr. Sušil)	97	Modlitba Páně (»Obzor«)	289
Vstát! jest (Fr. P. Kosík)	113	Rorate (Fr. Chramosta)	321
V máji (P. Zaletěl)	121	Svatá noc (Al. Halaška)	346

Četba poučná a dějepisná.

Isák žehná Jakubovi (Fr. Janovský)	7	Život blahosl. Františka Clety	156
Řež křesťanů na Libanoně	14	188, 218, 250, 273, 294	
51, 87, 113, 134, 165, 194, 225, 255, 311, 337		Jakub slouží u Lámana (Fr. Janovský)	161
Pomoc naše ve jménu Páně	23	215, 247	
Svatá Veronika (B. Hendl)	43	O Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda	183
Poslední blahověčení v minulém století (Boh. Hendl)	45	Čím musí býti misijnář v Číně? (F. P. Kosík)	186
Řebřík Jakubův (Fr. Janovský) 85, 111, 131	131	Alkohol (B. Hendl)	191
Impropéria (J. St. Pavlík)	78	Jak ctili starí křesťané Pannu Marii (B. Hendl)	202
Dvanáctero proroctví na Bílou sobotu (J. St. Pavlík)	98	Svěcení zelin na Nanebevzetí Panny Marie (J. St. Pavlík)	208
Blahoslavený Heřman Josef (B. Hendl)	103	Prastarý pomník křesťanský v Číně (B. Hendl)	276
Co jsou agnůsky? (B. Hendl)	109	Pomník spisovatele zlaté knihy: O následování Krista (B. Hendl)	279
Letnice židovské a křesťanské (J. St. Pavlík)	122	Návrat Jakubův z Mesopotamie (F. Janovský)	309
Sv. Monika a syn její sv. Augustin (B. Hendl)	128	328	
		Proč biskupové jezdí a kapucíni chodí pšky	336

Četba k pobožnosti povzbuzující.

Nový rok — nové století	2	Škola božského Srdce Páně (J. St. Pavlík)	149
Věřím v Boha (B. Hendl)	11	Vydej počet z vládařství svého (J. St. Pavlík)	178
34, 66, 106, 125, 152, 180, 211, 236, 271, 305, 330		Duch sv. Františka Saleského (Fr. Klíma)	221
Ke slavnosti Jména Ježíš (Fr. Špička)	21	253, 298, 333	
Na slavnost Očišťování Panny Marie (dle P. M. Cochemy)	40, 82	Něco o růženci (J. St. Pavlík) 234, 266,	302
Užitečnost přikázání Božího (B. Hendl)	73	Muž podle Srdce Páně (B. Hendl)	240, 268
Slavnost nejsv. Srdce Páně (B. Hendl)	146	Něco o očistci (B. Hendl)	290
		Koruna z dvanácti hvězd (J. St. Pavlík)	322
		Dobrý úmysl (B. Hendl)	326

Hlavní úmysly.

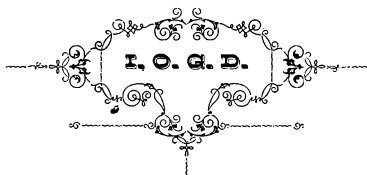
	Strana		Strana
Zasvěcení 20. století Ježíši Kristu	30	O křesťanské poslušnosti	199
Zachování zbožných kongregací ve Francii	63	Náležitě svěcení dne Páně	231
Křesťanský duch v rodinách	95	Horlivost v učení sv. náboženství	263
Záchrana mládeže	119	Šlechtnost křesťanská	287
Duch obětivosti	143	Křesťanské milosrdenství	319
Království božského Srdce Páně	175	Statečné hájení zájmů církve	347

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katolických misí (M. Weinberger)	26	Katolíci v arcidiecesi olomoucké a všech zemích československých	224
57, 90, 114, 139, 171, 195, 227, 260, 281, 315, 342		Slavnostní schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda na Velehradě	242
Ukončení jubilejního roku	49		

Různé zprávy.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně	29	Různé zprávy z katolického života	30
62, 94, 118, 142, 174, 198, 230, 263, 286, 318, 345		60, 93, 284	
		Bohumír Hendl	138

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 1.

Úctou Srdce Ježíšova v obraze obnovuje se památka oné duchovní lásky, ze které Syn Boží přirozenost lidskou na se vzal a poslušen až k smrti, lidem dal příklad, že byl tichý a pokorný srdcem. (Kongr. obř.)

Vánoce

*V oblacích pěli andělé,
v mlhách kdy dřimal svět celý,
za zvuku písně veselí
z ráje bran k Betlemu spěli.*

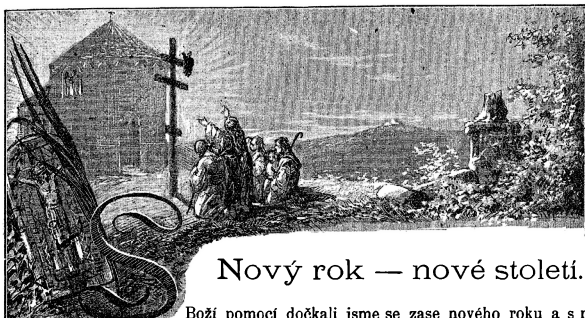
*Mad chudou chatkou stavili
bělostná křídla svá v letu,
v studené jesle vložili
Spasení celému světu.*

*Žářivé hvězdy velký jas
v blankytu hodily báně,
světlem až zmiral mlhy pás
a v lesku tanuly stráně.*

*Pastýře v poli chudičké
z tichého vzbudili ze sna,
dítě že v jeslech maličké
pouta již zlomila těsná.*

*Se hrudi sňala kletbu zlou,
lidstva jež zbavila ráje,
odkryla stezku zapadlou
v kýžene, nebeské ráje*

Nový rok — nové století.

Boží pomocí dočkali jsme se zase nového roku a s ním také nového století, století to od narození Kristova dvacátého. A tu maně naskytá se otázka: »Co nám přinese doba příští?« Znajíce dobře poměry ve světě, můžeme směle na otázku tuto odpovědět: »Nepřinese nám doba příští pokoj, nýbrž boj.« A jak to? bude se snad mnohý čtenář tázati. Zcela jednoduše. Vždyť vidí každý, že zlo není ještě přemoženo, že naopak směleji pozvedá hlavu svou; vždyť patrně, že nepřítel Božích a svatě naší církve na světě jest síla ohromná, kteří všemožnými prostředky k tomu ctili pracují, aby »víru« zničili, Boha s trůnu sesadili, církev katolickou v prach pošlapali a potom nemajíce odpůrců, nad lidem vládli a panovali dle svého způsobu a svých převrácených chťičův. A nepřítel takových jest ve světě počet ohromný, více jest jich nežli si myslíme, a to ve všech stavech a na všech místech. Rozhojnila se zajisté nevěra měrou úžasnou, taktéž i vlažnost náboženská, která k oné vede, jeví se na všech stranách. A tu má věrný katolík mlčet? Tu má nechat vše, ať se bere směrem jakým chce? Má nečinně přihlížeti, kterak se jeho svatá víra tupí, církev jeho hanobí, Bůh jeho uráží a vše, co mu svatého a drahého jest, nohama šlape? Ó nikoliv! Jaci bychom to byli Boží bojovníci? S nepříteli Božími a církve žádný mír, nýbrž boj! Tak to chce sám Spasitel, jenž pravil: »Nepřišel jsem poslat pokoj na zemi, nýbrž meč.« A svatý apoštol dodává: »Jaké pak je společenství Krista s Belialem (zlým duchem)?« Proto jen ruče v boj ve jménu Božím pro Boha, pro víru a církev! Boj ten je sice těžký, ale záslužný a na konec přece jen vítězný, neboť nám v čele stojí sám velitel vojska nebeského, ochránce církve Páně, vůdce všech přátel Božích — svatý archanděl Michael.

Jméno Michael znamená: »Kdo jest jako Bůh?« A krásné toto jméno zasloužil si tento kníže dvora nebeského v prvním boji dobře se zlem v onom tajemném boji andělů věrných s anděli odpadlými.

Písmo svaté vypravuje nám o tomto hrozném boji: »I povstal v nebi veliký boj; Michael a jeho andělé válčili s drakem a drak válčil se svými anděli.« A kdo zvítězil? »I byl dolů shozen onen veliký drak, starý to had, jenž se zove ďáblem, a satan, jenž celý svět svádí; svržen byl na zemi a s ním i jeho andělé.«

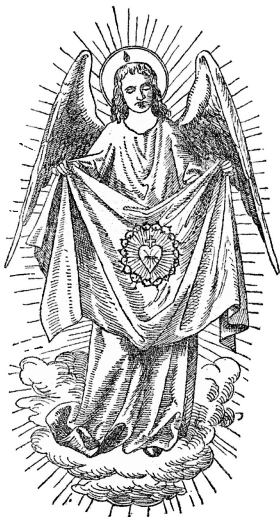
To byl první hrozný boj proti Bohu, jež podnikli andělé pýchou zpiti, chtějící býti jako Bůh. Ale svatý Michael, věrný sluha Boží, hromovým hlasem na ně vzkřikl: »Kdo jest jako Bůh?!« a s pomocí Boží přemohl odpadlíky a svrhl

je na zemi. Ejhle, toť obraz, toť vzor všech bojů s nepřáteli Božími! Boj tento počal na nebi, pokračuje na zemi a dobojován bude až ku konci světa. Všichni nepřátelé Boží a Kristovi stavi se pod prapor ďábla tohoto, zapřísáhlého odpůrce Boží moci; ale všichni ctitelé Boží a věřící křesťané spěchají pod prapor sv. archanděla Michaela, neboť on vede nás 1. k boji, 2. k vítězství a 3. k odměně.

1. V čem záleží tento boj? Jest neustále tentýž, je to revoluce proti Bohu, vzbouření se tvorů proti Stvořiteli, dítek proti nebeskému Oci. Tam na nebi, na začátku, zpyšněl anděl nejkrásnější, jež Bůh největšími nadal milostmi. Místo aby Pána svého velebil a vděčen jemu byl, naplněn je zpupností, neobstál ve zkoušce poslušnosti a zvolal v srdci svém: »Bohu chci býti roven, nad hvězdy postavím trůn svůj!« A pokušení toto sdělil i s ostatními anděly a veliká část se k němu přidala. Toť první boj proti Bohu, a odvěky tento boj trvá posud. — »Chceme býti sami sobě Bohem, Boha neznáme, Boha nechceme, co je nám do nebe po smrti,

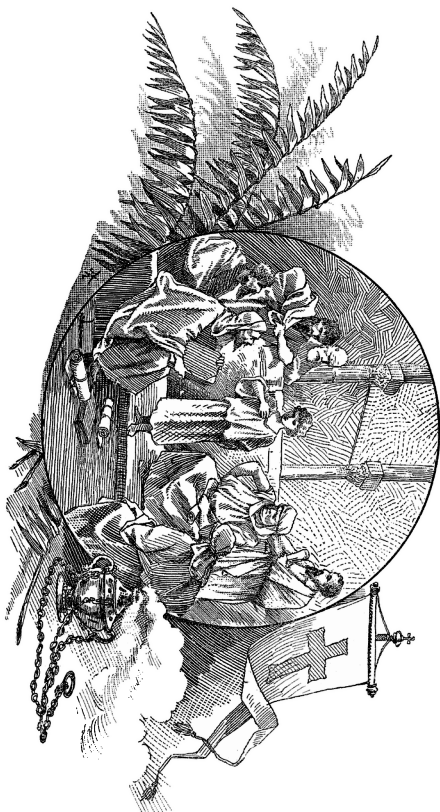
chceme míti nebe zde na zemi, člověk je svým vlastním pánem« atd. Tak ozývá se ve světě ohlasem steronásobným, a to v posluchárnách škol vysokých, v akademiích učenců, v kruzích darmošlapů, v továrnách a dílnách mezi dělníky, ba i v mnohých rodinách. Ano ještě horší věci slychati možno. »Není Boha, není duše nesmrtelné, člověk zemře jako zvíře, a je konec. Není soudu, není pekla ani nebe, to vše jsou staré báchorky. Proto jen na světě ať se člověk dobře má, tu ať užívá, o prostředky ať se nestará. Každý je k tomu dobrý, neboť beztoho majetek je krádeží.« Hrozná tato nauka rozšiřuje se tisícerými novinami a knihami, v nesčetných schůzích se veřejně hlásá a zvrácená vůle lidská ji podporuje, neboť se jí zamlouvá. Tak připravuje a rozšiřuje se boj proti náboženství katolickému, tak roste nevěra a zpupnost, tak bují odpadání od víry a Krista, tak rozšiřuje se království satanovo na zemi na úkor království Božího. A k tomu všemu máme snad mlčeti? Ó nikoli, sice stihne nás trest Boží! Boj, boj krutý, neúprosný vésti musíme, neboť nechceme s oněmi nešťastníky ve věčnou záhubu upadnouti. Víru proti nevěře, naději proti zoufalství, lásku proti nenávisti, knihu dobrou proti zlé, peníze na dobro proti penězům na zlo, modlitbu proti rouhání, život čistý a ctnostný proti neslechetnému stavěti nutno. Tak bojuje se pro Boha, pro víru a spásu naši! A tu je svatý archanděl našim mocným vůdcem. Zkušený v boji, obdařený milostí Boží povede nás krutým tímto bojem zajisté

2. k vítězství, neboť jen tam se vítězí, kde Bůh pomáhá. A svatý Michael byl vždy tam se svým vojskem na pomoc, kde lidstvo zápasilo pro slávu Boží a spásu svou. On to byl, jenž Israelity z Egypta vyvedl a z otroctví Faraonova vysvobodil. On to byl, jenž lid tento po 40 let pouští vodil, opatroval a před

nástrahami Faraona ochránil. On to byl, jenž s ďáblem bojoval o mrtvé tělo Mojžišovo, aby nebylo ho zneužito k modloslužbě. On stál lidu věrnému vždy po boku. — Proto i nyní tam jest jisté vítězství, kde zaznívá volání: »Kdo jest jako

Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě.

Bůh?« Kdo smí býti tak smělým a proti Bohu se stavěti, nad Boha se vynáseti? Koho se máme více báti nežli Boha? Neboť jestliže Bůh jedinou onu zpupnou myšlenku pyšných andělů tak hrozně potrestal, čím více potrestá hříchů našich?

Proto jen žádný smrtelný hřích! V tom záleží vítězství nad satanem, svůdcem. Bázeň tato Boží jest počátkem vši moudrosti, ale také i základem lásky. I tu volá k nám svatý vojevůdce: »Kdo jest jako Bůh?« Koho máme jako Boha milovati? Kdo miloval nás více od počátku?

Již 1900 let stojí před zraky světa veškerého Ježíš Kristus, Syn Boží, s nebe na svět přišlý a z Panny narozený Spasitel světa. Třiatřicet let putuje po této zemi čině všude dobře, volá nás k Bohu nazpět, podává nám léky proti nemoci hříchu, hledá zbloudilé, odpouští vinníkům, miluje věrné a obětuje se za všechny. Na Kalvarii rozepíná ruce své na kříži, aby všechny lidi objal, všechny zachránil, všechny spasil. Ó kdo je tak lásky hodným, jako náš milý Spasitel? Koho onen trest nad anděly vyneseny neodstraší a tato láska Kristova neobměkčí a nepohne, ten jest již ztracen, neboť dává na jevo, že jest jeho nepřítelem a přívržencem odvěkého nepřítele — satana.

Víra naše v Boha, víra naše v Krista Ježíše, láska naše k němu a naděje v jeho milost — toť naše vítězství; toto objeví se teprve v hodině smrti ve světle nejkrásnějším, neboť pak nás vede

3. k odměně. »Nebude korunován, leč kdo až do konce v boji vytrval«, pravi svatý apoštol Pavel. A tu má svatý archanděl Michael za úkol, všech lidí spravedlivých, které s tohoto světa na onen se odebírají, se ujmouti, je proti nástrahám zlého ducha brániti a k soudu Kristově přivést, aby obdržely onu odměnu, kterou Bůh zásluhám ustanovil. A jaká je to odměna? Svatý apoštol Pavel nenalézá slov, aby ji popsal, proto praví jen: »Ani oko nevidělo ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří ho milují.« Kníže odměňuje své věrné po knížecku, král po královsku, ale Bůh všemohoucí božsky! Ó jak hojná to odměna za malou práci, jak věčná to odměna za krátký boj! Až přijde konec světa a dobojován bude boj přátel Božích s nepřáteli jeho, tu zavzní trouba svatého archanděla a mrtví vstanou z mrtvých. Tu povede svatý Michael všechny své věrné bojovníky k soudu poslednímu; tam uslyší ortel, jimž otevře se jim brána k životu věčnému, nepřítel pak jeho i s pyšnými anděly uslyší odsouzení k věčným mukám.

To je tedy onen archanděl, jenž s plamenným mečem stojí u brány nového století, kníže nebeský sv. Michael, nepřemožitelný vojevůdce, který nám pomáhati bude v boji, dovede nás k jistému vítězství a k věčné odměně. Proto k němu volá po každé mši svaté církev Páně dle příkladu sv. Otce Lva XIII.: »Svatý archanděli Michaeli, chraň nás v boji a proti úkladům ďáblovým budiž nám záštitou! Nechť Bůh přikáže jemu, pokorně prosíme! Ty pak, kníže vojska nebeského, satanáše i jiné duchy zlé, kteří na zkázu duší ve světě obcházejí, božskou mocí do pekla svrhni!«

Ochranu tuto sv. archanděla Michaela přejeme ze srdce všem čtenářům a přátelům »Školy Božského Srdce Páně«. K tomu kéž milostivý Bůh je zahrne hojnými milostmi a dary i pro tento časný život, aby tím lépe a s větší radostí horlili pro čest a slávu Boží a pracovali na spásu duše své. Kéž nám všem k tomu dopomůže všemohoucí, trojjediný Bůh † Otec, † Syn a Duch † svatý! Amen.

BOH. HENDL.

O novém roce.

Vzhůru srdce! vzhůru jasné zraky,
novým rokem nový svitnul čas;
zajďte již minulosti mraky,
s nebe nové dohy září jas:
kužlá hodina, jež nám zas dána,
hvězdou naděje nám z temna plá,
její zář to důvěra jest v Pána;
vzhůru srdce, On nám požehná!

Ruce k dílu! V nově času době
buď nám práce prvním zákonem;
prací jenom zkvěte v milé zlobě
každý den nám květným záhonem,
a rok celý vzácným bude sadem,
kde plod rajskej zase lidem zrá, —
liné ruky lán an pustne ladem.
Ruce k dílu! Bůh nám požehná!

Neklesejme! Nechat nám i chystá
nový rok dnem každým nový kříz —
kdo jen s láskou následuje Krista,
tomu lehkou bude všechna tíž.
A necht mraky shlukují se černé
a že opustil nás Bůh, se zdá:
zachovejme srdce ctivosti věrné,
neklesejme, — Bůh nám požehná!

Vytrvejme! byt i nová doba
k novému jen zvala zápasu,
není klidu, dokud trvá zloba,
však mír věčný jest, — boj do času.

Pravda mečem buď a právo štítem,
Hospodin své bojovníky zná:
nezvítězí peklo v boji lítém,
vytrvejme, — Bůh nám požehná!

VI. Št. s. «Obsor».

Vyšších věcí nad sebe nikdy nehledej a silnějších nad sebe nezkoumej: ale což přikázal tobě Bůh, o tom vždycky přemýšlej, a ve mnohých skutečích jeho nebyvej všetečný. Není zajisté potřeba tobě viděti očima svýma těch věcí, kteréž skryty jsou.

(Sir. 3, 22. 23.)

Isák žehná Jakubovi.

Napsal FR. JANOVSKÝ.

Sestral se pak Isák a pošly byly oči jeho a viděti nemohl; i povolal Esaua, syna svého většího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpověděl: Tu jsem. Jemuž otec řekl: Vidiš, že jsem se sestral a nevím dne smrti své. Vezmi zbraň svou, toul a lučiště, a vyjdi ven. a když něco ulovíš, udělej mi z toho krmi, jakou víš, že já chci, a přines, ať pojím a ať požehná tobě duše má, prve než umru.

Což když uslyšela Rebeka a on odesel na pole, aby rozkázání otce naplnil, řekla synu svému Jakubovi: Slyšela jsem otce tvého mluvícího s Esauem, bratrem tvým, a řkoucího jemu: Přines mi z lovu svého a nadělej pokrmů, ať pojím a požehnám tobě před Hospodinem, prve než umru. Nyní tedy, synu můj, povol radám svým a jda k stádu přines mně dva kozelce nejlepší, ať nadělam z nich pokrmů otci tvému, kterýž rád jida, kterýž když mu přineseš a jísti bude, ať požehná tobě, prve než umře.

Kterážto on odpověděl: Viš, že Esau bratr můj člověk chlupatý jest, a já hladký; jestliže omaká mne otec můj a uctí, bojím se, aby se nedomníval, že jsem si z něho chtěl posměch udělati, a uvedu na sebe zlořečení místo požehnání.

K němuž matka řekla: Na mne buď to zlořečení, synu můj; toliko uposlechni hlasu mého, a jda přines, co jsem řekla.

Odesel a přinesl a dal matce. Připravila ona pokrm, jakož znala, že chce otec jeho. A v šaty Esaua velmi dobré, kteréž u sebe měla doma, oblékla ho, a kožkami kozelčími obvinula ruce jeho a díl nahý hrdla zakryla. I dala krmi, i chlebě, kterýchž byla napekla, podala. Kterážto když vnesl, řekl: Otče můj. On pak odpověděl: Slyším. Kdo jsi ty, synu můj?

I řekl Jakub: Já jsem prvorozený tvůj Esau; učinil jsem, jakož jsi mi rozkázal; vstaň, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehnala duše tvá. A opět řekl Isák k synu svému: Kterak's tak brzo naléztí mohl, synu můj? Kterýž odpověděl: Vůle Boží byla, aby se mi brzo nahodilo, co jsem chtěl. I řekl Isák: Přistup sem, ať se tebe dotknu, synu můj, a zkusím, jsi-li ty syn můj Esau, čili ne.

Přistoupil on k otci, a omakav ho, řekl Isák: Hlas jistě hlas Jakubův jest, ale ruce jsou ruce Esauovy. A nepoznal ho, nebo chlupaté ruce měly podobenství většího. Žehnaje tedy jemu řekl: Ty-li jsi syn můj Esau? Odpověděl: Ját jsem. A on řekl: Přines mi krmě z lovu

svého, synu můj, aby požehnala tobě duše má. Kterýchžto podaných když pojedl, podal mu také vína, jehož když se napil, řekl k němu: Přistup ke mně a dej mi políbení, synu můj.

Přistoupil a políbil ho. A hned jakž ucítil vůni roucha jeho, žehnaje mu řekl: Hle vůně syna mého jako vůně pole plného, kterémuž požehnal Hospodin. Dejž tobě Bůh z rosy nebeské a z tučnosti zemské hojnost obilí a vína. A ať tobě slouží lidé a klanějí se tobě pokolení; budiž pánem bratří svých a ať se skloňují před tebou synové matky tvé. Kdo by zlořečil tobě, ten buď zlořečený, a kdo by dobrořečil tobě, dobrořečením naplněn buď.

Sotva Isák řeč dokonál, a když Jakub vyšel ven, přišel Esau a vařené pokrmy z lovu vnesl k otci řka: Vstaň, otče můj, a jez z lovu syna svého, aby požehnala mi duše tvá.

I řekl jemu Isák: I kdo jsi ty? Kterýž odpověděl: Já jsem syn tvůj prvorozený Esau. Lekl se Isák zděšením náramným a více než může řečeno býti div se, řekl: Kdož tedy jest ten, kterýž dávno uloviv zvěř přinesl mi, a jedl jsem ze všeho, prve než jsi ty přišel? I požehnal jsem mu a budeť požehnaným. I. Mojž. 27, 1.—33.

* * *

Jaký to veliký děj opakoval se před očima našima, když jsme četli slova uvedena! Isák, veliký ctihodný patriarcha, sedí ve staně svém skloněn státiin a slepý; brzy bude míti doputování pouť pozemskou; jakožto jediný syn Abrahamův a Sárin byl zdědil veliké požehnání mesianské, a tož tenkrát, kdyžtému řekl Hospodin: »Nesestupuj do Egypta, ale odpočiň v zemi, kterou povím tobě. A buď v ní pohostinu, a budu s tebou a požehnám tobě; nebo

tobě a semeni tvému dám všechny krajiny tyto, plně přísahu, kterou jsem slíbil Abrahamovi, otci tvému. A rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské, a dám potomkům tvým všechny krajiny tyto, a požehnání budou v semeni tvém všickni národové země, protože uposlechl Abraham hlasu mého a ostříhal poručení a přikázání mých, i posvátné obyčeje a zákony mé zachoval.« I. Mojž. 26, 2.—5.

Ano, byl zdědil Isák veliké požehnání mesianské, byl zdědil dědičné právo na zaslíbenou zemi, Chanaan, právo na převelebnou důstojnost, že z jeho potomstva vzejde Spasitel světa; byl praotcem Ježíše Krista podle lidské přirozenosti jeho. Všecku tu podivuhodnou důstojnost Isákovu mohl zajistiti jenom jeden z dvou jeho synů děditi, jenom na jednoho mohla býti přenesena. Kdo bude ten šťastný? Esau či Jakub?

Kdyby jenom přirozený zákon byl měl rozhodovati, byla věc ihned rozhodnuta: Esau jest prvorozený, Esau bude dědicem. Avšak zde neběželo především a hlavně o dědictví přirozené, pozemské, nýbrž o nadpřirozené, nebeské; proto neměl zde rozhodnouti jenom přirozený, obyčejný lidský zákon, lidská vůle, nýbrž vůle Boží; kdo z obou těch synů ve věčném úřadku Božím byl vyvolen, tomu požehná Isák. Boha tedy dlužno se ptáti, kdo jest ten šťastný; a Bůh odpověděl už dříve, než oba ti bratři spatřili světlo světa; řekl Rebece: »Dva národové jsou v životě tvém a dvojí lid z života tvého se rozdělí, a lid přemůže lid, a větší (Esau) sloužití bude menšímu (Jakubovi)«. I. Mojž. 25, 23.

Tat byla odpověď Hospodinova, toť Boží »Amen«; Jakub musil dostati požehnání. A byl by je věru dostal i bez všelikého použití lsti, k níž vzala útočiště matka jeho Rebeka i on; klidné a spo-

kojem mohli všecku tu věc ponechat i prozřetelnosti Boží; avšak takoví už jsou křehcí a nedočkaví lidé, rádi by předstihli klidné cesty Boží, rádi by dříve a sami jednali, než se Bohu zalíbí jednati. Málem byla by úskokem Rebečiným a Jakubovým všechna znetvořena a pokalena ona převelebná chvíle, kdy ctihodný patriarcha Isák přenáší na syna svého požehnání mesianské — ano znetvořena a pokalena byla by ta převelebná chvíle, kdyby vedle lsti lidské majestátně nekráčelo tajemství Božího předurčení, tajemství nám lidem nevyzpytatelné, více nevyzpytatelné než hlubiny mořské, hvězdy nebeské.

Od věčnosti určil Bůh Jakuba k velikým milostem, k největším milostem, jakž tehdy vůbec bylo možno dostati; od věčnosti ustanovil Bůh pro Esaua nižší řád, nižší stupeň. Proč? Aj, který pak rozum lidský chtěl vystihnouti hlubiny Boží moudrosti a vůle? Jako v těchto svatých dějinách patriarchálních zůstává nám neproniknutelným a nepřístupným tajemství Božích úradků, tak zajisté přihází se nám i v našem životě. I za našich dnů spatřujeme lidi, na něž jako na Jakuba hojnost milosti a požehnání rozlito, však též lidi, jimž jako Esauovi menšího dostává se podílu ve stacích pozemských i nebeských. Proč jest jeden chud, druhý bohat? jeden zdrav, druhý nemocen? — Proč oplývá jeden pohodlím a majetkem? proč nuzačl se druhý a pracovati musí až do úpadu, aby nehyln hladem? Proč jeden tak rád, tak ochotně, tak snadno slouží Bohu a plní všechny povinnosti křesťanské? proč druhý padá z hříchů do hříchů a jenom k zármutku a bolesti jest svým rodičům, svým přátelům a příbuzným? Proč některým národům už tolik set let svítí světlo sv. evangelia, kdežto druzí úpějí dosud v temnotách bludu, lži a klamu pohanského nebo kacířského?

Který člověk odpoví na ty otázky? který člověk odhalí závoj, jímž jsou zastřeny před námi úradky Boha vševědoucího a nejmoudřejšího? Varuje nás Bůh od takového neužitečné, ba mnohdy hřísné všetečnosti, kdyžťe praví ústy moudrého Sirachovce: „Výšších věcí nad sebe nehledej a silnějších nad sebe nezkoumej; ale což přikázal tobě Bůh, o tom vždycky přemýšlej, a ve mnohých skutcích jeho nebývej všetečný. Není zajisté potřebí tobě viděti očima svýma těch věcí, kteréž skryty jsou.“ Sir. 3, 22. 23.

Ano, varuje nás sám Bůh od všetečnosti vzhledem ku věčným úradkům jeho, avšak z druhé strany napomíná, by každý poctivě a svědomitě spolupůsobil s milostí, jakáž mu poskytnuta, buď si velká, nebo malá; jesti vždycky taková, že kdyby člověk svědomitě ji užil, dojde jistě věčné spásy; chceť Bůh, aby všichni lidé byli spaseni, proto dává všem milost dostatečnou.

Ať pomní také pošetilý všetečka, že si neví rady ani s tajemstvími přírody, s tajemstvími země, kteráž jest takorba podnoží nohou Božích; Jaka tedy smělost chtíti vystihnouti tajemství Božího rozumu! Už totik tisíc let leží otevřena kniha přírody před lidstvem, a kolik listů zbývá v ní ještě, jejichž obsahu nemohli a nemohou rozluštití sebe učenější lidé, sebe pilnější, sebe slavnější přírodopyskovci!

Ať pomní pošetilý všetečka, jak obmezena jest dovednost lidská, co se týče řemesel a umění. Kde pak jest jaký člověk, jenž by se vyznal ve všech řemeslech, ve všech uměních? Každému jest se spokojiti se skrovnoučkým oborem některé práce, některého zaměstnání; všechny jiné obory zůstávají mu takorba tajemstvími.

Udalo se jednou, že veleslavný a vítězný král macedonský Alexander Veliký navštívil uměleckou dílnu ře-

ckého slovutného malíře Apella. Prohlížel si hotové obrazy, díval se na malbu nových a leccos podotýkal o skladbě barev a jiných věcech malířských; ale byly všechny ty poznámky chybné a nerozumny. I pojal ho Apelles uctivě stranou a pošeptal mu: »Králi, tamto oni boši, kteří mísí barvy, smějí se tvé řeči!« Dával mu tím na rozum: Ty, ó králi, jsi znamenitým bojovníkem, vítězem, slavným vladařem, světovým hrdinou, avšak malířství nerozumíš.

Podobně říci lze všelikému vše-
tečkovi ve věcech božských. Přerůzné Boží milosti jsou světem sil nadpřirozených; nezná nižádný člověk celého světa přirozeného, na němž a v němž přebývá; jak by si směl troufati vystihnouti už hned na zemi všeho světa nadpřirozeného?

Zde na světě důvěřujeme věcem, kterým sami nerozumíme, důvěřujeme znalecům, mistrům, umělcům v oborech oněch; pomníme, co tu dozorců, správců, vůdců, ředitelů, náčelníkův atd.! Tak i ve věcech nadpřirozených jest nám důvěřovati Bohu nejmodřejšímu, nejsvětějšímu, nejspravedlivějšímu, kterýž

jako káže slunci svému vzházeti na každého člověka, jako déšť dává na pole spravedlivého i nespravedlivého, tak i milost nadpřirozenou, milost k věčné spáse potřebnou každému nabízí, každému podává; ať nechce smrti hříšnickovy, nýbrž aby se obrátil a živ byl.

Všecky ty pozoruhodné cesty milosti své, jež nám nyní jsou skryty a tajemny, odhalí nám Bůh teprv v den soudu všeobecného; toť pravý den Páně, toť největší svátek Páně, po němž nebude už následovati nižádný všední den pozemské bídý a nejistoty a nejasnosti, nýbrž věkovitá jasnost, věkovitě porozumění všem úradkům Božím.

Zatím jest nám uctivě věřiti v Boží lásku a prozřetelnost, kteráž zajisté nejlepší podíl chystá každému člověku přicházejícímu na tento svět; jest nám věřiti a podle té víry žiti; jenom takto uzraje nám na stromě naší pozemské pouti ovoce života věčného, požehnání věčného.

Bůh ti tento život dal,
bys jej vroucně miloval
a tak touto svatou láskou
blaženým se stal.

OŽÍ CHRÁM TO NA VÝŠINĚ
PNE SE S HORY K HOŘE:
ZAPUTJ SI V JEHO SÍNĚ,
KDO NÁS JAKÉ HOŘE.

LESA CHRÁM SI VYSTAVĚLA
SAMA RUKA PÁNĚ,
JEŽ TY STROMY ROZESELA
NA SKÁLY A STRÁNĚ.

TE DEUM.

ŘADA SLOUPŮ NA VŠE STRANY
KLENBOU K NEBI SPĚJE,
VĚTRÍK TU HRÁ NA VARNHANY
A LIST KAŽDÝ PĚJE.

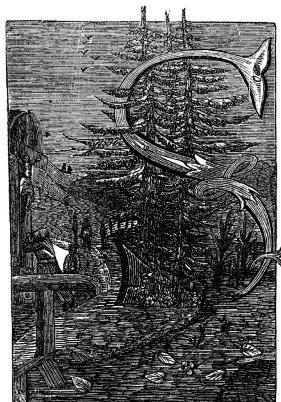
RATOLESTMI NEBE SVÍTÁ
JAKO OBRAZ SVATÝ,
A DO LÍSTKŮ SLUNCE VPLÍTÁ
PERLY A ŠPERK ZLATÝ.

A TVÉ OKO DIVY ZÍRÁ,
SRDCE DÍKEM PLANE:
»TEBE, TVŮRCE VŠEHOMÍRA,
CHVÁLÍME, Ó PANE!«

Věřím v Boha.

tímto vyznáním víry naší v srdci i na rtech vstupujeme do nového roku, počínáme nové století. Před celým světem, nebem i zemí nechť jeví se naše mužné, otevřené vyznání, že pevně věříme v jednoho Boha stvořitele, zachovatele a ředitele všeho míru, ve tři božské osoby Otce, Syna a Ducha svatého; že pevně vyznáváme a za pravdu nezvratnou uznáváme vše, co nám z lásky a moudrosti své Bůh zjevití ráčil skrze Syna svého jednorozrozeného, a Spasitele našeho Ježíše Krista, a co nám svatá, římsko-katolická, Kristem založená církev k věření předkládá. Věříme to vše proto, že Bůh, jenž nám to zjevil, věčná a neomylná pravda jest, že nemůže klamati, ani oklamán býti. Víra naše stojí pevně, neboť základ její jest vševědouce a pravdivé milovnost Boží. Ó jak veliký jest to poklad, jež nám

dobrotivý Bůh daroval, poklad této svaté víry? Čím bychom byli bez víry? Ó pohledme jen na ubohé pohany, kteří posud víry neznají! Jaký to život, jaké to skutky, jaká to smrt! V temnotách nevědomosti o nejvyšším Pánu svém, o původu našem i cíli, o povinnostech našich, bychom tápali, jako oni; nepoznali bychom ono zátné slunce Boží všemohoucnosti, nepocítili teplotu jeho neskonale lásky, nebyli bychom si vědomi své vlastní důstojnosti, jakožto tvorové k obrazu Božímu stvoření, a tak žili bychom jen život časný, bez naděje, bez útěchy, bez očekávání života blaženějšího na věčnosti. Hůře nežli slepému, hůře nežli hluchému, hůře nežli na doživotí odsouzenému vedlo by se nám beze svaté víry. Vždyť tato božská víra jest k štěstí pozemskému i spáse věčné nevyhnutelně potřebna. »Nelze se bez víry Bohu libiti« tak zjevil nám sám Pán Bůh skrze sv. apoštola Pavla (Hebr. 11, 6): »Kdo věří, jest již souzen, a kdo nevěří, bude zatracen«, praví sám Syn Boží Ježíš Kristus. (Joh. 3, 18. Mark. 16, 16.)

»Víra jest, jak praví svatý sněm Tridentský, počátkem lidské spásy, základem a kořenem každého ospravedlnění«. Kdo tedy víry nemá, nedospěje nikdy k ospravedlnění před Bohem, bez něhož se nikomu brány nebeské neotevrou. A jaký osud očekává ony, kteří víru Kristovu od sebe odmítají, ji přijmouti nechtějí, aneb od ní odpadávají, vidno z jeho výroku, jež učinil k apoštolům, když je rezesílal: Kdokoliv vás nepřijme a řeč vaši poslouchati nebude, vyjděte z jeho domu a města a setřeste prach s obuvi své. Amen, pravím vám, lépe se

povede Sodomě a Gomoře o dni soudném, nežli onomu městu.« (Mat. 10, 14.) Víme, že Sodoma a Gomorha hrozná⁴¹ byly pro zločiny své Bohem potrestány, a hle, přece ještě větším trestem hrozí Spasitel těm, kdož by viru jeho zavrhl. Ó jak hrozný tedy stihne osud ty, kteří na křtu svatém víru Páně přijali, k ní slibem se zavázali, nějaký čas ve víře žili, ale potom od Krista odpadli a nevěrci se stali? A lidé tací přece se ještě vychloubojí, že počestnými, rozšafnými zůstali a že si nemají čeho vyčítati? Ovšem rozšafnými a počestnými se snad jeví před lidmi, pokud veřejně nekradou a nezabíjejí, ale počestnými před Bohem nejsou, neboť »kdo by celý zákon držel, ale jen jedno přikázání přestoupil, ten prohřešil se ve všech«, praví apoštol Jakub. (2, 10.) A vira jest prvním, hlavním přikázáním Božím, jest základem přikázání ostatních.

Nedávejme tedy nikdy sluchu nevěročům a od viry odpadlíkům, kteří svatou viru naši hanobí a tupí, nýbrž hleďme, »aby žádný z nás milost Boží nezanedbal« abychom Pána, jenž k nám mluví, neodmitli. Za největší čest sobě pokládejme, že jsme učenci Kristovi a členy jeho svaté církve a dávejme to vždy a všudy na jevo. Příkladem naším jest král kastilský Alfons, nejmoudřejší to a nejzbožnější král, jenž kdy na trůně královském seděl. Používal každé příležitosti, aby před světem ukázal, jak vysoko cení si milosti býti katolickým křesťanem. Nežrídka proléval slzy, slzy radosti a díků, rozjímal o velikém dobrodiní Božím, věrou nám proukázaným. »Ustavičně děkuji Bohu svému, tak říkával, ne za to, že jsem králem, ale za to, že jsem křesťanem.« Nuže, važme i my si viry své, a nestydíme se nikdy za ni. Či se kdy kdo styděl, za svůj urozený rod? anebo za svou moudrost a vědomost? anebo za bohaté dědictví? Zajisté nikoliv. Ale právě skrze viru jsi člověče dítkem Božím, což jest daleko větší důstojnost nežli býti dítětem královským, skrze viru máš nejvyšší vědomosti a největší moudrost, skrze viru máš naději na nebeské dědictví. Či se snad stydí vojník za prapor krále svého? Špatný by to byl vojník a potupy hodný. Naopak přísahá naň, bojuje zaň až do smrti. A my bychom snad chtěli se stydět za vítězný prapor našeho božského krále za svatý kříž? za onen kříž, jenž celému světu přinesl život a požehnání, před nímž se každá moc na světě sklonila, za kříž Kristův, jenž celého světa dobyl, moc pekla zlomil a nám říší nebeskou otevřel? Nechme zvrácenému světu jeho nevěru, v níž si libuje a v níž Bůh ví jakou moudrost nalézá, neboť praví písmo svaté: »moudrost tohoto světa jest bláznovstvím před Bohem« (1 Kor. 8, 9.) Za takovou moudrost pěkně děkujeme. Proto žádný styk s nevěrci, neslychejme jejich řeči, nehledejme jejich společnosti, nevěřme jejich úlisnosti. Vždyť již Spasitel nás varuje před nimi, jakožto před falešnými proroky: »kteří obcházejí v rouše ovčím, ale uvnitř jsou vlci hltaví« (Mat. 7, 15). Nebeřme z ruky nevěrci žádné knihy, kterou nám ku čtení doporučí, neboť ukryt jest v takých knihách jed ďáblův, jed nevěry. Sáhni ku knize dobré, poptej se duchovního otce svého, a vydej svůj groš raději na knihu dobrou, nežli na zlou. Onou dostane se do domu tvého přítel, touto nepřítel. Jak mnoho zlého již naplodila nevěra, knihy špatné a svobodomyšlné, toho důkazů máme hojnost. Na příklad stůž zde následující. Před několika lety byl v Cambrai ve Francii nalezen v lese zastřelený mladík. Zastřelil se sám, neboť vedle něho ležela jeho pistole. V kapse nalezlo se psaní, v němž nešťastník napsal: »Kdokoliv mou mrtvolu nalezneš, věz, že jsem 5 let žil podle předpisů svatého evangelia a že jsem tehdy byl nejšťastnějším člověkem. Ale

nešťestím, které dosti oplakati nemohu, dostal jsem se do společnosti nevěřců, a tito mne tam přivedli, kde mne nyní vidíš. Prosim za odpuštění křesťany všechny, které tímto zoufalým činem pohoršuji. Odprošuji zejména mého důstojného faráře, ó kéž bych byl jeho napomenutí více dbal! Prosim za odpuštění, milé rodiče, kterým jsem tuto bolest způsobil. Měl jsem v úmyslu býti jim v stáří podporou, než, nemohu snést břemene života svého.« Ejhle, tam vede nevěra, neboť kde není víry, není i naděje, tam uhoší se jen hrozné zoufalství. —

Abychom ustavičně měli pravdy svaté víry naší na mysli, dala nám církev svatá do ruky krátkou snůšku těchto, Bohem zjevených pravd náboženských, a snůška tato zve se »apoštolské vyznání víry«. Již malé dítě učí zbožná matka těmto slovům; později ve škole vykládá se jejich smysl, a vyvozuje z nich potřebná nauka. Abychom pak vědomosti naše v tomto ohledu obnovili, a víru svou zase občerstvili, budeme letos s pomocí Boží, o člancích tohoto vyznání víry rozjímati. Doufáme, že čtenářové »Školy« nějakou chvilku pozornosti nám ochotně věnuji.

Všecky Bohem nám zjevené náboženské pravdy, dají se shrnouti v 12 pravd, které obsahuje apoštolské vyznání víry. Sv. otcové církevní nám vypravují, že sv. apoštolové dříve nežli se podle rozkazu Mistra svého rozešli do světa hlásat evangelium, za hodné uznali pravdy svaté krátkými větami vyznačiti, a tyto všem obrátcům na víru jakožto pravidlo odevzdati.

Vyznání toto zve se jakožto nejstarší »apoštolským« na rozdíl od pozdějších, dle potřeby času a okolností sv. církví sestavených. Tak sestaveno jest na prvním sněmu nicejském r. 325. p. Kr. vyznání víry nicejské, hlavně k vůli kacířům, kteří rovnost Kristovu s Bohem Otcem popírali. Rozšířeno jest později na sněmu v Konstantinopoli držaném r. 381. po Kr., aby zřejmá byla nauka katolická o Duchu sv. jakožto třetí božské osobě, Otcí i Synu rovné.

Ještě zřejměji a obšírněji vyjadřuje víru katolickou snesení víry svatého Athanasia, čelící proti bludům oné doby. Když pak počal blud protestantský v století 16. viděla se církev nucena pravou víru katolickou proti bludům těmto hájiti a objasniti, což stalo se snesením víry podle sněmu Tridentského, které na posledním sněmu vatikanském 1870 doplněno bylo. Ve všech těchto »vyznáních víry« hlásá se tatáž nezměněná víra a nauka, kterou kázal Ježíš Kristus a apoštolé hlásali, jen že dle okolností a potřeb časových zřejměji a srozumitelněji vyjádřená a objasněná. Tak jako v poupěti obsažen jest celý květ jenž se znenáhla vyvine, tak i v apoštolském vyznání víry, které jest lidu nejznámější, obrazena jest celá nauka naší sv. víry křesť. katolické. Proto budiž nám vyznání toto zrcadlem, v kterémž se neustále shlížime, budiž nám obrazem, v němž Boha vidíme a velikou jeho milost a lásku k nám zříme, budiž naší každodenní radostí, naším pokladem, naší ozdobou!

(Přístě dále.)

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část dalš.)

7. Výsledky našeho dobrodružství.

Měsíc ponořoval se krvavočerveně do moře, na levé straně od nás pohoří na vrchu svém oznamujícím se sluncem do nachova se barvilo a přicházející den zvěstovalo. Po půlhodince spatřili jsme v dáli mešity bairutské. Said-Bey nic nemluvil, oko jeho však bylo živějším a pohled jeho prozrazoval naději. Právem se domýšlel, že ve městě svobody se mu dostane. Po příchodu do města nebyli bychom směli se odvážiti násilí proti němu použití aneb naň střeliti, kdyby o pomoc volal, anebo o útěk se pokusil, neboť jistě dobře v městě byl znám a mnozí jej osobně znali: jen zavolati, že on je, Said-Bey, přítel Kuršid-Paše a naším zajatcem a mohlo s námi všelijak nastati. Proto jsme se s Alim umluvili, že Said-Beye dopravíme na francouzskou loď v přístavišti, jejíž kapitana jsem v domě pana Pelissiera poznal. Nemuseli jsme jeti městem, mohli jsme je obejeti a zrovna do přístavu zamířiti. Byly nyní čtyry hodiny z rána a nebylo se nám obávati, že v tak skoré hodině mnoho lidí potkáme.

•Nyní chci s tebou dále účtovatí, zvolal Ali k Said-Beyovi, ani jsme všichni stanuli.

•Ty jsi jako krvechtivý pes zuřil a usmrtil jsi mnoho lidí. Tvoje hlava za to nestojí, aby mohla býti náhradou za prolitou nevinnou krev, sice bych ti ji byl už dávno srazil. Tvoje však

divoké hordy zpusťovali i dům Fatimina otce v Djezzině, jeho koně a velbloudy uloupily, a to musíš hned nyní zaplatiti. Těch 5000 piastrův, které jsi nám pro Abela slíbil, ty mu ihned dáš.

Hrozivě a zuřivě koulel Said-Bey očima, že to bylo až děsno naň popatřiti, neučinil však ani pohybu, aby rozkaz Aliho vyplnil. Ten však nebyl z těch lidí, kteří dovoli se sebou zertovati.

•Strhněte kanálíji s koně!« zařval tento na čtyry Drusy. Nebylo toho však potřeba: Said-Bey vhodil nádherný měšec těžce obtěžkaný zlatem k zemi pln vzdoru. Vyňal jej zpod hedvábného kaštanu, kde jej na nahém těle měl. •Zde jest vše, co mám, vezmi si to, padouchu!«

Ali zaskřípěl zuby a vytrhl pistoli z opasku. •Ještě jednou otevři svoji nečistou tlamu, tak osopil se na Said-Beye, •a já ti ji navždy uzavru.« Měli jsme co činiti, abychom jej násilností oproti Said-Beyovi uvarovali. Měšec s penězi odevzdán byl otci Fatiminu, jenž jím, jak jsem se později dozvěděl, bohatě byl odškodněn; bylo tam více, nežli žádaných pět tisíc piastrův.

•Zde se rozdělíme,« natizoval nyní Ali. •Vy« — tím myslil ony čtyry Drusy — •zůstanete zde na chvíli a pak pojedete s Fatimou a s jejím otcem do nejbližšího khanu před branou městskou. Hostinský jest vám znám, u něho počkáte, až k vám přijedeme.

Na to vzali jsme Said-Beye mezi sebe

a jeli jsme ku přistavu. Zajatci opětě jsme oznámili, že ten nejslabší výkřik o pomoc, nebo pokus o útěk jej na místě a neodvolatelně hlavu stojí a on zajisté z našich rázných slov poznal, že jde nám doopravdy tato výstraha. Jen velmi málo lidí jsme potkali a tak jsme přišli téměř tajně na místo, kde francouzská loď kotvila. Koně nám podržel jeden námořník a my jsme se v bárce k lodi převezli. Kapitán s podivením na nás upřel zrak, když jsme k němu tak záhy z rána a v takové společnosti na palubě se blížili, znalť jen mě. Tím větší byl jeho podiv, když jsem jemu ve frančtině, již moji průvodci mocni nebyli, vysvětlil oč se jedná a jemu celé dobrodružství krátce sdělil. Za dne chtěl jsem mu vše důkladněji povědět i a se s ním uraditi a nyní jsem jej jen prosil, aby zajatce Said-Beye do nějaké kajuty zavřel a vším na moje útraty opatřil. Hned bylo mému přání vyhověno a co zatím zajatec v bezpečí se nalezal, přijal jsem pozvání kapitánovo, abychom s ním společně dobře posnádali. Ali, statečný a smělý Ali, byl naším hostem a když i naši frančtině nerozuměl, přece pln zájmu a zájmu zrakem svým naši rozmluvu chtěl pochopiti.

Opustili jsme loď a šli za svými druhy.

Fatimu s jejím otcem uschoval jsem na den a noc u pana Pelissiera, Drusové vydali se opět na svoje místo v továrně na hedvábí u pana Boveta.

Ačkoliv Ali láskou svojí bezmeznou ku spanilé a láskyhodné dívce téměř přetěkal, přece s takovou skromností do pozadí ustoupil, že jsem plnou úctu k němu musil pojmáti. Jemu zatím dostáovalo, že se statečnou smelostí a vypočítavou prozíravostí vyvolenou srdce svého a otce jejího od jisté smrti zachránil. Věděl že tím si dívku zasloužil a vydobyl, po níž celým žářem svého

orientálního, planoucího a vášnivého srdce toužil. Jediná překážka, jež spojení jeho s Fatimou v cestě stála, byla jeho dosavadní nerozhodnost, aby veřejně křesťanství přijal. Ovšem již dříve dal se v křesťanském náboženství vyučovati i přesvědčení pravdy nabyt a tuto jediné v křesťanství hledal; všemožný a nemožný směr všelichos v drusickém náboženství se mu protivil. Ano, on dovedl i zaniceně o mnohých pravdách křesťanského náboženství horovati — ale veřejně a otevřeně křesťanství přijati, tam dosud nemohl dospěti. K tomu nedostávalo se mu patřičné energie a mimo to vázaly jej mnohé ohledy na četnou a zámožnou, jak později jsem se dozvěděl, jeho rodinu. Lidské ohledy stály v cestě rychlému uzavření sňatku jeho s Fatimou.

Události nanejvýše trudné a smutné, jež se v posledních dnech odehrály, daly věci, jak jsme viděli, jiný směr. — Ali čítal dvacet šest let, měl příležitost, aby zvířecí živel svých souvěrcův, jenž ve vraždách a řežích na nevinných křesťanech tak se zmohl a zbujněl, odsoudil. Ač nebyl dosud křesťanem, přece tolik z křesťanství přijal, že by nijak nedalo se nastálé vraždění schváliti, jehož souvěrci na křesťanech se dopustili.

Aniž by věděl, měl Ali na sobě jen drusitský šat, pod jeho kaftanem bilo již křesťanským světlem osvětlené srdce.

A tak nebyla to včera pouze láska k Fatimě, která jej k smělé práci zmužila a nadchla, nad čímž nyní věru těšiti jsme se mohli, povstala spíše celá jeho ohnivá přirozenost proti do nebe volajícím násilnostem, jichž se jeho souvěrci, Drusové, se svým vůdcem Said-Beyem a mohamedánští vrazi na nevinných křesťanech dopouštěli.

Že Fatima se svým otcem mez nešťastníky se nacházela a v hořícím lese měla zahynouti a že tato dívka spanilá, kterou Ali vášnivou láskou svojí

miloval, v Said-Beyovi měla svého bezděčného nápadníka a že raději v ohni chtěla uhořet, než-li někdy Said-Beyovi patřit — to vše rozmnožilo jen Aliho úsilí a hnalo jej neudržitelně v před. V hořícím lese zajatá Fatima byla mu jen jaksi vůdčí hvězdou a ve šťastném případě dosažitelnou odměnou za smělý a odvážný čin. »Fatima v nebezpečí života, Fatima v nebezpečí své panenské cti, chťivým Said-Beyem ohrožená!« bylo pro Aliho onou jiskrou, která všechny zápalné látky v prsou jeho v plamen roznítila. Ali sám, když jemu překypěl cit, důkaz podal, že jeho hrdinský čin na širším a hlubším podkladě spočívá, nežli jen na snaze na každý způsob milovanou dívku zachrániti. Podal důkaz, když jsme včera večer od Said-Beye se odloučivše do lesa vjeli, abychom zajatce vyhledali, svoji modlitbou. Tam, když ta stonásobná vřava křiku a hlasité modlitby v ucho jeho pronikla, tam prozradil Ali, že srdce jeho více hledá a více žádá, než-li vřele milovanou Fatimu. Učinilo na mě mocný dojem, když, jako elektrickou jiskrou zasažen, s koně skočil, na kolena se vrhl a k nebi zvolal: »Pane Bože, Bože křesťanův, Ty jedině pravý Bože, můj slitování nad těmito přeubohými. Odpusť mi a přijmi mne za syna. Posilni mne, abych ditky Tvoje zachránil mohl.« V této ze srdce přetéající modlitbě nebylo Fatimy vzpomenuť, zmizela pro něho v okamžiku, kdy přál si, aby jej Bůh za syna přijal a jej nástrojem svého milosrdenství pro tyto ubohé učinil, jež všechny zachrániti chtěl.

Ráno druhého dne sotva za prvního šení, jel jsem s Alim, Fatimou a jejím otcem dobře mi povědomou cestou — klášter Dair-Mar-Mikael byl naším cílem. Naši koně měli skoro den klidu a proto jsme se mohli rádně rozjet. Již kolem desáté hodiny stanuli jsme u fortny klášterní, kde jsem měl co dělati, abych

si vstup uvolnil. Zapomněl jsem na to, že od mého pobytu v klášteře stala se se mnou veliká změna, aspoň dle zevnějšíku, která hodnému bratru fortniku nedovolila mne poznati. Ptal jsem se po otci převorovi, jenž ihned v bráně se objevil a mne jakožto přestrojeného moslema ihned poznal. Byli jsme ovšem všickni okamžitě přátelsky přijati a co zatím Ali s Fatimou a otcem jejím v příjlmacím pokoji mimo klausuru byli pohoštění, vypravoval jsem v refektáři kolem mně skupivším se bratřím a kněžím, v jakém poměru jsem s tou družinou, s kterou jsem přijel. Během dne po celé hodiny zaměstnával se jeden kněz s Alim a nalezl jej na hlavních člancích křesťanské víry poměrně dobře obeznámeným. Ráno druhého dne byl Ali pokřtěn a později přijali jsme všickni svaté přijímání. Byla to jedna z nejkrásnějších hodin mého celého života. Fatima nevyšla při tom ani ze slzí. »Pořád se mi zdá, že to vše jest krásný sen«, pravila mi několikrát a co my jsme si klášter a okolí prohlédali, vrátila se ona do kostela. Jako oslavený anděl přišla k nám pod platany před klášterem, kde jsme na těch starých milých místech, seděli a svůj opojený zrak na krásné vyhlídce popásali, tam v ono nedozírné modré nebe patřili a po rozkošném pohří tékali, jemuž nikdo by to věřiti nechtěl, že bylo svědkem tak krvavých dějů. Ukázal jsem na levo, kde v dáli a hluboko v moři cosi do stříbrna se lesklo, jako snad hromada bělavého kamene sluncem by byla osvětlena. — Byl to Bairut. Ali měl ostřejší oči nežli já, on tak aspoň tvrdil, že vidí i lodi v přístavu, ač v nejasných obrysech, což já jen s použitím dalekohledu jsem mohl dokázati. Nyní i Ali vzal dalekohled a podal jej pak Fatimě se slovy: »Můžeš tam zcela dobře i residenci Said-Beyovu spatřiti!« Tvář Fatimina zbarvila se nacheť — nepřijala dalekohledu.

Před polednem šel jsem ještě do blízké vesnice, abych se něco dověděl o těch dvou raněných, kteří při posledním našem návratu z kláštera do Bairutu nás přepadli. Je nechtěl jsem v tomto přestrojení spatřiti, dověděl jsem se však, že dosud na svých poraněních trpí. Byli oba ve dvou staveních od vesnice poněkud stranou ležících, v příbytích to mých dřívějších průvodců a spulobojovníků, umístění. O zamezení jejich útěku bylo co nejlépe postaráno, protože byli dobře uzavřeni, aby pak se nemohli nějak umluviti a něco si společně vymysleti, nebylo jim dovoleno se scházeti a vůbec od chvíle svého uvěznění více se ani neviděli a spolu ani slova nemluvili.

V klášteře hleděli opět jasnějším zrakem v budoucnost. Neboť vzor na nejvyšší pohnutlivým a smutným událostem, o kterých z jižního Libanonu sem zprávy došly, zdálo se přece, že přítel můj v Cale přebývajcí dobře soudí a tento soud vyslovil již přítel před početím všech oněch surovostí, že severní polovice Libanonu vůbec všeho ušetřena zůstane, ježto jest samými Maronity obydlena. Ač klášter téměř na rozhraní mezi severním a jižním Libanonem se nalézal, nestalo se zde posud zhola nic a s tou blahou nadějí, že klášter i v budoucnosti ničeho obávati se nemá, vydali jsme se opět v pozdní odpolední hodinu na zpáteční cestu do Bairutu, kamž pozdě v noci jsme přijeli.

Zajetí Said-Beyovo mělo důležitějších míti následkův, než jsem původně mysli. Pan Pelissier konferoval, co my v klášteře Mikaelském jsme prodlévali, se svým zetěm, továrníkem Bovetem, a ještě pozdě v noci po mém návratu dal mně o rozmluvu poprositi. Sdělil mi, že by se mohlo zajetí Said-Beyova pro blaho Bairutu využítkovati. Ježto tento intimním důvěrníkem guvernera Khursid-Paše jest, tak by se

z toho jistý kapital dal vytlouci. Podarilo-li by se Said-Beye, v nouzi i vyhrůžkami, k tomu přiměti, aby Kuršid-Pašovi list napsal a v něm jemu svoje zajetí oznámil a zároveň Kuršid-Pašu aby v tom psaní prosil všech nepřátelství proti Bairutu se zřici — ježto při prvním útoku na Bairut i jeho hlava k volnému jest zadání — to kdyby se podařilo, minil pan Pelissier, více u Kuršid-Paše by platilo, nežli všechny kroky konsulův evropských velmocí.

Bylo již k půlnoci, když jsme všechny naše možné i nemožné nahodilosti a eventuality na líc a rub prohlédli. Já šel pak do bazaru přítele Assada, abych u něho přenocoval a ráno opět v jeho obchodu vypomáhal. Bylo mi nyní tím opatrněji se chovati, abych nikde podezření nevzbudil a proto, aspoň za dne, domu páně Pelissierova ve Francké ulici bedlivě jsem se střežil.

Když jsem k polednám na mastabě seděl a cigaretu kouril, přišel sem Ali ze silnice a přistoupil jako cizinec ke mně, aby si tabáku koupil. Nikdo z kolemjdoucích ani ze sousedů trafiky nemohl ani tušiti v jakém a jak důležitém vztahu jsme k sobě stáli. Když jsem Alimu obvyklým nápojem posloužil, jak se to všem zákazníkům činí, a tento nargilu k tomu si zapálil, sdělil jsem mu potichu a opatrně, o čem jsme ještě pozdě v noci s panem Pelissierem debatovali a jak jsme chtěli zajetí Said-Beyova využítkovati.

»Doufáš, že Said-Beye navnadíme, aby Khursid-Pašovi dopis poslal?« tázal jsem se ho na konec.

»Neuční-li toho dobrovolně, tak se mu již přijde na kobyliku«, odvětil Ali, v myslí přemítaje a na chvílku umkl. »Ano, on to učiní«, vece Ali dále, »sejdeme se dnes odpoledne na lodi, abychom se o to ihned pokusili.«

Já jsem svolil.

Odpoledne o čtyřech hodinách šel jsem k přístavu a zde vydal jsem se na francouzskou loď, kde Said-Bey byl vězněn; Ali byl zde již přede mnou. Sdílel jsem kapitánovi náš plán a on se nabídl, že sám Said-Beye vyzve, aby k docílení klidu Khursid-Pašovi dopis napsal. Doufal, že to bude snadná práce a poprosil mě, abych při tom dělal tlumočníka. Ali zatím se neměl ukázati, aby zbytečně jej nerozčiloval, ježto tento vášnivě jej nenáviděl. A tak odebral jsem se s kapitánem do kajuty, kde Said-Bey byl vězněn. Tento ležel na divaně a pokuřoval čibuk.

«Zítřa nastoupíš velikou cestu,» počal kapitán.

«Kam?» ptal se Said-Bey.

«Do Francie, do Marseilu a do Paříže. Zítřa tam odpluje jedna loď a já tě jí odevzdám.»

«Co mám činiti ve Francii?»

«Svůj trest přijati za svoje a tvých divochů spáchané zločiny na nevinných křesťanech.»

«Po tom tvému císaři nic není,» odvětil Said-Bey vzdorovitě.

Zajatec mlčky hleděl před sebe, ale nebylo mu volně, to prozrazovaly jeho oči, jimiž divoce koulel.

«Já jsem ti to sdělil,» pokračoval kapitán dále, «abych ti poskytl příležitosti a času, bys mohl snad různé dopisy svým přátelům a svojí rodině napsati, jejichž expedici na poštu rád sám obstarám.

«Dej mě zde zastřeliti,» zvolal Said-Bey zcela rozrušen, «ale do Francie mě neposlej.»

«To já nechci učiniti,» popouštěl kapitán, «pod jednou toliko podmínkou mohl bych ti cestu do Francie uspořádati.»

«A která jest ta podmínka?»

«Musíš napsati dopis svému příteli Khursid-Pašovi, aby se o plnou bezpečnost pro Bairut postaral. Ty pak zůstaneš na

mojí lodi, až opětně mír v zemi nastane. Zůstane-li Bairut ušetřen, jest ti život darován a ty, když úplný klid v zemi nastane, budeš se moci v svoji otčinu navrátiti. Při prvním a to nejmenším útoku na Bairut bude tvoje hlava první, která se tvých plecí sletí. Zde papír a péro. Piš to Khursid-Pašovi, aniž bys mu sdělil, kde vlastně v zajetí se nalézáš.»

Said-Bey hleděl malým okénkem kajuty na širé moře a tvářil se, jakoby slova, která slyšel, nijak se ho netýkala. Kapitán však dobře to znal, jak se má s Východňany jednat a věděl velmi dobře, že Said-Beyovi není tak volno u srdce, jak se přetváří.

«V hodině dám tě na druhou loď dopravit,» začal opět kapitán, «kterážto loď zítřa skoro ráno vykotví. Máš tedy volnou volbu, buďto Khursid-Pašovi list napsati, anebo učiniti si malý výlet do Francie.»

S tím opustili jsme kajutu zajatcovu a navrátili se do lodní restaurace, kde nás Ali očekával.

Ještě hodina neuplynula, zazvonil Said-Bey a námořník, jenž k němu sestoupil, přinesl nám k našemu úplnému překvapení zcela dle našeho přání napsaný list pro Khursid-Pašu, aby si jej kapitán prohlédl. Došli jsme tedy svého účelu a Ali sám si vzal list, aby jej ve městě v serailu pašově odevzdal, kde zařídil Ahmed-Effendi, jeden z nejfanatictějších pořadatelů řeže, sídlil, an paša dosud v oně dvě hodiny od města vzdálené vesnici Bábdé ležením prodléval.

Výsledek převyšil naše očekávání. Již dva dny později dozvěděli jsme se pod rukou, že Khursid-Paša byl pln starostí nad osudem svého přítele a vše možné činil, aby Bairutu nic se nestalo. Jakkoliv v nejvyšší míře paša byl věrolomný a ačkoliv nikdy nic jemu nepřekáželo, aby nyní dané slovo v tom nejbližším okamžiku nezrušil, nápadně

počal najednou dodržovati slibu konsulům evropských velmocí daného a Bairutu před přepadnutím chránit. Nebyl to však v tomto případě vliv konsulův, nýbrž ohled na zajatého přítele, jenž pašu povolným, poslušným a v slově věrným učinil.

Za těchto okolností myslil jsem, že pro bezpečnost pana Pelissiera, továrníka Boveta a jejich přátel dosti jest učiněno a rozhodl jsem se pozvání dosud v Cale meškajícího přítele vyhověti a k němu se odebrati. Nechtěl před svoji svatbou více do Bairutu přijeti, tak mi psal, nýbrž měl za to, že bude lépe, abychom si spolu Damašek důkladněji prohledli, což nepoměrně více poskytuje, nežli Bairut. To se také i mně více líbilo. Pět z našich Drusů chtěl jsem s sebou do Cale vzíti, co by zatím ostatní pod vůdcovstvím Aliho při továrně pana Boveta jako na stráži zůstali. Fatimu jsme zatím u pana Pelissiera ubytovali a její otec dal se upotřebiti v továrně na hedvábi. Vše to bylo jen na zatím a teprve až by klid v zemi nastal, mohl Abel opět na to pomysleti, buďto do Djezziny se navrátiti, aneb si s Fatimou jiné bydliště vyhledati. Napřed bylo proň radno, aby se co nejméně ukazoval, ježto lidé Said-Beyovi, kdyby na jeho stopu byli přišli, snadno jej mohli ku odpovědnosti nad záhadným zmizením Said-Beyovým potahovati.

Mému příteli Assadovi bylo skutečně líto, když jsem jemu svůj úmysl sdělil, že již zitra ráno Bairut opustím. On prokázal mně dobré služby. Neboť tím, že jsem mu byl pomocníkem v obchodě, mohl jsem sméleji v moslemském převleku se ukazovati; mohlo se přihoditi, co chtělo, u něho přece jsem měl pojištěno stálé bydliště a nikdy bych se nebyl mohl tak bezpečně pohybovati, kdybych nebyl se s ním tolik spřátelil. Často dal mi zcela moudrý pokyn a takřka mě do

stavu věci uvedl, že jsem mohl jistě vystupovati a přemnohým nebezpečím uniknouti.

8. Nechodte přes Libanon.

Ač ustavičně na mysl se mi vracela ona výstraha cyperského řeckého děvčete, podnikl jsem přece onu právě nyní nepřilíš vábnou cestu. Já jsem důvěroval svým pěti Drusům, svojí vlastní síle a — svému moslemskému oděvu.

S prvním ranním šerem následujícího dne opustil jsem se svými pěti Drusy Bairut. Jeli jsme napřed v severozápadním směru širým měkkým pískem k „pinim“, dosti velikému lesíku, jenž se táhne až ku jižní straně města a tomuto jest na jihu jakousi ochranou proti písečnatým větrům. Ježto nízké výběžky Libanonu u Bairutu namnoze lehko pohyblivým pískem jsou pokryty, jímž již silný vítr semo tamo pohazuje, tedy dal znamenitý drusický náčelník Fachrredin na počátku sedmáctého století tyto pinie zde nasázeti, aby zamezil pískovým vánicím jejich rej v přístavišti i v městě Bairutě. Jako náhradou za žlutý písek, jež jsme opustili, dostalo se nám opět společnosti jasných a čistých potůčkův, jež tu a onde slunečním úpalem vypráhlou zemi se hadili. Tito z dálky třpytící se hadové měli své zřídlo na Libanonu, v říši věčného sněhu a květena, která po jejich vlhkých březích bujela, působila blahodárně na zrak.

Ještě kus dále nahoru a dostalo se nám krásného pohledu na pohoří, jež víc a více odráželo se a tvaru nabývalo úchvatného, ozařováno jsouc vycházejícím sluncem. Dosud písčitá půda, po níž vzhůru jsme jeli, byla porostlá četnými platany a čím výše jsme stoupali, tím krásnější stávala se vyhlídka, kdykoliv nazpět jsme popatřili. Jako s vysoké věže dívali jsme se na hluboko pod námi ležící Bairut, na onen jazykovitý

pruh země, na němž město leželo a na modré nebe, které je v dalekém polokruhu oblévalo.

Největší lodi v přístavu zdály se nám z této dálky a výšky jako ořechové skořápky a oproti širošíře mořské hladině vypadal Bairut se svými ovocnými stromy a zahradami, jako malý obrázek. Na levo od Bairutu viděli jsme podobný výběžek země do moře, bylo to předhoří, na němž Saída leží. I krajinu djezzinskou tušil jsem viděti, ale les, z něhož jsme Fatimu vysvobodili, nemohl jsem ani dalekohledem rozeznati.

Po několikahodinovém vystupování dojeli jsme osamělého khanu. Na dvoře jeho nacházela se nádržka na vodu, bazen, do něhož se jasný skalní potok ústil a sice korytem z neotesaných kamenů zhotoveným. Sestoupili jsme, nechali jsme svoje koně trochu požrati a napojili je pak čistou, čerstvou vodou, která i nám chutnala. Dole při mořském pobřeží patří čerstvá pitná voda k velikým zvláštnostem a obzvláště Bairutu nedostává se tohoto dobrodiní. Ježto cesta za khanem ještě příkrější jest, než dosud byla, měli jsme soustrast se svými koňmi a raději jsme je vedli. Byl to však na nejvyš obtížný pochod po cestě hlubokým pískem. Brzy slunce důkladně nám na zádech zatopilo tak, že v potu skoupaní matně jsme cestou tápali. Přišli jsme k několika malým chatrčím, kdež mi jen to na nejvyš podivným bylo, jak se to těm lidem vůbec mohlo podařiti, že si zde na příkrém návrsí v samém písku ku stavbě potřebnou prst opatřili. Rozšířili si řečiště potokův, aby nabyli vlhkého spodku, na to narovnali větších kamenův a z těch největších utvořili zdi, zbylý štěr vhodili na cestu a učinili ji tím neschůdnější.

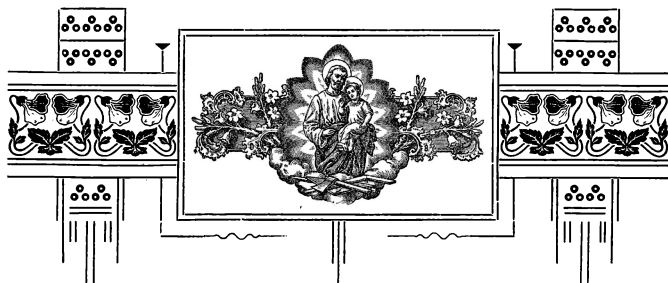
Stavení tedy byla bez malty. Naši ubozí koni mnoho na cestě vytrpěli, přece však žádný kůň neklopýtl, neunavně lezli vzhůru a při tom tak úspěšně, že jsme měli co činiti, abychom jim postačili.

Jen málo kdo nás potkal a pak byli to sami Drusové. Ojedinelí Maronité, kteří cestou šli, ihned se uchýlili z obzoru jakmile nás spatřili, plaše a bázlivě zmizeli v lese na znamení, že od nás nic dobrého neočekávají. Teprve, když jsme je pozdravili »Allah il Allah — Bůh jest Bůh«, jak tam zvykem pozdravovati a když jsme je přátelsky oslovili, dali se i Maronité k tomu přiměti, že zdáli nám na otázky odpovídali. Bylo nám přece ledaasco věděti. Napřed již to, co se naší cesty horami týkalo.

Varoval jsem se toho, abychom vesnicemi jeli, aby snad při tom na všech stranách panujícím vzrušení do něčeho se nepřišlo, co by naší cestě překáželo. Z toho důvodu vybírali jsme skoro vždy vedlejší cesty a necestovali jsme rovnou čarou, kterýmžto směrem moji průvodci asi před čtrnácti dny na své cestě s Cale do Bairutu se brali. Byla nám všem cesta dle toho nepovědomou. Abychom se však nevydali do nebezpečnosti příliš daleko od pravého směru se uchýlili, bylo třeba časem lidí, jež jsme potkávali se dotazovati a s nimi se poraditi. Vystoupili-li jsme jednou na jeden jediný vrcholek pohoří tak, že se nám vyhlídka otevřela do údolí Célesyrie a tam dále na rovnoběžně s Libanonem běžící Antilibanon, pak zajisté mohli se již moji Drusové snadněji vyznati. Pak jsem se přece také chtěl ledaasco od Drusů i Maronitů dovéděti o pokroku a stavu nepřátelství v horách.

(Přítí dále.)

Ke slavnosti Jména Ježíš.

Nazváno jest jméno jeho Ježíš.

(Luk. 2, 21.)

Na dnešní neděli koná církev svatá slavnost nejsv. jména Ježíš. Jisto jest nade vši pochybnost, že jméno Bohočlověka bylo křesťanům všech věků předmětem největší a nejvroucnější úcty, a to jednak k vůli tomu, který jméno to měl, jednak k vůli hlubokému významu jeho, jakož i pro podivuhodné jeho účinky. Z počátku konala se slavnost tohoto nejsvětějšího jména na svátek Obřezání Páně, kdy božský Spasitel náš jméno to právoplatně obdržel. Tak tomu bylo až do 15. století. Tehdy žil a působil svatý Bernardin ze Sieny, obzvláštní ctitel nejsvětějšího jména. Při svých uchvatných, nitrem lidským mohutně otfásajících kázáních mívál obyčej, že na konci kázání drže před očima posluchačů tabulku, na níž jméno Ježíšovo napsáno bylo, prosil a zapřísahal tyto pro nejsvětější jméno Ježíšovo, aby pokání činili a v dobrém předsevzetí setrvali. Pro tuto neobvyklou novotu byl světec obžalován. Nejhorlivějším zastancem jeho byl svatý Jan Kapistran, a tak se stalo, že Stolica apoštolská schválila tento obyčej a účtu

k nejsvětějšímu jménu Ježíšovu co nejvíce doporučila. Brzy povstala bratrstva nejsvětějšího jména, až konečně papež Innocenc XIII. na žádost císaře Karla VI. slavnost nejsv. jména Ježíš pro celou církev závazně nařídil. Všecky ostatní slavnosti Páně připomínají nám jednotlivé události ze života božského Spasitele našeho, tato slavnost však připomíná všem vykoupencům Kristovým najednou, kdo a čím Kristus Ježíš jest, co pro ně učinil a co pro Krista očekávají mohou. Že pak každý křesťan na dnešní den nejsv. jména Ježíšovu zvláštní úctu vzdáti má, aby tak aspoň částečně nahradil Spasiteli svému všechny urážky nescetné a těžké, jakých se mu mnohonásobným způsobem dostává, rozumí se samo sebou. K větší pak počtě tohoto nejsv. jména chceme následující dnes uvažovati.

Píše-li svatý apoštol Pavel v listě svém k Filipenským, že jméno Ježíšovo jest nade všechna jména, pak, milí čtenářové, nečekejte ode mne, abych vystihl a řici vám dovedl, jaký jest význam i dosah nejsv. jména. Máje o tomto nejsvětějším jméně k vám mluvit, vede se mi právě tak, jako jistému malíři milánskému, který zhotoviti měl obraz představující božského Spasitele s 12 apo-

stoly jeho. Vymaloval 12 apoštolův a když malovati měl podobu Spasitelovu, odložil štětec a zřekl se další práce.

Mnoho jest napsáno v Písmě svatém, ve spisech sv. Otcův a jiných Duchem svatým osvěcených osob o tomto nejsvětějším jméně a božském Spasiteli našem, ale všechno to jest, jako když dítě neumělou rukou vymaluje na tabulce neforemný kroužek, od tohoto na všechny strany vede křivé čárky a myslí, že namalovalo slunce. Jméno Ježíš znamená našeho Spasitele, Boha z Boha, nekonečnou moc, moudrost a dobrotu, připomíná nám všechny ony vznešené a oblažující pravdy, které božský Spasitel náš lidstvu k osvětlení, poučení a útěše s nebe přinesl, jeho sladké a moudré zákony, kterými jako mezníky cestu k nebesům nám vyměřil; jméno Ježíšovo připomíná všechny ctnosti nedostizitelné, jimiž skvěl se pozemský život jeho a jež my následovati máme. Nejsvětější jméno toto živé na mysl nám přivádí nesčetné skutky a důkazy lásky Boží k nám lidem od onoho okamžiku, kdy Slovo tělem učiněno jest až k poslednímu bolestnému vzdechu Spasitele našeho na kříži, vpravdě jméno vznešené, jméno nade všechna jména. Avšak nejen svým významem jest jméno Ježíšovo nade všechna jména, ale také svou mocí, svou působností. Moc a působnost jména nejsvětějšího sahá od závrtných výšin nebe, vztahuje se na celý obor zemský a dosahuje až do bezedných propastí pekelných. »Dal mu Bůh jméno«, píše sv. Pavel, kteréž jest nade všechno jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebeských, zemských i pekelných. (Fil. 2, 20.) Obyvatelům nebe jest zdrojem nevýslovné rozkoše a blaha. »Ve jménu Tvém«, pje korunovaný pěvec starozákonní, »plesati budou celý den.« (Žalm 88, 16.)

A mám vám líčiti, jaká jest moc a jaký účinek má jméno Ježíšovo, jak

drahým a vzácným jest nám poutníkům tímto údolím slzavým? Musil bych vyličiti vám nejprve dějiny pokolení lidského od prvního počátku až na tuto dobu, a tehdy byste aspoň částečně poznali, co způsobilo ve společnosti lidské jméno Ježíšovo. Dějiny všech věkův a národů hlásají jasně, že není v žádném jiném jméně spasení, leč ve jméně Ježíšově a že není žádného jiného jména pod nebem daného lidem, skrze něž by spasení býti mohli. Nikdo z lidí nemohl a nemůže lidstvo spasiti, z hříchu a z trestu hříchu věčného zavřené vysvoboditi mimo Ježíše Krista; nikdo nemůže duše lidské posvětit a blaženosti věčné účastnými učiniti mimo Spasitele našeho. Veliká jest dnes moc státu, veliká jest dnes moc peněz, ba větší než moc nesčetných armád, vyzbrojených zbraní nejlepší. Ale daleko, nekonečně větší jest moc a síla jména Ježíšova. Může stát ve své takorba všemohoucnosti, může některý panovník — a kdyby nad říši jeho slunce nezapadalo — jednu jedinou nesmrtelnou duši vinou hříchu stíženou očistiti, hříchu zbaviti, před věčným zavřením zachrániti? — Může někdo ztracený klid duše penězi koupiti, svědomí hříchem obtížené jimi spokojiti? A co nemůže žádná moc na světě, to působí jméno Ježíšovo. Ve jménu Ježíšově jména toho služebníci, stádece Kristovo spravují, tímto jménem duše raněné uzdravují, mrtvé, duševně mrtvé k novému životu křísí, peklu a ďáblu kořist jeho uchvacují, brány pekelné prolamují a nebeské otvírají, jménem tímto svazují na zemi, co ani Bůh sám nerozvádí na nebi, ve jménu Ježíše vrací duším a srdci pokoj ztracený, pozdvihují srdce až k smrti uhnětené, zapuzují hrůzu smrti samé.

Moc jména Ježíšova, síla a působnost jeho sahá však až do propasti pekel a jest hroznou. Při zvuku tohoto nejsvě-

tějšího jména hanba zžírá a hněv malomocný lomcuje ďablem i anděly jeho, poněvadž zapomenouti nemohou, že Ježíš přemohl a zničil moc jejich, tak že nemohou již nikomu, kdo sám nechce, škoditi.

Jméno toto rozmnožuje strašná muka jejich, jako kdysi trápení byli, když Pán za svého pozemského života někdy k nim se přiblížil.

Hle, milí čtenářové, taková jest ještě dnes a na věky bude moc a síla jména Ježíšova! Čeho tedy jest se ti, milý čtenáři, báti, jsi-li tohoto nejsvětějšího jména nejen vyznavačem, ale i citem, září-li jméno toto leskem oslňujícím nejen takorůzka na čele tvém, kamž hned při křtu svatém napsáno bylo, ale září-li stejným leskem i v srdci tvém? Ničeho, ani pekla báti se nemusíš. Ve zvucích hudby a zpěvu spočívá dle soudu všech podivná okouzlující moc netoliko pro srdce lidské, ale také prý i pro nejdravější zvířata, která při zvuku hudby krotnou, jakoby ani dravci nebyla. Ovšem platí to jen

o tonech a akordech čistých, jak se říká harmonicky zladěných, a ton takový dovede vyloudit jen dobrý nástroj. — Hle, milý čtenáři, a taková vznešená, nebeská hudba, v níž spočívá okouzlující, zářačná moc, jest nejsladší jméno Ježíšovo, vychází-li ze srdce dobrého a upřímného, ze srdce živou věrou, plamennou láskou a neotřesenou důvěrou v Ježíše oživeného. Nemá-li u tebe toto nejsv. jméno žádné moci, žádného účinku, pak toto jméno jest pro tebe tonem falešným a příčinou toho není jméno nejsvětější, ale ty sám, tvé srdce jest nástrojem pokazeným, schází v něm buď pevná víra nebo nezlomná, ničím nezviklatelná naděje, nebo vyhasla v něm láska k Pánu Ježíši. Nalaď nejprve srdce své, aby bylo nástrojem dobrým, a pak jméno Ježíšovo bude ti hudbou rajsou a uctivě vysloveno naplní srdce tvé blahem, předsvědčíš se a poznáš, jak vznešeným a mocným jest nejsvětější jméno Ježíšovo, jemuž čest i sláva budiž nyní i na věky věkův!

FR. ŠPIČKA.

Pomoc naše ve jménu Páně!

Ctitelé sv. Cyrilla a Methoda!

V letech sedmdesátých, hlavně od památné pouti římské r. 1881. po vydaném okružním listu čili encyklice: »Vznešený úkol — Grande munus« pojata myšlenka, zaříditi u nás spolek ku pěstování a podporování snah o jednotu slovanských národův u víře.

Nadešel rok sv.-Methodějský 1885. Oslava tisícileté památky jubilejní blažené smrti našeho apoštola sv. Methoda byla příčinou a podnětem rozmanitých projevů zbožné nadšenosti. Oslava tato ne-

měla posledním dnem r. 1885. pominouti bez trvalého pomníku, jenž by nejen svědectví vydával o hojném požehnání milostivého léta, nýbrž i blásl věčnost věčného národa pokolením budoucím. — Takovým pomníkem stal se s povolením nejdůstojnějších moravských ordinariátů církevní spolek pobožný i missijní »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou bl. Panny Marie«.

Účelem spolku tohoto jest: »Svatou katolickou víru mezi Sloany rozšiřovati, hájiti a zvelebovati, tedy všechno podnikati a podporovati, co by k tomu konci

prospěšným se vidělo, přihlížejíc při všem ku platným při tom předpisům církevním.«

Spolek tento nazván »Apoštolátem«, neb má apoštolovati u nás samých a má býti apoštolem i pro jiné.

Nazván spolek tento »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda«, neb na jejich nebeskou podporu spoléháme.

Co by z nás bylo bez těchto po Bohu největších dobrodinců našich? Celý národ nosili v srdci svém, rozdílu neznajíce. S křížem sv. přinesli nám i první knihu. Dali nám víru, osvětu a historii. »Jsou tedy,« dí svatý Otec Lev XIII. v listě okružním »Vznešený úkol«, »zásluhy těchto mužův o všecken národ slovanský tím větší, ježto jim národ slovanský děkuje nejen za křesťanskou víru, nýbrž i za dobrodiní, že nabyli jimi světského vzdělání.«

Netoliko nás, ale celou čeleď slovanskou připojili k tajemnému Tělu Kristovu a shromáždili okolo skály Petrovy. Toto připojení má se tužším státi, a kdož od něho se vzdálili, mají znova k němu připojení a takto sjednocení býti. V různé větve jsme rozděleni, avšak všichni ze společného zdroje čerpáme, ze spasonosného působení svatých našich věrověstů, a tento zdroj má nás všechny spojit.

Apoštolát je pod ochranou Matky Boží. Úcta B. Panny Marie jest příkaz nám a odkaz po sv. Cyrillu a Methodu. Slovan křesťan ve všem Matku Boží má. Do všeho splítá úctu Marianskou a uctíváním Matky Boží život svůj protkává. On chce, aby ve všem a na všem podílu měla. Nedáme trhati sobě od nikoho ani od cizích ani od svých toho svazku, kterýmžto spojili nás sv. Cyrill a Method, svazek to: společné úcty k Rodičce Boží Panně Marii! Proto spoléháme též na její přímluvu, že u pravé víře sjednotí národ slovanský, ježž uvykli jsme na-

zývati národem Marianským. Apoštolát dán pod ochranu bl. Panny Marie, kteráž na zbožné Moravě tolik místa zvolila sobě k uctění svému, a k jejíž počtě hned na počátku svatí bratři chrám založili na postvátném Velehradě — hlavním to sídle našeho Apoštolátu.

Netřeba dlouho dokládati, jak velice prospěšným jest Apoštolát v naší době, kdy nejdražší skvost: víra naše jak na straně jedné se zavrhuje, tak na druhé straně v mnohých srdcích chladne! »Víra bez skutků jest mrtva,« volá sv. apoštol Jakub (2, 26.) a »spravedlivý z víry živ jest,« tvrdí sv. Pavel (k žid. 10, 38.), že tedy i veskeré naše smýšlení a jednání ve víře sv. má míti kořen a dle víry sv. zařízeno býti.

A o to starati se chce Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda, by víra v srdcích našich neuhasla, nýbrž jasným plamenem zářila, modlitbou a zbožným příkladným životem na jevo se dávala. Toť tedy první účel Apoštolátu: posvěcovati sebe více a více a ukazovati živou víru skutky. Má-li se rozšiřovati víra, třeba připomenouti si: »Brachu, tu musíš sám u sebe začít, na sebe nesmiš při tom zapomenouti.«

Ale ještě jiný předůležitý úkol má Apoštolát. Má působiti k tomu opět modlitbou, ale i almužnou, skrovnou ale častou, aby svatá víra katolická, víra sv. Cyrilla a Methoda, opět zavládla i u těch bratří slovanských, kteří od pravé víry Kristovy cizí aneb vlastní vinou održeni jsouce, v bludu rozkolu žijí — ba přemnozí i v nevěře mohamedanismu vězí. Nuže, zdaliž to nebude dílem naše nejvšs Bohu milým, přispívati k tomu, by i jinověrci a rozkolní Slované přivedeni byli do lůna sv. katolické církve, aby i o Slovanech platilo, že všickni jsou v ovčinci jednom?

Nynější svatý Otec Lev XIII. jako maják stojí uprostřed rozbourěného moře,

opět a opět důrazně napomíná všechny, aby se sjednotili u víře, že takto nesmírného dobra budou účastni. O sjednocení národů slovanských pak v audienci Slovanů katolíků r. 1881. týž sv. Otec pravil: »Bude-li jednota víry obnovena, lze mítí velikou důvěru v nové, mocné působení a rozšíření víry na zemi, neb dle Boží úrady zdá se, že lidu slovanskému ponechána jest veliká úloha.«

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou bl. Panny Marie vstupoval do života od 12. července 1892 za ochrany biskupského požehnání, kterým jej nejdůstojnější apoštolští dědicové sv. Cyrilla a Methoda provázeli, jakož i za pochvalného souhlasu nejdůstojnějšího p. kardinála prefekta kongregace de propaganda fide v Římě. Od té doby ctitelé Cyrillo-Methodějští s radostí vstupují do Apoštolátu.

Apoštolát je zaveden v arcibiskupství olomouckém, v biskupství brněnském a v části rakouského biskupství vratislavského. Členů má Apoštolát na 50 tisíc.

Apoštolát zařizuje každoročně s povolením a podporou nejdůstojnějšího kníže-arcibiskupského ordinariátu olomouckého duchovní cvičení čili exercitie na Velehradě a v Přerově. Na všech stranách voláme po obrodu a po nápravě všech poměrů. Všickni znatelé a pozorovatelé poměrů dosvědčují, že náprava musí započítí vlastním vnitřním obrodem.

Bez takového obrodu náprava nemožná, aneb nebude trvalá a požehnaná. A právě na exercitiích provádí se tento obrod vnitřní. A proto jsou duchovní cvičení tato pravým požehnaním pro účastníky.

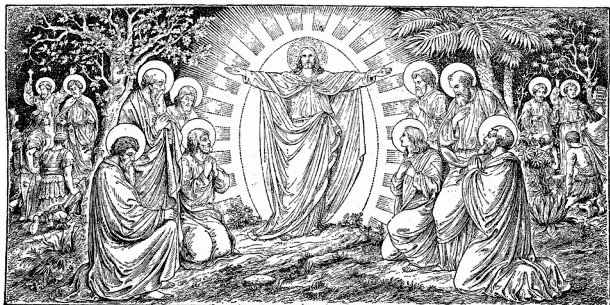
Apoštolát zařídil na různých místech svaté missie a duchovní přednášky, jež jsou exercitiemi pro kruhy širší, za něž nemohou účastníci ani dosti se naděkovati Apoštolátu.

Apoštolát podpory poskytoval na školy, též na chrámy a na jiné účely dobré. Polovice příspěvků odváděna sv. Otci pro ústav ku rozšiřování víry, odkud odevzdány na nejdůležitější náboženské ústavy zvláště na Balkáně, kdež tisícronásobné ovoce ponesou, kdež dobře působiti budou i tenkrát, když dávno v Pánu odpočívati budou členové, kteří je byli darovali; druhá polovice věnována v diecesích potřebám domácím.

Apoštolát zařizuje též slavnostní schůze všeobecné na posvátném Velehradě, diecéšní pak na vhodném místě té které diecése, na př. na sv. Hostýně, Rajhradě atd., aby vědomí náboženské povznese se k životu dle víry vřelejšího pohnětu dáno bylo.

Mezi dobrodinci, z nichžto Apoštolát se těší, první místo zaujímá nejdůstojnější p. kníže-arcibiskup olomoucký a Jeho Exc. nejdůstojnější p. biskup brněnský. Sv. Otec udělil Apoštolátu odpustků a duchovních milostí.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

I. Za války jihoafrické.

Nevýslovně smutná a pro obě strany bolestná válka v jižní Africe blíží se svému konci. Ztráty na lidských životech a hmotná škoda v krajích kde válka byla vedena, jsou veliké. Také katolické missie tamější utrpěly velkých ztrát, ale úhrnné škody nelze dosud přehlédnouti. Na příklad leží katolické kostely a kláštery v Dundee, Newcastle, Ladysmithu, Maf-kingu a jinde zpola neb docela v ssutinách.

Světlou stránkou krvavého děje je pouze hrdinná obětavost katolických sester řeholních ve službě raněných a nemocných. V této příčině všechny noviny anglické i jihoafrické souhlasí. Dokladem toho budiž výňatek z missijního časopisu anglického oblatů neposkvrněného Početí.

Anglická dáma, Lady Sykes, která byla bojiště africké procestovala, vypravuje s podivem o vytrvalosti sester v ošetřování nemocných. Mimo jiné vypravuje, že nemocní, jižto v horečce ani mužskými hlídači se nedali skrotiti, ihned se uklidnili, jestliže sestra k jejich loži přistoupila. Nápadno je, že všichni vojáci i nekatolíci prosili, aby jim za ošetřovatelky byly dány katolické sestry. V Bloemfonteinu bylo před vjezdem maršála Roberta asi 300 anglických zajatců. Byli dobře zaopatřeni. Sestry sv. Rodiny usedlé v městě, staraly se

o všechny, Bury i Angličany stejnou péčí a láskou. Když později maršál Roberts města se zinočil, navštívil jejich klášter a vyslovil jim svou spokojenost. Když jedna ze sester v Bloemfonteinu zemřela horečkou, psala paní Robertsová, která byla svého manžela až tam následovala, matce představené:

• Ve vládním paláci, 21. května 1900. Hluboce zarmoucená obdržela jsem zprávu o smrti belgické sestry. Je to velmi smutné, že i Vy, které jste tolik pro naše ubohé vojáky učinily, také samy tímto zármutkem postiženy jste. Vyslovuji Vám svou vroucí účast a zůstávám oddaná Vám Nora Robertsová. •

Zvláště hrdinsky vedly si sestry za sedmiměsíčního obléhání města Mafeking. Ve dne v noci střídaly se na svých stanovištích, svých lůžek a žiňovek ponechávali raněným a nemocným a samy na tvrdé podlaže léhaly. Dne 26. června 1900 napsal zdravotní dozorce S. H. W. Ascough v Mafekingu do anglického časopisu »Times« tato slova: »Jakožto člen zdravotní policie u posádky mafekingské v čas obležení od Burů prosím, abyste mi dovolili ve svém listě vysloviti nejvroucnější dík ctihodné matce představené a milosrdným sestrám, které za posledních osm měsíců naše nemocné a raněné s takovou šlechetnou obětavostí ošetřovaly. Nelze věru dosti vynachváliti

statečnosti těchto šlechtických paní, které, ač jim rozstřílená střecha hořela nad hlavami, srdnatě v dešti burských kulí na svém místě vytrvaly. Jejich dobrých služeb nelze věru ani dostatečně odměnit a já jsem jist, že se v Anglii najde dosti přátel, jižto je v požehnané jejich činnosti zde v jižní Africe budou podporovati.

Také generál Baden-Powell, jenž byl se svou posádkou několik měsíců od Burů obléhán v Mafekingu, vyslovil několikrát za obležení matce představené své pochvalné uznání. Dne 30. dubna poslal jí velkolepý peněžitý dar, výhru to jistého pána ve hře v kostky, a na přiloženém lístku napsal: »Peníze samy nemohou ovšem s dostatek vysloviti díky našeho města Vám a Vaším sestrám za všechny neocenitelné služby, jež jste našim raněným a nemocným prokázaly, a tím méně naši srdečnou soustrast s Vašími ztrátami a útrapami, jež s obležením jsou spojeny.« Později při odjezdu matky představené do Anglie litoval generál, že se s ní nemohl rozloučiti osobně.

V Anglii utvořily se za předsednictví vznešených dam obouhého vyznání, katolického i protestantského, zvláštní spolky, aby přispěly ku pomoci ubohým sestrám, které byly za války své kláštery, kaple, nábytek atd. ztratily.

II. Pronásledování křesťanů v Číně.

Vždy děsněji zní zprávy, které nás nyní z Číny docházejí. Nelze sice dosud udati přehledného počtu o ztrátách na životech a majetku čínských křesťanů, nicméně však již nyní z listů jednotlivých misiónářů možno souditi, jak veliké útrapy jim bylo trpěti.

Na začátku července dal vojenský velitel Mandžurska ohlásiti ve všech městech a dědinách, že v Tientsinu 27 válečných evropských lodí od Číňanů bylo potopeno a pětinohe evropských vojáků pobito. Tato lež způsobila všeobecné rozčilení v zemi a dala takorba znamení k pronásledování všech Evropanův a křesťanů. V čelo postavili se Boxeré. První rána stihla velký městys Jü-tsing-kä, kde právě nová křesťanská škola byla zřízena a kde se nadějná křesťanská obec začala tvořiti.

Pět křesťanů bylo polapeno, ruce a nohy jim rozbity a škola zbořena.

To byl začátek. V sousední missijní stanici Pei-lin-tse byli dva tamější misiónáři P. P. Georjon a Leray od svých představených vyzváni, by vzhledem k hroziícímu odevšad nebezpečení se uchýlili do osady Pā-en-su-su, kde dosud bylo jisto a bezpečno. Misionáři poslechli. Nemohouce cestovati ve dne, připravili vše, aby mohli odejiti v noci z 15. na 16. července. Koně byli již osedláni, když přichvátal posel z Jü-tsing-kä a zvěštoval smutnou zprávu, že tamější křesťanům se zle vede. Ihned odhodlal se P. Leray, že tam pospíší, aby otročeným přispěl k pomoci. Nadarmo snažil se P. Georjon jej zdržeti. Rychlým klusem jel celou noc a 16. července v 9 hodin ráno přibyl do Jü-tsing-kä. Téhož ještě dne vnikli Boxeré do missijního domu. Nebylo žádné naděje na záchranu. Zavolal tedy misiónář hlasitě: Všichni křesťané shromážděte se v kapli; dám vám tam poslední rozřčení. Sotva však vkročil do svatyně, zavrával. Provázející jej katechista zachytil ho a ptá se, co se mu stalo, ale v té již pozoruje, že bruď misiónářova byla provrtala koule, která byla oknem do kaple vnikla. Katechista poděšen unikl ve všeobecném zmatku z kaple a prchal do poli. Učiniv asi 100 krokův, ohlédl se a viděl, že z kaple vystupují plameny. Tak zahynuli všichni křesťané tam shromáždění se svým misiónářem.

P. Georjon uslyšev o smrti svého spolubratra, prosil hned představených, aby směl do Jü-tsin-kä se odebrati, aby aspoň zbytky tamější křesťanské obce zachránil a svému zavražděnému spolubratrovi poslední čest prokázal. Představení poslali mu naopak rozkaz, aby se ihned vrátil do Pā-en-su-su. Ale posel s listem došel do Pā-lin-tse, když už byl misiónář odcestoval. Jak někteří uprchlíci vypravovali, padl také Boxerům za obět. Byl usmrčen dykami a noži čínských pohanů.

Jak mužně oba misiónáři smrti hleděli vstříc, dosvědčují dva jejich listy, které byli 11. července, tedy nedlouho před svou smrtí, napsali.

Poslední list P. Georjona: »V Pā-lin-tse, 11. července 1900. Chápu se

péra, abych vám v rychlosti napsal několik řádků. Boxeři zhotovili a nalepili plakáty proti nám a našemu svatému náboženství a štvou lid, aby pálił naše kostely. Vzpouira je všeobecná. Mandariní nám vzkázali, abychom se měli na pozor, na ně však abychom nespoleháli. Všechno severní čínské vojsko stojí u města Hu-lanu a zítra možná započne boj na řece Sunghari. Dovídám se právě, že čínské město na řece Amuru, Ae-hu, od Rusů bylo dobyto, se zemí srovnáno a že Rusové táhnou na Tsi-tsi-kä. Tim bude možná válka ukončena. Ovšem až do míru utrpíme asi mnohých ještě ztrát. Postavení našich křesťanů jest velmi ohroženo. Nu učiníme, co bude možno, abychom naše stanice zachránili. P. Leray a já jsme odhodláni zemřít. Nebude vám tedy třeba diviti se, uslyšíte-li zprávu o naší smrti. Tento rok bylo od nás pokřtěno mnoho dospělých; rádi tedy zaplatíme tuto útechu troškou krve. Satan dal se do boje, ale odťáhne s neporízenou. Očekáváme zbuyniky s odhodlanou myslí. Za takových okamžiků cítí člověk v srdci svém svatý klid přese všechny své nesčetné hřlchy. Musím-li obětovati své tělo, doufám, že Bůh za to zachrání mou duši. A čeho bychom se také měli obávi? Všichni spolubratři jsou na svém stanovišti.

Rovněž tak zmůžile zní poslední list P. Lerayův. Tento líčí nejprve ukrutnosti Boxerův a dodává: »Ať je tomu jakkoli, tolik jest jisto, že já a P. Georjon jsme odhodláni brániti křesťany do poslední kapky krve. Mandariní nejsou bezpochyby s to, aby nás chránili; jejich vojsko odťáhlo, aby se bilo s Rusy.«

III. Od svého vlastního strýce za otroka prodán.

Missijní stanice Kena, jedna z nejstarších řádu františkánského, leží v horním Egyptě. Představeným missie je tam missionář P. Fortunato da Seano. On vypravuje:

Jednoho dne byla ke mně přiveden černoch asi třináctiletý, který byl kdysi docházel do naší školy a nám celým srdcem byl oddán. Najednou se ztratil a nebylo o něm ani potuchy. Všechno blédání bylo nadarmo; nikdo nevěděl

kam se poděl. Po dlouhém teprv čase objevil se zase a byv k nám přiveden, vypravoval své osudy. Byl tehdy uloupen, prodán za otroka, konečně však jako zábrakem z otroctví vysvobozen a svým příbuzným navrácen. To se stalo takto:

Jednoho dne v únoru seděl Gabran — tak se hoch jmenoval — se svými spolužáky ve škole. Za vyučování byl vyvolán svým vlastním strýcem pod záminkou, že matka jeho si přeje, s ním mluvit. Učitel netuše nic zlého, dovolil mu se vzdáliti na chvíli, aby s matkou pohovořil. Hoch šel a — nepřišel více. Všecko pátrání učitelovo, příbuzných, ano i vlády zůstalo bez výsledku po Gabranovi jakoby se byla voda slehla. Co se s ním stalo? Poslyšme, co nám sám o svých osudech vypravoval!

Sotva že byl ze školy vylákan pod záminkou, že matka chce s ním mluvit, vedl jej strýc dál a dále od missie, k blízkým horám, předstíraje, že matka jej tam očekává. Ale jaké bolestné sklamaní očekávalo ubohého hochu! Sotva došli k horám, zmocnil se ho strýc, a prodal kupci s otroky. Otrokář naložil jej mimo jiné uloupené oběti na velbloudy a po několikadenní cestě pouští přivezl na břehy Rudého moře a vystavil na prodej. Gabrana koupil za fatku bohatý rybař od Mekky. Tento nakládal s ubožákem nelidsky a za měsíc prodal jej opět jinému rybáři rovněž z okolí Mekky. Také u nového pána čekal tentýž smutný osud ubohého otroka rybářského.

Tak pracoval a trpěl několik měsíců. Náhodou či vlastně řízením Božím, setkal se jednoho dne s jedním ze svých spolužáků ze školy kenské. Spolužák Achmed Olian, poznal svého bývalého přítele, dověděl se o jeho smutném osudu a vypravoval všechno svému otci. Ten vybidl Gabrana, aby psal svému otci do Keny a sám se postaral, aby psaní na své místo došlo. Mimo to umožnil mu útek pod ochranou spolehlivého arabského kupce. V městě Goseru ujaly se hochu úřady a dopravily ho do jeho domova — po šestiměsíčním tubém otroctví! Surový strýc hochův, Gallani Mahmud, a otrokář neušli za-louženému trestu. Úřadům podařilo se oba vypátrati, načež byli k nucené práci v těžkém žaláři odsouzeni.

Gabran dosáhnuv svobody vylíčil ihned představeného křesťanské školy P. Demetria a radostnou zprávu o svém vysvobození z otroctví mu zvěstoval. Nyní je ve službě důkladného advokáta tamějšího soudního dvoru.

Ubozí černoši! Kdybychom měli s dostatek peněz, jak rádi bychom dobré símě ve škole zaseté v mladých srdcích dále pěstovali a mládež v báni Boží vychovávali! Zatím jest nám velmi často na to se dívat, kterak mladí lidé otroctví propadají anebo již záhy v mládí těžkou prací svůj vezdejší chléb sobě vydělávají!

IV. Ze života missionáře na Nové Guinei.

O svých denních pracích a zkušenostech píše jistý missionář z Nové Guiney svým rodičům:

„O práci nemám nouzi. Chci-li mít chleba, musím sám těsto hněti a pak v hrnci péci. Když jsem ponejprv své pekařské umění zkusil, byl chléb černý jak uhlí; nicméně chutnal mi

znamenitě. Po druhé to šlo lépe, po třetí dobře. Také jinak jest naše kuchyně velmi jednoduchá; několik uvařených brambor bývá mou nejčastější stravou. Máme sice také slačené maso (konzervy), ale jeho zápach je protivný. Je hrozně červené a kolik let v plechové schránce. Vybírávi nemohou tedy u mne býti pohostinu. Jsa dobrým lovcem vycházím tu a tam na lov a přináším si domů zvěřinu, kterou pak vařím nebo peku, jak umím. Ostatně jsem šťasten a spokojen. Řeka, která okolo mého „paláce“ teče, skýtá mi hojnost pitné vody. Avšak víc než jednou pustily se myšlenky mé s vodou dolů k moři a širým mořem až k Vám, milí rodičové, a pak jsem s Vámi v duchu rozmlouval a se těšil. A když potom přikvapí noc a divoši již do svých chýší se uchýlili, tu nejednou klečím ve svém chudobném příbytku na kolenou a prosím dobrotivého Boha, aby Vám žehnal a Vás těšil ve Vašich starostech.“

Z farnosti Bystré. Tisícere díky vzdává nejsv. Srdci Pána Ježíše a blahoslavené Panně Marii za vyslyšení 9denní pobožnosti a za uzdravení našeho dráheho otce. Budiž za to nejsv. Srdce Páně velebeno na věky! *Čtenářka „Školy“.*

Od Jičina. Jistá rodina vzdává tisícere díky božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Antoninu Pad., divotvárci naší doby za vyslyšení prosby. *Čtenářka „Školy“.*

Z Jihlavy. Jistá sestra z III. ř. sv. Františka, jsouc u veliké bídě postavena, vykonala pobožnost 9denní k nejsv. Srdci

Pána Ježíše a k sedmikolestné Matce Boží, jakož i ke sv. Josefu a byla vyslyšena. Proto vzdává tuto nejvroucnější díky za milostivé vyslyšení.

Z farnosti Hradecké u Opavy. Ve dvou případech byl jsem vyslyšen a proto dle daného slibu vzdávám nejpokornější díky božskému Srdci Páně, přesvaté Matce Boží a sv. Josefu. *J. S.*

Z Prahy. Se studem vyznávám svou nevděčnost, an jsem teprve nyní odvážila se poděkovat sv. Antoninu Pad. za veliké dary, jichž jsem přmluvou jeho byla obdržela, a to v několika případech.

Služebná.

Různé zprávy.

Utrpení katol. missionářů v Číně. P. Gadringer, katolický missionář v Číně, rodilý z Vidné, uveřejnil ve »Vaterlandu« delší dopis o hrůzách čínských, z kterého vyjímáme toto: Jen s malými výjimkami jsou veškeré ústavy missionářů, kaple, kostely vydrancovány, zpusťošeny a se zemí srovnány. Všecko je zničeno v provinciích Kiangsi, Honan, Sethuen, Hounan, Šantung, Sensi, Šansi a Tšeli. Není možno vylíčiti všechny hrůzy, muka a utrpení, která snášeti musili missionáři, řeholnice a křesťané v Petangu poblíže Pekingu. P. Boscat předčítal nám denník sestry Jurias, představené v Pekingu. Zde vylíčuje výbuchy vášnivé luzy boxerské spojené s císařskými vojsky Tuana. Kdyby sám Bůh nebyl chránil missionářský ústav a vyslanectva, byly by neustálému dešti střel jistě podlehly. Hrůzoplíná ukrutství byla hlavně na křesťanských ženách spáchána. Jako v provincii Tšeli, tak i jinde byly obce křesťanské vydrancovány. Křesťané vyhnáni, donuceni k odpadlictví a vraždění. — Naši čínští bratři a kněží bloudí, přestrojeni jsouce jako chudí kramáři na boso, chudě oblečení. — V provincii Kiangs vysadili

mandarini na hlavu jednoho missionáře pět set piastrů odměny. V Šangaji jsou missionářské domy Lazaristů přeplněny uprehlými missionáři. Františkán P. Jeremias byl ukryt 6 dní v bedně a jeho spolubratr byl odnesen od křesťanů v umrlčí truhle a nesen 7 dní cestou z Hounanu do Töungu. Jen tak mohl uniknouti smrti. Počátkem května byl z Pekingu rozeslán na všechny místokrále tajný telegram, kterým se nařizovala smrt všem Evropanům. Avšak místokrálové tři jižních provincií rozkazu hned nedbali a rozkázali mandarínům, aby veškeré Evropany vyzvali k útěku. Mnozí biskupové a kněží nechtěli však ovečky své opustiti. V červnu a červenci spojily se všechny tajné sekty a štvály luzu na missionáře. Biskup Coyset byl nucen prchnouti pod ochranou mandarina a před jeho zraký byla residence, chrám a všechny ústavy se vším co v sobě chovaly, zapáleny. Šestnácte missionářů v Mandžursku, pak biskup Houpanský msgr. Fantosatti byli ukrutnou smrtí umučeni, oči jim vyloupány, vnitřnosti vytrženy, jiní pak za živa upáleni.

Zasvěcení 20. století Ježíši Kristu.

(Hlavní úmysl.)

NEJSVĚTĚJŠÍ SRDCE JEŽÍŠOVO, VLÁDNÍ A KRAJŮ TY JEDINÉ VE VĚKU, JENŽ Z VĚČNOSTI VELEBNÉ PRÁVĚ ZASVÍTÁ!

Konec 19. století vynikl zvláště větší úctou a láskou k božskému Srdci Páně. Duše věřících vedeny jsouce nejvyšší hlavou, sv. Otcem Lvem XIII., obracejí se víc a více k prameni neposkvrněného milosrdenství. Důkazem toho byly právě nábožné pouti v uplynulém roce konané do Paray-le-Monial, do chrámu, kde Pán Ježíš zjevil své láskou planoucí Srdce věrné služebnici své, blah. Markétě. O tom přesvědčí nás nejlépe číslice nábožných poutníků v jednotlivých měsících na posvátné místo zjevení připutovavších. V údobnu bylo jich 2331, v květnu 9870, v červnu 42.348, v červenci 28.402, v srpnu 13.478, v září 15.013 a v říjnu

11.842, tedy celkem 123.294 poutníci. K tomu třeba přidati ještě jiné poutníky z rozličných krajin jiných, tak že se celkový počet páčí až na 150.000 zbožných duší, které buď pěšky nebo po dráze přichvátaly do chrámu nejsv. Srdce Pána Ježíše, aby na konci století 19. co nejvroucněji uctily Krista, Spasitele světa a svou pobožností, jakož i usmiřujícím sv. přijímáním aspoň poněkud zadostučinily za všechny urážky Jemu učiněné. To ovšem popudilo zlost a vztek nepřátel Božích; než vše bylo marné, čimž snažili se zničití viru katolíků věrných. Obnova úcty nejsv. Srdce Ježíšova je naplnila nevýslovným úžasem. Po celém světě účta tato se oživila, čemuž nasvědčují nesčetné chrámy, oltáře, sochy a obrazy božského Srdce Páně po celém světě rozšířené. Směle můžeme říci: jako bylo 19. století Mariánským, tolika zjevy nejsvětější Panny ozářeným, tak zase má být 20. století zasvěceným nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, aby lidstvo skrze Marii dospělo k Pánu Ježíši, Spasiteli a Králi celého světa. Či není toho třeba lidstvu veskerému? Jedni vidouce všecko černým, praví, že nové století bude horším minulého. V minulém století rozmohla se nevěra a s ní nepravost nade vše pomýšlení. Nepřátelé se všech stran doléhali svými nekalými zbraněmi na církev Kristovu, na nejvyšší hlavu, na biskupy a kněžstvo tupice a hanice je v novinách, knihách a v řečech svých. Chtěli, aby místo víry panovala nevěra, místo náboženství bezbožnost, na místo ctností aby nastoupila nepravost. Zničili tak pokoj a mír mezi národy, znesvětili svazky rodinné a přivedli lidstvo v jistém smyslu opravdu na mizinu.

Jiní opět domnívají se, že v minulém století dobro překonalo zlo a vidí zase všecko v nejkrásnějším světle. Víra svatá byla rozšířena v zemích pohanských; církev tolikrát slavila vítězství nad odbojníky, jsouc vedena pevnou rukou statičkého papeže Lva XIII., Pia IX. a jich mnohých předchůdců; věřící se rozlišili, jako koukol se odděluje od pšenice; věda a umění dostoupily netušené výše; tolik krásných a užitečných vynálezů přineslo nám století minulé; vzdělanost vnikla do všech vrstev lidstva a ji nastal také docela jiný život než ve dřívějších dobách; zbožnost opět vrací se do srdcí lidských; chrámy nové se staví, sešlé a chatrné se opravují, obětavost k účelům dobrým roste, což ovocem zmáhajícího se blahobytu; slunce svítí krásně a hřeje a lidé pod ním jsou šťastni.

Kdo z těchto obojích má pravdu? Jedni i druhí v tom, co týká se století minulého, které opravdu přineslo nám mnoho dobrého, ale i mnoho zlého. Kdo z lidí uhodne, jaké bude století dvacáté? Bude horším než minulé nebo lepším? Přinese nám ještě více zla nebo více dobra pro lidstvo? Nikdo z lidí nemůže o budoucnosti bezpečně souditi. Budoucnost povědoma jest jediné vševědoucímu Bohu, v jehož moci jsme všichni. Bůh jest jediným Králem věkův, on dá dobro, budeme-li ho poslušni, on bude trestati, jestliže jej hříchy ku spravedlivému hněvu pohneme.

Proto sv. Otec Lev XIII. pozdvihuje hlasu svého a jako otec varuje nás, dítky své před nešťastnou budoucností a ukazuje nám cestu k Ježíši, Spasiteli světa, jemuž máme zasvětit toto nové století. K Ježíši skrze Marii! Jako ku konci století 19. zasvětil sv. Otec celou církev slavným způsobem nejsv. Srdci Ježíšovu, tak zase přeje si, aby toto 20. století zasvěceno bylo od nás ode všech Ježíši Kristu, Spasiteli světa. Ve svém okružním listu o Ježíši Kristu Spasiteli zmiňuje se sv. Otec o všelikých poměrech mezi lidmi, o každém stavu a jeho potřebách a vždy a všudy vidí jedinou záchranu u Ježíše Krista, Spasitele. Učené i neučené, vznešené i prosté, krále i poddané, boháče i žebráky, staré i mladé vede k Ježíši Kristu, u něhož jediné lze nadíti se pomoci ve všech potřebách a okolnostech života. Proto zapřisahá všechny sv. Otec, aby všichni dali si záležet na tom, aby Spasitele svého co nejlépe poznali; ti a takoví pak poznají jasně, že nemůže býtí nic spasitelnějšího, jako jeho zákon, nic božstějšího, jako jeho učení. Vhodná k tomu příležitost jest nové toto období. Již problemskuje u mnohých horlivost a zvláště mnoho osvědčená láska ke Spasiteli, kterou lze považovati jako znamení lepší budoucnosti. Poněvadž však jedná se o věc, kterou jen milostí Boží dosíci lze, napomíná sv. Otec všechny ku společné horlivé modlitbě, kterou by všemohoucí

Bůh k milosrdenství pohnut byl, aby nedal zahynouti těm, které sám svou vlastní krví vykoupil; by milostivě pohlédl na dobu naši, ve které lidé mnoho zhřešili, ale také mnoho zlého vytrpěli museli, aby v milosti své laskavé pojal lidi všech národů a pokolení a rozpomenul se na slova svá: »Až já povýšen budu, všechno potáhnu k sobě.« (Jan 12.)

Táhni k sobě, Spasiteli náš, všechny věřící, aby ve víře Tvé setrvali a skutky viru svou osvědčovali! Táhni k sobě všechny nevěřící, aby poznali Tebe, jediného pravého Boha a zákon Tvůj! Táhni k sobě, ó Pane, všechny spravedlivé, aby jejich spravedlnost se rozhojnila a jiné ku plnění zákona Tvého pohnula! Táhni k sobě, Ježíši, všechny hříšníky, aby hříchů zanechali a jako apoštol Tvůj kajicné slzy proléváli! Táhni k sobě, Kriste, všechny rodiče, aby v lásce a svornosti žili a dítky bobabojně vychovávali. Táhni k sobě, Ježíši, Tvé miláčky dítky, a vlej do srdcí jejich bázeň Boží, lásku a poslušnost k rodičům. Táhni k sobě, Mistře božský, všechny kněze a učitele, aby svorně pracovali k blahu a štěstí sobě svěřených. Táhni k sobě všechny národy veškerého světa, aby všichni našli jen v Tobě, Spasiteli svém, pokoj, mír a požehnání. Tobě, ó Ježíši, nechať zasvěceny jsou všechny hodiny, všechny dny a roky tohoto nového století, abychom v něm bobabojně a šťastně žijíce, Tobě, králi věků nesmrtelnému čest a chválu vzdávati mohli zde i na věčnosti.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za důstojné zasvěcení 20. století nejsv. Srdci Tvému a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Zasvětití Spasiteli našemu počátek nového století.

Úmysl v únoru 1901: Duch křesťanský v rodinách.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 2.

Židům tekla voda ze skály, tobě teče krev Kristova ze Srdce jeho. Ona voda utišila na krátko žízeň židů; krev Kristova napděl věrné duše po celou věčnost. (Sv. Ambrož.)

Ó SVĚTLO NEBES BLAŽENÉ!

Ó SVĚTLO NEBES BLAŽENÉ,
NADĚJE LIDSTVA JEDINÁ.
JEŽÍŠI, JEHOŽ ZROZENÍ
VÍTALA LÁSKA RODINNÁ.

MARIA, PLNÁ MILOSTI,
JEŽ SAMÁ SMĚLA'S CHOVATI
JEŽÍŠE ČISTÝCH NA PRSOU
A KOJIT JEJ A LÍBATI.

A TY, JENŽ Z OTCŮ ZA STRÁŽCE
PŘESVATÉ PANNÉ BYL JSI DÁN
A SLADKÝM OTCE NÁZVISKEM
BYL SAMÝM SYNEM BOŽÍM ZVÁN!

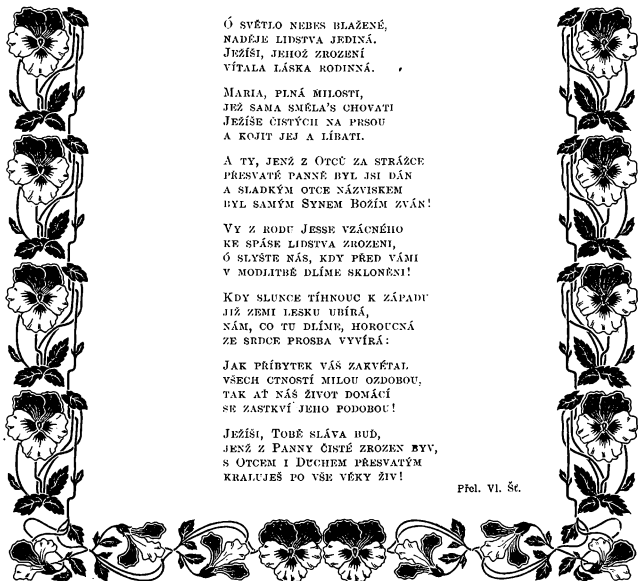
VY Z RODU JESSE VZÁCNĚHO
KE SPÁSE LIDSTVA ZROZENI,
Ó SLYŠTE NÁS, KDY PŘED VÁMI
V MODLITBĚ DLÍME SKLONENÍ!

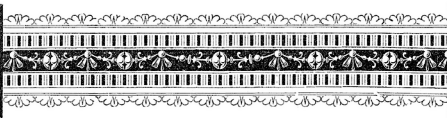
KDY SLUNCE TÍHNOUC K ZÁPADI
JIŽ ZEMI LESKU UBÍRÁ,
NÁM, CO TU DLÍME, HOROUČNÁ
ZE SRDCE PROŠBA VYVÍRÁ:

JAK PŘÍBYTEK VÁS ZAKVĚTAL
VŠECH CTNOSTÍ MILOU OZDOBOU,
TAK AŽ NÁS ŽIVOT DOMÁCI
SE ZASTKVÍ JEHO PODOBOU!

JEŽÍŠI, TOBĚ SLÁVA BUĎ,
JENŽ Z PANNY ČISTÉ ZROZEN BYV,
S OTCEM I DUCHEM PŘESVATÝM
KRAJUJEŠ PO VŠE VĚKY ŽIV!

Přel. Vl. Še.

Věřím v Boha.

I. článek víry: „Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.“

Všecko naše štěstí, náš mír v duši, naše ctnost a dokonalost, naše náhledy o životě, smrti a věčnosti, to vše závisí na pravém poznání Boha. Jaké toto poznání jest, taký jest život člověka. A v tomto ohledu pauzuje za našich dob velký nepořádek. Každý si dělá takoruka svého Boha, jak se mu líbí, to jest, myslí o Bohu, mluví o Bohu, doufá od Boha to, co se jemu líbí. Hříšník má na mysli Boha milosrdného a dobrotivého, shovívavého a že si nejvyšší bytost jen v tomto světle představuje, zůstává na mnoze, čím jest — hříšníkem.

Přísný mravokárce nevidí zase v Bohu nic jiného, nežli samou přísnost, soud, spravedlnost a pekelné tresty, ani ti nejlepší lidé mu nejsou dost hodnými — zatracení jest každé třetí jeho slovo. Člověk lačný pozemských statků prosí Boha jen o to, aby mu žehnal v práci, obchodě, zisku, aby den ode dne více bohatství nashromáždil. Jiný, jenž mnoho na svědomí má, myslí si, „i kdo pak se bude o Boha starati. Kdo ví, je-li nějaký.“ Tak různí se náhled o Bohu. Každý si dělá „Bohem“ co chce.

„I Pán Bůh to tak zle nemíní“ — praví v srdci svém hříšník, jenž o zpovědi a lítosti slyšeti nechce — „nač zpověď?“ „Nemám z čeho bych se vyznával“ — praví druhý. „Pán Bůh mne zná a já jeho.“ „Bůh ví, že jsme křehcí lidé, a má s námi útrpnost.“ Tak a podobně se lidé chlácholí, jen aby Boha v pravém světle neviděli. A přece jen pravé poznání Boha jest pravdivé a užitečné, kde však nalezneme je? Poznání Boha nemůže si člověk sám učiniti, neboť není Bůh jak bychom my si ho mysliti, nýbrž my si ho tak mysliti musíme, jakým vskutku jest. A tu se dobrotivý Bůh — aby nám k pomoci přispěl — během času sám zjeviti ráčil, a proto víme o Bohu tolik, kolik nám dle moudrosti své sám řci — nás poučiti ráčil.

Ovšem káže nám i celá příroda, že Bůh jest, vždyť nám zjevuje Jeho všemohoucnost, moudrost, dobrotu, jen kdo umí také v knize této čísti. I vnitřní hlas našeho svědomí mluví nám o Bohu, o jeho zákoně, o odměně a trestu. Ale to vše není pravým a jediným pramenem poznání Božího. Pravé poznání Boha přichází jediné skrze víru.

Nuže čemu nás učí naše víra o Bohu? Již první článek nám to praví: 1. Že jest jeden pravý Bůh, 2. že jest ve třech osobách, 3. že stvořil slovem svým všecko, že řídí a zachovává celý svět. „Bůh jest nevyslovitelný“ — volá sv. Augustin — „spíše můžeme o něm říci co není, nežli co jest.“ Důvod leží v tom, že Bůh jest nade všecko ostatní nesmírně povýšený, nekonečný, vše objímající Duch, od něhož vše dobré nám pochází. Proto praví

dobře svatý Augustin: Bůh by nebyl Bohem, kdyby nebyl větší, nežli náš rozum vystihnouti a pochopiti může. Radujme se, že tak vznešeného Boha máme, a poněvadž ho náš rozum vystihnouti nemůže, budme pevní ve víře a všechno hloubání pomine.

Hloubali již tak mnozí, aby vyzpytovali svým slabým rozumem lidským Boha a božskou Trojici, a upadli v bludy. Trojjediný Bůh zjevil se během času na trojí způsob lidstvu, jako Stvořitel, Vykupitel a Posvětitel. Vědomost o nejsvětější Trojici nezjevil Bůh lidstvu hned. V písmě svatém Starého Zákona sice jest Trojice Boží jaksi naznačena, ale nikoli zřejmě prohlášena. Tak mluví Bůh při stvoření

člověka v množném čísle: »Učiňme člověka k obrazu a podobnosti svému«. Dále: »Ejhle, učiněn jest Adam jako jeden z nás.« V žalmu 109. praví se: I pravil Pán (Bůh Otec) k pánu mému (vykupiteli) »sed' na pravici mé«. Na výrok tento učinil Kristus židy pozorny. Zjistě měli židé v prastarém podání ústním ještě jiná vysvětlení, o věcech, které písmo sv. jen mlhavě naznačovalo. V knize Zohar vysvětluje se onen výrok písmu sv. takto: »Jsou dva, kterými se spojuje jeden; a jsou tři a tito tři jsou jedno.« To vše ovšem bylo jenom matným naznačením Trojice Boží. Teprve Kristus Pán v Zákoně Novém přinesl pravé světlo a pravé učení o tom. Jakmile Pán náš veřejný svůj učitelský úřad nastoupiti chtěl, dal se od Jana Křtitele pokřtiti. A tu otevřelo se nebe, Duch svatý ve způsobě holubice snesl se nad ním. A hlas s nebe volal: »Tentoť jest můj milý syn, v němž se mi dobře zalíbilo.« (Mat. 3. 16. Luk. 3. 21.)

Tu zjevila se nejsvětější Trojice Boží lidstvu zřejmě. Tímto počal Spasitel učitelskou dráhu svou, nepřestal však na tom, nýbrž přecházel zřejmě o Bohu ve třech osobách. Brzy mluvil o Bohu, Otci svém, brzy o Duchu sv., brzy o sobě, jakožto Synu Božím, jenž jedno jest s Otcem.

A když se z tohoto světa Spasitel ubíral nazpět do nebes, zakončil své učení zase slovy o božské Trojici, řka apoštolům svým: »Jděte do veškerého světa, učte všechny národy křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.« (Mat. 28. 19.)

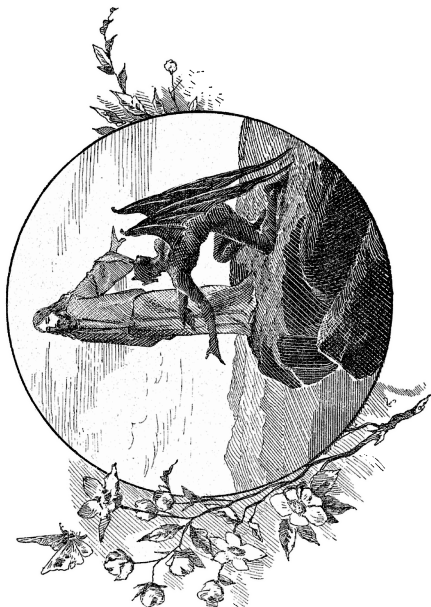
A božské toto učení o nejsvětější Trojici nesli apoštolé do světa celého, za učení toto prolili svou krev. Božské učení toto přijali od apoštolů sv. Otcové a učili je dále písmem i slovem. Totéž učení zastávali sv. mučovníci a vyznávali je poctivě a statečně, i když smrt jim za to hrozila. Toto učení zachovala nám Bohu díky čistě a neporušeně sv. církev katolická, po všechny věky bojujíc proti všem bludům a kacířstvím. Ve jménu nejsv. Trojice začíná a končí všechny své bohoslužebné úkony začínajíc křížem: »ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého« a končíc: »skrže Ježíše Krista Pána našeho, který s Otcem a Duchem svatým rovný Bůh živ jest a kraluje na věky věkův«. Ve jménu nejsv. Trojice uděluje církev sv. svátosti a všechno své požehnání. A který zpěv ozývá se častěji v klenbách chrámových nežli zpěv na počest nejsv. Trojice: »Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku, nyní, i vždycky až na věky. Amen.«

Ó děkujeme Bohu našemu z hloubi srdce vděčného, že nám tajemství toto zjevíti ráčil! Jaká to láska jeho k nám jeví se v tom. Pán zjevil sluhům svým nejsvětější a největší tajemství bytosti své! Ale právě, že je to největší tajemství Boží, proto kořme se před ním v prachu slabostí své a pokorně vyznáváme: »věřím pevně v Otce, Syna i Ducha svatého, Boha Trojjediného!« S věrou touto stojí i padá v nás pravá víra křesťanská, s věrou touto spojen jest náš pokoj na zemi a naše spása po smrti.

Od věčnosti trůnil Bůh Trojjediný v plné své velehnosti a blaženosti, a nebylo mimo něho nikoho, neboť vše ostatní jest teprve dílem rukou jeho, dílem všemohoucí vůle jeho. Beze vši práce a námahy, beze vši pomoci jiné, pouze jenom mocí vůle své učinil Bůh svět — t. j. všechno, co mimo něho jest. Není svět sám od sebe, neboť není věčný, nýbrž stvořen jest Bohem, Pánem od věčnosti. A Bůh stvořil svět, aby zjevil moc a slávu svou, a tvorbou objevil lásku svou. A jak krásně zařídil vše světa Stvořitel. Od tvorů nejnedokonalejších až k nejdo-

konalejším vidíme velikou řadu tvorstva, kterému udělil Stvořitel rozličné přednosti dle vůle své. A tak vidíme tvory, jimž Bůh dal pouhé bytí, bez života a pohybu, to jest co přírodou nazýváme, na př. voda, kamení, rostlinstvo. Vidíme i tvory, kteří životem obdareni jsou, ale bez duše a jejich vlastností, a to zvířata všeho druhu; jsou však i tvorové, jimž Bůh vtiskl obraz svůj v duši nesmrtelnou — a to jsme my, lidé.

Ó jak přeslavné jest dílo Boha Stvořitele našeho! Pozorujme jen stvoření od nejmenší travičky až k největšímu stromu, od nejmenšího červíka až ku lvu,

Pán Ježíš pokoušen od ďábla.

králi zvířat, zdaž nemusíme obdivovati se moci a moudrosti Stvořitelově? Vše učinil tak krásně, tak účelně, všemu vyměřil úkol a povinnosti. A což teprve pozorujeme-li tělesa nebeská — slunce, měsíc a nesmírný počet hvězd — měříme-li jejich velikost, jejich vzdálenost, jejich rychlý pohyb a při tom všem přece pravdivost, tu zvolati musíme: ano ano, dobře měl žalmista Páně, když pěl: »nebesa vypravují slávu Boží a dílo rukou jeho zvěstuje obloha«! A přece i toto vše, ač tak jest podivuhodné, převyšuje tvor na zemi nejdokonalejší — člověk. Na nás ukázal Bůh stvořitelskou moc svou ve světle nejkrásnějším, i lásku svou i štědrost

v míře nejhojnější. Neboť jestliže ostatní celé tvorstvo jest odleskem moci a velebnosti Boží, jest člověk obrazem Božím, neboť »k obrazu a podobnosti svému« stvořil nás Bůh.

Když Stvořitel již všechno ostatní byl mocnou vůlí svou stvořil, tu naposled dne šestého, jakožto korunu celého tvorstva, učinil člověka. Bylo to v předvečer první soboty, v předvečer onoho prvního dne, který zasvětil Hospodin na věky k službě své, a v kterém nověstvořený člověk ponejprv měl Bohu obětovati obět chvály a díkůčinění.

Pozorujme jen stvoření naše! Nestalo se tak jak u bytosti jiných, živých a neživých, kdy Bůh jen řekl »staň se« a stalo se, nikoli. Bůh vzal ze země, kterou již obdařil mocí plodnou, učinil tělo dle nejmoudřejších zákonů sestavené a určené za bydlisté duše. A tomuto tělu vdechl Bůh duši nesmrtelnou, moudrosti a rozumem, svobodnou vůli a paměť obdařenou, dle obrazu svého stvořenou. A hle, již stál živý člověk před Bohem, bytost zvláštní, nemající mezi ostatními živočichy sobě rovné. A člověka, jakožto dítka své milé postavil Bůh na světě za zástupce svého, aby vládl vším a panoval tvorstvu a užíval k prospěchu svému všeho, co Bůh byl proň stvořil.

Ejhle, jak vznešený jest původ náš! Patříme k říši Boží, jsme dětmi Stvořitele, jeho jménem vládne člověk tvorstvu a užívá ho. Ó kterak se prohřešují sami na sobě a na své důstojnosti, když nevěřice v stvoření člověka Bohem, hledají původ jeho v nižších bytostech, jakoby člověk byl jen jaksi vyvinutějším zvířetem! Jak zahazují sami sebe a šlapou v prach ten obraz důstojnosti své, který nám vtiskl dobrotivý Stvořitel! Jak nevědecki jsou, že opouštějí tvůrce pravého a hledají ho jinde. Zapírají v sobě duši nesmrtelnou a staví se v řady tvorů druhých, nerozumných, neboť jen duše nesmrtelná Bohem stvořená a v tělo vdechnutá má rozum a svobodnou vůli, jiné bytosti pozemské těch darů nemají. Z těla a duše záleží člověk, tak stvořil ho Bůh. Proto, kdo duši zapírá a volá »po smrti je po všem a není duše nesmrtelná,« jest předně bezbožný, neboť užívá vlastností Bohem duši daných na urážku Boha, řka: »nemám duše«. Takový nevěrec ničí náboženství vůbec, neboť bez rozumné duše není také náboženství, poznání Boha možné.

Za druhé jest takové mínění proti rozumu. Člověk přece myslí, soudí a se k činům svým volně rozhoduje. To jest vše činností duše, neboť tělo nemyslí, nesoudí aniž jedná dle svobodné vůle. Hledme na př. na kámen, který vždy padá směrem k zemi, nikdy k nebi aniž brzy na pravo brzy na levo, neboť sleduje zákon tíže. Strom roste, kvete a nese ovoce vždy dle toho, jak to Stvořitel mu dal, nikdy ale svévolně nemění listí aniž květ aniž ovoce. Zvíře si hledá potravu, staví si hnízda a obydlí vždy dle pudu svého, který Bůh v ně vložil, nemyslí však, neposuzuje aniž jedná dle svobodné vůle. Proto se samo sebou ničemu nepříuči a ničeho nezapomene. Tak jako před tisíci lety včely stavěly buňky své, tak staví je i nyní, podobně i pavouci, ptáci atd. tu není pokroku ani rozmanitosti. Jinak je to u člověka, ten se mění den co den. Jednou může spokojiti se kouskem chleba, podruhé hoduje skvostně, jednou se halí v jednoduchý šat, jindy odívá se purpurem a kmentem! Může bydleti v chudé chýšce i v nádherném paláci. Člověk v mysli své osnuje plány a také je provádí, postupuje ve vědách, v umění a vynalézavost jeho jest ohromná. Člověk v mysli své dovede vzlétnouti k pojímům

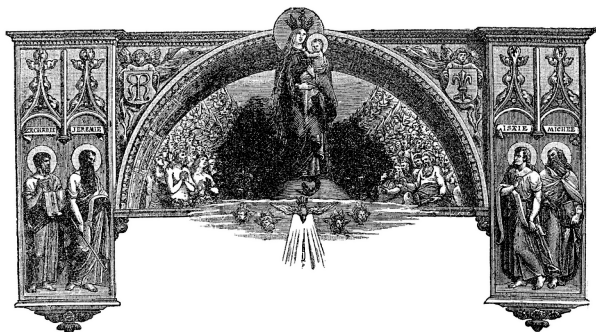
nadmyslným, cti, právu, povinnosti, ba i k poznání Boha se povznášá a z lásky k němu schopen jest celého světa i s požitky jeho se zřici. A tu může někdo říci, že člověk duše nemá, a že roven jest tvorům ostatním, bez duše? Není to proti zdravému rozumu a tedy také nemožné? Za třetí ale jest popírání duše nanejvýš nemravné a zoufalé! Nemám-li duše, tedy není pro mne také po smrti života, ani odměny, ani trestu. Proč bych tedy si zde na světě nepřál co hrdlo a srdce ráčí, a nejde-li to po dobrém, proč by to nešlo po zlém? Hle, kam vede takové mínění, k největším zločinům. A co by konečně se stalo z pokolení lidského? Rota zbujníků, kteří se vespolek perou, aby jen jeden více ulovil než druhý, silnější by udolal slabšího, veta by bylo po pokoji a míru, veta po právu, veta po majetku, po cti, veta po všem. Hůře by to vypadalo mezi lidmi, nežli mezi divokými šelmami. Jak nebezpečná, jak záhubná jest tedy věta: »člověk nemá duše«! Ale také jak hrozná a zoufanlivá. Jak strašně jeví se nám potom smrt! Tedy je veta po všem? Musím pryč, nemohu již ničeho užívat! musím zde nechat bohatství, rodinu, přátele — vše, vše — a obrátím se v niveč? Nikdy již neuvidím své milé, nikdy, nikdy? Ó jak by se člověk hrůzou a bolestí svíjel na smrtelné posteli, když by naň zírala smrt a s ní konec všeho! Ó jak by proklínal vůbec hodinu narození svého! Strašné to pomyslení! Oč utěšitelnější jest nauka, že člověk celý neumírá, že lepší jeho část, ba ta právě, která podstatou jeho jest, dále žije, že může mítí život lepší nežli na světě, že se může sejiti zase se všemi, které zde miloval, aby jich už neztratil!

Jaké to pobídnutí k dobrým skutkům, jaká to vzpruha k ctnostem, odříkání se zlého a k lásce bliženské! Na druhé straně pomněnka na věčný trest jest zároveň nejmocnějším kazatelem; varuj se zlého, varuj se hříchu! To vše však napomáhá ku klidnému, pokojnému a lásky plnému spoluzití lidstva vespolek. Ejhle, jak jest věta: »není duše« nerozumná, bezbožná, nemravná a zoufanlivá, proto je také nepravdivá.

Ó jak máme Bohu děkovati, že nám věrou svou zjeviti ráčil, jaké důstojenství ve světě viditelném zaujímáme. Jak úzkostlivé střežení máme samy sebe, aby obraz Boží v naší duši vždy se skvěl a zářil v čistotě a kráse! Jsem dítětem Božím, jsem určen jednou k Bohu se dostatí, žiji na věky v duši své, tato víra nechť nás těší, sílí, povzbuzuje. Jaká to pro nás čest a radost, jaké to vyznamenání, že jediná ze všech tvorů pozemských k Bohu nejvyššímu volati smíme Otče náš!

BOH. HENDL.

Na slavnost Očišťování Panny Marie.

Nežli význam slavnosti této vypovím, rád bych tě, zbožná duše, srdečně a upřímně napomenul, abys veškeré dny a slavnosti Mariánské s obzvláštní zbožností slavila.

Neboť nejenom tak jednali všickni svatí a vyvolení Boží, dokud zde přebývali, nýbrž i svatí otcové a učitelé církevní nás o tom ujišťují, že každý člověk, který zvláštní láskou k Panně Marii lne, spasení a blaženosti věčné dojde. Tomu nasvědčuje i Písmo svaté, když o Marii Panně takto mluví: »Blahoslavený muž, který mne slyší a denně stojí u dveří mých. Kdo mne nalezne, nalezne život a dojde spasení od Hospodina; kdo však proti mně hřeší, ztratí duši svou. Všickni, kdož mne nenávidí, milují smrt.«

A na jiném místě opět Písmo svaté di: »Já jsem matka krásného milování a plod svaté naděje. Ve mně jest všelíká milost pravdy a spásy. Pojďte ke mně všickni, kteří mne žádáte, a budete naplněni milostí mou. Neboť duch můj sladší jest nad med, a dědictví mé nad plást strdi.«

Že výrok ten platí o Matce Boží,

o tom neklamné svědectví podává církev Páně, kteráž slova tato klade v ústa Matce Boží. Také dosvědčují sv. otcové církevní jednohlasně, že jako Syn Boží nechtěl jinak člověkem se státi, jedině prostřednictvím Marie Panny (ač mohl jako druhý Adam také bez matky stvořen býti), tak že i my nemůžeme spásy dojiti, jedině prostřednictvím a přimlouvou Matky Páně. Jak snadno můžeme přimlouvou Panny Marie milosti dosáhnouti, o tom ve zjeveních svaté Brigitty ne četných místech nalézáme mnohé důkazy. Jednou pravil sv. Jan Křtitel, který sv. Brigittě se zjevil, tato slova: »Byť i člověk v jakékoli nouzi a soužení byl postaven, jistě dojde pomoci a ochrany, bude-li Pannu Marii celým srdcem vyzývat.«

Podobně zaslechla sv. Brigitta u vytržení Krista Pána s Marií Pannou takto rozmlouvajíc: »Nelze si ani pomysleti, abych odepřel Ti, Matko přemilá, jakoukoliv prosbu, kterou mi přednášíš. A skrze Tebe chci všem býti laskav a milostiv, kdož přistoupí k Tobě s upřímnou vůlí, že chtějí život polepsiti. Neboť jako teplo a jasno vychází ze slunce, tak také z Tebe vytryskuje veškerá milost a milosrdenství. Ty jsi nepřehernou studnicí,

z níž chudým a nuzným milosrdenství přehojné prýští.

Podruhé zaslechla sv. Brigitta tato slova Kristova: »Kdokoliv jméno Tvé vzývá a v Tebe doufá, máje upřímnou

ve zjeveních sv. Brigitty o jistém vojínu se čte, na kteréhož ďablové po smrti před soudnou stolicí Boží velmi žalovali a naléhali, v domnění, že bude věčně zatracen. I ujala se ubohého Matka Páně,

vůli život polepšiti a hříchů se varovati, tomu chci uštědřiti upřímnou lítost nad hříchy, sílu dostatečnou, aby v dobrém setrval a konečně blaženosti věčné dosáhl.

K těmto dokladům připojuji ještě, co

a to z té příčiny, že před smrtí její přimluvy a pomoci se dovolával.

Takto čteme ve zjeveních svatě Brigitty: »Matka milosrdenství, Maria Panna, takto mluvila k andělům, obklo-

pujícím trůn Páně: Duše tato utíkala se k mému milosrdenství v hodinu smrti a takto mne prosila a vyzývala: Ó Matko milosrdenství a útočiště hříšníků! Nejsem hoden, abych k Synu Tvému se uchýlil; vždyť hříchy mé jsou přecetné. Často jsem Pána Ježíše ku zlosti popuzoval, jelikož jsem více lnul k rozkoši světské nežli k Spasiteli svému. Proto prosím Tebe, abys se nadě mnou smilovala; vímť dobře, že nikomu pomoci neodpíráš kdo k Tobě se utká. K Tobě se důvěrně utíkám a slibuji Ti, že budu-li déle živ, chci se polepšiti a vůli svou úplně vůli Boží podrobiti, tak abych nic nechtěl, leč co Bůh můj chce a žádá. Nejvíce pak lituji, že jsem nic nevykonal ke cti a slávě Syna Tvého. Úpěnlivě Tě prosím, Paní a přimluvkyně má, abys se mne ujala, neboť nemám nikoho kromě Tebe, k němuž bych se utekl!

S takou prosbou obrátila se duše utohá ke mně. Jakž jsem mohla ji od sebe odpuditi? Neboť kdo by mohl koho prosícího odmítnouti, chce-li upřímně se polepšiti? Čím více sluší se, abych já, jež sluji a jsem Matkou milosrdenství, neoslyšela těch, kteří se ke mně utíkají?

Potom promluvil nebeský Soudce k Matce své: »Tys změnila přimluvou svou výrok věčného zatracení, a vysvobodilas duši ubohou z věčného zahynutí.«

Z této události jasně vysvitá, jak moudře jedná každý, kdo v životě i při smrti Pannu Marii vyzývá, jak velmohoucí jest přimluva její. Protož nezapomínej nikdy, že dobře učiníš, vyvolíš-li Marii Pannu za přimluvkyni, budeš-li se k ní důvěrně utkáti a budeš-li slaviti a velebiti Matku Páně ve dny jí zasvěcené.

Co pak slavnosti očišťování Panny Marie se týká, věz a pozoruj bedlivě, že jest den tento dnem vznešeným, utěšeným, žádoucím, protože hluboká tajemství den tento nám připomíná. O této

slavnosti di sv. Ambrož: »Kdyby věřící lid pilně pozoroval, jaká slavnost dnes se koná, tu by zajisté den tento s takou radostí a zbožností slavil, s jakou oslavuje den narození Páně. Vždyť den dnešní oslavuje toho, který o vánocích se nám narodil. Není také slavnost dnešní menší slavnosti vánoční; neboť ten, jenž o vánocích se narodil, dnes se obětuje. Ten, kterého o vánocích velebili andělé, oslavují dnes lidé. Ten, jenž o vánocích zjevil se pastýřům, zjevuje se dnes Simeonovi a Anně. Jest tedy dnešní slavnost dvojnásobně slavnou, slavností Kristovou a slavností Matky Páně. Jest obětováním Kristovým a očišťováním Mariiným. Ó jaká hluboká tajemství slaví se o dnešním dnu! Nejčistší mezi ženami druží se mezi jiné ženy, jakoby ničem od nich se nelišila. Ta, která jest jasnější nad slunce, má býti dnes očištěna! Ta, která bohatší jest nežli král Šalomoun, nemůže dnes beránka koupiti. Panna slabá a mdlá nese na loktech obra nepřemožitelného. Onať toho obětuje Bohu, který nikdy od Boha se neodloučil. Vykupuje toho, jenž sám jest Vykupitelem. Vyplácí toho, který dražší jest než vesmír. Vykupuje pěti penězi stříbrnými toho, který vesmír pěti ranami vykoupiti měl. Obětuje toho na oltáři, který přišel, aby za nás na kříži byl obětován. Onať dává Bohu toho, kterého od Boha přijala, a nicméně nechává si toho, kterého Bohu má v oběť podati. Vrátily se tedy vody opět na místo, z něhož vyřinuly, aby zase dále prouditi mohly. Jak se pokorují dnes ty nejsvětější osoby, Ježíš a Maria, nejjasnější světla nebeská. Slunce i měsíc se dnes zatemňují tajuplným oblakem. Překrásný měsíc blahoslavená Panna, podobá se dnes obyčejné ženě, jakoby byla v hříchu počata a narozena, a jakoby porodem panenství byla ztrátila, a potřebovala očišťování jako každá žena hříšná.

(Ostatek přístě.)

Svatá Veronika.

(Ke dni 4. února.)

Ačkoli jméno této svaté matrony v písmě svatém nepřichází, přece jest již od nejstarších dob, ba od prvních dob křesťanství známo. Prastaré podání nám totiž vypravuje, že tato zbožná a milosrdná žena Spasiteli našem, když veden byl ulicemi Jerusalemskými na horu Kalvarii, roušku svou k utření sv. obličeje podala. Na důkaz vděčnosti za- nechal pak trpící Vykupitel na roušce této obraz svého zbědovaného, přesvátého obličeje. Někteří spisovatelé starověcí uvádějí, že rouškou touto byl závoj sv. Veroniky — jaký ženy v tamějších krajinách až posud nosí. Rouška s obrazem tváře Páně přišla za císaře Tita do Říma. Dle jiného mínění — donesla ji Veronika sama do Říma — kde do- tknutím jejím nemocný císař uzdraven byl. Nyní nalezá se rouška tato ve velechrámě svatého Petra v Římě a náleží k největším sv. ostatkům. Uložena jest v kapli jednoho ze 4 piliřův, na nichž mohutná kopule sv. Petra spočívá. Jednou za rok bývá lidu veřejně k uctění ukazována. Kdykoli pak v časech dřívějších papež slavnou mši svatou u sv. Petra sloužoval, vždycky po ní roušku svaté Veroniky uctíval.

Sv. Veronika se zobrazuje stojíc, kterak v rukou svých drží roušku s obli-

čejem Páně. Největší mistři malířští pokusili se o věrné vypodobnění oné posvatné roušky. Tak známy jsou obrazy kolinského mistra Vilhelma, slavného Dürera, Schongauera atd. I na některých památných penězích viděti sv. Veroniku, tak na př. na penězích papeže Pavla I. Zvláštní jest obraz Lukáše z Leydenu; tento představuje nám ne sv. Veroniku, nýbrž sv. apoštoly Petra a Pavla, ani drží v rukou svých roušku s tvář Páně. Má to zajisté ten význam, že rouška tato se nachází ve velechrámě svatých apoštolů.

Co se týče jména Veronika, hleděli někteří je vysvětliti řecko-latinskými slovy »vera ikon« t. j. pravý obraz, avšak neprávem. Jest to více hříčka slovní, nežli pravé vysvětlení. Veronika, jest staré jméno Beronika, což znamená »stkvělá«, »se třpytící«. Jméno toto nalezáme v starověku zhusta u slavných žen. Tak zvala se slavná a učená jedna královna egyptská, i několik paní z rodiny krále Heroda měly toto jméno. Svatá evangelia nám vypravují, že některé vzácné paní útrpnost měly s trpícím Spasitelem, byla tedy Veronika — ač se jménem zřejmě neuvádí — zajisté mezi nimi. Vyjev s rouškou její jest také předmětem zastavení sv. křížové cesty.

Biskup Eusebius vypravuje nám ve

svém církevním dějepise, že ona žena, která 12 let krvotokem trpěla, a kterou Pán Ježíš uzdravil, se jmenovala Beronika, a podání ústní stotožňuje tuto ženu se sv. Veronikou. Pocházela prý z města Caesareje Filippovy a byla ještě tehdy pohankou. Na památku uzdravení svého prý dala postaviti v městě onom před svým domem sochu z bronzu, která představovala Spasitele uzdravujícího plačící ženu. Sochu tuto ještě Eusebius tamtéž viděl. Totéž o ní vypravuje i znamenitý patriarcha Unephorus, který se vši silou protivil obrazoborcům. I on připomíná obrazy sv. Veroniky, jakožto vzácné a vznešené matrony, kterou Spasitel byl uzdravil. Z toho ze všeho vychází na jevo, že tato vznešená pohanka zázrakem Krista Pána k víře přivedena jest a že z lásky a vděčnosti svému dobrodinci hleděla na trapné jeho křížové cestě všemožné pomoci. Jelikož žoldnéři nedovolili nikomu, aby Kristu Pánu těžké břímě kříže úplně sňal, učinila zbožná tato paní alespoň to, co mohla — podala mu roušku, aby si Pán potem i krví zalitý obličej otřel, a poněkud se osvěžil. Byl to netoliko skutek lásky a milosrdenství, nýbrž i skutek hrdinské odvahy, neboť si zajisté za to utrhla posměch i spílání hrubých žoldnéřů. —

Svatá Veronika bývá ctěna jako patronka tkalcův a plátníkův.

Obě osoby, které Kristu Pánu na jeho křížové cestě pomáhaly — Šimon Cyrenejský (5. štace) a svatá Veronika (6. štace) ukazují nám požehnání a užitek, který z pobožnosti křížové cesty plyne. Šimon, jenž Kristu pomohl kříž nésti, náležel chudé třídě lidstva, bylť země-

dělským dělníkem. A hle, cesta křížová byla proň cestou spásy, neboť došel právě víry, což z toho vidno, že synové jeho v první církvi přední místa zaujímali. Veronika z rodu vzácného odměněna jest za lásku svou k Spasiteli způsobem zázračným. Tak bohatí i chudí čerpají z pobožnosti k utrpení Páně hojně požehnání i hojný užitek.

Kéž by i nám rouška s obrazem trpícího Spasitele nikdy z paměti nevymizela! Kéž bychom vždy toho sobě vědomi byli, co Kristus Pán pro nás trpěl, a lásku jeho nevďekem nespláceli!

Kterak bolestně hledí na nás krví zalité oči Kristovy, mohli bychom ještě hřešiti zlým pohledem a ne spíše oči své na uzdě držeti? Žlázní vyprahlá ústa Páně, kterak trpí za naše hříchy, mohli bychom ještě hřešiti slovy, a ne spíše na řeč svou pozor dáti? A ta korunu trnovou zdobená hlava Kristova, kterak trpí za naše myšlenky, mohli bychom v myšlenkách hříšných se kochati a ne je spíše v zárodku potlačiti? Ó celý ten zbědovaný obličej Páně na roušce sv. Veroniky volá k nám — hleďte, co jsem pro vás vystál, vytrpěl, ó nehřešte, aby celé toto moje utrpení nebylo pro vás nadarmo!

Proto jest rouška svatě Veroniky zrcadlem, v němž se co nejčastěji zhlížeti máme. Pohled tento bude nám pohledem spasným, ochrání nás před hříchem, a roznítí v nás lásku k utrpení Páně, abychom z ní čerpali jako Šimon a Veronika požehnání i hojný užitek pro duši naši v životě, abychom jednou hodni byli uzříti oslavenou tvář Spasitele našeho na věčnosti... BOH. HENDL.

Poslední blahorečení v minulém století.

sešitě listopadovém roku minulého zmínili jsme se o nejmladší v řadě blahosladených naší sv. církve katolické, řeholnici fran-tiškánského řádu v Kaufbeurnu bavorském Marii Krescencii Höss.

Aby čtenářové naši poznali, s jakou slávou, s jakou radostí církev naše před celým světem prohlašuje, že ten či onen její člen vskutku dosáhl již koruny slávy věčné a že od věřících ctěn a vzýván býti smí, popíšeme krásnou tuto slavnost blahorečení shora dotčené Krescencie, která slavena byla 7. října roku 1900. Slavnost taková nevymizí nikdy z paměti těch, jimž popřáno bylo při ní přítomnu býti.

Nežli však k popsání slavnosti samé přistoupíme, zmíníme se krátce o předběžném jednání čili procesu, v němž zkoumány byly ctnosti zemřelé Krescencie. Proces tento trval 150 let.

Roku 1744. dne 5. dubna zemřela příkladnou smrtí Krescencie a pověst svatosti její, kterou slynila již za živa, rozhlásila se po smrti její ještě více. Již za živa byla Krescencie u veliké úctě a vážnosti pro vpravdě svatý život svůj. Králové a knížata a jiní vysoce postavení mužové putovali k ní jako k nějaké věstkyni, aby si od ní vyprosili radu ve věcech důležitých. Pověst o její svatosti dostala se i do Říma k samé stolici papežské. Tehdejší svatý Otec

Benedikt XIV. nařídil biskupu augšburskému, v jehož diecesi klášter Kaufbeurn leží, již dne 15. října 1745, aby neprodleně, ale beze vší přehálenosti zavedl zkoumání o ctnostech a bohu libém životě zemřelé panny klášterní.

Jelikož ale biskup dříve o radu a dobrozdání slovutných mužů, kteří Krescencii znali, se tázati musil, uplynulo drahé času, tak že poprvé roku 1775. řádná komise biskupem sestavena byla.

Sezení této komise započala v klášteře kaufbeurnském 10. dubna 1775 a skončena jsou 12. července 1777. Schůzi odbyváno bylo 229 a vyslechnuto bylo přísežně 35 svědků. Veškeré spisy komise této byly pak do Říma poslány s prosbou, aby nyní druhý, tak zvaný apoštolský proces zaveden byl. Sv. Otec jmenoval listem ze dne 4. května 1783 novou komisi, za předsednictví světícího biskupa augšburského, která se až do r. 1790. zkoumáním života služebnice Boží Krescencie obrala. Dne 1. října 1788 otevřen byl také hrob její v klášteře kaufbeurnském. Spisy o této druhé komisi poslány byly rovněž do Říma, kde je po přísné prohlídce komise kardinalů za platné uznala r. 1793.

Nyni ještě učiněna nová zkouška a sice zdali nebožka Krescencie slynila třemi ctnostmi božskými a čtyřmi základními a zdali tyto ctnosti na ní nalezeny byly v hrdinném stupni. I to se dalo dokázati a papež Pius VII. potvrdil

je zvláštním listem 2. srpna 1804. Jelikož však nyní nastaly války z nešťastné doby pro papežskou stolicí, odložen jest proces až na doby příznivější. A tak to zůstalo 80 let.

Teprve r. 1884. započalo zase nové jednání. Potvrditi a prozkoumati se měly dva zázraky, které se na přimluvu Krescencie udály a které od přísedících svědků potvrzeny býti musily. K tomu účelu zřízena nová komise, která v 83 sezeních 50 svědků vyslechla. Spisy o tom zkoumala ještě komise kardinalů v Římě. Když to vše tak přísně a zevrubně vyšetřeno bylo, vydal sv. Otec Lev XIII. dne 5. března 1900 zvláštní list, jímž se ony dva zázraky stvrzují a druhý list 9. května 1900, kterým se dovoluje přikročiti k vyhlášení za blahoslavenou. Ejhle, jak svědomitě, přísně a obezřele si vede naše sv. církev, nežli někoho za blahoslaveného anebo svatého prohlásí. Činí tak jen v zájmu pravdy, proto také soudu jejímu podříditi se dlužno s úplnou jistotou.

Nyní tedy mohlo se přikročiti k slavnosti beatifikační, která ustanovena byla na 7. října 1900, poslední to v století devatenáctém.

Již dlouho před 10. hodinou proudily davy věřících, ponejvíce poutníků z Bavor, Rakouska, Čech, Švýcarska a jiných zemí, branami do velechrámu Svatopetrského. Každý si musil dříve opatřiti vstupenku, na níž již také místo vyznačené měl. Místa přední vyhrazena byla Bavorákům, a řádu františkánskému; také představená kláštera kaufbeurnského měla vyhrazené místo. Bavorští poutníci, jichž bylo 2800, měli s sebou krásnou bílou korouhev, dar to manželky prince Ludvíka Ferdinanda Bavorského, která také slavnosti přítomna byla. Nežli započala slavnost sama, zpívány zbožné písně, brzy v tom, brzy v onom jazyku.

Prohlédneme si nyní okrasu vele-

chrámu, která se hlavně soustředila u hlavního oltáře a pak v zadní části chrámové za oltářem. V této části, která o sobě jest velikým kostelem, do níž se vejde mnoho tisíc lidí, konala se slavnost. Po obou stranách postaveny byly vkusné lavice, po straně evangelní pro kardinály, po straně epištolní pro biskupy a kanovníky u sv. Petra. Za lavicemi těmito zdvihaly se tribuny pro poutníky. Viděls tu preláty rozličných řádů v řeholním rouše, mnoho kněží světských i řeholních, jeptisek a mužův a žen z lidu. Na jedné tribuně měla místo slavná sixtinská kapela papežská, která majíc v čele kapelníka slavného kněze Perosiho, obstarávala zpěv při posvátných úkonech. Mezi lavicemi ponechán prostředkem široký průchod, pokrytý skvostným zeleným kobercem. Stěny této části chrámové byly až po strop ozářeny tisíci elektrickými lampičkami, což úchvatný působilo dojem.

Po každé straně uprostřed visel veliký na plátně malovaný obraz, představující zázraky na přimluvu nové blahoslavenky se udavši. Na jednom vidíme vdovu Majdalenu Kollmannovu, která 10 let trpěla prsním rakem, vyzývaje však blah. Krescencii mžikem uzdravena jest. Na druhém zobrazena jest Frant. Prisova, dcera lékaře, která 13 let nemocna byla nebezpečným nádorem. I utekla se k blah. Krescencii a hle, bolestný nádor zmizel na dobro.

Jiný ještě krásný obraz zdobil chrám. Viděti na něm kněze mši sv. sloužícího. Při sv. přijímání zmizela náhle z jeho ruky jedna polovice sv. hostie; anděl podává ji blah. Krescencii, která pokorně mezi udivenými sestrami klečí. Největší ale podivení způsobil obraz nové blahoslavenky, když s něho rouška spadla a viděti bylo, kterak blahoslavenka k nebesům se vznáší. I tento obraz byl hojně elektrickým světlem ozářen.

Byla tedy okrasa chrámu vele-skvostná. důstojný to výraz radosti církve svaté, že zase jeden její člen ku počtu blahoslavených připočten jest.

O desáté hodině započala slavnost sama. Skvostný průvod ubíral se ze sakristie k hlavnímu oltáři. Napřed šli kněží službu konající, pak kanovníci od sv. Petra, cizí biskupové a arcibiskupové ve fialovém rouse, počtem 14; za nimi kráčelo 12 kardinálů v rouse šarlatovém a dlouhých pláštích, každý provázen jsa tajemníkem. Potom ubíral se biskup, jenž měl mši sv. sloužiti, s četnou svou asistencí. Za ním pak kráčel zástupce sv. Otce, kardinál Rampolla del Tindaro. Závěrek tvořili generalové některých řádů. Úchvatný to byl pohled na tak vznešený průvod, jaký jen v Římě viděti možno.

Jakmile všichni vykázaná sobě místa zaujali, přistoupil ku kardinálu Rampolovi general řádu františkánského a prosil ještě jednou, aby „ctihodná služebnice Boží Krescencie za blahoslavenou prohlášena byla“. Kardinál vyslechnuv jeho prosbu, vzal papežský list o blahověnění a podav jej svému tajemníkovi, poručil, aby jej veřejně přečetl. Papež Lev XIII. poukazuje v listě tomto nejprve na vidění sv. Jana na hoře Sionu, kde tento veliký zástup panen viděl, které provázely beránka kamkoli šel a pěl krásné písně, které nikdo jiný pěti nemohl. Od pradávna družila církve sv. katolická k červeným růžím sv. mučovníků i bělo-skvoucí lilie panen, tak že k radosti neposkvrněné nevěsty Kristovy, církve, spletena byla koruna přeskvoucí. K tomuto davu sv. panen přidružila se také služebnice Boží Krescencie Höss, a to již od mladosti, neboť zachovala panenský skvost neporušený.

Dále vypravuje se krátce životopis nové blahoslavenky, její hrdinné ctnosti, mnohé zázraky, které se na její mocnou u Boha přímluvu staly, a kterak vznešení

tohoto světa u této prosté řeholnice si poučení a radu vyprošovali. I na to poukázáno, že obraz ukřižovaného Krista, před nímž blahoslavenka nežli do kláštera vstoupila často se modlívala, kterak tento obraz ústa svá otevřel a k ní pravil: „zde bude místo tvoje“, a od té doby ústa otevřená zůstala. „Pro tak bohudíby, ctnostný a svatý život tady“, končí list papežský, „dáváme tímto listem dovolení, aby Marie Krescencie Höss za blahoslavenou ctěna býti směla, její tělo a její ostatky k veřejné účtě vystaveny a obrazy její svatozáří okrášleny býti mohly. Dále schvaluje, aby k počtě její církevní hodinky a modlitby při mši svaté konány byly, avšak toliko v diecesi augsburské, a to podle řádu vyššího.“

Po přečtení tohoto listu papežského dal kardinál Rampolla znamení a hle, rouška, pokrývající obraz nové blahoslavenky, spadla a na obraze objevila se ctihodná postava Krescencie, ona se k nebesům vznáší. Úchvatný to byl okamžik a tak dojemný, že mnozí radostí až slzeli. Chudá, od světa opovržená řeholnice, dcera ubohého tkalce požívá nyní takové slávy, takové účty!

Potom rozdávány jsou knížky a obrázky o nové blahoslavence čelnějším poutníkům. Slavná mše svatá sloužena jest poprvé na počest nové blahoslavené, po níž celý průvod zase do sakristie se odebral. Tim zakončena sice slavnost dopolední, ale nikoli slavnost sama, neboť dopoledne měl přijíti sám papež Lev XIII., aby uctil novou blahoslavenou v obraze jejím.

Jestliže dopoledne slavnosti přítomno bylo 50.000 lidí, byl počet jejich dopoledne ještě větší. Kolem 5 hodin dáno znamení, že se sv. Otec blíží. Sotva že věřící spatřili vznešenou postavu sv. Otce, nesenou na skvostném trůně, vypukli v jásavé volání. V mnoha jazycích zněl tu jásot dítek na pozdrav otce, „Sláva,“

„Hoch,“ „Evviva,“ „Qui viva,“ „Živio“ atd. ozývalo se stonásobnou ozvěnou v klenbách velechrámu. „Čím srdce plno, tím ústa přetékají,“ radostné vzrušení věřících nedalo se při pohledu na svatého Otce zadržeti. Sedě na trůně vysoko nad hlavami diváků v běloskvoucí říze, nesen jest sv. Otec Lev XIII. stařec 91letý, kolem hrobu sv. Petra až k trůnu svému pod obrazem nové blahoslavené. Tam sestoupil a pokleknuv na klekátko ponejprv veřejně účtu vzdával blahosl. Krescencii jménem celé církve svaté, prose ji za přimluvu u Boha pro sebe i všechny péči jeho svěřené. A s otcem svým spojily modlitby své i děti, celé shromáždění padlo na kolena. Potom přinesena jest nejsvětější Svátost oltární a zpívána lauretánská litanie a dáno požehnání Nejsvětějším.

Když pak velebná Svátost zase uložena jest, posadil se sv. Otec na trůn a přijímal díky biskupa augšburského, kterémuž také k nové blahoslavence srdečně blahopřál. I představenou kláštera kaufbeurnského přijal vlídně sv. Otec a

povzbudil ji oteckými slovy k následování blahoslavené spolusestry.

Po skončených obřadech odebral se sv. Otec zase v slavném průvodu zpět do Vatikánu, za nadšeného volání všech přítomných. Tak skončila slavnost odpolední. Večer pak zazářil celý předeek chrámu Svatopetrského v báječně krásném osvětlení. Uprostřed visel ohromný obraz v moři světél, představující sv. archanděla Rafaela, kterak blah. Krescencii k nebi vede, kde ji vítá Spasitel a jeho neposkvrněná Matka. Krescencie zvolila si totiž sv. Rafaela za obzvláštního patrona svého a za průvodce životem, proto také zjevil se jí ve smrti a odvedl duši její do nebes. Tisícové stáli před chrámem a kochali se pohledem na ozářený stánek Boží a krásný obraz. Byl to důstojný závěrek slavnosti, která zajisté žádnému účastníku z paměti nevymizí, co živ bude.

Ó blahoslavená Krescencie, vypros i nám tu milost, aby svatý archanděl Rafael vedl nás bezpečně životem tímto pozemským a dovedl šťastně jako tebe ku branám nebeským. BOH. HENDL.

U kříže.

V stínu košatých lip, tu u kříže,
z něhož mír, pokoj, tak zdá se vanouti,
odložíc uzlík, stařenka sedá;
a „přež“, dí „odpočít tu kříží svatý“!

„Jsemť znavenou po té cestě tolik!
Starým mojim údům tíží krok každý —
obtíží k nešení nemenší mi —
ba tůhou celý tak život již mnohdy.“

„Ty Pane,“ šeptá tak hledíc vzhůru
k Spasiteli, sklánějícmu se k zemi,
„Ty víš dobře jak těžkým život můj —
Ty víš, jak mnoho v světě snášet je mi —“

„Ty víš, co zkusila jsem již v žití —
víš jak kruté chudoba teď doléhá —
Ty znáš,“ praví, „vše to trápení mé —
Ty víš, že neštěstí stále mne stíhá.“

„Však — Ty jsi trpěl též, Spasiteli —
a teď's, kde žaly v radosti měněné;
ó uveď duši mou tamto také —
až mezi kříží tělo mé spočine!“

Ukončení jubilejního roku.

Jubilejní rok skončen, svatá brána zavřena. 24. prosince 1899 sestoupil sv. Otec do velehramu sv. Petra a za jásání tisíců shromážděných poutníků a celého katolického světa otevřel sv. bránu. 24. prosince 1900 sestoupil týž ctihodný kmet se zářícím okem, aby zavřel svatou bránu. Měl zajisté mnoho důvodů se plným srdcem radovati.

Předně, že dopřáno mu, vetchému starci, v plném zdraví přežiti rok jubilejní. Neunavně po celý rok přijímal poutníky ze všech konců světa, vždy se stejně zářící tváří žehnal jim, jakoby nový oheň obživil vetché tělo velebného starce. Modlitby věřících zajisté prorazily nebe a vyprosili mu této radosti.

Za druhé viděl v tomto roce tak krásně potvrzena slova Kristova: »Ty jsi Petr, to je skála, a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou.« Ano, jubilejní rok byl triumfem pravdy, pravdy křesťanské. Kolik hrobařů chystalo se již ve své zaslepenosti kopati hrob církvi křesťanské, a — vykopali jej sobě. Po všech převratech a revolucích vždy zaskvěla se církev svatá v novém lesku, v nové slávě.

Pařížská výstava skončila fiaskem a jubilejní rok skončil též fiaskem, však pro naše moderní nevěrce, jimž římsko-katolická vira jest překonaným stanoviskem. Domnívali se, že slovo vatikánského vězně vůči dnešnímu osvícenému světu je bezmocno. Ovšem o poutníky nemohlo býti tak postaráno, jako za dřívějších milostivých let, a přece kolem 500.000 poutníků ze všech konců světa nelekajících se žádných obětí připutovalo do věčného Říma. A kdo z těchto poutníků litoval peněz a námahy?

Slyšel jsem sám, jak po audienci boдрých moravských poutníkův u východu z Vatikánu tetička jakási oslovila sou-

sedku: »No, je vám líto těch peněz?« »Ba ne, i kdyby to stálo dvakrát tolik, nelitovala bych.« A táž slova mluvily veselé tváře všech poutníků, když jim bylo popřáno spatřiti a pozdraviti svatého Otce.

Škoda, že nebyli v sixtinské kapli dne 26. března naši páni lidovci z Moravy a neslyšeli zpívat velebné »Bože, cos ráčil« a »Tam, kde strmi« — snad by se byli obrátili a nenapadlo by je zařizovat novou církev a poučovati lid náš o víře Cyrillo-Methodějské. Poutníci naši by jim to mohli vyložit, zda učení našich sv. věrověstů nechce mítí nic s Římem a s papežem. Ať poví jim, jak klečeli u hrobu sv. Cyrilla v basilice sv. Klementa a proč sv. Cyrill s bratrem svým přišel do Říma. Zda poslouchali papeže neb ne.

* * *

V ned. 23. prosince přijat v audienci od sv. Otce kardinál Respighi, který mu odevzdal zlatou zednickou lžici, zhotovenou od umělce Tartariniho v Bologni. Darovali ji k uzavření sv. brány biskupové katoličtí. V též audienci představen p. Blancon z Lyonu, který přinesl lžici určenou k uzavření sv. brány ve sv. Janě Lateráně. Pro basiliku P. Marie Větší daroval lžici klerus italský a odevzdal ji rytíř Grossi-Grondi.

Rytíř de Angelis věnoval sv. Oci ve jménu výboru kroužku Neposkvrněného Početí krásný zlatý kalich v byzantském slohu. Sv. Otec slíbil užiti ho při první mši sv. dvacátého věku.

Týž den (23. prosince) odevzdáno bylo ve Vatikáně 20 cihel z různých skal a vrchů, na kterých má býti vztyčen kříž neb socha Spasitelova. Sv. Otec velmi zajímaly různé nápisy a vyobrazení na těchto kamenných cihlách.

Účastenství lidu při uzavření svaté brány bylo rovněž jako při otevření veliké. Na náměstí svatopeterském postavil se silný řetěz vojska královského, který propouští jen, kteří se mohli vykázat vstupenkami.

Sv. Otec vešel nejprv do chrámu, kde uděleno požehnání sv. ostatky, pak ubíral se k sv. bráně. Naposled vyšel sv. branou, usadil se na trůnu, zřízeném v přední chrámové. Při obřadech účastnilo se 15 kardinálů.

Na tribuně zřízené pro panovnické rodiny viděti bylo mezi jinými prince Maximiliana z královského rodu saského, profesora církevního práva na universitě fryburské, knížete Ferdinanda z Orleanu, vévodu z Alençonu, jeho syna knížete Emanuele, vévodu z Vendôme.

Na vedlejší tribuně byl vele mistr rytířů maltézských, hrabě Jan Kř. Ceschi s rytíři téhož řádu, a mnoho šlechtických rodin římských.

Požehnav a pokropiv vápno i cihly, položil sv. Otec obmítačkou vápno nejprv do prostřed na práh sv. brány řka: »Ve víře a moci Pána Našeho Ježíše Krista, Syna Boha živého,« pak položiv vápno na pravou stranu pokračoval: »Který řekl knížeti Apoštolů: Ty jsi Petr,« na levou stranu »a na té skále vzdělám církev svou.« Na vápno pak položil v téže pořádku tři pozlacené a posříbřené cihly se slovy: »Klademe tento první kámen — k uzavření této svaté brány, která jen v jubilejním roce se otvírá.« A pak požehnal je křížem. Pak recitoval s kardinály střídavě: »Caelestis Urbs Jerusalem«, mezitím co zpěváci tž hymnus pěli.

Ve zdi sv. brány položeno množství jiných památných cihel, darovaných od různých vznešených osobností.

Po těchto obřadech vešel sv. Otec s kardinály a všemi ostatními do chrámu, kde se modlil předepsané modlitby. Pak zanotil mocným hlasem »Te Deum« zpívané střídavě od kleru a od lidu.

Mezi poutníky byly opět zastoupeny

všechny možné země. Zvláště vynikal jeden s vysokou holí poutnickou, jak ji nosili dříve »poutníci«. Jiný poutník přišel pěšky ze Španěl. Cestu vykonal za tři měsíce.

Nápis nad architrávem z r. 1775. bude odstraněn a uložen k jiným na stěně u schodů vedoucích ke kopuli. Na jeho místo přijde nápis z r. 1825. a na tohoto místo nápis z r. 1900.

LEO XIII. PONT. MAX.

PORTAM SANCTAM

A LEONE XII.

ANNO IUBILAEI

MDCCCXXV.

RESERATAM ET CLAUSAM

APERUIT ET CLAUSIT

ANNO IUBILAEI MCM.

(Papež Lev XIII. svatou bránu od Lva XII. r. 1825. otevřenou a zavřenou otevřel a zavřel v jubilejním r. 1900.)

Podobné obřady zavření sv. brány vykonali tutéž dobu kardinál Fr. Satolli ve sv. Janu v Lateraně, kard. Vincenc Vanutelli ve chrámu P. Marie Větší a kardinál Parocchi ve sv. Pavlu.

Při velkém počtu poutníků nezpůsobena po celý rok žádná výtržnost. Všichni se chovali vzorně.

Z poutníků za celý rok zemřelo v Římě as 10 všichni buď mrtvici neb ochrnutím srdce. Všichni starší lidé, nejmladší Angličan Edwin Aldridge, zemřelý 11. října, měl 40 let.

Mezi zemřelými je též 80tiletý Švýcar Jan Burry, který dřív 30 let sloužil ve švýcarské gardě papežské.

V první polovici ledna bylo provozováno v chrámu P. Marie nad Minervou nové velké oratorium Perosiho »Narození Páně«.

27. prosince vyjelo z Londýna 200 poutníků do Říma, většinou ze vznešených rodin, vedených vévodou z Norfolk. V Římě je očekával kardinál Vaughan. Ve sv. Petru chtějí postaviti pomník papeži Hadrianu IV. (Mikuláš Breakspeare), jedinému papeži národa anglického.

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část další.)

Byla hodina s poledne, když jsme dojeli obývaného khanu-el-Hussein. Poslední hodina naší jízdy byla neobyčejně namahavou, ano nám bylo příkře do vrchu jeti a my i zvířata ve vysokém stupni se unavili a uplahočili. Při téměř tropickém žáru slunce dorazili jsme ku khanu. Od Bairutu až sem jeli jsme z největší části pískem a jen málo pevnou zemí a kdyby nás v tuto výši pinie a různé křoví nebylo doprovázelo, byly bychom úplně na milost a nemilost palčivým paprskům slunce vydáni bývali a daleko více vytrpěli. Čirá pustina patřila na nás s vrchu dolů a úzká kamenitá stezka, již nám bylo dále jeti, hadovitě se vinula kolem různých výběžků. Bylo by pravým týráním koní bývalo, kdybychom na nich, přepocených, dále jeti chtěli a pěšky holé skály slézt, jim a palčivému slunci svůj život dáti na pospas, zdálo se mi přece trochu mnoho. Na svých drusických společnicích, kteří sice nereptali, viděl jsem dobře, jak zrakem svým toužebně ku khanu pohlížejí, jenž v tomto okamžiku nám všem hostinně a přátelsky kynul. Viděl jsem, jaká jiskra projela zrakem mou družinou, když jsem dal rozkaz, aby se s koni slezlo. Co zatím moje čilá chasa pospíchala, aby koně odsedlala a pod střechu dopravila, zahleděl jsem se znovu ku břehu mořskému, ježž včera ráno jsme opustili.

Však neviděl jsem ničeho leč nesmírnou až k oblakům sáhající plochu vodní, jež se nad to úplně beznadějně a pustě vyjímal, ježto se modř mořská

zde na vrchu ztratila a ustoupila téměř v bezbarví, do šeda nádech mající. Bairut, na úpatí Libanonu sedící, oku mému byl nedozírný.

Majitel khanu byl moslem, já tedy dle zevnějšíku, to jest dle svého kroje, jeho spoluvěrec. Přece však brzy na něm jsem vystudoval, že se dá s ním všelijak mluvit a že jest to špekulantský hostinský venkoncem, jemuž dvacet piastrův od křesťana rovněž dvojnásobně milo bylo, jako deset od moslema. Poručili jsme si napřed trochu mléka a něco ovoce, dokud skopová pečeně hotova nebyla a počali jsme se svým table d'hôte.

Nашe hostina počala kuří polévku, téměř po evropsku připravenou. Pak přišli na řadu vařená a pečená kuřata a pak, jako vlastní vydatná krmě, našim hladovým žaludkům velmi dobře odpovídající, skopovina se šťavnatými zelinami a kořeněnou omáčkou. Na přidanou sloužily nám z plodin země připravené sladkosti a celku ostavena byla koruna ohnivým libanonským, jež nám dosud nikde tak k duhu nešlo, jako zde na této vzdálené a osamocené výšině. Naš hostinský měl z nás radost, že nám tak výborně chutnalo, a když jsme ještě svoje cigarety vzali do práce, neváhal déle, nýbrž pil s námi víno, iakoby to byl Mohamed přísně doporučil a on v tom ohledu byl jeho nejhorlivějším vyzna-vačem.

Sdělil jsem hostinskému, že Cale jest cílem naší jízdy, že však tam ne-

chceme nejpřímější cestou doraziti. Spíše se nám jedná, abychom pohoří, pokud to jde bez přílišného namáhání, trochu si prohlédli. Ihned věděl toho velmi mnoho vypravovatel o divoce romantických krásách, jež nás očekávaly. Jsou prý tři řetězy, z nichž se Libanon skládá a na nejvyšším vrcholu téměř prý již jsme. Tyto jednotlivé řetězy mnoho se sice od sebe nerozbihají, zde jsou však divokými, téměř neschůdnými údolními odděleny. A tak dále a dále ličil nám romantické hory. Když jsem však jal se jemu vypravovati, že později odpoledne vyrazíme, ihned se starostlivý o nás hostinský zachmuřil, maloval mi ta nejhorší nebezpečí, jež by nás jistě stihla, kdybychom na neschůdných průsmycích Libanonu někde uvázli a noci byli překvapeni a při bradě prorokově mě zaklínal, že do večera k žádnému jinému khanu nedorazíme. Ve svoji orientálské živosti stavěl nám všemožné propasti v cestu, zastrášoval loupězníky a vrahy, kteří na noční cestující čekají a divné a jinakě hrůzy cesty a to s takovou opravdivostí, že bych byl pomalu jeho slovům uvěřil. Ale podobné líčení jsem již i jinde slyšel a pozoroval jsem z celé řeči chytrého hostinského, že se mu v první řadě o to jedná, aby nás zde déle zdržel. Při tom při všem nemohl jsem přehlédnouti, že už je pozdě dosti a nám jistý útulek u mluvného hospodáře by bylo opustiti, kdybychom se na noc v nejisto vydali. I tomu jsem věřil, že jeho khan velmi četně cestujícími bývá navštěvován a tito že zde první nocleh v horách mívají, nežli dále se pustí.

Byli jsme ve svojí řeči vyrušeni nově přibylými cizinci. Venku na stezce stanuli dva na ubohých koních, ale ještě bídňěji vypadali jezdcové, kteří na nich seděli. Byli to zřejmě moslemové, ale ve velmi sešlém šatě, rovněž i ten na špičce malé čety byl moslem. V zadu

objevil se mladší, ale rovněž ubohý muž, jenž nyní se svými průvodčími několik slov promluvil a pak blíže ku khanu zaměřil, co zatím ostatní několik krokův před khanem zastávku učinili. U dveří zůstal státí onen mladý jezdec a prosil o almužnu pro sebe a svým, ježto po celý den dosud nic nejedli a sotva dále tolik síly by měli, aby se mohli až do Bairutu dostat.

Bylo cosi dojemného zde v té liduprázdné, skalnaté, osamocené poušti lidí viděti, kteří s hladem zápasili. Zde nahoře cítil se člověk ubohým a opuštěným, i když mu není strádati oděvem a jídlem, tím více však hoden politování, když k těm nebezpečím a nesnázím, kterým zdejší cestovatel jest vystaven, i hlad, ten nemilý host, se přidá. A tvrdý nedostatek všeho druhu byl na tvářích všech mužů i zvířat patrný. Ano, zdálo se mi, jakoby v těch čtyřech mužích nebyli žádní žebráci ze zvyku, nýbrž nevinné oběti krutého osudu, čemuž by se za stávajících poměrů nebylo nic diviti. »Jsou to však mohomedáni«, pravil jsem si. »Měli by i tito a jako takoví od křesťanův býti pronásledováni?« To se mi nezdálo nijak věrohodným a nyní mi napadl ihned onen cizozemský přízvuk arabštiny mladého muže, který u dveří khanu o almužnu prosil. On totiž mluvil přízvukem, jako já, v severní Africe domáčího maghrebinického nářečí.

Náš hostinský ukázal se hluchým k úpěnlivé prosbě o almužnu, a ježto věc mě více nežli hostinského zajímala, popošel jsem k onomu mladému muži u dveří, abych mu sdělil, že rád jeho druhy pohostím, ať jen sem dojedou a zde se úplně na moje útraty občerství. Vděčně zaleskly se oči mladého muže a co jsem jej dále vyprovázel, ptal jsem se ho, není-li Alžířan.

»Nikoliv, Francouz«, zněla rychlá odpověď.

»A odkud?« tázal jsem se ihned francouzsky.

»Z Elzasu, Kolmar jest moje rodné město.«

»Mluvíte tedy i německy?« tázal jsem se radostně překvapen.

»Tak, jak se touto řečí v Elzasku mluví«, odvětil mladý muž ve skromných rozpacích. Já však jsem byl rád, velmi rád tomu jeho elzaskému nářečí; byly to přece opět zvuky mé mateřštiny, jež jsem směl a mohl slyšet. Jaké štěstí to pro mne bylo, to pozná ten, jenž osobně na Libanon si zajede a tam na nehostinné pustině rodáka nalezne! »Povíte mi později o svých osudech«, pravil jsem mladému muži a šel jsem s ním nahoru k oné pěšině, kde jeho průvodčí nás s tázavým a skoro úzkostlivým pohledem očekávali. Zval jsem je, aby byli dole v khanu mými hostmi a se mnou zde přenocovali, ježto cesta doů ku Bairutu ještě dalekou a velmi obtížnou jest. Jakoby jim moje slova na nejvýše podivnými a vře nepodobnými byla, popatřili tito starší mužové druh na druh a v tom samém okamžiku nebylo u mně žádné pochybnosti více, že jistě všichni lepším třídám lidské společnosti patřili a ve svém životě již šťastnějších dnů zažili. Ale když tázavě na mohamedánského Elsasana pohlédli a ten jim krátce sdělil, že já, rovněž jako on také jsem »Frankem«, teprve tehdy vydali se se mnou oni mužové ku khanu, patrně se však ulekli, když zde mojich pět Drusů spatřili. Netrvalo to však ani čtvrt hodiny, co úplně jsem je upokojil. Tvář našeho hostinského, jako to milé sluníčko, opět se vyjasnila a zazářila a brzy stála zase dokonala hostina na stole.

Dosud záhadní cizinci vzpírali se sice ještě proti tak »velkolepému« pohostění, ježto neměli ani piasru, aby mohli platiti. Prosil jsem je ještě jednou, aby jen jedli a placení mi ponechali a

tak dali se s chutí do jídla. Dal jsem svým Drusům pokyn a opustili jsme hostinskou místnost, aby se mohli cizinci beze všech obledův řádně restaurovati.

Hodinu na to usedl jsem si s Elsanem pod jednu pinii, jejíž stín nám byl velmi příjemným a prosil jsem jej, aby vypravoval svoje příhody a nehody, co zatím jeho tři druhové ulehli si do křoví nad khanem, aby si na hodinku zdřímli. Aby se mohl laskavý čtenář dostatečně s dalšími obeznámiti, chceme něco o krajině, odkud přišli, předeslati, k čemuž se i vzpomínky mladého muže vztahovaly.

Ubožáci přišli sem z daleka, totiž z krajiny pohoří Hermonského, jež na severu hraničí s Palestinou, z krajiny tedy starozákonné a sice od samého Jordanu. Slovo Hermon jest se slovem harem stejnojmenným a znamená tolik, jako »svatý«. Židé nazývali toto pohoří Hermon také Sionem (V. Mojž. 4, 48.), obdivovali se jemu pro jeho majestátní výši a vážili si ho jako »mrakosvůdce«. Žalmista Páně velebí rosu hermonskou, kteráž padá na hory Sionské, Šalomounova Píseň písní »šir haširim« nazývá jej bydlštěm lvů a horou leopardův a snih, jehož dle průpovědi Šalomounových, jakožto ochlazení za dnů žní se užívalo, byl dle sv. Jerolíma a jiných s Hermonu snášen. Arabské jméno tohoto starodávného horského pásma jest Djebel-eš-šejkh, což znamená horu letitého, bělohlavého, nebo Djebel-Teldy, což jest sněžka. V délce asi sedmi hodin táhne se Hermon od jihozápadu na severovýchod a jeho severní konec jest roklí od Antilibanonu oddělen. Mohutné spousty sněhu leží v zimě na »svatém« pohoří a část toho sněhu zůstává v údolích, kam slunce méně vniká, přes léto a tvoří »sněhová pole«. Zatím lvové, o nichž Píseň písní se zmiňuje, dávno Hermon, jakož i Syrii s Palestinou opustili, naproti

tomu hostí toto imponantní pohoří až dosud četné medvědy, vlky, lišky a jinou divokou zvěř.

Vinohrady stoupají na Hermonu až do výše 1400 metrů, tedy o 300 metrů výše nežli náš Radhošť. Po celém západním svahu hory jest nad srnčím pásmem pravý mandlovník tak rozšířen, že se tato krajina v ústech lidu »horou mandlí« nazývá. I jiné druhy ovoce daří se tam v hojnosti a patří tedy svahy hermonske ku rajským krajinám. Ze tří vrcholův Hermonu mají severní a jižní téměř stejnou výši 2860 m nad hladinou mořskou a jsou asi 500 kroků od sebe vzdáleny, co zatím západní malým údolím od těchto oddělen, asi 700 kroků vzdálen a o 30 m nižší jest, jako tyto, vždy však jest o 1000 m vyšší nežli Rigi.

Na západním svahu Hermonu, blízko u zřídla Jordanu, leží městys Hasbeya, v samých olivách a jiném ovocném stromoví a vinohradech, z jejichž hroznů ponejvíce hrozinky a syrop se připravují. Sousední údolí, Vadi et Teim, bylo prvním začátkem a hlavním sídlem drusické sekty, jejíž zakladatel zde prý žil. Malou půlhodinku nad městečkem stojí doposud hlavní a centrální drusická svatyně, která tvoří velmi krásný celek staveb.

Z této tedy prastaré, již ve Starém Zákoně pod jiným jménem známé Hasbeye, sídla stejně znějícího obvodu a okresu, přišli naši záhadní cestující. Za posledních dnův děsných věcí tam zažili. Téměř veškeré obyvatelstvo toho okresu na 5000 hlav čítající, jest, jak mi mladý Elsan vypravoval, křesťanským, a sice nejsou Maronity, tedy žádnými dědičnými nepřáteli Drusův, nýbrž ponejvíce řečtí katolíci a mezi nimi i počet protestantův, kteří misii americkou, v Syrii velmi čilou, byli vyzískáni.

»Vzdor na Libanonu panujícím nepokojům«, tak počal hodný Elsan,

»žili obyvatelé Hasbeye až dosud v úplné bezstarostnosti. Válka v horách zuřila přece příliš daleko od nich, oni nebyli žádnými Maronity a nikdy dosud, ať se dělo cokoliv a nepokoje byly jakékoliv, nebylo se jim něčeho vážnějšího obávati. Plni jistoty žili i nyní svým obvyklým životem, vzdělávali svoje polnosti, sázeli olivové stromy, jejichž plody činí hlavně žej, tkali bavlnu na zástěrky a kabáty a barvili je ve svých barvínkách.

Do tohoto pokojného života vjelo to jako blesk s jasného nebe, když okres hasbeyský najednou celým přivalem divých a barbarských Drusů byl zaplaven, kteří sem přišli z Hauranu, ležícího na druhé straně Hermonu. Současně však také přišli vojáci z Damasku, jak pravili s posláním, aby udrželi pořádek. Toto poslední zdálo se tím pravděpodobným, že to nebyli divocí Baši-Bozukové, jako v Bairutě, nýbrž řadová pěchota. Drusové okresu hasbeyského spojili se se svými souvěrci, kteří z Hauranu přišli, vrhli se napřed na několik sousedních křesťanských vesnic, které zapálili a obyvatelstvo jejich porubali. Na to, bylo to 3. června, ukázali se i před městem Hasbeyou.

Křesťanské obyvatelstvo se zatím připravilo, aby se mohlo drusickým nepřátelům řádně na odpor postaviti a bylo ještě povzbuzeno kajmakanem či tureckým podplukovníkem Osmanem-Beyem, jenž ve jménu Porty posádkou hasbeyské velel. Boj počal před městem a na obou stranách bylo houževnatě bojováno. Palba pušek trvala od skorého rána až do dvou hodin odpoledne. Ku obraně svého domácího krbu povstavší křesťané činili divy udatenství, konečně přece přemoci Drusů byli tísňeni zpět k městu. Tu přiválal jeden důstojník řadového tureckého vojska z města a zval vůdce křesťanů ve jménu Osman-Beye, aby se všichni i se svými lidmi

do serailu, to jest vládního paláce odebrali, kde by je vojáci sultanovi v případě, že by je Drusové dále obtěžovali, proti těmto hájili.

Tísnění křesťanů netušili, jaká bídná zrada pod těmito lichotivými sliby se skrývá. Oni věřili slovu osoby vládní a brzy bylo viděti, jak všichni se ženami i dětmi do serailu se stěhují. Drusové, kteří více neviděli odporu, vrazili do města, zpustošili domy a zapálili je i s kostely a zavraždili každého, kdo dosud doma prodléval. Po zpustošení města přitáhli před serail a žádali s velikým křikem, aby křesťané, kteří se sem utekli, byli odzbrojeni.

A nyní se ukázalo, co perfidní Turek umí. Osman-Bey rozložil křesťanům v jeho serailu se nalézajícím, jaké nebezpečí to pro ně a pro něho znamená, kdyby tomuto požadavku na odzbrojení nevyhověli. Vybidl je tedy, aby jen potud požadavku tomu vyhověli, pokud u něho zbraně svoje složití by mohli; sám úplně zaručil se jim každou odpovědností.

Křesťané byli věru dosti slábí, že listivému Turkovi uvěřili a plni důvěry odevzdali mu svoje zbraně. Osman-Bey dal však tyto dílem Drusům ku rozdělení a sice těm Drusům, kteří město obléhali, dílem poslal tyto zbraně Drusům severně od Hasbeye v okrese rašeyském, aby jim mohly sloužiti v podnicích jejich proti křesťanskému obyvatelstvu oné krajiny.

Celý týden zůstali ubozí oklamání křesťané v serailu zavření a potrava, kterou jim dávali, tak tak udržovala je od smrti hladem. Zdálo se, že Turčín je chtěl připravit nejen o zbraně, ale i o poslední, aby tak řekl, tělesné síly, aby tak každou obranu nemožnou učinil.

11. června konečně přijelo ještě na tři sta Drusů jako posila a jejich vůdcové měli hned po pohřbu drusického šejcha Kendi-Saleha dlouhé vyjednávání s Osmanem-Beyem. Po ukončení tohoto jednání

vyšel Osman-Bey ven a provolal zvučným hlasem ku hromadě lidu před domem: »Já cenil jsem Kendi-Saleha výše, nežli všechny tyto křesťany společně. Běžte a sřežte mě všechny tyto svině.«

Tak dodržela ohava svoje křesťanům dané slovo! Ihned hnalo se vše: Drusové i moslemi, ba i turečtí vojáci se svými důstojníky a řež nastala. První obět, která padla, byl přednosta řecké obce jménem Jiří Reiss-Abas-Selim. Osman-Bey poručil jej dovésti do domu jednoho tureckého důstojníka a zde před svými a přítomných drusických šejchů očima dal jej udáviti. Ohavy nespokojily se pouhou smrtí této oběti.

Vzali jeho mrtvolu, posadili ji za stůl a zasypávali ji všemožnými nadávkami, které jen mohli vynalézt. »Nuže, Šejchu-Abas-Selime«, pravili k mrtvému, »piš nyní svým Rusům, svým Francouzům, piš všem konsulům, svému patriarchovi, obyvatelům z Kale a Deir-el-Kamaru, ať přijdou tebe pomstíti.«

Nyní šlo se do serailu. Osman-Bey vstoupil sám a rozkázal, aby všickni pod jeho ochranou nalézající se křesťané na dvůr se shromáždili. Na to otevřely se brány a vběhli sem po vraždě dychtící Drusové, kteří s tasenými šavlemi v rukou vrhli se na bezbranné nešťastníky. Brzy i vojáci řadového vojska nápodobili příkladu Drusův a zápolili s nimi o palmu ukrutnosti a divokosti. Z 975 křesťanů, kteří se sem utekli, nezůstal ani jediný na živu. Kromě Osmana-Beye pomáhal též toho rána dospěvší tam general-adjutant »seraskierův«, tak se zove nejvyšší vojenský hodnostář, jenž z Damašku přijel, při provádění a řízení řeži. Opětň to důkaz, že celá věc nikterak snad Drusy nebyla sosnována, nýbrž od moslemův vůbec a tureckých úřadův zvláště vycházela. Vše to nejděsnější bylo důstojnictvem zeměpanským nastrojeno.

Zběsilost Drusův a tureckých vojáků

nesoustředila se jen proti křesťanům. Několik muselman-kých emirů z rodiny Šehab, nejstaršího a nejslavnějšího rodu knížecího, bydlelo v Hasbeyji uprostřed křesťanského obyvatelstva a v krásné shodě s těmito. Když se tedy Drusové v zemi vzbouřili, mohli se velmi snadno tito emirové mimo vše nebezpečí dostat; neučinili tak, nýbrž tasily svoji zbraň ku ochraně křesťanův, učinili vše, aby je co nejvydatněji chránili a dostalo se jim také osudu nevinných křesťanův. Jedenatřicet jich, těchto šlechtetných kníží, padlo v řeži a jen třem z nich se podařilo holého života zachrániti. — A tito tři to byli, kteří jako lační žebrači stali se hosty mými v khanu el-Hussein.

Jak mi mladý Elsasán dále sdělil, byl rok ve službě u jednoho z těchto nešťastných mužů a nemohl jeho šlechtetnosti dosti vynachváliti.

Když mi pak dále vypravoval, jak tito tři mužové ve své obětavosti ku křesťanům do slova všecek majetek svůj ztratili, tak že nyní i o nepotřebnější museli žebrači, vytryskly hodnému Elsasanu slzy jako krůpěje v očích a po tváři se řinuly a já, nezapírám, byl jsem rovněž hluboce dojat jeho vypravováním a zadíval jsem se na delší čas na velebné moře, abych dojmy své zakryl.

Když nyní jeden ze tří mužů u dveří khanu se ukázal, sdělil mi nový druh, že to jest jeho pán, emir Hassan. Rychle k němu zamířil, aby se ho tázal, zdaž něčeho nepotřebuje. Co zatím několik minut polohlasitě spolu hovořili, stál jsem sám. Brzy však přišel starší již pán ke mně a na mé uctivé vyzvání usedl si se mnou ve stín pinie. Slunce zapadalo již k moři a slabě chvějící se vzduch počal se nápadněji ochlazovati, a to bylo pravým zotavením po takovém

úpalu dne. Napřed jsme hovořili o okolí a o cestě dolů k Bairutu. Pomalu a šetrně zabočil jsem na nepokoje v horách. Sdělil jsem napjatě poslouchajícímu emirovi Hassanovi, jak to dole v Bairutě vypadá a co vše tam a v okolí se událo. Pak jsem se nabídl, že jim dám doporučující listy na některé pány v Bairutě, které listy jim jistě laskavého přijetí pojistí; myslil jsem totiž na pány Boveta, Pelissiera a snad i francouzského kapitána, v nutnosti i na svého dřívějšího obchodního principála, perského trafikanta Assada. Vděčně pohlédl emir Hassan při těchto laskavých slovech na mne.

»Jest pro nás zahanbujícím,« počal, »že ve svoji vlastní zemi na dobročinnost Evropanův jsme poukázáni, když naši krajané a souvěrci po životě našem pasou.«

»Evropané jsou však Vám svoji podporou povinni,« odvětil jsem jemu.

»To přece ne,« odmítal skromně.

»Vy jste se jejich křesťanských bratří rytířsky svou krví i statky ujali,« pravil jsem dále, »a každý vzdělaný Evropan bude šlechtetnost vaši pokládati, jakoby jemu byla se stala.«

Emir Hassan umkl. Popatřil k moři s patrnou tesknoutou. »Tam za tou široširou vodou,« ptal se nyní, »jest vlast mého drahého a věrného sluhy?«

Přítakal jsem a naznačil, pokud jsem to uměl, směr, kde jsem vzdálené Elsasko tušil.

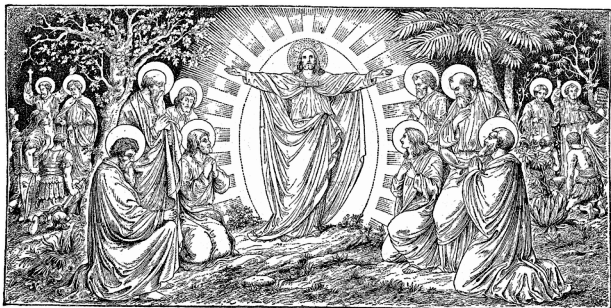
»Tam mě to táhne,« pokračoval Emir Hassan se živostí a nadšením.

»Znáš tu zemi?« otázal jsem se emira.

»Ano!« s úsměvem a rychle odpověděl. »Znám ji, protože jest vlastí mého věrného sluhy. Kde takoví lidé vyrůstají, jako on, tam věru jest dobře.«

(Přítstě dále.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

IV. Ústav malomocných v Bivasaki.

Milým čtenářům je již známo útulné místo. V minulém ročníku »Školy« byla o něm obšírnější zpráva, a že krutý osud ubohých malomocných vzbudil velkou soustrast, dosvědčují mnohé dárky, jichž se sestrám sv. Františka, malomocně ošetřujícím, z Evropy dostalo. Nejnovější zprávu o této missii máme z listu představené Marie Kolomby. V listě tom líčí nejprve zvyky a obyčeje Japonců o novém roce. Ašak více než novoročními gratulacemi byly sestry potěšeny listem japonského důstojníka dělostřeleckého, o němž v poslední zprávě v minulém ročníku »Školy« se stala zmínka a jenž křesť. víře velmi je nakloněn. List zní:

»Slečně Kolombě, Francouzce. Ctičná slečno! S radostí chápu se příležitosti nového roku, abych Vám city své úcty a spolu neupřímnější blahopřání vyslovil. Vaše blaho a zachování Vašeho zdraví leží mi na srdci. Vy jste mne tehdy v Kumamoto (setník byl několikrát nemocnici malomocných navštívil a činnosti sester se obdivoval) tolik dobrého prokázaly, že toho nikdy nezapomenu. Mluvívám o tom často se svou paní, která je se mnou stejného smýšlení. Ovšem zdám se Vám bezpochyby býti nevďečným, ježto nevím, jak se mám k cizozemské slečně, a to řeholnici, chovati. Nicméně Ten, jenž všechno ví, vidí

také, kterak každodenně z toho srdce si přeji, aby Vaše katolická vira stále prospívala. To jest aspoň vděčnost nadšená. Ostávám s veškerou úctou nejoddanější a nejposlušnější služebník S. Imori, setník od dělostřelců.«

»Statečný setník«, píše sestra představená, »pochopil velmi dobře, co největší radost nám způsobiti může, pochopil, že nám nejvíce na srdci leží rozšíření naší sv. víry. Doufejme, že spíše nebo později milost Boží i jeho srdcem pohne.«

Nový rok přinesl i chudobné nemocnici malomocných pěknou novoroční radost. Sestry obědvaly toho dne po japonsku t. j. sedíce na zemi, místo lžíc a vidliček užívajíce dřevek atd. Malomocným dostalo se blahopřání a různých dárek od sester, které vše učinily, aby jim radostný den připravily. Ó kdybys byl milý čtenáři viděl, s jakým jasotem ubožáci na své rozežrané údy oblékali nové šaty, jež jsme jim darovaly! Pokládaly se pak za nejkrásnější lidi na světě a peníz, který dostali nádavkem, zdál se jim býti velkým bohatstvím. Ti, kteří nemohou již choditi, dostali místo nových střevidů po pěkné japonské židli. Zkrátka, všichni byli přestastni a nevyslovná radost zářila jim z očí.

»Potom«, vypravuje sestra představená »když byli malomocni poděleni, přišla řada také na nás, neboť mezi námi

panuje vzájemná láska sesterská. Pro mne určily naše dobré děti pěkný deštník, který daly tajně zhotoviti. Umělec, vyučený krejčí bděl žárlivě nad svým dílem. Když jsem jednoho dne vstoupila do světnice, kde pracoval, vhodil ubohý mrzák, nemoha pro svou dřevěnou nohu hbitě se otočiti, rychle svůj plášť na své tajemství a kutil cosi jiného. Tvářila jsem se, jako bych nebyla ničeho viděla a malomocný umělec šeptal pln radosti sestře Marii do ucha: «Kašira (představená) nepozorovala ničeho.» Jsou to dětiňy!

A kdybyste teprve viděli, jakou radost jim způsobila malá loterie! Pěkná jede byla na způsob našeho vánočního stromku ověšena losy. Každé číslo vyhrávalo, ale po každém trhu bylo nějaké překvapení. V každém paklíčku byly totiž mimo věci užitečné a rozličné pamlsky i předměty žertovné jako: kytky ze slámy, zemák, kousek uhlí a p. Největší bylo vyrazení, když nastalo lovení v bečce dlouhou vidlicí. Nemůžete si ani představit, jak hlučná byla radost, kdykoli buďto sandál nebo sardinka, zelná hlávka nebo mrkev atd. na vidlici napíchnuty se objevily na povrchu. Zábavaskončila oblíbenou válkou pomerančovou. Hbitě jako děti snažili se nemocní, lezouce po čtyřech, kutálející se krásné ovoce uloviti. Ani jednoocí nebo slepí při závodění nescházeli.

Hle, tak se u nás bavíme. Ubohým nemocným nelze věru odepřiti nevinných vyrazení, jichž bohužel mnozí jiní na záhubu své duše zneužívají. Domnívám se, že náš otec sv. František — sestry jsou Františkanky — s výšin nebeských s úsměvem se díval dolů na své děti a s jejich veselostí úplně souhlasil. Pán Bůh nám posílá časem tak mnohou útěchu. Nedávno bylo zase několik nemocných pokřtěno a jeden z nich umřel smrti příkladnou. Ubožák byl teprve 23 let star, ale vytrpěl mnoho. Přes to nestěžoval si nikdy, ani tehdy, když mu sestry rány obvazovaly. Spokojil se vším, nikdy nerepal. Jednoho dne slyšela jej ošetřující sestra úzkostlivě volati: «Sestro, mé nohy tuhnou!» To byl jeho konec. Zaopatřen byv svátostmi umírajících tiše skončil. Zase jesti o jednoho více, jenž nyní u trůnu Božího se přimlouvá za své pohanské bratry a missijní sestry v jejich obtížném povolání podporuje.

V. Povstání v Číně.

O povstání čínském a současném pronásledování tamějších křesťanů docházejí nové a nové zprávy. Jedna je smutnější než druhá. Tentokráté podáváme tuto dopis německého Lazaristy, Bedřicha Sagedera, ve kterém líčí své téměř zázračné zachránění. List byl psán 8. srpna 1900 a zní takto:

«Byl jsem na missiích na hranicích mezi vikariaty Čekiangem a Fokie-nem, když zprávy o povstání na severu obyvatelstvo velmi pobouřily. Dvě hodiny odtud potloukala se již od delšího času loupežná rota. Později spojila se s povstalcí přicházejícími od severu, plenila města a vraždila úředníky. Také město Vusan, kde žije mnoho křesťanů, bylo od lupičů zpusťeno a křesťané usmrćeni. Nedaleko odtud konal jsem missie a přišel jsem do jisté osady za tímže účelem, když okolo deváté hod. večerní 15 mužů ze sousední křesťanské obce přišlo a oznámilo, že lupiči nejsou více než dvě hodiny odtud vzdáleni a že vědí o mém pobytu. «Když jsme večřeli, pravili, dostali jsme zprávu, že Vás chtějí zabiti; utecte s námi na hory!» Po krátkém přemýšlení následoval jsem svých milých křesťanů, v dešti, přes neschůdná pole rýžová, v košili pouze a ve spodkách, ježto jsem se obával, že bych ve svém čínském oděvu snadno mohl býti poznán. Strávil jsem celý den v oně pohorské osadě, dal jsem si svá zavazadla tajně za sebou přinésti a v noci jel jsem dolů po řece do mé vlastní missijní stanice Ho-keou. Tato byla lonského roku od povstalcův úplně zbořena. Najal jsem si tedy domek, abych časem zbořený kostelík a missijní dům znovu postavil. Zatím byl prabidný domek mou kaplí a residencí.»

Ku konci června dostal jsem list od svého představeného — provikáře — ve kterém mně ukládá, abych se se svým spolubratrem P. Thieffrymem odebral do hlavního sídla Vao-Čeou. Již cestou došla nás zpráva, že křesťanská obec v Kiou-Česu, která jen 18 hodin od Vao-Čeou je vzdálena, byla přepadena, domy spáleny, křesťané vplenění a zahnáni byli. Ve Vao-Čeou dověděli jsme se, že naše milosrdné sestry a tři missionáři se byli utekli do Kiou-

Kiangu, na anglickou válečnou loď v tamějším přístavu. Přisedše tam, nalezli jsme pouze pana provikáře, jenž byl velmi rozčilen, nicméně však tamějšímu mandarinovi zcela důvěřoval. Mandarin byl totiž slibil, že svými 200 vojáků stanici naši obsahující mimo kostel i nemocnici, lékárnu, školy, sirotčinec a útulnu pro malomocné, bude chránit. Dne 18. července přišli lupiči, jižto byli Kioi-Čeou spálili, do Vao-Česu. Cílem jejich bylo vlastně hlavní město, kde byli najati za vojáky proti Evropanům. Jsouce ve spojení s učenými Číňany stvali obyvatelstvo proti nám a křesťanům, předstírajíce, že vysílají císařský rozkaz, aby evropští „ďablové“ byli drancováni a hubeni. Devatenáctý červenec minul trochu klidněji, ježto byl mandarin vydal přísné rozkazy. Dne 20. července byli jsme obtěžováni mnohými návštěvníky a 21. přišlo jich na tisíce. Povstalci stvali neustále lid, aby aby nás drancoval. Dali jsme o tom zprávu mandarinům. Mandarini přikvapili a ujišťovali nás svou ochranou. »Fun-sin, Fun-sin,« pravili opět, »nic se vám nestane.«

Sotva mandarini se vzdělili, přelezli lupiči zeď sirotčince, vnikli do vnitř a všechno zničili. Vojáci nebyli s to, aby lid zadrželi. Provikář P. Thieffry a já meškali jsme dosud v missijním domě a slyšeli jsme děsný lomoz. Každým okamžikem mohla vzteklá rota k nám vrazit. Již je za námi všechno v plamenech; zadní dvěře našeho domu jsou vypáčeny a na nás syje se déšť kamenný. Vojáci nás obklíčili a svaži se skrytí nás v blízkém strážním domku, ale nadarmo. Dostavili se také mandarini, plni strachu a úzkosti o nás. Městský prefekt zachránil P. provikáře, dav jej v nosítkách zanést do soudní budovy. My dva, co jsme zbyli, pokusili jsme se dvakrát o východ, ale marně. Dali jsme si tedy navzájem poslední rozhřešení a čekali jsme, co se dále bude dít. Zatím měl jeden z vojáků dobrý nápad; dal nám každému vojenský plášť a široký slaměný klobouk. Oděti jsme se tedy vojenským hávem a podařilo se nám tak za ochrany několika vojáků uniknouti. Za námi plameny, před námi a na jedné straně tisícový zástup, na druhé straně hluboký

rybník. Na útěku byl by mně velký kámen málem roztrhl hlavu; toliko rychlý pohyb zachránil mne od jisté smrti. Prchali jsme několika ulicemi k řece a vstoupili jsme tam na čínský vojenský člun, jichž tam bylo šestnácte. Jen stěží mohli vojáci lid zadržeti. Sotva že jsme do člunu vstoupili, sesypal se na nás déšť kamení. Na štěstí byla střecha loďky dosti pevná a nárazu odolala. Vojáci vystřelili ránu z děla na slepo a všech 16 člunů přeplavilo se na protější břeh.

Jest mi dosvědčiti, že nás vojáci seč byli chránili. Čluny zůstaly celou noc na řece, ale měnily velmi často své místo, tak že povstalci nevěděli, kde vlastně jsou misijnáři uschováni. Malým okénkem viděl jsem ohromný požár, jenž v městě celou noc trval.

O půlnoci přišel pan provikář ze soudní budovy na mou bárku. Cestou byv nesen v nosítkách byl poznán, kamennován a těžce poraněn. S ním přišli zároveň čtyři protestantsí kazatelé, kteří se byli závčas zachránili. Byl jsem již několikrát v nebezpečení života, ale nikdy nebyl jsem smrti tak blízek, jako tehdy. A přece byl bych rád život svůj obětoval, kdybych byl za tuto cenu mohl zachránit naše křesťany. Z rána jeli jsme dále a za dva dni byli jsme v Kiou-kiangu. Jelikož poranění p. provikáře bylo těžké, byl poslán do nemocnice.

Naše i sousední diecése jsou všechny zpuštěny, mnoho křesťanů pobito, a ti, kteří zůstali na živě, jsou ztýráni a oloupeni. V mém okrese povstání dosud trvá. Tři podprefekti i se svými soudními úředníky byli zabiti. Kiou-Čeou-Fou v sousedním území Čekiangu je zbořeno. Čtyři protestantsí misijnáři byli se svými rodinami na útěku přepadeni a zabiti. Denně docházejí nové smutné zprávy.

Zde v Šanghai stojí zakotveno 18 evropských válečných lodí. Čínští vojáci jsou dobře vyzbrojeni evropskými zbraněmi a jest jich zde velká síla. Všecko zdejší čínské obyvatelstvo drží s nimi; s námi pouze naši křesťané. Bohužel jsou zde angličtí a němečtí židé, kteří proti všem zákazům Číňanů zbraně prodávají. V neděli byla zachycena dvě děla, která židé ze svého skladu dle

čínského města dopravovali. Missionáři, jimž se podařilo se životem vyvážnouti, přicházejí většinou sem nebo do Hongkongu. Přítomnost Evropanův uvnitř země křesťanům jenom škodí. Domorodým missionářům lze snadněji se ukrýti, nežto není tak snadno je poznati.

Nynější válka je missiím velmi na škodu. Co se stane, jestliže spojenci nezvítězí? Nás je tu nyní 20 missionářův a biskup. Mnoho jiných se očekává. Podaří se nám kdy do vnitra země se vrátiti? Staň se vůle Boží! Možná, že nám bude kolik roků čekati, možná však také, že se vrátíme do Evropy. Pro tento a příští rok není ovšem žádné naděje. My missionáři a křesťané, jsouce v Číně příliš dobře známi, nemůžeme se již skrývati. Takového pronásledování Čína dosud neviděla. Toliko Boží všemo-

houcnost může pomoci. Kéž by evropští křesťané nás podporovali a těšili svou zbožnou modlitbou!

* * *

Hrozny jsou spousty, které Boxeréi způsobili v provincii Šantungu. Podivem naplňuje nás však statečnost, jakou mnozí křesťané za pronásledování dali na jevo. Jistý katechista z Van-kuen-si byl ukrutně zbit a pak spoután a přiveden před vůdce Boxerů. »Jsi křesťan?« osopili se naň. »Ano, jsem.« Po této odpovědi bylo mu uloženo jedno ucho. »Jsi i nyní ještě křesťanem?« — »Ano, jsem.« Druhé ucho padlo rovněž pod nožem. »Jsi i nyní ještě křesťanem?« — »Ano, jsem.« Rána mečem oddělila hlavu od trupu a přinesla hodnému katechistovi korunu mučnickou.

Smírné klanění národů katolických, zřízené v kostele sv. Jáchyma v Římě, v hlavním to sídle svém a spojené s ustavičným klaněním se čtyřicetihodinnou pobožností v Římě. Z vlastiny přeložil P. Karel Plešek C. S. S. R. V Olomouci 1900. Nákladem sdružení. Stran 164 malé 8°. Cena 60 hal.

S potěšením uvítají členové jednot a bratřích nejsv. Svátosti oltářní a kněží adoratoři tuto úhlednou, pěkně upravenou příruční knížku družstva smírného klanění národů katolických. Část pravá obsahuje poučení o družstvu, jehož hlavním sídlem a středem jest nový, jubilejní kostel sv. Jáchyma v Římě, o jeho stanovách a odpustcích s příslušnými dekrety. Část druhá zahrnuje rozličné modlitby a pobožnosti smírné: Mši svatou ke cti nejsv. svátosti v latině i v překladu českém, a jinou ještě pobožnost mešní; modlitby k sv. zpovědi a k sv. přijímání, rozličné chvalozpěvy o nejsv. svátosti i jiné; pobožnost svátého růžence s litaní lořetskou a s příslušnými modlitbami;

litanii ke všem svatým; hodinku masopustní před velebnou svátostí s trojím rozjímáním o nejsv. srdci Páně a se schválenou litaní k nejsv. srdci Ježíšovu; pobožnost křížové cesty i jiné různé modlitby, jež konají se v ústředním kostele sv. Jáchyma v Římě. Překlad jest správný a plynulý, papír pěkný, tisk čistý. Knížka zasluhuje všeho doporučení.

Družstvo »smírného klanění národů katolických« jest družstvem opravdu katolickým a mezinárodním, shromažďujícím kolem svatostánku všechny národy, aby vzdávaly náležitý hold Panu Ježíši svátostnému a usmířovaly jej za veškerý urážky, činěné jeho božské velebnosti v této svátosti víry a lásky. Každému národu vytknut jest jeden den v týdnu, v kterém členové družstva půl hodiny stráviti mají v modlitbě před nejsvětější svátostí oltářní. Členům mocnářství Rakouského jest pondělí dnem adoračním. Tato půl hodinná adorace zamlouvala by se snad našim kněžím adoratorům i laikům lépe, nežli dosavadní celá hodina

adorace. I bylo by snad záhodno, aby spolek náš adorační spojil se s družstvem římským, jehož jenerální ředitelství jest při kostele sv. Jáchima. (S. Gioacchino, Prati di Castello, Roma). Vsdp. ředitelé dosavadního spolku eucharistického oznámili by pouze jenerálnímu ředitelství družstva smírného, že k družstvu přistupují a obdrželi by hned příslušné diplomy a dekrety s právem přijímati členy, a žádné jiné změny nebylo by potřeba, titulu spolkového vyjímaje. I měsíčníky »SS. Eucharistia« a »Poklad věřících« mohly by zůstat. Poněkud obtížné stvrzenky adorační by odpadly, družstvo bylo by přístupnějším i laikům a zavládlo by v něm čilejší ruch a život a členů valně by přibývalo, a vhodnější a katoličtější zajisté jest přímé spojení s Římem nežli s Paříží a s Vidní. Knižka pak: »Smírné klanění národů katolických« byla by výbornou příruční knížkou všech členů; obzvláště, když by se v druhém vydání zdokonalila a rozmnožila na úplnou členskou a modlitební knížku pro členy jak kněze tak laiky. Zasluné učení dílo, kdo se věci této ujme Sv. Otec Lex XIII. družstvu přeje, a družstvo jest vlastně jeho dilem, a příslušné dekrety a stanovy byly svým časem uveřejněny v »Ordinariatním listě Pražské arcidiecése« r. 1899 č. 22. str. 85. Ředitelem sdružení v arcidiecési olomoucké jest rektor koleje redemptoristů (nyní P. Josef Tomášek) v Cěrvence u Litovle, kde lze též svrchu uvedenou příruční knížku členskou si objednat.

Z ústavu Růžencové výrobní. V měsíci listopadu pořádky chovanky tohoto blahodárného ústavu divadelní představení »Svatá Alžběta«, které svou návštěvou poctili četní příznivci ústavu, mezi nimi J. M. Ndp. prelát Dr. V. Horák, velmistr ryt. řádu křížovníků. — Dne 13. prosince konána byla schůze výborová, v níž projednány byly četné a důležité záležitosti administrativní. — Dne 20. prosince konala se slavnost stromku vánočního, ku kteréž dostavili se J. J. Anna kněžna z Lobkoviců s princeznou, J. Exc. pl. hr. Coudenhove, choť c. k. místodržitele, vysokorodé hrab. z Fünfkirchenů a Nostitzů, mnoho duchovních atd. Nejprve dávalo se představení »Poutí sirotka« s dobrým úspěchem. Pak jedna

z chovanek jménem družek svých děkovala dobrodincům, načež ve veliké pracovní uvedeny byly chovanky ku svým dárkům kolem stromčku. Co tu bylo radosti! A radost byla i z té podívané na chovanky. — Do ústavu přijata byla malá 5letá chovanka, Karla Kubátova, sirotek po topiči, který nešťastně zahynul při známé katastrofě parníkové na Vltavě v Praze. — Všecky své odběratele, kteří dosud za zboží něco dluhují, snažně žádáme, aby své nedoplatky brzy vyrovnali! Máme u nich na pohledávkách na 10 000 korun! Z obnosu toho ani úroky nejdou — a my dosud nejsme zbaveni dluhu na domě, z kterého se úrok platit musí! Mnozí objednali si také výtisky vánoční hry »Poutí sirotka«, aniž by dosud obnos vyrovnali. Setrně žádáme za laskavé zaslání obnosu. Nikdo nám nevykládá ve zlé tento krok! Na skladě chováme také zásobu knih modlitebních nejen českých, ale i německých, hlavně z nakladatelství bratří Benzeigrů! Doporučíme tyto knihy modlitební za ceny velice mírné. Posleze žádáme dobrodinců za dary! Potřebujeme také paliva! Rádi bychom i nových chovanek přibrali — jenom když nám pomůže ochota a láska útolečných!

Plnomocné odpustky pro rok 1901.

K rozmnožení účty nejsv. Srdce Ježíšova udělil sv. Otec ze dne 6. prosince 1900 na prosbu kardinála Perrauda, biskupa z Autunu, plnomocné odpustky, které také duším v očistci mohou přivlastněny býti, a sice: 1. všem věřícím, kteří na první pátek v měsíci tohoto roku 1901. po zkroušené zpovědi hodné svaté přijímání vykonají s tím úmyslem, že chtějí 20. století nejsv. Srdci Páně zasvětit a jemu protiviny jeho a panování nad ním věnovati a na nějaký čas na úmysl Jeho Svatosti papeže se pomodlí; 2. všem věřícím, kteří s jmenovaným úmyslem na pouti kotel nejsv. Srdce Ježíšova v Paray-le-Moniale navštíví a tam svaté svátosti přijmou a předepsané modlitby vykonají. (Rescr. ze dne 9. prosince 1900.)

Všecko závisí od poslušnosti. Jistý proslulý vojenský spisovatel v Německu učinil výrok, že ve válce všecko závisí od poslušnosti. Toho je nejskvělejším důkazem válka jihoafrická. Poněvadž na straně Boerů bylo málo disciplíny, po-

slušnosti, proto ztratili všechny výhody svých vítězství. Spisovatel ten tvrdí proto, že lidové vojsko musí podlehnouti v poli proti vojsku disciplinovanému, vojsku z povolání. Sociální demokraté se naproti tomu dovolávají lidového ozbrojení, že anglické řadové vojsko nic dosud nedokázalo. Ať se má věc jakkoliv, jisto jest, že v armádě, kde není poslušnosti, nemůže býti vítězství. A jak se věci mají ve válce, tak se věci mají i v životě.

Život lidský jest ustavičnou válkou. Vezměte mládeži, dělníku, úředníku, ženě, mužovi poslušnost, a lidská společnost promění se ve společnost dravců. Kde není poslušnosti, tam bují anarchie. Sami sociální demokraté, kteří knězi zapovídají, aby navádal mládež a lid k poslušnosti, žádají od vlastních stoupenců kruté a slepé poslušnosti. Kdo nejde s vůdci, toho nemilosrdně bojkotují.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Kuřima. Nejsrdečnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, přecistému Srdci P. Marie, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. M. P.

Z Moravské Loděnice. Vděčné díky vzdávám božskému, láskou zraněnému Srdci Páně za mnohé duchovní milosti a dary mně i mému bratru v nemoci udělené, zvláště že s trpělivostí nemoc svou snášel a klidně do vůle Boží odevzdán zemřel v nadějném věku mladistvém 20 let. Též díky vyslovuji Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, a sv. Antonínu Pad. za častou pomoc v potřebách mých, u jehož hrobu popráno mi vloni dliti. F. K.

Z Prahy. Díky vroucí vzdáváme božskému Srdci Páně, P. Marii Karlovské, sv. Janu Nepom., a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby v důležitých záležitostech. Budiž pochváleno nejsv. Srdce Ježíšovo na věky. F. A. R.

Z Ném. Brodu. Rodina, velikým stíhaná zármutkem, způsobeným od syna, obrátila se ve strastiplných dobách k Tomu, který dovede pomoci tam, kde lidská pomoc již nestačí. Vzáyala vroucně nejsvětější Srdce Páně a sladké Srdce Panny Marie a byla vyslyšena. Vroucí dik, čest a chválu nehynoucí vzdáváme tímto nejsvětějšímu Spasiteli našemu. N.

Z Prahy. Byla jsem ve velkých strastech duševních i tělesných a ze žádné strany nepřicházela útěcha ani pomoc, sama sobě jsem byla zůstavena — v neštěstí přátelé člověka neznají — proto s celou duší jsem se obrátila k božskému Spasiteli našemu v nejsvětější Svátosti trůnícímu a vzývala jsem nebes Královnu, sv. Antonína, divotvorce a svatého Jana Nepomuckého jakož i sv. Annu a sotva uplynuly tři dny, byla jsem vyslyšena. Za všechny tyto milosti tisícere Deo gratias! s. M. C...a.

Zachování zbožných kongregací ve Francii.

(Hlavní úmysl.)

Naši čtenářové se podiví, že pozměněn hlavní úmysl, jenž byl z prvu ustanoven jako: křesťanský duch v rodinách a najednou zní zachování zbožných kongregací a řádů ve Francii. Příčina této změny jest, že došel od generalního ředitele Apostolátu modlitby dopis, v němž oznamuje, že pozměněn má býti hlavní úmysl z nařízení sv. Otce Lva XIII., jenž vidí ve Francii veliké nebezpečství pro církev katolickou, hlavně pro řehole a kongregace a proto máme se modliti, aby Pán tuto ránu odvrátili ráčil. Ani se nám nezazdalo, jaká bouře povstala ve Francii proti církvi katolické, již způsobila vláda zednářská. Boj ten namířen sice jen proti kongregacím řeholním, které stát neuznává, ale hlavně míněna jest církev katolická. Ačkoli konkordátem čili úmluvou mezi církví a státem zaručena jest úplná svoboda náboženství katolického, přece vláda zednářsko-židovská nyní za každou cenu zničit chce kongregace katolické ve Francii zákonem, jenž právě ve sněmovně se projednává. Smysl zákona tohoto neblahého jest: bez dovolení státu, po případě sněmovny nesmějí se žádné kongregace zřizovati, kongregace bez dovolení státu zřízené a trvající, mají se zrušiti a jmění jejich má se skonfiskovati; jinak řečeno, potlačení katolického ducha ve Francii a veřejná krádež cizího majetku má ve Francii býti provedena. Tyto úmysly nepřátelské vlády budi v katolických kruzích veliký odpor. Sam sv. Otec Lev XIII. v řeči své, jakož i v listu kardinálu pařížskému msgru Richardovi poslaném protestoval proti tomuto znásilnění církve ve Francii, biskupové francouzští pastýřskými listy veřejně protestují, listy katolické, ano i mírné listy liberalní tento boj proti církvi odsuzují a před zlými následky tohoto boje varují. Nicméně zednářská vláda trvá v nezkrtné zášti proti katolickému náboženství a proti řeholím katolickým. Svůj zákazonosný plán chtějí provést přes všecken odpor a protest se strany katolíků. Nedbají toho, že kongregace, které mají býti zrušeny, veliké služby obyvatelstvu prokazují, ano i státu samému, berouce na sebe povinnosti jeho, ošetřující nemocné a chore, opatřující děti i starce, vyučující a vychovávající dítky, pečující o sirotky a zanedbanou mládež. Všecky tyto oběti nejsou ničím v očích nepřátel církve. Kongregace musejí býti zničeny! Tot jejich heslem.

Abý vláda francouzská lidu pravou příčinu jednání svého zahalila a před lidem zatajila svou proti církvi zášť, předstírá domněle ohromné jmění kongregací, čímž davům lidu mají býti oči zalepeny a zákon populárním učiněn. Že by ubohé řeholní sestry v nemocnicích, v chudobincích nebo v řeholních školách a na misii mezi pohany, státu byly nebezpečnými, toho lid neuvěří, to zednáři dobře vědí, a proto nastrčena za záminku zrušení těchto kongregací bajka o ohromném jmění, aby tím navnadili po zlaté dychtící třídu lidu. Vláda ocenila jmění kongregací francouzských na velikou sumu přes 1000 mil. franků. Ale není tomu tak, odkud by to jmění nabraly? A kdyby konečně bylo takové, pak musíme uvážit počet řeholníků a řeholnic a pak ústavy jaké vydržovati musí. Kongregací všech jest ve Francii 1231, v nichž žije 30.000 řeholníků a 130.000 řeholních sester, připadlo by tedy na osobu asi 2700 franků. Ve skutečnosti toho důchodu není, neboť budovy nesou nic, ba potřebují oprav, a nad to s řeholníky žijí tisíce sirotek, nemocných, chorobných, chudých atd., jak to vůbec u klášterů bývá. Úřední odhad majetku kongregací jest jednoduše vyhlaný, což se dá dokázat. Katolické listy francouzské poukazující na tuto zřejmou vyhlanost nepřátel církve, praví, že nikoli 1000 mil. franků, nýbrž asi jenom 300 mil. franků dle pravdy mají jmění katolické kongregace ve Francii, z čehož žije se tisíce lidí jak řeholních tak světských. Pařížský list katolický vypočítává, že by stát vlastně špatně pochodil, kdyby jmění řeholím pobral i kdyby opravdu 1000 mil. fr. obnášelo. Stát by musil se postarat o rozehnané řeholní osoby. Tak se stalo i za revoluce.

Řeholníků jest 30.000, řeholnic 130.000, po jednom franku denně činil by náklad ročně 58 mil. fr. Mimo to musel by se stát po zrušení kongregací postarat o 110.000 nemocných a chorobných, 60.000 sirotků, 12.000 pokleslých ale kajících žen, 68.000 chomyslných, nevidomých, hluchých atd., celkem o 250.000 osob, jež dosud kongregace ze svého zdarma živí a ošetřují, což stát nestojí ani haléře; po zrušení kongregací vyžadovalo by se ročního nákladu 125 mil. fr. Dále, řehole vyučují zdarma 1.600.000 dětí, což po zrušení řeholí zaplatí stát 90 mil. fr. ročně. Celkem tedy zrušením klášterů ve Francii získal by stát ročně 30 mil. fr., vydání však by vystoupilo o 270 mil. fr. Jestliže tedy i za takovýchto okolností sahá zednářská vláda a sněmovní většina po jmění kongregací katolických, patrně z toho, že hlavně jde o potlačení ducha katolického ve Francii, vůbec čelí proti církvi katolické. Nastává boj kulturní jako byl v Německu před mnoha lety.

My všichni jsme údové jednoho těla, jehož hlavou jest Kristus. Nemocení jeden úd, cítí bolest i ostatní údové, ano celé tělo jest unaveno. A proto musíme se i my zastati těchto katolických řeholí a kongregací, aby zachovány byly církvi a aby na ně nesáhala nespravedlivá ruka, nýbrž, aby dále požívaly svobody a mohly i dále vyvinouti blahodárnou činnost svou. Nemohouce jinak, aspoň modlitbou pomáháme, prosíme za zachování řeholí ve Francii, ku blahu církve a lidu. Prosíme Pána, aby obrátil srdce a mysl nepřátel, aby naznali nespravedlnost, kterou spáchati chtějí, a nechali dále státi tak dobročinné ústavy církevní. Prosíme Pána, aby chránil osoby jemu zasvěcené a nedal své věrné v moc nepřátel. Zachovej je, ó dobrotivý Bože, a nedej ubližovati svým věrným! Spaseny učiň služebníky své, ó Pane, Bože můj, doufající v Tebe!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachování řeholí a kongregací ve Francii, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzorec ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Hájiti všude práva církve svaté.

Úmysl v březnu: Duch obětivosti.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V lednu modleme se o zasvěcení 20. století Ježíši Kristu.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Obřezání Páně. Nový rok. — Zasvěcení 20. století Ježíši Kristu. Posvěť se jméno Tvé! Sv. Otec Lev XIII. Spolek sv. dětství Páně.	
2. St.	Sv. Makaria , poust. (394). — Dar sebezapření. Za vítězství katolíků. Polepšení je- ^{dné} osobv. Pokoj a mír v zemích našich. Císař a král náš.	
3. Č.	Sv. Genovefy , p. (512). — Za dar čistoty srdce. Šťastný výsledek voleb. Jednoty panen. Družiny Marianské. Napravení mládeže. Za nepřátele.	
4. P.	Sv. Tita , bisk. m. v I. stol. — Velepastyřové naši. Za apoštolskou horlivost našim kněžím. Křesťanské školy. Spolek rozšiřování víry. Nemocná.	
5. S.	Sv. Simeona Styl. , poust. (459). — Věrné plnění povinností stavu. Dar svornosti mnohým rodinám. Obrácení více nevěrců. † J. E. † sestry.	
6. N.	Zjevení Páně. Sv. tři králů. — Přijď království tvé! Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Sjednocení slovanských národů ve víře katol.	
7. P.	Sv. Luciana , kn. m. (312). — Vroucná touha po sv. přijímání. Dar pravé a vytrvalé pobožnosti. Povolání ku stavu duchovnímu. Duše v očistci.	
8. Ú.	Sv. Severina , opata (482). — Dar útlého svědomí. Katolíci v Číně a Japonsku. Dar snašlivosti. Katolické missie v Africe. Vítězství katol.	
9. St.	Sv. Juliany a Basilissy , m. (313). — Za lásku k chudině. Spolek svatého dětství Páně. Za ženské řehole a jich ústavy. Díky Bohu za dobrodini.	
10. Č.	Sv. Pavla , poust. (342). — Dar pravé kajivosti. Rozkvět katol. spolků. Pokoření nepřátel Božích. Požehnání Boží katol. podniku. Zpovědníci.	
11. P.	Sv. Theodosia , opata (529). — Představení řeholí. Katol. missie v sev. Americe. Odstranění pohoršení. Apoštolát modlitby. Více osob duchov.	
12. S.	Sv. Arnošta , bisk. — Statečnost křesť. Za katol. učence. Katol. missie v jižní Americe. Bohoslovné ústavy v zemích našich. Čistota srdce.	
13. N.	<i>Neděle I. po zjev. Páně.</i> Sv. Hilaria , bisk. uč. cirk. (268). — Horlivost v dobrém. Větší úča nejsv. Srdce Páně. Duch křesťanský v rodinách.	
14. P.	Sv. Felixe z Noly , k. m. (310). — Za stálost ve víře. Odvrácení mnoho hříchů. Napravení jistého muže Za nepřátele. Missie tuzemské. † J. R.	
15. Ú	Sv. Maura , opata (584). — Odrhání se světa. Řád sv. Benedikta. Nemocný církevní hodnostář. Armáda sv. kříže. Katol. spisovatelé. Dobrodinci.	
16. St.	Sv. Bohumíra , vyzn. ř. prem. (1127). — Řád premonstrátský. Pohrdání svět. m. Kněz. Obnova křesť. rodin. Jednoty sv. Josefa. Zdar podniku.	
17. Č.	Sv. Antonina , poust. — Za lásku k samotě. Za mocnou přimluvu Panny Marie. Za těžce nemocnou osobu. † P. Sark. N. Za dobrodince † syn.	
18. P.	Nastolení sv. Petra v Římě. — Láska a poslušnost k sv. Stolicí. Sv. Otec Lev XIII. † P. Běda D. Spasné rozhodnutí. Boží požehnání. Kajeníc	
19. S.	Sv. Kanuta , kr. m. (1086). — Dar slechetnosti. Dary ducha svatého. Učitelstvo. Dík za obdržení milosti. 3 ubohé rodiny. Živí rodiče a přízeň.	
20. N.	<i>Neděle II. po zjev. Páně.</i> Nejsvět. jména Ježíš. Posvěť se jméno tvé. Odvrácení klení. Hojní kajeníc. Obrácení národů pohanských.	
21. P.	Sv. Anežky , p. a m. (304). — Za bázeň Boží naší mládeži. Odvrácení pokoření. Bázeň Boží ve škole. Za věrnost v povolání. Bohoslovci.	
22. Ú.	Sv. Vincence , jáhna, muž. (303). — Za stálost v dobrém. Duchovní a jeho svěření. Budoucnost. Záchrana mládeže. Duše v očistci. Rodina.	
23. St.	Zasnoubení P. Marie se sv. Josefem. — Dobrá příprava ke stavu manžel. Zbožnost v rodinách. Vítězství sv. kříže. Horlivost křesťanská. Sirotci.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	Sv. Timothea , bisk. m. (97). — Dar poslušnosti. III. řád sv. Františka. Křesťanské školy. Napravení rozháraných poměrů. Za přímluvu P. Marie.	
25. P.	Obrácení sv. Pavla , apóst. (35). — Věrné plnění rozkazů Božích. Katol. pronásledování. Bratrstvo nejsv. Svátosti. Lidové misie v zemích našich.	
26. S.	Sv. Polykarpa , bisk. m. (165). — Velepastyřové naši. Zbožné vychování dítek. Trpělivost nemocným. Pokoj a mír ve vlasti naší. † dobrodinci.	
27. N.	<i>Neděle III. po zjev. Páně.</i> Sv. Rodiny. Sv. Jana zlatoustého , bisk. uč. cirk. (497). — Spolek sv. Rodiny. Za větší zbožnost křesť. otcům.	
28. P.	Sv. Rajmunda , kn. — Dar horlivé pobožnosti. Pokoření nepřátel církve. Obhájci katol. zájmů. Požehnání katol. podniku. Nepořádné rodiny.	
29. Ú.	Sv. Františka Sal. , bisk. a uč. cirk. (1622). — Církevní hodnostář. Za dar tichosti a mírnosti. Řád Salesianský. † Fr. Kl. Horlivé kněžstvo.	
30. St.	Sv. Martiny , p. a m. ve 2. stol. — Setrvání v dobrém. Sjednocení rozkolných Slovanů. Vychovávací ústavy. Duše v očisti. Zemřeli rodiče.	
31. Č.	Sv. Petra Nol. , zakl. řeh. (1256). — Za účinnou lásku k bližnímu. Živí a zemřelí údobí katol. bratrstev. Vyslyšení prosb našich. † bratři.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Před třemi lety vydal sv. Otec Lev XIII. litanii k nejsv. Srdci Páně, vyzýváje mocnými slovy okružního listu všechny věřící k větší účtě a lásce toho nejsv. Srdce, které tolik nás všechny milovalo. Zároveň tento stařícký kmet, jakož nejvyšší hlava katolické církve sám před svátostným Spasitelem zasvětil tuto nejsv. Srdci Páně, aby tato lodička na tichobouřném moři šťastně přistála do přístavu bezpečnosti. Byla to krásná tehdy pobožnost, když ve všech katolických chrámech kněží s věřícími zasvěcovali se Ježíši Kristu v nejsv. Svátosti oltářní. Snad ještě potřebnější jest toto zasvěcení obnoviti nyní na počátku 20. století. Proto vyzývá opět sv. Otec všechny členy apoštolátu modlitby, aby v modlitbách i dobrých skutcích svých vždy zasvěcovali toto nové století Ježíši Kristu, králi nebeskému. Ty ó Ježíši, Pane náš, uchovej v tomto novém století církev svou vši pohromy a propůjč jí bezpečné svobody; propůjč všem národům klidu a pokoje, aby ze všech úst zazníval hlas: »Nejsvětější Srdce Ježíšovo vládni a kraluj Ty jediné ve věku, jenž z věčnosti velebné právě zaslývá!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymíjaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1865. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svátou církev a její nejvyšší hlavu, za důstojné zasvěcení 20. století nejsv. Srdci Tvému a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzorec patrona titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Zasvětili Spasiteli našemu počátek nového století.

Úmysl v únoru 1901: Duch křesťanský v rodinách.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 3.

Bratři moji, kteří jdete do celého světa, hledejte všem národům i barbarům velebnost, moc a neskončené milosrdenství nejsvětějšího Srdce Ježíšova, které k našemu dobru divy činí a po bílé radost způsobuje.
(Biskup marseilský.)

Ó žasněte nebesa!

Ó užasněte nebesa
A styďte se vše tělesa!
Ó činy přehlavné,
Aj, samého to Boha
Zběř odsuzuje strohá,
Ó viny nevypravné!

Byl za třiceti peněz dán,
Tak málo ceněn Bůh a Pán,
Král, jímž svět celý stojí!
Zlý učeník Ho prodal,
Žid vojínům Jej oddal,
Již na Něj táhli v zbroji.

Jak zločince Ho schápali
A ulicemi sáпали,
A řetěz musel nésti;
Zběř škubá, týrá, cuchá,
Rve, šlape, tepe, štuchá
Jej kypíc od neřesti.

Ted' na pračirou nevinnost
Soud ohýralá dává zlost,
By umřel smrtí kříže;
A tudíž ku potupě
Byl předivoké tlupě
Dán svrchovaný kníže.

Král nebes v běli upraven
Ted' před tyrana postaven,
Jenž Jím co bláznem zhrdá;
A místo Stvořitele
A místo Spasitele
Zběř lotra volí tvrdá

Tak Děvice Syn nevinný,
Jímž člověk spasen zločinný,
Byl zbičován a zcásán;
Skrze zlostných katů ruky
Jak škůdce vydán v muky,
A kruté pruhy zdrásán.

Aj, pohleď, dcero Sionu:
Patř na tu hrů a úhonu,
Viz Šalomouna krále!
Hle, královskou tu šatku,
Jíž národ zrádný k sňatku
Jej zdobil v zlobě stálé.

Aj tvář jest od ran zsinalá,
A hlava trním prorvalá,
Hrud', bok, hřbet krví pojen;
Tou šarlatovou zdobou
Byl Král tvůj onou dobou
Skrýt, upraven a strojen.

FR. SUŠIL.

Věřím v Boha.

(Část -další.)

elický — všemohoucí jest Bůh; stvořením celého světa, stvořením člověka a andělů, zjevil tuto svoji všemohoucnost. Avšak netoliko stvořením jeví se moc Boží, i zachováváním a řízením veškerenstva. Vystav si dům co možná nejpevnější, nebudeš li ale hleděti, aby v dobrém stavu udržován byl, zpustne časem a rozpadne se. A hle, ten ohromný svět s tolika různými částkami svými, ten trvá neustále, již po tolika tisíciletí. Vůle a moc Boží drží ho pohromadě, dává mu sílu k životu, řídí všechno k vytčenému cíli. Kdyby Hospodin jen na okamžik odvrátil moc svou od světa, rozpadl by se zase v niver. Svatý Augustin praví o tom: »Svět není, jako jiná budova, která nějaký čas státi může i když stavitel se od ní vzdál, svět nemůže ani okamžik déle trvati, jestliže ho Bůh nezachovává.« Neboť Bůh nedal toliko hmotě tvar, nýbrž stvořil i hmotu z ničeho, a proto by zase tato v niver se obrátila musila, kdyby ji Bůh ustavičně nedržel, tak jako kámen okamžitě padá, pustí-li jej ruka posud držící.

Zachovávání světa, jest tedy ustavičné tvoření a proto jest to důkazem moci, lásky a dobroty Boží ku všemu stvoření. Ó jakými díky jsme tedy Bohu povinni, netoliko za naše stvoření, nýbrž i za naše zachovávání! Jak nevděčný jest člověk, jenž hřeší a Boha uráží, vždyť i ten okamžik, v němž tak činí, jest jen darem Božím! Kež bychom si byli toho povždy vědomi, oč, že by méně bylo hříchů na světě? — Ale ještě něco jiného máme míti na mysli. Bůh zachovává svět i nás jen tak dlouho, jak se jemu líbí. Dokud mocná ruka Hospodinova svět i nás opatruje, tu radovati se můžeme ze života; avšak každé minuty může Bůh od nás ruku tuto odvrátiti a my sklesneme v hrob. Proto napomíná nás Spasitel: »Bděte, neboť nevíte dne ani hodiny«; Bůh zůstává Pánem veškerenstva a proto řídí vše podle své svaté vůle. Jako Otec stará se o vše. Nepí ani jednoho tvora, byť by v přírodě nejmenším byl, o kterého by se prozřetelnost Boží nestarala. Proto praví Kniha moudrosti (6, 8): »Bůh učinil malé i velké a stará se stejným způsobem o všechny.« A jak ohromnou rodinu živí denně Bůh-Otec nebeský? Praví se, že na světě žije 15 set milionů lidí, a ti všichni musí denně jísti, a Bůh skýtá všem. Považme to nescíslné množství zvířat, ptáků a ryb, a všechna tato zvířata denně potravy potřebují a Bůh jim ji dává. Jak ohromnou to spížírnou založil Otec nebeský na zemi, která rok co rok dává všem potravy hojnost na každý den? Jak krásně pje proto David v žalmu svém 199.: »Oči všech doufají v Tebe, ó Pane, a ty jim dáváš pokrm v pravý čas. Otvíráš ruku svou a naplňuješ všechno živoucí požehnáním.« Ale kolik lidí je na světě, kteří na tuto Boží štědrost zapomínají! Kolik jich sedá k pokrytému stolu, aniž by dárci pokrmů poděkovali modlitbou? Ó jaký to nevděk, rozumného tvora nedůstojný! Proto modleme se

zbožně před i po jídle, děkujíce Otci nebeskému za dary jeho a prosíce, aby laskavě odvrátil neúrodu, neštěstí, hlad, válku, nemoci od sluhů svých. V žádné křesťanské rodině nemá se modlitba před a po jídle zanedbávati; protož rodičové nabádejte k tomu děti své již od malička, dávejte však také sami dobrý příklad.

Bůh jest netoliko Otcem veškerenstva, on jest také jeho králem svrchovaným proto řídí vše za tím účelem, ku kterému stvořeno jest, t. j. ku cti a slávě Boží a dobru lidstva. Nic na světě tedy neděje se bez vůle a vědomí Božího, nic neděje se náhodou. Náhody není. »Kdo může říci, že se něco děje bez rozkazu Páně?« táže se prorok Jeremiáš. (Pláč 3, 37.) A Kristus Pán

praví: »Bez vůle Boží nespadne ani vrabec se střechy, ani jediný náš vlas s hlavy.« (M. 10. Luk. 21.) Bůh jest králem, jeho vůle se vždy musí státi. Plní-li ji lidé dobrovolně, tím lépe pro ně, dojdou odměny, neplní-li jí, musí trestem přece vůli Boží nad sebou uznati. A Pán náš a král jest plný lásky a moudrosti. Pohled jen na celý řád světa! Jak jest vše rozumně a velemoudře zařízeno, rozděleno, a jaký soulad by panoval, kdyby jen lidé svou převrácenou vůlí, hříchy, tento pořádek Boží nerušili! Kamení, rostliny a zvířata rozdělil moudrý vládce všem pásmům světa, a nadal je vlastnostmi, že všude žiti mohou a lidstvu k užítku býti. Pro žhoucí poušť stvořil Bůh velblouda, pro step sněžnou na severu soba k témuž účelu, jako u nás domácí zvířata. Podle přísných zákonů střídá se den a noc, jakož i roční počasí dle jednotlivých dílů světa. Aj, na vteřinu určitě pohybuje se každá hvězda na své dráze. Ba i mimořádné zjevy v přírodě posílá Bůh za moudrým účelem: blesky slehají, hrom burácí, kroupy, dešť, sníh, všecko vyměřeno jest k užítku veškerenstva, k prospěchu lidstva. Pozoruj jenom tuto božskou moudrost v řízení světa a zajisté propukneš ve chválu a velebení Pána svého; radost i útěcha naplní srdce tvé! Ano radost, radost čistá, uslechtilá by zahrála srdce naše, kdybychom si více všímali díla Božího kolem nás a v nás! V dýmu hospod, v hluku krčem, v pařeníšti zla a hříchu, hledají nesčetné řady lidstva radost a potěšení, ale jaká je to radost! Nezahřívá, neslechtilá, naopak otupuje a kazí; krátký věk a sežírá nejlepší síly těla i ducha. A lidé tací chodí denně v nejkrásnějším a nejvelebnějším divadle, kde Bůh ukazuje moc i lásku svou, a přece nevšímají si toho, srdce jejich jest vůči Bohu a jeho nezměrné lásce, jako led studené. Ó pozorujme častěji dílo Boží v přírodě, uvažujme jeho vznešenost, moudrost, užitečnost, a srdce naše pocítí radost, která je obažá, uslechtilá, a povznese od této hroudy zemské k stvořiteli a Otci nebeskému, radost, která vypukne v ples dikčnění a chvály. A radost tato, všechny jiné převyšující, nestojí peněz, neškodí zdraví, nekrátký věk, nevede k hříchu, jest to radost čistá, věru již odlesk radosti nebeské, neboť skýtá duši mir a pokoj! —

Avšak na druhé straně opět litovati musíme, že mnoho je těch, kteří sice přírody si všímají, ji zkoumají, z ní se těší, ale při tom na stvořitele a Pána jejího zapomínají. Sama ze sebe prý povstala — praví — sama sebou trvá a proto přírodu zbožňují, stvoření Boží upírají a Boha zapírají. Hle jak zde se snoubí nevěra s lichou učeností. Ačkoliv zdravý rozum nám na ruku dává, že nic samo ze sebe nepovstává, přece učenost bez Boha a víry tak tvrditi si troufá, a místo co by k Bohu, pramenu vši moudrosti vedla, čím dál tím více od Boha se vzdaluje a na scestí odchyluje. Věda pravá musí k Bohu vésti, musí s věrou se srovnávat, neboť obou původcem jest Boh, věda lichá od Boha se vzdaluje, neboť v pýše své moc rozumu lidského přemršťuje.

A hle, pánem tohoto celého viditelného stvoření učinil Bůh člověka, toho ustanovil za nástupce svého na zemi, tomu podřídil vše, on bře užitek z veškerenstva. Proto nadal Bůh lidi vlastnostmi, jaké neustědřil žádnému jinému tvorů na zemi, stvořiv jej k obrazu a podobnosti svému. Příroda celá jest dílem Božím, člověk ale dítětem Božím. Proto mu dal původce v tomto životě, knížete nebeského, anděla strážného, aby vedl dítě Boží bezpečně a jistě, po cestě tímto světem, proto očekává ho Bůh po skončené pouti pozemské ve vlasti nebeské. Jak krásný a jak vznešený jest cíl náš. Neupadneme v zapomenutí, nesklekneme v nívě,

nýbrž žítí, ba kralovati máme u Boha na věky. A odleskem, jakousi předtuchou radostí nebeských, byl prvním lidem ráj. Jak blažený to byl stav prvních lidí, dokud Boha poslouchali! Na těle i duši radovali se z nezkaleného štěstí, v čistotě mysle své obočovali s Bohem jako laskavým Otcem, rozum jejich byl obrazem rozumu Božího, vůle jejich odleskem vůle Boží.

Pouto, které spojovalo lidi s Bohem bylo nejkrásnější, nejpevnější, byla to láska. Aby však člověk z této lásky Boží větší radost měl, jakožto rozumný tvor, proto poskytl mu Bůh příležitost, aby lásku svou k Bohu v poslušnosti odkázal a tak si také částečně darů Božích na zemi a blaženosti nebeské zasloužil. Proto dal Bůh prvním lidem přikázání a učinil poslušnost podmínkou dalšího trvání blaženého stavu. I přikázal Bůh Adamovi: »Ze všelikého dřeva rajského jez, ze dřeva dle vědění dobrého a zlého ať nejíš: neboť kterýkoliv den bys z něho jedl, smrti umřeš.« (1 Moj. 2, 17). Ejhle, toť první přikázání Boží, které mělo rozhodnouti nad životem rajským anebo ztrátou jeho. Přikázání krátké, jasné a také lehké, ač veledůležité, neboť hrozný trest hned připojen jest na jeho přestoupení. Trestem tímto chtěl Hospodin upozorniti lidi první na důležitost poslušnosti a přispěti ještě na pomoc jejich vůli. Neopomenul Bůh ničeho, co by hřích odvrátil mohlo, proto celá jejich vina těžce dolehla na hřešící lidstvo. Satan, odvěký to nepřítel Boží, jenž vzbouřiv se na počátku proti Bohu, svržen jest do propasti pekelné. Tento satan záviděl lidem šťastný jejich stav, záviděl jim lásku Boží, o kterou se sám zpupností svou byl připravil. A nemoha Bohu škoditi, vyhl si vztek svůj na lidech. I pokoušel Evu k neposlušnosti, sliboval jí ještě větší blaženost, vzbuzoval v ní pochybnost o trestu Božím a zviklal vůli její, že přestoupila přikaz Boží, vzala ovoce a jedla a dala Adamovi a ten jedl. První hřích byl spáchán! A jak se vymstil na hřešících! Hrozba Boží se splnila. Pouto lásky přetrženo jest, lidé ztratili milost Boží, přestali býti dětmi Božími. Obraz Boží v nich se setřel, rozum se zatemnil, vůle se zhoršila. Proto praví církev: prvním hříchem stal se člověk dítětem ďáblovým. A je tomu tak! S ďáblem se spojil proti Bohu, ďábla více poslouchal nežli Boha, proto i úděl ďáblův stal se jeho údělem — zavržení a zatracení od Boha! A co nejohrovnějšího při tom, jest to, že netoliko první lidé a vlastní vinníci tak byli potrestáni, nýbrž, že tentýž trest stihnouti měl všechny jejich potomky, celé člověčenstvo lidské, neboť v Adamovi zhřešili všickni. Bůh zavrhl lidstvo; každý člen jeho přichází tedy na svět s kletbou Boží v duši. Bůh jest sice jeho stvořitelem, i otcovským zachovatelem, ale nikoli více Otcem, jakým byl před hříchem. Proto i dům otcovský, pravá otcina lidstva — nebe — zavrženo jest hříšníkům. Tak to žádala přísná spravedlnost Boží! Než, kdo vyzpytuje hlubokou lásku Boží? Stav tento neměl věčně trvati. Bůh smiloval se nad neštěstím milých dětí svých, uznal, že přece nehřešili docela z vlastní vůle své, beze všeho nátlaku a pokušení z venčí, jako satan a jeho padlí soudruzi. Bůh viděl, že pokušení zlého ducha zlomilo dobrou vůli prvních lidí, a proto ustanovil jinak s nimi naložiti, nežli s padlými a hříšnými anděly. Tyto zavrhl Bůh na věky, lidstvo však jen na čas. Kořist, které si satan vydobyl, měla mu býti zase vyrvána, a to samým Synem Božím, Vykupitelem lidstva! Proto hned po hříchu přislíbil Pán lidstvu Vykupitele, který neskonale zásluhy si získá a tyto zásluhy lidstvu hříšnému daruje, aby tak spravedlnosti Boží zadost učiněno bylo. Ó jak krásné, jak útěšné zní první proroctví o Spasiteli z úst rozhněvaného

a uraženého Boha! Právě k satanovi, jenž se skrýval v podobě hada a již jásal nad vítězstvím: »Nepřátelství položím mezi tebou a ženou, mezi semenem tvým a semenem jejím, onať potře hlavu tvou, a ty úklady činiti budeš patě její.« (1. Mat. 3.) Tak oznámil Bůh sám konec panství ďáblova nad lidstvem a znovu-zřízení poměru prvotného mezi Bohem a lidmi. Ženou touto jest blahoslavená Matka Páně Maria Panna, a jejím semenem Ježíš Kristus, Syn Boží a Spasitel náš. A tu přicházíme ke druhému článku viry, jenž zní:

2. „i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho.“

Ježíš Kristus! Ó jméno krásné, sladké a velebné, jméno nade všechna jména chválené v nebesích od nesčetných kůřův andělských! Jméno Ježíš, koruno svatých, vítězství mučenků, čistota panen!

Ježíš Kristus! Jaké to jméno útěchy plné pro nás pozemšťany! Slyší je chudi a nenafikají už, slyší je nemocní a nebědují už, zapominajíce na bolesti a útrapy; zvuk jeho silf slabé, pozvedá mdlé, utvrzuje spravedlivé; jméno toto straší hříšné, ale zároveň naplňuje naději v milost odpuštění, jménem tímto obnovena byla tvárnost celé země. Ježíš Kristus! — jméno toto požehnané zničilo hroznou moc pohanství, přemohlo zlobu ďáblova, rozpláсило tmu z duší a rozžalo světlo pravého poznání Boha. Ježíš Kristus! Ó jméno přelivné, před nímž skláněti se musí kolena těch, kdož jsou na zemi i pod zemí i v nebesích, neboť není jiného jména dáno lidem, v němž by spasení byli, nežli jméno Ježíše Krista. Proto rozezvučíž se chvála Ježíšova z úst i srdcí všech milionů lidstva, a s anděly v nebesích pějme: »Svatý, svatý, svatý jest Beránek, jenž na trůnu sedí.« »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus až na věky. Amen.« Tento pozdrav nechť tisícrou ozvěnou se ozývá po světě celém, nechť letí od úst k ústům, od srdce k srdci! A co činí jméno »Ježíš« tak sladkým, tak svatým, tak útěchuplným, tak krásným? Proč skláněti se mají před ním kolena všech? Proč klaní se jemu nebesa i země, proč chválí je celý svět? Jest to jméno přelaskavého Syna Božího, jenž od věčnosti trůní s Otcem svým, v čase ale blaženost nebeskou opustil, na tuto naši zemi sestoupil, člověkem se stal, učil, dobře činil, trpěl a na kříži zemřel, aby dílo vykopení světa vykonal.

Ježíš Kristus jest jednorozený Syn Boha Otce, jest Bohem a člověkem zároveň, jest naším Pánem, učitelem a zákonodárcem.

»Tys můj Syn« — praví Bůh Otec ku Kristu Pánu — »a já od věčnosti zplodil jsem tebe.« »Já budu jemu Otcem a on bude mi synem.« A proto dí: »a klanějte se jemu všichni andělé Boží.« (Žid. 1.)

Jestě slyšíme hlas Otce nebeského, jak praví při křtu Páně a jeho proměnění se na hoře Tabor: »Tentoť jest můj milý Syn, v němž se mi dobře zalíbilo.« A hlas tento proniká duši naší a my s nebes anděly klaníme se Ježíši Kristu a voláme: Ano, ano, Ty's Boha jednorozený Syn — toť naše víra, Ty's náš Vykupitel — tot naše naděje, Ty's náš Pán laskavý, dobrotivý, náš učitel a vůdce — toť naše láska. I Kristus Pán sám nesčíslněkrátě o svém božství a synovství Božím promlouval. »Já a Otec jsme jedno« — pravil — »kdo mne vidí, vidí i Otce; skutky, které já činím, činí i Otec; učení, které vám zvěstuji, není mé, nýbrž Otce, který mne poslal.« A když se ho před smrtí tázal u soudu Kaifáš, a zapřisahal ho, povědět pravdu: »Jsi ty Syn Boží?« tu v celé velebnosti

své odpověděl klidně Pán: »Ty jsi řekl — jáť jsem. A já pravím vám: Od tohoto času užití Syna člověka sedícího na pravici moci Boží a přicházejícího v oblacích nebeských.« (Math. 26, 64)

A jak soudili o něm apoštolé jeho, kteří přece tři léta s ním obcovali, řeči jeho slyšali, skutky jeho viděli, život jeho pozorovali? Když se jich Pán Ježíš táže: »Zač máte vy mne?« tu předstupuje Petr a jménem všech slavně prohlašuje: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« A Spasiteli líbila se tato odpověď i odměňuje Petra za to slovy: »Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, neboť tělo a krev nezjevilo toho tobě, ale Otec můj, který jest v nebesích.« A jak volá nevěřící Tomáš, když byl vzkříšeného Spasitele shlédl: »Pán můj a Bůh můj.« A Nathanael volá: »Mis'ře, ty jsi Syn Boží a král Israelský« (Joh. 1, 48). A když byl Pán nás Petra již již tonoucího uchopil a taktó zachránil, a se do lodičky vrátil, tu ti, kteří v lodičce byli — apoštolé — přistoupivše klaněli se jemu, řkouce »Jistě Syn Boží Jsi Ty.« (Meth. 14, 31). A Marta, sestra Lazarova, v jejichž dům často Spasitel zavítával, pravila k němu když byl přišel vzkřísit Lazara: »Ovšem Pane, já jsem uvěřila že, jsi ty Kristus, Syn Boha živého, kterýž již na tuto zemi přišel.« (Jan 11, 27).

Tak zářilo božství z pozeňnané osoby Páně, že všichni, kdož s ním byli a pravdy si všímali, uvěřiti musili, že Synem Božím jest. A spasitelné toto a útěchy plné učení o božství Ježíšově nesli apoštolé a učenci ku všem národům země řkouce: »Kdožkoli by vyznával, že Ježíš jest Syn Boží, Bůh v něm zůstává a on v Bohu« (1. ep. Janova 4, 15). A národové poznali a uvěřili v božství toho, jenž člověkem se stal v čase a na kříži lidstvo vykoupil, v Ježíše Krista jedno-rozeného Syna Božského.

A Ježíš Kristus také veřejně dokázal, že v osobě jeho pozeňnané spojuje se božství i člověčenství. Pohledme jen na divotvornou jeho moc, uvažujme jeho zázraky! Příroda bezživá poslouchá jeho vůle: voda proměňuje se ve víno, bouře na moři se utiňuje na slovo jeho, moře jest mu pevnou půdou, po níž bezpečně kráčí, pět chlebů a dvě rybičky množí se v jeho svaté ruce tak, že 5000 mužů možno nasytiti, ryby na jeho povel sbíhají se, aby naplnily sítě lovcích apoštolů. On jest Pánem nemoci a smrti. Hluší slyší, slepí prohlédají, němí zase mluví, malomocní se očišťují, kulhaví a dnou sklčení skákají jako jelen, rozličné nemoci v okamžiku se ztrácejí, jakmile Ježíš poručí. A to vše beze vsí jiné pomoci, bez léku, jediným slovem, které působí i v dáli. Ba i smrt jest přemožena — dcera Jairova, mládenec Naimský a starý Lazar, jenž již 4 dny v hrobě ležel — na rozkaz Páně vstali z mrtvých. Ó kdo vypočte všechny ty zázraky, které Ježíš Kristus vykonal na čest Boží, na potvrzení učení svého a k blahu trpícího lidstva? Proto hlasitě volaly zástupy udiveného lidu: »Ano, ano, ty jsi Kristus, Syn Boha živého!« Ano i satan viděl v něm Pána svého a všemohoucího Boha, proto žádal na něm zázraky na poušti: »Učiň z těchto kamenů chleba« a »Spusť se s věže dolů«. A tentýž satan přehá zase ve svou podzemní skrýš, jakmile Pán velí: »Odstup ode mne, satanáši.« Ejhle, tak zjevil Pán nás božství své, že andělé přišli a se mu klaněli, že lidé pokorně je vyznávali, že i sám ďábel uznati je musil. A proto jaká to bolest pro věřícího křesťana, když vidí, že přece lidé jsou, kteří božství Kristovo zapírají. Ó jaký to hřích, jaký to zločin! Hřích tento ani ďablové spáchatí nemohou, neboť i oni v Krista věří a se třesou, jen lidé v pyše své a

zaslepenosti nevěrou svou mohou i ďábly předčítí. Ó jaký to hrozný hřích! A přece, Bohu budiž žalováno, není na světě řídký. Proti víře a božství Páně brojí se v nesčíslných knihách, novinách, schůzích, řečech, dílech vědeckých, posluchárnách, učebních síních. Krista sice za nejlepšího člověka vydávají, ale to nejlepší na něm a to pravé, to jest božství jeho, mu upírají. A přece sám slovy svými je ze lži usvědčuje! Proto slyšíš-li takové rouhavé řeči, zacpi uši své, aby neslyšely, vidíš-li takou neznabožskou knihu, neb noviny, neb kalendáře, ó nebeť je ani do ruky, neřku-li kup si je, pryč s nimi, je to had, který jedem otravuje; do ohně s takým škvárem, jinam nepatří! Zachovej si duši i mysl čistou a nezapomínej na slova Páně: »Kdo nevěří, bude zatracen, ano už jest zatracen, že nevěří v Syna Božího.« (Jan.)

Modli se k Bohu každodenně o světlo svaté víry abys se upevnil v božské pravdě a odolal všem lichým vymořlům lidským.

Avšak Ježíš Kristus nedokázal božství své toliko svou všemohoucností v zázracích nýbrž i jinými důkazy.

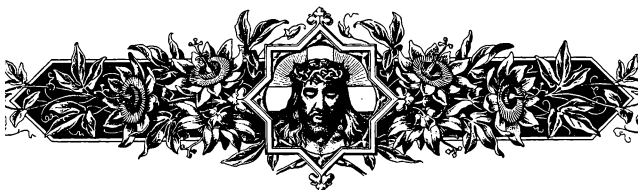
Uvažujme jen jeho vševědouce, která se jeví v jeho řečech. Pán náš zpytuje nejtajnější myšlenky člověka a zná je, neboť se táže Farizeův: »proč pak myslíte zlé věci v srdcích svých?« Předpovídá zradu Jidášovu a zapření Petrovo, ví napřed o svém odsouzení, o svých útrapách a bolestech, o ohavné smrti na kříži. Předpovídá své z mrtvých vstání a na nebe vstoupení, slibuje seslání Ducha svatého. S bolestí oznamuje pád a zkázu Jerusáléma a zničení krásného chrámu, předpovídá osud lidu židovského a poslední soud světa. A vše, až na to poslední se již na vlas vyplnilo. Kdo jest vševědoucí? Jediný jen Bůh! A zkoušejme jeho vezdejší život! Jaká to slabost a dokonalost! V těle lidském, úplně nám rovném, žil Spasitel dlouhá léta na světě, podroben byl téměř potřebám životním — práce, starost, bolest, utrpení, bylo jeho údělem, ba i pokoušeti se dal — ale v jednom nám nebyl roven — v hříchu a ve zlé náklonnosti. Ač si nepřátelé jeho práci všemožnou dali, ač ho dnem i nocí stíhali, aby jen stín zlého na něm shlédlí, přece se jim to nepodařilo a Pán náš jim směle mohl otázku dáti: »Kdo z vás může mne z hříchu vinit?« A neodpověděl ani jeden. Nebylo člověka na světě ani před ani po Ježíši, jenž by takou slynul svatosti a dokonalosti života. On jediný to jest, jenž na takové výši stojí, neboť člověčenství jeho spojeno jest s božstvím.

A tento Syn Otce nebeského, Bůh z Boha, Bůh od věčnosti, ráčil se podvoliti úloze vykupitelské z lásky čisté k nám. Ano přijal na sebe člověčenství, aby v něm zadost učiniti mohl božské spravedlnosti za všechny hříchy celého lidstva.

A jak Syn Boží se člověkem stal, o tom jedná třetí článek víry.

BOH. HENDL.

Užitečnost přikázání postního.

Kdo chceš za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne. (Mat. 16, 24.)

K dobrým a záslužným skutkům, které učitelové moudrosti křesťanské doporučují a chválí, které, však svět zachovávatí nechce a jim se protiví, patří mimo pokoru a modlitbu také půst. Přikázání postní však bývá ve světě, a to zejména za dnů našich, nejméně zachováváno; nesčíslní katolíci přestupují je, ba vysmívají se ještě těm, kdož je zachovávají. »Vždyť jest to jen přikázání církevní a ne Boží,« tak sebe samy konejší. Ale, milý brachu, rozvážil a uvážil jsi také, kdo je to církev a jakou váhu mají její přikázání? Což jsi již zapomněl, že církev svatá jest zástupkyní Pána Ježíše na zemi, který ji svou plnou moc odevzdal a že dle jeho vlastních slov ten, kdo církev neposlouchá, za pohana a publikána, veřejného hříšníka, pokládán býti má? »Kdo vámi pohrdá, pohrdá mnou, a kdo pohrdá mnou, pohrdá tím, jenž mne poslal,« tak pravil Pán k apoštolům (Luk. 10). Pohrdáš-li příkazem církevním o postu, na kterýž přece církev velikou klade váhu, pohrdáš církví, pohrdáš Ježíšem Kristem a Jeho Otcem, Bohem nebeským. A myslíš, že jest to něco malicherného pohrdati Bohem, jenž svého jednorozeného Syna na tento svět poslal, aby nás učil skutkům

bohulibým a záslužným a ukázal nám cestu k spasení? Ó zajisté tak zpozdilým nejsi! Nechceš-li tedy Bohem a Spasitelem svým potrdnouti, nesmíš pohrdati církví aniž jejími přikázáními, které zajisté ne nadarmo byla dala, a k těmto patří i třetí přikázání církevní o postu. Jest tedy přikázání toto sice od církve dané, ale prostředně jest přikázáním Božím, neboť patří ku skutkům sebezapírání, které Spasitel od nás žádá.

Ovšem táže se tak mnohý: »Co pak z toho Pán Bůh má, postím-li se a co mu na tom záleží, činím-li to nebo ne.« Ó jak zpozdilá to otázka! Jaký pak užitek má Bůh všemohoucí ze všech tvých dobrých skutkův a tvých ctností? anebo jakou škodu bere z toho Bůh, jest-li hřešíš a jeho vůli neplníš? Bůh nás nepotřebuje, nepotřebuje k blaženosti své ani našich dobrých skutkův aniž trpí škody z našich hříchův. On jest všemocný a sám sobě dostačuje. Co jsme oproti Bohu? Prášek, ba ještě méně, jsme pouhé nic u porovnání s jeho mocí. Může-li malinký prášek zastíniti lesk slunce? Či může tvé světlo jas sluneční zvýšiti? Obé jest nemožné. A proto ne k vůli prospěchu či škodě Boží, dala církev toto přikázání, nýbrž ku prospěchu našemu; z milosrdenství a lásky ukazuje tobě církev cestu, která vede k spasení, ukazuje tobě skutky, které tobě prospívati mohou. Sobě tedy posti se, ne

Bohu; sobě prospíváš tím, ne Bohu; sobě však také škodíš, ne Bohu, jenž tebe nepotřebuje. Užitečnost však sv. postu není tak nepatrná, abys ji zavrhoval. Poslyš příběh ze starého zákona. Nabuchodonozor, král babylonský, dobyv Jerusalema, odvedl židy do zajetí babylonského. Syny knížecích rodin židovských dal ve svém paláci vzdělávat v tamějších vědách a umění, a stravu posílal jim ze své královské kuchyně. Čtyři ale jinochové Daniel, Anania, Azaria a Misaël vzpěchovali se pokrmů těchto jakožto zákonem nečistých požívati, a proto prosili představeného dozorce, aby jim dával jen luštěniny a vodu. Dozorce ale bál se krále, kdyby snad mladíci tito hůře vypadali nežli ostatní a proto nechtěl svoliti. Daniel avšak prosil dále, aby jen toho s nimi zkusil a to po deset dní. A hle, za deset dní vypadali tito jinochové postu milovní lépe a slíčněji nežli všichni ostatní z kuchyně královské krmení. Tři léta žili takto oni mladenci v ustavičném postu a Bůh jim mimo zdraví tělesné dal ještě takovou moudrost ducha, že sám král, když se jich na něco tázal, jejich odpovědi za desetkrát moudřejší měl, nežli byly odpovědi všech jeho moudrých a zkušených rádců. Tak odměnil Bůh plnění přikázání postního dary tělesnými i duševními.

Obraťme nyní zraky své na dobu naši. Co pak je nejčastější příčinou tak mnohých nemocí lidských. Nestřídmost! Naopak vidíme však, že lidé střídmí, byť by i sebe více pracovati musili, přece poměrně zdravější jsou a tak snadno ne onemocní. To věděli i pohané, proto nechávali staří Sparťané děti své často se postiti, čímž tyto tak na těle a duchu zmohutněly, že pak ve válce všechny svizele, hlad, žízeň, horko, zimu, bez velikých obíží snášeti mohly a při tom zdravý zůstávaly. Císař Aurelián, jenž již 66 let starý byl, aniž by byl jen jeden-

krátě nemocen býval, byv otázan, co ho tak ve zdraví uchovalo. odpověděl: »Denně pohybuji se na čerstvém vzduchu hodinu a zdržuji se každý týden jeden den skoro všeho pokrmu, to je můj lékař, to je můj lék.« A proč radí lékařové, abychom se zdržovali nápojů rozpalujících a abychom v nemoci si újmu v jídle činili? Poněvadž je střídmost co nejvíce zdraví prospěšná, jest nejlepší a jistým lékem. A nemocný, jenž by nedržel dietu dle předpisu lékaře, zajisté by si nemoc ještě zhoršil. Tak udržuje tedy půst zdraví naše a je-li porušené, napravuje je zase.

Proto není divu, že staří poustevníci, kteří takofka postem živi byli, tak vysokého věku dosáhli. Sv. Antonín Egyptský byl 105 let star, sv. Pavel poustevník 115, sv. Šimon jenž na sloupu bydlil 110 let, sv. Arsen a Romuald 120 let. I mudrci pohanští k vůli dlouhému životu se rádi postili. Tak slavný pohanský lékař Hippokrates dosáhl věku 140 let. A když se ho ptali, čím to je, odvětil: »Nikdy jsem se dosyta nenajedl.« Tak pohané i křesťané potvrzují výrok písmá sv.: »Kdo střídmě žije, prodlužuje si život.« (Kaz. 37.) Ejhle, jak užitečný jest tedy půst pro tělo, vždyť jest zdraví z pozemských pokladů největší. Zdravé tělo jest dobrým a užitečným nástrojem ducha a půst napomáhá k tomu. I dlouhý život jest velikým dobrem, neboť čím více dobrých skutků můžeme vykonal, tím více zásluh může ne pro nebe sobě získati. A i k tomu napomáhá půst. Proto jestliže toto uvážíš, zajisté neřekneš, že jest přikázání postní malicherné a nepotřebné, ano uznáš, že je velezůžitečné; a proto že sobě sami co nejvíce škodíš, když je zachovávat nechtíš.

Avšak užitek tento pro tělo, zdraví a dlouhý život jest přece jen nepatrný u porovnání s užitek postu pro duši a život její, u porovnání s užitek, který

nám přináší ku blahu pozemskému a spáse věčné.

Tři veliké nepřátele má naše duše zde na zemi, kteří ji zdržují na cestě ku spasení a veliké jí v cestu kladou překážky. Tito jsou: 1. satan poku-

Příkladem nám to dokazuje sám Spasitel náš. 40 dní postil se přísně na poušti a přemohl vítězně pokušení ďablova. Půst a modlitba jsou nejmocnější zbraní proti satanášii. Vždyť praví sám Spasitel k apoštolům, kteří si stěžovali, že nemohou

šitel, 2. svět, 3. žádostivost našeho těla. A proti těmto mocným nepřítelům skýtá nám sv. půst rovněž mocnou a vítěznou zbraň a ochranu.

Pokoušení zlého ducha odolá a přemůže snadněji ten, kdo se rád postí.

z posedlého člověka vyhnati ďabla: »Tento druh zlého ducha může jen modlitbou a postem vymýcen býti.« Totéž učí nás svatý apoštol Petr řka: »Buďte střízliví a bděte, neboť nepřítel náš, ďábel, obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by sežral.«

I druhého nebezpečného nepřitele naší duše, svět, přemáhá ten snadno, kdo si postu hledí a sama sebe zdrženlivostí přemáhá. Jistá šlechtična měla ve svém pokoji dva obrazy; jeden představoval krále Alexandra Makedonského, držícího v ruce kouli zemskou a druhý sv. Aloisia, jak staví nohu na kouli zemskou. Oba tyto obrazy ukazovala paní tato dětem svým a vysvětlovala jejich význam. Děti ovšem jako vždy dávaly matce rozličné otázky. Tak tázalo se jedno: »Co pak je sv. Alois také králem? podmanil si celý svět, že naň nohu svou staví?« A tu matka vykládala, že sv. jinoch Alois světem i jeho rozkošemi pohrdá, proto po nich šlape. »A hleď, maminko,« zvolalo jedno dítě, »to je Alois přece větší král než Alexander, vždyť šlape po světě, ale Alexander musí svět nésti.« Dobře to dítě povědělo. Alexander při vši své moci byl přece světu podroben. Aloisius však měl srdce, které daleko nad svět se povznese, neboť přemohlo sebe sama. Svět a jeho nástrahy neškodí zajisté tomu, kdo smysly své na uzdě drží a pánem každého hnutí srdce svého jest, slovem, kdo umí sebe přemáhati.

A jak je to možné? Vždyť žádostivost našeho těla je tak mocná, tak prudká, že jest ze všech tří nepřátel spásy naší nejsilnější. Pokora jest ovšem první a nejhlavnější prostředek, modlitba i sv. svátosti musí k tomu napomáhati, ale bez postu nebude vítězství nikdy úplné, nikdy skvělé. Když Absolon před otcem Davidem uprchl, poslal pro Joaba, vojevůdce, aby k němu přišel. Posílal často, ale Joab nešel. Tu zapálil Absolon Joabova pole s osením a Joab, boje se ještě horšího, hned se k Absolonovi dostavil. Ejhle, pokud osení stálo, byl Joab neposlušným, jakmile ale spáleno bylo, poslechl ihned. Tak se to má i s tělem a duší. Pokud se tělu ustavičně po-

krmu dostává a to v hojné míře, tu nedbá napomenutí duše, baží, pachtí a shání se po rozkoších a radovankách i hříšných, jest vzdorné a neposlušné; jakmile však se mu odebere pokrm a nechá se postiti, tu skrotne, zapomene na všecko rozkošnictví, poslouchá duše, jest pokorné a tak vysychá samo sebou zřídlo hříšné žádostivosti. Kdo tedy se postí, tomu není tak těžké zůstávati čistým a cudně žiti, neboť postem hasí se oheň nečistých žádostí. Kdo se postí, drží lehce jazyk svůj na uzdě a tak vyvaruje se třetině všech hříchů, které jazykem se páší, neboť půst dodává duchu svobody a síly, aby panoval nad jazykem. Kdo se postí, není tak náchylným k zlosti, neboť kdo může tak mocný pud po pokrmu přemáhati, přemůže i pokušení k zlosti, vždyť půst i horkost krve mírní.

Tak pomáhá nám sv. půst, pakliže ho užíváme v duchu kajicném, velice k vítězství nad všemi třemi našimi nepřáteli, tak že nám otevřena jest cesta k nebesům. A proto pochopuješ nyní, proč církev sv. půst přikázala? Můžeš ještě pochybovati, zdali půst Bohu milým a nám záslužným jest? Můžeš ještě se kolísati, komu máš více věriti, lidem světským půst zavrhujícím, anebo slovům a příkladu samého Spasitele, sv. církve a svatých křesťanů? Ó zajisté nikoli! Miluješ-li duši svou, tu zájímé opatříš jí všemožným způsobem blaho věčné a jedním z těchto prostředků jest půst, který církev přikazuje a jako poslušný syn církve rád se tomuto sice těžkému, ale užitečnému přikázání podvolíš. Ochota tato ti zajisté přikázání postní osladí a ulehčí.

Sv. Augustin praví: Chceš, aby modlitba tvá k nebi se vznesla? tu dej jí dvoji křídla, půst a almužnu.« A jiný ještě moudřejší učitel, sám archanděl Rafael praví k Tobíášovi: »Dobrá jest modlitba společná s postem a almužnou.«

(Tob. 12.) A když Holofernes chtěl zničit Bethulii, tu obyvatelé oblékli se v kajicná roucha, postili a modlili se k Bohu. A Bůh se nad nimi slitoval, posilnil Juditu, tak že město tohoto ukrutníka zbavit mohla. Modlitba, půst a almužna přivedly pohanského setníka Kornelia k poznání pravé víry. Před 4 dny, tak vypravuje sám, postil jsem se až do 9. hod. denní, t. j. do naší 3. odpol., tu stál pojednou anděl Páně přede mnou a pravil: »Korneli, modlitba tvá jest vyslyšena a Bůh shlédl na tvou almužnu, pošli do Joppe a dej přivést Šimona přijímám Petra.« A Kornelius učinil, jak anděl pravil, a Petr vyučil jej a celý dům víře Kristově. (Sk. ap. 10.) Ano, modlitba a kajicný půst zachránily město Ninive, které již soudu Božímu bylo propadlo. »Ještě jen 40 dní a Ninive bude zničeno«, tak volal prorok Jonáš na rozkaz Boží. A obyvatelé od krále až po nádeníka, ba i zvířata, postili se a volali o milost a dosáhli ji. (Jonáš 3)

Ó můj Bože, tak četní jsou hříšnévé jednoho každého z nás. Sčítejme je od počátku života našeho až po tuto dobu! Ani nám to možné nebude. Ó jak velice jest nám potřebná milost Boží. Jeho milosrdenství a odpuštění. A my bychom nechtěli kajicným postem této milosti Boží si vyprositi? Nechtěli bychom třemi dobrými a záslužnými skutky, modlitbou, postem a almužnou, tlouci na bránu Božího milosrdenství? Před takovými se brána tato ráda otevírá. Hleď, nekající duše, na Spasitele svého na kříži! Kristus

Tvůj Pán v největší chudobě a ty toneš v nadbytku? Kristus trpí hlad a žízeň a ty nechceš opustit stůl pokrmů přetížený? Kristus tvůj král jest obnažen a ty libuješ si v krásných šatech? Kristus v bolestech a soužení a ty v sladké rozkoši? Můžeš se ještě na Krista ukřizovaného jen podívat a přece v nekajicném životě setrvat? Můžeš vidět jeho ušlehané tělo a hovět choutkám hříšného těla svého? »Ti, kdož jsou Kristovi,« praví sv. Pavel, »křijí tělo své i se žádostmi.« (Gal. 5) »Jestliže s Kristem trpíme, budeme i s Kristem oslaveni,« tentýž sv. Apoštol. (Řim. 8.) Proto volají k nám jeho svatá ústa: »Blahoslavení jste, kteří nyní lačníte, neboť nasyceni budete, ale běda vám, kteří nasyceni jste, neboť budete teskniti a plakati.« (Luk. 6.)

Ó jaká radost pro tebe, křesťane milý, jestliže postem se Pánu připodobníš v jeho utrpení a jednou na věčnost za to odměny obdržíš! Neříkej: »Postiti se jest mi nemožné.« Jsi-li slab a nemocen, tu ovšem od tebe ani církev toho neřádá, jsi-li však zdrav, tu zajisté i to zmůžeš, jen když budeš opravdu chtít. A láska k Bohu, poslušnost k matce církvi a starost o vlastní b'aho zajisté pohnou vůlí tvou. Toto umíš sobě: z tohoto důvodu vždy svědomitě zachovávat třetí přikázání církevní, které zní: Ustanovené posty budeš zachováti, a to čtyřicetidenní půst, čtvero suchých dnů a jiné posty, také se v pátek masitých pokrmu zdržíš.

BOH. HENDL.

Impropéria.

Napsal J. St. PAVLÍK.

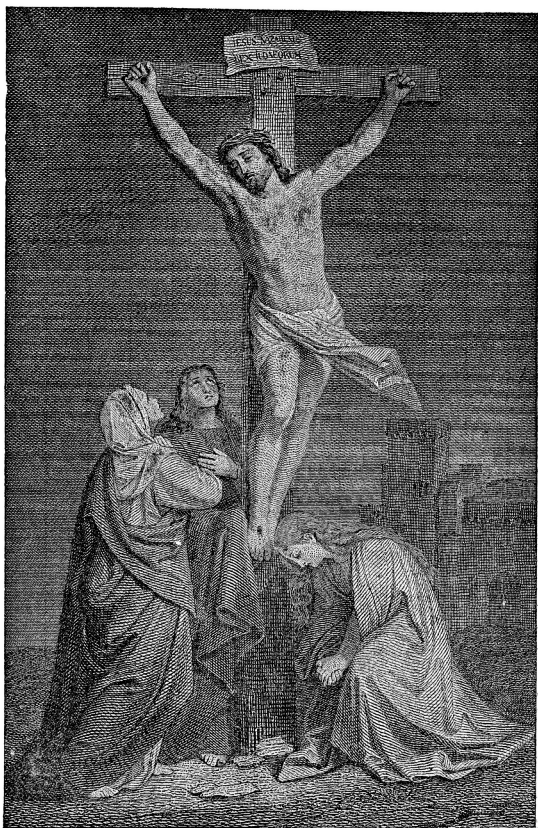
Popule meus, quid feci tibi aut in
quo contristavi te? Responde mihi!

Kterak sedí samotné město plné
lidu? Učiněna jest jako vdovou
paní národů. Těmito slovy po-
činá prorok Jeremiáš své nářky nad
městem Jerusalemem. Jerusalem, jindy
plný lidu, sedí dnes samotný. Kam se
poděli obyvatelé jeho? Na hoře Kalvarii,
tam jsou shromážděni, aby se dívali na
velesmutné divadlo, na drama světové.
Ouvertura divadla toho zahájena jásajícím
»Hosanna«. Několik scen již odehráno: na
hoře olivetské, u Kaifáše, u Piláta, na
ulicích jerusalemských. Nyní nastává děj
nejsmutnější. Pán a Spasitel náš Ježíš
Kristus je ukřižován. Temně duní rány
kladiv, nepřátelé Kristovi jásají a po-
směchy z něho si dělají, věrná družina
Ježíšova pláče. Ježíš přibit a vyzdvižen.
Král nebe a země, před nímž serafové
do prachu padají, visí jako zločinec mezi
dvěma lotry. Učitel lidu, prorok veliký,
přítel dětí, dobrodinec lidstva, lékař ne-
mocných, těšitel zarmoucených, vykupitel
zaslíbený odsouzen k smrti nejpotupnější.
Kdož by se byl nadál, že něco takového
jest možným? Tentýž lid, jemž Ježíš
tolik dobrodiní prokázal, tentýž lid, jenž
před několika dny volal: »Hosanna Synu
Davidovu«; tentýž lid volal brzy na to:
»Ukřižuj ho!« Jaká nevděčnost!

Ta nevděčnost Krista Pána více
bolí než všechny ty hrozné rány. Útrpně

pohlíží na lid s kříže dolů a mlčí; ale
ten jeho pohled, ten útrpný pohled mluví
řečí dojemnou k srdci lidu: Lide můj,
lide můj, co jsem ti učinil? Aneb čím
jsem tě zarmoutil, odpověz mi! Protože
jsem tě z Egypta vyvedl, připravil jsi
kříž svému Spasiteli. Protože jsem tě
po čtyřicet let pouští vodil, tebe mannou
sytil a do velmi dobré země uvedl, při-
pravil jsi kříž svému Spasiteli. Co jsem
ti měl více učiniti a neučinil jsem? Já
jsem ti vstípil vinici svou nejkrásnější
a ty jsi se mi stala tak hořkou! Lide,
můj lide, co jsem ti učinil aneb čím jsem
tě zarmoutil? Odpověz mi! K vůli tobě
pobil jsem prvorozence egyptské a tys
sám mne bil! Já jsem tě vyvedl z Egypta
a Faraona, tvého nepřítele, nechal jsem
zahynouti v moři Rudém a tys mne vydal
mým nepřátelům, velekněžím! Já jsem
moře před tebou otevřel a tys otevřel
kopím bok můj! Já jsem šel před tebou
ve sloupu oblakovém a tys mne vedl
k soudnímu domu Pilátovu! Já jsem tě
krmil mannou na poušti a tys mne za
to bičoval důtkami a políčkoval! Já jsem
tě napojil spásanosnou podivnou vodou,
již jsem ze skály vyprýštiti nechal a tys
mne napojil žlučí a octem! Já jsem
k vůli tobě bil krále kananejské a ty jsi
bil za to třtinou hlavu mou! Já jsem
ti dal žezlo královské a ty jsi posadil
korunu z trní na hlavu mou! Já jsem
tě vyvýšil mocí velikou a tys mne vy-

výšil na dřevě kříže! Lide můj, co jsem | svatého kříže. Mili čtenář, kteří se mnou
 ti měl více učiniti a neučinil jsem? | v duchu na Golgotě stojíte a Pána Ježíše

Takové výtky (zvané »improperia«) | na kříži útrpně pozorujete: hleďte, nejen
 vkládá do úst Spasiteli církev svatá v ce- | na židy, vyvolený národ starého zákona,
 remoniích velikého pátku, při odhalení | jsou truchlivé a útrpné oči Pána Ježíše

upřeny, nýbrž i na nás, národ vyvolený nového zákona. Tytéž němé výčitky platí i nám, tytéž žaloby platí nám všem. Lide můj, lidé můj, — vyčítá nám Spasitel — co jsem ti učinil aneb čím jsem tě zarmoutil, odpověz mi! Že jsem ti tolik dobrodiní prokázal, proto jsi mi kříž připravil. Já jsem tě z lásky své stvořil, abys měl podíl na radostech nebeských a tys mně největší žalost svými hříchy způsobil! Já jsem tě vyvedl z Egypta, totiž z moci modloslužby, pověry a hříchů všelikých, já jsem tě očistil ode všech poskvrn hříchů tvých ve svátosti křtu, já jsem duši tvou ozdobil, sněhobílým šatem nevinnosti a spravedlnosti přioděl a tys mne hříchy svými oděvu mého oloupil! Já jsem tě dítkem Božím učinil a nebe za dědictví tobě vykázal, ale ty jsi se stal dítkem nezdařným! Já jsem přidělil strážného anděla, aby tě opatroval na všech cestách tvých, já jsem se ti o mocné přímluvce v nebi postaral, já jsem ti viditelné anděly strážné po bok postavil, tvé dobré rodiče, tvé duchovní pastýře, tvé učitele, tvé dobrodince; já jsem ti v tolika potřebách ku pomoci přispěl, v nemocech, nebezpečnostech, v chudobě a bídě ukázal jsem se k tobě jako tvůj nejlepší otec a přítel; a ty mně nechceš pomoci, ty se zdráháš jako Šimon kříž můj za mnou nésti? Ty jsi mnohokrát zabloudil do bařin a propastí zlých náruživostí, mezi vlky — špatné soudruhy — jsi se dostal; kolikrát již se pod tebou peklo otevřelo jako pod Korem, Datanem a Abironem; já však jako dobrý pastýř pospíchal jsem za tebou, abych tě hledal, až nohy mé ochromly, přes hory a doly, v horku a v zimě jsem tebe hledal, ovečku svou zbloudilou, až jsem tě našel a ve svátosti pokání do svého bezpečného ovčince zase přivedl; tolikrát jsem urážky mně učiněné tobě odpustil a ty neustáváš mne urážeti! Já jsem se z lásky

k tobě tak ponížil, že jsem nepatrné způsoby chleba a vína na sebe přijal, já k vůli tobě nechávám ve svátosti oltářní se sebou zacházeti jako s malým bezmocným dítětem, já jsem z lásky k tobě tento malý přibýteček na oltáři k svému přebývání vyvolil, kdež čekám trpělivě na tebe až přijdeš; já jsem ochoten s trůnu oltářního sestoupiti a tebe i v nejbídnější chatrči navštívit, když onemocníš; já jsem tě tolikrát k svému stolu pozval a tebe nejlepším pokrmem obsloužil a nejlibeznějším nápojem občerstvil, svým tělem totiž a svou krví, a ty bičuješ ustavičně mé tělo hříchy svými a zneuctiváš mou krev! Z lásky k tobě stal jsem se chudým, slabým dítětem, abych tebe dítkem Božím učiniti mohl, v bíděm stáji v zimě a v noci na svět jsem přišel a již osmého dne po mém narození prolil jsem za tebe první svou krev. Sotva narozen, již jsem byl pronásledován a bylo mně utíci do Egypta. Po třicet let sdílel jsem s tebou nouzi a chudobu a všechny obtíže života vezdejšího, tři léta jsem pro tebe pracoval, tebe celý den učil, za tebe celé noci se modlil! Z lásky k tobě jsem se odhodlal umřítí smrtí nejpotupnější, ačkoliv jsem tě i jiným způsobem vykoupiti mohl. Na své duši trpěl jsem úzkost nevýslovnou a potil se krví; nechal jsem se bičovati, trním korunovati, sobě posmívati a potupně se mnou zacházeti; na svých vlastních bedrách nesl jsem kříž, na němž jsem umřítí chtěl; nechal jsem se ze šatů svléci, octem a žlučí napojiti a na kříž přibiti. Tri hodiny visel jsem na kříži a zápasil se smrtí. Ode všech, i od svého nebeského Otce opuštěn, vypustil jsem duši svou, když jsem byl předem ty nejohrožnější muky vytrpěl. Nebylo však toho dosti; neboť i po smrti ještě nechal jsem srdce své otevřítí kopím vojínovým, abych i tu poslední kapku krve za tebe vycedil.

Hleď, to všechno jsem za tebe učinil a ty mne doposud křížuješ svými hříchy? Lide můj, lide můj, co jsem měl ještě pro tebe učiniti?

Milí čtenářové »Školy«, vezměme si k srdci tyto výtky našeho Spasitele a nepůsobme mu žádného nového bolu. Mějme nade všechno v osklivosti hřích smrtelný. Každý hřích těžký je trnem do láskyplného Srdce Ježíšova. Litujme upřímně svých hříchů, jež zavínily hořké muky Pána našeho Ježíše Krista, roztrhněme srdce svá, jak nás prorok Joel napomíná a obraťme se k Pánu Bohu našemu, neboť on jest dobrotivý a milosrdný, trpělivý a velikého smilování. Volejme k Pánu: Odpust, Hospodine, odpust lidu svému. Srdce z kamene měl by ten v sobě, koho by ani přehořké utrpení Vykupitele našeho nepohnulo, kdo by bez ohledu na tak velikou lásku dále chtěl kráčet po cestě hříchu a neřesti, kdo by bez ostychu příkázáními Božími povrhoval a je přestupoval a o dobrotivého Spasitele nic se nestaral. Tomu by platilo slovo Hospodinovo, jež hned na počátku první kapitoly u Isaiáše čteme: »Slyšte, nebesa, a ušima pozoruj, země: Syny jsem vychoval a vyvýšil; oni pak pohrdli mnou. Zná vůl hospodáře svého a osel jesle pána svého; Israel však mne nepoznal a lid můj mi neporozuměl. Běda národu hříšnému, lidu obtíženému nepravostí, semeni neslechetnému, synům hříšným!« Nenechajme to tak daleko dojít, aby byl Spasitel nucen tím způsobeem na nás si stěžovati,

vezměme si k srdci napomenutí, jež nám Bůh ústy prorokovými dává: »Umyjte se, čistí buďte, odejměte zlost myšlenek svých od očí svých; přestaňte převrácené činiti; uče se dobře činiti; hleďteje spravedlnost, přispějte ku pomoci potlačenému, veďte soud pro sirotka, zastaňte se vdov; pak pojdte a vytýkejte mi, dí Hospodin: budou-li hříchové vaši jako šarlat, jako snih zblbleni budou; a budou-li červení jako červenec, jako vina bílí budou. V kněžských hodinách posledních dnů svatopostních opětuji se mnohokrát slova: »Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nechtějte zatvrzovati srdci svých!« Nezatvrzujeme tedy srdci svých! S Niniveťany necht se každý z nás odvrátí od své zlé cesty a litostně k Hospodinu necht se navrátí. Plačme ne tak nad Ježíšem, jako spíše nad sebou samými a nad svými hříchy. Započneme život nový a pracujme pilně na spáse duší svých. To-li učiníme a umučení Pána našeho pro sebe vyuzítujeme, budou nám k útěše slova Jeremiáše proroka: »Já je chci očistiti, dí Hospodin, ode vši jejich nespravedlnosti, kterouž proti mně zhřešili a chci odpustiti všechny jejich nepravosti, kterýchž se proti mně dopustili a kterými mnou opovrhli. A oni mně mají býti k slávě, k radosti, k chvále a plesání mezi všemi národy na zemi, kteří o těch všech dobrých věcech uslyší, jež jim chci učiniti; a oni budou žasnouti nad dobrem a nad pokojem vším, jež jim zjednám.«

Na slavnost Očišťování Panny Marie.

(Ostatek.)

Aby dnešní slavnosti porozuměl, třeba uvážit, že Bůh ve starém zákoně nařídil, aby, porodí-li žena pacholika, po osm dní byla nečistá, tak že i ti, kteří s ní obcovali, i to, čeho se dotkla, bylo nečisté. Po osmi dnech směla sice již s lidmi obcovati, aniž by byli poskvrněni, ale nicméně nebyla hodna vkročiti do chrámu, leč teprv čtyřicátého dne po narození pacholíkovi. Pak byla nucena jít do chrámu jerusalemského, aby tam před knězem se představila jako hříšnice, kteráž ve hříších počala a porodila, tam před Bohem ze hříchů se vyznávala a spolu i oběť donesla, dvě hrdliček a dvě ho'oubátek, jednu oběť za hříchy vlastní, a druhou v oběť zápalnou a oběť díků za šťastný porod.

Tomuto zákonu nepodléhala Maria Panna, onať bez hříchu počala a porodila. Aby nám pak dala příklad pokory, volila raději jako hříšnice a jako matka nečistá před lidmi se objeviti, a v chrámě skrze kněze se očistiti.

•Maria Panna byla tak čistá,• di svatý Jan svatě Brigittě, »že nikdy ani nejmenší poskvrny na ní nebylo nalezeno, od narození až do smrti její. Ba i všickni ďablové nemohli na Panně Marii ani tolik nečistoty najíti, co by jehelná špice na ní měla místa.«

A přece podrobila se pokorná Panna zákonu očišťování, a pokorně prosila, by tato slavnost očišťování Matky Boží povždy se konala, jakoby skutečně očišťování byla potřebovala. Dnes přejasně

slunce se ztámělo, anť Syn nebeského Otce nejenom jako dítě hříšné i s Matkou volil býti očišťován, ale volil také otrokem a sluhou naším se státi. O vánocích ztámělo se slunce, když Bůh člověkem se stal. V den obřezání Páně ještě více se slunce ztámělo, protože Syn Boží obřezkou vzal na sebe známku hříchů. Dnes o slavnosti očišťování jest slunce nebeské úplně zastřeno, protože Pán nebes i země nejenom člověkem, nýbrž i sluhou naším učiněn, a jako sluha za několik stříbrných prodán jest. Ajhle Pán svobodný prodán jest, a Ten, jemuž všecko slouží, sluhou naším stal se. Ó toho ztámění slunce nebeského! Jak velmi nám tím poslouženo! Maria Panna odkoupila Krista pěti stříbrnými penězi Bohu Otci. Zlato pak dala ne ze své pokladny, jelikož byla chudá, ale vypůjčila si zlato z pokladu sv. tří králů. Svatí tři králové jsou pak prvotiny z pohanstva, a jsou spolu naši otcové. Tak se stal Kristus výkupným, které jsme mu půjčili, naším majetkem. Proto také chová Maria Panna dítko na loktech, a jest ochotna všem lidem dítko božské podati, protože jest jejich vlastnictvím. Kdo tedy Ježíše miluje, jdi Marii v ústřety, a vezmi dítko božské na lokty své.

Z té příčiny také církev sv. ustanovila o dnešní slavnosti průvod s hořícími svícemi, a vede nás v ústřety Kristu Pánu, abychom Spasitele vroucně a srdečně uvítali a přijali. Takto propěvuje církev o dnešním průvodu: •Ozdoť snubní komnatu, dcero sionská,

a přijmi a uvítěj Krista, krále svého! Jakoby chtěla říci: Dcero sionská, duše nábožná, viz, jak dnešního dne přináší tobě Panna přesvatá Spasitele světa. Onať jej podala již staříčkému Simeonovi. I tobě chce Syna svého dáti, aby byl tvým majetkem, a aby ti v nouzi pomohl. Proto připrav a ozdob srdce své jako snubní lože, abys na ně mohl položit poklad nejdražší. Jdi Pánu v ústřety se svící hořící, s pravou věrou, hořící láskou a upřímnou zbožností, jako mu sly v ústřety moudré panny, a pozvi Pána, aby k tobě zavítal, a nebeskou milostí srdce tvé obdařil.

Popros Pána a řci: Viz, můj milý Ježíšku, přicházím Ti v ústřety s pěti moudrými pannami, kteréž Tě vítaly s hořícími lampami, a žádám, bys do komnaty srdce mého zavítal. Upravil jsem Ti srdce své jako snubní komnatu, abys v ní mohl přebývat. Přijď tedy, přelaskávej Ježíšku, a uveleb se u mne na věky. Amen.

Konečně věz, milá duše, že slavnost dnešní každoročně na dnešní den i v nebi s velikou slávou a velebností se koná, a že Matka Boží Ježíška každému světcovi do náručí klade, o čemž svědčí sv. Brigitta, která ve zjevení svém takto tu slavnost nebeskou popisuje: Na den Očišťování Marie Panny byla sv. Brigitta v Římě ve chrámu Panny Marie Větší, i byla u vytržení mysli, i viděla, jakoby v nebi se chystali nebesťané k veliké slavnosti. Spatřila chrám, překrásný chrám, v němž stál staříček Simeon, který s velikou touhou čekal okamžiku, aby božské dítě vzal na lokty své. Pak uzbřela přeblahoslavenou Pannu, která dítko nebeské nesla na rukou do chrámu, aby je tam obětovala. Před Pannou Marií kráčeli nesčetní andělé a svatí Boží, mezi nimiž bylo mnoho panen a žen nábožných, obklopujících Matku Páně a zpívajících nebeské chvalozpěvy. Před

Matkou Páně nesen byl dlouhý krvavý meč, kterýž vypodobňoval bolesti a útrapy Matky Páně, kteréž trpěla při smrti Syna svého, a které statický Simeon v den očišťování Panny Marie předpověděl. Pojednou vše zmizelo, a sv. Brigittě nebylo přáno, aby byla svědkyní nebeských slavnostních obřadů. Pozoruj duše má, že i v nebi na dnešní den zvláštní slavnost se koná, kteréžto slavnosti i ty v duchu můžeš býti přítomna, pomodliš-li se vroucně a nábožně následující modlitbu.

Modlitba o slavnosti Očišťování Panny Marie.

Ó dni veleslavný, vzácný a milostiplný, budiž ode mne i ode všech lidí tisíckrát pozdraven, budiž ode všech svatých a vyvolených Božích veleben a chválen. Pozdraven a veleben budiž svrchovaný Bůh nad oblohou nebeskou, jenž z pouhé milosti dal mi dočkati se tohoto dne blaženého. Kež dopřeje mi milosti, abych tento den zbožně ztrávil. Ó ty divuplný dni, jaká tajemství přehluboká se dnes konají, a jaké činy dnes Ježíš a Maria pro spásu naši vykonal! Vždyť dnes podána nebeskému Otci nejdražší a nejmilejší oběť, kterou byl dokonale usmířen. Ó dni útěchuplný, dnes stala se nám hříšným milost přehojná, anať dnes Panna Maria Ježíška nebeskému Otci odkoupila a nám darovala. Nemáme-li se z toho radovati, že Bůh učiněn bratrem našim? Ó má přemilá Matičko Maria, jménem všech hříšníků, pro něž jsi milé Jesulátko koupila, vzdávám Ti neskončený dík a chválu, a chci jméno Tvé přelaskávké věčně chváli a velebiti za milosti přehojné, kterých jsem se stal dnes účasten.

Připomínám Ti ty neskonale radosti, kteréž jsi pocítila, když obětovalas nebeskému Otci svého milého, jednorozného Syna. Ó jak plesala zbožná duše

Tvá, jakou slasti bylas naplněna, když Duch sv. Tě poučil, jakou obět ceny nesmírné Bohu podáváš, a že z této oběti raduje se a plesá nebe i země. Pro tuto přesvatou a převelebnou obět prosím Tebe, bys ještě jednou z lásky k mé ubohé, hříšné duši svého přemilého Syna nebeskému Otci s takovou zbožností a láskou obětovala, jako's jej podávala dnes pro spásu všehomíra. Připomínám Ti i tu utěšencu radost, kterou pocítila, když jsi prvorozeného Synáčka pěti penězi nám od Otce nebeského kupovala pro spásu duší našich, Ó jak jsi byla potěšena, když jsi poznala, že Syn Tvůj chce býti služebníkem všech lidí. Tehdáž jsi prolévala slzy sladkobolné, a srdce Tvé bylo radostí i žalostí naplněno. Pro toto přepodivné výkupné prosím Tebe, bys mně nehodnému hříšníku dala přemilého Ježíška pochovati, jako jsi dnes dítko nebeské na lokty Simeonovy vložil.

Ó můj sladký Ježíšku, buďž ode mne tisíckrát pozdraven, chválen a veleben. Duše má ode dávna po Tobě toužila a nyní konečně raduje se a plesá srdce mé z přítomnosti Tvé přesvaté. Ve jménu všeho lidského pokolení přijímám Tebe, a jménem všech národů a pokolení velebím a oslavuji Tebe. S nejhlubší uctivostí přijímám Tě na lokty své, a se srdečnou láskou objímám a pozdravuji Tebe. Nyní jsi, Pane Ježíši, mým a veškerý zasluzhy Tvé patří mně. Neboť jednou byls mi darován, a podruhé byls mi koupen. Otec nebeský

mi Tebe daroval v cné chvíli, když svět tak miloval, že Syna svého jednorozrozeného dal na vykoupení naše. A dnes Matka Tvá mi Tebe koupila, když za Tebe dnešního dne pět stříbrných peněz zaplatila. Čeho se mi ještě nedostává, mám-li Tebe? Jakž bych neměl se radovati, vzpomenu-li si, že nejvyšší dobro se mi obětuje? Ó můj přelaskavý a přerokosný Ježíšku, já vděčně a ochotně tento dar neocenitelný přijímám, a těším se, že jsem dar ten dnes koupil. Musíš tedy u mne zůstat, a nesmíš se ode mne odloučiti, leč bych já rozkoše světské více miloval, nežli Tebe.

Ó nebeský Otče, hle, dnes mám Syna Tvého, kterého mi daroval a kterého mi dnes Matka jeho koupila. Obětují Tobě tohoto přemilého Syna Tvého k větší cti a chvále Tvé a spojuji se s tou obětí nesmírnou, kterou Ti dnes Matka Tvá podává. Obětují Tobě duši Ježíšovu místo duše své, tělo Ježíšovo místo těla svého, Srdce Ježíšovo místo srdce svého, ctnosti Ježíšovy za své poklesky a nedostatky, kterých jsem se dopustil a za hříchy přemnohé a tresty, za něž jsem dosud dosti neučinil.

Přijmi nebeský Otče tuto obět, a rozpomeň se v hodinu smrti mé, že jsem Ti dnes Ježíše Syna Tvého obětoval, abych dosti učinil za hříchy a viny své! Svědkové této oběti buďtež Ježíš a Maria, o jejichž slavnosti tuto obět Tobě podávám. Amen.

Dle P. Martina Cochema.

Řebřík Jakubův.

»Blahoslavený muž, kterýž má pomoc od Tebe; vstupování k stánku tvému v srdci svém spořádal.«

(Ž. 83, 6.)

Vyšel Jakub z Bersabé šel do Haran. A když přišel na jedno místo a čtěl po západě slunce na něm odpocínouti, vzal z kamenů, které tu ležely, a podloživ pod hlavu svou spal na témž místě. I viděl ve snách řebřík stojící na zemi a vrch jeho dotýkající se nebes, anděly také Boží vstupující a sestupující po něm a Hospodina, an spoléhá na řebřík, říkáciho jemu: Já jsem Hospodin Bůh Abrahama otce tvého a Bůh Isáka. Zemi, na které spíš, tobě dám i semeni tvému. A bude símě tvé jako prach země, rozšířen budeš na západ i na východ, i na půlnoc i na poledne, a požehnána budou v tobě a semeni tvém všechna pokolení země. A budu strážce tvůj. kamkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této, aniž opustím, leč naplním všechny věci, kteréž jsem pravil.

A když procitl Jakub ze sna, řekl: Vpravdě Hospodin jest na místě tomto a já jsem nevěděl. A lekaje se řekl: Jak hrozné jest místo toto! Nežť tu jiného, jediné dům Boží a brána nebeská.

Vstav tedy Jakub ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a vyzdvihl jej na znamení památné, poliv ho olejem svrchu. I nazval jméno města Běthel (Dům Boží), kteréž prve sloulo Luza. Zavázal se také slibem řka: Bude-li Bůh se mnou, a bude-li mne ostříhati na cestě, kterouž já jdu, a dá-li mi chléb k pokrmu a roucho k oděvu a navrátím-li se šťastně do domu otce svého, bude mi Hospodin za Boha, a kámen tento, který jsem vyzdvihl na

znamení, bude slouiti dům Boží, a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky obětovati budu tobě. (I. Mojž. 28, 10.—22.)

* * *

Právě přečtený úryvek Pisma svatého staví nás v duchu do velebného ticha krásné noci; jasně viděti podivuhodný řebřík, zřejmě slyšeti hlas Boží i šelest andělů; veliké vážné pravdy lze tu poznati. Poslechněme.

Zaznamenáno ve starých knihách o hrdinském králi a neohroženém dobyvateli světa Alexandru Velikém, zaznamenáno o tomto muži taktka železného srdce, že prý plakával za jasných krásných nocí, patře na hvězdnatou oblohu. Proč? Na zemi dobyl kdejaké říše, kdejakého království; panství jeho bylo vpravdě světové, dívali se na ně za dne; avšak jak nicotným jevílo se to světové panství jeho, když za jasné noci ukázala se nesčetnost a krása těles nebeských; tu prý plakával Alexander, že nemůže se svými výbojnými výpravami zaměřiti také tam na ony světy nebeské!

Podivná to přelína zármutku, podivné to přání — chtíti dobývati hvězd, chtíti útočiti na oblohu nebeskou; taměš nevedou cesty se země; a byť i byl ten Alexander Veliký — vlastně jak byl Malý s tím svým přáním a zármutkem — byť i byl ku své ohromné říši pozemské přivtělil — kdyby to bylo možná — sebe větší počet těles nebeských, ani tím by nebylo bývalo ukojeno srdce jeho. Zdáť se sice srdce lidské býti malým, avšak vpravdě jest ono tak velikým, že ani všechno tvorstvo dohromady nemůže ukojiti tužeb jeho; nestvořilť nás Bůh pro tvorstvo, nýbrž pro sebe, a nepokojno jest tudíž srdce lidské, dokud nespočine v Bohu;

proto také nedal nám Bůh řebříkův, po nichž bychom se dostali třeba na měsíc anebo kterékoli jiné těleso nebeské, jichž jest na miliony; ale dal nám řebřík, po němž může dostoupiti jeho samého, Boha nejdobrotivějšího a nejlaskavějšího, Tvůrce všemohoucího, Pána nebes i země.

Takovýto od Boha poskytnutý řebřík viděli jsme čtouce svrchu uvedený úryvek I. knihy Mojžíšovy; viděl jej patriarcha Jakub, viděli jsme jej v duchu i my. »I viděl ve snách řebřík stojící na zemi.« Boží ruka spustila jej s výšin nebeských, Boží ruka pevně jej držela; dolní konec spočíval na zemi, vršek skvěl se v jasnosti nebeské, ozářen hvězdami, ale více ještě ozářen velebností Hospodina, jenž naň spolehal, ozářen jasem andělů, kteří vstupovali a sestupovali. Dole patriarcha Jakub.

Nejenom tenkrát smutnému Jakubovi ukázal podivuhodný řebřík nebeský, nýbrž i jindy, a to v dobách už křesťanských. Taktéž máme z doby pronásledování křesťanů, z roku 204. zaznamenanu tuto událost: Sv. Perpetua s mnoha jinými křesťany úpěla pro Krista v žaláři; jednoho dne spatřila řebřík. Skvěl se zlatou barvou, ale byl tak úzký, že jenom jeden člověk mohl po něm stoupati; stoupátka byla plna mečů, nožů, srpův a kopí, takže bez poranění nebylo možno kročiti; dole ležel drak sípě vztekem a zlostí proti každému, kdož chtěl po řebříku stoupati. Jeden mučeník už směle stoupal a vyběhl spolubratři i spolusester, jen aby se nelekali ani draka, ani britkých nástrojů, nýbrž aby směle za ním kráčeli. I vzmuzila se sv. Perpetua a stoupala také. Dostoupivši vrchole, spatřila přelíbeznou zahradu. Vypravovala spoludruhům své vidění; vyrozuměli, že budou ze žaláře vyvedeni na smrt mučnickou; těšili se z toho a velebili Boha.

Už pominula krvavá pronásledování církve svaté, už se těšila po kolik set let blahému míru a pokoji, avšak řebřík, nebeský řebřík opět se ukázal. Roku 1009. událo se, že sv. Romuald, jenž byl od Boha vyvolen, aby založil ctihodný řád mnichů kamaldulenských, řád plný přísnosti, mlčelivosti, samoty a sebezapření, řád, jenž by byl živým ohlasem slov Kristových: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne.« — že svatý Romuald usnul jednoho dne v divokém horském údolí apenninském, kam málokdy noha lidská vstoupila. Pojednou spatřil podivuhodný, převysoký řebřík a na něm mnichy — své mpichy kamaldulenské, jejichž řád aby založil, od Boha byl zvolen a určen. Vystihl tu vůli Boží a v onom údolí brzy stál první klášter kamaldulenský.

Za dvě stě let potom viděl bratr Lev, první a nejmilejší spoludruh sv. Františka Serafinského, podobné vidění; viděl řebřík s krvavě červenými stupátky a druhý se stupátky běloučkými; oba čnely do nebe; první znamenal řady mučeniků, jež vzejdou z řádu sv. Františka, druhý čisté panenské a panické duše, jež vzejdou z týchž řádů.

I vidno z toho, že zjev nebeského řebříku občas se ukáže v dějinách, jako na obloze nebeské tytéž objevují se hvězdy, třebaž že za mnoho a mnoho let. Ano, zjevuje se občas nebeský řebřík, jenž má názorně lidstvu připomenouti velikou pravdu, že jest spojení mezi Bohem a člověkem, mezi nebem a zemí, že Bůh chce našemu štěstí a dává nám požehnání a naše úloha že jest k Bohu se dostat, k Bohu dostoupiti, k Bohu doputovati.

(Příště dále.)

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část dalsí.)

A nyní mi vypravoval, jakou neobmezenou věrností a obětavostí mladý Elsan se osvědčil. Když smutné události v Hasbeyji na žebráckou mošnu jej přivedly, byl to jeho sluha, jenž mu po druhé život zachránil. Úspory svoje, které si do Hasbeyje přinesl, jakož i ty, jež zde nastřádal, vynaložil, aby dva koně koupil, bez nichž nikterak z dosahu nebezpečí nebyli by se dostali. Ten malý obnos, který jonákovi zbyl, vynaložen na zakoupení potravin pro nebezpečnou cestu na útěku pohořím. Když však vše došlo, prodal svoje šaty a vyzěbral si cáry, jež tuzemec může darovati. Pak bylo i těm třem pánům dobré šaty za potraviny vyměnit a v podobný hábit se přestrojiti. Nikdy a nikde nenechal věrný sluha svého pána žebrati. Vždy sám šel a když vypadly sebrané dárky chudě a nestkvěle, ničím nedal se k tomu přiměti, aby i svůj hlad stišil, nýbrž vše ponechal pro svého pána a pro oba jej provázející strýce. Byla to z hlubin duše finoucí se chvalořeč, kterou Emir Hassan svému elsasskému sluhovi vzdával a já nevím, co mě více dojímalo: zda šlechetná věrnost a obětavost tohoto mladého muže, či tvrdý a krutý osud, jenž jeho pána potkal.

Z rána druhého dne jsme se rozešli. Oni tři emírové s hodným Elsanem pustili se dolu k Bairutu, kamž jsem jim svoje doporučující listy a dle své tehdejší možnosti peněžní podporu dal. Já se svými pěti Drusy jel jsem dále vzhůru.

Jeli jsme příkrě do kopce a úzká kamenitá stezka vbíhala v mnohých zákoutech v četné holé strmicí skaliny. Za hodinu dojeli jsme vrchu pohoří. Byli jsme na prvním ze tří, souměrně vedle sebe se táhnoucích řetězů Libanonu.

Na rozhodnou ještě poslední pohled

v zad — ve hloubku a ku širému moři a pak jeli jsme dále.

Velikolepě romantické a divoké údolí leželo před námi. Srázné a neschůdně vedla cesta naše dolů do údolí a zdálo se nám lepším, abychom s koni slezli a je dolů svedli. Vlastně mělo by se spíše říci, že koně nás vedli. Oni totiž byli, kteří cestu hledali, brzy mezi skalními balvany, brzy obchůzkami děsných srázů, brzy téměř kolmo dolů krkolomnými skoky. Připisují to chytrosti a zručnosti koní a jejich jistotě, že jsme se bez úrazu dolů do údolí dostali. Jaký rozdíl mezi háji oranžovými a citronovými u Bairutu a zde, kde ani stopy po člověku a kde s výjimkou několika mrzáckých smrčův, ani stromy, ani keře nerostly. Vpravdě děsivý klid v tomto údolí rušen byl jen šumotem jasného horského potoku, který v hloubi zurčil. Jeli jsme vzhůru proti vodě a spatřili jsme za chvíli chatrč před sebou. Vše v člověku zaplesá, když v takové hrobové samotě a pustě lidský příbytek, byt to jen bídná chatrč byla, uzbí. Dodává to jaksi zmužilosti, když spatříme, že člověk i této, nepřátelsky se jevící, přírodě sílu má vzdorovati. Jak jsme však byli sklamáni! Když jsme blíže přijeli, spatřili jsme chatrč na polo spadlou a zpusťlou a patrně již dávno od svých obyvatelův opuštěnou. Nemáme býti sentimentálními na takové krkolomné cestě a přece stal jsem se takovým patře na pustý, prázdný lidský barak. Když kolem obývajících a na zdejší přírodu zvyklé obyvatelstvo nemohlo zde vydržeti, jak teprve bylo mně u srdce! Nikdo z mých průvodců nevěděl, kde by mohla snad ještě nějaká chatrč býti. Ti, kdo zde bývali, zajisté údolí opustili a vyšplhali se na druhý pohorský řetěz. Když jsme však spatřili

kolmou údolní zeď, kam jsme brzy na své cestě dorazili, zdálo se nemožným, že by vzhůru někdo mohl vylézt. Co se tak bez rady na sebe díváme a nevíme, máme-li vpřed, anebo se vrátiti, spatřili jsme náhle na vrcholi stádo mezkův.

Rychle sáhl jsem po svém dalekohledu a mohl jsem jasně poznati, že honci právě stezku si prohlíželi, aby brzy směrem k nám sestoupili. »Kudy ti slezou,« myslil jsem si, »tudy i nám možno bude vystoupiti.«

Bylo zajímavým dívat se na tuto dopravu, která krkolomně dolů vše se hnalo. Vždy při odvážnějším skoku zdálo se nám, že vše dolů sletí a před našima nohama se rozláme a rozdrtí. Pak dalo se vše vždy trochu stranou po úzké stezce a vše zdálo se pouhému oku jako rej koček, které po kalenici se honí. Chvilí slézali lidé i zvířata roztroušeně skalní zeď a opět se zdálo, že vše střemhlav spadne. Konečně přišel přece celý zástup zcela dolů k nám a když jsme se jich na vše přeptali, abychom se o svém výstupu i dalším poučili, počali jsme i my tuto, nikterak závidění hodnou výpravu.

Šířka stezky nebyla napřed nic větší, nežli že koně naši tak stěží kopyta vedle sebe klásti mohli. Kde stezka nad hlubokými propastmi vedla a kde při tom z druhé strany stezky skaliska se mohutně vypínala, přitlačili se vždy koně, tato chytrá zvířata, na skály a to s velikou důvtipností, ačkoliv to mnohdy jezdcí milým nebylo, ježto noha jeho nepřijemně o skálu se třela. Naše poslední pasáž byla ta nejobtížnější. Stezka zúplna přestala a bylo nám jeti jako po střeše uměle lidskou rukou zhotovené; po samých brídlicových tabulích jelo se příkře dále. Na štěstí bylo tam dosti děr v kamení vyleptaných a proražených, kamž naši chytří koně nohy svoje kladli a nás

tak šťastně do výše vynesli. Tak tedy slezli jsme prostřední a nejsráznější řetěz Libanonu. Na hodinku jsme si odpočinuli, což našim koňům velmi milým bylo. Pohled s této výše byl k nevypsání velkolepý a pro mne měl i kouzlo čehosi neznámého. Nenít kromě Libanonu žádného horstva, které by mělo tolik a tak podivně utvořených údolí, jako toto. Brzy jsou ona údolí téměř nepřístupná a tak divoka, že ani zvět jich nevyhledává, ne tak člověk; jestiž to směs skalisk, kde jen ubohá osamělá křoviska a znetvořené zákrsky stromů spoje lze viděti, kdežto hned zase jiná údolí, jako rajske kraje oku lahodí a bujným, všelikého druhu stromovím oplývají.

Když jsme něco málo pojedli a svým koňům ještě dva chleby pokrajely, napomínal nás pokročilý čas k další jízdě. Kus měli jsme nyní pohodlnou cestu, ale brzy šlo to opět dolů do údolí, které nás ještě před třetím, před námi ležícím řetězem Libanonu dělilo. Sledovali jsme napřed běh potoka, přišli jsme však k tak sráznému svahu, že po delší dobu o nějaké vlastní chůzi nebo jízdě ani řeči býti nemohlo. Zdravé údy a nerozdrcené kosti přece koňům a sobě jsme zachovali, když jsme se v tom druhém údolí octli, snad více zázrakem nežli vlastní zručností. Toto druhé údolí, kde nyní jsme stanuli, bylo sice plno divoké romantiky, ale nebylo přece tak hrůzně děsivé jako první. Dali jsme se poněkud k jihu, přešli jsme napřed spodní plochu údolí a opět jeli se vystupovati na třetí řetěz. Kdyby nás nebylo slunce svými žhavými paprsky tolik soužilo, byli bychom se dostali na povrch tohoto pásma bez větších obtíží. Při bezvětrí páliły paprsky sluneční, ač jsme se velmi vysoko nacházeli, až nesnesitelným žarem. V potu skoupání a až do poslední nitky mokří, stanuli jsme na hoře. Zde se nám objevilo právě moře

samého kamení a skalisk. Po stromech a křovinách zde ani památky, naproti tomu rostl zde bujný mech na způsob křoví a bylo tam dosti četné bylinstvo fanerogamické květeny, ač vše ostatní dělalo dojem divoké pustiny.

Jeli jsme jihovýchodním směrem, ve kterém Cale muselo ležeti, ustavičně dále, až jsme našli zřídlo. Zde jsme zastavili, abychom naši již téměř nesnesitelnou žížeň zahnali, rovněž koně jsme napojili a na improvizovaném, z kamení urobeném krbu čokoládu a kávu si uvařili. Svoje koně postavili jsme pod mohutnou k severu spadající skálu, kde ubohá mnoho upotřebovaná zvířata v příjemném stinném chladu svoji píci požírala a si pohověla.

V průvodu svých dvou Drusů vhlídal jsem přístupný skalní balvan, kamž bychom bez přílišné námahy mohli vylézt, abychom tak s jeho vrchu orientační obzor přehlédlí. Pod našimi nohama k východu ležela Bekaa, ona velká, vysoká a náhorní rovina mezi Libanonom a Antilibanonom. Ve starověku slula Célosyrie. Právě před námi zdvíhal se Antilibanon a ku pravé ruce měli jsme v jihozápadním směru rozkošný pohled k Hermonu, na jehožto úpatí z této strany ležela právě zmíněná Hasbeya. K levici vypínal se majestátní Sannin, 2608 m vysoký, jeden z nejvyšších vrcholů libanonských a několik hodin na jihovýchod od našeho zorního místa leželo dle mínění mých obou Drusů Cale. Tito odtud již několikrát Sannin slezli a tak jim bylo možno i s tohoto stanoviska na směr souditi, kde by Cale leželo a mohli i přibližně vzdálenost určit.

Kdybychom byli měli tuze na spěch, bylo by nám možno bývalo ještě téhož dne do Cale doraziti. Ale při veškeré touze, která mě po příteli tam meškajícím jímala, nemohl jsem se přece rozhodnouti, abychom ještě dnes tak na-

mahavou cestu vykonali. Imposantní Sannin zíral na mě tak svůdně, že jsem se jeho pohledu nikterak nemohl nasýtití a po krátkém uvažování rozhodl jsem se, že napřed ještě tento vrchol slezeme a teprve odtud do Cale se pustíme. Dle našeho ocenění bylo nám tak půl třetí až tři hodiny jeti, abychom se dostali na široce roztažený a k Cale směřující hřbet Saninu. Když jsme se tam jednou dostali, byli moji Drusové úplně jako doma. Místo dnes večer byl bych v Cale na druhý den po polední, a to mi stačilo.

Byly tři hodiny s poledne, když jsme opět vyrazili. Naše cesta, či lépe řečeno směr naší cesty, kudy jsme se dali, vedl nás hodinu stranou, přece však nebyla cesta tato příliš strmou. Pak dali jsme se napříč v levo a po půl hodině zadržel jsem radostně překvapen svého koně: dosti veliký cedrový les stál před námi. Bylo to poprvé, co jsem divoce rostoucí cedry spatřil. Přešel celým tělem mým zvláštní pocit, když jsem poprvé tento strom v jeho domovině spatřil, onen sfro., jenž od proroka Isaiaše okrasou Libanonu slove a který od žalmisty Páně sv. Davida, jest opěvován. Kterak hojnými byly druhy lesy cedrové viděti z toho, že David celý palác z jejich dřeva si vystavěl a Šalomoun cedry libanonské ku stavbě velechrámu dal svážeti. Kmenů majestátních těchto stromův ku stavbě stožárů na lodích četně se používalo. Ano, jisto jest, že mnohé, nyní úplně holé vrchy Libanonu tímto mohutným stromem se pyšnily. Jeli jsme volně k okraji tohoto lesa a tak všechny klassické vzpomínky na tento strom jedna za druhou v mysli mé se vybavovaly. Jak mohutný, jak majestátní to strom! obraz krásy, síly, veleby! V Mariánské písni i Bohorodička nazývá se cedrem na hoře libanské. Velebný to strom!

(Přítě dále.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

VI. Povstání v Číně.

Podávati nyní zprávy o missiích čínských jest úlohou velmi trudnou. Všude jen slyšeti o vraždách, loupení, pálení a zříceninách křesťanských chrámů, škol a dobročinných ústavů! Jaká to zodpovědnost pro ty, jižto onu neblahou válku začali!

Jako z celé skoro Číny, tak docházejí i z provincií Hupe, Hunanu a Šansi zprávy vesměs truchlivé. Zajímalý jest list missionáře z řádu svatého Františka P. Placida Slijkermana, jenž své osudy a hlavně své zachránění dojmavě líčí. On píše:

»Když jsem zvěděl první zprávu, že pronásledování vypuklo, prchl jsem do křesťanské osady, asi 6 hodin od mé stanice vzdálené. Dověděl se však, že moji křesťané se začínají páciiti, vrátil jsem se 10. července. Svolal jsem všechny muže zbraně schopné, zakoupil jsem střelného prachu a učinil jsem i jiné potřebné přípravy, abychom každý útok nepřátelský mohli odraziti. Aby však pohané o mé přítomnosti nezvěděli, uchýlil jsem se do blízké horské jeskyně, doufaje, že křesťané nechají na pokoji. Prozřetelnost určila však jinak. Dne 15. července o půlnoci zaslechl jsem hrozný ryk; zahřmelo asi 20 ran z ručnic. V to mísilo se úpění a nářek mých ubohých křesťanů, jižto ve smrtelné úzkosti přechali do hor, a zběsilý řev pohanů. Nemohu ani vysloviti, co jsem trpěl; slyšeti něco takového, je hroznější nežli bolesti mučidel. Všecek omámen jal jsem se modliti. Za chvíli stál můj kostelík v plamenech. Modlil jsem se až do rána; jisti jsem nemohl; pil jsem jenom studenou vodu. Můj průvodčí, mladík to asi dvanáctiletý, prosil mne za dovolenou, aby se směl domů pohlednouti po své matce a svých bratřích. Nejprve jsem vyslyšel jeho zповěď, načez odešel, slíbil, že se brzy vrátí.

Asi o 9 hodinách zrána slyším u vchodu své skrýše kliti a lomoziti. Jsa přesvědčen, že můj ukrýt pohanům byl vyrazen, ptal jsem zmužile pokukujících, co že by si přáli: »Ach, otče,

ty zde?« pravili, »my jsme poctiví lidé a chceme tě vysvoboditi.« Dovolil jsem, aby vstoupili. Byli to čtyři pohané. Dověděl jsem se od nich, že za noci šest křesťanů, mezi nimi moji dva hodní katechisté, byli zavražděni. Žádali na mně výkupné, řkouce, že potom mne osvobodí a na bezpečné místo zavedou. Než co jsem měl dáti? Byl jsem sám chud jako kostelní myš a celý můj majetek záležel v košili a spodkách, kapesních hodinkách, růženci, přikryvce, brevii, hrnci s potraviny, kousku sýra a půl láhve mešního vína. Právem jsem tedy odpovéděl: »Nemám nic.«

Odpoledne přišlo 6, později 12 pohanů a od nich dověděl jsem se, že má skrýše je známa a že přijdou brzy vrahové, kteří mne zavraždí. »Ještě je čas«, pravili, »za 100 uncí stříbra zavedeme tě na bezpečné místo.« Z jejich řeči seznal jsem, že jsou to vlastně lupiči: »Vy zbabělci«, zvolal jsem, »pod praporem svého císaře proti Evropanům bojovati se bojíte, ale vraždití opuštěného cizince k tomu máte zmužilosti s dostatek. Peněz nemám; můj život je ve vašich rukách; zabijte mne, chcete-li. Veskeren prospěch, jež vám má smrt přinese, bude záležeti v tom, že žádáno bude nejméně tisíc životů na usmíření za mé zavraždění.«

Tato slova způsobila, že někteří se skutečně vzdalili. Kteří zůstali, řekli mi docela přívětivě: »Ti ostatní jsou lupiči, ale my jsme dobří lidé; dej nám tedy své zlato a stříbro a my tě osvobodíme.« Když jsem jim dokazoval, že nic nemám, jali se hledati, ano i mne ohmatávati. Najednou zaznělo venku volání: »Kdo chce svůj život zachrániti, vyjdí rychle ven!« Okamžitě opustili pohané jeskyni a venku slyšel jsem volati: »Mužové, ruce k dílu!« a hned na to sypaly se hroudy na mou jeskyni. »Pochovejme ho za živa«, volali někteří. »Nikoliv«, pravili jiní, »ale raději ho výtáhneme z jeskyně a umučíme!« »Víte co«, pravili zase jiní, »neposkvrňujme rukou svých krví tohoto evropského ďab'a, ale zaveďme ho raději k mandarinům!« Zatím

co se toto dálo, modlil jsem se; mysl má byla klidná, byl jsem na všecko připraven. A Bůh pomohl. Dalo se do deště; pohané se vzdálili a brzy utichlo všecko.

Co jsem měl nyní činiti? Utéci sám? Pomodlil jsem se růženec, abych si vyprosil na Bohu daru osvícení v této věci. Přemýšleje, jak bych nejsnáze vyvázl z nebezpečnosti, usnul jsem. K půlnoci jsem se probudil. Stál u mne mladík, jenž mne byl ráno opustil, a syn mého kostelníka. „Otče, pravili mi, uteč ihned! půjdeme s tebou.“ Složil jsem tedy své věci do houně a ačkoli přšelo, vydali jsme se na hory.

Po delším pochodu přišli jsme k jeskyni, kde bylo místa jen pro dvě osoby. Nicméně směstnali jsme se tam všichni tři a promočeni a zahaleni v houni zůstali jsme tam celý den. Hlt mešního vína a kousek syra byly naší potravou. Večer přišli k nám dva křesťané, kteří rovně jako my v horách bloudili. Od nich dověděli jsme se, že povstalci v mé obci bez milosrdenství vraždili.

Několik křesťanů bylo za živa upáleno; jiní, ženy a děti, byli zabiti. Jistá mladá žena byla děsně zkomolena. vedle ní, v krvi zavražděné matky, leželo její dítě, ještě živé. Počet usmrčených není ještě znám; bezpochyby ušel z mých více než 600 křesťanů málokterý smrti. Můj Bože, jaká to bída! Celý svět, ba sám vlastní život zhnusí se missionáři, jenž takové hrozné výjevy byl zažil.

Za takových okolností nemaje nejpotřebnějších potravin, bezmála bezoděvu, nastoupil jsem bos na cestu 30 hodin dalekou. V noci z pátku na sobotu dorazil jsem do křesťanské osady a sešel se tam s jinými rovně uprchlými missionáři.

To jsou krátké dějiny pronásledování našeho v mém okrese. Zde jsem v bezpečnosti a čekám příznivý okamžik, kdy se budu moci vrátiti ku svým křesťanům, abych ty, kteří zůstali na živě, potěšil, ty pak, kteří byli odpadli, do lůna církve svaté nazpět přivedl.

VII. Ohavnosti modloslužby.

Sotva v které krajině temného dílu světa Afriky kvetla kdy pohanští modloslužba jako v zemi Dahomey a jejím

hlavním městě Abeokutě. Bůžků rozličných bylo tam bez počtu a zvláště byly to plazové, na př. oškliví hadi, již za bohy byly považováni a jako takoví ctěni chrámy, které pro ně byly vystavěny, neměly dveří, aby ohyzdní plazové bez překážky mohli vcházeti a vycházeti. Nezřídka bylo viděti, kterak tato zvířata lezla po městě a od okoloidoucích uctívána byla. Čím byla ošklivější a žravější, tím mocnější zdála se býti ubohým divochům, ano jistá matka, jejížto dítko od jedné takové obludy bylo pohlceno, padla před ní na kolena a děkovala jí, že její dítě za hodné uznala takového. vyznamenání. Jestliže modloslužebníci takového netvora potkali, vrhli se před ním v prach, klaněli se mu a zanesli buďto stočeného okolo ruky anebo zaobaleného v rohožce nazpět do chrámu. Jistý missionář, jenž kdysi do takového chrámu vstoupil, vzpomíná si podnes s hrůzou na ošklivé plazy, kteří po stěnách lezli anebo se stropu dolů viseli. Bezděky vzpomene si tu člověk na satanáša, jenž již v ráji vzal na sebe podobu hada a také tam v podobě hada uctíván bývá.

V poslední době se chvála Bohu smutné poměry tamější poněkud zlepšily a toho zásluhu má křesťanství. Přes to je mezi lidem mnoho ještě tak řečených fetišů rozšířeno, t. j. bůžků obyčejně ze dřeva zhotovených. Černoši tvrdí, že bůžky zhotovují za pomoci a přispění největšího a nejvyššího boha, jenž pak ducha svého jim vdechuje. Jsou bohové rozličných sil, nepravostí a ctností. Bůh nemocí, jehož nemocný prosívá o uzdravení, je vlastně lože z drnů, posypané peřím z rozmanité drbeže; uprostřed lože stojí dlouhá hůl. Jestliže kdo hledá pomoci u čaroděje, blíží se tento bohu, učini do lože hlubokou díru, dá si doněsti slepici a zabije ji holí. Při tom zaklíná nemoc, aby opustila tělo obětujícího a vešla do těla obětovaného zvířete. Zatím co se toto děje, nesmí nikdo pod nejprísnějšími tresty na to se diviti, všichni přítomní zavrou oči a obrátí se k čaroději zády. Když se byl čaroděj přesvědčil, že všichni uposlechli a se nedivají, vhodí slepici rychle do pytle, zasype díru, ve které podle domnění přítomných slepice vězí, a všichni se rozcházejí, jsouce pevně

přesvědčení, že se slepicí zároveň i nemoc byla zahrabána. Přes to-li však nemocný umře, chtěl tak bůžek, a jeho vůli třeba se podrobiti.

Merhue je pěkný pohanský chrám. Na zdi jsou dokola upevněny rozličné špičaté a ostré nástroje vražedné. Chce-li kdo přízeň bůžka ve chrámě sidličho si získati, dostačí, jestliže před zabítým zvířetem nebo otrokem několik minut klečí.

Nejstrašnější však a nejobávanější ze všech bůžků v Dahomeyi je Oro. A jak vypadá? Je to kousek dřeva na provázku zavěšený, jímž čaroděj ustavičně točí. Nechá-li bůžek tento slyšeti svůj hlas, vlastně chřestot, pak běda ženě, která v tom okamžiku je na ulici — bez milosrdenství chopí se jí průvodčí Orovi, zabijí ji, rozřezají na kousky a na veřejném místě vystaví na odív. V době, kdy Oro prochází vesnicí, uzavře se úzkostlivě každá žena ve svém domě a skryje se, ano černošky jinak silné a neohrožené třesou se jako děti, jakmile známý chřestot bůžkův uslyší. Samy missijní sestry a jejich chovanky musejí v takový čas býti velmi opatrný, ježto by je stihl tentýž osud jako jiné ženy, kdyby z domu vyšly. Jedna z missijních sester v Abeollutě byla by málem této pohanské pověře padla za oběť. Tamější představená o tom vypravuje:

Byl nám oznámen příchod dvou našich sester a my jsme je chtěly v určitou hodinu u řeky očekávat. Ale co se nestalo? Právě se chystáme na cestu, když se na druhém konci města ozval hlas Orův. Vrátily jsme se tedy, zatarasily jsme dvěře a poslaly ihned několik mužů sestrám naproti, aby se snad neodvážily do města vstoupiti, zároveň pak daly jsme i missionářům zprávu o nebezpečnosti, jaké sestrám hrozilo.

Zatím co jsme tyto přípravy konaly, přihodilo se v městě Lagos, odkud měly sestry přijíti, něco neočekávaného. Jedna z oněch dvou sester musila v Lagos pro nenadálou překážku zůstat i na cestu vydala se pouze druhá, ovšem pod ochranou několika spolehlivých černochohů. Přisedši na břeh marně se ohlížela po známých tvářích svých spolusester, od nichž očekávala, že jí přijdou naproti.

Již se stmívalo, ale sestra neznala cesty. Co teď? Po krátké úvaze naznala, že bude nejlépe, když vyká jejich příchodu. Po dlouhém čekání přinesli jí naši černoši konečně list, kterým se jí dostalo příslušného vysvětlení a zároveň napomenutí, aby naprosto na břehu řeky noc ztrávila.

Zpráva naše nebyla právě příjemná, ale taková dobrodružství jsou se životem missijním nerozlučně spojena a pak bdí Bůh nad námi na cestách našich a sleduje každý náš krok. Ubohá sestra pořídila si jak mohla pod palmou lůžko, zatím co černoši rozdělali velký oheň, aby jí odháněli dravou zvěř. Sestra nezamhouřila ovšem ani oka; každý šustot naháněl jí strachu. Okolo 10. hodiny večer bylo slyšet koňský klusot. Všecka polekána vyskočila sestra, nemyslíc jinak, než že se blíží hrozni modloslužebníci Orovi. Byli to však naši missionáři, kteří obdrževše naši zprávu, nechťeli dopustiti, aby sestra pod širým nebem přenocovala. Aby se však do missie dostala, bylo jí závoj odložit i se převléci — zkrátka musila služebníky Orovy oklamati a za muže přestrojena do města vejti. Statečná sestra podrobila se ráda této přeměně, proběhla nepoznána ulicemi městskými a přišla šťastně a bez úrazu do missie. Rozumí se, že její neočekávaný příchod a více ještě její přestrojení vzbudilo v domě veselou náladu a radost a že ona sama nikdy ani si nepomyšlela, jaké dobrodružství jí v životě missijním očekává.

VIII. Malomocní na Molokai.

Loňského roku 29. června byl v osadě malomocných na ostrově Molokai nový kostel posvěcen. Tím vyplněno vroucí přání P. Vendelína, nástupce to nezapomenutelného P. Damiana. Prostranného a vzdušného chrámu bylo tím více třeba, ježto se vzduch silnými výparů ubohých malomocných rychle kazi. Od r. 1897. snažil se P. Vendelin neunavně, aby z Francie, Belgie a Německa potřebné peníze sehnal. Také malomocní zaklepali u svých příbuzných a přátel a sebrali téměř 15 set zl. Dne 1. srpna 1898 byl položen základní kámen. Za dva roky byla stavba dokončena. Kostel má podobu kříže, je 30 m. dlouhý, 12 m. široký, 10 m. vysoký a skutečně pěkný. Hlavní

oltář z bílého mramoru byl zhotoven v Římě a je darem jisté anglické dámy. Ostatně je stavba celá dílem P. Vendelinovým a jeho malomocných. Lze si pomyslet, jakou radost způsobilo malomocným její posvěcení. Dvě stě jich přijalo v tentýž den svátost sv. břimování. »Byl to pro mne«, píše P. Vendelin, »okamžik nevýslovné útěchy, když jsem ponejprv přistupoval k oltáři chrámu, jež jsem stavěti si umínil, jehož plány jsem zhotovil, jehož stavbu jsem řídil

a jež jsem konečně dokončil, ke cti Boží a ku spáse našich ubohých malomocných.«

Co do počtu nemocných bylo v roce 1900. ošetřováno na Molokai 988 malomocných: 594 mužů, 394 žen; mezi nimi bylo: 30 Číňanů, 20 bělochů, totiž: 5 Američanů, 1 Portugalce, 4 Angličané, 5 Němců, 1 Norvežan a j. Od založení osady bylo tam ošetřeno 6000 malomocných. Průměrný počet úmrtí obnáší ročně 125.

Ku svátku blah. Jana Sarkandra. (Dne 17. března, letos neděle 4. postní.) Letos bude tomu již 41 rok, co byl krajan náš Jan Sarkander, jako mučovník z povědnického tajemství od svaté Stolice za blahoslaveného prohlášen. Velká byla tehdy v r. 1860 radost po celé Moravě a úcta blahoslaveného Jana utěšeně se pak zmáhala ve vlastech našich. Než, bohužel, ochabla horlivost v uctívání našeho blahoslavence, a jen ojediněle, sem, tam, se veřejně oslavuje. A přece dobro i blaho naše vlastní, i čest naše a vděčnost vyžadují toho, abychom vážili si tohoto přímlyvce svého, a zvykli si, utíkat se k němu ve všelikých strastech. Ó jak bychom zkusili brzy, že on jest mocným orodovníkem u Boha za nás, a Pán Bůh — podivný ve svých svatých — zajistí i zázraky potvrdí naší úcty a důvěry k blahoslavenci, aby ověněn býti mohl blahoslavený Jan zaslouženou korunou svatořečení! Nadesly smutné časy po vlastech našich, černá mračna všeliké zloby proti církvi sv. a co s ní spojeno jest, stahují se se všech stran a hrozí spoustou zaplaviti národ náš, jako za dob Sarkandrových. Zvláště za našich dnů jest třeba, by kněžstvo za zářivým příkladem blah. Jana mužně hájilo práva církve sv., a bránilo vlkům, kteří derou se do stáda svěřeného, a roznánají ovce a lapají je. A proto vzbůru, zvolme sobě

za patrona b'ah. Jana Sarkandra, a ve svátek jeho dne 17. března, letos v neděli čtvrtou svatopostní, ať zaznívá po všech končinách vlasti naší: Blahoslavený Jene Sarkandre, patrone náš milý, oroduj za nás!

Ig. Zavřel.

Provolání. Díky přemilému božskému Srdci Páně, přímlyvě Rodičky Boží a sv. apoštolů Cyrilla a Methoděje! Bohumilé dílo vystavení chrámu Páně a zařízení duchovní správy v Radějově, postupuje mohutně k cíli vytknutému. Požehnáním Božím zajisté stalo se, že tolik dobrodinců zbožných v tak krátkém čase sneslo obnos značný k dílu tomu. V duchu již zříme chrám Páně činiti k nebesům a chudé Radějovjany pospíchat do svého chrámu Páně, aby v něm svolávali požehnání a o jménu svým dobrodincům. Z toho vděčného a roztouženého srdce voláme: Pomozte nám opět všichni, kteří jste dobrého srdce, pomozte, aby se touha naše vyplnila co nejdříve! Pomozte, a Pán Bůh Vám odmění! Młodary buďtež laskavě zasilány podepsanému faráři v Partultovicích u Hranic na Moravě aneb Kostelní jednotě v Radějově u Strážnice. — Za kostelní jednotu: P. Ig. Zavřel, zakladatel.

Rozvin katolictva v Anglii. Kdy královna anglická Viktorie rozžehnala se s tímto světem, aby postupila trůn synu svému Eduardu VII., projednávají

se rozličné poměry v Anglii a tudíž také rozvin katolictva v této protestantské zemi. Začátek uplynulého století poskytoval katolictvu málo vyhlídek. Napsal sice biskup Douglass, jenž byl od r. 1790. do 1812. apoštolským vikářem londýnského okrsku: »Katolické náboženství počíná nyní rozkvétati a poněvadž v kaplích povolena jsou kázání a bohoslužby, přestupují mnozí na víru katolickou. Asi 10.000 kněží vyhnaných z Francie velikou revolucí přišlo do Anglie.« Biskup Poynter, nástupce Douglassa, udával ve své r. 1815. Svaté Stolicí zasláné zprávě tehdejší počet anglických katolických duchovních na 88 a počet katolického obyvatelstva na 69.000 duší. V oné době byly Anglicko a Wales rozděleny od Sv. Stolicí ve čtyry okrsky, londýnský, západní, střední a severní a v čelo každého z nich byl postaven apoštolský vikář. Na počátku století minulého nebylo více než 10 »kolleji« a katolických středních škol a státně uznané elementární školy nebylo ani jediné. Také ve Škotsku nevyhlíželo to jinak. Země byla rozdělena ve dva okrsky — horní a dolnoškotský — z nichž každý spravoval apoštolský vikář. Bylo jen 40 kněží, asi 12 kaplí, dva malé semináře a všeho katolického obyvatelstva jenom na 30 000 duší. R. 1850. byla znovuzřízena hierarchie. Počet katolických kostelův a kaplí obnášel v oné době 587, počet uznaných elementárních škol 166. Roku 1890 bylo však již 1536 kostelů a kaplí, 2837 duchovních, 1400 elementárních škol, kteréž navštěvovalo 300.000 katolických dětí. Římsko-katolické obyvatelstvo v Anglii obnáší na 1.800.000 duší. Největší pokrok znamenati jest v Lancashire a v Glasgowě; v Lancashire vzrostlo katol. obyvatelstvo od r. 1800 z 350 000 více než na 600.000 duší. V Glasgowě, kde ještě před stoletím nebylo takřka žádných katolíků a kde stála jen jedna stará kaple, je dnes 100 kostelů a kaplí, 228 kněží a římsko-katolické obyvatelstvo čítá 180.000 duší. V Anglii je na 2000 jeptišek a 200 z dobrovolných příspěvků vydržovaných užitečných společností a ústavů. V britské severní Americe a v Novém Foundlandu jest pokrok katolictva ještě patrnější. R. 1800. byl tam jen jeden biskup, 60 kněží, 50 elementárních škol a katolíků se čítalo pouze 137.000 duší. Dnes je tam 7 arcibiskupů, 19 biskupův a 2400 kněží, 20 seminářů s 540 studenty, universita se 600 studenty a 5070 jiných vyučovacích ústavů s 280 000 dětí. Katolíků tamějších čítá se 2,335.000 duší. Kéž by poměry katolické tak se zlepšily, aby celá anglická země zase se spojila s církví římskou!

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z farnosti Polešovské. Jistý čtenář tohoto časopisu vzdává tuto nejhlubší díky za obdržené milosti, jichž se mu dostalo po vykonané 9denní pobožnosti k božskému Srdci Páně, k Panně Marii lurdské, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduan-skému. P. M.

Z Votic v Čechách. Trpěl jsem již několik roků rheumatismem v prsou, jenž sklíčoal mne víc a více. Četl jsem Váš časopis a v něm mnohá děkuvzdání. I pomyslíl jsem sobě, když jiní byli

vyslyšeni, budu snad i já vyslyšen. Konal jsem 9denní pobožnost. Ještě jsem ji ani nedokončil a byl jsem zdrav. Proto volám z plna srdce: Zaplat Pán Bůh!

Bratr z řádu sv. Fr.

Z Hnojic. Nejsrdečnější poděkování božskému Srdci Páně za vyslyšenou prosbu. J. K.

Z Malé Chýše. Díky vroucí vzdávám Královně svato-horské, Panně Marii, za vysvobození z nebezpečnosti.

Čtenář „Školy.“

Křesťanský duch v rodinách.¹⁾

(Hlavní úmysl.)

edna stará pověst pravi, že kdy praotec náš Adam umíral, hleděl se syn jeho Seth ještě jednou dostati do ráje, aby se stromu života donesl ratolest, aby ji mohl pomíjející život otce svého zadržeti. Podatilo se dostati ratolest z ráje, ale přišel s ní pozdě, otec Adam zatím byl umřel. Proto zasadil tu ratolest na hrobě otcovém. A ejhle, ujala se, pustila kořeny, zazelenala se a rostla docela podle toho, jak jevil se náboženský život lidu Božího. Panovala-li v lidu bázeň Boží a nábožnost v myšlení a jednání, prospíval strom a krásně kvetl. Oddal-li se lid modloslužebnosti a šel-li za zlatými telaty, svadly ratolesti a visely smutné dolů. To trvalo až do té doby, kdy při odchodu lidu do zajetí babylonského v bouři blesk onen strom zastihl a roztrástil, tak že zůstal jenom pahýl. Než když na hoře Kalvarii měla veliká oběť na kříži vykonána býti, měl onen pahýl z toho stromu býti přece k něčemu. Odsoudili Spasitele ke smrti kříže, a poněvadž tu nebylo dřeva na kříž, vzali ve spěchu onen pahýl ze stromu života a udělali z něho smrtelné lůžko Kristu Pánu, kříž, kterýžto krví Páně zrosen, znovu se zazelenal, přinesl ovoce vykoupení a života věčného, tak že kdo z toho ovoce požije, smrti neuzří na věky.

Tomuto stromu pověstnému podobá se rodina, která jest také stromem života od Boha již v ráji sazeným. Hospodin Bůh přivedl Adamovi družku života Evu, dal mu ji za ženu a žehnaje jim pravil: »Rosttež a množte se a naplňte zemi.« (1. Mojž. 1, 28.) Prvním hříchem byl tento strom jako blesem poškozen a musel bez listů a všeliké okrasy tisíce let živořiti, dokud pohanstvo svou nevěrou, nemravností a všemi svými neřestmi panovalo. Až pak nebeský zahradník slitoval se nad ním a nevydal jej v zahynutí. Jako vše ostatní obnovil, tak vrátil také rodinnému životu jeho původní ctihodnost a svatost. Ano povzněl manželský stav v nadpřirozený řád, povýšiv jej za svátost. Když na kříži pněl Spasitel náš, teklo i na tento strom života požehnání jeho přesvaté obětí. Od té doby roste onen strom a prospívá podle toho jaký je náboženský stav lidí. Je-li náboženství a zbožnost v rodině, přináší strom ten hojný květ a ovoce, pak je rodina středem pokoje, štěstí a spokojenosti a čistých radostí. Je-li rodinný život bez zbožnosti a dobrých mravů, vadne onen strom a hyne, nemá rodina onoho štěstí a blaha, jaké by podle vůle Boží mohla míti. Nábožnost jest vždy v každé rodině potřebná. Jestli kdy jinde, tedy jmenovitě v době naší, v níž mravný, společenský a zbožný život tolika nebezpečím čeliti musí, kdy zlý duch a náhončí jeho jedem nevěry a hříchu otravují všechny posvátné svazky rodinné. A proto je potřebí, aby za doby naší rodiny tím více ducha křesťanského sobě vážily a zachovati hleděly. Nepřátelé hledí zničiti kořen rodinného života — manželství, strhující je do bláta nízké neřesti a zlomyslnosti a rušice posvátný svazek manželský, hlásající lásku volnou, zvířecíou. Dále hledí zničiti kmen rodinného stromu, odnímající jemu starou, dobrou prostotu a domácnost, křesťanské zvyky a obyčeje. Hledí zničiti haluzy a ratolesti, ditky totiž, jejich nevinnost a čistotu. Všude, na každém místě číhá na jinocha a divku nebezpečí hříchu svůdnictví, zlý, pohoršlivý příklad jiných lidí. Vidí, jak lehkomyslně se přestupují příkázání Boží a církve, slyší, jak se lidé zlí posmívají pobožným, jak tupí církve a kněžstvo, musí se sami přemáhati a mnoho trpět a mnohou přinést obět, chtějí-li svému náboženskému přesvědčení věrnými zůstatí.

Proti tomuto zlu, jaké hrozí rodině, nejlepší je ochranou, zbožný, křesťanský život. Ve které rodině dobrý, zbožný duch celý proniká život a jednání, kde svědomitě plní příkázání Boží a církevní, tam také svatě smýšlejí o manželství, tam dbají pilně napomenutí sv. apoštola Pavla: »Jako církev poddána jest Kristu, tak

¹⁾ Nahražujeme za měsíce minulý, kdy hlavní úmysl pozměněn byl.

i ženy mužům svým ve všem. Muži, milujte manželky své, jako i Kristus miloval církev „vydal sebe samého za ni.“ (Ef. 5, 24.) Kde v rodině pravidelně se modlivají, církevní posty zachovávají, neděle a svátky náležitě světívají, svaté svátosti častěji přijímají, tam nevnikne tak snadno duch zimou rozrážející lhostejnosti. Tu se neoddá žádný člen rodiny nepořádnému živobytí, nestřídmosti, karbanu, ale dbá cti rodiny své a pořádku. V takové rodině rodiče milují dítky své, dítky milují zase rodiče své, jsou jim poslušny, cti je, podporují je ve všem. S rodinou křesťanskou má ruku v ruce kráčet škola, která přece jest církvi mnohým povinna. Ona má doplňovat vychování dítek v rodině a tedy učiti je vychovávat v náboženství a mravnosti a ne toliko jim dávat zevnější náter slušného chování. To zmizí jako pozlátka a nezůstane leč zase hrubost. Dá-li se dětem dobrý základ zbožnosti a mravnosti, pak bude i chování jejich dobré a stálé a odolá všelikým nástrahám světa a zlých lidí. Škola má podporovat a doplňovat dobré vychování dítek z rodin křesť. a kde nejsou rodiny duchem křesťanským proniknuté, tu má škola nahradit i domácí vychování. Tím povinna je škola Bohu, církvi, sobě a dítkám sobě svěřeným.

Členové rodiny mají netoliko doma býti hodnými křesťany, ale i u veřejném životě, všude mají svým živobytím, svým jednáním, když potřeba i slovy zjednávatí platnost zásadám křesťanství a vyznávatí viru svou slovy i skutky. Potřeba jest toho veliká. Za nedlouho budou se všichni stydět za svou viru; za nedlouho budou se lidé stydět smeknout před křížem, pomodlit se Anděl Paně, budou se stydět jít do kostela. Takový duch je nyní ve světě. Tomu se však třeba bránit. Pryč s lichým studem, neohroženost a statečnost u vyznání viry ať zavládne v životě soukromém i veřejném.

Vzhůru k modlitbě! Měsíc březen zasvěcen jest sv. Josefu, patronu rodin křesťanských! Prosme tento měsíc spojenými silami Spasitele našeho, jenž sám ráčil také v rodině žiti, aby našim rodinám dobrého dal ducha. Jeho nejsv. Srdce jest ohništěm života a lásky; u něho ať rodiny opravdu křesťanské hledají sílu, by v horlivosti své setrvaly a ty, které jsou již vlnné anebo docela studené, v nichž oheň vši lásky Boží uhasl, ať se naučí znáti, co velkého mají v náboženství a jeho darech, aby se zase vrátily k Bohu a věrně jemu sloužily.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ducha křesťanského v našich rodinách a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Všude buditi v rodinách ducha křesťanského.

Úmysl v dubnu: Záchrana mládeže.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V únoru modleme se za zachování katolických řeholí ve Francii.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Ignáce, m. (107). — Láska k utrpení. Za církev sv. na Východu. Pokoj a mír v zemích našich. Za milost Boží. Dar pravé moudrosti.	
2. S.	Očišťování P. Marie. (Hromnic.) — Věrné plnění zákona Bož. Úcta Bohorodičky. Křesť. matky. Šťastná hod. smrti. Bratrstva Marianská.	
3. N.	Neděle Devítníků. Sv. Blaž. je. bisk. a m. (316). — Naši velepastýřové. Za ochranu Boží. Nemocní. Za trpělivost. Za pokoj v rodině. Sirotci.	
4. P.	Sv. Ondřeje Korsiny, bisk. (1373). — Pohrdání světem. Za pokoreni nepřátel církve. Choromyslný kněz. Za stále povolání. Duše v očistci.	
5. Ú.	Sv. Háty, p. a m. (252). — Dar obětivosti. Dar cudnosti mládeži naší. Jednoty panen. Obrácení pohršlivé osoby. Živí rodiče a dívky. † syn.	
6. St.	Sv. Doroty, p. a m. (280). — Stalost ve víře. Cítele sv. Doroty. Vytrání v životě ctnostem. Za 2 ubohé rodiny. Bazeň Boží ve škole.	
7. Č.	Sv. Romualda, opata, zakl. ř. (1207). — Povolání ke stavu duchovnímu. Katol. řády. Církevní hodnostář. Zdar katol. podniku. † přibuzenstvo.	
8. P.	Sv. Jana z Mathy, řeh. (1213). — Za křesťanskou lásku k bližnímu. Nemocnice. Řád milosrdných bratří a sester. Živí dobrodinci. Kněz.	
9. S.	Sv. Apollonie, p. a m. (249). — Neohrožené vyznání víry. Odvrácení zlého. † dobrodinci. Uzdravení na duši i na těle. Více osob. Rodina.	
10. N.	Neděle I. po Devítniku. Sv. Školastiky, p. (543). — Dar umění. Pane, nauč nás modlit se. Obnova křesťanské společnosti. Sjednocení národů.	
11. P.	Sv. Tita, bisk. (I. stol.). — Horlivost v dobrém. Sv. Otec Lev XIII. Spolek rozšiřování víry. Zničení podvrtných žvlů. Tichost v obcování.	
12. Ú.	Sv. Eulalie, p. a m. (304). — Bizeň před hříchem. Premožení pokušení. Dar pokory. Odvrácení mnoha hříchů. Dokonalost křesťanská. † bratři.	
13. St.	Sv. Kateřiny Ricci, p. (1590). — Dar sebezmrtnění. Třetí řád sv. Frant. Láska. Jež snáší vše. Napravení poměrů nepřívětivých. Křesť. opatrnost.	
14. Č.	Sv. Valentina, kn. m. (306). — Za ctnost pokory. Napravení muže. Za oběti nevěry. Snášlivost ve veřejném životě křesť. Katolický tisk.	
15. P.	Sv. Faustina a Jovity, m. (121). — Pomni na poslední věci. Překážení hříchů. Apoštolat sv. Cyrilla a Metoděje. Milost Boží do skonání. † rodiče.	
16. S.	Sv. Juliány, p. a m. (300). — Důvěra v Boha. Dobročinné ústavy. Časté přijímání sv. svátostí. Napravení manžela. Nenořádné rodiny. † matku.	
17. N.	Neděle II. po Devítniku. Sv. Evermoda, bisk. ř. prem. (1177). — Pobožnost k Matce Boží. Zabranění hříchům. Za mravnost mládeže. † otec.	
18. P.	Sv. Simeon, bisk. m. (106). — Křesťanská statečnost. Odstranění mnohých pohoršení. Mir světový. Několik evangelíček. Umirající.	
19. Ú.	Sv. Cyrilla Alex., bisk. a uč. cirk. — Křesťanské školy. Časté přijímání svátostí. Vyprošení jisté milosti od Boha. Vdova a rodina. Jistý muž.	
20. St.	Popelec. Sv. Eucharie, bisk. (778). — Kajícnost. Zachování postu. Upomínka na poslední věci. Obrácení 2 nešťastníků. Duše v očistci.	
21. Č.	Sv. Severina, bisk. m. (452). — Horlivost ve službě Boží. Lidové missie. Za studující mládež. Poštní kazatelé. Obrácení hříšníků. Zdar podniku.	
22. P.	Trnové koruny Pána Ježíše. Pobožnost křížové cesty. Čtenové armády sv. kříže. Věrné zachování postu. Za lásku k trpícímu Spasiteli.	
23. S.	Sv. Petra Damian., bisk. a uč. cirk. (1072). Dar lásky k chudí. Obrácení 2 manželů. Za duchovní pokoj. Zdar a požehnání podniku. S; otec.	

Dne		Na slavnost :	Úmysly :
24.	N.	Neděle I. postní. Sv. Matěje , ap. P. — Horlivost pro čest a chválu Boží. Obrácení více rodin. Duchovní a jeho svěřenci. Duše v očistci. † syn.	
25.	P.	Sv. Valburgy , p. (799). Duchovní řady ve vlasti naší. Za dary Ducha sv. Odstranění neshody. Horlivost pro spásu duší. Katolické missie. Rodina.	
26.	Ú.	Sv. Porphyria , bisk. (420). — Naši Velepastyřové. Polepšení jisté osoby. Třetí řád sv. Frant. Za ty, kteří sv. svátosti zanedbávají. Nemocná.	
27.	St.	Sv. Leandra , bisk. a uč. círk. (596). — Sv. Otec Lev XIII. Pokoření nepřátel Božích. Vítězství církve svaté. Za Boží požehnání jisté osobě.	
28.	Č.	Sv. Romana , opata (460). — Dar sebezapírání. Vyrvalost v dobrém. Záchrana mládeže. Zemřelí údobí katolických bratřev. Duše v očistci.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.			

Ve Francii povstala nová bouře! Zednářská vláda chce zrušiti všechny řehole a zbožné kongregace a zabráti jejich jmění. Zapominají na dobrodiní, jakáž tyto ústavy prokázaly dětem nábožným vychováním, chudině podporou a výživou, nemocným ošetřováním a horlivostí v rozšiřování katolické víry mezi pohany. Vlastně tento boj zaměřen proti samé církvi Kristově. Proto sv. Otec Lev XIII. pozdvihuje varovný hlas, protestuje proti tomuto krutému bezpráví, jakého vláda zednářská dopustiti se chce na řeholích a kongregacích v zemi francouzské. Z té příčiny máme i my prositi Pána Ježíše, aby nedopustil této pohromy na církev svou, ale odvrátiti ráčil tuto bouři od lodičky Petrovy. Proto ukládá všem členům Apoštolátu modlitby, aby své pobožnosti a dobré skutky obětovali na tento úmysl za zachránění řeholí a zbožných kongregací v zemi francouzské. Pane, zachraň služebníky a služebnice své!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachování řeholí a kongregací ve Francii a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Hájiti všude právo církve svaté.

Úmysl v březnu 1901: Duch obětivosti.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 4.

*Jsi zarmoucen? Znepokojuje tě vzpomínka na tvé hříchy? Třísí tě trápění? Jdi do Srdce Ježíšova;
ono jest útočištěm nešťastných. (Sv. Petr Damian.)*

Sbor nové Jerusalemi.

Vzpěj novými teď písněmi
Sbor nové Jerusalemi,
A ucti skromnou radostí
Den velkonoční slavnosti.

Lev nepřemožný, Kristus vstal
A draka mocně v pouta jal;
Kam živý hlas ten zazvučí,
Vstát mrtvým z hrobu poručí.

Co kleté peklo vzalo v plen,
Zas vračí zpátky tento den,
A prosty pout a potupy
Jdou za Ježíšem zástupy.

Pán skví se slávou vítěznou,
Ctí obklopen jest bezmeznou;
A zemi tu a nebes výš
Teď v jednu pojí spolem říš.

Ó zpějme Krista spasenci
A prosme Krále oděnci,
Ať v paláci své oslavy
Nás dle své lásky postaví.

Buď Otcí vzdána pochvala
Vždy bez přestání trvalá,
S ním spolu stejně každý den
Těž Syn a svatý Duch buď ctěn.

FR. SUŠIL.

Dvanáctero proroctví na Bílou sobotu.

Napsal JAROLÍM ST. PAVLÍK.

Jako jelen touží po zřídlech vodních, tak touží duše má po tobě, ó Bože. Kdyby se bylo svatému pěvci Davidovi, jenž tímto vhodným přirovnáním vyjádřiti chtěl svou velikou touhu po Bohu, té milosti dostalo, jako nám, kteří k velikonočnímu stolu blížiti se smíme, věru, že by nebyl nalezl dostatečných slov k vyjádření své touhy po Bohu a své radosti nad spojením se s ním v tajemství nebeské lásky. Však i naše touha po spojení se s Bohem při velikonočním přijímání jest zajisté veliká, pakli patříme k horlivým, a ne k vlažným křesťanům. Ó jaká radost proudí naším srdcem, když jsme svrhli břímě hříchů s beder svých a očistili se od všeliké nečistoty a oděli se krásným rouchem spravedlnosti a posvěcující milosti; jaká radost, když jsme přivítati mohli nebeského hostě, jenž duši naši chrámem učinil a ji dary svými ozdobil a obohatil. S radostí vzpomínáme si na onen den, kdy jsme poprvé k stolu Páně přistoupili a křestní slib obnovili. Kéž by se ten krásný den opětoval! Proč ne? Co nám překáží, s toutéž věrou, s toutéž touhou, s toutéž nevinností, jako tenkrát, k stolu Páně přistoupiti a křestní slib znovu obnoviti? Co nám překáží, výroční den prvního svatého přijímání a výroční den křestní každoročně slaviti? Příležitost k tomu dává nám Bílá neděle, obyčejný den prvního svatého přijímání. Bílá neděle

je takoruka oktávou Bílé soboty. Po celý ten čas — od Bílé soboty až do Bílé neděle — oblékali se novokřtenci v šat bílý, stav nevinnosti znázorňující. Oblecme se i my v šat nevinnosti, upřímně a skroušeně se zpovídjíce, křestní slib obnovujice a velikonočního Beránka přijímajice.

Dříve nežli katechumeni k brodu svatému přistoupiti směli, byly jim jisté kapitoly z Písma svatého předčítány a vysvětlovány. Tyto kapitoly nesou jméno »proroctví«, a jest jich celkem dvanácte. Nejsou sice všechny vyňaty z knih proroků; avšak jmenují se »proroctví«, poněvadž předobrazují a předzvěstují vykoupění lidstva, křest svatý a nejsvětější svátost oltární. Na památku toho starokřesťanského zvyku čte se dvanáctero těch proroctví každoročně na Bílou sobotu před svěcením křestní vody. Jsouce přípravou k přijetí svatého křtu a velikonočních svátostí, budou i nám vhodným poučením a napomenutím k hodné výroční oslavě našeho duchovního obrození a velikonočního přijímání, jestliže o nich maličko rozjímati budeme, k čemuž čtenáře »Školy« zvu a o trpělivost prosím.

První proroctví líčí nám stvoření světa. Člověk jest korunou viditelného stvoření; on převyšuje všechny viditelné tvory, neboť má nesmrtelnou duši, rozum a svobodnou vůli. »Což jest člověk«, volá žalmista Páně, »že jsi na něj pamětliv? aneb syn člověka, že navštěvuješ jej? Učinils ho málo menším andělů, slávou

a cti korunoval jsi jej a ustanovil jsi jej nad dílem rukou svých. Všecko jsi položil pod nohy jeho, ovce i voly všechny, nadto i zvěř polní, ptactvo nebeské i udělil nám nadpřirozené důstojenství dítek Božích a dědiců království nebeského. »Vizte«, dí sv. Jan evangelista, »jakou lásku nám Bůh prokázal, že dítky Božími

ryby mořské.« Obdivuhodná jest důstojnost člověka již ze stránky přirozenosti své. Ta však nebyla ještě Bohu dostatečnou; neboť on chtěl nás v dobrotě své ještě více vyznamenati; na křtu svatém

se jmenujeme i jsme«. Než i to se zdálo laskavému Bohu ještě málo. On chtěl nás ještě více nad ostatní tvory pozvednouti, on chtěl nás i své božské přirozenosti účastnými učiniti, pokud toho

nevýslovného daru člověk vůbec schopen jest, on se chtěl s námi jak možno nejúžeji spojit; a proto ustanovil velebnou Svátost oltární, proto nás nasycuje pokrmem, jehož ani andělé požívatí nemohou. Vizte tedy, jakou přednost máme před všelikým stvořením, ba i před samými anděly! Buďme si vědomi této převeliké důstojnosti a dejme jí se zřácti v životě svém a v mravech svých, modlice se s církví svatou na Blou neděli: Uďěl, prosíme, všemohoucí Bože, abychom, kteří jsme velikonoční svátky dokončili, tyto z tvé štědroty v mravech a životě zachovávali.

Druhé proroctví popisuje všeobecnou potopu a záchranu rodiny Noemovy. Jenom ti pak uslí zkáže všeobecné, kteří v arše útočiště hledali. Noemova archa byla obrazem katolické církve. Pouze ti, kteří v katolické církvi spásu hledají, budou zachráněni. I nám se dostalo toho štěstí, že jsme byli vzati do záchranné archy, že jsme byli přijati do katolické církve, a sice na křtu svatém. Za tu milost máme býti Bohu vděčnými, a jako Noe vešel ve smlouvu s Bohem, i my máme smlouvu s Bohem učiniti, slibíce mu věrnost a lásku a poslušensví. Učinili jsme ji na křtu svatém, obnovili jsme ji při prvním svatém přijímání: obnovme ji opět ve výroční den prvního svatého přijímání, a duch míru a lásky Boží bude se nad námi opět zastakvívati.

Třetí proroctví vypravuje, kterak Abraham syna svého Isáka obětovati chtěl. Isák byl předobrazem Pána našeho Ježíše Krista, jenž též na svých ramenu na horu Kalvarii nesl ono dřevo, na němž umřítí měl. Nebeský Otec nechal jej zabiti jako obět za naše hříchy. Tato obět kříže, Isákovou obětí předobrazená, obnovuje se při každé mši svaté, a též i sv. přijímání má v nás památku na smrt Kristovu oživovati; neboť svatý

Pavel píše: »Kolikrátkoli tento chléb jísti a tento kalich pítí budete, smrt Páně máte zvěstovati, dokudž nepřijde.« Hleďme však se státi podobnými Isákovi poslušností k rodičům a představeným, podrobujíce se jejich vůli i v těžkých věcech, obětováním všech prací a námah, ochotni tak žiti, jak si to Pán Bůh přeje; pak i nám Bůh požehná, jako požehnal Abrahamovi a Isákovi na hoře Moria.

Čtvrté proroctví popisuje přechod Israelitů mořem Rudým. Rudé moře bylo obrazem křestní vody. I my jsme šťastně unikli hroznému nepříteli, pekelnému Faraonovi, sestoupivše do pramene křestního. I my můžeme s Mojžíšem zapěti hymnus dikůslavný: »Zpívejme Hospodinu, neboť slavně zveleben jest. Síla má i chvála má Hospodin, a učiněn jest mi k spasení. Tenť jest Bůh můj, a oslavovati ho budu; Bůh otce mého, a vyvyšovati ho budu.« Ba vpravdě, třeba nám díky vzdávati a Boha chváliti a oslavovati v čas každý, zvláště však v čas velikonoční, že nás vysvobodil z Egypta hříchů a uvedl do zaslíbené země říše Messiášovy. — V Rudém moři zříme však i obraz nejsvětější krve Páně. Přátelům Božím sloužil tato krev k záchráně; jeho nepřátelům jako Faraonovi k záhubě; neboť kdo nehodně, s Bohem nesmiřen, jeho tedy nepřítel, tuto krev pije, odsouzení sobě pije a stává se vinným věčné smrti. Zachovej nás Bůh před velkým hříchem nehodného přijímání.

V pátém proroctví volá Isaiáš: »Všichni žizniví pojďte k vodám! Proč pachtíte se po tom, co vás nemůže nasýtit? Poslechnouce poslechněte mne, a jezte to, co jest dobré, a kochati se bude v tučnosti duše vaše.« Vidím v těchto slovech vyzvání k účasti na svatém přijímání. I božský Spasitel volá k nám: »Kdo žizní, pojď ke mně a pij! Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete

a obtížení jste, a já vás občerstvím.« Nejsvětější krev Kristova uhasí naši žízeň, nejsvětější tělo Kristovo ukojí náš hlad. Proč se pachtíme za pomíjícím pokrmem, jenž duše nenasytí? Jezme, což dobrého jest, chléb andělský, mannu nebeskou, a duše naše bude se kochati. Nerídíme se podle těch, kteří se jen o tělo, a nikoliv o duši starají, kteří svou radost jen v ukojení nízkých tužeb a náruživostí hledají a vyššího cíle neznají; hledejme spíše radosti čistých a nevinných, radosti nebeských, zvláště při svatém přijímání. Jsouce s Bohem smířeni a očištěni a pokrmem nebeským posilněni, budeme se v Pánu radovati. »S veselím vyjdete«, prorokuje Išaías v téže kapitole, »a v pokoji sprovedeni budete; hory i pahrbkové zpívají budou před vámi chválu, a všechno stromové krajiny plesati bude. Místo ostružiny vzejde jedle, a místo koprivy vzroste myrta, i bude Hospodin jmenován na znamení věčné, kteréž nebude odňato.«

V šestém proroctví napomíná nás prorok Baruch, abychom zanechali bezbožnosti a vyhledávali cest spasy, vyhledávali pramene, z něhož moudrost a pokoj se prýští. »Co jest, Israeli, že jsi se sestaral v zemi cizí, že jsi poskvrněn s mrtvými a počten k těm, kteří sestupují do pekla? Opustil's studnici moudrosti; neboť kdybys byl po cestě Boží chodil, byl bys ovšem v pokoji věčném přebýval. Nauč se, kde jest opatrnost, kde jest síla, kde jest rozum, abys spolu věděl, kde jest dlouhost života, kde jest živnost, kde jest světlo očí a pokoj.« Prorok nás tedy napomíná, abychom opustili poskvrněnou cestu hříchů smrtelných, a abychom se obmyli ve zřídle, z něhož moudrost a rozum se prýští. Zřídlo to není nikde jinde k nalezení jak v domě Božím. »Moudrost vystavěla sobě dům«, čteme v knize přísloví, »vytesala sloupů sedm, obětovala

oběti své, smísila víno a přistrojila stůl svůj. A poslala děvečky své, aby volaly na hradě a na zdech městských: Jestli kdo maličky, pojď ke mně! A k nemoudrým mluvila: Pojďte, jezte chléb můj a pijte víno, kteréž jsem nalila vám. Opustte dětinství a živi buďte a choďte po cestách opatrnosti.« Pijme tedy často ze zřídla moudrosti, a bude světlo očím našim a pokoj srdci a život věčný duši naší.

Sedmé proroctví popisuje vidění proroka Ezechiele. Tento muž Boží viděl před sebou pole rozsáhlé, pokryté vyschlými kostmi; a on prorokoval o těch kostech a přikázal jim ve jménu Božím, aby ožily. I stal se zvuk, a pohnuly se kosti, a přistoupily kosti ke kostem, jednakaždá k té, s níž byla spojena. i žily a maso vzešlo na nich, i kůže roztáhla se na nich svrchu; ale ducha neměly. I řekl Bůh k Ezechieli: Rci k duchu, aby ode čtyř větrů přišel, tyto zabité ově, tak aby zase ožili. Ezechiel učinil, jakž mu Pán Bůh přikázal. I všel duch do kostí, a ony ožily a postavily se na své nohy, zástup veliký, náramně veliký. Takž bude v den vzkříšení. Kostí v hrobech seschlé a zprácnivělé se pohnou a dohromady sepnou; nervy, maso a kůže zas naroste na nich, a ony oživnou. »Aj, já otevru hroby vaše a vyvedu vás z hrobů vašich, lidé můj, a dám ducha svého do vás, a živi budete.« Který duch způsobí s námi tento div? Duch Pána našeho a Boha našeho, jehož moc oživující proudí nejsvětější Svátostí oltářní. Velebná Svátost oltářní je zárukou našeho budoucího vzkříšení a věčného života; Neboť Spasitel náš dí: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ten má život věčný, a já jej vzkřísím v den nejposlednější.« Povídají: Proti smrti neroste žádné zeliny. Ó ano, i proti smrti máme prostředek, bylinu, jež vypučela z kořene Jesse, tajemný klas, jenž srdce člověka posilňuje, a vinný hrozen, z něhož panny

se rodí. Má-li však býti velkonoční svatě přijímání zárukou našeho budoucího z mrtvých vstání k životu věčnému, jest nezbytno, abychom teď vstali z hrobu hříchů svých k životu novému.

Osmé proroctví je opět vzato z Isaiáše. »V ten den«, prorokuje, »bude výhonek Hospodinův ve velebnosti a slávě, a ovoce země vznešené bude a k plesání těm, kteří zachováni budou z Israele... A stánek bude k zastínění ve dne před horkem a za bezpečnost a ukrytí před vichrem a deštěm«. Stánkem tím je, milí čtenářové, oltářní svatostánek, příbytek Spasitele našeho. Tento stánek poskytuje nám stín před horkem náruživosti a bezpečný úkryt před vichrem pokušení. Zde máme se utíkat, když nás nepřítel pronásleduje a nevinnost naši ohrožuje. Zde před svatostánkem, a zvláště ve svatém přijímání nalezneme prostředek k zachování křesťní milosti a nevinnosti. Starostí a prací zemděný otče, jdi k svatostánku, a posilněn budeš. Utrápená matko, jdi k svatostánku, a ulehčí se tobě. Zlým světem ohrožený mladíku, jdi k svatostánku, a zachován budeš. Nevinná panno, jdi k svatostánku, a neklesneš. Jdi, nábožný křesťane, ve svém soužení a pronásledování k nebeskému Ochránci, a on ukryje tě před všelikou zlobou ve stínu srdce svého. »Kdo obývá v pomoci Nejvyššího«, píše David v žalmu 90., »v ochraně Boha nebeského přebývatí bude. On vysvobodí tě z osidla lovců a rameny svými zastíní tě, a pod křídly jeho doufati budeš. Jako štítem obestře tě pravda jeho, nebudeš se báti přístrachu nočního, ani ďábelství poledního...«

Deváté proroctví vypravuje o zabíjení beránka velkonočního, jež před svým odchodem z Egypta Israelité požívatí měli. Tento beránek velkonoční, jemuž žádná kost nesměla býti zlomena, byl obrazem Beránka Božího, jemuž na kříži

nebyly kosti zlomeny jako ukřižovaným lotrům, a jež ani ve Svátosti oltářní nebývá lámán, ačkoliv se způsobu chleba láme. Milý čtenáři, ty jsi na tom mnohem lépe, než Israelité; neboť ty nepoživáš beránka předobrazného, ale skutečného Beránka velkonočního, jež hříchy se světa snímá. Hleď však, abys se stal beránku podobným pokojem, tichostí, trpělivostí, otevřeností a upřímností. Buď povahou svou beránkem, aby o tobě platilo, co církev svatá o katechumenech v čas velkonoční píše: Tot jsou zuovuzrození beránci, kteří přišli k zřídům a jasností naplnění jsou; před obličejem Beránka Božího stojí, oděni v šat bílý.

V desátém proroctví se dovidáme, kterak Jonáš kázal Ninivitanům pokání, a kterak se Tito upřímně k Bohu obrátili. Den, v který dítky křesťanské poprvé přistupují k hodům Božím, volá nám do svědomí hlase mocnějším nad hlas nejvýmluvnějšího kazatele, abychom výhost dali hříšnému životu a opět chodili v nevinnosti dětské. Kamenné srdce by musel mít ten, koho by ani pohled na nevinné a přestastné dítky k polepšení života nepohnul. Obrátme se z celého srdce k Pánu Bohu svému a sperme znovu šat dětské nevinnosti, aby se stkvěl jako šat těch, kteří před obličejem Beránkovým stojí. Nebu leme-li jako jedno z těch maličkých, nevejdeme do království nebeského.

Jedenácté proroctví obsahuje vyňatek z poslední řeči Mojžíšovy. Vůdce lidu israelského sepsal celý zákon Hospodinův ve zvláštní knize, jež ve svatyni vedle archy úmluvy měla býti přechovávána. Archou úmluvy je i srdce křesťana, když Spasitel nás milý do něho vejde a v něm přebývá. Srdce naše stává se při svatém přijímání trůnem Božím. Necht však i zákon Páně v něm odpočívá, abychom o něm neustále přemítali a podle něho se řídili. Synu můj — na-

pomíná nás Šalomoun — nezapomínej na zákon můj, a přikázání mých at ostříhá srdce tvé; dlouhost zajisté dnů i let života i pokoj přinesou tobě.

Dvanácté a poslední proctví vypravuje o třech mládencích, kteří se zdráhali klaněti se zlaté soše Nabuchodonozorově, a kteří proto do ohnivé peci byli uvrženi, avšak andělem Božím od ohně smrti podivně uchráněni byli. Kdož by neuznal a neobdivoval neohrožené víry Ananiáše, Azariáše a Misaele, kteří ochotni byli, raději smrt podstoupiti, nežli modlám se klaněti. Tak neohroženou musí býti i víra naše. I my musíme býti hotovi, raději všechno ztratiti, ba i smrt' podstoupiti, nežli od víry se odchýliti. Kdo ví, zda-li se k tomu i u nás nenaskytne příležitost? Co se stalo ku konci osmnáctého století ve Francii,

může se opakovati opět. Smutné divadlo v Číně může se přenést i na Evropu. Nepřátel víry je dosti jak mezi lidem učeným, tak i pracovním. Vzplanou-li vášně, je rozum slepý. Než i byt k tomu nedošlo, a my neměli příležitosti, věrnost u víře ztrátou statku a životem osvědčiti, přece máme každodenně příležitost, víru svou veřejně vyznávati bez ohledu na posměšky a potupu se strany nevěreckých lidí. Plňme, co víra káže, at je to komu vhod, nebo ne. Na křtu svatém přísahali jsme na prapor Kristův; hlasme se k němu veřejně, před celým světem, vyznávajíce Ježíše Krista. Kdo mne vyzná před lidmi, toho i já vyznám před Otcem svým, jenž jest v nebesích, řekl Pán Ježíš. Ukažme tedy v životě veřejném i soukromém, že jsme katolickými křesťany a učeníky Ježíše Krista.

Blahoslavený Heřman Josef.

(Ke dni 7. dubna.)

Mezi největší a nejněžnější cititele a také miláčky blahoslavené Marie Panny patří bez odporu blah. Heřman nazvaný Josef, z řádu premonstrátského. Milovalť Rodičku Boží tak něžně, tak vše s tak čistým a nevinným srdcem, že po celý život s ní jak s matkou rozprávěl, z přítomnosti její se těšil a tak více v duchu svém na onom světě dlel nežli na zemi. Život jeho byl pro ostatní spolubratry i lidi světské mnohdy nepochopitelným i skutky jeho všechny vyplývaly z úzkého spojení jeho duše s Bohem, a proto zdály se ovšem lidem obyčejným mnohdy podivnými. Heřman od dětinství již zasvětil se cele Bohu, nehledal ničeho na světě než ušlechtnění duše své a proto přivedl

to také na vysoký stupeň dokonalosti. Heřman Josef jest jedním z nejkrásnějších a nejvonnějších kvítků v zahradě svatých a vyvolených Božích, a proto náleží i mezi nejkrásnější ozdoby církve svaté a řádu svého.

Heřman Josef narodil se v Kolíně nad Rýnem asi v polovici dvanáctého století, z rodičů sice jednou bohatých ale později zchudlých. Až posud ukazuje se v Kolíně bývalý rodný dům Heřmanův v sousedství kaple sv. Štěpána. Již u věku dětském ukazoval Heřman jiného ducha nežli jeho druhové v stáří, neboť když tito na ulici si hráli, zašel si malý Heřman do chrámu a tu kleče před oltářem Panny Marie s ní jako s matkou něžně rozmlouval ji pozdravoval a chválil.

A Maria Panna vyvolila si tuto čistou dušinku za dítě své, chránila ji před světem a jeho nástrahami a dařila Heřmana za lásku jeho zase láskou. A čím Heřman více dospíval, tím větší planula v srdci jeho čistém láska k čisté Bohorodičce a Synáčku jejimu. I zjevně, skutky dětinými chtěl tuto svou lásku na jevo dáti. Tak jednou dostal od matky krásné jablko. I spěchal hned s dárkem tím do zamilovaného kostela před sochu své nebeské Matičky a pohlížeje se záníceným okem ku krásnému Ježíšku na jejích loktech pravil: »Ježíšku viš, že nic nemám a rád bych Ti něco dal, mám jen to jablíčko, prosím Tě vezmi si je.« A v tom již jablko Ježíškovi podával.

Ejhle, jaký to div! Ježíšek se nahnul a vzal si od Heřmana podávané jablíčko. Ó jak miluje Ježíš a Matka jeho duši čistou, pokornou a prostou! A takých a podobných výjevů událo se v životě Heřmanově více, neboť láska jeho nehasla, nýbrž čím dále tím více plála. Ký div ale, že taková duše, která jen ve svatosti a věcech nebeských zalíbení měla, nenalezala zalíbení ve světě, že zatoužila po životě, v němž by ustavičně jen Bohu sloužiti a nebe si zasloužiti mohla. A proto ještě ve věku pacholeckém vstoupil do kláštera Steinfeldu u Kolína, nové tehdy řehole premonstrátské, svatým Norbertem založené, a něhož i do království Českého první přišli premonstráté, a to na Strahov v Praze. Ó jak byl šťastným Heřman, když oděn byl v bílé roucho sv.-Norbertské, jak zaplesal, že nosí roucho Marie Panny, která je svatému Norbertu byla podala. Ale jak obšťastnil svým příchodem také celý dům svým příchodem, neboť podobal se andělu, jenž byl vstoupil mezi zbožné řeholníky Steinfeldské. Ličiti život jeho v klášteře, vedlo by nás daleko, toliko připomínáme, že všechny povinnosti své v přísné řeholi

co nejlépe plnil. Prospíval ve vědách, ve zbožnosti, v pokoře, trpělivosti, tak že netoliko mladším, nýbrž i starším spolubratrům zářným byl příkladem. I v útrápách, jichž prost nebyl, těšil se Rodičkou Boží, doporučoval vše Bohu a tak zachoval si klid duše. Jaký život vedl vidno z toho, že sami bratři v klášteře pro jeho čistotu a nevinnost a pro lásku jeho k Rodičce Boží mu dávali jméno Josef To ho ale velmi bolelo, neboť v pokoře své za nehodna se pokládal takového jména. Již si chtěl na bratry proto stěžovati, ale Matka Páně sama mu ukázala, že jí jméno toto na něm milé jest.

Dlel jednou v noci v kostele na modlitbách. A spatřil Pannu Marii v krásné nebeské u oltáře a vedle ní skvoucího anděla. A anděl vzal ruku jeho a vložil ji do ruku Panny a pravil: »Tuto Pannu tobě zasnubuji jako byla zasnoubena Josefovi, abys jméno snoubence jejího přijal a budoucně bude jméno tvoje Josef.« Pokorně podrobil se Heřman tomuto rozkazu. Heslem jeho bylo vždy: »Čas života jest časem pokání«, podle toho se také řídil. Krotil tělo své, aby duch více a více mohutněl a panoval. Proto také, jsa knězem s takou vroucností a zbožností mši svatou sloužíval, že do vytržení upadal a mnohdy několik hodin v takovém stavu setrval. Musil proto od jiných mnohdy posměchu i výtek trpěti; ovšem co je veliké a vznešené před Bohem, bývá malé a nepatrné před lidmi.

Heřman Josef jak žil, tak i zemřel svatě. Na neděli květnou konal ještě sv. obřad v klášteře řeholnic premonstrátek v Hovenu, v úterý po tom však přepadla ho zimnice, tak že musil ulehnouti. Ve čtvrtek velikonočního téhodne, pak po dokonalé přípravě tiše a zbožně zesnul v Pánu. Mrtvola jeho byla pochována v místě jeho smrti. Ale bratři Steinfeldští toužili svatého míti ve středu

svém a proto žádali o jeho mrtvolu. I nastal spor, který teprve rozhodl arcibiskup Konrád kolínský ve prospěch Steinfeldu.

I byl po 7 nedělích otevřen hrob, a hle, ač nebožtik ve vlhké zemi ležel, bylo tělo jeho po tak dlouhé době tak čerstvé a neporušené, jakoby teprve pohřbeno bylo. Zázrak ten potvrdil svatost Heřmanovu i bylo tělo jeho u veliké slávě neseno do kláštera a tam v chrámě slavně uloženo. Lid hned počal Heřmana blahoslaviti a za přimluvu prositi. A Bůh oslavil také svého vyvolence hojnými zázraky na hrobě jeho.

Úcta bl. Heřmana Josefa rozšířila se záhy daleko široko; netoliko řád premonstrátský ctí Heřmana, nýbrž i v celém Německu, Hollandsku i v částech Rakouska, slavné jest jméno jeho. Ku hrobu jeho putovali tisícové poutníkův. Sám císař Ferdinand II. přimlouval se u papeže, aby blah. Heřman Josef za svatého prohlášen byl, což se ovšem pro třicetiletou válku nestalo. I papež Benedikt XIII. ctí Heřmana na výsost a vyžádal si částechku jeho ostatků. Památka jeho připadá na 7. dubna. Jen v kostele Steinfeldském, kde ostatky jeho jsou, koná se slavnost bl. Heřmana Josefa teprve na 3. neděli po velikonoce, poněvadž často 7. duben do pašijového týdne padá.

Kláster Steinfeldský jest zrušen a bývalý klášterní chrám jest nyní farním. V tomto odpočívá blah. Heřman Josef v jednoduché rakvi z ořechového dřeva,

vyzdobené okrasami stříbrnými, která zase leží v krásném sarkofagu z mramoru uprostřed lodi chrámové. Na rakvi této jest alabastrová deska, na níž spočívá socha bl. Heřmana, an leží a Jezulátko v náruči drží. Ke hrobu tomu přichází ohromné množství poutníků, zejména matky, které zde děti své do ochrany bl. Heřmana doporučují. Také v dobách sucha přichází lid prosit o déšť. Svátek bl. Heřmana slaví se v Steinfeldě a Kolíně nad Rýnem velice okázale.

Obrazů blah. Heřmana jest veliké množství, buď se vypodobňuje, jak drží Ježíška v ruce, anebo jak mu Panna Maria podává prsten na znamení duchovního zasnoubení.

Slávu jeho a život vypsalo neméně nežli 120 životopiscův, a to po většině mužů slavných, z čehož vidno, jak znamenitým mužem bl. Heřman byl. V řádě premonstrátském slaví se bl. Heřman jakožto největší světec po sv. Norbertu a proto se i jeho jméno v každém klášteře řádovém, jednomu bratru při obléčce uděluje. Kéž by příklad tohoto vzorného ctitele Marie Panny, čistého anděla v těle lidském, horlivého řeholníka pobídl nás všechny k následování, abychom jako on hledali, »co na nebi jest a ne co na zemi«, abychom vše ku cti Boží konali, Matku Páně nanejvýš milovali a povinnosti stavu svého svědomitě plnili. Pak i přimluva blah. Rodičky Boží a ctitele jejího bl. Heřmana Josefa poskytně nám pomoc vydatnou, útěchu sladkou. Blah. Heřmane Josefe, oroduj za nás!

BOH. HENDL.

Věřím v Boha.

(Část další.)

3. „Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny.“

Několik jen slov zavírá v sobě tento článek víry, a přece jak hluboký, jak veleobsáhlý má význam. Vždyť praví nám, že:

1. Jednorozený Syn Boží, Otcí ve všem rovný, ráčil se vtěliti, a to způsobem nadpřirozeným, skrze působení Ducha svatého.

2. Že ráčil se z čisté Panny naroditi, aby jako člověk nám ve všem roven byl, vyjma hříchu.

3. Že Maria Panna, Matka Ježíše Krista, pravou Matkou Boží jest.

Jak vznešený to význam tohoto článku sv. víry naší! A proto, kdykoli duše křesťanská se tento článek víry modlíš, klaň se v pokoře, lásce a milosrdenství Boha tvého, jenž k vůli tobě tak se snížiti ráčil, že bídou naší lidskou přirozenost na se vzal, dlouhá léta v tomto slzavém údolí s námi dlel, aby jen takto z nás sníti mohl kletbu hříchu, nás sprostiti hněvu Božího a s Bohem smířiti. Ó kdo pochopí tento zázrak večné lásky, nezměrné milosti Boží? Krásně o tom praví sv. Řehoř říka: »Tim, že Kristus božství své s člověčenstvím spojil, udělil lidské přirozenosti vyšší lesk a zmírnil zároveň veličenství božské, tak aby toto lidskému zraku již nebylo nepřístupným.« A sv. Augustin rozjímaje o tom tajemství pravil: »Kristus stal se člověkem takým způsobem, že nepřestal býti Bohem. On, jenž člověka byl stvořil, zůstal Bohem a vzal jen člověčenství na sebe.« A klaně se tajemství tomuto volá sv. Chrysostom: »Vim, že Slovo Boží tělem učiněno jest, jak se to stalo, nevím. Vtělení se Krista Ježíše, jest tajemství yznešené, Boha všemohoucího důstojné.«

Než poslyšme již, co nám o tom zjevno jest. Vykoupení přislíbil Bůh padlým lidem, vykoupení v plnosti času. A čas ten blížil se kvapem. Více než čtyři tisíce let musilo sice pokolení lidské na zázrak tento čekati, po celou tu dobu ozývalo se úpěnlivé volání spravedlivých: »Rosu dejte nebesa a oblačové deštěte spravedlivého, otevři se země a vydej nám Spasitele«; celá řada boho-nadšených proroků těšila lid na příští Vykupitele: »Nebojte se, ale vzmuzte se, neboť Bůh sám přijde a vykoupí vás.« Dlouhá to byla sice doba zkoušky, doba utrpení lidstva, doba bloudění, hříchu a zase kajivosti, ale doba ta mījela rychle a konečně utekla a čas Bohem ku spáse ustanovený nadešel. A tu v malém, opuštěném městečku země zaslíbené, v hornatém Nazaretě, kleč v chudické komůrce své čistá, zbožná Panna, od věků Bohem vyvolená nevěsta Ducha svatého a Matka Spasitelova: Panna Maria. Rty její šepotají slova modlitby, již srdce její plno jest, oči v zanícenosti pohlížejí k obloze, odkud vyjiti má spása světa. Maria modlí se, modlí se duší celou, volá k Bohu a netuší, že zač prosí, již se nyní stane, netuší, že ona má právě býti nástrojem. Než hle, jaký to lesk oslňuje náhle oči její, jaký to zvuk doráží k sluchu jejimu: »Zdráva buď, milosti plná, Pán s Tebou, požehnaná jsi mezi ženami.« Tak zavzněl pozdrav skvoucího se anděla, posla nebeského, tak dává Bůh knížetem nebes pozdraviti vyvolenou Matku Syna svého. Maria slyší, Maria trne; ustrašeně pohlíží na zjev, neboť nemůže pochopiti smysl slov jeho. A anděl jí vykládá dále: »Neboj se Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. Aj počneš v životě a porodíš Syna a nazveš

jméno jeho Ježíš. Tenť bude veliký a Syn Nejvyššího slouti bude a dá jemu Pán Bůh stolicí Davida otce jeho a kralovati bude v domě Jakubově na věky, a království jeho nebude konce.« Ale tu teprve zarmoutila se Maria, neboť panenství své byla Bohu zaslíbila, a proto dovoluje si skromnou otázku: »Kterak se to stane?« A anděl odpovídá jí a odhaluje tajemství Boží řka: »Duch svatý

vstoupí v Tě a moc Nejvyššího zastíní Tebe a protož i co se z Tebe svatého narodí slouti bude Syn Boží.« A jakoby na potvrzení svých slov dodává anděl, že i na Alžbětu tetu její, dosud bezdětnou vzpomněl a praví: »A aj Alžběta přibuzná tvá i ona počala v starosti své, neboť nebude u Boha nemožné žádné slovo.« Tedy všemohoucnosti Boží stane se, co anděl Marii zvěstuje.

A Marii Panna poslušná a pokorná služebnice Boží, nechce takovýmto důkazům déle odporovati; nýbrž oddaně bere na sebe úlohu, již na ni sám Bůh vkládá a praví: »Aj já děvka Páně, staniž mi se podle slova Tvého.« A anděl vyřídív poselství Boží a uslyšev svolení Mariino, odešel. Ó jaká jsou to slova, která jsme právě slyšeli, slova plná sladkosti, plná naděje v šťastnější budoucnost. Již vyvolena jest Matka Spasitelova, již dozvěděla se o úkolu svém mateřském, již svolila a vzala na sebe kříž těžký a bolestný, ale zároveň také velečestný a záslužný býti Matkou Spasitelovou a trpěti s ním. Tak stala se Marie Panna denní, která zvěstovala příští slunce spravedlnosti, Syna Božího, tak učiněna jest archou Nového Zákona, neboť pod srdcem svým nosila Syna Nejvyššího. Slovo jest tělem učiněno a přebývalo mezi námi, blahoslavený život, který je nosil. Blahoslavená jsi Maria, Matko Spasitelova, nade všechny panny jediná jsi vyvolená, jediná jsi vyvýšena! První počátek k vykoupení lidstva jest učiněn, Syn Boží ráčil se vtěliti. Radostná tato událost zůstala ale posud skrytá, toliko několik málo osob svatých a s Marií Pannou úzce spřátelených se o ní dozvědělo. Pak ženich její a ochránce, spravedlivý Josef, týmž andělem zpraven jest o zázraku, který se s Marií byl stal, aby ji i nadále opatroval a vzal na se úlohu býti pěstounem Syna Božího. Dále to byla sv. matrona Alžběta, kterou Marie Panna hned potom navštívila, chtějí jí zvěstovati radostnou událost. Ale sv. tato žena poučena byla již shůry o všem, co se bylo stalo a proto, dříve ještě nežli Marie Panna vypravovati mohla, přivítala a oslovila ji slovy: »Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný jest plod života Tvého.« A vědouc, že Maria Matkou Boží bude, volá Alžběta v udivení: »A odkud mi to, že Matka Pána mého přišla ke mně?« A věříc v zaslíbení Páně, chválí Marii Pannu, že vzala na sebe mateřství Syna Božího a praví: »A blahoslavená jsi, že's uvěřila, neboť vykonány budou ty věci, které jsou pověděny Tobě od Pána.« A Maria Panna vidouc, že Bůh i této příbuzné její, která místo matky u ní zastávala, zjevití ráčil tajemství to: z celé duše své srdečnosti a láskou plná zanotila překrásný svůj chvalozpěv: »Velebí duše má Hospodina a zplesal duch můj v Bohu Spasiteli mém«, atd. (Luk. 1, 47.) A tu zajisté i pobožný Zachariáš, otec předchůdce Páně, sv. Jana Křtitele, zasvěcen jest v radostné tajemství toto. Tak jen málo duší zvědělo o brzkém příští Páně, ale byly to duše nejlepší, duše svaté, hodné zástupkyně pokolení lidského, které také Bohu v prostotě své vřelě díky vzdávaly.

Avšak již blížila se doba, kdy světu zjeveno mělo býti veliké tajemství, příští Vykupitelovo. Syn Boží, jenž z Ducha sv. vtěliti se ráčil, měl viditelně na tomto světě se naroditi. A tu musil i pohanský císař římský ač nevědomky k tomu působiti. Byl totiž Bůh skrze proroka svého Micheáše předpověděl, že očekávaný Spasitel narodí se v městě Davidově v Betlémě. »A ty Betléme Efrata, maličký jsi v tisících judských, z tebe mi vyjde, jenž bude panovník v Israeli a východové jeho od počátku, ode dnů věčnosti«, tak prorokoval již více než před 400 lety prorok Micheáš. (5, 2.) Betlem, z něhož kdysi vyšel nejslavnější král David, byl Bohem ustanoven za rodné místo krále nebeského. Maličký to bylo sice město, ale mělo předčítí slávou města největší a nejbohatší, neboť v něm měl Syn Boží jako člověk uzříti světlo světa.

(Příště dále.)

Co jsou agnůstky?

Od tímto jménem rozumíme elipsovitě zaokrouhlené malé tabulky z čistého bílého vosku, na nichž s jedné strany vytlačen jest obraz Beránka Božího s korouhví a nápisem »Ejhle Beránek Boží, který snímá hříchy světa« a jménem panujícího papeže, a na druhé straně vytištěn jest obraz některého svatého, zhusta Rodičky Boží Marie Panny. Tabulky tyto mající od obrazu Beránka Božího »Agnus Dei« jméno své (zkráceně agnůstky) bývají od papeže v témdni velikonočním slavně žehnány a v sobotu před nedělí provodní tímtež papežem po mši sv. rozdávány. Žehnání toto koná každý papež v prvním roce svého panování a potom vždy jednou za 7 let. Již v dobách nejstarších bylo v Římě zvykem novokřtěncům (v sobotu provodní) dávatí na památku obrázek Beránka Božího z vosku zhotovený. Vosk k tomu bere se ze zbylých paškalů čili svící velikonočních, roku předešlého, do něbož se přimíchá něco sv. křížma a balsámu. Čistý, bílý vosk agnůstek nám připomíná, že Kristus Pán z moci božské přirozenost lidskou z lůna přecisté Panny Marie byl vzal, beze všeho hříchu a poskvrnění. Tiskne se do něho obrázek beránka na znamení onoho neposkvrněného Beránka, který ku spáse lidstva na oltáři sv. kříže zabít byl. Balsám se přimíchává k vosku, což znamená, že věřící křesťané ve všem konání a všech skutecích příjemnou vůni ctností vydávati mají. A sv. křížmo se přidává, aby jim agnůstky ku cti Boží zasvěceny byly, neboť křížmem se znamená vše, co k službě Boží sloužiti má: kněží, chrámy, oltáře, kalichy atd. Tak znamená svaté křížmo ctnost ze všech nejpřednější, svatou lásku. Zajisté krásný to význam posvěcených agnůstek! Všichni novo-

křtění, ano všichni věřící po celý čas života mají býti ovečkami, beránky Kristovými, neboť on jest našim nejvyšším pastýřem, pastýřem duší našich. A jako ovečky milují pastýře svého, jenž se o ně stará a je na dobrou vede pastvu a před vlky chrání, tak i my, ovečky Kristovy máme Pastýře svého Krista nade vše jiné milovati, jemu věrní býti a hlasu jeho ochotně poslouchati. Proto se dával novokřtěncům dárek posvěceného Beránka Božího. Slavně děje se svěcení agnůstek v témdni pašiovém. Agnůstky, jichž je veliké množství, vloženy jsou do nádob a přineseny k sv. Otci, jenž obklopen jsa kardinály a jinými hodnostáři dvoru svého v kapli své je žehná a vodou svěcenou kropí. Modlitby, které při žehnání tomto říká, jsou krásné a významné, a dokazují nám, kterak užitečné jsou agnůstky věřícím, pakliže jen si jich váží a s čistým srdcem na požehnání shůry jim udělené spoléhají. — Prosíť papež v modlitbách těch Boha za milost, aby agnůstky všem, kdo s důvěrou jich užívají, milost pokání a očištění od hříchů a smíření s Bohem vymohly, tak abychom ku svatým a vyvoleným Božím připočtení býti zasloužili. Dále se svolává pomoc Boží na všechny, kdož majíce posvěcené agnůstky Jméno Pána Ježíše vzývají v nebezpečí krupobití, vichřice, bouří, atd., aby všechno zlé od nich odvráceno bylo. Také aby zlí duchové s pokušením svým prekli před praporem Ježíše Krista, který na agnůstkách vytištěn jest. Dále se modlí, aby jako krvi beránka velikonočního potřeně veřeje Israelitů v Egyptě chránili je před náhlou smrtí, tak aby i krév Beránka Božího skrze tyto posvěcené agnůstky chránila věřící před náhlou smrtí, v bouři, na moři, v nebezpečí ohně, a při těžkém a nebezpečném

porodu, a to vše z milosti Syna Božího. Po modlitbách těchto ponořuje papež jednotlivé agnůstky do svěcené vody, z níž je prelati vytahují a osušují. Potom se vodou tou obmývají ti, kdož ku křtu slavnému na Bílou sobotu ustanoveni jsou. Dalšími modlitbami slavnost svěcení agnůstek se zakončuje.

V sobotu provední pak při mši svaté kterou obyčejně papež sloužil, po „agnus Dei“ („Beránku Boží“ před svatým přijmáním) nesou se nádoby s posvěcenými agnůstkami slavnou processí k papeži. Třikrát v této processii poklekne podjáhán a volá: „Sv. Otče, zde jsou nové agnus Dei, které nám zvěstovaly Alleluja!“ „Naplněny jsou velebností Alleluja!“ a kůr zpěváků odpovídá: „Bohu díky Alleluja!“ Potom papež začne rozdávati agnůstky, nejprve kardinálům, kterým je klade na biskupské čepice, které oni v rukou drží, potom jiným přítomným, kolik se mu líbí. Po mši svaté uděluje svatý Otec apoštolské požehnání spojené s odpustky.

Již z tohoto tak slavného svěcení a rozdávání agnůstek vidíme, že církev svatá řadí posvěcené agnůstky mezi čelné posvátné věci a že jim velikou moc připisuje. Proto po všechny časy vážili si věřící křesťané agnůstek, s úctou je chovali anebo při sobě nosili. Agnůstky patřili i mezi posvátné ostatky, proto je zhusta vidíme i na oltářích v reliquiářích.

Císař Konstantin Veliký dal uliti veliký obraz agnůstky ze zlata — ve váze 30 liber — a zavěsiti u křtitelnice svato-Petrské. V hrobě císařovny Marie, choti císaře Honoria a její dcery Stilichon — které žily na počátku V. století — nalezeny jsou agnůstky, dávaly se tedy i zemřelým do hrobu, jako posvátné předměty.

Papež Lev III. poslal prvnímu římskému císaři Karlu Velikému 812 agnůstek s listem o nich jednajícím, a císař přijal je jako drahocenný poklad.

Papež Urban V. zaslal rovněž posvěcené agnůstky r. 1363. v dar císaři řeckému Janu VI. Paleologovi a císař sám vyšel jim naproti a provázel je ve slavné processii do města.

Kéž by zase i u nás obnovena byla úcta posvěcených agnůstek, abychom jimi upomínání byli na Beránka Božího, Ježíše Krista, jenž krví svou nás vykoupil a tak pohnuti byli k lítosti nad hříchy, ku pravému pokání a života polepsení. Moc Boží je neobmezená a působí mnohdy skrze věci nepatrné. I skrze agnůstky působí tatáž moc ku prospěchu věřících a doufajících, vždyť v obrazu beránka Božího jeví se nám největší a nestihlá láska Boží. Protož važno si posvěcených agnůstek a volejme kajicně k Spasiteli: „Beránku Boží, smiluj se nad námi!“

BOH. HENDL.

Řebřík Jakubův.

(Část další.)

Pána našeho dlouhočekání za spasení mějte, píše sv. Petr ve své II. epistole 3, 15., t. j. věřte, že jen dlouhočekáním a milosrdenstvím Páně dojdete spásy, sic kdyby hned trestal, jak jsme hřešili, už dávno bylo by po nás veta. Ať popatříme kamkoli do svého života, do života svých známých a přátel, do časů minulých, přítomných neb budoucích, pokud nám je Bůh zjevil, všude a všude osvědčuje se uvedené slovo sv. Petra, že jenom dlouhočekání a milosrdenství Božímu jsme díky povinni za své spasení; osvědčilo se to slovo i na patriarchu Jakubovi.

Dle věčného úradku Božího byl vyvolen býti předkem, praotcem Spasitelovým a dědicem velikého požehnání časného i věčného. Bůh by byl tento svůj úrdek uskutečnil svým časem, avšak Jakub a matka jeho Rebeka, jakoby se už nemohli dočkatí náplně onoho úradku se strany Boží, sami chtěli provésti, s čím Bůh ještě otáli; víme z minulé úvahy, jak obelstili slepého otce Isáka, aby dal prvorozenského požehnání Jakubovi, a nikoliv Esauovi.

Než co by byl platen býval klam, co platna lest Rebečina i Jakubova, kdyby byl Isák po příchodu a nářku Esauově prohlásil, že se před chvílí zmýlil, kdyby byl požehnání Jakubovi dané odvolal a Esauovi udělil? Avšak nestalo se tak, nikoli z vůle lidské, nýbrž z vůle Boží; Bůh chtěl, aby požehnání Jakubovi zůstalo, proto ho slepý, oklamáný otec neodvolal; čtemeť takto v Písmě svatém: Sotva že Isák řeč svou (požehnání nad Jakubem) dokonál, a když Jakub vyšel ven, přišel Esau a vařené pokrmy z lovu vnesl k otci řka: Vstaň,

otče můj, a jez z lovu syna svého, aby požehnala mi duše tvá. I řekl jemu Isák: I kdo jsi ty? kterýž odpověděl: Já jsem syn tvůj prvorozený Esau.

Lekl se Isák zděšením náramným a více, než může věreno býti, divě se řekl: Kdož tedy jest ten, kterýž dávno uloviv zvěř, přinesl mi, a jedl jsem ze všeho, prve než jsi ty přišel? I požehnal jsem mu a budeť požehnaným.

Uslyšev Esau řeči otcovy zařval křikem velikým a zděšen jsa řekl: Požehnej také i mně, otče můj! Kterýž řekl: Přišel bratr tvůj lstivě a vzal požehnání tvé. Ale on doložil: Právě nazváno jest jméno jeho Jakub; nebo podtrhl (podvedl) mne, hle podruhé; prvorozenství mé prve odjal a nyní podruhé uchvátí požehnání mé. A opět k otci řekl: Zdaliž jsi nezachoval i mně požehnání?

Odpověděl Isák: Pánem tvým jsem ho ustanovil a všechny bratry jeho službě jeho jsem poddal; obilím a vínem zmocnil jsem ho, a tobě po těchto věcech, synu můj, co více učiním? • I Mojž. 27, 30. — 37.

Na ustavičné a nalehavé prosby požehnal konečně Isák i Esauovi, avšak požehnáním skromnějším, nepatrnějším, slabším; velice se lišilo od požehnání Jakubovi uděleného, jež bylo prvorozenské, mesianské. Ó vpravdě, milý patriarcho Isáku, požehnal jsi Jakubovi a budeť požehnaným!

Blaze, třikrát blaze nám, že požehnání zůstalo Jakubovi, zůstalo přes všelikou jeho lidskou mdlou a křehkost, zůstalo pro veliké dlouhočekání a nestihlé milosrdenství Boží. Dobře napsal sv. Petr: »Pána našeho dlouhočekání za spasení mějte«, t. j. vězte, že jen dlouhočekáním a milosrdenstvím Páně docházíte spásy a požehnání.

Zajisté, že nedůstojným prostředkem, lstí a klamem, přiměl Jakub otce svého Isáka, aby vyřkl nad ním slova velebného, věkovitého požehnání; tak věru nebyl by jednal Abraham, jenž majestátně zahájil radu patriarchů starozákonních; proto musil nyní Jakub projíti přiměřenou očistou, aby byl hoden vřaděnu býti mezi velebné patriarchy; musil nastoupiti cestu zkoušek a utrpení; otcovské požehnání vznášelo se nad ním, jako se vznáší blahodárný deštový mrak nad polem; má-li však déšť poli prospěti, musí pole napřed býti vzděláno a upraveno; taktéž i Bůh upravoval nyní a vzdělával srdce Jakubovo; zoral je rádlou soužení a protivnosti, zvlácel branami zármutků a svízeli; nadecházejí mu dnové, v nichž později před tváří Faraonovou v Egyptě vyznal: »Dnů putování mého jest sto třicet let malých a zlých, a nedošly až ke dnům otců mých, v nichž putovali.« (I. Mojž. 47, 9.).

Dnes vidíme začátek oné očisty; jest dosti trudný, bolestný a smutný; musil odejti z otcovského domu do daleké Mesopotamie, rychle odejti; brozil mu smrti oklamáný Esau. Čtemeť takto v Písmě sv.:

»Nenáviděl vřdycky Esau Jakuba pro požehnání, kterýmž byl požehnal mu otec, a řekl v srdci svém: Přijdou dnové smutku otce mého, a zabiji Jakuba bratra svého.

Oznámeno jest to Rebece, kteráž poslavši a povolavši Jakuba, syna svého, řekla k němu: Hle, Esau, bratr tvůj, brozí, že tě zabije. Nyní tedy, synu můj, poslechni hlasu mého a povstane utec k Lábanovi, bratru mému do Háran, a bydliti budeš s ním nemnoho dnů, až by se upokojila prechlivost bratra tvého a přestalo rozhněvání jeho a zapomenul by na to, co's učinil proti němu; potom já pošlu a přivedu tebe odtud

sem; proč bych obou synů zbavena býti měla jednoho dne?¹⁾ (I. Mojž. 27, 41.—45.) Poslechl Jakub; odchází, rychle odchází, ba přechá, utíká. Jaká to změna! Toho se nenadál do požehnání, jež rukama otcovskými naň vloženo. Touže cestou bral se před lety Abrahamův služebník Eliezer, avšak se znamenitým průvodem druhé čeledi a velbloudů, se znamenitými poklady a drahými věcmi; bral se do Háran pro nevěstu Isákovu, do téhož Háran, kamž nyní syn oně vyvolené prchá bez průvodu, všecek opuštěn, jako žebrák; v ruce má jenom hůl a na noc položí si kámen pod hlavu.

Tot jenom zevnější strast přechájejícího Jakuba; což teprv se dalo v srdci jeho, jaká byla strast jeho duševní! Ó věru úzko bylo mladistvému srdci, jež se musilo rozloučiti s drahou matkou, s dobrým otcem, jenž nad to byl sklíčen pro spáchaný na něm podvod a klam; úzko bylo Jakubovi, že se musil rozloučiti s otčinou, se stany, kdež tak blaze byli mijeli dnové jeho mládí; úzko mu bylo, že se musí bráti do neznámé ciziny; úzko mu bylo pro výčitky svědomí. Úzkost ona poháněla ho tak, že prvního dne uběhl patnácte hodin; tak tě bylo vzdáleno město Luza, před nímž ho spatřujeme poprvé nocovati, od Bersabé, kdež byli jeho rodiče i bratr Esau; úzkost ona i v tom se zračí, že se neodvážil ani vejiti do zmíněného města Luzy, nýbrž že nocoval pod širým nebem. Na obloze nebeské trpěly se hvězdičky, klidně se berou svými drahami; avšak v duši Jakubově smutné myšlenky, bol a zármutek; vůkol něho posvátný klid a ticho, uvnitř však ve svědomí výčitka na výčitku. Zajisté, že v duchu skroušenosti a kajcnosti kladl se na tvrdé lože, na tvrdou zemi, položil si tvrdý kámen pod hlavu; zajisté že přemýšlel a v duchu

¹⁾ Kdyby Esau bratra svého Jakuba byl usmrtil, byl by též musil usmrcen býti.

se dotazoval, zdaž Bůh mu ponechá po zehnaní, jež byl od otce ve jménu Božím obdržel.

Ó jak byl potěšen v té své úzkosti nebeským řečníkem! Jak milý, jak krásný byl to zjev!

Vstalt jest.

Lidstva spása, pastýř dobrý, pramen těchy naší, zrazen, zapřen, ztupen, volí souzen býti, kříž rád bere na se a krev nad vše dražší cedí za nás všechny v sklonku svého žití.

Vztýčen kříž, a na něm Kristus nepodoben sobě slova mluví spasná, prosí Boha Otce: »Přijmi, Otče, všechny, odpusť jejich zlobě, v ovčínec svůj uveď, jež jsem pásł, ovce!«

Hlas zní bolný, hlava klesla, Kristus skončil strasti, mrtvé srdce, němá ústa, zbledla svatá líc, ďábel zmožen, lid vykoupěn, získán nebes vlasti; dal Bůh všecko — Syna svého; nemohl dát více.

Mrtvé tělo ve hrob dali, libou vůni dýše, a stráž četná u hrobu dlí, kámen hrob ten kryje; smutek všudy, bol nad ztrátou Krále nebes říše v Marie a apoštolů, v nitro všech se ryje.

Jest den třetí — časné ráno — puká tvrdá skála; hrob otevřen, stráž se děsí, vidí Krále Krista, a u hrobu v slunce jasu bytost krásná stála. »Vstalt jest Kristus«, volá anděl, »vstalt jest dozajista.«

Kristus slavný z hrobu povstal, povstal z hrobu noci, jas a krása — tělo slavné jako slunce září, Kristus vítěz ďábla zmohl, smrt zmoh' vlastní mocí, nesmrtelnost, věčná radost jeví se mu v tváři.

Plesej každý v srdci, radost chovej v duši, Kristus mrtvův ožil, v slávu změnil strasti, snášej každý křivdy, živ buď, jak se sluší, vzbudí tebe Kristus, bys žil v nebes vlasti.

FR. P. KOSÍK.

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část dalš.)

9. Setkání plno velkých následků.

Slunce klonilo se k západu a z údolí a slují zdvihaly se tmavé mlhy. Pohnali jsme unavené koně k rychlejší chůzi, abychom dorazili na nejzadnější rameno, dlouze roztáženého Sanninu, kde dle výpovědi Drusů nacházel se khan. Tam jsme chtěli přenocovati. Kdybychom byli měli stany, mohli jsme ihned se roztábořiti, pod volným nebem však nechtěli jsme se přece rozložit. Konečně spatřili jsme cosi před sebou, co se v šeru večera velikému balvanu skalnímu podobalo, jakých jsme již dnes a před tím dosti viděli. Pravidelná podoba tohoto tajemného »cosi« učinila mě více pozorným a tu již ozval se radostný výkřik

v čele naší čtyř jedoucího Drusa. Co jsem nočním, či dosud večerním, šerem oklamán, za skalní balvan pokládal, byl toužebně očekávaný khan, naše stanoviště po denních útrapách. Ovšem byl to khan bez hostinského, ale budova dosti prostranná. Jeho asi sedm metrův vysoké zdi byly postaveny z prostých na sebe položených kamenův a na místě malty byly prostory mezi kameny ucpány mechem. Dle východního způsobu plochá střecha byla zhotovena z kmenův palmových vedle a přes sebe položených a prostory vzniklé rovněž mechem a zemí by'y ucpány. Na střeše mimo to ležela i vrstva kamení. Toto kamení mělo střechu jako těžiště proti víchorům chrá-

niti. Naši koně rehtali radostně, když byli odsedláni a do stáje zavedeni. Vedle stáje byla místnost, kterou Drusové pro sebe ihned opanovali a pravili mě, že tato prostora jest — jak bych se vyjádřil — jakýs druh čeledníku, ana třetí místnost a ta poslední obyčejně pro »panstvo« se rezervuje. Moji lidé mysli-li to zcela vážně se svým návrhem, mě však zdál se komickým, neboť nábytek v panském i čeledním »pokoji« byl tentýž, to jest: ani v jednom ani v druhém pokoji nebylo předmětu, jenž by nábytkem zván býti mohl. Tam i zde byla podlaha nerovná, upěchovaná země a

uprostřed byla prohlubeň, kdež několik kusů ohořelého dřeva leželo, které jsme zapálili, abychom si posvítili a nějakou večeri uvařili. Nejschopnější ku obývání vypadal vlastně stáj. Neboť několik věchtů slámy, které jsme zde našli a sedla našich koňův, která na dřevěných rahnech ve zdech visela, skýtala stáji jakési domáckosti oproti oběma »světnicím«, kde čirá pustota ze všech koutů zírала. Na moje vyzvání ubytovali jsme se všichni v »panském« pokoji, kde jsme se kolem doutnajícího uhlí rozložili a svůj skrovně odměřený večerní chléb pojídali.

(Přistě dále.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

IX. Povstání v Číně.

Zajímavý jsou případy, kdy missonáři nebo misijní sestry takorba zá-zrakem smrti unikli. Jeden takový případ líčí nám sestra Gerardina Freyburgerova, která s ostatními svými spolusestrami prchla z města Tie-lingu a šťastně se dostala do ruského města Vladivostoku a odtud do Nagasaki v Japonsku, odkud právě zajímavou svoji zprávu o svých osudech na útěku podává.

Sestry se právě na nové stanici v Tie-lingu byly zařídily, důvěru obyvatelstva si získaly, v osmi měsících již na tisíc umírajících dětí pokřtily, nový sirotčinec skoro dostavěly a na přijetí 35 dítek se připravily, když z nenadání bouře se strhla. Sestry uchýlily se v noci z 3. na 4. července na ruskou vojenskou stanici nedaleko města. Dne 5. července byl učiněn pokus, drahou dostati se do Ing-tse. Ale vlak byl na cestě zástupem Boxerů napaden a zastaven. Nezbyvalo tedy než se do Tie-lingu vrátiti. Dráha byla zbořena a cesta do Ing-tse zatarasena. Dne 7. července večer podnikli Boxeré a čínští vojáci útok na ruskou stanici. Po krátkém boji hlouček kozáků

nepřítele odrazil. Avšak na další pobyt tam nebylo lze pomysleti. V noci ze 7. na 8. července byly učiněny přípravy k útěku na sever. Rusové zachytivše čínskou poštu našli rozkaz císařovnin, všechny Evropany povraždit. Za takových okolností nesměly jsme mařiti čas. Chráněna kozáky dala se karavana, celkem asi 500 osob, mezi nimi sestry božské Prozřetelnosti, dva misijnáři a četní křesťané, na pochod.

»Celý osmý červenec«, vypravuje sestra Gerardina »jeli a šli jsme bez přestávky. Brzy dostavil se hlad, ježto jsme pro krátkost času byli špatně potravina-mi se zásobili. Vzpomněli jsme si na Krista Pána, jenž také kdysi lačněl. Po 14 dní trpěli jsme nouzí a hlad. Často živili jsme se planým ovocem. Nejednou byl kousek čokolády a sklenice vody naší jedinou potravou. Abychom se vyhnuli menším městům, obcházeli jsme divokými pustinami. Obtížný byl zvláště přechod přes pohoří Ká-jüen. Tam se kozáci srazili s čínskými vojáky. Za žhavého vedra slunečního snažili se upřehlici co nejdříve sejiti do roviny. Jistý ruský katolik nabídl sestře před-

stavené své rámě. Konečně však ani to nepomohlo a sestrám bylo se odhodlati, ponejprv za svého živobytí vystoupiti na koně.

Konečně dospěla karavana k ruské železniční stanici, která na štěstí nebyla ještě zbořena. Tam jsme si poněkud odpočinuli. Šálek polévky a voda, to bylo vše, čeho nám poskytla kuchyně. Ve 14 dnech byla karavana třikrát napadena. Poslední útok byl nejsilnější. Jeden kozák padl, tři byli ranění. Celou noc potom táhli jsme dále bez přestávky, ač na nejvyšší únavu a hladovi. Kozáci sháněli potravu jako v nepřátelské zemi. Sotva se ukázala nějaká vesnice, strhla se práva honba na kuřata, husy, kachny a ušipané a kořist pak pekla se na rožni. Tak dostalo se tu i tam i sestrám několika soust pečeně.

Jedenkrát jsme také právě takovýmto způsobem obědvali, když najednou začaly hvízdati kulky. Byli jsme zase napadeni Boxery. Každý hleděl se zachrániti jak mohl. Plni strachu skrčili jsme se na malém dvorku, s námi dva missonáři a naši křesťané. Boj byl čím dál tím urputnější. Skryli jsme se do slámy a chrastí. Dostali jsme rozhršení a připravili jsme se na smrt. Za takových okolností mizí všechna bázeň lidská. Každý vyznává veřejně svou víru. Jeden z našich pravoslavných soudruhů pravil: „Nic se nebát! stojíme pod ochranou katolických kněží!“ Okolo půlnoci nebezpečení pominulo. Táhli jsme dále. Na dalším pochodu kozáci všechno zapalovali, aby Číňanům nahnali strachu. Časem trpěli jsme hroznou žízní. Brzy byl náš povoz pln raněných. Ženy a děti musily jim udělati místo. Mnohé z nich nemohly pro přílišnou únavu s námi dále a zůstaly zpět. Bůh ví, co se s nimi stalo.

Abychom se vyhnuli městu Koan-čeng-se, učinili jsme opět velkou okliku. Přes to napadli nás Číňané a bylo jich 1000 mužů, našich 150 kozáků. Avšak hned zpočátku padl čínský generál a jeho vojsko se rozprchlo. Prapor a zásoby potravin byly ukořistěny a mezi uprchlíky rozděleny. Večer byli tři padlí kozáci pochováni. Velitel prosil jednoho z missonářů, aby hrob zažehnal. Pohřeb byl velmi slavný a pravoslavní Rusové zpívali vážné velmi krásné písně. Pohled

na zpustošenou dráhu, na vytrhané koleje, přelámané telegrafní tyče, spalené nádražní stanice kozáky podráždil; bez milosrdenství skolili každého Číňana, který jim přišel do cesty. Sestry při takovém krvavém divadle obcházel hrůza. Jednou nabídl kozák sestře Gerardině slunečník Číňana právě zabitého. Bylo totiž hrozné vedro a sestra chránila se před úpalem slunečním svým kapesníkem. Aby kozáka neurazila, přijala krvavý dar a nad sebou rozprostřela.

Konečně bylo v dáli viděti lesklý pruh vinoucí se na obzoru a kozáci dali se do radostného jásotu. Byla to řeka Sungari, jež teče na rozhraní mezi územím čínským a ruským. Ubozí uprchlíci uslyševše radostnou zvěst, nabyli nové zmužlosti. Brzy na to přišla nám všitice švadrona kozáků z pohraniční stanice. Ruský inženýr na stanici pozval nás ke stolu. Po dlouhém čase mohli jsme se zase jednou rádně nasytiti. Rusové dělají málo poklon při jídle. Stáli se přístrojů a každý si vezme stoje nebo sedě co a jak mnoho chce. My jsme činili totéž.

Přelapili jsme se přes řeku a jeli jsme pak po železnici do města Harbinu. Sestry vyhledaly si místočko v krytém voze nákladním. Poněvadž však v noci se dalo do deště, uchýlilo se do téhož vozu mnoho jiných uprchlíků, takže na spánek nebylo pomyslit. V Harbině nás všechny, zvláště sestry, slavně přivítali. Na nádraží stálo velké množství lidu. Mnozí plakali radostí. Domnívali se totiž, že všichni Evropané byli v Číně povražděni. Vojenská hudba hrála; kočáry stály pohotově, aby nás do města zavezly. V obrovské dvoraně byl připraven stůl pro 200 osob. Ruský generál nás uvítal a zavedl nás na první místa. Ó milá ctihodná matko! Vy byste byla zajisté uprostřed onoho nádherného světa svých chudých dětí nepoznala. Vedle nás seděly ruské paní a slečny, nám naproti pravoslavný ruský duchovní. Povstav pronesl nám v ruské řeči připítek, velebil naši statečnost, obětovnost atd. Všichni hosté souhlasili s jeho vývody a hlasitě a zdvořile nám připíjeli. Po hostině byli jsme všichni fotografováni. Nechali jsme si všechno líbiti, všechno pro milého Pána Boha.

Méně příjemný byl úkon, kterému se bylo potom sestrám podrobili. Nemohouce cestou ani prádla zaměnit, byly plny hmyzu. Nezbyvalo tedy, nežli oboje a Ruskem vypukla válka Ženy a děti, — oznamovali Číňané — nechat se odstraní a zavedou na bezpečné místo; ozbrojeného průvodu však jim netřeba. Rusové věřili této čínské zprávě, ale misijnáři pokládali ji vším právem za úskok a klam. Na dva parníky a tři vlečné lodi bylo vměstnáno 3000 osob, které se měly dopravit do bezpečného území na řece Amuru. Na palubě nebylo možná se hnouti. Mimo to nastalo deštivé počasí a plavba se tím značně zdržela. Třetího dne blížily se lodě čínské pevnosti San-pingu, a misijnáři se obávali možného útoku se strany Číňanů. A skutečně čekalo v pevnosti 2000 čínských vojáků na křesťanské uprchlíky, mýlnice je povražditi. Zatím přišlo tam předešlého dne 4000 Rusů, jižto posádku porubali. Následkem deštivého počasí se parníky o den opozdily, a to bylo štěstím pro uprchlíky.

Z řeky Sungari vjely parníky do Amuru. Za několik dní připluly do Chabarovky, krásně položenému a zkvétajícímu městu ruskému. Bohužel nenalezly tam sestry žádného katolického kostela. Ve 30 hodinách zavezl je potom vlak do Vladivostoku, kde nalezly laskavé přijetí u katolické rodiny. Dne 7. srpna vstoupily na japonskou loď a dostaly se šťastně do japonského města

důkladně očistiti a zaměnit. Ale v Harbinu nebylo dlouhého pobytu. Zvláštní depeši oznamoval místokrál sousední čínské provincie ruskému generálovi, že mezi Čínou

Ženy u

Nagasaki, kde se věnovaly ošetřování raněných v čínské válce japonských a francouzských vojinů.

* * *

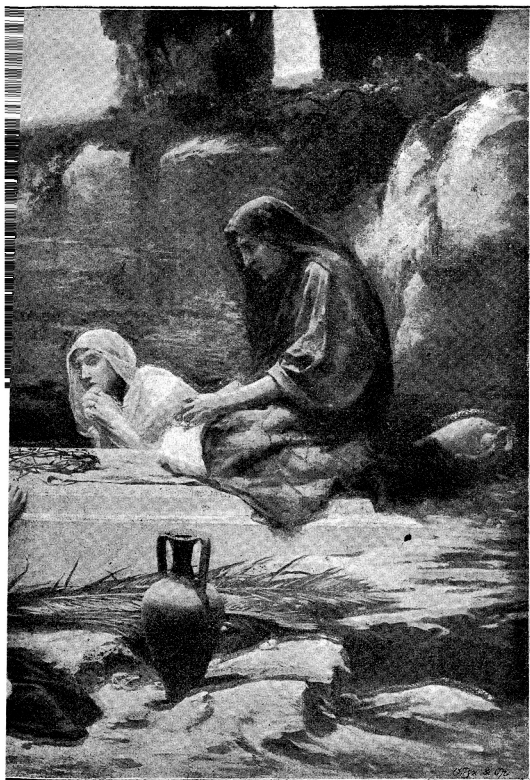
X. Stanice Srdce Páně v Luali.

Ze stanice Srdce Páně v Luali v Africe píše missijní sestra Maria Bertha:

»Konečně jest mi možno, abych slibu svému dostála a podala zprávu o naší missii. My missijní sestry v srdci Afriky, ohklíčeny pralesy, věnujeme se, zvláště výchově dětí abychom co možná nej-dříve mohly založiti křesťanské rodiny a obce. Naše dívky, počtem 60, jsou mravně a pilné. Mimo učební hodiny zaměstnávají se pracemi domácími a polními.

Naše velké sady, oseté kukuricí, maniokem, boby a banány letos velkým a dlouhým suchem mnoho trpěly. Nicméně není u nás ještě tak zle jako v pobřežních krajinách. V březnu dostavily se silné bouřky, tak že žeň bobů a kukurice bude asi dobrá.

Abychom co možná nejvíce duší pro nebe získaly, věnujeme se zvláště službě nemocných. Naše nemocnice, stará to a nízká slaměná chatrč, je bohužel příliš malá, aby všechny nemocné pojmouti mohla. Rády bychom jim poskytl lepšího útulku, ale nedostává se nám peněz. Nemocní jsou však šťastni a spokojeni, postaráme-li se jim aspoň o léky a potravu. Obvazující jejich rány a ošetřující je, snažíme se, abychom ubožáky ve víře křesťanské vyučili. Křesťanské skutky milosrdenství jsou těmto divokým synům přírody nejlepším důkazem, že Bůh i nad nimi se

obu Páně.

smiloval a je svými dítkami míti chce. S pevnou důvěrou odevzdávají se pak do nejsvětější vůle jeho, prosí za křest sv. a pak plní radosti, že již jsou dítkami Božími, hledí bez bázně a

strachu vstříc blížící se smrti. Takové případy jsou pak pro nás sladkou útěchou a hojnou náhradou za všechnu práci a neméně i mocnou pobídkou, abychom v namahavé práci neustávaly.

Dítky na smrt nemocné křtíme obyčejně potajmu, ježto pohanští rodičové se domnívají, že křest smrti buďto přivozuje aneb aspoň urychluje. Bohužel zaslepenost, se kterou pohané modloslužbě jsou oddáni, je veliká a naplňuje nás žalem. Jak mnoho ukrutných obětí vyžaduje zde denně pošetilá pověra! minulý týden unřel v sousední vsi bratr jednoho z našich mladých chovancůouchotěmi. A co neučinila matka zemřelého? Povolala všechny čaroděje z okolí, aby vypátrali, kdo že smrt dítěte zavínil. Modloslužebníci poznačili 14 osob jako vinníky, tak řečené dušežrouty. Ubohým

bylo se podrobiti zkoušce jedem t. j. musili na důkaz své nevinny vypítí jed. Rozumí se, že všichni zahynuli. Mimo to byl jeden otrok za živa upálen, jiný za živa pochován. Také pohlavár Manihema dal teprv včera opět jednoho otroka za živa pochovati.

Všechno to naplňuje nás žalem, ježto jsme si vědomy, že takovým zlořádům zabrániti nemůžeme. Tu nezbyvá, než trpělivě vyčkati, až Bůh sám se smiluje nad slepotou ubohých pohanů a dopustí, aby slovo Boží missionářůhlávané zatvrdelá srdce obměkčilo, v nich se ujalo, a pevné kořeny zapustilo.

Z Komárova u Brna. Vzdávám věčné díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za obdržanou pomoc v duševních i tělesných nesnázích. *M. S.*

Z Majetína. Dík svůj skládám božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie za milost mi prokázanou, že moji známí mého povzbuzení poslechli a v hojném počtu svaté svátosti přijali. *J. R.*

Ze Strážnice. Jistý mladík vzdává tisícere díky božskému Srdci Páně a přecistému Srdci Panny Marie, jakož i sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby, která byla vyslyšena s přání, aby každý v trudných záležitostech k božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie se utíkal. *M. M.*

Z Olomouce. Jistý studující vzdává nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za pozdravení z choroby. *J. P.*

Z Prahy. Nejsrdečnější díky vzdáváme božskému Srdci Páně, Srdci Panny Marie, matěři sv. Anně, sv. Janu Nepom. a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení a uzdravení z těžké nemoci. *F. A. B.*

K. Z. vzdávám díky nejsladšímu Srdci Pána Ježíše, že na přímluvu Panny Marie svato-hostýnské, sv. Josefa a cti-hodného sluhy Božího Martina Středy byla jsem uzdravena z těžké nemoci.

Od Rajhradu. Obrátila jsem se s důvěrou k božskému Srdci Páně, k blahoslavené Panně Marii a sv. patronům za uzdravení matky z nebezpečné nemoci. Konala jsem 9denní pobožnost k Panně Marii lúrdské. Byla jsem díky Bohu vyslyšena a matka má se pozdravila. Vzdávám tuto díky nejvroucnější nejsvětějšímu Srdci Páně, bl. Panně Marii a všem svatým. *„Čendřka Školy“.*

Z Olomouce. Dle učiněného slibu vzdávám tímto nejsv. Srdci Páně, nejblahoslavenější Panně Marii a sv. Josefu vroucné díky za dobrotivé vyslyšení v důležitých záležitostech. *C. F. P.*

Z Mor. Ostravy. Dvě přítelkyně vyslovují sv. Antonínu vřelé díky za pomoc při nalezení ztracené věci.

Přináším úcty plné díky nejsvětějším Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie a sv. Josefu za udělenou službu.

M. S. Brno.

Záchrana mládeže.

(Hlavní úmysl.)

Jestli nebudou naše školy proniknuty duchem křesťanským, jestli dítky již v klinu matek nenaučí se zbožnosti a ctnosti, nemáme od mládeže nic dobrého k očekávání, tak nařikají všichni, jimž záleží na blahu lidstva. Jen opravdu křesťanské vychování dá nám křesťanský smýšlející pokolení a s tímto vychováním musí se záhy začít, má-li jaké ovoce přinést. Ano vychování staniž se hned v den narození dítky. Duše dítěte podobá se čerstvému praménku, jenž ze skály vyvírá a malým jezírkem se pak stává. Vše se v tomto praménku zhlíží v záři sluneční, tráva i stromy, měsíc i hvězdy, ale i mraky s blesky i dravé ptactvo se svou kořistí v ostrých drápech. Tak vše vtiskuje se duši dítěte, dobré i zlé, krásné i šeredné. Ve vodě se vše zase ztratí, v duši však zůstává vše vžet. Jak dobré tak i zlé pouští kořený do duše vnmavé a roste, roste i s dítětem až nabude rozumu, pak ukáže se ovoce dobré nebo zlé. Proto mají rodiče dítky své i v nejtěšším mládí opatrovat a střežit jako zřítelnicí oka svého. Než na to není dosti, když chlapeček nebo dívčinka zůstanou nevinými až do té doby, kdy jdou k první sv. zpovědi a sv. přijímání anebo snad i několik let později. Nejhlavnější věcí jest, aby se pak jednou sami rozhodli pro dobré, pro ctnost, když počínají býti samostatnějšími. Dětství jest jako ráj prvních rodičů. Jako těmto nadešla doba zkoušky, tak přichází i dítkám, když dospívají, ze školy vyjdou, taková doba zkoušky, aby se rozhodly buď pro Boha, nebo proti němu, by zůstaly buď Bohu a jeho přikázáním věrnými, nebo aby stráslý se sebe jho zákona Božího i lidského. Pokušení to je někdy hrozné. Svět láká, pojďte, užívejte světa, ověňte se růžemi, dokud jste mladí, dokud žijete, tu máte čest, bohatství, slávu, rozkoše! Uvnitř probudí se vášně a náklonnosti, tyto zatemňují rozum, jenž vidí jen tu krásu, propast bídy nevidí. K tomu všemu přidružuje se špatný příklad jiných mladíků a dívek, kteří již zaprodali duše světu i ďáblu. Hochu nastává tento okamžik, když odchází z domu do světa, na svobodu, dívce tehdy, když jest uvedena do světa, anebo má svou domácnost založiti. Mladíku, dívce ukáží se dvě cesty, na pravo, na levo. Může jít po té nebo po oné cestě, ale na tom záleží, aby šel a zvolil tu pravou cestu, by na ní nezabloudil.

V severní Americe nad řekou Missouri stál na rozhraní obydlí a začínající pouště ještě do nedávna vysoký sloup s rukama kazujícími směr, jedna do Kalifornie, druhá do Mexika. Pocestní tudy jdoucí přečetli si nápis, vydali se na cestu do zlatonosných zemí plni naděje. Než cíl byl sta a sta mil daleko. Mnozí ztratili směr cesty buďto na poušti nebo později zbloudili a bídně zahynuli. Takový ukazovák na rozcestí mládeže má také dvě ramena, jedno ukazuje pravou vlast, nebe s radostmi a odměnou, k níž vede víra, druhé ukazuje falešnou zemi, plnou pozlátka, s pomíjejícím bohatstvím a rozkošemi, k nimž převracená vůle člověka vede a strhuje. Kdo se na tuto poslední cestu vydá, zahyne, ne-li na těle, tedy na duši.

Hlavními nebezpečími mládeži za doby nynější jsou hostince, továrny a podniky průmyslové, hledání práce v cizině, služba v domech nekřesťanských, přebývání cizinců na osadě, rozličné slavnosti, veřejné kratochvile a zábavy. Velikou záhubou pro mládež jsou hostince, kdež trpí se a podporují veliké neřady, hýření za času nočního, za služeb Božích, nepočetné řeči a písně, taneční zábavy, karban a podobné. Dále továrny a jiné podobné podniky, při kterých mnoho lidí obého pohlaví a rozdílného stáří zaměstnáno jest. Místa tato bývají semenistém nemravnosti, nákazou jedovatou duši mládeže ano i dospělí často neodolají pokušením těžkým. K tomu přidáme opilství; člověk po klopotné práci, hledá v nestřídmosti a prostopášném životě jakousi náhradu za to že musel pracovati.

Vliv práce v továrnách na dívky dospělé bývá záhubný pro mravnost obecnou. Znalci poměrů v továrnách dosvědčují, že mravnost dívek pracujících v továrně velice klesá a tím se bolestná rána zasazuje budoucím rodinám. Mnohá mravní zkáza pochází také z toho, když odcházejí mladí lidé do světa po práci, po službě a jiném povolání. Přebývání cizinců na osadě bývá velmi často příčinou, že lehká a špatná zásada se rozšiřují a mravy lidu se porušují. Slavnosti rozličné a zábavy, často-li se dějí, též škodí, zdržují od služeb Božích, podporují nestřídmost a nepořádky. Zdrojem mravní zkázy mládeže dospívající bývají také hříšné, nepočetné známosti různého pohlaví, scházení se, toulání večerní a noční, a pak taneční zábavy, kteréž dávají podnět smyslnosti, zavádějí k nestřídmosti, k domácí krádeži a jiným neřestem a konečně k hanbě.

Odstraňte tyto škůdce a mládež dospívající bude částečně zachráněna. Než to by ještě nepomohlo, kdyby se pokušení tato mládeži odsírala, musí se jí něco za to dáti užitečného, a to jsou zbožná bratrstva pro jinochy a dívky, to jsou jednoty sv. Josefa, jednoty panen, kongregace Mariánské, to jsou poučující schůze, ušlechtilé zábavy, čtení dobrých a nábožných knih, účta a láska k Ježíši Kristu a přecistě Panně Marii, poměrné vzdělání u jinochů i dívek, ustavičné zaměstnání a práce, ostražitost a upřímná zbožnost. Proto, kdo chce zachránit mládež od záhuby ji brozící, neskládej ruce v klín, nenaříkej, ale chop se díla, navnaď ji pro zbožné bratrstvo, založ jednoty svatého Josefa pro mužské, jednoty panen, poučuj, varuj, posluž dobrými knihami, dej mládeži dobrou, zdravou a ušlechtilou zábavu, nebude se pak shánět po špatnostech.

K tomu ovšem potřeba jest obětí mravních i hmotných, ale za to bude dobrý výsledek radostí a odměnou tvou. Kdo dobré vůle jsi, přilož ruku k dílu! Rodiče, přátelé mládeže, vynaložte všechny síly na záchranu její a zachráníte celé budoucí pokolení. Přiveďte mládež k slunci lásky, ať ohřeje se srdce její a naplní nadšením pro ctnost. Sluncem tímto jest nejsv. Srdce Pána Ježíše s jeho starou a věčně novou krásou s jeho vše obsahující láskou. Kdo mládež k Srdci Páně přivede, přivede ji k prameni života, z něhož může pít, aby nežíznala na věky.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachránění dospívající mládeže a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporujeme spolky ve prospěch mládeže.

Úmysl v květnu: Duch obětavosti.

Úmysly apoštolátu modlitby.

' březnu modleme se o ducha křesťanského v rodinách

Ustanoven a žebnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
1.	P.	Kopi a hřebů Páně. Sv. Rudesinda, bisk. (909). — Pobožnost křížové cesty. Za pravou kajicnost. Za těžce nemocnou. Rozšíření úcty sv. Josefa.	
2.	S.	Bl. Anežky České, řeh. (1282). — Ženské řehole ve vlasti naší. Nemocný jinoch. Pokoj a mír v zemi naší. Sv. patronové, chraňte nás. Kajníci.	
3.	N.	Neděle II. postní. Bl. Bedřicha, op. ř. prem. (1177). — Zdar missim. Povolání ke stavu duchovnímu. Zbožné vychování mládež. Řády ve vlasti naší.	
4.	P.	Sv. Kazimira, krale. (1438). — Duch zbožnosti v rodinách. Císař a král náš. Odstranění záhubných rozbrojů. Postní kazatelé. Zpovědníci. † opat.	
5.	Ú.	Sv. Kunhuty, cis. ř. sv. Ben. (1040). — Touha po dokonalosti křesť. † císařovna Euska. Dar osvěcení rozumu. Za mocnou přimluvu Panny Marie.	
6.	St.	Sv. Kolety, p. (1447). — Obnova srdcí našich. Zdar podniků. Za těžce nemocnou osobu. Za trpělivost a setrvání v dobrém. Duše v očistci. † otec.	
7.	Č.	Sv. Tomáše Akvin., vyzn. a uč. cír. (1274). — Katol. školy vysoké. Bohoslovné ústavy. Obrácení dvou mužů. Odvrácení pokušení. Dar moudrosti.	
8.	P.	Plátna Páně. Sv. Jana z Boha, zakl. ř. (1550). — Pobožnost k umučení Páně. Obrácení velkých hříšníků. Za Boží požehnání. † kněží. Sirotci.	
9.	S.	Sv. Františky Řím., vd. (1440). — Školní mládež. Tři ubohé rodiny. Za trpělivost nemocným. Vzpružení hnutí katol. Duše v očistci. † matka.	
10.	N.	Neděle III. postní. Sv. 40 vojinů, muč. v Sebaste (320). — Dar křesť. statečnosti. Obrácení dlouholetých nekajníků. Za bázeň Boží naší mládeži.	
11.	P.	Sv. Vincence, muč. (630). Neohrožené vyznání víry. Povolání ke stavu duchovnímu. Obrácení opiče. Napravení muže. Umirající. Čistota srdce.	
12.	Ú.	Sv. Řehoře Vel., pap. uč. cír. (604). — Sv. Otec Lev XIII. Vítě ství sv. církve nad nepřátele. Zvelebení zpěvu církev. Obhajci zájmů církve sv. Kněžstvo.	
13.	St.	Sv. Nicephora, bisk. (1828). — Sjednocení narodů u víře katol. Katolíci v Anglii. Misie mezi pohany. Spolek sv. Děství Ježíšova. Zpovědníci.	
14.	Č.	Sv. Mathidy, cis. (968). — Duch křesť. v rodinách. Obnova společnosti. Za trpělivost souzeným. Za hojné kajeniky v době velikon. Rodina.	
15.	P.	Pět ran Krista Pána. Sv. Longina, m. (80.) — Za lásku k ukřižovanému. Postní kazatelé. Odvrácení těžkých pokušení. Nemocní. Duše v očistci.	
16.	S.	Bl. Klementa, vyzn. Moravana (1820). — Úcta sv. patronů našich. Řád kazatelský. Jednota sv. Methoda ve Vídni. Horlivost v dobrém. † sestry.	
17.	N.	Neděle IV. postní. Bl. Jana Sark., m. (1620). — Velepasířové naší. Sv. att patronové naší, chraňte nás! A oštolat sv. C. a M. v zemích slovanských.	
18.	P.	Sv. Gabriela, archanděla. — Dar vroucné pobožnosti. † kněz. Pokoj a mír v zemi naší. Církev na východu. Pronásledování katolíci. Duše v očistci.	
19.	Ú.	Sv. Josefa, pěstouna Páně. — Úcta sv. Josefa. Církev sv. Sv. Otec Lev XIII. Císař a král náš. Řád benedikt. Jednoty sv. Josefa. Dar čistoty.	
20.	St.	Sv. Cyrilla Jerus., bisk. uč. cír. (381) — Obrácení rozkolných Slovanů. Katol. učenci. Křesťanské školy. Bázeň Boží mládeži. † kněz. Sirotci.	
21.	Č.	Sv. Benedikta, patr. řeh. (543) — Řád benedikt. Povolání ke stavu řehol. Arcibiskupstvo nejvs. Svátosti. Hojní kajeniky. Čistota srdce. Nemocní.	
22.	P.	Sv. Mikuláše Flue, poust. (1487). — Dar pravé zbožnosti. Za větší horlivost v dobrém. Dar sebezapření. † rodiče. Za nepřátele. Duše v očistci. † kněz.	
23.	S.	Sv. Viktorina, muč. (484). — Za vyprošení jisté milosti. Za svornost. Dar poslušnosti. Sesílení zásad křesť. Naše školství. Zbožnost v rodinách.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	<i>Neděle smrtnd.</i> — Osklivost před hříchem. Dar upřímné kajcnosti všem.	
25. P.	<i>Zvěstování Panny Marie.</i> — Za křest. pokoru. Za milost Boží do skonání. Za mravnost mládeže. Povolání ke stavu duchovnímu. † kněz.	
26. Ú.	<i>Sv. Haštala, muč.</i> — Pohrdání světem. Pokoření nepřátel Božích. Obrácení na viru katol. Návrat odpadlíka. Hojná sv. přijímání. Zemřeli rodiče.	
27. St.	<i>Sv. Ruperta, bisk.</i> — Vešpastýrove naši. † opat R. H. Upřímná horlivost ku spáse duší. Obnova křesťanské spol.čnosti. Volba. Sirotei.	
28. Č.	<i>Sv. Jana Kapistrana, vyzn.</i> (1260). — Věrné plnění zákona Božího. Postní kazatelé. Neohrožené vyznání víry. Dar opatrnosti a síly. Zdar podniku.	
29. P.	<i>Sedmero bolestí P. Marie. Sv. Ludolfa, bisk.</i> (1250). — Bratrstvo bolestné P. Marie. Za trpělivost v soužení. Obrácení hříšníků. † rodiče. Knězi.	
30. S.	<i>Sv. Jana Klímaka, opata</i> (605). — Za dar sebmrtvení. Naprava neblahých poměrů. Za odstranění hněvu. Požehnání katol. podniků. Duše v očistci.	
31. N.	<i>Neděle květná.</i> — Milost hledati království Božího. Dar upřímné kajcnosti. Missie lidové. Zemřeli údové katol. bratrstev. Vyslyšení proseb našich.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Nejlepším základem rodiny jest zbožnost, bázeň Boží. Kde tyto jsou, tam jest také krásné jejich ovoce: láska, svornost, věrnost, trpělivost, pokoj a štěstí. A poněvadž tohoto ovoce nenalezáme v rodinách, toť důkazem, že i duch křesťanský z nich vymizel buď docela nebo částečně. Jestli kdy bylo třeba ducha křesťanského rodinám, pak jest to jistě v době naší, v níž tolik nebezpečí hrozí rodině. Proto jest třeba, aby rodiny za doby naší více si hleděly ducha křesťanského, zbožnosti, po slušnosti k Bohu a církvi, aby život náboženský více a horlivěji se vyvíjel a vzrůstal. Předně jest toho třeba pro samo blaho rodiny. Kde víra, tam naděje a láska! Tam rodiče poslušni jsou Boha a církve, dítky zase rodičů. Zbožnosti křesťanské dbejte rodiny pro blaho církve a pro blaho křesťanstva, kteréž tolik nyní osočováno bývá. Nuže modleme se všichni tento měsíc k nejsv. Srdci Paně, prosme Pána Ježíše, jenž sám ráčil v rodině žiti, aby křesťanské rodiny novým osvěžil duchem, duchem lásky a horlivosti pro Boha a spásu duší nesmrtelných. Pro-me též sv. Josefa, patrona křesťanských rodin, aby duch dobrý v rodinách našich zachován byl, což bude také zárukou hojného požehnání Božího.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dice. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ducha křesťanského v našich rodinách a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin. abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlime-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budíž mou spásou! (Pokazdě odp. 300 dní. Pius IX. 1852 Sv. Josefe, vzore a patrona ctitelů božského Srdce. oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Všude buditi v rodinách ducha křesťanského.

Úmysl v dubnu: Záchrana mládeže.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 5.

Maria má pro nás srdce mateřské, srdce, do něhož její Syn svou dobrotu, své milosrdenství, svou lasku, ba skoro své vlastní srdce složil. (Sv. Alfons Lig.)

V máji.

olik květů ve svém lůně
země chová, plných vůně,
květen skytl nám —
vpravdě v tomto jarním čase
kraj náš celý podobá se
rajským končinám.

Role, luhy, lesy, sady
plny krásy, něhy, vnady,
samý pestrý květ —
člověk při té černé krásě
v jiný ruče, lepší zdá se,
vnesen život, svět.

A což písní, zpěvů snivých,
dojemných tak, vášnivých, tklivých
všude vítá nás!

Duch náš kouzlem jejich jatý
mní již tamo přebývatí,
věčný ples kde, jas.

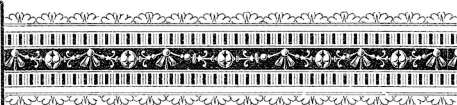
A k čí chvále toto kvítí
tak se všude pestře nítí,
nežli, Bože, k Tvé?
Tobě ke cti vše se děje —
jáásá člověk, ptáče píše
libé písně své!

Tobě a Tvé drahé Máti
krása tato, vůně platí,
i ta píseň, ples. —
K slávě Tvé i Matky Tvoji
toto kvítí — píseň svoji
i já v chrám Tvůj vnes!

»Náš Domov.«

P. ZALÉTĚL.

Letnice židovské a křesťanské.

Napsal JAROLÍN ST. PAVLÍK.

Lnazvete ten den nejslavnější a nejsvětější; žádného díla služebného nebudete dělati v něm. Ustanovení to věčné bude ve všech příbytcích a pronárodch vašich. (Lev 23, 21.)

V den Letnic naplnilo se, co prokoroval prorok Joël: »V oněch dnech vyleji Ducha svého na všeliké tělo.« V den Letnic naplnila se předpověď Pána našeho Ježíše Krista: »Já chci prositi Otce, a jiného Utěšitele dá vám, aby zůstal u vás na věky, Ducha pravdy.« V den Letnic sestoupil Duch Svatý na apoštoly ve způsobu ohnivých jazyků; v den Letnic založena jest církev svatá; v den Letnic uzavřena mezi Bohem a lidmi smlouva nová, kteráž měla platiti místo smlouvy staré. Proto jest den Letnic dnem veleslavným. Vyznamenán jest vigilí spojenou s postem; vyznamenán jest vigilními obřady, jež obřadům bilosobotním jsou podobny; vyznamenán jest dvěma zasvěcenými svátky a slavnostní oktávou s quatemblem; celá oktáva věnována jest výhradně účtě a oslavě Svatého Ducha, tak že žádný svátek svěťce nějakého se v ní neslaví. V řeči liturgické sluje slavnost svatodušní »Pentecostes«, což znamená tolik jako padesátý den, poněvadž padesátého dne po z mrtvých vstání Páně Duch Svatý na apoštoly sestoupil.

Již ve starém zákoně slavili židé slavnost Letnic padesátého dne po Velké noci. Neslavili však ve slavnost tu se-

slání Ducha Svatého, o němž ještě žádné známosti neměli; nýbrž zákonodání na hoře Sinai. Letnice židovské byly však předobrazem Letnic křesťanských.

Veliké divy způsobil Bůh uprostřed Israelitů: prvorozené jejich ušetřil pro krev zabitého beránka velikonočního; ze země otroctví je vyvedl a mořem Rudým převedl, nechav v něm Faraona se vším vojskem zahynouti; cestu jim ukázal, jda před nimi za dne ve sloupu oblakovém, v noci ve sloupu ohnivém; nasýtil je zázračně mannou na poušti a napojil vodou podivně ze skály vyvozenou. Dříve však než je chtěl uvést do země zaslíbené, chtěl s nimi uzavřít zvláštní smlouvu, chtěl je vyvoliti a přijati za národ »vyvolený« ze všech národů, chtěl jim vůli svoji zvěstovati. Toto všecko se mělo státi pod horou Sinajskou.

Takž i Pán Kristus vyplnil svůj úkol, za kterýmž na zem poslán byl. On zachránil své věrné od věčné smrti, a sice krví svou, kterouž na dřevě kříže jako nevinný beránek obětní prolil; on vysvobodil lidstvo z otroctví ďáblova a přemohl starodávného nepřítele pokolení lidského, svrhnuv je do pekla moře rudého; on ustanovil na zelený čtvrtek nejsvětější Svátost oltární, tuto nebeskou mannu, pravou mannu, jejížto stínem jen byla manna Israelitů; i z pramenů jeho nebeské moudrosti jsme pili. Zbývalo ještě, dříve nežli vejdemo do zaslíbené země ráje nebeského, novou smlouvu

s lidstvem uzavřítí a vůli Boží jemu zvěstovati; a to se mělo státi v den Letnic.

Mojžíš vystoupil na horu Sinaj, a Bůh řekl k němu: Toto díš domu Jakobovu a zvěstuješ synům israel'ským: Sami jste viděli, co jsem učinil Egypt'ským, kterak jsem nesl vás jako na křídlech orličích a pojal k sobě. Jestliže tedy poslouchati budete hlasu mého a budete-li ostříhati úmluvy mé, budete mi za zvláštní majetek ze všech lidí, nebo má jest všechna země. A vy budete mi za království kněžské a národ svatý.*

Důstojnost národa vyvoleného zdědil po židech národ křesťanský. Svatý Petr píše: »Ale vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid vydobytý, abyste zvěstovali ctnosti toho, kterýž z temnosti vás povolal v předivné světlo své.« Podobně píše i sv. Jan: »Milost vám a pokoj od toho, kterýž jest a kterýž byl, a kterýž přijíti má . . . a od Ježíše Krista, kterýž zamiloval nás a umyl nás svou krví od hříchů našich a učinil nás královstvím a kněžství Bohu a Otci svému.«

Hle, jaké důstojnosti se nám v katolické církvi dostalo! Náležíme k vyvolenému národu Božímu! Nemáme tedy žiti jako pohané, kteří pravého Boha neznají a křesťanských ctností nekonají. Třeba nám se oddělití od hříšného světa, od jeho špatných zásad, od jeho špatného konání, třeba nám vpravdě nábožně a po křesťansku žiti. Jsme královstvím; vládneme tedy nad svými myšlenkami, nad svými žádostmi, nad svými řečmi, nad svými skutky, tak aby se jen Bohu libily; vládneme nad sebou samými a opanujeme sebe umrtvováním těla a smyslů! Jsme však také kněžstvem, ježto my všeci, i laici, oběť modlitby, oběť chvály i oběť utrpení Bohu přinášení a při mši svaté s obětujícím knězem

v duchu spojití se můžeme a máme. Vedme tedy takový život, jaký odpovídá tak veliké důstojnosti.

Řekl Hospodin Bůh k Mojžíšovi: »Jdi k lidu a posvěť jich dnes a zítra, a ať vyperou roucha svá a ať jsou hotovi ke dni třetímu; neboť v den třetí sestoupí Hospodin přede vším lidem na horu Sinaj.« Bylo se tedy připraviti israelitům na příchod Boha očištěním těla a oděvu a posvěcením.

Takž i katolický křesťan povinen připraviti se na příchod Ducha Svatého, očištěním svého srdce hodnou velikonoční zpovědi. Jen čisté srdce naplní Duch Svatý svými dary. I apoštolové připravili se na přijetí Ducha Svatého, trvající na modlitbách po deset dní. Kdo nevyperě roucha duše své vzdor předpisu církve, jež z moci Boží prikázání dává, kdo se nenechá proniknouti ohněm Ducha Svatého, toho pronikne oheň pekelný, věčně zžírající.

Jakmile nastal třetí den, začalo se blýskati a hřímati a oblak zakryl horu; posauhy zavzněly a jejich zvuk čím dál tím více se rozmáhal. Celá hora Sinajská kouřila, protože Hospodin v ohni na ni sestoupil, a celá hora byla strašná. Zdaž-li nevidíme v tomto zjevu obraz seslání Ducha Svatého, jenž v bouři a ohni na učeníky sestoupil? Červená barva rouch kněžských a oltářních připomíná nám oheň Ducha Svatého. V ohni Duch Svatý dolů přišel, poněvadž je Duchem světla naše duše osvěcujícího, a poněvadž jest Duchem lásky, již naše srdce roznicena býti mají. Oheň ten jest nám i napomenutím, abychom ohnivě, totiž horlivě náboženské své povinnosti plnili, ne liknavě, ne vlažně, aby o nás Bůh neřekl: Poněvadž jsi vlažný, vyvrhnu tě z úst svých.

V ohni a bouři zvěstoval Bůh své zákony, obzvláště desatero svých prikázání, základ mravného života; Desatero

napsal Mojžiš na dvě desky kamenné, ostatní předpisy a zákony do zvláštní knihy, z níž potom lidu předčítal. Tímto způsobem byl zvěstován zákon starý.

Nový zákon byl židům zvěstován v den Letnic, a sice ústy apoštolů, kteří byli nástroji Ducha Svatého. Týž udělil jim dar řeči, aby zákon nový, zákon evangelia zvěstovati mohli všem národům země. Ovšem že Spasitel zvěstoval první apoštolům nauku křesťanskou; avšak Duch Svatý apoštoly všemu vyučil a vše jim připomněl, což byli od Božského Mistra svého slyšeli. Duch Svatý to byl, jenž ústy apoštolů mluvil. »Ne vy jste to, kteří mluvíte, ale Duch Otce, jenž mluví z vás.« Nástupci apoštolskými jsou však biskupové a kněží. Oni zvěstují zákon Boží. Je tedy povinností křesťanského lidu, aby jich poslouchal a totéž řekl, co Israelité řekli: »Všecko, což Hospodin mluvil, chceme učiniti.« Poslouchejme tedy pilně slovo Boží! Poslouchejme je, i k srdci sobě je vezmeme a v skutek uvedme!

Když byl Hospodin Bůh všechna přikázání svá oznámil, postavil Mojžiš u paty hory sinajské oltář a dvanácte sloupů s nápisy podle dvanáctera pokolení israelského a přinesl Bohu slavnou oběť. Potom vzal krev a pokropil jí shromážděný lid a řekl: »Tato jest krev úmluvy, kterouž učinil Hospodin s vámi o všech věcech těchto.«

Úmluva novozákonní, kterouž Bůh s lidstvem uzavřel, již z předu byla potvrzena krví, kterou Ježíš Kristus na kříži prolil. Tato úmluva obnovuje se při každé mši svaté, an kněz nad vínem tato slova pronáší: »Tento jest kalich mé krve, nové a věčné úmluvy, kterážto (krev) za vás a za mnohé vylita bude

na odpuštění hříchů.« Zvláštní slavnou mši svatou v den Letnic můžeme považovati a představit si jako slavnou obnovu nové úmluvy. Bůh nám slibuje odpuštění hříchů, svou milost, své požehnání, blaženost nebeskou; my pak mu máme slibiti, že jeho přikázání věrně zachovávat budeme. Řceme: »Všechna slova Hospodinova, kteráž mluvil, chceme vyplniti.«

Na památku zvěstování desatera přikázání a uzavření úmluvy s Bohem slavili Israelité každoročně svátek Letnic. Neboť takto mluvil Hospodin k Israelitům ústy Mojžišovými: »Počítati budete od druhého dne soboty, v němž jste obětovali snop prvotín, — (Velkonoci) — sedm týhodnů plných až do druhého dne doplnění sedmého týhodne, to jest padesáte dní, a tak obětovati budete obět novou Hospodinu: dva chleby prvotín... A budete obětovati s těmi chleby sedm beránek ročních bez vady, a tele ze skotu jedno, a skopce dva, a budou v zápalnou obět k vůni nejlíbeznější Hospodinu... I nazvete ten den nejslavnější a nejsvětější; žádného díla služebného nebudete dělati v něm; ustanovení to věčné bude ve všech přibytcích a pronárodech vašich.«

I Hod Boží Svatodušní má nám býti dnem přeslavným a velesvatým; neboť jest dnem, v nějž se církev zrodila, den, v nějž od Ducha Svatého dary a milostmi jsme zasypáni. Radujme se tedy ve slavnost Letnic a vzdávajme díky Bohu za dar povolání k pravé svaté katolické církvi; učíňme však i předsevzetí, podle pravidel a předpisů církve této žiti a je věrně zachovávat, i matku naši, svatou církev, upřímně milovati.

Věřím v Boha.

(Část další.)

Maria a Josef bydlili však v Nazaretě, které bylo přes 30 hodin od Betlema vzdáleno, a ani by jim bylo na mysl nepřišlo tam jít. A tu použil Bůh k záměru svému moci světské. Císař totiž vydal nařízení, aby obyvatelstvo země židovské popsáno bylo, a sice jak dle počtu, tak dle majetku a k vůli pořádku, aby každý se udal v místě své příslušnosti. A jelikož oba, Marie i Josef, z rodu Davidova pocházeli, musili se vydati na cestu do tohoto města a tam se přihlásiti.

A tak vidíme svatou a zbožnou tuto dvojici, jakožto poslušné poddané putovati z Nazaretu do Betlema. Byla to cesta daleká a obtížná, zvláště pro útlou Matku Páně. Po několikadenní cestě přicházejí k Betlemu, a noha jejich kráčí po nivách, po kterých před drahným časem kráčel praotec jejich David, kde tak krásné žalmy pěl Hospodinu, kde se těšil na příchod Vykupitelův. Přicházejí již k městečku, a Matka Páně těší se na potřebný odpočinek. Avšak jaké to bolestné zklamání. Městečko je plno cizinců, všechny příbytky i veřejné hospody byly plny, tak že místa nezbývalo pro pravé vlastníky. Proto praví později sv. Jan ve svém evangeliu: »Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali.« Ó ty Betléme, tvrdý a nečitelný, kterak's mohl vypuditi z bran svých ty, kteří tobě nesli spásu, slávu a čest? Kterak's mohl neposkytnouti místočka Pánu svému, na jehož přísti jsi s celým národem tak toužebně čekal? Inu ovšem, zastřeno to bylo před zraky tvými, a ty's nestaral se o chudé poutníky. Ó jakým jsi to smutným obrazem lidstva, v radostech pozemských pohříženého, a nemajícího soucitu s chudobou! Jakým jsi to smutným obrazem lidstva, pachtícího se po světských věcech, a nemajícího v srdci místočka pro Spasitele svého; i když klepá a za vpustění žádá, člověk světácký mu neotvírá. Ó jaká to byla rána pro Marii Pannu. Pět dní již jest na cestě, a když celá znavená dojde šťastně cíle cesty své, musí zase dále, pryč z města, a noc již nastává! Než svatý Josef vyhlédl již útulek. Nebyl to palác, nebyl to ani skrovný domek, byl to bidný chlév, jaké na pastvinách pastýřové mívali, aby v dešti a nepohodách se v nich ukryli. Chlév — příbytek zvířat — sotva že chránil před deštěm a větrem, měl jim poskytnouti útulek. A přece — který palác světa vyrovná se onomu chlévu betlemskému? Všecky po celém světě paláce a příbytky králů a velmožů, předčil chlév tento, neboť stal se palácem Boha, člověkem učiněného, stal se kolébkou vykoupení celého člověčenstva. Neboť »když pokojné mlčení drželo všechny věci a noc v běhu svém polovic cesty vykonala, všemohoucí řeč Tvá s nebe od stolic královských vkročila.« (Moudr. 18, 14.)

Tu v požehnané této noci vzešlo světlo a narozen jest Pán, jehož jméno jest: »Podivný, rádce, Bůh, silný rek, otec budoucího věku a kníže pokoje.« (Is. 9., 6.) Tu narodilo se božské dítě, syn nám jest dán, na jehož bedrách spočívá

panování. Tam v tomto opuštěném místě, místě chudoby, stal se zázrak! Tam porodila čistá Panna Syna Božího, Spasitele světa! »I porodila Syna svého prvorozeného a plenkami jej obvinula a položila ho v jesle, protože neměli místa v hospodě« (Luk. 2. 7.)

Tak jednoduše a přece tak dojmavě vypravuje nám slovo Boží o tomto zázraku lásky. »I položila ho v jesle.« Zdaž nepřipadá nám na mysl již nyní ono slovo Páně: »Lisky mají svá doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá kam by hlavu svou položil.« Jesle dřevěné a tvrdé byly prvním lůžkem narozeného Syna Božího, sláma byla jeho perinou. Sem spěchejte, vy bohatci, kteří sobě hovíte, a tělo své kmentem odíváte a v měkkých polstářích se boříte, a na plačící chudinu zapomináte. Sem pospěšte a vizte, jakou chudobu to zvolil si Pán nebes i země, aby vám ukázal nicotnost všech pozemských statků. V chudých přichází k vám, v chudých prosí vás o almužnu a vy mu jí odpíráte? Ó běda vám! Chudý Ježíš bude bohatce neutrpěné jednou přísně souditi! Sem však pospěšte i vy chudáci, kteří bédujete nad chudobou a bidou svou! Ejhle, kdo je z vás chudším nežli Kristus? Zde u jeslíček jest místo vaše, podobni jste učiněni Kristu v chudobě, i buďte mu podobni v trpělivosti. On neopustí vás, posvětilť chudobu vaši chudobou svou, jen se ho nespustte, má více nežli rozdal, i nezapomene na vás. Jako se chudé jeslíčky nyní proměnily u Krista v trůn nebeský, tak i vaši chudobu, zasloužiteli si toho, promění Pán jednou v bohatství lásky a odměny nebeské!

Sem k jeslím Kristovým spěchej světe křesťanský, zde klaň se, neboť zde vidíš první velikou oběť, kterou Syn Boží za tebe Svému nebeskému Otci přináší. »Ano jeslíčky jsou pro nás všechny kazatelnou, božská moudrost káže nám z nich, učitel celého světa mluví z nich k nám. V jeslíčkách čísti můžeme evangelium.« Krásně praví sv. Tomáš z Villanovy. —

Chudo a chladno bylo ve chlévě, ale Maria Panna, přestátná Matka, toho necítí. Chudoby necítí, vždyť svým nazývá toho, jemuž celý svět náleží, chladu necítí, neboť láska mateřská a štěstí rozehrálo celé srdce její. Ó Maria, co's pocítila v tomto čase? Slovy vypravití nelze radost tvou a plesání, když spatřila jsi před sebou krásné Jezulátko, v jehož tváři spatřovala's odlesk Boha neviditelného! Cítíš, že Tě Bůh nyní povznese nejen nad všechny pozemšťany, nýbrž i nad kůry andělské, neboť stala jsi se Matkou Boží. Syn Tvůj jest zároveň Synem Božím, Bohem pravým a ty's s ním co nejužší spojena hodností i láskou mateřskou. Ty's ale zároveň první z lidí, která's Syna Božího nově narozeného užíla a která u jeslíček jeho poklekla, aby se mu v pokorě klaněla. Tys zástupkyní celého lidstva, v Tobě uvítalo člověčenstvo svou spásu na zemi. Tys naše prostřednice u Boha, Tys pravá naše matka, Tys nejmnocnější orodovnice, neboť nejbliže u trůnu Božího stojíš nyní, jakos stála nejbliže u jesli Syna svého v Betlemě. A přece i na tobě prohrěšilo se lidstvo nevděčné. Blud zachvátil mnohé, tak že Tebe sice za Matku Kristovu uznávali, ale jméno Matky Boží Tobě upírali. Chtěli Tobě strhnouti zářící korunu mateřství Božího, kterou Tebe sám Bůh byl korunoval, ale nepodařilo se jim to. Proti Nestoriovu a jeho bludařským spojencům v V. století postavila se jednomyslně církev svatá katolická, svolaná na sněm v Efesu a za jásotu veškerého křesťanstva slavně prohlásila: »Věříme a vyznáváme, že Maria Panna jest vpravdě Matkou Boží.« Ano, Jsi Matkou Boží, neboť pravil k Tobě anděl: »A co se z Tebe svatého narodí, Synem Božím slouti bude.« A proto i my vy-

znáváme Té za Matku Boží slovy: Jenž se počal z Ducha sv., narodil se z Marie Panny, totiž Syn Boha živého, pravý Bůh, jenž z Tebe člověčenství přijmouti račil... Ó přijmi, ó Maria, dětinou víru naši v Tvoji důstojnost a zastaň se nás u trůnu Syna svého!

Milostné narození Spasitelovo nesmělo zůstatí světu ukryté, vždyť k vůli lidstvu sestoupil Syn Boží s nebe na tuto zemi. A také nezůstalo tajné. Ticho panovalo nad nivami betlemskými a jen někteří pastýři ponocovali, stráž držíce nad stády svými. »A hle, anděl Páně stál vedle nich a jasnost Boží obklopila je, a báli se bázní velikou.« Ale bázeň jejich ustoupila ihned údivu a radosti neboť zaslechli z úst andělových radostnou zvěst: »Nebojtež se, neboť aj zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu; neboť narodil se vám dnes Spasitel, jenž jest Kristus Pán v městě Davidově.« A aby snad novorozeného Pána nehledali v domech velmožů, dodává anděl: »A toto bude vám znamením: naleznete nemluvnátko plénkami ovinuté a položené v jeslích.« A hned potom rozezvučela se chvála novorozeného Spasitele z úst nesčíslných andělů pějících: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.« (Luk. 2, 14.) Pak ponejprv zahlaholil světem radostný pozdrav Spasiteli v ústřety. Lidstvo ještě mlčelo, ale kůrové andělští zapěli již chválu. A zpěv tento vzduchem se nesoucí dál a dál, nalezl ozvěnu v srdcích chudíčkých, ale bohabojných pastýřův. Neboť ihned pravili vespolek: »Pojďme až do Bellem a vizme tu věc, jež se stala, kterou Pán ukázal nám.« I spěchali svatou radostí jsouce puzeni a přišli do chléva a uzřevše děťátko poznali zázrak, jak jim byl anděl pověděl. A poklonivše se zázračnému dítěti odcházeli s radostí a vypravovali ostatním, co byli viděli a slyšeli, a děkovali Bohu za milost jeho.

Ejhle, chudý Ježíš chudé volá k sobě pastýře. Nikoli hrdý a ukrutný král Herodes, nikoli nadutí velekněží a zpyšnění fariseové uznání jsou za hodny, aby nejdříve jim zvěstována byla radostná událost — nikoli — nýbrž chudičci, ale spravedliví a bohabojní pastýřové jsou prvními, které anděl k jeslím povolal. Co jest před Bohem světská sláva, co bohatství a lesk zlata, co lichá učenost, která nadýmá? Vše toto nemá ceny před obličejem Jeho. Srdce čisté, prosté bytí i chudé nalezá milost před Pánem, pokora vede k Bohu, pýcha od Něho odvádí. Avšak ani vznešené tohoto světa neodpuzuje od sebe Pán, hledají-li ho. Neboť, ejhle, hvězdu krásnou zjevil vznešeným mudrcům a bohatým knížatům na východě, a tato hvězda vedla je, když novorozeného Krále hledali, ku Spasiteli Ježíši Kristu. A touha jejich byla upřímná, víra jejich pevná a láska jejich obětavá. Ač našli novorozeného krále v tak bídném stavu, jako nejchudšího, přece uznali panství Jeho nad sebou, klaněli se mu a obětovali vzácné dary. Ejhle všechny stavy lidské, volal Spasitel k jeslím svým, neboť všechny objímal láskou stejnou, všechny spasit a vykoupit byl jest přišel. Ano, toť příčina Jeho příchodu na tento svět, toť úkol Jeho života na zemi. A co Syn Boží činil, aby nás vykoupil a spasil, o tom budeme rozjímati přistě.

BOH. HENDL.

Svatá Monika a syn její svatý Augustin.

(Ke dni 4. května.)

Trojí kříž nalézáme v četných rodinách, a jestliže všechny tyto kříže v jedné se sejdou rodině, jsou tak těžké, že jen síla ctnosti a sv. víry je nésti může beze hříchu a reptání. A tyto tři kříže jsou: zlá tchyně, tvrdý manžel a nezdravné dítě, buď syn nebo dcera. Všecky tyto kříže nésti musila Monika, svatá ona matka Augustinova, jejíž památku církev sv. slaví dne 4. května. Mělať zlou, velmi zlou tchyni, velmi divokého muže, a také po dlouhou dobu nezdárného syna. Avšak síla zbožného srdce jejího, kterou čerpala z víry křesťanské a kterou živila a zachovávala modlitbou a sv. svátostmi, této síla přemohla s Boží pomocí i toto trojnásobné zlo, tak že se vše pro ni v dobro a radost obrátilo. Její podivuhodná skromnost, vytrvalá trpělivost, něžnost mysle a důvěra v Boha získaly jí netoliko přízeň tchyně, nýbrž i srdečnou lásku chotě Patricia, pohana to, s nímž v Tagastě v Africe v manželství byla vešla. Ba nejen to se jí poštěstilo, nýbrž Bůh jí dal takovou přesvědčivou výmluvnost o pravdách svaté víry křesťanské, a příklad její byl tak silný, že i dříve zatvrzelého v pohanství manžela Kristu Pánu získala. Dva kříže tedy již sňal s beder jejích Pán, ale třetí ještě s velikým lkáním a bolestí nésti musila a kříž tento působil jí syn Augustin. Tento mladík od Boha vzácnými dary ducha bohatě nadaný, kráčel po cestách zlých jsa sváděn špatnými druhy. A aby míra bolesti dobré matky dovršena byla, musila viděti, kterak syn Augustin konečně i na stranu kacířů Manichejských přistoupil. Zbožná, s celou duší svou víře svaté oddaná a věrná matka Monika a syn její Augustin ho-

vící bludu kacířskému a církvi ztracenému — jaká to protiva, jaká to ale také nezměrná bolest pro útlé a milující srdce matčino; vědělať matka Monika dobře, že na této cestě se syn její řítí ve zkázu časnou i věčnou. Ó kolik jen nocí probděla ubohá tato matka v pláči a ustavičné modlitbě za spásu syna svého to ví sám Otec nebeský. Vždyť převeliká jest láska mateřská a neleká se žádných obtíží, k největším obětím jest hotova, jen aby viděla děti své šťastné a bohumilé.

Ale rok za rokem míjel. Monika neustále s lkáním k Bohu za pomoc volala. Avšak jak se zdálo, nadarmo. Augustin kráčel neustále po cestách bludu, ač před světem učeností svou a výmluvností se stkvěl, tak že brzy učitelem libomudrtví ustanoven jest. Sláva světská tak ho omámila, že nedbal o slávu před Bohem, cele jsa pohroužen ve věci a radovánky světské. V úzkosti své vzala Monika útočiště k biskupu církve své a prosila o radu. Velebný kmet odpověděl: »Nech ho, čas jeho obrácení určí Bůh.« Avšak Monika lkala ustavičně a důtklivě prosila biskupa, aby sám s Augustinem promluvil. Biskup ale odvětil: »Jdi a modli se, neboť není možné, aby syn, nad nímž takové slzy prolity byly, zahynul.« Slova tato dodala Monice velkou útěchu a sílu. Bůh zkoušel hrdinskou tuto matku mnoho let, ale konečně přece prosby její vyslyšel.

Augustin pocítil konečně ošklivost nad kacířstvím a jeho bludy, jimž posud hověl i úřad jeho učitelský v Karthagu se mu znechutil a proto si umínil, že odjede do Říma. Matce se však o odjezdu nezminil, chtěje se vyhnouti něžnému loučení. Právě té noci, kdy matka jeho

na modlitbách za něho dlela v kapli sv. Cypriana, vsedl Augustin na loď a odplul do Itálie. Později ho tato nelaskavost k tak dobré matce velice bolela a k zahanbení svému vyznává vinu svou sám slovy: »matku svou přelstil jsem lži, mezi tím co za mne se modlila a pro mne plakala. Čeho si jiného od Tebe žádala, můj Bože, nežli abys mně nedopustil odjeti? Ty ale, jenž v moudrosti své věci budoucí znáš a cíl její touhy víš, nedbal jsi její tehdejší prosby, abys ve mně způsobil to, zač ona bez přestání prosila.« Druhého dne dozvěděla se Monika ku svému velikému žalu o odjezdu syna Augustina. Tvrdost srdce ji zajisté hluboko ranila.

Augustin se však dlouho v Římě nezdržel. Přestav těžkou nemoc a na přimluvu matky své jsa uzdraven, odebral se do Milána, aby v městě tomto, kde právě svatý Ambrož biskupoval, vyučoval krasořečnictví. Stalo se tak zajisté řízením Božím, neboť v Miláně měl Augustin býti

obrácen. Dilem z rozprav se slavným a učeným biskupem Ambrožem, dílem z kázání jeho bohonadšených, dílem ze svatého života jeho poznal Augustin záhubné bludy, v nichž vězel, i odřekl se jich sice, ale dále po pravdě nepátral. Jeho nepokojný duch musil jinou milostí Boží přiveden býti k čistě a pravé víře.

Jakmile starostlivá matka se dozvěděla, kde syn její se zdržuje, spěchala za ním, nedbajíc dlouhé a namáhavé cesty a přibyla k němu do Milána. K nevýslovné radosti slyší z úst jeho, že se bludů zřekl a že lepší má nyní náhledy. Tím povzbuzena jest matka pečlivá k novým upěnlivým prosbám a modlitbám, aby obrácení Augustinovo

bylo úplné. A Bůh vyslyšel konečně volání její. Augustin obrátil se k svatě víře katolické a k ctnostnému životu náhle jakoby zázrakem. Oplakáváje hořkými slzami poblouzení mládí svého, sliboval upřímně, že celý život svůj zasvětil službě Boží. »Ó Bože, jak pozdě jsem Tebe začal milovati,« tak naříkal obrácený Augustin. Po nějakém čase pokřtěn jest svatý Augustin od sv. biskupa Ambrože a při sv. úkonu tomto zapěli oba tito slavní mužové střídavě krásný onen chvalozpěv »Te Deum laudamus« (»Tebe, Bože, chválíme«) na poděkování za tak velikou milost. Chvalozpěv tento ozývá se až posud v chrá-

mech našich, kdykoliv z hloubi duše své Bohu za prokázaná dobrodíní díky činíme. Kdo byl šťastnější při tom nad Moniku? Jako byla dříve na kolenou Boha za tuto milost po mnoho let prosila, tak zase nyní na kolenou Bohu vděčně za ni děkovala. Od této doby neopustila již milého syna svého, až ji Pán

Bůh z tohoto světa povolati ráčil. Lpěla na synu svém láskou dvojnásobnou, neboť po druhé ho byla porodila; po nejprve pro svět, po druhé modlitbou svou pro nebe. Po nějakém čase chtěli se zase přelaviti domů do Afriky. I přijeli do Ostie, města to, kde řeka Tiberu v moře ústí a kde vsednouti měli na loď. Než přišel čas odjezdu, rozmlouvali syn a matka vespolek o věcech nebeských. Svatá matka pravila k synu: »Milý synu, pro mne nemá život tento již žádné vnady. Nevím, co bych zde ještě dělala, když jediná moje touha došla splnění. Pála jsem si Tebe viděti v lůně církve katolické, dříve nežli umru. A Bůh mi toho dopřáti ráčil, neboť nyní

jsi Jeho sluhou, který všim štěstím pohrdá. Čeho bych si tedy ještě zde přála? Brzy potom roznemohla se pak zbožná Monika nebezpečnou zimnicí a nemoc byla tak prudká, že upadla do hluboké mdloby. Když zase přišla k sobě a oba syny své Augustina a Navigia u lože svého v zármutku spatřila, pravila k nim: »Zde pochováte svoji matku.« Augustin ronil hořké slzy. Navigius pak projevil přání, aby alespoň ještě do domova se dostala, nežli zemře. Na to odvětila svěřice: »Pochovejte toto tělo kdekoli chcete, jen za to jediné vás prosím, pamatujte na mne, kdekoli jste u oltáře Páně; neboť nikde nejsme od Boha daleko, aniž máme se obávat, že by na nás zapomněl, až konec tohoto světa přijde, a nás snad ze zapoménlivosti nevzkřísil.« Ejhle, jaká to důvěra v moc nejsv. obětí mši svatě. Prosi umírající Moniku, aby jen často za ni mši sv. sloužili a tak jí jednou radostné z mrtvých vstání vyprosili. Není to spolu jasný důkaz, že již v tehdejší prvotní době křesťanské se mše sv. obětovala za zemřelé?

Jak krásné tedy srovnává se církev naše katolická s církví prvotní, učíc, že mše sv. nejlepší jest obětí za spásu zemřelých! Toť také jeden z četných důkazů pravosti církve naší.

Devátého dne nemoci své zesnula Monika blaženě v Pánu roku 387. v stáří 65 let. Smrt matčina naplnila Augustina hrozným bolem. Nyní teprve přišlo mu vše na mysl, nyní viděl v duchu ony nesčíslné miliony slzí, které dobrá matička proň byla prolila, nyní cítil, co zmůže láska dobré starostlivé matky. Puzen jsa vděčností, prosil Augustin všechny kněze, kteří dále jeho spisy čísti budou, aby pamětlivi byli matky jeho u oltáře Páně. Augustin byl při smrti matky své 33 leta stár a co srdce jeho pocítilo, to vyznává nám následovně: »Zatlačil jsem jí oči a srdce mé zapla-

veno bylo hroznou bolestí; hojné slzy řinuly se z očí mých; tyto vyschly téměř docela následkem nezměrného bolu a vedlo se mi velmi zle. Když matka moje duši svou vydechla, vzkřikl syn můj Adeodat (Bohdar), tak že jsme ho konejšiti musili. Já pak myslil, že není dobře nad nebožkou lkáti a slzami a nářkem pro ni truchliti, neboť tak se oplakává jenom bída a úplná zkáza. Avšak ona matka moje nezemřela bídná, ba ani nezemřela docela; o tom jsme přesvědčeni pro její ctnostný čistý život a její pevnou živou víru.« — Tak hluboce byl Augustin přesvědčen o svatosti matky své.

Tělo sv. Moniky bylo prvotně pohřbeno v Ostii, kde zemřela; odtud však r. 1430 do Říma přeneseno jest a s poctivostí uloženo v chrámě na počest syna jejího sv. Augustina zbudovaném. Na hrobě jejím čte se následující nápis: »Zde ucti Augustinovu svatou matku, na tomto náhrobku vyslov přání svá. Kdysi neznal svět Moniku, nyní jest známá po celém světě; všem pomáhá přímlovou svou a zjednává jim pomoc.«

Jaký to krásný příklad dává svatá Monika všem křesťanským matkám! Oč, že by méně bylo ve světě zločinů, méně nevěry, méně zpustlých lidí, kdyby všechny matky vždycky následovaly jejich příkladů. Vědělat dobře, že dítky jsou darem Božím na čas svěřeným a že z nich přísný jednou matka klásti musí počet Bohu na soudě. Proto hleděla vši silou duše jejich získati a zachovati Bohu. Ne statky tohoto světa, ne peníze a tučná věna chtěla dáti dětem svým, nikoli, nýbrž dobrý křesťanský základ k bohumilému životu — dobré křesťanské vychování. Toto zajisté vyváží všechny poklady světa daleko. A když proti její vůli, k jejímu největšímu zármutku, bez její nejmenší viny Augustin ve světě na scestí přišel, neustává matka k Bohu

volati, neustává se modliti, dobré skutky zaň obětovali, neustává napominati a prositi. Zrudly již oči od pláče, zhrubla kolena od klečení, sůžilo se srdce bolestí, ale Monika neustává trpěti za syna svého, až po letech blaho a spásu jeho na Bohu vyprosila. Veliká byla její obět, ale také veliký užitek. Augustin stal se jedním z největších okras církve, slavným učitelem církevním, bohonadšeným biskupem a následování hodným světce. A to měl po Bohu matce své děkovati. Ó blaze rodině, kde taková matka vládne, blaze dětem, za něž také matka se k Bohu modlí!

Ó křesťanské matky, rozjímejte často o životě Moničině a učte se od ní, křesťanské děti hleďte na Augustina; nebuďte mu podobní v tom, když hoře působil matce své, abyste s ním nemusili oplakávati provinění svá, buďte mu podobní v čem radost působil dobré matce a co sloužilo k spásě a slávě jeho. Sv. Moniko, vypros matkám pravou lásku, trpělivost, bohumilou starost o výchovu dítek. Svatý Augustine, vypros dětem: poslušnost a vděčnost k rodičům a lásku k Bohu a ku etnostnému životu!

BOH. HENDL.

Řebřík Jakubův.

(Ostatek)

Neviděl na řebříku mečův a nožův a jiných mučivých nástrojů, jak později viděla sv. Perpetua; nebyl ani výslovně vyzván, aby po řebříku stoupal, jak byli později vyzváni i sv. Romuald i bratr Lev; jen viděl řebřík a na něm anděly, svrchu pak samého Hospodina; ale to již stačilo, aby byl přesvědčen a ubezpečen, že Bůh jest mu přítomen se svou prozřetelností, péčí a láskou, že mu nahrazuje lásku rodičův i pohodlí otčiny.

Spí Jakub unaven, zemden, lidskou ochranou nestřežen; avšak nad ním bdi láska Boží, láska andělů; se žalmistou Páně mohl už tenkrát volati: »Pozdvihl jsem oči svých k horám, odkud přijde mi pomoc. Pomoc má od Hospodina, kterýž učinil nebe i zemi.... Aj, nebude dřímati ani spáti, kterýž ostříhá Israele. Hospodin ostříhá tebe, Hospodin jest ochrana tvá po pravé ruce tvé. Přes den slunce nebude páliťi tebe, aniž měsíc přes noc.¹⁾ Hospodin ostříhá tebe ode všeho

¹⁾ Bůh ve dne i v noci zastíní tebe, aby nic zlého k tobě nemohlo.

zlého, ostříhejž duše tvé Hospodin. Hospodin ostříhej vjiti tvého i vyjiti tvého od tohoto času až na věky.« (Ž. 120.)

Bojí se Jakub a neví, zdaž se ještě těší u Boha lásce, zdaž platí ještě požehnání, jež otec nad ním nehodným synem vyslovil; tu však pojednou zjevuje se Hospodin v podobě lidské svrchu na řebříku na zřamení, že svazek lásky a přátelství dosud trvá, a opakuje mu veliká slova požehnání: »Já jsem Hospodin, Bůh Abrahama otce tvého a Bůh Isáka. Zemi, na které spíš, tobě dám i semeni tvému. A bude símě tvé jako prach země, rozšířen budeš na západ i na východ, i na půlnoc i na poledne, a požehnána budou v tobě a semeni tvém všechna pokolení země. A budu strážce tvůj, kamkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této, aniž opustím, leč naplním všechny věci, kteréž jsem pravil.« (1. Mojž. 28, 13.—15.)

Tak chud leží Jakub, a jaké bohatství posílá mu Bůh! Země, z níž prchá, patří jemu i potomstvu jeho. Hlava

spočívá na tvrdém kameni, avšak hlavě té v potomstvu dostane se přeskvoucí koruny. Prchá Jakub samojediný, jako poslední; avšak slibuje mu Bůh potomstvo přeletné, nesčetné. Prchá stíhán hněvem a kletbou Esauovou; avšak Bůh mu oznamuje převzácené požehnání: »V tobě a semeni tvém požehnána budou všechna pokolení země« — z tebe vzejde Mesiáš, jenž přinese požehnání všemu světu, všem národům. Prchá Jakub do neznámé země, nevěda, jak mu tam bude, zdaž se kdy vrátí; avšak těší ho Bůh: »Budu strážce tvůj, kamkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této, aniž opustím, leč naplním všechny věci, kteréž jsem pravil.«

Viděli jsme Jakuba, vizme sebe!

* * *

Chudým poutníkem s holí v ruce spatřili jsme patriarchu Jakuba. Zdaž zjev poutníka nám nepřipomíná, že i my jsme na zemi jenom poutníky, cizinci, že zde nemáme trvalého přebývání, nýbrž že příštího, budoucího, věčného příbytku hledáme?

Skličeneho, strastmi sevřeneho viděli jsme putujícího Jakuba. Zdaž i nás nesklíču strasti, svízele, pohromy a trpkosti na pouť pozemské? V kolika nebezpečích ocitá se naše tělo, naše duše, my, naši bližní, příbuzní a přátelé, jimž z té duše jsme oddáni! Kolikrát už přikvačila na nás temná noc soužení a utrpení! Jednomu nedostává se chleba vezdejšího, úpí v bídě, nouzi a nedostatku; druhý zlou nemocí připoután na lůžko; třetímu konati jest krušnou, přetěžkou práci, zastávati příliš těžký, nesnadný úřad; čtvrtý teskní po miláčku, jenž mešká v daleké cizině; pátý hořké slzy prolévá nad rakví, nade hrobem; konečně všichni jsme tísněni tíhou hříchů. Ó věru veliká úzkost spočívá na pokolení lidském a pravdivo jest slovo, jimž nařiká ubohý Job: »Člověk narozený ze ženy, krátký živ jsa čas,

naplněn bývá mnohými bédami. Kterýžto vychází jako květ a setřín bývá, a utíká jako stín a nikdy v témž stavě nezůstává.« (Job. 14, 1, 2.)

Přes to však nesmíme oddati se malomyslnosti, zoufanlivosti; vždyť ve všeliké té temnotě a noci naší bídý a strasti strmí nebeský řebřík, jako za noci, kdy smutný Jakub spal pod širým nebem, řebřík Boží všudepřítomnosti a ochrany, všude andělé Boží, andělé strážní. Vidí nás Bůh, zná nás Bůh, dopřává milosti, bychom trpělivě nesli kříž, aby nám jednou mohl otevřít bránu nebeskou, jako se otevřela Ježíši Kristu, jenž předešel všechno lidstvo s nejtěžším křížem a na něm i život dokonal; často, velmi často v Písmě svatém ubezpečuje nás o této své ochraně. Tak praví u svatého proroka Isaiáše: »Zdaliž se může zapomenouti žena nad nemluvnátkem svým, aby se neslitovala nad synem života svého? A byť ona se zapomněla, já však nezapomenu se nad tebou.« (Is. 49, 15.) Tak píše žalmista Páně: »Andělům svým přikázal o tobě Hospodin, aby ostříhali tebe na všech cestách tvých. Jako na rukou ponosou tě, abys snad neurazil o kámen nohy své.« (Ž. 90, 11, 12.) — »Z hlubokosti volal jsem k Tobě, Hospodine: Hospodine vyslyš hlas můj. Ať jsou uši Tvé nakloněny k hlasu modlitby mé... U Tebeť jest slitování... U Hospodina jest milosrdenství a hojné u něho vysvobození.« (Ž. 129.) Tak volá sv. Pavel: »Zdaliž všichni andělé nejsou služební duchové, posláni k službě pro ty, kteří obdrží dědictví spasení?« (Žid. 1, 14.) Tak píše sv. Jan: »Bůh láska jest, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.« (1. Jan 4, 16.)

Zdaž nám čtoucím ony výroky nepřipadá, jako bychom s patriarchou Jakubem viděli nebeský řebřík, na

něm anděly vstupující i sestupující a svrchu Hospodina, jenž volá: »Já jsem Hospodin Bůh tvůj, ochrana tvá, odměna tvá.«?

A čím pak jsme si zasloužili, že všude spatřujeme pro nás připravený takoveto řebříky? Čím jsme si zasloužili ochrany andělské, péče a lásky Boží, čím jsme si zasloužili, že po časném putování můžeme jako po řebříku vstoupiti do slavy neběské? Ach, o nějaké zásluze naší nelze zde mluvit; na to nestačí naše síly a naše schopnosti, nýbrž způsobila to jediné láska a dobrota Boží, způsobila to láska a dobrota jednorozeného Syna Božího, láska a dobrota Beránka Božího, jenž svou smrtí na kříži sňal hříchy světa a zemi, lidstvo s nebem, s Otcem nebeským opět spojil. »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.« (Jan 3, 16) Kříž Kristův, toť pravý řebřík nebeský, naň poukazoval řebřík Jakubův.

* * *

Poněvadž Bůh Otec už od věčnosti viděl, patřil smrt Ježíše Krista na kříži, podával lidstvu nebeské řebříky už ve Starém Zákoně; každý z nich vztahoval se na kříž Páně, tedy i první řebřík Jakubův.

Nikoliv skvělých schodů mramorových, nikoliv zárných nějakých stupňů spatřoval Jakub, nýbrž prostinký, dřevěný řebřík. ovšem předlouhý, převysoký; ale nezvrátil se, nezlomil se, poněvadž Boží síla ho držela. Zdaž to není obraz kříže Kristova, prostinkého, nevzhledného, ale přec už tolik věků pevně a nezvratně na světě stojícího, poněvadž ten, jenž na něm život svůj dokonal, jest všemohoucí Syn Boží? Řebřík Jakubův, s něhož znělo převehlebné požehnání Hospodinovo, zdaž to není věrný obraz kříže Kristova, na němž se stala spása

všemu lidstvu, s něhož pochodí požehnání všech křesťanských věků, požehnání věčné?

Svatý kříži, tebe ctíme,
tvrdé lůžko Ježíše,
jež v den soudný uvidíme
na obloze třípytí se!
Slovem, srdcem tebe ctíme,
lůžko Pána Ježíše!

Ty památko umučení,
naplň láskou Boží nás,
chraň nás všeho prov. nění
umučení Páně hlas.

Praporem nám, svatý kříži,
v boji ve vsí bídě buď,
udatnost i věrnost v tíži
v srdci našem vzbud.

Vítězství ty's rukojemství,
k tobě kdo se přivine,
hledě na tě v protivinství,
ten se cíle nemine.

Svatí otcové, kteří v řebříku Jakubově spatřují obraz kříže Kristova, vidí v Jakubovi pod řebříkem odpočívajícím obraz Krista Pána. Ač doma bohatého má otce jest nyní sám chud, velmi chud, bez majetku ubohý Jakub; jenom kus šatu na sobě, hůl poutnická a kámen pod hlavou, toť jeho majetek; avšak přes to otevřeno jest nad ním nebe, andělé se nad ním vznášejí a promlouvá k němu Hospodin; ejhle, chudoba pozemská, bohatství nebeské! Kdo by tu nepomněl chudoby Ježíše Krista a jeho poniženosti zde na světě? Sám to vyznal pravě: »Lišky doupata mají, a ptačtvo nebeské hnízda; ale Syn člověky nemá, kde by hlavu sklonil.« (Mat. 8, 20.) Avšak přes to praví opět týž chudičky Spasitel: »Amen, amen pravím vám, užijte nebe otevřené a anděly Boží vstupující a sestupující na Syna člověka.« (Jan 1, 51.)

Otevřelo se nebe nad Kristem, kdyžtě při jeho křtu v řece Jordaně se zjevil nad ním Duch svatý ve způsobě holubice, a Bůh Otec vydal s nebe hlas:

•Tentot jest Syn můj milý, v němž se mi dobře zalíbilo. Otevřelo se nebe nad Kristem, když též hlas Otce nebeského slyšen při proměnění Páně na hoře Táboře. Otevřelo se nebe nad Kristem či Kristu, když podivuhodně vstupoval na nebesa s hory Olivetské; avšak nejenom Kristu Pánu otevřelo se nebe, nýbrž zůstalo otevřeno všem poutivým křesťanům; neboť musí se ustavičně plniti slib Páně. •Kde jsem já, tam bude i služebník můj.•

Zatím ovšem jsme my služebníci Kristovi na zemi; avšak i zde na zemi máme už přesvatá místa, na nichž se nad námi a nám nebe otvírá, máme chrámy Boží, máme kostely. Procitnuv Jakub ze sna, řekl: »Vpravdě Hospodin jest na místě tomtu, a já jsem nevěděl. A lekaje se řekl: »Jak hrozné jest místo toto! Nenít tu jiného, jediné dům Boží a brána nebeská. Vstav tedy Jakub ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a vyzdvihl jej na znamení památné, poliv ho svrchu olejem. I nazval jméno místa Béthel, dům Boží.

Kolik takovýchto Béthelů, kolik

domů Božích jest po oboru světa křesťanského, kolik bran nebeských, kolik chrámův a kostelů!

Denně otvírá se nebe ve svatyních našich, když při mši svaté Syn Boží sestupuje na oltář, však nejenom se stupuje, ale trvale tam přebývá ve svato-stánku, milosti rozdává ve svátostech, milostí odpovídá na naše modlitby, řečník, řečník nebeský nám drží, bychom po něm stoupali do slávy nebeské, denně výš a výše.

Z té duše zamiloval si Jakub Béthel, zůstalo mu místo ono po všechny časy svatým, milým, drahocenným; z té duše máme my milovati své Béthely, domy Boží, chrámy, kostely, a osvědčovati lásku onu přeochoťným a horlivým obcováním mši svaté a všem ostatním službám Božím, důstojným a častým přijímáním svatých svátostí, veleuctivým chováním na posvátném tom místě a ustavičnou snahou, by i srdce jednoho každého z nás bylo Béthelem, domem Božím, aby Bůh v nás přebýval a jednou do svého věčného, nebeského přibytku přijal. — Proto: Sursum corda. Vzhůru srdce!

FR. JANOVSKÝ.

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část další.)

Naše zásoby vyžadovaly ohleduplné šetrnosti, aby ještě pro den vystačily. I píce pro koně docházela. Umluvili jsme se, že všichni z rána Sanninu nebudeme slézati, neboť moji Drusové nebyli toho příliš žádostivi, aby po námáhách minulého dne ještě tuto horskou cestu konali, která jen pro mne měla svoje kouzlo. Vybral jsem tedy z nich tři, kteří cestu nejlépe znali, s nimiž při prvním ranním šerení bych na cestu se vydal. Chtěli jsme jeťi, pokud by cesta dovoľovala a pak jsme

chtěli koně u jednoho z Drusů nechati a pěšky nahoru vylézt. Vše bylo připraveno, aby se mohlo co nejspíše vyjeti, pokrm pro nás, píce pro koně a já si přibral značkovou mapu, jakož i ku měření výšky aneroidový tlakoměr. Jen jeden z nás měl si vzíti šavli a ani té nemínili jsme v boji použiti, nýbrž spíše k mycení, čehož při takové cestě často bývá zapotřebí. Ačkoliv moji Drusové tvrdili, že zde nehrozí žádné nebezpečí nebo nějaké nemilé potkání, přece jsem

nařídil, aby si každý vzal ostře nabitou pistolí a náboj, an sám také svůj revolver jsem si vzít chtěl, bez něhož nikdy, ani v Bairutě, procházky jsem nekonal.

Když jsme se chystali prostěradla svoje rozestřít a se ku spánku uložit, dotkl se našich sluchů jakýs zvuk, jako od blížících se jezdcův. Okny naši „panské“ světnice nemohli jsme vidět, neboť díry oné místnosti, které by snad mohly za okna se pokládati, postrádaly zasklení a jejich záclony, to jest desky, upevnili jsme řádně a zcela je povázali. Nebylo tedy nic s rychlým otevřením, nebylo toho však ani třeba. Neboť sotva první šumot jsme uslyšeli, již stála přede dveřmi, dosud otevřenými, mužská postava, v níž i při skrovném našem osvětlení dle šatu ihned jsme Drusa poznali, aniž bychom byli mohli muže onoho ostřeji pozorovati.

„Mašallah!“ zvolal nám na pozdrav. Mně ihned jeho hlas byl nápadným a já jsem se sám sebe tázal, kde jsem již tento hlas slyšel. Jeden z mých lidí zapálil dlouhý uhel a šel s ním ku dveřím. Všichni ostatní zdvihli jsme se se svých přikrývek. Jak veliké bylo moje překvapení, když jsem ve světle dřevěné pochodně cizího příchozího bystřeji pozoroval. Bylo mi co činiti, abych svoje překvapení opanoval. Nikdo jiný nestál přede mnou nežli Ben-Agou dříve najatý vrah mého přítele, jenž ihned na druhý den, co jsem přijel do Bairutu, mě na cestě do kláštera Dair-Mar-Mikaelského přepadl a na mé zpáteční cestě z kláštera na mě ještě s jedním banditou číhal, patrně, aby se pomstil za zastřeleného koně a mým koněm se odškodnil. Podíval jsem se na jeho levé ramě, které jsem mu při druhém přepadení poranil a upozoroval jsem, že je dosud na tkanici nosí. Nebylo tedy s mé strany žádného klamu, nebyla zde žádná záměna: stál jsem tomu ohavníku tvář v tvář, jenž mi již dvakrát po životě bažil a

kteřý mně úplně neznámým Ben-Agou ku zavraždění mého přítele v Cale meškajichu za tisíc piastrů najat byl. — Tento lotr zřejmě prehl ze svého vězení v onom osamělém domě ve vesnici Cuk Mikaelu, kde byl držán jako uzdravující se zajatec. Zdaž i jeho rovněž poraněnému soudruhu se útěk zdařil? Pochyboval jsem o tom. Neboť ten druhý měl ránu v patě a dle zpráv, jež jsem při příležitosti křtu Aliho v Cuk Mikaelu do- tal, nemohl ten člověk po delší dobu na útěk ani pomyslit.

„Jest ještě místa pro šest koní?“ tázal se nezvaný host mého Drusa, jenž mu s hořícím polenem až ku dveřím naproti byl vyšel.

„My máme již sami právě tolik koní ve stájích,“ odpověděl tento. „Pro tři tam ještě bude místa, ostatní můžete pod střechu postavit.“ Tím myslil jakýsi druh kolny, která tím byla zařízena, že střecha khanu na jedné straně asi o dva metry dolů byla prodloužena a palmovými stromy podepřena. Drze kolem sebe patřícímu příchozímu nelibil se tento návrh, aspoň kopal zlostně nohou a hleděl, jak by byl sedm vesnic vypálil.

Zde však se nedalo nic činiti, neboť nás ani nenapadlo, abychom této veličině k vůli svoje tři koně do kolny umístili. Chodil jsem pokouje svoji dýmku sem a tam, zůstal jsem i dvakrát u dveří státi, abych rozhovoru lépe mohl naslouchati, můj hlavní účel však byl, zdaliž mně můj „milý“ známý v mém orientálském šatě pozná. Nic na něm neukazovalo, že ví, s kým jest mu jednati.

Nyní i před khanem vše obživlo a když jsem vystoupil, sestupovalo oněch pět jezdců s koní, jimž napřed ubytování bylo připravováno. Všichni až po zuby ozbrojení nečinili dojmu pokojných cestovatelův, jimž, jako nám, o slezení Saninnu by se jednalo. Záhadným mi bylo, proč vlastně vyjeli, a že ten nebezpečný po-

buda jim cestu připravoval, to dalo místa mnohým, pochybné ceny domněnkám.

Aniž bych se byl stal dotěrným a nápadným, vzal jsem si přece ostře celou tuto čistou společnost na mušku. Byli to sami Drusové, odvážně, zpustle a drze si počínající chasa. Jen jeden z nich označoval se jemnější tváří a vzácnějším šatem: měl červený, hedvábný kaftan, krásné řemení u šavle a v záři této naší slabé svítliny leskly se drohokamy, jimiž hlavně jeho pistolí, které v opasku byly zastrčeny, byly vysázeny. Byl to bez odporu vůdce na nejvýše podezřelý kaval-kady, což i z té okolnosti na jevo šlo, že, jak při slézání s koně, tak i při dalším jeho opatření, k ničemu ruky nepřiložil, nýbrž jen krátké rozkazy dával a pak si vnitřek khanu prohlížel.

Ač i na něm patrně bylo pozorovati, že jej netěší naše společnost u khanu, poddal se přece nutnosti, an se svými lidmi čeledník opanoval. A ježto jsem, soudě ze zevnějšku, všecku měl příčinu v těchto cizincích krvežíznivé nepřátely křesťanův a fanatické moslemy tušiti, poučil jsem svoje lidi, aby při příležitosti, kdyby to cizinci ukázali, také oni fanatickou barvu na jevo dali. Čtyři z mých lidí prodělali dobrodružnou cestu do Saidy a v arabském khanu velmi chytře dovedli všecko nastrojiti, aby důvěry paličův a vrahův získali a tím vše, co Said-Bey zamýšlel, vyzvěděli. — Bylo tedy z moji strany jen dosti malého poučení třeba, abych chytře svoje průvodčí k opatrnosti a slídivosti povzbudil. Jen tak jsme se mohli více dozvědět o oné čisté společnosti a záměrech, s nimiž naši »podnájemníci« sem byli přišli.

Netrvalo to ani půl hodiny a jeden z mé družiny vešel a oznamoval mi se zářící tváří, že ze stáje tyto dobrodruhy při jejich rozmluvě vyslechl a se dověděl, že se o přepadení jedná, jež platí turistům, kteří za skorého rána z Cale

sem přijedou. Skulinami u dveří též viděl, že tyto pobudové i různé masky mají a i jinobarevné šaty, patrně aby k poznání nebyli.

To byla ovšem cenná pro mě zpráva. Nemýlil jsem se tedy, když hned od prvo-počátku v této ozbrojené četě nic dobrého jsem nehledal. Moji Drusové skří-pali zuby vztekem, když o tomto vra-žedném plánu slyšeli. Neboť, jak jsem již spíše nastínil, nikterak to není v dru-sické povaze, aby bezbranné přepadali a ty věčné rozepře, které s Maronity vedou, byly ustavičně jakýmsi druhem války, kde násilí proti násilí s otevřeným hledím vystupovalo. A ačkoliv se nyní skoro všechny drusické zástupy proti křesťanům spojily a se všelikým druhem podvodu a darebnosti se pracovalo, nesmí se přece zapomínati, že v tomto povstání moslemi a obzvláště turecké úřady i vojáci prsty měli a vůdci byli a že Turci to byli, kteří uměli Maronity u Drusů na-nejvýš pomlouvati a ustavičně poleno za polenem na oheň kladli a nenávisť až v ďábelské zášti u Drusů rozplamenili a tak veškerých těch neštěstí a krve-prolití mravními původci byli. Celá řada drusických rodin, ba i menší kmeny jejich, zůstali těchto ohavností vzdáleny, které jejich souvěrci páchali a i rázné proti tomu se postavili, pomáhajíce šlechetně křesťanům.

Tak se vysvětlí, že moji lidé, ač sami Drusové, loupeživým podnikem našich bezděčných »sousedů« skoro právě tak pohrdali, jak by to u nás v Evropě každý pořádný člověk byl učinil. Nechci tím nikterak říci, že by je ten případ k úzkostlivosti ve svědomí byl naladil. Ve způsobu nepřítelů se chopiti a jej přemoci, nebyli nikterak vybíravými a když jednou byli v tom, nemohl nikdo za to státi, že hranic, v čestném boji stanovených, nepřekročí. To se nikdy u takových lidí nesmí zapomínati, že

nejsou žádnými pravými křesťany, že sice vlastní křesťanskou civilizací byli dotknuti obcováním s křesťany, nikdy však duch víry křesťanské je neovanol, tím méně pronikl. Ač zde Ali až ku výši jakési čestné a slavné výjimky dospěl, přece vždy tu a onde jeho původní národní povaha, se všemi těmi vášněmi, lstivostí a nástrahami pronikala.

Tak bylo by se na př. Said-Beyovi bez mého přispění rozhodně hůře vedlo při jeho zajetí a odvedení a já jsem dobře viděl, jak všechno občas v Ali jen jen hrálo, když jsem překážel, aby se se Said-Beyem tak nejednalo, jak si toho Ali přál.

Mně však dosti bylo, když moji Drusové aspoň na té výši vzdělanosti byli, že plán zákeřnického přepadení nevinných cestujících, který naši sousedi kuli, neschvalovali a jim pohrdali. Když jsem jim šeptem sdělil, že ten, co večer první k nám přišel, dvakrát mi o život ukládal a dvakrát po mně, ovšem bez výsledku, střílel a kterak jsem jej potom na rameni poranil, byli by nejraději ihned ku zbraním sáhli, a kterak by se potom našemu sousedstvu vůbec bylo vedlo, nevim. Moji průvodčí — to mohl jsem si říci — měli mě rádi a já při každé příležitosti, když jsme spolu cestu sem a tam konali, vždy o to se snažil, abych je na sebe upoutal. A všeobecně vzato — o tom jsem byl přesvědčen — jsou Drusové citům vděčnosti přístupni a od přírody daleko méně věrolomni a nepoměrně méně úskočni a ošemetně lstivi, jako Turci.

Když jsem konečně svým lidem také sdělil, že onen ode mne na rameni poraněný pobuda od jakéhosi mi neznámého Ben-Agy za tisíc piastrů ku zabiti mého přítele v Cale meškajícího a jim dobře známého Dra Kerna najati se dal, měl jsem je co krotiti. Já jsem jim o tom dosud zámyslně mlčel, nyní

však měl jsem na místě, abych jim to sdělil a nezmýlil jsem se v tom.

•Není to naposledy i nyní tentýž doktor, na něhož zde čekají?« ptal se Hassan tiše, byl po Ali nejchytřejším, ale i nejmělejším a nejstatečnějším z mých lidí.

•I já jsem si již na to myslil«, odvětil jsem z ticha.

Nyní přistoupil onen blíže, který ze stáje rozmluvě našich sousedův byl naslouchal a pravil: •Já jsem slyšel, že jeden z nich řekl: „Já chci tu ránu mítí. Já treffi i jednou rukou!“ Náš vyzvědač měl tuto výpověď z prvu za méně cennou a snad bezvýznamnou, ježto se mohlo mluvit o střelbě pro vyrazení, anebo do terče. Nyní však bylo jemu i nám jasným, že se jednalo o krvavou skutečnost s touto ranou a vždy více vznikala u mne myšlenka, že to asi jest můj přítel, na něhož se zde s takovou čeká. Co by jinak raněný pobuda zde hledal, jenž za Bairutem měl svoji domovinu? Zdaž sem nepřišel, aby Ben Agovi zprávu podal a si od něho vyžádal, aby směl započaté dílo dokonati a konečně toho pravého ranou skolití, což dosud se mu nepodařilo?

Tim by byl druhou polovici slíbené krvavé mzdy obdržel. Celá řada takových myšlenek vířila mojí hlavou a různé se krystalovala a mně se bylo na tom ustáliti, abych vše bedlivě pozoroval a se svými lidmi každému možnému krveproliti zabránil.

Ani jsem nepotřeboval zvláště Drusy na to upozorňovati, aby pro každý případ zbraně svoje z opasků nevydělávali a šavli někam nepohodili, nýbrž pro každý okamžik aby hotovi byli. Ať jsme to vzali jakkoliv, tolik bylo jisto, že kdyby se zde skutečně nějaký přepad měl státi, my jistě se zbraní v ruce na obranu přepadeným bychom přispěli, ať tito byli kdokoli.

(Přítě dále.)

Bohumír Hendl,

nový probošt a farář na Svatém Kopečku u Olomouce.

Kolikrát se tázali čtenáři naši: „Kdo píše takové krásné, poučné články do „Školy“?“ A když dostali za odpověď, že vdp. Boh. Hendl, pravili: „Škoda, že jej neznáme.“ Nuže tuto vyhovujeme přání mnohých našich čtenářův a přinášíme jim zdařilý obrázek, podobenku našeho nejhorlivějšího spolupracovníka po 18 let pro „Školu B. S. P.“ Zajisté po zásluze byl vdp. Boh. Hendl od nejd. p. generalního opata strahovského jmenován proboštem a farářem na Sv. Kopečku v hanáckém kraji. Náš oslavenec narodil se r. 1853. v Berouně, slavné sliby řeholní složil a na kněze byl vysvěcen r. 1879. Víme, že horlivě působil v Jihlavě v duchovní správě u sv. Ignáce, odkudž se dostal za faráře do Staňkovic u Žatce, do německého kraje. A nyní zase přijde mezi své! Morava s radostí vítá horlivého, šlechetného kněze, který bude zajisté nejlepším strážcem svatyně nebeské Královny na Svatém Kopečku.

Přejeme mu všichni hojného požehnání Božího!

Ignotus.

Obrázky z katolických misii.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

XI. Povstání v Číně.

Nové a nové zprávy docházejí podnes z čínských misii. Jsou většinou žalostné a srdce nás bolí, čteme-li o hromadném vraždění křesťanů, boření a pálení kostelů, misijních domů a pustošení křesťanského majetku. Tu i tam dojde odtud zpráva utěšenější, ale takové jsou velmi řídké. Jsou totiž případy, kdy se křesťanům podařilo proti loupežným tlupám se ubránit a majetku svého uhájiti. Takový případ vypravuje nám missionář P. Jan Braam, rodem Hollanďan; on píše:

»Již bylo na rozličných misijních stanicích došlo ku krvavým srážkám a vraždám křesťanů a každý den přinášel nové děsné zprávy. Soudili jsme tedy, že brzy dojde řada i na nás a ustanovili jsme se v opevněné osadě Brugge bojovati a brániti se do posledního dechu. V úterý 30. července vyrazili jsme — bylo nás 4—5 missionářů a všechny školní děti — z Balgasonu. Vzali jsme s sebou věci nejpotřebnější, několik koní a asi 100 krav. Poněvadž byli všichni křesťané uprchlí, neměli jsme nikoho, kdo by nám byl pomohl; já sám musil jsem hnáti krávy. Následujícího dne okolo 10. hodiny přišli jsme velmi unaveni, nicméně však zdrávi do Brugge. Večer téhož dne dorazili tam ostatní, kteří byli na cestě zbloudili. O den po-

zději byl, jak jsme se dověděli v Balgasoně, spálen kostel a vše ostatní bylo vydrancováno a zpusťováno.

Dne 9. srpna o 11. hod. v noci přišli první Boxeré; bylo jich asi 500. Noc byla velmi tmavá; jakmile však jsme zpozorovali, že se lupiči na dostřel přiblížili, vystřelili jsme najednou 20—30 ran. Boxeré na výstřely odpovídali ze svých ručnic volajíc: »Zabte je, ďábly!« První dům stál již v plamenech. Někteří z Boxerů sedli si vedle, kouřice ze svých dýmek, jiní vtírali se do vsi a zapalovali domy sousední. Abychom tomu zabránili, učinili jsme výpad. Naše pušky zahřmely a Boxeré dali se na útěk. Za 10 minut byli ze vsi vypuzeni, načež se uchýlili do Ning-liao-bangu. Následujícího dne našli jsme na bojišti 10 mrtvých Boxerů, z raněných pak zemřelo později 16 mužů. Boxerů jsme se tedy prostili, ale brzy stál nový nepřítel přede dveřmi: Tataři, počtem asi 300 mužů a dobře ozbrojeni. Dne 13. srpna se dostavili a hned nás obklíčili. Od onoho okamžiku bylo nám ve dne v noci státi na stráži, neboť nepřítel stál sotva 5 m. před branami ukrývaje se v protějším domech. Mé stanoviště bylo právě u brány; zídka, která mne chránila, byla po několika dnech koulemi všecka provrtána. Střílnami nesměli jsme ven vyhlížeti, neboť nepřátelé velmi často

do nich střelili. P. Anix a jeden čínský kněz byli takovým způsobem lehece poranění na hlavě. Dne 14. srpna z rána mezi 6—7 hodinou byl P. Jaspers zasažen koulí, která byla střelnou proleťtela. Koule vnikla do hlavy právě nad pravým okem a těžce raněný skácel se na zemi. Dostal ještě poslední svaté pomazání, načež skonal. Seděl jsem asi 20 m. od něho, nemohl jsem však se vzdáliti, jelikož nebezpečí u brány bylo veliké. Udělivše sobě navzájem rozřčení, stáli jsme připraveni k boji. Tataři i Boxeré hnali útokem na bránu; schovávajíce se za desky, jež před sebou nesli, snažili se k ohradě se přiblížiti. Uvítali jsme je střelbou ze všech ručnic. Jedna koule prorazila silnou desku a vryla se do hlavy jednoho z Boxerů. Boxer padl a ostatní upustili od dalšího útoku. Později hnalo na bránu útokem ještě jednou. V čele Boxerů hnál se vůdce jejich posmívaje se nám a volaje: »Nebojím se evropského prachu!« Tak stál před branou a mával mečem. Dvě koule učinily konec jeho životu.

Po několika hodinách hnalo na nás útokem 10 Boxerů, mezi nimi jakási žena. Podle jejich mínění měla ona osoba moc, svým pouhým vějířem bránu zapáliti. Všichni skoro zaplatili svou pověrčivost životem; naše koule je skolily. Mrtvol nesměli jsme pochovati, neboť vyjítí z ohrady znamenalo tolik, jako postavit se Tatarům a Boxerům do rány. Následkem toho byl vzduch v okolí brány hničícími mrtvolami otráven. Ani naší věže neušetřeno; jedné noci byla podkopána a měla pak do povětří býti vyhozena. Na štěstí zpozorovali jsme nebezpečenství a nepřítel jsme zavčas zabili.

Po té střeleno na nás ze dvou děl; každá koule vážila 5 liber; nasbírali a uschovali jsme jich 15. Jedna padla do kostela. Na nás bylo tak úsilně střeleno, že jsme mysleli, že dlouho neodolají. Ale Bůh poslal z nenadání déšť a Tataři nemohli střeliti; celý den křčili se za zděmi a nemohli ven, bojce se našich koulí. Na slavnost Jména P. Marie učinili jsme ještě jeden výpad; čtyři z našich mužů přepadli Tatary v osadě samé a davše první výstřely, utekli se do jednoho domu, odtud pak dveřmi,

okny a stěrbinami na nepřítel střelili. Obávající se však, aby přesile nepodlehli, otevřeli jsme bránu a přispěli jim na pomoc. V půtce byl zastřelen jeden křesťan, P. Bermyn byl poraněn. Tatarů padlo devět a dva byli raněni.

Zatím byla uzrála úroda na poli, ale my jsme nemohli ničeho sklídit. Když jsme nicméně jedenkrát ozbrojeni vytáhli do poli, přepadla nás tlupa jezdců. Mohlo jich býti sto; avšak naši mužové postavili se zmužile na odpor a zastřelili dva koně a jezdce, načež ostatní se dali na útěk. Ale za krátko byli jsme napadeni opět a ježto nepřítel byl v přesile, ucouvli jsme znenáhla do naší ohrady. Následující noci vytáhli jsme opět do pole na žně a podařilo se nám zásobiti se potravinami na celý měsíc. Nepřátelskou hliďku, která se nám postavila v cestu, jsme zabili. Zatím přibýlo do Ning-liao-leangu 400 čínských vojáků, aby nás chránili; neměli jsme však o tom ani tušení. Ostatně celá ochrana čínských vojáků nestála za mnoho. Pomáhali vlastně Tatarům; obilí nechávali krásti, kostely loupiti, křesťany zabíjeti. V tom záležela vlastně jejich »ochrana«.

Konečně nastal pokoj toužebně očekávaný. Konali jsme za tímto účelem devítidenní pobožnost ku sv. archandělu Michaelu. A skutečně, právě na svátek sv. arch. Michaela Tataři odtáhli. Rozhořčení proti nám sice trvá dosud, ale myslím, že se nemáme již čeho báti. Rmouti nás pouze, že nemáme ani peněz, ani potravy. Důvěřujeme však v Pána Boha, jenž nás byl tolik chránil a jenž zajisté i přístě nám pomůže. Za našeho obležení Tatary a Boxery byla ochrana Boží patrná. Měli jsme pouze 20—30 pušek, náš nepřítel na 200 a mimo to dvě děla. Jedno dělo jejich prasklo a porazilo vojáka je obsluhujícího. Často viděli nepřítel na zděch našich zářící plameny a bílé postavy a netroufali sobě střeliti. Nuže, žijte blaze a Bůh budiž s vámi!

XII. Pohanské mravy.

O mravech divokého kmene Pahuinů ve střední Africe píše missionář P. Antonín Reeb:

»Smutný jest osud pohanské ženy. Pohanství ji snížilo na otrokyni mužovu.

Ani v životě rodinném, ani náboženském nemá zholu žádných práv, má jen povinnosti. Od nejtěššího mládí až do nejvyššího stáří jest bezbrannou otrokyní mužovou. Ženě jest konati práce nejtěžší a nejnižší. Nosí nejtěžší břemena, zatím co pan manžel vedle si vykračuje s puškou na rameni. Žena se stará o děti, má na starosti svou chudobnou kuchyni, obdělává pole, sbírá dříví, donáší vodu a nikoho ani nenapadne, aby jí pomohl. Muž považuje práci za nectnou a snižující. Jeho práce záleží v tom, že chodí do obecních sezení nebo s puškou.

Ani v záležitosti vdavek nemá žena co mluvit, nikdo se jí netáže, chce-li se vdávat nebo nechce-li. Prodá se tomu, kdo nabízí nejvíce. Sňatek se uzavírá i rozvádí podle toho, jak muži libo. Sebe menší příčina dostačí, aby manželství bylo rozvedeno. Založení rodinu ve smyslu křesťanském jest jednou z největších obtíží, jež se misiónáři staví v cestu. Nicméně naše missie den ode dne prospívá a se vzdává, byť i jenom poneáhlu. Lid zdejší je příliš divoký, než aby za krátko se dal na křesťanství obrátiti a upustil od svých surových mravů.

Na doklad tyto příklady:

V jedné vesnici, asi 2 dny cesty od naší missie, měla mladá žena hezkého chlapce. Ale co se nestalo? Zlá její sousedka ji přemluvila, aby dítě zabila. Žena poslechla, mrtvolu upekla, načež ji obě ženštiny snědly. Za to slíbila sousedka ženě, že ji co nejdříve na podobnou příšernou hostinu pozve. Na štěstí se vše vyzradilo, ženy podrobeny byvše krutým mukám se přiznaly a za trest bylo jim obci zaplatiti tolik, kolik stálo zabité dítě. To bylo všecko.

Před nějakým časem vzdálil se jeden z našich mladých křesťanů z missie,

aby v nejbližší osadě nakoupil kaučuku. Tam však se ho divoši chopili a chtěli ho stít. Úpěnlivě prosil za smilování. Nadarmo, musil umřít. I prosil tedy, aby aspoň byl zastřelen. Prosbě této vyhověno a za chvíli byl ubožák mrtvolou. Po té vytrhli divoši z těla srdce a zároveň s jeho růžencem a škapulířem pověsili na strom, na postrach našim křesťanům.

S pomocí Boží však — dokládá misiónář — a za přispění našich příznivců v Evropě neustaneme dobré semeno zasívat a Bůh že, že přijdou i žně. Doufáme, že budou bohaté. Zatím modlí se naši křesťané denně za všechny své neznámé dobrodince.

XIII. Svatý růženec v missiích.

»Naši obrácení Kaffi«, píše jistý misiónář z jižní Afriky, »milují velmi modlitbu svatého růžence; zvláště však zasluhuje v této příčině zmínky náš hodný Dominik, jenž žije a pracuje v naší missii. Jednoho dne vzkázala mu matka jeho, jež bydlí asi 7 hodin cesty od nás, že její chatrč je na spadnutí, že vítr mnohými dérami do ní fouká; aby tedy přišel domů a jí vystavěl chalupu novou, kde by své státi v pokoji trávití mohla. Hodný syn uposlechl ihned, osedlal svého komoně a radostně jel k svému domovu. Již byl pět hodin na cestě a doufal, že za další tři bude u cíle. Najednou mu napadlo, aby se za své ubohé krajany pomodlil růžencem. Sáhne tedy do kapsy, ale růženec tam nebyl; zapomněl ho doma. Co nyní? Náš Dominik nepřišel do rozpaků; jel pět hodin zpět, našel svůj růženec a jel teprv následujícího dne ku své matce, modle se celou cestou růžencem za růžencem.« Možná, že mnohý čtenář se zastydí, dovidaje se, že jeho černý souvěrec v úctě nejsvětější Panny ho zahanbuje.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z farnosti bohuňovické. Ode všech tvorů budiž poznáno, milováno, ctěno božské Srdce Ježíšovo! Ono jest moře milosrdenství, lásky a dobroty, z něhož prýští prameny všech milostí, sytic, napájejíc a uzdravujíc všechny duševní hladovce a neduživce! Ono jest ohnivou pecí věčné lásky, vysílajíc ohnivé šípy lásky své na srdce tvorů, aby je raniło tím ohněm szírajícím své božské lásky. Ó jak vyslovím díky své nejsv. Srdci mého Spasitele za všechny ty mnohé milosti, kterých se mi dostávalo od dětství mého v mife veliké; neboť celý život můj jest jako nepřetržený řetěz ustavičných milostí, milosrdenství a lásky nejsv. Srdce Spasitele našeho, které jsem já vždy s vděčným srdcem přijala, ale přece často nevděkem splácela; ono však nepřestalo mě milostí a dobrodiním zahrnovati, chtě překonati tím nevděk a odpor můj. Od této chvíle však budiž božské Srdce Ježíšovo jediným vládcem vůle i srdce mého na věky. Zároveň tu

díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za troje vyslyšení a za obdržené milosti v potřebách mého bratra a mých vlastních.

Odběratelka „Školy“.

Z Odryšova. Plnic tímto svůj slib, vzdávám nejvřelejší díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení prosby.

F. R.

Od Jičina. Tisceré díky vzdávám božskému Srdci Páně, neposkvrněné Rodičce Boží a sv. Antonínu Pad. za několik vyslyšených prosb v duchovních záležitostech.

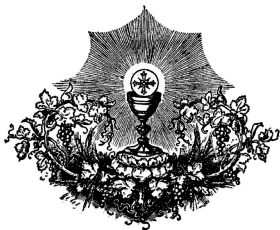
Otendřka „Školy“.

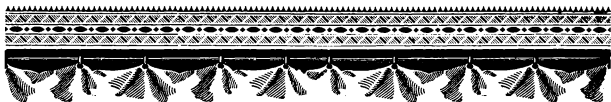
Od Olomouce. Vzdávám vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a blahoslavené Panně Marii vždy trvajícím pomoci za uzdravení dvou dítek z nebezpečné nemoci.

L. B.

Od Třebechovic. Děkuji božskému Srdci Páně a přimluvě sv. Antonína za to, že se podařilo otce mého přiměti k operaci, která se podařila.

J. S.

Duch obětivosti.

(Hlavní úmysl.)

Obětovati se! Zdali dobře rozumíme tomu, co jest obětovati se? Obětovati se, řekne někdo, jest podstoupiti utrpení, aby zadostučiněno bylo, jest sebe umrtvovati, sebe zaplátrati, vydati se za jiné nebo pro Boha. Obětovati pro Boha sebe nebo dar nějaký jest obětí. Člověk, jenž děkuje za svou jsoucnost Bohu všemohoucímu a nejvyššímu dobrotivému, má povinnost, aby Tvůrce svého ctil. To děje se klaněním a přinášením obětí. Již první listy dějin pokolení lidského nám podávají zprávu o obětích. Kain a Abel obětovali Pánu Bohu, Noe zbudoval oltář obětí, Job obětoval, Abraham, Isák a Jakub obětovali Hospodinu. Později Bůh sám ustanovil řád obětí pro národ židovský. Veškeré tyto oběti měli čtverý účel: Bohu se klaněti, jemu děkovati, jej prositi a konečně, aby mu dostiučiněno bylo za spáchané urážky. Avšak všechny tyto oběti byly jen stínem, obrazem jedné pravé oběti, kteráž nastati měla a již měl Bůh nejvíce uctěn býti a usmířen za hříchy všeho světa. O této oběti již předpověděl prorok Malachiáš řka: »Nemám zalíbení ve vás a darů (obětí) nepřijmu z ruky vaší; neboť od východu slunce až na západ veliké jest jméno mé mezi národy: a na každém místě obětována bývá jménu mému obět čistá; neboť veliké jest jméno mé mezi národy.« (Malach. 1, 10.) A tak se stalo. Obět tu přinesl Ježíš Kristus na kříži Otci svému nebeskému a na památku této krvavé oběti na Kalvarii ustanovil nám nekrmavou obět, při níž se tentýž Ježíš Kristus pod způsoby chleba a vína obětuje za nás při mši svaté. Touto svou obětí Ježíš Kristus podstoupil největší utrpení za nás, učinil zadost spravedlnosti božské, sebe samého zmařil a vydal za spásu naši. Ó kéž bychom této oběti vážili sobě nad všeliké poklady světa!

Z této oběti největší a nejsvětější čerpáme my sílu k našim obětem rozličným, jež na nás vyžaduje Bůh sám nebo prospěch bližního našeho. V této oběti našli první křesťané svou sílu a statečnost, že neváhali podstoupit nevýslovná muka a státi se obětí Bohu milou. Vzpomeňme na svaté apoštoly, na první otce křesťanstva a na ty miliony svatých mučedníků, jejichž krví země zúrodněna tolik přinesla užitku, nových vyznavačů víry Kristovy. Z této oběti Kristovy nabýváme síly k sebe umrtvování, k pokání, jimž bychom Bohu zadostučinili za hříchy své. Svatý Bohumír byl k sobě tvrdý a neuprositelný. Když mu jednou sluha trochu lepších pokrmů přinesl, pravil bolestně: »Nevíš, že tělo se vzpouzí, když se mu lahodí!« Ačkoliv Kristus dostiučinil, tím neosvobodil nás od pokání a zadostučinění. Proto psal sv. Pavel ke Kolossenským: »Nyní se raduji z utrpení pro vás a doplňuji to, čehož se nedostává z utrpení Kristových, na těle mém za jeho tělo, jež jest církev.« (Kol. 1, 24.) Aby se urážka Bohu hříchem učiněná poněkud napравиła, máme přinést sami obět, skutky kajicné: půst, almužnu, modlitbu. Toť skutky Bohu milé a nám velmi prospěšné! Čiňme tedy ovoce hodné pokání, tresejme se sami, aby Bůh nás nemusil trestati. Stojí to sice přemáhání, obětí, ale jiné pomoci není. Jak tuhé pokání činili svatí! Trýznili tělo své postem, bděním, prací, mučením; což teprve nám hříšným jest činiti! Přinesme aspoň tu malou obět, kterou Bůh na nás žádá. Ach, jak málo viděti obětí pokání a zadostučinění! Nynější svět nechce slyšeti o obětech bolestných. Pýchu miluje a modlitbu zanechává; žádost očí, chtivost statků pozemských šíří lidské srdce a člověk nerad almužnu dává; vše jen hovětí chce tělu, o mrtvení sebe, o postu neradi slyší. V době hříšné změkčilosti, sobectví a nemírné žádostivosti jest právě potřeba ducha obětivosti, jenž jeví se sebezapíráním, láskou k bližnímu a štedrostí.

Bůh chce, abychom i jiné přinášeli oběti, kromě obětí duchovních a kajících. Jsou to oběti hmotné, podobné almužně; aby, komu Pán požehnal na statech vezdejších, rád, z lásky k Bohu uděloval nuzným almužnu a podporoval vše, co směřuje ke cti a chvále Boží. Jak krásná jest obětivost farníků pro chrám Boží, když nelitují žádné oběti k oslavě domu Božího. A což není jiných potřeb církevních? Čím více nepřátelé církev olupují, tím více potřeba jest hmotné podpory. Takové oběti máme rádi přinést. Raději na jiné straně něco si odříci a věnovati na dobrou věc, jako jsou: bratrstvo sv. Michaela, katolické missie v zemích pohanských, spolek svatého dětství Ježíšova, rozličné potřebné dobročinné ústavy, nemocnice, chudobince. Takové a podobné věci potřebují podpory, a na takové nemáme litovati oběti žádné. Jednou z hlavních věcí, která potřebuje velikých obětí od všeho katolictva, jest katolický tisk, vydávání katolických listův a časopisův, aby odstranily plevel, trud a bodláčí vzrostlé na poli liberalismu.

Z obětí Krista Pána učme se i my oběti přinášeti pro vše, co k větší cti a slávě Boží slouží a napomáhá. Tak nejlépe naložíme s tím, co Pán Bůh jednomu každému štědře nadělil. Jistý Jesuita, jenž v Paříži duchovní správu u německých dělníků zastával, obdržel od kohosi jednou 100 franků. V tom přišel do Paříže kněz z Belgie sbírat pro křesťanský ústav a zastavil se nejprv u Jesuity, aby se pozeptal, kde asi má sbírat almužnu. Jesuita milerád udal mu rodiny obětavé, ale i sám dal hned oněch 100 frankův. Ale netrvalo to dlouho a témuž Jesuitovi donesl jistý továrník 1000 franků za pokání, že i v neděli u něho se pracovalo. Zvláštní dobročinností vyznamenal se biskup velko-varaždínský Stanislav. Tak k bohoslužebným účelům věnoval asi 600.000 zl., na zbožné fundace 152.000 zl., na výchov mládeže 142.000 zl., chudým 425.000 zl., na vlastenecké podniky 97.000 zl. A co rozdál podpor a almužen jinak, o nichž se neví! Jak církev svatá tak národ náš československý potřebuje pomoci naší, a tu vyžaduje se na jednom každém krásná, šlechetná ctnost, obětivost, štědrost, nezištná láska k bližnímu. Kdež jinde naučíme se těmto ctnostem lépe jako ve škole božského Srdce Páně?

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevýjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 8. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ducha křesťanské obětivosti a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zadržte církev, řiší rakouskou, vlasť naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Obětovati se z lásky k Bohu.

Úmysl v červnu: Království božského Srdce Páně.

Úmysly apoštolátu modlitby.

• dubnu modleme se o záchranu mládeže

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Hugona , bisk. (1132). — Milost setrvání v kajinosti. † sestra Bl. Za větší účtu k nejsv. Srdcem P. J. a P. M. Nemocná T. S. † kněz Fr. E.	
2. Ů.	Sv. Františka z Pauly . (1508). — Dar lásky k Bohu. † cír. hodnostář. Svornost. Dobrodinci. Zabránění opilství. Obrácení hříšníků. Umirající.	
3. St.	Sv. Jana Kapistr. (1456). — Za ošklivost před hříchem. Obětavá sestra. Zachování postu. Lidové missie. Pokoření zarytých nepřátel Božích. † otec.	
4. Č.	Zelený čtvrtek. Sv. Isidora , bisk. (636). — Za lásku k Ježíši svátost-nemu. Věrnost v povolání. Hojní kajenici. Bratrstvo nejsv. Svátosti olt.	
5. P.	Veliký pátek. Sv. Vincence Fer. (1419). — Duch skroušenosti. Armáda sv. Kříže. Napravení urážek Bohu učiněných. Strážci B. hrobu v Jerusalemě.	
6. S.	Bílá sobota. Sv. Viléma , opata. (1202). — Milost odumřítí světu. Rodiče. Probuzení k větší horlivosti v dobrém. Obrácení zpustlého muže. † kněz.	
7. N.	Vzkříšení Páně. Hod Boží velikonoční. Bl. Heřmana Jos. ř. prem. (1233). — Stálost ve ctnosti. Povstání z hříchů. Za šťastnou budoucnost.	
8. P.	Pondělí velikonoční. Sv. Alberta , bisk. (1214). — Za křesť. dokonalost. Slepec. Staň se vůle Boží. Povolání k stavu duchov. Studující. Nemocní.	
9. Ů.	Sv. Petra Celestina I. pap. (432). — Dar sebezapření. Obrácení nepřátel církve. Odvrácení pokušení. Za šťastnou hodinku smrti. Za opilce. Sirotci.	
10. St.	Sv. Mechtildy , abat. (1312). — Dar štědrosti k chudým. Učitelstvo a žactvo. Ženské řehole. Klášter českých Dominikánek. Záchrana mládeže. † syn.	
11. Č.	Sv. Lva Vel. , pap. (461). — Sv. Otec Lev XIII. Za větší lásku katolíků k církvi. Za odpadlíky od církve. Za církev katol. na Východu. Missie.	
12. P.	Sv. Julia I. , pap. (352). — Za dětinnou mysl. Stálost v pokušeních. Zachování příkazů církevních. Obnova společnosti lidské. Rodina. † otec.	
13. S.	Sv. Hermenegilda , m. (586). — Za stálost ve víře. Za osvětlení Duchem sv. Za napravení lehkomyšlného muže. Dar horlivosti jistě osobě. Dobrodinci.	
14. N.	<i>Neděle bílá. I. po Velikonoci.</i> Sv. Justina , muč. (167). — Dítky u prvního sv. přijímání. Zachování slibu křesťního. Poznání dobra i konání. Rodiče.	
15. P.	Sv. Petra Gonz. ř. (1247). — Za svatou radost duším. III. řád sv. Františka. Odvrácení pokušení. Za obrácení všech nekajících. Duše v očistci. † sestra.	
16. Ů.	Sv. Paterna , bisk. (555). — Dar trpělivého snášení souzení. Naši vele-pastýřové. Dobrodinci. Za sestru obětavou. Napravení manžela. Rodina.	
17. St.	Sv. Aniceta , pap. m. (168). — Za skromnost. Za věrnost v povolání. Spolek rozšíření katol. víry. Katolíci v Číně. Obrácení hříšníků. Zdar podniku.	
18. Č.	Sv. Appolonia , m. (186). — Horlivost pro čest a slávu Boží. Polepšení zpustlé mládeže. Dobré vychování dětí v rodinách. Za šťastnou budoucnost.	
19. P.	Sv. Lva IX. , pap., (1059). — Za křesťan. statečnost. Pokoření nepřátel církve. Poznání dobra i konání. Jednoty sv. Josefa. Opuštěná rodina.	
20. S.	Sv. Anežky z Montep. , p. a řeh. (1316). — Za ducha umrtvení sebe. Křesťanské školy. Rozšíření Apoštolátu modlitby. Obrácení lehkomyšlného muže. † syn.	
21. N.	<i>Neděle II. po Velikonoci.</i> Sv. Anselma , bisk. (1109). — Za umění, které činí svatým. † 2 řeh. sestry. Odstranění pohoršení. Nemocní. Duše v očistci.	
22. P.	Sv. Sotera a Kaja , pap. m. (298). — Za statečné vyznání víry. Za zbožnost v rodinách. Za svornost. Dar upřímnosti. Snášení příkoří. Dobrodinci.	
23. Š.	Sv. Vojtěcha , bisk. m. (997). — Velepastýřové naši. Dar vytrvalé pobožnosti. † kněz A. S. Svornost a mír ve vlasti naší. Bohoslovné ústavy. † sestra.	

Odpuštěny 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
24.	St.	Sv. Jiří, m. (333). — Dar síly k odpirání zlému. Záchrana mládeže. Vítězství sv. Kříže. Horlivost křesť. Nábož. mravné vychování dítek.	
25.	Č.	Sv. Marka, evang. P. (68). Aby Bůh vyslyšel prosby naše. Odvrácení zlého. Mir a bázeň Boží v rodinách. Bohulibé podniky ve vlasti naší. Rodiče.	
26.	P.	Sv. Kleta a Marcellina, pap. m. (89). — Za věrnou oddanost ke sv. Stoliči říj. Zamezení veřejných pohoršení. Vzpružení ducha katol. Naši předáci.	
27.	S.	Bl. Petra Kanisia, tov. J. (1597). — Horlivost pro spásu duší. Naše školství. Lidové missie. Úcta P. M. Matky dobré rady Apoštolát sv. C. a M.	
28.	N.	Neděle III. po Velikonoci. Ochrana sv. Josefa. — Spolek sv. Rodiny. Křesťan. statečnost. Povolání ke stavu duchovnímu. Obrácení hříšníků.	
29.	P.	Sv. Hugona, opata. (1109). — Ctnost odříkání se. Pokoření nepřátel Božích. Reholní dům. Dar trpělivosti. Živí rodiče a přízeň. Čistota srdce. Sirotci.	
30.	Ú.	Sv. Kateřiny Senen. p. (1380). — Za lásku k církvi sv. Zemřelí údové katol. bratrstev. Dar čistoty srdce. Za lásku k ukřižovanému Spasiteli.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.			

Všeobecně nařiká se na nevázanost dospívající mládeže. Ctnosti si namnoze neváží, za to ale oddává se více hříchům, neposlušnosti, vzdorovitosti, nestřídmosti, nevázanosti a nemravnosti. Kterak ji zachrániti? Hned v mládí musí býti jí dán dobrý základ nábožného a mravného vychování jak doma od rodičů, tak i ve škole od učitelů. Pevné zásady křesťanské musí se vštípiť hned do útlého srdce dítek, aby pak nedaly se tak lehce svěsti lákavému světu a převráceným zásadám zbloudilých lidí. Bože, co tu lákadel pro mládež škole odrostlou. Svoboda, radovánky, probouzející se vášně a náruživosti, poživavost, nestřídmost, karban, toučky, společnosti zlé a jiné podobné věci. Zachraňte dobří lidé co zachrániti se dá! Zdržujte mládež od zlého, dejte jí uslechtilé zábavy, poučení, varujte ji nebezpečnosti duše i těla. Učíte je ctnost milou. Zakládejte jednoty katolických jinochů a panen, pokračovací školy, duchovní cvičení pro studující, dejte jí zdravou četbu dobrých knih, povzbudte její mysl pro vše, co dobré, šlechetné a užitečné. Přiveďte mládež k nejsv. Srdci Páně, přiveďte ji pod ochranný plášť Královny panen!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachránění dospívající mládeže a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporujme spolky ve prospěch mládeže.

Úmysl v května: Duch obětavosti.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 6.

V duchu chci celou zemi procestovati, abych všechny drahou krví mého božského Ženicha vykoupene duše vyhledala a za ně za všechny nejv. Srdci Ježíšovu zadostučinila. (Bl. Maria, řeholnice.)

Slovo šůry vyjdoucí.

(Svatý Tomáš Akvinský.)

Aj, Slovo šůry vyjdoucí
Však jsouc vždy s Otcem v jednotě,
A k dílu svému sejdoucí
Již k večeru šlo v životě.

Když učeníkem v odpravu
Měl vydán býti vrahům svým,
Dal dřívěji se za stravu
Svým učeníkům rozmilým.

Tu pod dvojí jim způsobou
Své tělo, krev svou ustavil,
By člověk dvojí zásobou
Jsa dvoustaten se zotavil.

Co člověk jest nám za brata,
Co host jest krmě přesvatá,
V své smrti jest nám výplata
A v nebi věčná odplata.

Ó spasitelná oběti,
Jíž nebes brána odkryta,
Boj proti nám chce bujetí,
Dej sílu, buď nám záštita.

Zpěv Trojjednomu vítězný
Se ustavičně od nás děj,
Jenž blahý život bezmezný
Tam v nebeské nám vlasti dej.

FR. ŠUŠIL.

Slavnost nejsvětějšího Srdce Páně.

A my jsme poznali a uvěřili lásce, kterouž Bůh má k nám. Bůh láska jest; a kdož zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.

(I. list Janův 4, 16.)

V životě lidském na zemi neustále se střídá radost se žalostí, štěstí s neštěstím. Často se stává, že se člověk cítí osamělým, opuštěným, nešťastným. Nemám ani otce ani matky, tak běduje sirotek; ztratil jsem milovanou ženu, muže, dítě, nařiká manžel, manželka, nařikají rodiče. Nemám přátel, jako kůl stojím sám ve světě, tak žaluje jiný, a podobně ozývá se nářek a bēdování z úst tisíců. V štěstí a blahobytu ovšem necítí člověk tak ztrát těchto, vždyť jiní se přičiňují, aby mu nahradili vše; neboť dokud slunce štěstí na člověka se usmívá, mívá dosti přátel na světě. Hůře jest, jestliže trud a bída zaklepe na dvéře, tu cítí teprve člověk osamělost a opuštěnost svou dvojnásobně, tu hojně slzy kanou z očí, tu poznává se nicota a ošemetnost lidská. Avšak utěš a potěš se, trpící srdce! Nenalézáš-li lásky u lidí, hledej ji tam, kde naléztí ji lze jistě a bezpečně, tam, kam tě vede sv. Jan slovy svými, které

jsem na počátku uvedl. Bůh láska jest, nezměrná, nevyčerpatelná; Bůh láska jest, všem přístupná, všechny objímající, všechny šťastnými činící; Bůh láska jest, věrná, ustavičná a pomáhající; Bůh láska jest, trvající i po smrti i za hrobem. A láska tato božská soustředěna jest v srdci jednom, v srdci nejslechetnějším a nejsvětějším, v srdci, jež pro nás vždycky bilo a vždycky bije, v srdci, jež hotovo jest vždy nám se otevřítí a nás v sebe pojmouti; láska Boží soustředěna jest v Srdci Pána našeho Ježíše Krista, Syna Božího a Spasitele světa. A jelikož dnes

kirkev svatá vede nás k Srdci tomuto, jelikož chce, abychom v něm útulek si našli a lásku jeho láskou naši spláceli, spolehněme na Srdce toto jako kdysi sv. Jan, miláček Páně, při poslední večeři a uvažujme zbožně 1. zjevení, 2. obět, 3. zázrak lásky nejsvětějšího Srdce Spasitele našeho.

1. Hledej si jen, milý křesťane, hledej si jen ve světě přítelička, který by byl hotov každého okamžiku za tebe do ohně jíti, který by nemohl ani minutku bez tebe žiti, přítele, jež by tvoje vlažnost a netečnost neodpuzovala, tvoje urážky nezaháněly; hledej si přítele, jenž by tobě dobře činil,

když jím povrhneš, jenž by vždy od-pouštěl, když jej odprošuješ, jenž by tě vždy s láskou zase v náručí vzal, třebaš jsi ho stokrát opustil. Kde nalezneš takového přítele? Mezi lidmi na celém světě nikde.

Jen jednou, a to před 19 sty lety kráčela po nivách, po polích a silnicích země Judské taková bytost v lidském těle, která tak milovati dovedla a tak skutečně nás milovala.

Bylť to Onen, jenž pro nás a k vůli nám slávu Otce svého v nebesích opustil, na tuto bidnou zemi sestoupil, 33 let mezi námi zůstal, všechny k sobě volal, všechny láskou objímal. Byl to Ježíš Kristus, Syn Boha živého, jenž přirozenost lidskou na se vzal, aby nám největší důkaz lásky po-dal. Jen Bůh může tak milovati, jen v Srdci Kristově mohla taková láska se zjevit. Srdce Páně miluje nás a zje-vuje nám lásku svou i tehdy, když ji neuzná-váme, když ji pohrdá-me a hřichy se od něho odvracíme. Ono miluje

nás tak velice, že jde nám vstříc, že první činí kroky ku smíření, že rádo zapomíná učiněné jemu urážky, jen když kajicně se k němu vracíme. Ono miluje nás tolik, že nás milostmi zasypává, kdykoliv o ně pro-síme, a že se nám dokořán otvírá, kdy-koli v něm útočiště hledáme. Vždyť praví Kristus sám o sobě, že dobrým jest pastýřem, že hledá ztracené ovce své a nalezna je že na bedrách svých je nese k ostatnímu stádu. Ono miluje nás tolik, že chce s námi štěstí a blaženost

svou sdílet i a nás na věky na blízku mít. Vždyť sám pravil: »V domě Otce mého jsou mnozí příbytkové; i jdu, abych vám je připravil.« Ó jaká jsou to zjevení lásky božského Srdce Páně! Můžeme si větších, tajuplnějších, radost-nějších a utěšenějších přátel? Bůh láska jest, a tuto lásku svou zjevuje v nej-světějším Srdci Kristově. Ó blaze nám, katolickým křesťanům, poznáme-li pře-laskavé Srdce Páně!

Pak vzplane jistě i chladné srdce naše lá-skou a vděčností k nej-dobrotivějšímu Srdci Pana Ježíše, které nám tak krásným způsobem a tolikerými příslibení-mi lásku svou zjevuje. Uvažujte však dále

2. Obět lásky
nejsv. Srdce.

Srdce citelné ne-může zůstat bez do-jmu a vzrušení, vidí-li téci lidskou krev. Ale jestliže nad to trpící je nevinným, ba jestliže právě utrpením svým na jevo dává lásku svou a obět přináší za jiné, tu jistě v srdci lid-ském spojí se s útrpností i vděčnost a láska

opětovná. Jediný pohled na Spasitele našeho na kříži, kde obět největší a nej-cennější za nás přináší, kde prolévá drahou krev svou na spásu naši, ukazuje nám takovou lásku. Když byl již krví se potil v zahradě Getsemanské, a to tak silně, že stékala na zem, když byl mnohokrát až do krve zbičován, otevírá na kříži netoliko staré rány těla svého, aby z nich řinula se krev přesvatá, i srdce své dává probodnouti, aby i nejposlednější krůpěj krve cestou touto z těla vyprýstla. Po-

třebuje tato obět Kristova ještě výkladu? Nevola k nám krev jeho přesvatá: »Ejhle, tak miloval vás Pán, že takou obět přinesl za vás, krev svou vylil do poslední krůpěje a dal život svůj za život váš!« Tu zajisté naplnil sám slova svá: »Žádný nemá větší lásky nežli ten, jenž život svůj dává za přátele své.« On položil život svůj, vylil krev svou, obětoval se netoliko za přátele, nýbrž i za nepřátele. Není větší oběti nežli kterou přinesl Pán náš. Zhřešili-li jsme a vyvolali na sebe těžký trest Boží, ó tu utečme se do Srdce Prostředníka našeho Krista Pána, jeho svatou krev obětujeme Bohu Otci a ona bude štítem nás chránícím, usmíří hněv Boží, omyje duši od hříchův, a pak poznáme moc i lásku oběti, kterou Kristus Pán za nás přinesl ráčil.

Aby tato obět však ustavičně trvala a den co den za nás se konala, ustanovil Pán nás z lásky božského Srdce svého

3. zázrak lásky své nehynoucí.

»Nezůstavím vás sirotky, neboť radostí mou jest mezi syny lidskými býti«, tak pravil Spasitel náš a slova jeho stala se skutkem. Třiatřicet let přebýval Syn Boží mezi lidmi, toto mu však nestačilo, Srdce jeho prahlo ustavičně u nich a s nimi býti. Nestačilo mu jen v jedné zemi žíti, celý svět měl býti jeho bydlístem, každý národ jeho národem, všude chtěl rozbiti stánky své, aby každý k němu přístup měl; strasti mu žaloval, prosby přednášel, útěchu u něho hledal a milost z božského Srdce jeho čerpal. »Já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa«, pravil Pán, a co slibuje, plní v nejsv. Svátosti oltářní. Zanechává sama sebe na zemi v tajemství lásky a moci své, v chlebě andělském; den co den opakuje obět kříže ve mši svaté, kdykoli chceme, vchází v naši duši skrze svaté přijímání. Jaký to byl zázrak, když Hospodin po 40 let lid svůj na poušti krmil mannou, jak obdivujeme

se tomu až podnes. A hle, daleko větší zázrak činí Spasitel den co den a již 19 set let a bude to činiti až do skonání světa. A tomu bychom neměli se diviti? — Jaký to byl úžas při svadbě v Káni Galilejské, když Spasitel proměnil vodu ve víno, a když ve mši sv. proměňuje chléb v tělo své a víno v krev svou. Toho bychom si neměli všimnouti? Jak radovali se zástupové, když nasýtil je Mistr několika chleby, a zde nasycuje nás všechny ustavičně, ne tělo smrtelné, ale duši nesmrtelnou chlebem nebeským. A my bychom si toho neměli vážit? Odstup to od nás! Mše sv. největším je zázrakem, zázrakem zázrakův, a zázrak tento učinil Pán, aby ukázal a dokázal nezměrnou lásku Srdce svého k nám. Proto září z velebné Svátosti láska božská, proto zjevil Spasitel nejsv. Srdce své blah. Markétě, když se mu klaněla v nej-světější Svátosti oltářní. Co by z nás bylo beze mše svaté? Již dávno by nás všechny stihnouti musila trestající ruka Boží, ale obětující se Spasitel zadržuje ji den co den. Co by z nás bylo bez nejsv. Svátosti? Duše naše by prahla po pokrmu a neměla by ho, žíznila by po nápoji a nikdo by jí ho nedával, toužila by po lásce a nenalezala jí, chtěla by k Bohu a nemohla. Duše naše by zahynula hladem a žízni a nemohla by žíti život věčný. Neboť pravil Spasitel: »Já jsem chléb života, který s nebe sestoupil, a kdo z tohoto chleba jí, bude žíti na věky.«

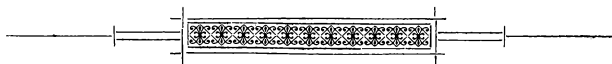
Nuže, milá duše křesťanská, pochopujes nyní tu nezměrnou lásku Spasitele svého, lásku božského Srdce jeho, pochopujes ji alespoň poněkud? Ona jeví se v jeho zaslíbeních, v jeho oběti i v jeho zázraku lásky ustavičně se opakujícím v nejsv. Svátosti. A co mu za to vše dáš? S málem se spokojíš, dej mu, co máš — své srdce; je to sice malý dar za tak veliký poklad, je to sice naše

srdce hršné, slabé a vrtkavé, ale Spasitel se přece s ním spokojuje. Srdce za srdce. Jako kdysi na kříži dal Matce své za sebe v náhradu Jana, ačkoli to byla náhrada velmi slabá, tak i nyní za lásku svou nežádá než lásku naši. Srdce naše sémkní se pevně se Srdcem Páně, ono budiž naším vzorem, naším vůdcem po této cestě pozemské. Srdce Kristovo, budiž naším světlem, které láskou svou ozařuje nám temnosti tohoto světa, budiž útechou v bolu a trápení, útočištěm v pokušení a nebezpečí! Srdce Páně, budiž naší nadějí v životě a ve smrti, aby bylo naší radostí na věčnosti!

Proto, milí ctitelé nejsv. Srdce Páně,

slavme slavně slavnost nejsv. Srdce Spasitele našeho, necht rozezvučí se chvály a zpěv na počest jeho ve chrámech i domácnostech našich! Necht každý z nás přinese mu v dar srdce své, očištěné ve svatě zpovědi, aby hodno bylo přistoupiti ke stolu Páně. Necht před oltářem jeho slíbí každý, od doby té jen Kristu náležeti, jen jeho hledati, jen jeho milovati, jen v něho doufati, jen jemu se libiti. Pak zajisté otevře se Srdce Páně nám všem a připraví nám útočiště bezpečné a radosti plné. Ó nejsv. Srdce Ježíšovo, v tobě chceme žít, v tobě chceme zemřít, abys, ó Pane, nebyl nám přísným soudcem, nýbrž milostivým odplatitelem.

BOH. HENDL.

Škola božského Srdce Páně.

Napsal JAROLÍM ST. PAVLÍK.

Discite a me, quia mitis sum et humilis corde. (Mat. II.)

ždy větším a obsáhlejším stává se vzdělání pokolení lidského. Žasnouti musíme nad vynálezy v oboru mechaniky, optiky, elektiky, astronomie atd., na něž bohato bylo století devatenácté. Kdyby naši předkové vstali z hrobu a ohlédlí se po světě, to by se v něm ani nevyznali. Člověk je pánem přírody; neboť Bůh řekl, chtěje stvořiti člověka: »Učiňme člověka k obrazu a podobnosti svému; a ať panuje nad rybami mořskými a nad ptactvem nebeským i nad zvířaty i nade vši zemí.«

K všeobecnému vzdělání přispívají četné školy. Od nynějších dětí žádá se mnoho, a ne neprávem, nechceme-li zůstatí pozadu za pokrokem času. Tážeme-li se však, zdali s rostoucí vzdělaností a vědou roste také věda náboženství a

mravnost, dostaneme odpověď zápornou. Mnozí se stesky nad vzrůstáním se zločinů a nevázaností mládeže školní i nad zpustlými mravy mládeže dospělejší, jež teď tak lehkomyšlně žije, že zřídka nevěsta svatební věnec s dobrým svědomím nese k oltáři. Naplňuje nás zármutkem opovrhování náboženstvím, církví i kněžstvem se strany sociální demokracie; naplňuje nás zármutkem, že se již veřejně učí a rozhlašuje, že člověk jest ničím více, než zvířetem nejvyvinutějším, smrtí že všecko vezme konec, pravdy náboženské a události dějepisné že patří do říše bájek a pověr atd.

Kde hledati dlužnou příčinu těch smutných zjevů? Odpovídám: Lidé nynější navštěvují sice mnoho škol, avšak nechodí do školy božského Srdce Páně. Zde právě jest nám si stěžovati na zanedbanou návštěvu, a to právě u těch,

kterí by toho měli nejvíce potřebi. Kdo je učitelem v té škole? Ježíš Kristus, učitel nejlepší, jenž žádným hypothesám a domněnkám, ale čistě pravdě učí, jenž však i své žáky upřímně miluje a nad jejich pokrokem se raduje. »Učte se ode mne«, praví, »neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« K němu třeba nám choditi do školy, nejen po osm let, ale po celý život; my jsme školou povinni až k poslední zkoušce, která na konci doživotního školního roku před soudnou stolicí Boží odbývatí se bude. Kterak v té škole vypadá, a co se tam v ní učíme, chci vám, milí čtenářové »Školy« vyprávěti.

Je mnoho předmětů, kterýmž se mládež v národní škole učí. Kromě náboženství, jež stojí na prvním místě, jsou to hlavně tři předměty, v nichž se každé dítě dobře vyznati musí, chce-li to ve světě k něčemu přivést: čtení, psaní a počítání. Těmže předmětům jest nám se učiti i ve škole božského Srdce Páně. Čtenářové »Školy« mi porozumí, že nemíním zde čtení, psaní a počítání ve smyslu obyčejném, nýbrž ve smyslu obrazném.

V tabernáklu na oltáři, v monstranci a ciboriu, bytuje veliké tajemství božské lásky, pravé tělo a pravá krev Pána našeho Ježíše Krista pod způsobou chleba. Pozorujeme-li obezřele a nábožně svatou hostii, co můžeme z ní vyčísti? Co čteme v tajemství velebné Svátosti? »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« Pokoru a tichost! Ach, jak se Syn Boží ponížil, aby nás vykoupil! On si mohl bohatou kněžnu a královnu za matku vyvoliti; on toho neučinil; chudobnou pannu vyvolil si za matku svou. V nádherném paláci mohl přijíti na svět; on však v chudém stáji spatřil světlo světa. V kolébce skvostné, nádherně vyřezávané draperiemi ověšené a pozlacené mohl ležeti; místo toho ležel v obyčejných, prostinkých jeslích, na slámě

a seně, místo na polstářích měkkých. Nejkrásnější věk života, svoji mladost, prožil v chudobě a pomáhal při práci svatému Josefovi, pomáhal svým rodičům chleba vydělávati. Ten, který miliony tvorů krmí, bez jehož vůle ani vrabec se střechy nespadne, chce si skývu chleba těžkou prací zasloužiti. Tři léta učí veřejně, koná zázraky, lidé za ním běží, chválí jej, volají mu hosanna, chtějí ho za krále provolati. On však se v pokore své nazývá jenom »synem člověka«, on se skrývá, aby ušel všeliké poctě, on žije z almužny dobrých lidí a nemá ani tolik vlastního místa, kam by hlavu svou položil. Hanebně zrazen, zajat, posmíván, bičován, trním korunován, jako zločinec mezi dvěma lotry je ukřižován. »Ponížil sebe samého až k smrti kříže.« Není však toho dosti. I teď, kdy mezi námi dlí, skrývá nejen své Božství, ale i své člověčenství a bere na sebe nepatrnou způsobu chleba, nechá se sebou nakládati jako malé dítě, ačkoliv poroučí andělským kůrům, dlouhý čas sám a sám prodává ve svatostánku a čeká, až nějaká dobrá dušička přijde k němu na návštěvu.

Hle, tak velikou pokoru můžeme čísti ve Svátosti oltářní. Jako jeho žáci a učenici povinni jsme od něho pokore té se učiti. Pokory jest nám potřebi jako chleba a soli. Kdybychom byli pokornými, nezáviděli bychom těm, kdo stojí výše nežli my anebo kdo má větší majetek; kdybychom byli pokornými, obcovali bychom přívětivě s každým, i s podřízenými i s chudobnými, a považovali bychom je za bratry a sestry v Kristu. Kdybychom byli pokornými, nestyděli bychom se před Nejsvětějším na kolena padnouti, ze svých hříchů upřímně a podrobně se zpovídati, růženec se modliti, křížůček libati, na požehnání a obřadech církve účast míti. V tomto ohledu máme ještě ve škole božského Srdce Páně mnoho k učení.

Kromě pokory jest to také tichost, kterou čteme z tajemství nejsvětější Svátosti. „Jako beránek k zabítí veden jest a neotevře úst svých“, prorokoval Isaiáš o Vykupiteli. Ježíši se posmívají, rouhají, zle s ním nakládají, jej křičují; a on se nemstí, on zůstává tichým a trpělivým, on se modlí za své nepřátely. A jak jim opovrhují lidé i teď, v tajemství oltářním! Jak mnozí si ho nevšímají, o něho nestojí, jak mnozí v jeho domě se chovají jako v hospodě, jak mnozí ho nikdy v kostele nenavštíví, jak mnozí k jeho stolu nechodí, jakoby ho nepotřebovali, anebo ho zase svatokrádežně přijímají, zamlčující těžké hříchy ve svaté zpovědi — a to všechno snáší a trpí Spasitel náš, beránek tichý, čekaje, až se polepšíme. Jako jeho žáci a učenci, učme se od něho tichosti. Též se nám mnohdy dějí urážky, též se nám lidé vysmívají, nás pomlouvají a pronásledují. Máme snad s nimi žiti v ustavičném nepřátelství a zlé zlým spláceti? Nikoli! Něco takového se ve škole božského Srdce Páně nevyučuje, mír, usmíření, odpustění, upřímná láska k bližnímu, toť jsou články, které čteme v knize božské moudrosti, kterým se i nazapaměť učiti máme.

Avšak nejenom čísti, nýbrž i psátí učíme se ve škole božského Srdce Páně. Ne na papíře, ale do srdce máme sobě napsati, co všechno Pán Ježíš z lásky k nám vykonal a dosud koná, abychom na to nezapomněli, ale ustavičně na to mysleli, ustavičně to před očima měli a za to vděčnými byli. „In manibus meis scripsi te — na dlani své zapsal jsem tebe, proto jsem tě přitáhl k sobě, smilování máje s tebou“, dí Bůh ústy prorokovými. Pak-li Bůh o nás má taký zájem, ač toho nezasluhujeme, proč bychom my písmem nesmazatelným nezapísali si do srdce toho, co pro nás z lásky učinil. Onť našim stvořitelem, zacho-

vatelem, obživitelem, vykupitelem, posvětitелеm, otcem nejľaskavějším, vůdcem, učitelem, mistrem, ochráncem, advokátem, sprostředkovatelem, přítelem nejvěrnějším, ženichem duše naší nejmilejším. Kdo spočítá všechny dary, všechny milosti, ježto jsme od něho obdrželi? Je jich jako hvězd na nebi a jako pisku na moři. On za nás život svůj položil — dobrý pastýř za ovce své — on si nás svou krví do srdce svého zapsal jako majetek svůj drazé koupěný; zapišme i my sobě do srdce svého, co pro nás učinil, a budme vděčnými!

Ve škole jsme se učili i počítati. Počtům máme se učiti i ve škole božského Srdce Páně. Máme si vypočítati cenu světského statku, k němuž jsme snad doposud hluli, máme si vypočítati, zač stojí nebe. Král Šalomoun dobře si vypočítal cenu statků pozemských. »Marťnost nad marnost, všechno jest marnost«, zvolal; a přece měl nadbytek všeho, čeho si jen srdce jeho žádalo. Ba vpravdě, všechno jest marnost. Kdybychom měli sebe více domů, polí, luk a lesů, sebe více akcií a peněz v záložnách, co máme z toho všeho, pakliže statků pozemských dobře nepoužíváme? Ani haliře, ani šindela ze střechy ani hroudy polní nemůžeme s sebou vzíti. Co měl onen bohatc z toho, že stodoly jeho nemohly pojmouti zboží navezeného, tak že chtěl staré stodoly strhnouti a nové prostránnější postaviti a potom dobře žiti, jak čteme v evangeliu? Co měl onen boháč ze svých denních hodů, z nichž ani zbytků nechtěl popřáti chudobnému Lazarovi? Co měl onen lakomec ze svých banknot, jež spálil před svou smrtí, aby se druhému do ruky nedostaly? Peníze a statky páli je na duši v jezeře zavržených. Pozemské statky jen tenkrát mají cenu, pakli jich k dobrému používáme. A jakou cenu má krása tělesná? Ta zvadne příliš záhy, a kdo se nepo-

staral o krásu duše, ten stojí nahý a ošklivý před očima Božíma, i kdyby hedvábím a brokátem byl oděn. Jakou cenu mají významení, důstojnosti, predikáty a řady? Po tom se Bůh ptáti nebude, když nás bude souditi. On se otáže: Zachoval jsi důstojnost synovství Božího? Varoval jsi se hřichu, konal jsi dobré skutky, následoval jsi mne na cestě křížové? Statky pozemské ceny nemají a rovnají se nulám; za to však nebe má cenu neskončnou, a proto máme vše možné vynaložiti, abychom nebe získali. Kolikrátkoli Portius Cato, senator římský, v senátě se objevil, řekl pokaždé: »Domnívám se, že Kartago má býti zničeno.« A každou svoji řeč, i když o jiném předmětu jednala, končil slovy: »Já pak se ostatně domnívám, že Kartago má býti zničeno.« Rceme i my při každé příležitosti: Já pak se domnívám, že nebe ode mne za každou cenu musí býti získáno, neboť stojí za to.

A tak můžeme se mnohým jiným věcem ve škole božského Srdce Páně učiti. Avšak při každém předmětu slyšíme: Miluj Boha, neboť on tě zpředu miloval; z lásky k Bohu varuj se hřichu a cvič se ve ctnostech. V tom pozůstává »věda svatých«, moudrost Ducha svatého, právě vzdělání ducha a srdce. Jeden pedagogický list má za motto slova Dittesova: »Ne dolů, ne zpátky, ale vpřed a nahoru!« Ve smyslu křesťanském mají slova ta pěkný význam: Ne zpátky do starých hříchů, ne dolů do pekla, ale vpřed u víře a ctnosti a nahoru do nebe! To nám budiž pravidlem! Choďme pilně do školy božského Srdce Páně, činíme pokroky v ctnosti a nábožnosti, a pak můžeme doufati, že šťastně složíme poslední zkoušku před soudnou stolicí Boží, a že nastanou pro nás na věčnosti, v říši Otce nebeského, veselé a věčné prázdniny.

Věřím v Boha.

(Část další.)

Posud jsme rozjímali o vtělení se a narození Syna Božího a viděli jsme zázrak jediný svého druhu, že totiž Bůh člověkem se stal, jiným ve všem rovným, vyjma hřichu, a že jako Bůh člověk na tomto světě 33 let žil pod jménem Ježíš Kristus. Co ale bylo příčinou zázraku tohoto, proč stal se Bůh člověkem? Jaký úkol vzal na sebe Ježíš Kristus na tomto světě? Na otázku tuto odpovídá nám sám posel Boží archanděl Gabriel, jenž z rozkazu Páně nařizuje Marii Panně, aby dala synáčku svému jméno »Ježíš«. Jméno toto znamená v tamějším jazyku spasitele, vykupitele, osvoboditele ze zajetí otroctví a poddanosti. A aby nebylo pochybnosti co toto jméno značiti má, praví anděl Josefovi ve snách: »Josefe synu Davidův, neboj se uvésti do domu svého Marii, neboť co se z ní narodí z Ducha svatého jest. Porodí syna a nazveš jméno jeho Ježíš: on zajistě vysvobodí lid svůj od hříchů jejich.« (Mat. 1, 10.) Kde zřejmě prohlásil Bůh ústy anděla svého, v čem že záležitosti bude povolání Syna jeho na zemi: »Aby vysvobodil lidstvo od hříchů jejich.« A Ježíš Kristus praví o této své úloze podobně: »Syn člověka přišel aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.« A lidstvo celé hynulo trojí nemocí: 1. nevěrou, 2. neláskou, 3. hřichem, a od této

troji nemoci vysvoboditi měl je Ježíš Kristus, jako Spasitel a Vykupitel. K tomu směřoval celý jeho život, k tomu se nesla celá jeho veřejná činnost, k tomu sloužilo jeho utrpení a hrozná smrt!

1. Lidstvo tápalo ve tmách nevěry, slovo Kristovo zaplašilo je a odhalilo slunce pravdy božské. Kristus stal se pravým učitelem lidstva, učitelem ve věcech nejsvětějších a nejpotřebnějších, ve věcech poměru lidí k Bohu. Učitelská činnost jeho jest částí jeho vykupitelského úřadu, jest stejně spásnou pro celé lidstvo. Na ni poukázal Ježíš v mládí svém, když byl jako 12letý hoch v chrámě jerusalémském po slavnosti velikonoční zůstal a tam ve škole chrámové se sedivělým kněžím a učitelům písma moudrost božskou vykládal, tak že se všichni divili. A když Matka jeho po 3 denním bolestném hledání ho byla tam nalezla, a s jemnou výčitkou k němu pravila: »Synu proč jsi nám tak učinil?« Odpověděl Ježíš tajemná ona slova, která se později vysvětlila: »Nevíte že musím být v těch věcech, které mého Otce jsou?«

A již nastala doba jeho. Ježíš v stáří 30 let, opouští klidný Nazaret, loučí se s Matkou a pěstounem a odchází z té tiché útulné chýže, v níž byl prožil mládí své v ústraní, v práci, postu a modlitbě. Od té chvíle nemá domova; po celé zemi chodí jako rozsévavý rozséváje dobré sítě slova Božího. Od té chvíle jest lid jeho poslouchající jeho milou rodinou, chudé chýše jeho učeníků jeho přístřeším. Ježíš obětuje se cele učitelskému úřadu svému. Bůh však chce hned na počátku zjevit lidu božské jeho poslání, i vede ho k Janovi u řeky Jordánu, a ten křtí Ježíše. A hle, nebesa se otevírají a Duch Boží sestupuje jako holubice na Ježíše. A v témž okamžiku hlas s nebe volá: »Tento jest syn můj milý, v němž jsem sobě zalíbil. (Met. 3, 14.) Úžas zmocnil se Jana i všech kdož tam byli. Jan kázal nyní s větším ještě důrazem pokání: »Neboť přiblížilo se království Boží.« Ježíš však odchází na poušť, aby se vyhnul zvědavosti lidu a tam ponořil se v hluboké rozjímání o věcech božských a svém úkolu. Skála mu byla útlukem, divá zvěř jeho společníkem. Zde v úplné odloučenosti od světa, v postu a modlitbě viděl Ježíš celý svůj budoucí život. Viděl utrpení a bolesti, viděl ohromnou práci a lidský nevděk, viděl i strašnou svou smrt. Viděl, že satan, odvěký to nepřítel lidstva, stojí mu v cestě, že se vši moci bude hledět, aby zničil všecku práci jeho. Proto bylo potřebí, satanovi ukázati moc, zbořiti osten jeho pokušení. Třikráte jej svádí ďábel, aby poslechl hlasu jeho, ale Ježíš neustupuje ani na píď. Poráží satana pevností svou, až na konec mu velí, aby ho opustil a satan vida Pána svého, s nepořízenou odchází. Ježíš zvítězil, a tak i nám dal příklad, kterak nad satanem zvítěziti můžeme, věrnosti k Bohu, přemáháním samých sebe postem a sebezapíráním a vyznáním pomoci Boží — modlitbou.

Z pouště jako vítěz nad úhlavním nepřítelem spásy lidstva, přichází Ježíš nyní mezi tento lid a zvěstuje pravdu Boží. Ó jak krásná to byly dnové, o kterých Ježíš Syn Boží lidu pravdy věčné hlásal. Jaký to byl skvostný pokrm, to jeho slovo pro prahnoucí a lačnické duše! Otevíral před nimi knihu, posud sedmi zámky uzavřenou, a odhaloval jim tajemství, posud neznámá. Kamkoli přišel božský mistr, všude šla s ním radost, útěcha, světlo a život; tisícové přicházeli, slyšeli a nalezli pravdu, poučení a skrze ně vysvobození jsou od nevěry.

A s jakou dychtivostí sáaly do sebe davy lidu slova Kristova! Celé dny vydržely u něho, po celé dny provázely ho, ať již na hoře sedě učil nebo z lodičky

k nim mluvil nebo na nivách judských kázal anebo v chrámě jerusalémském promlouval. Vešel-li do některého domu, zástupové valily se za ním, šel-li na poušť, zůstaly u něho zapomínající na pokrm a nápoj. Vždyť slovo Boží bylo jim pokrmem i nápojem. Tu volal Ježíš hříšníky ku pokání, tam vedl zbožné na bezpečnou dráhu ctnosti; potíral pochybovače, brzy hrozil zatvřelým hříšníkům. A kdykoliv mu lest fariseův léčky kladla, vždy zvítězil mocí své svaté pravdy, že zahanbení ustoupiti museli. Ježíš zjevoval vůli Boží, vykládal svatý zákon Páně a ukazoval krásný obraz bohulibých ctností. On učením svým dal životu pozemskému pravé ceny, vytkl jeho cíl a ukazoval cestu k němu, totiž k věčné blaženosti. Všem svým věrným přísliboval čisté a nekonečné radosti. Pak zazářila pravda věčná, pravda čistého poznání Boha na zemi skrze Ježíše Krista. Pak osvobozoval Ježíš Kristus jako Spasitel lidstvo od temnosti nevěry, tak osvěcoval je světlem nebeským a povznášel k Bohu.

2. Avšak lidstvo tonulo v jiné ještě bídě, a bída tato byla neláska. Sobectví nesmírné zmocnilo se lidí, vymřela láska k bližnímu, vymřela svornost, zaniklo štěstí, které láska plodí. I tu byl Ježíš Spasitelem. On učil lásce k Bohu a z ní plynoucí lásce k lidem. Skutkům lásky bliženské zasliboval velkou odměnu, lásku prohlašoval za největší ctnost. Jak krásně proto se poslouchá a jak dojímá vypravování jeho o milosrdném Samaritanovi. Jakou hrůzou však naplňuje zase podobenství jeho o nemilosrdném služebníkovi, kde tepe a trestá Ježíš nelásku a tvrdost srdce. Milujte se vespolek, jste ditky jednoho Otce, vespolek bratři a sestry, dobře číňte všem i nepřátelům, a modlete se za všechny, toť obsah tak mnohých řečí Ježíšových.

A jaká vane láska z jeho slov! »Já jsem pastýř dobrý« praví o sobě, »a miluji ovce své«. Jak lásky plné jest jeho jednání. Nikdy se nepře, nikdy se nehádá, s láskou a klidem pronáší svůj úsudek, nikoho neuráží, neraní, všudy jen láskou h'edi získati srdce. A jak něžně odhaluje nám lásku svou k nám v podobenství o marnotratném synu. Které srdce bylo by tak kamenné, aby ji odolalo? Ale netoliko slovy jeví Kristus lásku, více ještě skutky. Všecky jeho činy, všecky jeho zázraky měly původ v lásce. Tu z lásky ujímá se chudých snoubenců a pomáhá jim k vinu, proměněním vody. Tu z lásky a ochoty utiňuje bouři na moři, aby upokojil ustrašené učeníky. Tam s láskou oteckou ujímá se nemocných, kteří s důvěrou k němu o pomoc přicházejí, a daruje jim zdraví těla. Tu láskou k plačícím puzen jsa volá mrtvé miláčky jejich zase k životu, tu pláče nad hrobem přítele Lazara, tam zase nad zaslepeností lidu a budoucí jeho zkázou. A jak něžně má se k dítkám! Když byl celý den do únavy pracoval a konečně si odpočinouti má, tu volá ještě k sobě ditky řka: »Nechte malíčkých přijíti ke mně!« A jak miloval chudé a opuštěné! Bylť to jeho miláček, kterým vždycky hleděl těžký jejich kříž ulehčiti a lásku k nim v srdcích jiných vznítiti. Proto se tak rád s nimi ztotožňoval, proto tak často přísliboval velikou odměnu těm, kdož se těchto ubožáků ujímají a je milují, slovy: »Co jste nejmenším z bratří mých učinili, to jste mně učinili, já odplatím.« A při posledním soudu bude Pán podle této lásky nás všechny souditi. Ejhle tak vanula ze slov i skutků Ježíšových čistá, božská láska k lidstvu, kterou chtěl Kristus v srdci našem vznítiti lásku vespolečnou, aby nás tak vysvobodil od hrozné nectnosti: nelásky. Láska ho přivedla na tento svět, láska vedla ho k největší práci a utrpení, láska ho přibila na kříž.

A tato láska božského Spasitele byla tak mocná, tak žhoucí, že rozehtála srdce mnohých. Láska lásku plodí, a proto lid vida tak láskyplného Pána, celou láskou svou k němu lnul. Proto vidíme ty veliké davy lidu, které se k němu hrnuly, vidíme tu něžnou lásku, kterou ho všim potřebným opatrovali, k sobě do domů zvali a na cestách ho doprovázeli. Chudí i bohatí, vznešení i nízí rozohnění jsou láskou k Ježíši Kristu. Ze vznešených uvádíme členy rady vysoké: Nikodema a Josefa Arimathejského, rodinu vznešeného Lazara; z nízkých pak jeho učeníky. Byli to ponejvíce rybáři z Galileje, kteří rádi vše opustili, aby následovali Pána. A z těchto vyvolil si Pán 12 mužů, apoštolů, aby je zasvětil ve svůj úřad učitelský, kněžský a pastýřský, chtěje jim jednou odevzdati moc svou, aby déle působili na spásu lidstva.

Tak staral se Spasitel, aby činnost jeho vykupitelská a ovoce její, působily až do skonání světa na spásu a dobro veškerého světa; k tomu účelu založil na apoštolech svých církev svou. A aby v duších apoštolů svých utvrdil víru v božské své poslání, dokázal jim božství své: zázraky a vševědoucnosti. Vše jest Ježíši poslušno vše, jest poddáno, jak bezživá příroda, tak lidé. On slovem svým ztišuje bouři na moři, když již již se zdálo, že lodička i s apoštoly se potopí. Moře i větrové poslouchají ho. On zázračně proměňuje vodu ve víno při svatbě v Káni Galilejské; rozmnožuje zázračně 5 malých chlebů a 2 malé ryby, že tisícové se jimi nasycují. On poroučí rybám, aby naplnili síť, ačkoliv před tím apoštolé celou noc byli nadarmo pracovali. Na jeho slovo učinili dobrý lov. On poroučí, a hle, muž, který již 38 let jako lazar na loži ležel bez pomoci, vstává zdrav z nemoci své! Kulhaví odhazují berly své, velí-li Ježíš, a jako jelen poskakují zdraví. Slepi, prohlédají, jakmile Kristus ruku na ně vkládá, a těší se z nabytého zraku. Hluší a němí jsou neduhů svých sprostěni, chce-li tomu Ježíš. I hrozná nemoc, která tolik lidí zohavila a v náruč jisté smrti hnala — malomocenství — neodolá moci Ježíšově. Malomocní volají z daleka: »Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nad námi.« a Pán se smíloval, vztáhl ruku svou a velí: »Chci, buďte čisti!« a po nemoci není již ani známky na těle jejich. A tak tisícové okoušejí sladkého ovoce moci božské, kterou vládne Ježíš, tisícové ubožáků radují se z nabytého zase zdraví. Ba i do podsvětí sahá moc jeho i za hrob. Tu přichází Jaiřius vznešený představený a pláče, že dcerka jeho zemřela. A Ježíš znaje lásku oteckou spěchá s ním do domu, beře studenou ruku zemřelé dívky a praví: »Dívko vstaň«, a hned vrátila se duše do těla, a dívka vrácena jest živá a svěží truchlícím rodičům. Tam zase potkává Pán v braně města Naimu pohřební průvod. Pochovávají mladence, hodného to a jediného syna matky chudé, matky vdovy. A matka tato bolem skličena jde plačky za mrtvolou miláčka svého. Sotva že zočil ji Pán, pravil vlně: »Neplač.« A dotýkaje se mar, volá: »Mládenče, vstaň.« I vstal mládenec k novému životu a matka usušila slzy a se srdcem radostným děkuje Spasiteli, že vrátil jí milého syna, naději a podporu její jedinou. I hrob musí poslouchati vůle Páně a vydati kořist, která již v hnilobu přechází. I stalo se, že Ježíš byl vzdálen, a mezi tím zemřel Lazar, přítel jeho. Sestry poslaly posla, aby to zvěstoval Pánu. A Ježíš vydal se hned na cestu. Došel ale teprve 4. dne po úmrtí. I dá se věsti hned ku hrobu a zapláče nad ním. Tak velice ho miloval. Ale potom poroučí otevřít hrob a volá do něho: »Lazare, pojď ven.« A mrtvý vstává a vychází z komůrky své hrobové zdrav, a lid vida to hrůzou trne a volá: »Vpravdě

veliký to povstal mezi námi prorok a Bůh navštívil lid svůj. To vše vidí, to vše slyší apoštolé Páně a s očí jejich padá bělmo a oni zřejmě vidí v Ježíši čím je, Synem Božím. A když se pak ještě rozpominají na slova jeho, kterými mnohé věci byl předpověděl a které se na vlas vyplnily, tu vyznávají všichni ústy Petrovými: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.

Tak byl celý život Ježíšův nepřetržitá řada žehnání a dobrodiní, život plný pravdy a lásky, život vpravdě spásonosný. Tak uprostřed tohoto světa, oddaného vši pýše, všem nesvárům, nenávisti, útisku a násilí, zakládal poněmáhle Ježíš království nové, založené na pokoře, mírnosti, lásce, milosrdenství a odpuštění, na šetrnosti a ochraně všech trpících, slabých a bídých. Do tohoto království, o němž sám pravil, že není z tohoto světa, chtěl přijímati všechny, kdož bažili po pravém Bohu a po spáse. Tu sjednotiti chtěl, co byl svět rozloučil, v lásce a svornosti všechny jako bratry a sestry v jedné rodině, již hlavou sám byl. Tu chtěl povznést lidstvo v hmotu pohřížené k Bohu a nebi a proto zbavoval je slepoty rozumu a slabosti vůle, kázal své božské slovo, učil přesvatým svým příkladem. Celý život svůj trávil v největší chudobě, aby byl obětí, snášel nevděk, pohany a potupy od těch, jimž nabízel vykoupení. A aby úřad svůj vykupitelský dovršil a všechny od hříchův a trestu vysvobodil, podvolil se i broznému utrpení a přebolestné smrti. O čemž budeme rozjímati v článku patém. BOH. HENDL.

Život blahoslaveného Františka Cleta,

kněze z tovaryšstva missie svatého Vincence z Pavla.

Píše člen téhož tovaryšstva.

Svatý Vincenc Pavlánský, slavný apoštol křesťanské lásky, založil dvě duchovní rodiny. Jedna obírá se pěstováním křesťanské lásky, hlásáním slova Božího a skutky duchovního milosrdenství mezi chudinou, ponějvíce svatými missijemi, druhá obzvláště konáním skutkův tělesného milosrdenství v nemocnicích, v ženských věznicích, naleznících, ústavech pro choromyslné, útlunách pro dítky, starce a stařeny, ve školách a opatrovních pro dítky chudého lidu. Jsou to misijnáři, řečníci lazarié, podle mateřského domu svého sv. Lazara v Paříži a dcery křesťanské lásky, jinak milosrdné sestry sv. Vincence, mající rovněž kolébku svou v Paříži, noviciát pak ve Štýrském Hradci.

Z první duchovní rodiny svato-Vincenciánské vyšli posud dva blahoslavenci, kteříž ozářili církev sv. svými krásnými příklady a zkopírovali pohanskou Čínu svou krví, jsou to blahoslavený Jan Gabriel Perboyre, kteréhož nazýval zvěčnělý papež Pius IX. druhým Aloisiem, a blahoslavený František Regis Clet (čti Klé), svatým Otcem Lvem XIII. dne 27. května r. 1900. za blahoslaveného prohlášený.

Z druhé duchovní rodiny se právě projednává ve svaté kongregaci obřadů blahorečení ctihodné služebnice Boží Ludovíky Marillac (Marijak), spoluzakladatelky milosrdných sester a služebnice Boží milosrdné sestry Kateřiny Labouré (Laburé).

V těchto řádcích bychom čtenáře rádi povzbudili líčením života blahoslaveného Františka Regis Clet. — František Clet narodil se ve Francii, v městě Grenoblu dne 19. srpna roku 1748.

Bůh sám ukázal, jak mu nemluvnátko bude kdysi milým, byloť hned druhého dne po narození pokřtěno a dostalo na křtu svatém jméno velikého apoštola z tovaryšstva Ježíšova František Regis. Františkovi rodiče byli César a Klaudivie rozena Bourquyová (Burkyová). Oba byli dosti zámožní, živili se obchodem s plátnem, přináleželi po předcích stavu zemanskému, ale víc jak vezdejšími statky, vynikali křesťanskou zbožností a hojnými ctnostmi. Měli velice četnou rodinu, sedm synův a osm dcer, kterým dali řádné, křesťanské vychování. Tři z jejich dítek zvolili si stav řeholní. Starší syn František vstoupil do přísného řádu kartuziánského, sestra Františkova Anna oblíbila si řád panen karmelitánek, a náš František Regis zvolil si svatého Vincence z Paula za svého duchovního otce. Máme sice málo zpráv o mládí Františka Regis, poněvadž se všechny zprávy za revoluce francouzské ztratily, ale jistě můžeme podle jeho ctností souditi, že vynikal ve svém mládí poslušností, skromností, pokorou, láskou k chudině, vroucí pobožností a neúnavnou pilností.

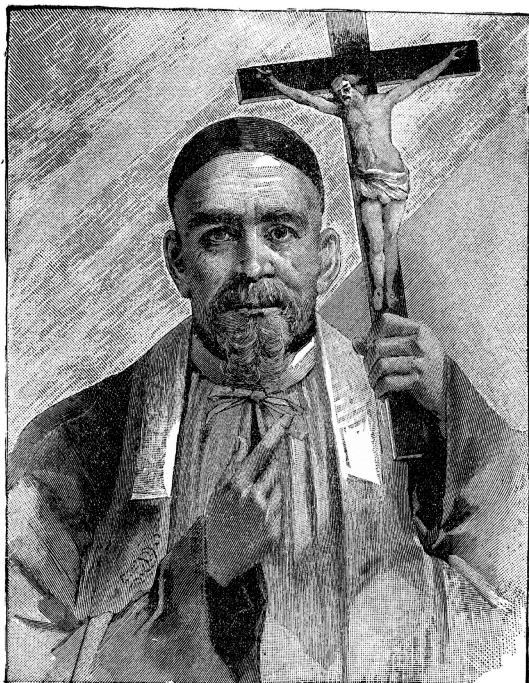
Byl náš František Regis neobyčejně nadaný. Když vychodil domácí školu obecnou, chodil do latinských škol pod vedením velebných otců Oratoriánů, založených sv. Filipem Neri, a reformovaných kardinálem Berullem (Beryllem).

V latinských školách vynikal náš František Regis zvláště v latině, jak o tom jeho latinské listy spoluobratřím psané svědčí. Odbyv si školy latinské, vstoupil nejprve do bohosloví v Grenoblu, kdež i konal svá bohoslovná studia, leč poznávaje, že ho Bůh k apoštolskému

životu volá, prosil Boha za osvětlení, rozvažoval si, kde ho Bůh chce míti a po konečném rozhodnutí se zaklepal na bránu klášterní u lazaristů v Lyoně, kdež byl přijat. Dne 6. března r. 1769. nastal v životě Františkově rozhodný obrat. Byl ovšem vždycky neúhonný, nevinnost, ano i jakási svatost zářily z jeho obličeje, ale přece stal se teprv novým člověkem, oblékl roucho svatého Vincence, a přičinil se sv. Vincence, (nynějšího) duchovního otce svého ve všem jednání a chování se následovat. Tak se cvičil v bohumilém následování sv. otce svého po dvě léta. Trvát noviciát u lazaristů dvě léta. Po noviciátu v Lyoně složil svaté sliby dne 18. března na svátek sv. Gabriela archanděla r. 1771. zasněv takto na věky život svůj službě Boží. Bylo mu tehdy neúplných 23 let. Svatý Vincenc nechtěl sice, aby lazaristé byli počítáni mezi řeholníky, tomu bránila jeho pokora — měl stav řeholní za příliš vznešený, ale přece chtěl, aby jeho synové měli řeholního ducha. V jeho tovaryšstvu missie skládají se jednoduché sliby a sice: chudoby, ustavičné čistoty, poslušnosti a setrvání do smrti v práci na spásu duší chudého venkovského lidu, tedy venkovanů vůbec. Řehole tovaryšstva ukládá missionářům za povinnost: posvěcovati sebe sama, kázati evangelium chudému venkovskému lidu a fidiť duchovní semináře, jak chlapecké, tak i kněžské, když si toho nejdůstojnější páni biskupové přejí. Byl totiž sv. Vincenc přesvědčen, že se dobré ovoce sv. missie neudrží, když nebude duchovenstvo v duchu svaté církve vychováno a právě za jeho času duchovních seminářů bylo velice poskrovnu. Svatý zakladatel neuložil svým missionářům řádných těžkých kajicných skutků, za to mají se jeho synové vyznamenávati prostosrdečností ve smýšlení a jednání, vše mají jediné ke cti a chvále Boží konati, upřímní býti, mají

si oblíbili pokoru, sebezapírání a horliti o spásu duší. Dle jeho přání mají býti na venkově apoštoly, doma však kartuziány, to jest zachovávatí přísné mlčení, modliti se vroucně a obíratí se studii.

kněžském semináři v Annesy. Mladý professor byl tak učený, že ho nazývali »živou knihovnou«, vynikal takovou srdečností, že ho duchovní z široka daleka žádali o radu v pochybnostech, takovou

Blahoslavený František Clet.

Že se blahoslavený František Clet tomuto vzoru missionáře co nejvíce přiblížil, kdo by o tom pochyboval? Choval se tak příkladně, že se brzo po vysvěcení na kněze (dne 27. března 1773.) stal professorem mravovědy v biskupském,

svatostí, že si ho všichni, kdož ho znali, velice vážili. Byl také řečníkem nad jiné vzácným, který dovede srdce všech posluchačů okouzlit. V Annesy ztrávil blahoslavený František jako professor богословí a superior biskupského semináře 15 let.

Již jako mladý kněz jevil touhu dostati se do zámořských zemí a hlásati pohánům svatou víru. Cílem tužeb jeho byla Čína. Několikrát prosil své představené o dovolení, ale nadarmo, ještě nepřišla Bohem ustanovená chvíle. Když tehdejší vrchní představený řádu vd. pán Jacquier (Zakijé) umřel, vypsál jenerální vikář volbu nového vrchního představeného, ku které se vyslání volitelé z jednotlivých provincií sešli. Mezi voliteli byl též náš bl. František. Již zevnějšek Františkův velice dojmál, což teprve jeho skromné chování, jeho hluboká učenost, nesmírná pokora a zbožnost. Byl vůbec pravým missionářem jak ho svatý Vincenc míti chce: hbitý ve vstávání o čtyřech hodinách ráno, věrný v rozjímání a v konání pobožných cvičení, téměř úzkostlivý v zachování sv. řehole, vytrvalý v práci, milovník samoty duchovní a odloučenosti od světa, ve světě se ukazuje jen z té přičiny, aby příkladem svým ozářil jeho temnoty a jemu prospěl svými bohoslužebnými úkony. Všude rozšiřuje dobrou vůni Kristovu. Dobře používá svého času, jeho duch je klidný; vnitřní hlas mu praví, že všechno bylo dobré. Pro tyto vzácné vlastnosti, kterými náš oslavenec vynikal, byl od nového vrchního představeného tovaryšstva missie vd. pana Cayly (Kély) v mateřinci v Paříži ponechán a ustanoven ředitelem novicův. Nemohlo býti lepší volby. František Clet s takovou láskou a péčí světence své vychovával, že se všeobecně říkalo, že se duch svatého Vincence v novicích probudil, že tovaryšstvo missie má mnoho-slibné naděje. Než působení Františkovo v Paříži nemělo býti trvalé. Z čista jasna vypukla revoluce. Ubohý, svedený lid plnil a drancoval kde mohl. Především pustil se do klášterů. Jediné noci v mateřinci lazaristů u svatého Lazara všechno zničil a vyplenil. Bylo to v noci z 12. na 13. července r. 1789. Všichni kněží,

klerikové a bratři zachránili se útekem, kongregace lazaristů byla pronásledována. Revolucionáři sotva že tělo sv. zakladatele Vincence ušetřili. Všichni missionáři byli skorem rozprášeni. Na znovu-zřízení domu nebylo pomýšlení. Náš bl. František neměl v Paříži stání, vida ohavnost spuštění na místě svatém. Co začít v tak smutné době? Sloužití Bohu ve Francii se zdarem, zdálo se v tak ohrožené době Františkovi nemožné. Kdo by slyšel hlasu jeho? Mnozí spolubratři dokonali život svůj jako mučenci na popravišti. Kdyby ve Francii zůstal, mohl by se lehko stát mučéníkem pro víru, ale touha srdce jeho nesla se do Číny. Neklamalo ho srdce jeho? Ze ho Bůh do Číny volal, toho důkazem následující událost: Dne 15. března r. 1791. měli tři missionáři odplouti do Číny; dva byli tehdaž ještě jáhny, třetí měl býti kněz. Kněz nemohl však v ustanovený čas pro nahodilé překážky odcestovati a kněze bylo pro čínské missie především potřeba. Blah. Clet poznával v tom řízení Boží. Šel k vrchnímu představenému tovaryšstva prosit, aby mohl místo zmíněného kněze do Číny odjet. Představený tentokrát bez meškání svolil, ač se dříve úmyslu jeho protivil. Nelze si ani pomyslit, jak se sluha Boží radoval! Bůh splnil dávné přání jeho; »Bůh to chce«, to bylo od té doby jeho heslo, ústy představeného projevil vůli svou. Tam bude mu úmorně na spáse pohanů pracovati, snad i tam dobude mučnické koruny pro víru Kristovu!

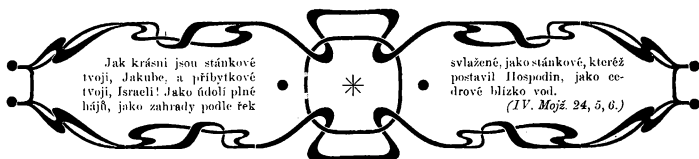
Rodiče Františkovi již zemřeli. Zůstali však na živu mnozí příbuzní. Jakmile se o úmyslu jeho dověděli, vším možným způsobem mu to vymlouvali. Ale nepodobal se František třtině větrem se klátící, nebyl jejich odporem překonán. Hledal posilu u Boha. Modlil se. Bůh posilnil ho. Dne 10. dubna r. 1791. odpluli zmínění tři missionáři, totiž

jáhnové Lamiot a Pesné a náš kněz Clet od břehů francouzské vlasti a pustili se po dalekém moři do Číny. Cesta po moři trvala bez mála osm měsíců. Teprve v měsíci prosinci vpluli do přístavu Makao, kdež byli s otevřeným náručím od kněze tovaryšstva missie pana Villy přijati. V Makao se přichozí missionáři na své působení v Číně připravovali. Žádný missionář nesměl se v Pekingu bez dovolení čínského císaře zdržovati, v ostatních čínských krajích žili missionáři jen z milosti čínských mandarinů (úředníků); dostali se do Číny jen pokradmu. Kdo chtěl na čínskou půdu vstoupit, musil se počínaniti. Především musil nositi po čínském způsobu přistřižený vous, dal si docela oholit hlavu, nechal si na týle jen trochu vlasů a nechal si růsti dlouhý cop, který se splétal. Nechtěl-li na sebe upoutati pozornost Číňanů, musil též nositi čínské šaty, jisti místo lžice a vidličky s dvěma hůlečkama rýž, choditi s dlouhou dýmkou a učiti se čínské řeči. Když se naši missionáři s dostatek čínským zvykům přiučili, vydali se na cestu, každý do svého okresu. Pan Lamiot se ubíral cestou do Pekingu, pan Pesné do Hu-kuangu a náš světec do Kiang-si. Území Kiang-si je nyní rozděleno na tři apoštolské vikariáty, řízené lazaristy. První missionář, který v tomto chudém kraji pohanům svaté evangelium zvěstoval, byl P. Alvarez de Bonavente, z řádu sv. Augustina. Zajisté mnoho sluha Boží František Clet podstoupil, než se do kraje Kiang-sijského dostal. Pšfť své sestře Marii Terezi: »že nebyl po třicet dní, co cesta trvala, poznán«. Byl přestrojen za Číňana, bylo mu jíti lesy všelijakými roklinami, lézti po neschůdných kopcích, chodit bláťavými cestami — jelikož v Číně jest o cesty a silnice špatně postaráno;

dobrý mu bylo dávatí pozor, aby se neprozradil. Přejda na místo, našel velmi chatrný byt, jak praví — celý zpuštěný — byla to dřevěná chaloupka. Křesťanů byla hrstka, již několik let byli bez kněze; k tomu byli již celí zanedbaní. Tyto chudáky měl znova ve víře utvrditi, jejich mravy napravití, k etnostnému životu přivesti a pohany na víru obracet. Číňany těžko na víru křesťanskou obrátiti! Jsou z většího dílu lidé sobečtí, nedůvěřiví vůči Evropanům a celkem dosti nepřístupní. Skutky lásky a milosrdenství nejsnáze Číňanem pohnou. Clet ujal se bez prodlení úmorné práce. Nejvíce těžkostí mu způsobila čínská řeč. Z mluvnice je skoro nemožno čínsky se naučiti. Výslovnost má v té řeči hlavní úlohu, cizinci je těžko jí přivyknout. K jednotlivým slovům se buď předražejí anebo zavěšují koncovky, přízvuk dává často celým větám jiný smysl, a Číňané při řeči dosti zpívají. Písmo čínské je také jinaké než evropské, každé slovo má svou značku; takových značek je aspoň na 40.000; Proto mnohý učený Číňan ani všecko nemůže přečísti. A Číňan je na svou řeč pyšný. Dále bylo třeba podnebí přivyknouti. Sluha Boží byl často nemocen. Pokrm jeho doma byl nezfídka velice skrovný, ač se mu časem dobře vedlo. Ponejvíce mu však bylo choditi pěšky, poněvadž jeho ovečky častokrát na kopcích přebývaly. Křesťané mu pro svou chudobu mohli dáti jen slabou stravu; nápojem mu byla obyčejně voda, kterou bylo třeba míchatí několika kapkami pálenky, aby nebyla pro své špatné přísady zdraví škodlivá; vína bylo po skrovnu, jen ke mši svaté. Za postel mu sloužilo pouhé prkno poslané slamou, přikryté hůní a krom toho nějaká přikrývka; dosti často jen holé prkno.

(Přítě dále.)

Jakub slouží u Lábara.

dešed tedy Jakub, přišel do země východní. I užíval studni na poli, též tři stáda ovce, ležící podle ní; neboť z ní napájen býval dobytek a svršek její velikým kamenem se zavíral.

A byl obyčej, že když shromáždili všechny ovce, odvalovali kámen, a když se napojila stáda, opět ho na vrch studnice kladli. I řekl k pastýřům: Bratři, odkud jste? Kterž odpověděli: Z Háran. Jichžto táže se řekl: Znáte li Lábara, syna Náchorova? Řekli: Známe. Dí: Zdráv-li jest? Pověděli: Zdráv; a hle, Ráchel, dcera jeho, přichází se stádem svým. I řekl Jakub: Ještě mnoho dne pozůstává, aniž jest čas, aby zase vedena byla stáda do chlévů; dejtež prve nápoj ovce, a tak je na pastvu zase vedte.

Kterž odpověděli: Nemůžeme, dokud se všecek dobytek neshromáždí, a neodvalíme kamene od svrchu studnice, abychom napojili stáda.

Ještě mluvili, a hle, Ráchel přicházela s ovce, otcí svého; neboť stáda ona pásala. Kterou když užíval Jakub a zvěděl, že je sestra jeho uječná,¹⁾ a ovce že jsou Lábara, ujece jeho, odvalil kámen, kterým se studnice zavírala. A napojiv stádo políbil ji a pozdvihl hlasu plakal. a oznámil ji, že jest bratr otce

jejího a syn Rebeky; a ona pospíchajíc oznámila to otcí svému. Kterž když uslyšel, že přišel Jakub, syn sestry jeho, běžel vstříc jemu, a pojav ho a v libání se dav, vedl ho do domu svého. Vyslyšev pak příčiny cesty odpověděl: Kost ma jsi a tělo mé.

A když se naplnili dnové měsíce jednoho, řekl jemu: Zdáli, že bratr můj jsi, darmo mi sloužití budeš? Pověz, co za mzdu vezmeš? Měl pak dvě dcery, jméno větší Lia, menší pak sloula Ráchel. Ale Lia byla krhavých²⁾ očí, Ráchel pak krásné tváře a pěkného vzezření. Kterouž miluje Jakub řekl: Budu sloužití tobě za Ráchel, dceru tvou menší, sedm let.

Odpověděl Lábar: Lépe jest, abych ji dal tobě nežli jinému muži; zůstaň u mne.

Sloužil tedy Jakub za Ráchel sedm let, a zdálo se mu to málo dnů pro velikost lásky.

I řekl potom k Lábanovi: Dej mi ženu mou, neboť již čas vyplněn jest, abych všel k ní.

Kterž svolav mnohé zástupy přátel k hodům, učinil svatbu. Ale u večer Lia dceru svou uvedl k němu. Jakub, když bylo ráno, užíval Lia. I řekl k testí svému: Co je to, co jsi mi učiniti chtěl? Zdáli za Ráchel nesloužil jsem tobě? Proč jsi mne oklamal?

Odpověděl Lábar: Není na místě našem obyčej, abychom menších prve

¹⁾ Jeho sestřence, dcera ujece jeho.

²⁾ Slzavých.

vdávali. Vyplní týden dnů této svatby;¹⁾ i tu to (Ráchel) také dám tobě za práci, kterou sloužití mi budeš jiných sedm let.

Privolil (Jakub) žádosti, a když minul týden, pojal Ráchel za manželku. (I. Mojž. 29, 1—28.)

* * *

Krásná, svatá noc byla, kterou strávil Jakub u města Luzy, jež, pak nazval Béthel, dům Boží; avšak nebylo mu tam meškati, nýbrž dále a dále musil se bráti, do Mesopotamie, do Hárana, ku svým tamnějším příbuzným, kdež ho nečekala taková sladkost a posvátná rozkoš jako v Béthel, nýbrž klopotná, těžká, trudná služba a práce, spojená s mnohou hořkostí, bolestí a sklamaním, služba, práce dvacetiletá!

Avšak i tato léta práce a služby vzácná byla před Hospodinem, i na nich spočívá sváteční ráz, jakož i všeliká naše práce, ať duševní, ať hmotná, mohl by namáháním konaná, ač koná-li se v pravém úmyslu, svata jest před Bohem a milá jemu jako modlitba; vždyť práce taková dobrým úmyslem provázená, jest ustavičnou modlitbou, modlitbou, k jakéž nás vybízí sv. Pavel, an píše: »Bez přestání se modlete!« (I. Sol. 5, 17.)

Ano, dvacetiletá služba a práce Jakubova u Lábara všechna provanuta bázní Boží, službou Boží, modlitbou, dobrým úmyslem, tím milejší Bohu, že svatý ten patriarcha trpělivě nesl i všelikou hořkost a bolné sklamaní, jež ho po ta léta provázelo. Místa, stany, v nichž po tu dlouhou dobu přebýval, taktéž byla posvátna jako místo, na němž jsme ho byli viděli nocovati, Béthel; též o mesopotamských stanech Jakubových platí chvála: »Jak hodni jsou stánkové tvoji, Jakube, a příbytkové tvoji, Izraeli! Jako údolí plné hájů, jako zahrady podle řek svažené, jako stánkové,

kteréž postavil Hospodin, jako cedrové blízko vod.« (IV. Mojž. 24, 5. 6.)

Po mnoha a mnoha stoletích pamatovali ještě potomci na práci a strasti Jakubovy ve službě Lábanově a povzbuzovali se vytrvalostí a trpělivostí jeho. Tak zejména se událo v VII. století před Kristem, když hrozný vojevůdce assyrský Holofernes obléhal palestinské město Bethulii a všechny vodovody zptetinal, tak že obležení hladem a žízní už hynuli a již pomýšleli, že se vzdají, tu zbožná, cudná a rekovná vdova Judita napomínala starších města, aby jen doufali v Hospodina, že jim pomůže, napomínala a vzpomínala důvěry a doufanlivosti starých patriarchů, říká: »Nyní, bratři, poněvadž vy jste starší v lidu Božím a na vás záleží duše jejich, protož výmluvností svou pozdvihněte srdce jejich, aby pamatovali, že zkušování jsou otcové naši, aby zkušeni byli, zdali by právě ctili Boha svého. Pamatovali mají na to, kterak otec náš Abraham zkoušen jest, a skrze mnohé zármutky jsa zkušěn, přítelem Božím učiněn jest. Tak Isák, tak Jakub, tak Mojžíš i všichni, kteří se líbili Bohu, skrze mnohé zármutky prošli věrni.« (Jud. 8, 21.—23.) Vímé též, jak neohrožeností a obětavostí Juditinou Holofernes usmrčen, a město i vlast ostatní zachráněna.

* * *

Chvatně bral se Jakub do Mesopotamie, do Hárana; tamté ho poslal otec Isák, tamté mu poručil jíti, kdyžt nemohl doma zůstat pro hněv a pomstychtivost Esauovu; čtemeť u Mojžíše: »Povolal Isák Jakuba a požehnal jemu a přikázal mu: »Nepojímej manželky z pokolení chananejského; ale jdi a běh se do Mesopotamie, do domu Batuela, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze dcer Lábara, uje svého. Bůh pak všemohoucí požehnej tobě a dej ti vzrůst a rozmnož tě, abys byl

¹⁾ Svatební veselí trvalo u starých sedm dní.

v zástupy lidí. A dej tobě požehnání Abrahamovo i semeni tvému po tobě, abys vládl zemi putování svého, kterouž zaslíbil dědu tvému. (I. Mojž. 28, 1.—4.)

dal se do řeči s pastýři, kteří tu čekali se stády, až přijdou ostatní, až se odvalí kámen od studnice v určitou chvíli, aby napojili stáda. Marně jich pobízel Jakub,

Ano, putoval, dlouho putoval Jakub. Jaký to rozdíl mezi krajinami, kterými se bral a mezi zemí, ze které prchal, zemí zaslíbenou, krásnou, úrodnou, požehnanou! Došel Hárana. Stanul u studně,

proč že čekají; odpověděli skromně: »Nemůžeme, nesmíme.« Bylotě vody po skrovnu, musilo se šetřiti. Tot smutná přivítaná pro Jakuba, toť smutná náhrada za zemi palestinskou, chananejskou.

Avšak jakoby v první chvíli toho ani nedbal, ptá se pastýřů ihned na ujce svého Lášana: Znáte-li Lášana? Zdráv-li jest?»

Jako sirotek octl se u cizích lidí, u pastýřů, jichž jak živ neviděl; kým div, že hledá opory v člověku příbuzném, v člověku, na něž vlastní otec jej odkázal? Na Lábanovi spočívá nyní všechna jeho naděje. Ubohý Jakube! Jak se sklameš! Neznáš Lášana, neznáš jeho lakoty, ziskuchtivosti, lživosti!

»Známe Lášana«, odpovídají pastýři; »jest zdrav, a hle, Ráchel, dcera jeho, přichází se stádem svým.«

Takový býval obyčej u sebe zámožnějších knížat pastýřských, že, pokud jen bylo možná, svěřovali stáda nejraději svým vlastním dítkám, synům i dcerám; nájemníkům se chránili, nájemníci, najatí pastýři nemivali laskavé péče o stáda; odtud pochodí i krásné podobenství Páně o dobrém pastýři: »Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své. Ale nájemník a kterýž není pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vida vlka, an jde, opouští ovce a utíká; a vlk lapá a rozhání ovce. Nájemník pak utíká, neboť nájemník jest a nemá péče o ovce.« (Jan 10, 11—13.) Podnes pak spatřuje se u zámožných pastýřských knížat arabských, kterak vedle synův i dcery dozírají na stáda.

Úzko asi bylo v tu chvíli Jakubovi, že má jako žebrák, jen s holí v ruce předstoupiti před svou bohatou spřízněnkyni; byloť zajisté v domě jejím ještě v dobré paměti, kterak před lety zavítal Abrahamův služebník Eliezer se znamenitou karavanou a velikým bohatstvím; a on nyní, syn té, kterouž s takovou slávou byl Eliezer odváděl do země chananejské, on stojí tu jako žebrák! Těžká to zkouška. Co učiní?

Ó vzmě ho, kterak se představuje Rácheli, kterak ji pozdravuje, kterak

odvaluje už kámen, na nikoho nečekaje, kterak přeoctotně napájí stádo její a radostí pláče!

Prokázal Rácheli podobnou službu, jako kdysi matka jeho Rebeka prokázala Eliezerovi. Podivuhodná bývá spřízněnost lidských duší a povah; podivuhodným způsobem opakuji se v potomcích ctnosti a ušlechtilost jejich předků, zejména ctnosti matek! Ó jaké to požehnání působivá dobrá matka na dlouhé, dlouhé časy! Také náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus, jenž byl otevřel studni věčného spasení, jakož bylo prorokováno už u proroka Isaiáše: »Vážiti budete vody s radostí ze studnice Spasitele« (Is. 12, 3) — také Pán Ježíš vyvolil si Matku, kteráž podobnými skvěla se ctnostmi, jako on, božský její Syn, podobnou láskou a úslužností ke spolubližnímu; pomněme na př., s jakým chvátáním brala se Panna Maria do Hebrona za sv. Alžbětou, aby jí posloužila, aby jí pomohla!

Oznámil Jakub Rácheli, že jest bratr otce jejího a syn Rebeky. Vidno z toho, že i vzdálenější příbuzní nazývali se bratřími; nebylť Jakub přímo bratrem Lábanovým, nýbrž jsa synem Rebeky, sestry Lábanovy, byl jeho sestřencem (synovcem; avšak jak už tenkrát bylo obyčejem, říkálo se zkrátka bratr. Důležito jest toho si povšimnouti, abychom věděli, co souditi o tak zv. »bratřích« Pána Ježíše, když přece víme, že Pán Ježíš byl jediným, jednorozeným Synem blahoslavené Panny Marie; byli to zajisté jenom příbuzní Páně, synové matek s Pannou Marií spřízněných.

»Když uslyšel Lában, že přišel Jakub, syn sestry jeho, běžel vstříc jemu, a pojav ho a v líbán se dav, vedl ho do domu svého.« Vypravoval nyní ubohý přichodí své osudy; vypravoval o rodičích, jak jim Hospodin žehnal, jak spokojeně žili, až pojednou otec oslepl, a on tohoto slepého otce oklamal, lsti

a klamem Esaua, bratra svého, o požehnání prvorozenské připravil a nyní přehnouti musil, aby nebyl zabit.

Zajisté bolest a lítost mísila se Jakubovi do vypravování toho, litovali také posluchači, litoval ho dům Lábanův;

avšak v témže domě čekalo ho rovněž lstivé oklamání; ten, který oklamal otce, oklamán jest od ujce, a to ve věci vеле-
důležitě, ve věci týkající se srdce; chtěl za manželku Ráchel a dostal Lúu.

(Přítě dále.)

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část další.)

Co jsme tak tiše mluvili a uvažovali, bylo na dvěře dle východního způsobu známým železným prstenem zaklepáno, a sice na dvěře z čeledníku do »panského« pokoje vedoucí. Tento kroužek je totiž při všech dveřích na východě k zaklepání připevněn a v moslemských domech musí klepající počkat, až paní a dívky, které snad ve světnici nebo na dvoře meškají, schovají se v některé části domu nebo na půdě. Paní u sebe jsme neměli a na moje zavolání: »Min?« což jest asi tolik, jako: »Kdo je zde?« odpověděl hlas z venku: »Ben Aga«, a téměř současně otevřely se i dvěře a vůdce nekalé bandy vstoupil s přátelským pozdravem a s cigaretou v ústech. Jako elektrická jiskra projelo pojmenování »Ben Aga« mojim celým tělem a všemi mými Drusy. Stál zde muž před námi, který úhlavního vraha najal na mého milého přítele.

Mezi tou největší pravděpodobností a konečnou potvrzenou pravdivostí a skutečností jest větší rozdíl, nežli jsem dosud tušil. Od počátku pokládal jsem tohoto slušně vypadajícího vůdce roty v jeho hedvábném červeném kaftaně a s jeho zlatem protkávaným řemením u šavle a drahokamy na hlavních pistoli v bohatém opasku tak skoro najisto za Ben-Agu, úhlavního nepřítel lékařova, ježto jim najatý a mnou postřelený a

na rameni dosud ochromený vrah v jeho společnosti se nalezal. Když jsem uvážil, že můj přítel skutečně sem nějak dostati se může, souhlasilo vše dobře. Byla to však přece jen kombinace dosud nedokázaná a padla-li moje domněnka stran osoby vůdce jako klamná, padly i celé větrové zámky mých zlomyslných pomyslů.

Kdož ví, zcela dobře mohlo se zde jednati o dopadnutí jednoho nebo více zločincův a proti tomu z naší strany nemohlo se žádné překážky v cestu stavěti. Tak dosud v mé hlavě důvody pro i proti pracovaly, nyní však bylo skutečnosti a jistotou, kdo přede mnou stál a já hleděl jinýma očima v budoucnost. Zarazil-li jsem se v prvním okamžiku poněkud, bylo mi přece milo, že jsem se mohl ihned úplně opanovat a Ben-Agu, jenž se mně takto představil, tajně pozorovati i s jeho stvůrou, najatým vrahem, aniž by Ben-Aga měl toho nejmenšího tušení o mé osobě. Měl jsem tedy, ač vážnou, přece daleko lehčí úlohu, nežli Ben-Aga, který ve mně jen osobnost bezvýznamnou, ač jemu nyní nevhodnou, viděl.

Nebylo proti pravdě a upřímnosti, když jsem vcházejícího pozdravil, jenž přímo na mě se obrátil. Neboť mohl jsem doufati, že jeho návštěva, ovšem proti jeho vůli, mně s nějakým prospěchem bude, že trochu světla podá

v tu záhadu, proč Ben-Aga mému příteli po životě šel. Jeden z mých lidí přinesl čerstvý koberec pro mého hosta, na němž rád vedle mne se posadil. Ani podané kávy neodmítl, a já musím doznati, že by se mi tento člověk velmi dobře byl líbil, kdyby se nebyl Ben-Agou nazýval.

Byl to krásně rostlý mladý muž asi 26 či 28 roků starý. Jeho kudrnaté, černé vlasy měly cosi negerského na sobě a lesklou hnědožlutou pletí obličej prorážel nádech zdravé a mladistvé červeně. Málem bych byl tuto vlastní směsici barev za bronzovou barvu pokládal. Pod hustým obočím blýskaly vpravdě orientálské oči, které měly velký půvab. Bezvadné ozubí, jako z nejdrahocenejší slonoviny vysoustruhované, nemálo k tomu přispívalo, že celá hlava Ben-Agova činila dojem dokonalé krásy. Jsem tak dalece pánem svých citův a svého úsudku, že i proti nepřítelům bývám spravedlivým pozorovatelem a bez předsudku skutečné přednosti jejich oceňuji. Namáhal jsem se všelijak, abych uhodl, čím a v čem mohl se tento člověk s mým přítelem znepřáteliti, že i po životě jeho práhl. Nemohl jsem uhodnouti. Jako sprostý úkladník nevypadal však Ben-Aga nikdy.

Napřed vyměnili jsme spolu několik otázek dle tamějšího zvyku po zdraví a jiných věcech, konečně přišli jsme na účel svojí cesty. Nic jsem neváhal a sdělil jsem mu, že se chci ráno na vrchol hory vypravit.

»A tvoji lidé?« tázal se Ben-Aga s takovým kvapem, že mě to až zarazilo.

»Zůstanou zde až na dva, kteří půjdou se mnou, aby našeho návratu zde očekávali.«

Ben-Aga prohlížel si při této odpovědi moje lidi, jak v kruhu seděli, důkladně a po jeho obličejí sjel blesk nedůvěry a stín nemilého dojmu. Nám neušel žádný z jeho pohybův a obzvláště

byl to Hassan, který úskočně naslouchal jako liška a každý pohyb našeho hosta okem svým sledoval. Když jsem viděl, že Ben-Agovi přítomnost mých lidí není příjemnou a jej při mluvení jaksi zdržuje, dal jsem jim pokyn, aby nás samy nechali.

»Děkuji ti«, počal Ben-Aga, »ty jsi mi porozuměl.«

»Nepotřebujeme žádných svědků při tom, co mluvíme«, přisvědčil jsem s úsměvem.

»Mám rád přímou řeč«, pravil Ben-Aga, »proto řekni mi krátce, nebudeš-li tomu brániti, dám-li zítra ráno zde jednoho Franka zastřeliti.«

»Po tom mi nic není«, pravil jsem zdánlivě chladnokrevně. »Ty nenávidíš toho Franka a proto učin si s ním, co chceš.«

»Ano, nenávidím jej a on musí umřít. Pomysli si, nějaký člověk postavil by se před slunce tak, že by světlo a teplo ze země muselo zmizeti a život se nám nesnesitelným stal.«

»Ano, toho člověka sám se slunce bych sestřelil, kdyby jej moje koule dosáhla«, pravil jsem se smíchem.

»Nerozumíš mi dosud«, odmítl Ben-Aga smích.

»Ten Frank jest to, jenž mi před sluncem stojí a pokud tam státi bude, tuhnouti mi bude všecko v kostech i údech, žádný paprsek sluneční neozáří stezku mého života. Pustinou stala se mi země a smutně zde živořím.«

»Maš pravdu, nerozumím tomu. Kdo jest tím sluncem, které ti ten Frank zastírá?«

Ben-Aga zadíval se na mne planoucím zrakem. Usmál se a vztáhl obě ruce proti mně.

»Tys ji neviděl«, zvolal vášnivě očima zakouliv, »a proto mě nemůžeš pochopiti a mi rozuměti. Kdo by mohl o slunci vykládati, když nikdy v jeho

teple se neohřál, jeho světla neuzřel? Jakou řečí mohl bys znázorniti slepci čarovnou hvězdnatou nebes báni, aniž bys mu zraku návratil? Tak jest to s mojm sluničkem. Tys ji neviděl a slovy nemožno mi ji tobě vylíčiti.«

»Ale kdo jest tím sluncem? Tak přece mluv, snad přece pochopím!«

»Naifa-Djemblatova jest to, knížecí dcera našeho kmene, květina Libanonu.«

Ben-Aga zdržel v řeči, patřil na mě, jakoby se na něco rozpomínal.

»Ano, Naifa-Djemblatova«, opakoval více pro sebe.

»Neslyšel jsi ji dosud velebiti? Celé hory plny jsou chvály její.«

»Přicházím z Afriky, ze země Abdel-Kaderovy«, odvětil jsem, »a nejsem dosud zde znám.«

»Tedy věz«, pokračoval Ben-Aga dále, že Naifa jest mojm sluncem, že bez ní žiti nemohu ani nechci, a že onen Frank jest to, který mi brání, abych ji dostal. Proto musí umřít. Neboť raději ať on umře nežli já.«

Nyní bylo na mně se diviti. Poloblázna z nešťastné lásky měl jsem tedy před sebou, blázna a šlence, jakých všude, i v moji daleko chladnější otčině, dosti. — A můj přítel že si srdce drusické princešky vydobil? On stal se nevěrným svoji nevěstě? Nemožno! Věc zněla příliš romanticky a cosi, jako útrpnost, ozvalo se v srdci mém s ubohým Ben-Agou, ač jsem mohl již po dvakráte pro jeho slepou lásku nějakým vrahem o život přijíti.

»Viš to jistě, že Naifa toho Franka miluje?« tázal jsem se.

»Musí jej milovati, neboť chce s ním na podzim do Evropy cestovati.«

»Měla tě spíše ráda?«

»Byla dobrou ke mně a jsem jist, že by byla moji lásku opětovala, kdyby onen Frank nebyl se mezi ní a mne postavil.«

»Myslíš, že by Naifa i potom ti ruky podala, kdyby se dověděla, že jsi onoho Franka zavraždil?«

»Já jej sám nezavraždím, k tomu mám svoje lidi. Moje ruka čistou zůstane, jakou dosud vždycky byla. Co jiný učiní, po tom mi nic není.«

»Kdy přijde sem ten Frank?« tázal jsem se a při tom tvářil jsem se tak nevinně, abych pokud možno svoji úplnou lhostejnost na jevo dal.

»Jakmile ráno počne se šeriti, vyjede se dvěma vůdci z Cale, to dal jsem na jisto vyslíditi.«

»Kolik hodin sem potřebuje?«

»Tři«, odvětil Aga.

»Zná tě ten Frank?«

»Ne, nikdy mě neviděl.«

»Znáš jeho, nebo kteroukoliv jinou evropskou řeč?«

»Něco angličtině rozumím. Není však toho třeba. K řeči to mezi mnou a ním nepříjde. Dříve nežli slunce nad Sanninem vzejde a dále k moři svoje paprsky rozešle, budou jeho ústa na věky uzavřena.«

»Kde jej chceš dáti zastřeliti?«

»Zde před khanem. Mám dobrého střelce u sebe, jenž jej vyslídí a kouli s koně srazí, pojedle-li bezstarostně zde kolem dvora.«

»A chybí-li se tvůj střelec a bude-li se Frank se svými průvodčími brániti?«

»Pro ten případ mám zde ostatní své lidi, kteří pak rychle dokonají, v čem první pochybil. Frank živý neodjede.«

Věc tedy šla do opravdy. Svinul jsem si novou cigaretu a odkládal jsem trochu žhavé uhlí, abych náš rozhovor trochu přerušil a času nabyt k úvaze, co dále činiti. Dva Drusy do Cale poslati a přitele varovati? Bylo by to dosud možným, avšak bylo by to nápadným a vzbudilo by to podezření u Ben-Agy a jeho lidí, a kdyby přítel pak skutečně nepřijel, byli by jistě mě

místo něho na mušku si vzali. Jich pak by bylo šest proti nám čtyřem. V takové okolnosti není radno sil svých drobiti.

„Víš to Naifa, že ji máš rád?“ tázal jsem se opět k Agovi přisednuv.

„Myslím, že to ví. Neboť zdaž není duše moje částí její duše, ježto jen v ní a pro ni žiji a cítím? Jako hvězdy na nebeské obloze nerozlučný celek činí a tak ve věčné harmonii svoje vzdušné dráhy vykonávají, tak jest to i s Naifou a se mnou. Můj život jest na její upoután. Cítím to a proto musí to i ona vědět. Od ní odtržen, trávil bych zbytek svého života bez vůle, bez účelu, bez naděje, jako opuštěná lodička na rozpoutaném moři. Já jsem té lásky nehledal. Neviditelnou rukou byla v srdce moje vložena a její kořeny musely se i do srdce Naifina dostat. Odtud, ze srdce, řine se ona láska celou silou i do moji duše a proto musí Naifa o tom vědět.“

Pousmál jsem se zamilovanému blouznivci. Bylo při vši této komice přece v tom mnoho kouzla. Mluvil více pro sebe, nežli ke mně a jeho slova byla plna fantasmie zamilovaného srdce. Orientalní způsob jeho řeči pln vhodných obrazův a žár jeho vášně hodily se zcela pěkně k této siluplné osobě mladého muže, a když jsem se jemu pak do očí zadíval, které při výrazuplné deklamaci jen jen zářily, šlehal z nich oheň, jaký jsem jen velmi zřídka viděl. Bez této nešťastné lásky nebyl by se z Ben-Agy nikdy stal člověk, tak jsem za to měl, který by byl s to jinému ublížit, protože ani nyní přímo ruky své lidskou krví nechtěl poskvřniti.

Když i na severu žárlivost člověka zaslepuje, kterak zde krev v žilách vře, kde ohnivá příroda a nedostatek křesťanské vzdělanosti a civilisace také na váhu padají, nemohlo by se to přihoditi? Ben-Aga vzbuzoval víc a více mou soustrast, ač u něho rozhodnuto bylo, že

přítel můj v několika hodinách má býti zastřelen.

„Kdyby se mi podařilo, že bych jej z jeho žárlivosti vyléčil, tak jsem si v duchu pravil, „pak by jistě svoji, k vraždě najatou chasu v okamžiku propustil.“ Jak jsem mohl doufati, že mu vymluvím, kterak přítel můj mu žádným sokem v lásce není, an sám, s jinou zasnouben, co nejspíše chce svatbu slaviti? Tato idea, že Naifa přítele mého miluje, ač nikterak dokázati se nedala, byla přece hluboko v srdci Agovu zakořeněna, a s takovými lidmi není žádné řeči. Patrně ležela lásce jeho nějaká překážka v cestě, kterou on sám neznal a vyhledávaje ji přišel nějak na mého přítele, jenž z Bairutu často jako dovedný lékař do oné drusické knížecí rodiny v Cale byl volán. Jistě Naifu častěji viděl a jak bychom se po evropsku vyjádřili, stal se domácím přítelem v tomto knížecím domě. Které okolnosti toto podezření tak vysoko u Ben-Agy stupňovaly, že by přítel s Naifou byl zasnouben, jsem nevěděl. Možná také, že jeho skutečné zasnoubení, byť i s jinou, stačilo zamilovanému k této domněnce. Ben-Aga krátce řečeno myslil, že přítel jest sokem jeho lásky a že Naifa jej více miluje.

Nápadný nepokoj mezi našimi lidmi bylo lze venku pozorovati, a když jsme oba ku dveřím přikročili, vstoupil nám cizí člověk vstříc, jenž ruku k řesu přiložil, jakoby pozdravoval a přímo k Ben-Agovi šel, který naň tázvavě popatřil.

„Mluv!“ vyzval Ben-Aga příchozího. „Co mi neseš za zprávu?“

„Ten Frank nepřijde,“ sděloval cizinec, „veliké zástupy Drusův a moslemů táhnou od Rašeye ke Cale a toto město se ku obraně chystá.“

„A ten Frank?“

„Zůstane, aby města hájil.“

Ben-Aga kopl mrzutě nohou a tázal

se po několika okamžicích posla: »Co jsi slyšel o Šejchu Imail-el-Atrašovi?«

»Přišel se sedmi sty jezdcův a dvěma tisíci pěšáků z Hauranu před Rašeyi.«

»Aúčastnil se na řeži?« tázal se rychle Ben-Aga.

»Ano!«

»Padouch!« zvolal nyní Ben-Aga k mému nemalému překvapení. »To bych nebyl v něm hledal.«

»Naife-Djemblat a její bratr poslali mu hned po jeho příchodu posla, aby ho zdrželi a on poslal jim odpověď, že z Hauranu přišel, aby proti nepřítelům bojoval, ne však aby bezbranné lidi dával.«

»A on to poslední přece učinil?«

»Jen donucen«, odpověděl posel.

»Kdo jej mohl k tomuto padoušství nutiti?«

»Nejvyšší kněz.«

»Hamdan-Belmini?« zvolal Ben-Aga pln údivu.

»Ten. Pohrozil Ismail-el-Atrašovi, že jej z lůna naší drusické víry vyloučí, nebude-li ochoten i se svými lidmi ruku svoji krvavě na křesťany vztáhnouti, jak s tureckými úřady jest umluveno.«

»A Ismail-el-Atraš poslechl!« pravil Ben-Aga hlavou potřásaje. »Běž k mým lidem a zotav se«, pokračoval Ben-Aga k poslovi, jenž nás na to ihned opustil.

»Nevím, co o těch nepokojích v horách, které již tolik krve stojí, soudíš, pravil mi nyní Ben-Aga, »neboť ty's moslemem.«

»Ale žádným Turkem«, odvětil jsem.

»Neschvaluji těchto pronásledování.«

»A já je zatracuji«, vece rázně Ben-Aga. »Neboť Turkům jedná se jen o vyhlazení křesťanův a proto používají nepřátelství mezi Drusy a Maronity, aby křesťany mohli zničiti. Po křesťanech dojde na nás. Já nejsem nespravedlivým nepřítelem jinověrců, ale Turka nenávídím, ne že jest moslemem, nýbrž že v porobu uvádí můj lid.«

»Pak máš však ve svém lidu málo přívrženců, neboť skoro všickni jdou s Turky.«

»Bohužel«, odpověděl Ben-Aga. »Ale náš národ zanikne právě tím spojenstvím s Osmany. Jest to spojenství nepřirozené. My Drusové máme starý účet s křesťanskými od obou stran nenáviděnými Maronity. Kdybychom jenom my měli spolu počítati, tak bych byl se svými lidmi proti našemu starému nepříteli do pole vytáhl. Turci jsou však jenom svoji politikou, jež nám Drusům tak jest vskutku nepřátelskou, jako Maronitům a pak svým náboženským fanatismem hnáni. Fanatismus jejich nás méně pronásleduje, jako křesťanské Maronity. Jim se zdá, že džaur jest hoden smrti, ať jest to Maronit, nebo jiný křesťan, anebo žid. Tak slouží naši lidé pouze pano-vačným a fanatickým Turkům, jako ubozí najatí paliči a vrazi, aby později sami tím hůře byli ujařmení. Turecká vláda ode dávna ráda viděla, když jsme si s Maronity byli ve vlasích a se navzájem potýkali. Turecká vláda jest to, která i nynější ohavnosti zorganizovala a provádí. Konečně však můj lid to odnese, že dosti hloupým byl, aby katovské práce na Maronitech provedl a ve službě svých podmanitelův sám si hrob vykopal.«

»Jsem zcela tvého náhledu«, odvětil jsem. »Co však myslíš nyní činiti?«

Ben-Aga několik minut sem a tam přecházel. Pak přede mnou stanul a pravil: »Já jsem rozený nepřítel Maronitův, ježto jsem Drus, avšak Drusové a Maronité mají býti rozenými nepřáteli Turků. Proto nenávídím Turky více, nežli Maronity. Pojedu do Cale, abych Ismail-el-Atraše a snad i jiné drusické šejchy k odchodu od města přiměl.«

»Nepodari-li se ti to?«

»Pak, ne ze sympatie pro křesťany, nýbrž z povinné zášti proti Turkům poskytnu obyvatelům v Cale svojí pomoci.«

•A necháš se na konec od svých Drusů sám udávit!•

•To nikdo neučiní. Já jsem potomkem velkého Emira Bešira, žádný Drus se neopovází své ruky na mě vztáhnouti.•

•Co však tomu řekne Naife-Djemblatova, když uvidí, že bojuješ proti Drusům a Turkům ve spolku s křesťany?•

•Slyšel jsi již dříve od posla, že ona i se svým bratrem Ismail el-Atrašovi do Rašeye vzkázala, aby města šetřil. Její rodina sleduje v této věci stejnou politiku, jako já. A přece jsme rozvaděni a ve sváru už od našich otcův, kteří se o prvenství v našem národě přeli.•

•A tato nevraživost otcův přešla i na děti?•

•Na venek ovšem. Můj otec jest mrtev, otec Naifin na smrt nemocen a ten Frank má jej léčiti. Dokud její otec žije, nevolno mi práh jeho domu překročiti. Jen náhodou potkal jsem se několikrát s Naifou a jejím bratrem.•

•Tedy tvoje láska k Naifě jest potud nesplnitelnou touhou, dokud otec její žije?•

•Ovšem, odpověděl Ben-Aga, »avšak roky jako dnové by mi plynuly, směl-li bych tuto dívku za obměnu svého čekání dostati. A ejhle, zase ten Frank — ať to uvažuji jakkoliv, vždy se mi v cestu staví, ten Frank, jenž všude ničí moje štěstí.•

•Avšak úkladné přepadení francouzského lékaře není přece nijak rytířským skutkem!• zvolal jsem rychle.

•To ne, já však toho neučiním, odpověděl Ben-Aga, ana temná růměň tváří jeho proletěla.

•Jaký pak jiný prostředek mám, abych člověka odstranil, jenž mi celé životní štěstí kazí? Já pohrdám najatými

vrahy tam venku, kteří za peníze zaprodají svoje ruce k tomuto krvavému skutku — avšak znáš ty jinou cestu, po které bych k cíli dospěl?•

•Za jistých okolností, ano. Jak sluje ten Frank?•

•Robert Kern.•

•Pak jest to tvůj dobrý duch, jenž tě ke mně přivedl. Ty jsi špatně zpraven. Robert Kern nikdy nemyslí a dosud nemyslí, aby Naifu Djemblatovu za svoji ženu pojal. Chceš Kaimakama z Cale ze lži vinit, jenž mi to již po celé týdny tvrdí? On zná Franka a přichází často do rodiny Naifiny.•

•Není Kaimakam z Cale Turkem?•

•Ovšem, jest Turkem.•

•A ty dosud nevidíš, že tě pouze svoji lživou zprávou do svých tenat chce dostati? A kdyby tě ani proti křesťanům nemohl popuditi, tak přece doufal, že ty se svým lidem budeš neutrálním a ohavnosti na křesťanech dopustíš, jež sám jinak zamítáš?•

Ben-Aga chodil v nejmocnějším myslí pohnutí sem a tam. Jako bleskové záchvěvy cukaly jeho rty a z očí jeho šlehal oheň, oheň zlověstný. Najednou vysoko vypjala se jeho postava a tak po delší dobu ostře na mě hleděl. Ležel jsem o rameno opřen na svém polštáři a zcela klidně kouřil jsem svoji cigaretu. Ben-Aga nebyl člověk přetvářky, mohl jsem tak zcela uhadnouti, co se nyní v něm dalo. Přece však jsem mlčel.

Byl to pro mě pravý požitek tuto silnou, krásnou, mužskou postavu tak zcela pohodlně a dopodrobna pozorovati. Krocení vrčí naruživosti v jeho nitru stálo jej mnohou práci, avšak podařilo se mu, a kouzlo celého jeho zjevu tím jen získalo.

(Přistě dále.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XIV. Povstání v Číně.

Pořád ještě stojí Čína v popředí světových událostí. O pronásledování křesťanů docházejí podrobnější zprávy. Jest otázka: Jak pak se za pronásledování chovali čínští křesťané? Celkem dobře. Jako při každém, tak i při posledním pronásledování tu a tam mnohý odpadl, ale celkem drželi se statečně a jsou i četné případy neochrotenosti, o jaké se dočítáme v životopisech mučovníků za prvních dob křesťanských. Poslyšme, co vypravuje missionář z provincie Čeli, P. Gaudissarts:

Hned po mém odchodu z Koang-fu, 26. června 1900 večer, objevili se u našeho domu lidé žádající na mém katechistovi ve jménu mandarina, aby odstranil kříž nade dveřmi domovními visící. »To je věc příliš důležitá«, vece katechista, »než abych mohl za to vzít na sebe zodpovědnost.« — »At si chceš nebo ne, musí se tak státi. Je to výslovný rozkaz mandarinův. Pohled na kříž dráždí lid a vypravuje se, že kříž je příčinou nynějšího sucha.« Po té vystoupili dva mužové na střechu a kříž uřezali.

Tento skutek ukazuje patrně na příčinu nynějších nepokojů. Kříží vlastně byla válka vypovězena. Pohled na posvátné toto znamení byl vždy pohanům i nevěrcům předmětem hrůzy. Ve všech křesťanských osadách začalo pronásledování tím, že odstraněn byl kříž. Než vrátme se do Koang-fu!

Když byl kříž urfznut, dostavil se sám mandarin provázen několika soudními úředníky, dal si otevřítí všechny dveře a založil inventář o všech věcech, které byly ve světnicích a v kapli. V následujících dnech střežili dveře vojáci, ale jinak nestalo se nic. Ale 29. a 30. června byl vydán rozkaz, kterým se missionáři vypovídali ze země a křesťanům bylo vyhrožováno nejpřísnějšími tresty. Slíbena jim však ochrana státní, jestliže by od viry odpadli. Prefekt městský a podprefekt přišli se svými sluhý do našeho domu a zabavili všechno, co se jim uzdálo: saty, nábytek, bohoslužebná roucha a p.

Čeho sami nechtěli, o to se rozdělili sluhové, a lid, aby také něco měl, vypáčil a pokradl dveře a okna. Obrazy a knihy, které zdobily kapli a mou světnici, nahromadili na dvoře a spálili. Po té dal prefekt ty z našich lidí, kteří v domě zůstali, zjímati a postaviti před soud. Byli to: katechista, vrátný, kuchář, chudobný kulhavý sirotek, jehož jsem byl přijal do naší školy, a jiný žák z města, jenž byl katechumenem. U soudu tázal se soudce katechisty: »Kde jsou peníze?« — »Není žádných. Vždyt jste sám před chvílkou dal dům prohlédnouti a seznal pak, že ani v příhrádkách ani v pokladně peněz není.« — »Jsou tedy uloženy v některé bance v městě?« — »Také nikoliv; můžete se sám přesvědčiti. Nenajdete ničeho.« — »Jsi křesťan?« — »Ano, není to ostatně nic zlého, jelikož několika císařskými výnosy to bylo dovoleno.« — »Dnes to není dovoleno; musíš náboženství své změnit. Rouhej se Bohu a Panně Marii!« — »To nemožno!« — »Holomci, vybijte mu!« — V té vrhli se již naň bičiči a bili ho. Víte asi, v čem tento trest záleží, jehož se v Číně denně užívá? Odsouzenec položí se na zem, obnaží a holomci bijí jej dlouhými bambusovými holemi. Že se v tomto případě ranami nešetřilo, jest na bíledni. Dvakráte byla exekuce přerušena a mandarin opětoval svou otázku: »Jsi křesťan?« — »Ano, jsem«, odpověděl katechista, »a křesťanem zůstanu.« Když konečně následkem tolika ran ztratil vědomí, pravili holomci mandarinovi: »Hle, již nemluví ani slova, třeba ho nechati zatím na pokoji.« Zavedli ho tedy do blízkého žaláře, dali mu na krk železné pouto a následujícího dne poslal jej mandarin, aby se ho zbavil, svému podprefektovi do Ciang-ho-hieau zpět. Katechistovi nastala na pětidenním pochodu nová muka. Štěstí, že mu dal mandarin svůj vojenský průvod. Několikrát byl v nebezpečení, že jej luza v oněch městech, kde byl jako křesťan znám, usmrtí. Konečně přišel domů, kde následkem strašných ran celý

měsíc se kolisal mezi životem a smrtí. Nyní, 2—3 měsíce po mučení ještě se úplně nezotavil.

Vrátný, dobrý a hodný to člověk, padesátník, jenž nebyl jaktěživ nikomu ublížil, byl rovněž jako katechista mučen a dal na jevo tutéž srdnatost jak onen. Kuchaře a žáka z města, kteří byli jenom katechumeny, ujali se příbuzní jejich a přátelé tvrdíce, že nejsou dosud pokřtěni a že tedy výnosům protikřesťanským nepodléhají. Byli tedy oba propuštěni. Vypravovalo se, že vlastně odpadli, ačkoli to v mé přítomnosti popírali.

Když došlo konečně na sirotka, nebyl ubohý mrzák pro slzy s to, aby mandarinovi odpovídal. Teprve když mandarin naň doléhal, aby odpadl a nejsvětější Panně Marii se rouhal, řekl: »Nemohu. Od malíka — jest nyní asi 16—17 roků star — byl jsem od missonářů vychován, kteří se mne byli ujali. Nemohu odpadnouti.« — »Nemluv již o missonářích«, odpověděl mandarin, »to jsou ďáblové od západu, nic více. Ostatně už tu není žádných, byli všichni zahnáni. Odpadneš-li, postarám se ti zde o nějaké místo a slušnou výživu.« Jelikož sirotek stále plakal a žádné odpovědi nedával, dal ho mandarin zavést do téhož vězení jako katechistu. Následujícího dne ho propustili, a po dvou měsících vrátil se k nám.

Zatím stal se výnos proti křesťanům všude známým a byl prováděn s ďábelskou opravdu zuřivostí. Máme nyní na to více než jeden důkaz; byla to rána dlouho připravovaná a kdyby se nás nebyl sám Bůh ujal, byli by zahynuli nejen všichni křesťané, ale i Evropané vůbec. To bylo v plánu. Mandariní rozesílali posly do všech osad, kde byli křesťané, s rozkazem na místní představené, aby křesťany sváděli k odpadu a ty, kdož by se zdráhali, k němu přiváděli. Skoro všechny kostely, kaple a školy byly zbořeny a stavivo až do poslední cihly bylo odešeno. Co nebylo zničeno, bylo zabaveno.

XV. Křesťanské rekyně.

Bylo to v březnu r. 1898, když čtyry sestry z řehole služebnic Duchu svatého přibýly do Toga na západním africkém pobřeží. Zmužile vzdorovaly nebezpečím oceanu, s toužebnou nadějí

vstoupily na půdu africkou. Byly to sestry: Bernarda, Františka, Vincencia a Margaretha. Když tak samotny stály na pobřeží nesmírného oceanu, jenž je dělil od milé otčiny, kterou právě byly opustily, tu bylo jim smutno u srdce. Co asi je čekalo v budoucnosti? Ani se nenadály a horká zkouška se dostavila. Nejstarší z nich, sestra Bernarda, zachváčena byla brzy po svém příchodu do Afriky nemocí smrtelnou. Několik jenom neděl žila na půdě africké a zemřela. Tak záhy odebrala se na věčnost! Podle nevyzpytatelného úřadku Božího záležel její misijní úkol v tom, že přichvátavši do pohanské země, byla prvotní květinou, již utrhla chladná ruka smrti.

Nejstarší sestru tedy pochovali. Přes to pracovaly ostatní tři sestry odhodlaně o úkolu sobě svěřeném. Zdálo se, že smrt je první svou obětí na dlouho spojona. Ve zdraví a síle bylo sestrám popřáno tak mnohou věc dobrou učiniti ke cti a chvále Boží. Časem zasáhla smrt i do nejbližšího okolí, aby si tu neb ona oběť vyvolila, ale celý našich tří sester se vzdalovala. Možná, že se jí zželelo tak skrovného počtu sester, možná, že měla i jiné příčiny. Již stálo nové století přede dveřmi; tu najednou objevila se smrt zase a zaklepala na příbytek našich sester. Jakoby si byla vzpomněla, že byla při poslední své obchůzce ještě tři oběti ušetřila. Její útrpnost byla u konce; neúprosně vyžádala si svou oběť; snad ji hryzá veselé mysl, se kterou sestry svou denní práci začínaly, snad ji mrzelo, že sestry všem i největším námahám a strastem zmužile vzdorují. Zmocnila se tedy sestry Vincencie a uvrhla ji na lůžko smrtelné. Uboha sestra poznala brzy, že smrti neujde. Vážně a křídlně připravovala se na ni; ano, toužila po ní, přejíc sobě z toho srdce, aby co nejdříve byla zbavena obtížných pout pozemských.

Ale smrt nemínila vrouci přání trpící sestry Vincencie vyplnití hned. Dala na sebe ještě dosti dlouho čekat a zatím vyžádala si oběť novou. Byla to sestra Františka. Tato ošetřovala svou nemocnou spolusestru pečlivě a s radostí. Když tu a tam sestra Vincencie si stěžovala, že smrt dlouho nepřichází, říkala, že sestra Františka žertem: »Upokoj se,

drahoušku, a buď ujistěna, že my obě stejnou dobou se odebereme na odpočinek tam na věčnosti.»

Nikdo netušil, že tento žert se tak záhy vyplul. Nadešel poslední den v minulém roce: Sestra Vincencie den ode dne slábla; den smrti nezdál se býti daleko; avšak onen žert sestry Františky nebyl nikterak pravděpodoben, neboť sestra byla na pohled zdravá a veselá a neměla, jak se zdálo, praždné chuti, se svou přítelkyni Vincencií položit se na máry. Ale smrt sledovala svůj plán s neúprosnou jistotou. Byl právě poslední den v roce, svátek sv. Sylvestra. Do kláštera přišel klášterní lékař a vida sestru Františku jaksi bledou a neduživou, radil jí, aby se odebrala na zotavenou na několik dní do pobřežní osady »Malé Popo« a dala se tam prohlédnouti pro jistotu tamnějším nemocenským lékařem. Sestra Františka svolila neráda. Odjezd byl ustanoven na poslední večer v roce. »Malé Popo« je od Lome jenom asi deset hodin vzdáleno; cesta tam vede ustavičně pobřežím, podél moře. Sestra Františka byla ještě přítomna závěrečné slavnosti sylvestrovské. sporádala své věci na cestu a navštívila naposledy nemocnou spolusestru Vincencií, aby se s ní rozloučila. Loučení bylo dojemné. V pološeru stály dvě sestry, jež byly věrně a neúmorně o spásu svých černých bližních pracovaly, s žalem v srdci vedle sebe a podaly si na rozloučenou ruce. Za několik minut opustila sestra Františka, usadivši se ve visuté rohoži, své milé klášterní zátíši, aby ho již nespátřila.

Sestra Vincencie truchlila zatím ve své cele. Loučení ji velice dojalo; zdálo se jí býti těžkým. před smrtí s věrnou společnicí se rozloučiti. Nemoc se očividně zhoršila; byl na rychlo zavolan zpovědník a zdálo se, že nadešel poslední okamžik. Přijavši svátosti umírajících ležela nějaký čas pokojně odevdžána do vůle Boží. Nemoc poněkud povolila a nemocná se proti všemu očekávání trochu zotavila. Byla půlnoc; svět byl právě vstoupil do nového století. Zvony na missijní věži slavnostně zazvučely. Na blízkém přístavišti kotvil parník; příšerné vyčínaly stožary z husté tmy a lodní hlásná trouba ohlašovala zemi i moři, že začalo nové století. Chraptivým hlasem

tázala se nemocná své ošetřovatelky: »Jsme již v novém století?« Když slyšela, že ano, upadla v klidné dumání.

V následující dny se stav nemocné zase zhoršil. Slábla očividně. Tak vlekla se až do noci z 8. na 9. leden. Tu prosila najednou, aby byl ihned povolán zpovědník. Citila patrně, že se smrt blíží. Zpovědník došel o 4 hodinách ráno. Ještě jednou přijala sestra Vincencie svátosti umírajících; bylo to naposledy. Křečovitě objala svatý kříž a zdálo se, jakoby byla v vytržení. Právě svítalo; žhavá koule sluneční zvedala se nad nezměrným oceánem a první její paprsky dopadly na ležebné nemocné. Bylo 6 hodin a 20 minut. Náhle klesla nemocná zpět — nebylo ji více. Hned na to zvěstoval telegraf smutnou zprávu do Malého Popo. Sestra Františka byla smutnou zprávou jak ohromena. Její věrná přítelkyně odešla na věčnost. »Kdy asi«, myslila si, »se zase spolu shledáme? Bude mne ještě dlouho na shledanou čekat?« Nečekala dlouho; brzy zaklepalá smrt i na její dvéře.

Prvních devět dní sestře Františce v nemocnici, jak říkáme, »sloužilo«. Ale doštavila se zimnice a den ode dne ji přibývalo. Věda a zkušenost pracovaly o překot, aby zimnici zahnil, ale nadarmo. Nadešel 16. leden, bylo úterý. Právě před osmi dny byla sestra Vincencie se odebrala na věčnost. Sestra Františka cítila se toho dne velmi slabou. Horečka zbavila ji vědomí. V poledne přišel kněz a udělil jí sv. poslední pomazání. Za posvátného úkonu nenabyla ani na okamžik vědomí. Bezvědomi trvalo až do večera. Bylo 5 hodin 30 minut; horečka dostoupila nejvyššího stupně — její čistá duše pospíšila nahoru k věrné její družce Vincencií.

Opět stála africká misie u hrobu jedné ze svých dcer. Srdce její krvácelo nad ztrátou tak velikou. Kde jsou ony statečné sestry, které byly před krátkým časem na africkém pobřeží přistaly? Tehdy vystoupily čtyry na břeh mořský a dnes tři jsou již pochovány. Sestra Marketa je poslední, kterou smrt z oné malé missijní výpravy na živu ponechala.

Kdyby jsi, malý čtenáři, jednou přišel do tamější krajiny a na hrob zvěčnělých sester se tážal, poví ti každé dítě, kde odpočívají a ochotně ke hrobu té zavede

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z jižních Čech. V knize „Lurdy“ četla jsem o sv. Expeditu, kterýž cti se ve Francii jakožto patron šťastného provedení všech záležitostí. Velkou starost působila mi záležitost nevyřízená. I obrátila jsem se s prosbou k tomuto světcí se slibem uveřejnění. V krátké době byla věc dobře vyřízena. Plním tedy s radostí svůj slib a vzdávám tomuto dobrodinci své upřímné díky. *Marie*

Z Hory Kutné. Nejsvětějšímu Srdci Páně, nejsvětějšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu, jakož i sv. Antonínu Pad. budíž čest a chvála a nejsrdečnější poděkování za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. *Ant. a An. O.*

Z farnosti křižanovské. Hodná, zbožná rodina B—ských vzdává tímto své nejvřelejší díky za vyvážnutí z těžké nemoci svého drahého otce. Rodina ta ve své úzkosti, když už všecka lékařská pomoc zdála se býti marnou, vzala na radu zbožných přátel útočiště k Panně Marii a vykonala devítidenní pobožnost k sv. Antonínu Pad., učinivši zároveň slib, uzdravi-li se její živitel, že dá chudým tři bochníky chleba a uzdravení jeho že uveřejní v tomto listě. A hle! Netrvalo to dlouho a otec rodiny té úplně ozdravěl. Podán zde opět nezvratný důkaz o pravdě, které učí církev katolická, že modlitba skroušená a vytrvalá nebesa proniká, že Panna Maria a ostatní svatí svou přimlouvou u Boha jsou velmocní a že rádi nám ku pomoci přispívají, když je o to prosíme. — a.

Z Brna. Slíbila jsem sv. Antonínu Paduanskému, budu-li vyslyšena na jeho přimluvu ve velmi důležité záležitosti, že dám na chléb pro chudé a že to uveřejním. Prosba má vyslyšena a proto tisícere díky vzdávám svatému Antonínu Paduanskému za jeho mocnou přimluvu.

K. R.

Z Příbora. A. K. vzdává srdečné díky blah. Panně Marii lurdské a svatému Blažejí za vyhojení neduhu krčního.

Z Velehradu. Plním tímto slib svůj vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, bl. Panně Marii, sv. Josefu a ctihodnému sluhovi Božimu P. Martinu Středovi za vyslyšení prosby a za šťastný obrat jisté záležitosti. *J. M.*

Z Jiřikovic. Jistá dívka vzdává vroucné díky božskému Srdci Páně a blah. Panně Marii tufanské za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. *S. M.*

Z Brna. Nejsrdečnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, bl. Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení mé vroucí prosby.

V. K., čtenářka „Školy“.

Z Brna. Nejsvětějšímu Srdci Páně, nejblah. Panně Marii, sv. Josefu, pěstounu Páně, vzdávám tímto nejvroucnější díky za vyslyšení ve velmi velké tísní. *M. Z.*

Z Kladna. Plním tímto slib svůj a nejpokornější díky vzdávám bl. Panně Marii lurdské, v jejíž ochranu jsem se před 8 lety odevzdal v těžké nemoci, sv. Josefu, a jakož především svatostnému Spasiteli, že dopřáno mi dožití se kýženého věku. *J. V.*

Z Chrudimí. Věrný slibu danému s radostí oznamujeme, že sv. Antonín Paduanský, jež jsme si správcem podniků všech a jaksi hospodářem domu zvolili, na novo ukázal svou moc, vyslyšev nás v záležitosti nejvš obtížné, o jejímž provedení pochybovali a nemožnost její tvrdili sami znalci poměrův a odborníci. Proto oznamujeme to všem ctitelům sv. Antonína k potěše, a neznajícím moci divotvůrce Paduanského ku rozmnožení důvěry, aby v záležitostech svých utíkali se k němu a volali: „Svatý Antoníne, pomoz!“ a on jistě pomůže.

Školské sestry v Chrudimí.

Království božského Srdce Páně.

(Hlavní úmysl.)

d té doby, co pekelný duch svedl první rodiče v ráji k neposlušnosti proti Pánu Bohu, hleděl říši svou šířiti na světě a zlé símě rozsévati do srdci lidských. Již první rodiče trpce zakoušeli následků tohoto panování ďáblova na světě. Lidé upadali hlouběji do hříchův, až zapomněli na Boha, Stvořitele svého, a klaněli se mrtvým modlám.

S touto nevěrou kráčely ruku v ruce nepravosti, až zaplavily celý svět. Zželelo se Hospodinu, že stvořil člověka, jenž nechť pokání činiti, musil propadnouti trestu Božímu. Přišla potopa. Vše zahynulo kromě těch, kteří zachráněni byli v arše Noemově. Ale potom znova rozmohla se moc ďáblova a zase opanoval srdce lidská. Poranil je slepotou nevěry a naplnil srdce všelikou nešlechetností. Až přišel Ježíš Kristus, aby zbořil království hříchu a ďábla a založil nové království své milosti a lásky. Sám vymítal z lidí ďably a omezoval moc jejich nad lidmi, až pak smrtí svou na kříži a svým z mrtvých vstáním zvítězil nad nepřátely a nad ďablem. Tento jest nyní jako pes přikovaný na řetězi; nemůže škoditi leč těm, kdož se mu přiblíží. A Bohu budiž žalováno, lidé i na tuto lásku Spasitele našeho zapomínají a dobrovolně vydávají se zase v otroctví hříchu a ďábla. Nevěra vše zaplavující, rouhání proti Bohu, znesvěcování dnů Páně, rozhárané poměry v rodinách a v národech, zášť a nenávisť, nestřídmost a požívacost, nečistota a smilstvo, krádeže majetku a cti, nemírná žádostivost po všem, což zapovězeno jest, což jest jiného, než ovoce panování ďáblova na světě. Zuřivost proti Bohu a církvi svaté, proti náboženství a jeho zřízením, což to jiného jest, jak ovoce působení pekelného nepřítel? Zdá se, jakoby brány pekelné se dokořán otevřely a celou mocí dorážely na budovu církve, postavené na skále Petrově. A právě v této době nabízeli nám Ježíš Kristus lásku svou a neskonale milosrdenství, prýšící se z nejsv. Srdce jeho. Kde jinde máme v této bouři hledati útěchu a útočiště, jako u nejsv. Srdce Pána Ježíše? Zajisté ne bez úmyslu ponechal Ježíš Kristus až na dobu naši důkaz své lásky k nám, zjeviv své láskyplné Srdce, kteréž jako slunce zahřívá paprsky milosti své celý svět, vlévá nový život v duši naši, život nebeský, život plný čistých radostí.

Jako květiny obrací se k slunci, od něhož mají život svůj, tak obraťme i my zraky své ke slunci spravedlnosti, ku Kristu Ježíši, Králi našemu. Se svatým Petrem volejme: Pane, zachraň nás, hyneme! Nedej nám padnouti v moc a otroctví ďábla, ale Ty, ó Pane, panuj nad námi! Přijď království Tvé, ó Pane! Ke komu přijdeme, ó Pane, ne-li k Tobě, Ty jediný máš slova života! Kde najdeme lepšího učitele, kterému bychom více měli příčin věřiti, než Tebe, ó Spasiteli nás! Ať tedy blud a nevěra o to usilují, aby nás zbavily naděje naší, tím více chceme

v Tebe, ó Pane, důvěřovat i u Tebe pomoc hledati ve všech potřebách našich! Tvůj zákon, ó Ježíši, jest zákon milosti, lásky a spravedlnosti, Ty soudcem živých i mrtvých, spravedlivých i hříšníků, Ty odplatíš jednomu každému podle skutků jeho. Zákonu Tvému podrobujeme svůj rozum, svou vůli, celé srdce své, ó buď naším Králem! Tvá církev, toto duchovní království Tvé na zemi, tak krásné zřízená, jednu má nejvyšší hlavu, jedno učení, jedno přikázání, jedny svátosti, bez rozkolu, bez bludu, stojí tu jako velkolepá budova, pevná jako skála, již žádná lidská ani pekelná moc není s to rozbořiti. Ó jak šťastni jsme my nehodní, že jsme údy tohoto království Tvého na zemi, že jsme údové tohoto duchovního těla Tvého! Ó Pane, zůstaň naším Králem a nedopusť, abychom kdy zpronevěřili se Tvé církvi, Tvému království!

Smiluj se nade všemi, nejlaskavější Ježíši, a všechny k Srdci Tvému uchvat! Budiž Králem nejen věřících, ale i nevěřících a všech hříšníků, aby dali tito výhost hříchům a vrátili se k milosrdnému Srdci Tvému! Budiž Králem těch, jež bludné mínění oklamalo nebo rozkol odtrhl; zavolej je zpět k jednotě víry, aby brzy byl jeden ovčec a jeden pastýř. Králem budiž všech národů po celém světě bydlících, aby poznali lásku Srdce Tvého a milovali Tebe, Boha, nade všecko, aby všichni národové pod sluncem bydlící byli Tvými poddanými, aby ze všech úst zazníval jeden hlas: Pochváleno budiž božské Srdce Páně, jemu budiž čest a sláva na věky!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 8. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření království nejsv. Srdce Tvého, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Nejsvětější Srdce Páně, panuj v nás i vůkol nás!

Úmysl v červenci: Duch křesťanské poddanosti.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V květnu modleme se o ducha obětavosti.

Ustanoven a sehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. St.	Sv. Filipa a Jakuba , ap. P. (62). — Zdar pobožnosti májové. Za odvrácení vnitřních pokušení. Církevní hodnostář. Zdar milostivému létu. † sestra.	
2. Č.	Sv. Athanasia , bisk. a uč. cír. (373). — Dar síly v pronásledování. Za šťastnou hodinku smrti. Velepřístřové naší. III. řád sv. Františka. Nemocná.	
3. P.	Nalezení sv. kříže (326). — Za trpělivost v protivenství. Za obrácení všech, kteří by měli nešťastně umřít. Úcta ke sv. kříži. Více farnosti.	
4. S.	Sv. Moniky , vd. (387) Sv. Floriana , muč. (297). — Za dar modlitby. Matky, modlete se za syny. Hasičské spolky. Opuštěné vdovy. Novomanželé.	
5. N.	<i>Neděle IV. po Velikonoci.</i> Sv. Pia V. , pap. (1572). — Sv. Otec Lev XIII. Pobožnost růžencová. Pokoření nepřátel církve. Dobročinné ústavy.	
6. P.	Sv. Jana , ap. a m. (95). — Láska k Srdci Paně. Úplné odevzdání se do vůle Boží. Záchrana naší mládeže. Jednoty sv. Josefa. Duše v očistci.	
7. Ú.	Sv. Stanislava , bisk. a m. (1079). — Věrné konání povinnosti. Odstranění překážek složení slibů. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Umírající.	
8. St.	Zjevení se sv. Michaela , archand. (490). — Dar síly v pokušení. Církev na východu. Dar pravé pobožnosti. Bratrstvo sv. Michaela. Nemocná.	
9. Č.	Sv. Řehoře Naz. , bisk. a uč. cír. (391). — Za pokoj a mír tak potřebný. Odvrácení pokušení od jisté osoby. Polepšení více osob. Katolické missie.	
10. P.	Sv. Antonína , bisk. (1459) — Za účinné jednání křesťanů. Za umírající. Apoštolát modlitby. Katolické missie v Číně. Odstranění zlořádů. † otec.	
11. S.	Sv. Mamerta , bisk. (477). — Horlivost pro spásu duší. Odvrácení neštěstí. Obrácení hříšníků. Zdar milostivému létu. Polepšení společnosti lidské.	
12. N.	<i>Neděle V. po Velikonoci.</i> Sv. Pankráce , m. (304). — Stalost v dobrém. Aby Bůh vyslyšel prosby naše. Obrácení velkých hříšníků. Poutníci.	
13. P.	Sv. Serváce , bisk. (384). — Dar mlčenlivosti. Dar trpělivosti v souzeních. Za hojně účastenství na prosebných průvodech. Pane, zachovej úrodu naší.	
14. Ú.	Sv. Bonifáce , m. (307). — Dar živé víry. Ochraň nás, Pane, od neštěstí. Odevzdání se do vůle Boží. Pobožnosti svatojanské. Zbožnost v rodinách.	
15. St.	Sv. Isidora , rolník (1130). — Úcta nejsv. svátosti oltářní. Od všelikého zlého vysvoboď nás, Pane! Povzneseň stavu rolnického. Dobrodinci.	
16. Č.	Nanebevstoupení Páně. Sv. Jana Nepomuc., (1383). — Přijď království Tvé, ó Pane! Dar pravé zbožnosti. Pokoj a mír ve vřstí naší.	
17. P.	Sv. Paschala Bayl. , řeh. (1592). — Vroucná touha po sv. přijímání. Za ty, kteří dlouho nebyli u sv. zpovědi. Duch křesťanský na našich školách.	
18. S.	Sv. Venantia , m. (250). — Za křesťanskou statečnost. Za dar bázně Boží. Obětava sestra. Obrácení nepřátel sv. církve. Úcta sv. patronů našich.	
19. N.	<i>Neděle VI. po Velikonoci.</i> Sv. Petra Celest. , pap. (1296). — Pohrdání světskou slávou. Věrnost a povolání. Poznáni dobra i konání. † syn.	
20. P.	Sv. Bernardina Sen. (1444). — Za úctu k nejsv. jménu Ježíš. Vítězství sv. kříže. Aby nebylo jméno Boží klením tolik zlehčováno. † rodiče.	
21. Ú.	Sv. Felixe , řeh. (1587). — Za dar pravé kajcnosti. Bohulibé podniky. Choromyslný kněz. Sesílení zásad křesťanských. Jubilejní průvody.	
22. St.	Sv. Julie , p. a m. (439). — Záchrana mládeže. Jednoty panen. Odvrácení všem pokušením. Překážení opilství. Za studující mládež. Rodina. † syn.	
23. Č.	Bl. Ondřeje Bobo'a , ř. m. (1657). — Za trpělivost. Polepšení manžela. Za větší horlivost ve všelikých dobrých skutečích. Tři ubohé rodiny. † kněz.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost :	Úmysly :
24. P.	Sv. Johany , p. (1641). — Zdar milostivému létu. Statečné vyznání víry. Ohráčení dvou nešťastníků. Bázeň Boží ve škole. Katolická bratrstva.	
25. S.	Sv. Řehoře VII. , pap. (1085). — Láska a oddanost k církvi sv. Svátý Otec Lev XIII. Břimovanci. Obhájce církve sv. Pokorení nepřátel Božích.	
26. N.	Seslání Ducha sv. Hod Boží. Sv. Filipa Ner. , vyzn. (1595). Za dary Ducha sv. Spolek rozšíření sv. víry. Požehnání katol. podniků.	
27. P.	Pondělí svatodělní. Sv. Magdaleny z Pazzis , p. (1607). — Dar pevné důvěry. Břimovanci. Za mocnou přímluvu P. Marie † rodiče.	
28. Ů.	Sv. Viléma , řehol. (812). — Dar živé víry. Díky Bohu za dobrodiní. Odstranění neshody. Za dar pravé moudrosti. Za jistou osobu. † ř. hol. sestra.	
29. St.	Sv. Maximina , bisk. (394). — Velepastyřové naši. Zachování postu. Za dar sebezapření. Zadostučnění za hříchy. Vytvrzení v dobrém. † bratr.	
30. Č.	Sv. Gerlaka , ř. prem. (1589). — Za lásku k utrpením. Zdar jubilejním průvodům. Přemožení pokušení. Mariánské družiny. Dobrodinci chudoby.	
31. P.	Sv. Anděly Mer. , zakl. ř. Urs. (1540). — Ženské kláštery. Za horlivé kněžstvo. Spolek sv. Vincence z Pauly. Zemřeli údobě katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Každý dobrý skutek předpokládá jakousi obět; a díky Bohu, za našich dnů kdy láska křesťanská tak vychládá, nalezáme přece ještě dosti dobrých skutků a krásných pobožností. Než duch obětivosti mizí víc a více. Nestačí, aby křesťan někdy jen něco dobrého vykonal, nějakou přinesl obět, to učiní i nekřesťan; ale tu žádá se duch obětivosti, který hotov jest vždy a všude dobře činiti, almužnu udělovati dle možnosti. Křesťan mající ducha obětivosti zapomíná na sebe, na vlastní blaho, na své zájmy, aby pamatoval na bližního svého, na jeho štěstí, na jeho blaho a to pro Boha a z lásky k Bohu. Takový duch obětivosti náleží ku křesťanské dokonalosti a toho příklady nalezáme na světcích Božích. V době naší, v době hříšné sebelásky, sobectví, závisti, škodolibosti ba i nenávisti tím jasněji zazáří duch křesťanské obětivosti, nezištnosti, lásky, útrpnosti a milosrdenství. Blahoslavení milosrdní, nebo oni milosrdenství dojdou, pravil Pán. Kdo miluje Boha, miluje i bližního svého a kdo umí se zbožně modlit, umí též pro Boha dobře činit svým bližním. Ó následujme nejsv. Srdce Pána Ježíše, které se za nás celé obětovalo a ještě nyní nepřestává za nás obětovati.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ducha křesťanské obětivosti a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrži ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni. abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Obětovati se z lásky k Bohu.

Úmysl v červnu: Království božského Srdce Páně.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 7.

*Víra nevě k důvěře, důvěra k lásce, tato k Srdci Ježíše. (Sv. Alfons Líg.) — Otevřený bok Ježíšův
jest ono slunné město, o němž Izaiáš mluví; neboť zdvojení se Srdcem našeho Spasitele otevřeno nám
brána ráje nebeského. (Sv. Antonín Pad.)*

Srdce Ježíšovo!

Jesu, z hloubi Srdce Tvého
proud se fine sladkostí —
ach, my v moci ducha zlého,
zažeň svůdce pekelného,
dej nám pomoc z výsosti.

Ty přístave v žití moři,
ochráněný se všech stran,
tam žár libé lásky hoří, —
káž se má loď nerozboří,
než tam vpluje, chraň ji, chraň.

Jesu, z rány Srdce Tvého
vytrysk rubín krvavý.
Ze tny bratry světa všeho
vyveď i mne nehodného
v rajske, prosím, dálavy.

Jesu, Srdce probodené
v sladký pokrm jsi nám dal,
pozvi lidstvo unavené,
pozvi lidstvo rozbolněné,
aby každý podíl bral.

Jesu, Jesu, Srdce Tvoje,
láska, milost, spasení, —
káž se z toho nebes zdroje
nedověry shladí znoje
k pověcnému blažení.

T. P. Slov.

Vydej počet z vladařství svého!

K neděli 8. po sv. Duchu.

Napsal JAROLÍN STANISLAV PAVLÍK.

Gangelium neděle osmé po svatém Duchu (o nespravedlivém vladaři) dává nám vážné naučení. Oním bohatým mužem jest Pán Bůh, správcem jest každý člověk. Jedině od nás závisí, budeme-li při skládání účtů od Pána Boha pochváleni nebo pohaněni, odměněni nebo potrestáni. Všecko, co máme, tělo i duše, vlohy, úřady, důstojnosti, pocty, moc a panství i jmění naše jsou statky od Boha nám svěřené a k správě propůjčené. Správa netrvá dlouho, jenom několik let, a po jejím uplynutí zavolá nás anděl smrti do kanceláře nebeského hospodáře, před jeho soudnou stolicí, abychom počet vydali z vladařství svého. Musíme ukázati denník, v němž naše příjmy a vydání jsou zapsány. Máme-li účty v pořádku, byla-li správa naše dobrá, můžeme-li se vykázáti, že jsme dobrodiní, milostí a darů Božích k dobrému užívali, tu nás nebeský hospodář pochválí a odmění. Kdo však milosti nebeských k urázkám Boha dobrovitěho zneužíval, kdo statky duchovní promarnil a mnoho dluhů hříchů svými nadělal, ó kterak zbledne, když před nejvyššího soudce náhle bude zavolán, kterak bude trnouti, když uslyší slova: »Co slyším o tobě? Vydej počet z vladařství svého!« A ten nešťastník nemá svých knih v pořádku, on si nic nezaznamenal, nezapsal, svědomí svého

nezpytoval, dluhů hříchů svými nadělaných svátostí svatého pokání nevymazal; zkrátka, on nepřipraven odešel z tohoto světa a musí se teď zodpovídati. Ach, jaká těžká zodpovědnost čeká na něho!

Než ani nám netřeba se radovati! Rozpomeňme se na ty mnohé, ba přčetné hříchů, kterýchž jsme se dopustili. Bude-li nám počet vydati z každého neužitečného slova, čím více, z každého hříšného slova, z každého hříšného skutku? »Kniha bude na jev dána, v níž jsou všechna díla psána, ježto budou ohlédána«, zpívá církev ve mši zádušní. Přistupme v duchu před soud Boží! Bázeň a strach námi třese, ani nečekáme na přísný výsledek.

Vydej počet z vladařství svého! Tolik a tolik roků byl jsi správcem: vydej nyní účet za všechna ta léta! Vydej počet z let dětských! Jak jsi poslouchal, jak jsi se modlil, jak jsi do kostela chodil, jak jsi pracoval, jak jsi se náboženství učil? Vydej počet z mnohých těch hodin, jež jsi daremnostem věnoval, vydej počet ze všech dobrých naučení, jež jsi do větru zase pustil, ze všech lží, jimiž jsi své představené oklamal, ze všech nezbedností, na nichž jsi účast měl! Ach, kterak budou již ty první listy denníku u mnohých lidí vyhlížeti!

Vydej počet z mládí svého, řekne nejvyšší soudce. Vydej ze svých her,

ze svých zábav, vydej počet z tak mnohých myšlenek, necudných slov, nestydatých pohledů, z tak mnohých hodin, jež jsi ve špatné společnosti strávil, odpověz si za všechny, jež si k hříchu svedl a o nevinnost oloupil! Vydej počet z nesčetných proklínání, jež jsi mival každodenně na jazyku, ze všech mší, jež jsi zanedbal, ze všech hodin nedělních a svátečních, jež jsi těžké práci, výstředností a opilství věnoval, ze všech peněz, o něž jsi ženu a děti zkrátil, a jež jsi sám promarnil. Než i od manželky bude se počet žádati z vedení domácnosti a výchovy dětí. Možná, že přehlédla chyby svých dětí v nezřízené k nim lásce, omlouvala je, místo co by je trestala, možná, že se nedobrých dětí zastávala, dorostlým synům a dcerám potajmu peníze strkala, aby svou marnivost a touhu po zábavách mohli ukojiti, možná, že jim známosti dovolovala, ba i podporovala. Ó z jak mnohých věcí bude se ji zodpovídati.

Vydej počet ze své staroby! řekne soudce nebeský. Tolik let čekal jsem na tvé obrácení a polepšení; mohlo by se myslet, že již máš bláznivá léta za sebou a přece jednou přišel k rozumu; ty však jsi hřešil lehkomylně, aniž bys myslel na smrt již zcela blízko; ty jsi s pokáním až do konce odkládal, mysle, že v okamžiku dosáhneš toho, co jiní mnoholetým mrtvením a sebezapíráním chtěli si zasloužiti; zodpověz se tedy ze své lehkomylnosti.

»Co mám říci v oné době, koho volat v pomoc sobě, an se ctnostní třesou v mdlobě?« Ba věru, co budeme moci říci k ospravedlnění svému při tak mnohých věcech nám před oči postavených? To však není ještě všecko. Nejen ze svého života musí se člověk zodpovídati, nýbrž i ze všech darů a milosti, jež od Boha obdržel.

Co to slyším o tobě? Vydej účty

z vládařství svého! Já jsem ti dal nesmrtelnou a ku podobnosti a obrazu svému stvořenou duši; kolikrát jsi obraz ten v sobě zneužil, ba i zcela zničil? Dal jsem ti zdravé a kvetoucí tělo, nad to i krásou a půvabem jsem tě obdařil. Tu však jsi znesvětil své tělo, a krásu k ukojení svých náruživostí zneužil. Pět zdravých smyslů dostal jsi ode mne: oči, abych slávu a moudrost Boží v přírodě pozoroval, ty jsi však je dal v služebnost rozkoši; uši, abys slovo Boží slyšel, tys však jimi naslouchal řečem nevěreckým, neslušným a utrhačným; vůni a chuť jsem ti dal, tys však žádné chuti neměl na věcech nebeských, zápach ďábla byl ti milejší; dal jsem ti jazyk, abys jím Boha svého slavil a k němu se modlil; tys však jen samá proklínání měl na jazyku, tys jím bližního svého ošpatnil, jemu na cti utrhal. Dal jsem ti zdravé údy, vlohy a nadání, tys však hřivnu svou zakopal, pohodlil vyhledával a každé práce a námahy se štilil.

To všechno jsou dary přirozené; kde však jsou dary nadpřirozené? Kde je šat nevinnosti, milost posvěcující? Jak pak vypadá ten šat? K nepoznání. Kde jsou ty mnohé milosti, ta mnohá dobrá vnuknutí? Vydej počet ze spolupůsobení s těmi milostmi! Většího dílu z nich jsi nepoužil. Vydej počet ze svých zpovědí! Kolik z nich bylo neplatných, kolik povrchních a ledabylých? Vydej počet ze všech přijímání! Mnoho jich vůbec nebylo, a i ta nemnohá jak spěšná a roztržitá. Vydej počet z knih, jež jsi četl, z kamarádů, s nimiž jsi obcoval, ze společnosti, jež jsi navštěvoval! Vydej počet ze svých úřadů, hodností a vyznamenání, zdali jsi po nich bažil, zdali jsi je zasloužil, a jak jsi je zastával, zdali ke cti Boží a k blahu bližního, anebo jen z lakoty a ctižádosti? Vydej počet ze svého majetku, jež jsem ti jen k správě propůjčil! Je získán poctivě,

bez hříchu? Používal jsi ho k dobrým skutkům, ke cti a chvále Boží a k umírnění bídy bližního svého? anebo nechal jsi jej ladem ležeti jak lakomec? Vydej počet z vládařství svého!

Ach, kterak bude člověk trnouti a strachem se trásti při vypočítávání toho všeho, z čeho se mu jest zodpovídati! Jak se ulekne seznamu svých hříchů! Kéž bychom, milí čtenáři, častěji myslili na tento poslední výsledek, na tuto přehlídku našich účtů; kéž bychom se již nyní na ni připravili, majíce denník svého svědomí vždy v pořádku; kéž

bychom se již nyní po přátelích ohlédli, již by nám potom pomohli, jak to učinil správce nespravedlivý. Přátelé ti, kteří nás až za hrob doprovázejí, jsou dobré skutky. »Učiňte si přátele z mamonu, aby, když by s vámi šlo ku konci, do věčných příbytků vás přijali«, dí Spasitel. Čiňme tedy dobré, používejme dobře všech darů a milostí, jež nám Bůh udělil, pracujme s hřivnou, kterouž jsme dostali, aby nás Pán Bůh jako věrné služebníky jednou pochválil a do radosti své uvedl.

Věřím v Boha.

(Část další.)

V. Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován umřel i pohřben jest.

tomto článku víry uvádí se nám na mysl nejhorší, ale zároveň také nejslavnější událost z celých dějin světových. událost, která nemá sobě rovné. Ježíš, jednorozený Syn Boha živého, trpí a umírá za hříšné lidstvo. Utrpení a smrt Páně, jest událostí jedinou svého druhu, jak podle osoby trpitele tak podle množství a hořkosti bolesti jeho, tak podle ceny a užitku této oběti. Proto jest a zůstane smrt Ježíšova věčně památnou, věčně dojemnou, věčně spásnou. Chystajice se tudíž o této přesvaté a přeslavné události utrpení a smrti Pána našeho Ježíše Krista rozjímají, padneme v duchu svém na kolena před svatým křížem a vyprosme si od Ježíše osvícení mysle a milostnou pomoc, abychom rozjímali, ku cti Jeho a spáse naší, a z utrpení Páně čerpali posilu a útěchu v utrpení svém.

Ó jak bychom rádi putovali tam do svaté země, kde Spasitel žil, trpěl, zemřel, kde zázraky svými města i dědiny oslavil, kde nesčíslnými kroky svými celou zemi posvětil. Jak rádi bychom shlédli tu posvátnou výšinu Kalvarii, která pila předrahou krev Syna Božího, jak rádi bychom poklekli u hrobu Páně ve skále vytesaného, a slzami vděčnosti i litosti smáčeli studený kámen, jenž nesl mrtvé tělo Páně. Avšak není každému dopřáno stěti a radosti této; proto nemohouce tělem, alespoň duchem zaletme v místa tato posvátná. A tu první na horu Sionskou do prostranného večerádla, kde Ježíš s apoštoly svými naposled stoluje, a dle nařízení Mojžíšova beránka velikonočního jí. Nedaleko místa toho v jiném sále, v domě velekněze Kaifáše shromážděna jest téhož času však vysoká rada židovská a radí se, kterak by se Ježíše způsobem nepřilíháš zhabila. »Jenom ne v den sváteční, tak rozumuje zloba jejich, aby nenastalo jitření v li tu.« Radí se sem a tam a nemohou se shodnouti. A hle, tu posílá jim satanáš sám

posilu a radu. Jeden z apoštolů Páně, nešťastný, mamonem zaslepený Jidáš Iskariotský, vplížil se do rady a táže se: »Co mi dáte a já vám ho zradím?« Sotva zavzněla slova ta z úst muže, jež byl Spasitel docela k něčemu jinému vyvolil, rázem utichl hluk a křik a radostí ďábelskou rozjasnily se tváře jejich. To je přece muž, jakého hledají, za peníze prodá jim mistra svého, za bídný groš zradí jim dobrodince, Pána, Boha svého. A peníze mají a rádi dají, jen když povede je ku zničení nenáviděného Krista. I pospíšili a smluvili s ním cenu, 30 stříbrných, cena to asi zač se otrok kupovával. A Jidáš běře bídný tento a hříšný peníz a páše zločin, pro nějž lidská řeč ani pravého slova nemá a proto jmenuje to slovem ohyzdným »zrada«. Jidáš zrádce! Peníze jsou mu milejší než ten dobrý Pán, kterýž ho k hodnosti apoštolské byl povzněl a tolik miloval, tolikráte varoval. O jak je přece Hospodin shovívavý. že bleskem nesmetl ohavu tuto s tváře země a nevrhl ji do propasti pekelné! Vsať jí Jidáš neušel. A tak co ostatní apoštolé radují se při poslední večeři s Mistrem, prodán jest tento jejich drahý Pán nepřítelům nejhorším a to jedním z jejich počtu!

V sále Sionském sedí Pán za stolem a kolem apoštolové jeho. I Jidáš osmělil se bráti podíl na podivné této slavnosti beránka velikonočního; přichází s tvářmi pokryteckou — jakoby byl nevinátkem; věru prohnáný to dareba a podvodník, neboť pod škraboškou nevinnosti skrývá se mu v srdci hrozný hřích, zrada. V jakou bezednou zkaženost upadnouti může člověk, zaslepití li se dá mamonem Zapomene na všecko — i na Buha i na duši svou a zlato a peníze naplní celou jeho mysl, celé jeho srdce!

Naposledy stoluje Spasitel s milými apoštoly. Za nedlouho začne utrpení, které se skončí hroznou smrtí, za nedlouho vyrván bude z jejich středu, spoután a vlečen jako zločinec k soudu. A ten, který ho k tomu vydá, zradí, ten již sedí v jeho blízkosti a přemítá, který okamžik by se asi k tomu nejlépe hodil. Kristus ví vše, cítí vše, a jako otec loučící se s dětmi, tak mluví Pán o své budoucnosti. Apoštolé ale nechápají. skryto jest jim ještě, co nejbližší budoucnost přinese má. Hodiny míjejí, čas utíká, již chystá se Pán s nimi se loučiti, ale nežli je opustí tělesně, zanechá jim památku drahou, svatou, sama sebe. Chceť s nimi ustavičně býti až do skonání světa. Nebylo mu na tom dosti, že se v bídném narodil chlévě, že jeho chudoby po celý život nesl, že pravdě učil. Boha hlásal, skutky zázračné a láskyplně konal. Nebylo mu dosti na tom, že chtěl vzíti na sebe kříž a s ním útrapy největší a že na tomto kříži za lidi zemřít chtěl, to vše lásce jeho nedostačilo. Zůstati chtěl u nás po všechny dny až do skonání světa, on sám, v osobě své božské, opravdové a podstatné.

I běře do svatých rukou svých chléb přesný, modlí se, pohižuje k nebi, žehná jej, láme a dává je apoštolům za pokrm, praví: »Vezměte a jezte, toť jest tělo mé.« Nikoli chléb, ale tělo své dává jim za pokrm, tělo své ve způsobě chleba. Podobně běře kalich s vínem, modlí se, žehná a jim dává řka: »Vezměte a pijte z toho vsichni, toť jest krev má, která vylita bude na odpuštění hříchů.«

Tu se obětuje Pán za nás způsobem nekrvavým, jakož se den po tom obětoval na kříži způsobem krvavým. Totéž tělo, které za hříchy naše na kříži pnělo, tutéž krev, která s kříže kanula, dává Spasitel apoštolům ve způsobách chleba a vína a to netoliko jednou, nýbrž po celý čas se tak diti má až do skonání světa. Neboť hned potom nařizuje jim »toť činěte na mou památku«. Proto

praví sv. Augustin: »Kristus držel sama sebe v rukou a dal se apoštolům za pokrm a nápoj.« Pokrm to nejsvětější, nápoj to nejsvětější, určený ne pro tělo, ale pro duši. Tak asi upozornili se v posvátné chvíli této apoštolé na slova Páně, který dělá: »Já jsem pravý chléb života; ne jako manna, kterou jedli otcové vaši a zemřeli. Tentoť jest chléb, který s nebe sestoupil, aby každý, kdo z něho jí, nezemřel. Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil. Kdo z tohoto chleba jí, žiti bude na věky. Chléb však, který já vám dám, tělo mé jest za život světa. Tento chléb jsem já.« (Jan 8.). Tuto nekrvavou obět chtěl Pán ve světě obnovovati, opětovati, proto ustanovil apoštoly za kněze její, dal jim moc totéž konati, co konal on, chléb totiž v tělo jeho a víno v krev jeho proměňovati, požívati a jiným podávati. Kristus byl při poslední večeři veleknězem a tu apoštoly na kněžství posvětil, dávaje jim moc přinášeti Bohu obět nejsvětější a nejmilejší. Tělo a krev Syna jeho. A s apoštolů přešla moc na jejich řádne nástupce svěcením kněžstva. Biskupové a kněží sv. církve katolické přinášejí platně a dovoleně nejsvětější obět, mši svatou, proměňující chléb a víno v tělo a krev Páně. Jsou Ježíšovými viditelnými zástupci, skrze ně působí Ježíš neviditelně. Ó jak velikolepý to důkaz lásky Ježíšovy k nám! Za pokrm se nám dává a za nápoj a den co den obětuje se za nás, jako tehdy na kříži, a snímá hříchy světa. Ó, jaký to zázrak lásky a moci Boží! V nepatrné podobě chleba a vína jest Bůh, král nebes a země, Spasitel náš přítomen; v nejsv. Svátosti oltářní jest Ježíš Kristus, jenž nás očisťuje, sytí a posvěcuje. Ó jak hrozná jest to tajemství! S jakou posvátnou bázní máme dliti v chrámu Páně před Kristem Pánem zde přítomným, s jakou zbožností máme obcovati oběti mše svaté, s jakou čistotou srdce přijímati tělo a krev Spasitelovu!

Co nedal Pán andělům, to dal nám — sebe sama za pokrm a nápoj. Jaké to tedy pro nás vyznamenání, můžeme-li ve sv. přijímání Spasitele přijmouti. On nás povznáší za dítky své, ba spojuje se s námi co nejúžeji, abychom splynuli s ním. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm«, tak ujišťuje nás Pán; sv. přijímání jest nejsvětějším naším úkonem a nejslavnějším vyznáním víry v Spasitele. Jest však také nejutěšenějším závdavkem budoucího z mrtvých vstání a spásy věčné, neboť pravil Pán: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ten má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější.« Jak drahý, jak vzácný to dar, jaký to zázrak lásky Boží je tedy nejsv. svátost oltářní! Kéž bychom si toho byli vždycky vědomi, a toužili po tomto nebeském pokrmu! Ó kterak by to jinak vypadalo ve světě, kdyby křesťané lačněli po tomto chlebu andělském; ctnosti by kvetly, hříchů by ubývalo, neboť jen čistý srdcem hoden jest pokrmu tohoto. Čím více se lidé vzdalují stolu Páně, tím více mizí zbožnost, víra, horlivost, čistota, neboť není pomoci Spasitelovy; tím více pak ovšem zahnížďuje se netečnost a vlažnost ve víře, ba i nevěra, tím více roztahuje se zlo a neřest, tím více ale také upadá lidí v nespokojenost vezdejší a záhubu věčnou. Bez Krista nejsme ničím, bez Krista nemůžeme nic. Proč bývali prvotní křesťané tak horlivými? Proč mohli odolati největším pokušením, vytrpěti nejhorší útlaky a pronásledování? Proč mezi nimi láska panovala a ctnosti kvetly, že i tehdejší pohané se tomu divili a křesťany za vzor spořádaného života pokládali? Proč tolik křesťanů z dob starých došlo koruny slávy v nebi? Proto, že Kristus byl s nimi a v nich, neboť co nejčastěji a také nejhodněji ho přijímali v nejsv. Svátosti, proto že nežili oni sami, nýbrž živ byl Kristus v nich. Proto tajuplné spojení jejich s Kristem Pánem sílilo

je, těšilo je, učilo je, chránilo je; spisovatelé církevní praví o dřevních křesťanech, že odcházeli od stolu Páně jako lvové, plní horlivosti, síly, ohně pro Krista, Pána svého, a sv. jeho víru i zbožný život. Jestliže tehdy Kristus Pán takými dary obdarovával své vyznavače, neměli bychom my nyní po tomtéž toužiti? Nejsou doby naše podobny časům starým, co do pokušení, pronásledování, bytí nekrvavého, ale tím nebezpečnějšího? Nevidíme, že zlo se rozlézá a nescetní že v něm zálibu nalezají? Nevidíme, že horlivost ochladla, láska potuchla, poněvadž ta pevná, nezdolná víra se zviklala? Kdo pomůže nám? Jediný Kristus Pán. Tam u stolu Páně ve svatém přijímání hledíme útěchy, posily, tam ujme se nás Bůh a bojovati a pracovati bude s námi a pro nás. Proto předpisuje církev svatá věřícím sv. přijímání v životě i při smrti, proto přeje si, by ditky její co nejčastěji přistupovali, ovšem po důkladné přípravě, čisti na duši, k těmto hodům nebeským. Ne jako Jidáš, máme přijímati tělo Páně, tak Boha ještě více urážeti a sobě smrt věčnou připravovati, nikoli, nýbrž jako ostatní apoštolé, o nichž sám Spasitel děl: »Jste čisti«. Kéž poznáme jednou, co nám k blahu slouží, a toho užíváme, abychom nemusili slyšeti jednou u soudu výčitku z úst Spasitelových: »Chtěl jsem vás živiti, siliti, těšiti, posvěcovati, sama sebe jsem vám za pokrm duší vašich dával, vy však jste nechtěli; věci pozemské jste více milovali, jich si v ce vážili nežli mne.« O běda nám pak, neboť jaký by nás pak očekával ortel?

BOH. HENDL.

O Apoštolátu svatého Cyrilla a Methoda.

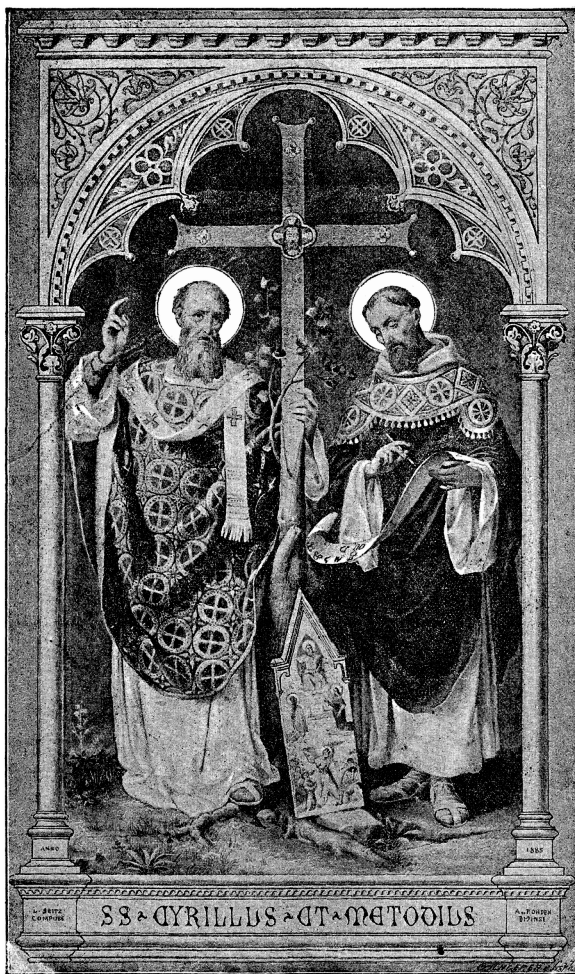
Apoštolát, zvolna sice, přece ale utěšeně zkvétá, a pokud prostředky stačí, blahodárnou rozvíjí činnost. Třeba nám zvolati se Samuelem: »Až potud pomáhal nám Hospodin« a dodejme »a On pomáhati bude i na dále, pakli i my se přičiníme!«

Apoštolát o to dbá a dbáti má, aby naši bratři slovanští podporováni byli v náboženských potřebách svých. Bolně to dojíhá, vidíme-li, že Francouzi podporují pobratimy naše, a my že doposud v tom ohledu málo jsme činili.

Poslední pak cíl a účel Apoštolátu úplně shoduje se s přáním tak zhusta od papežů, hlavně od nynějšího sv. Otce, tak vřele a toužebně projadřovaným — Unie čili jednota všech Slovanů u víře. Apo-

štolát jest spolek, který všech nás se týká, a proto ujmeme se díla jeho.

Po přednosti úlohou jest velebného duchovenstva, aby po přání našich nejdůstojnějších arcipastýřů ve farnostech svých apoštolát zaváděli a rozšiřovali. Netřeba popírati, že hlavně v nynější době úlohou to jest nesnadnou. Mnoho a mnoho jiných spolků a bratrstev se zavádí. Nicméně přece Apoštolát, jakožto spolek hlavně náš, dovolává se rozšiřování a podpory tuším přednější a na újmu jiným spolkům právě býti nemusí. Třeba uvážiti, že kdyby dnes všude zaveden byl Apoštolát, mohlo by se ročně v diecési z příslušné polovice peněz sebraných přemnoho vykonati. Třeba úplně uznati obtíže, než nicméně v každé farnosti budiž aspoň ve známost uveden; dle

zkušeností sdělených časem členové i dobrodinci se přihlásí. Kde potuchy ani nebylo o podobných spolcích, stal se Apoštolát populárním. Velebné duchovenstvo různé podniky ochotné a vydatně podporovalo, z nichžto mnohé obrátily se pak přímo proti víře, zde při Apoštolátě obavy té ovšem není.

Ale třeba též, abyste i vy, mili čtenáři stavu světského, pro Apoštolát se zaujali. Kněží mnohdy si již ani netroufají, vám něco sdělit a oznámiti, by vám na obtíž nebyli. Přihlaste se u nich sami a tím dobře věci velmi prospějete. »Nenamítejte, že těch sbírek mnoho!« Tot pravda, ale pravda též, že ať se vyskytne jakákoliv sbírka, vždy v seznamech téměř tytéž osoby poznačeny jsou, kdežto tisíce, ač mohou, na nic ničím nepřispívají. Kdyby všickni vždy třebas jen tím vdovím trojníkem přispívali, vše jinak by dopadalo. Bez velkých obětí veliké věci by se porídily a uskutečnily.

Dej se tedy, čtenáři milý, kdožkoliv jsi, nakloniti a staň se údem aneb dobrodincem Apoštolátu svatého Cyrilla a Methoda pod ochranou bl. Panny Marie. Pomni, že vira naše, že naše o'tře a kazatelny národ náš zachránily. Jen prolétni v duchu, jaké divy obrodu u jednotlivců i u rodů vira způsobila, jak základy ku vědám a osvětě položila, jak doposud vysílá missionáře tam, kam noha vzdělavce ještě nevzkročila, aby celé národy přivedla k důstojnosti lidské! Pomni, kterak s křížem přináší národům první knihu a základ klade u nich ku pravé osvětě. Z údolí málo uvidíš; vystup na kopec, a zcela jiný rozhled budeš mít před sebou. Vyjdi, obrazně řečeno, z údolí spisů lživých a víře nepřátelských na kopec spisů pravdě sloužících a jinak souditi budeš o víře, a nebudeš i váhati přispěti něčím na rozšíření viry, váhati nebudeš, Pánu Bohu, jak náš Kubinek pravíval, desátek praneplatný odváděti,

aby On si jej sám nebral různými pohromami a neštěstím.

Nerozpakuj se tedy, čtenáři milý, státi se členem neb aspoň dobrodincem! Na Velehradě jsme viděli, že se dali zapsati hrabata, kněžny, poslanci, advokáti, dámy vznešené, professoři, učitelé, učitelky a akademici atd.; viz jaké předchůdce máš, k těm přidružití se nebudeš přece váhati?

Zapomněl jsem udati, jakou budeš mít povinnost. Dotyčný odstavec stanov zní: »Každý spolud apoštolátu pomodlí se každodenně jednou Otčenáš a Zdravas Maria s přídavkem: .Svatá Panno Maria, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!« a přispívá nejméně 1 kr. r. m. měsíčně, čili 12 kr. ročně. Kdo Apoštolátu jediné modlitbou nebo jen peněžitou podporou slouží, mimo spolek stojíce jako dobrodinci jeho vážení jsou a na všech přímlovách a zásluhách spolku podíl mají.

Než ukončím, přímo chci pověděti, na čem vlastně nejvíce záleží.

Jistý spisovatel v knihách svých vždy a vždy čtenáře své napomíná: »ne, milý čtenáři, abys to přečetl, odhodil atd., ne, skuteční, co jsi zde četl, já tě jinak nepropustím atd.« Tak třeba i zde jednati. Ne — ne, milý čtenáři, neodkládej listu tohoto, dokud pevně si neumíníš, že ihned se staneš členem aneb dobrodincem Apoštolátu. Nerci, však oni mne vyzvou, oni mně pošlou provolání. Neočekávej toho, neb také vybírání poštou a rozesílání provolání, ať nic nedím o ohromné práci s tím, brzy nyní polovici příspěvků pohlcuje, a přece pro to podobné podniky nejsou.

Tedy opravdu, staň se členem aneb dobrodincem Apoštolátu! Nebudeš želeťi okamžiku, kdy se pro to rozhodneš, budeš to tvůj nejvlastnější prospěch.

Také by měl každý ve své závěti pamatovati na Apoštolát. Jako druhdy nebývalo testamentu bez odkazu na normalní

fond tak zavládne krásný zvyk: nebudiž zvěti bez odkazu, třeba i pramalého, pro Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda.

Apoštoláts pomocí Boží zkvétati bude a doufá, že i toho docílí, že bude budovati chrámy, ústavy atd. Ty pak seješ s očí a seješ s myslí, ale v chrámech těch a v ústavech těch i tenkrát na tebe

pamatováno bude, když v prach a popel budeš obrácen. Na všem, co Apoštolát v život uvede, podíl a zásluhu mítí budeš.

I končím slovy královského pěvce: „Hospodine, zachovejž dobrou vůli čtenářů mých a dej jim vytrvalost v službě Tvé.“

Sv. Maria, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Čím musí býti missionář v Číně?

Z »Chinesisches« od R. Piepera podává F. P. Kosík.

Přišel jsem, abych obětován byl.

(1. Krdl. 16. 2.)

Co jest missionář? — Muž s křížem v ruce, který káže pohanům ve stínu palmy nebo na tržišti, muž kolem něhož se tisíce po spáse toužících shromažďují, by se křesťany stali? — Ó nikoli, takovým je missionář v obrazotvornosti, jak si ho mnozí Evropané představují, ne však missionář skutečný. — Co jest tedy missionář pravý, jak ve skutečnosti vypadá?

Jest to snad Číňan s dlouhým copem a dlouhým vousem, s černým kloboukem na hlavě a s dlouhými boty na nohou; s vějířem v ruce, s velkými brejlemi na nose? — Nikoli, ani tak nevypadá missionář, nýbrž hešek. Cop ovšem patří k osobě missionářově a krásný vous není v Číně také k zahození, to však jsou pouze vedlejší ne však hlavní věci pro missionáře.

Nuže, jen žádné napínání obrazotvornosti, žádné blouznění! Co jest tedy, vlastně čím má a musí býti missionář v Číně?

Mužem velkého srdce a dobrého žaludku.

Mužem tvrdé kůže a pevného zdraví.

Prozíravý, jenž oči má a přece často slepým jest.

Slyšícím, který často hluchým jest.

Bojovníkem Božím, vojínem Ježíše Krista.

Skalou v moři, kovovým sloupem.

Toť obraz pravého missionáře: takovým má a musí býti.

Předně tedy mužem »velkého srdce«.

Proč pak? Poněvadž svým srdcem celý svět objímáti má, poněvadž jeho zrak nesmí se na vlast pouze omeziti. Svět jest mým polem: praví vzdělanost, průmysl a vynálezy. Tak mluví i missionář, a právě on vším právem. Jeho Pán a Mistr mu nařídil: »Jdi do celého světa a kaž evangelium všemu stvoření!« »Žádej ode mne a dám ti národy v dědictví a končiny země v majetek Tvůj!« A missionář jde do toho dílu světa, kam z poslušnosti jiti musí. Jeho srdce chová v sobě všechny lidi, stejně je milující, ať jsou to lidé černé nebo žluté pleti a proto láskou svou objímá duše nejvzdálenějších a nejdleších dílů světa, duše, jež nikdo nemiluje, nad nimiž nikdo smilování nemá.

»S velkým srdcem, se zdravým žaludkem.« »Jezte, co se vám předkládá«, napomíná božský Spasitel. Často však

nená missionář ničeho k jídlu, a postní dny musí umět snášeti. A často, co k jídlu dostane, nad tím musí oči zavřít, ústa otevřít; zapáchající vejce, housenky, záby, p-í maso, česnek a podobné, to vše musí snášet. Důležitým požadavkem na každém missionáři je, mít dobrý silný žaludek.

•Tvrdou kůži, pevné zdraví: třetí vlastnost missionáře. Otrlou musí být kůže missionáře jednak proti žhavým paprskům slunečním, jednak proti třeskuté zimě sibiřské. A často nutno, zdraví v šanc vydati, nutno sebe obětovati za spásu duší, a při tom z veselého srdce zvolati: »Hle, Pane, jsem připraven: jak Ty chceš!«

Musí mít dobrý zrak, a přece mnohdy slepým být, musí mít dobrý sluch, a přece mnohdy hluchým být. Věř mně, milý čtenáři, že vůbec těžko jest, v dýmu státi a nezačerniti se. Běloučná lilie, postavena do kouře, sklání v brzku svoji hlavičku; veta jest po její kráse. I bílý mramor, lesklé perly, pozbudou svého lesku, jsou-li v mraku, dýmu. V pohanských zemích vane pohanský vzduch, vystupují černé mraky hříchů, i nejčistší ctnost se poskvrní, není-li dobrým andělem chráněna. Prach a kouř boje stále se vznášejí nad hlavou missionářovou jako tmavé mraky, jež všechny věci zatemňují. Tu třeba je mu modliti se: »Odvrť, Pane, oči mé, aby nepatřily na marnost!« Tu musí být nevidoucím, máje dobrý zrak. A jaké zvuky často doléhají k jeho sluchu? Jaké řeči slyšeti jest obyčejně mezi pohany? Pohané mluví pouze o časných a hříšných věcech. Boha neznají a nenazývají Jej svým otcem. A missionáři samému v cestu se kladou obtíže, dochází posměchu, sápadí se na něho. — Co má ubožák činiti? Musí být hluchým máje dobrý sluch!

Co jest missionář? Čím má a musí být? —

•Kovovým sloupem.« Vítr duje, dělá

silným proudem padá, blesky se křížují, hrom buráci: a missionář stojí pevně, bez bázně, nepohnutě. Toť obraz missionáře, čím býtí má. Jeho víra, jeho ctnosti musí jako maják jasně svítiti v temnu hříšného světa. »A kdyby se svět i v kusy rozpadl, — bez bázně stojí tu missionář na zříceninách.« Missionář musí se naučit na zříceninách svého kostela, který postavil, který ho tolik potu a námahy stál, svého Boha a Pána chváliti; klidně musí svých očí ku hvězdnatému nebi pozdvihnouti, kde milý Otec trní, a v jehož ochraně nalezá vždy štěstí a útěchu:

»Byť zloba, hřích a všaká bouře vládla v světě, tu štěstí, útěcha, mír v Bohu jenom kvete.«

»Skalou v moři.« Proudý mořské na ni dorážejí, vlny divé do ní bijí, pěnivá voda už nad ní stříká, skála však stojí nepohnutě, vzdoruje všem nárazům. Tisíce vln na ní se rozbilo, skála však zůstala pevnou — toť obraz missionáře, jakým býtí má a musí.

Pohledme na mladého, statného missionáře, který ponejprv vkročil na půdu pohanskou. Hlavu má plnou plánů, kypí zdravím a silou. Skoro se mu zdá, jakoby jeho předchůdcové to nečinili dobře, tak a tak bylo by to lepší; nyní tomu bude jinak.

Dobrák! Jak se zklame, snad v krátkém čase, snad velmi brzo! Spatří-li bezvýsledné své práce, bezúčelnou svou námahu; bude-li nucen po mnoholeté práci, práci namahavé se modliti: »Pane, týdný, měsíce, léta jsem pracoval, avšak nadarmo«, pak se snadno může státi, že pozbude zmužilosti a odhodí zbraň. Než, tu teprve musí pevně státi; pak teprve musí bojovati, udatně bojovati, bojovati zvláštní zbraní — trpělivostí: »V trpělivosti své vládnouti budete dušemi svými.« I tehdy musí pevně státi jako skála v moři, jako kovový sloup. Byť by na něho dopadaly nehody sebe více a

zničiti jej úsilovaly, odrazi se od něho a roztrstí se, jestliže jen nepohnutě stojí, pevně důvěruje v Boha, ozbrojen trpělivostí. Pak také jemu nadejde doba, kdy vyjasní se hladina jeho nitra a modrá obloha a zářící slunce spokojenosti zazáří v jeho duši. Tenkrát v trpělivosti zachrání svoji duši, a nejen svoji duši, nýbrž i duše tak mnohých, kteří mu svěřeni byli.

Skála v moři na pevném, žulovém základu jest pevná sama v sobě nepotřebuje jiného základu. Tak i missionář. Pevná povaha jeho musí záhy býti v duši založena, hned v domě otcovském. A na pevných základech křesťanského života založených zbožnou matkou, má budoucí život křesťanských ctností vyrůstati k nebeské výši, pevně a dobře, i největším bouřím vzdoruje. A vejde-li missionář do skutečného života, pak musí již uměti svými silami a svou přičinlivostí pracovat: Napominající jej vďečí hlas jeho představených zřídka kdy již uslyší, sám zůstaven sobě ve světě, nespátí ani

dobrého příkladu svých zbožných spolu-bratrů; zvláštní okázalé vlastnosti nepovznášejí více jeho srdce; důstojné chrámy, bohatě zdobené oltáře, toho více nespátí; tklivé zvuky varhan, mohutné blaholení zvonů s vysokých věží, zářící světla svící a lustrů: toho všeho postrádá. Vonné kadidlo nepříjemňuje mu jeho modlitbu, libý zpěv z tisíce pějících srdcí nepovznáší myslí jeho vzhůru. Tíše se modlí Spasitel v samotě na hoře v tichu nočním — toť jeho obraz: všemožná jednoduchost, často nejvyššího stupně samota. Tu musí čerpati ze starých pokladů, jež si nahromadil v domě otcovském, v domě misijním; tu musí býti zbožným, s Bohem těsně spojen, i bez zevnější pobídky, bez příkladu; tu musí pokušení a boje všeho druhu mužně snášeti; zbožným býti, byť pohany obklopen, zbožným zůstatí mezi hříšníky; dosti míti na tom, co mu zůstalo, a to je to hlavní — totiž Ježíš Kristus sám, obět mše svaté.

(Ostatek přístě.)

Život blahoslaveného Františka Cleta,

kněze z tovaryšstva missie svatého Vincence z Pavla.

(Část další.)

Nehledíc na tyto obtíže působil náš blahoslavenec tak požehnaně, že během jednoho roku celou křesťanskou osadu v Kiang si přetvořil. Jeho ovečky jsou po mnoho let zcela opuštěny, skoro všecko z křesťanské víry zapomněly, čemu se od dřívějších missionářů naučily. Neměly téměř nic křesťanského, kromě svatého křtu, byly velice pověřivé, skoro již pohany. Blahoslavený František jim takovou péči věnoval, že se i vzornými

křesťany stali. Bůh dal i svému služovi milost, že mnoho pohanů na víru křesťanskou obrátil. Za půl druhého roku svého působení v Kiang-sijském kraji pokřtil sto dospělých a byl by jich více pokřtil, kdyby byli dokonale ve víře vycvičeni. Byl však proto tak opatrný, poněvadž nabyl přesvědčení, že katechumeni (t. j. pohané ve víře cvičeni) předčasně pokřtěni v čas pronásledování od víry odpaďavaj, přibíjejíce na dvěře domů svých obraz ďábla na znamení, že se víry odřikají. V kraji Kiang-sijském pobyl

bl. Clet asi pát druhého léta. S krajem Kiang-sijským sousedil kraj Hu-kuangský, kdež také dva jeho spolubratři působili. Byli to pánové Aubin (Oben) a Pesné, kteří již před našim missionárem do Číny se dostali. Oba spolubratři byli již celí námahami vysílení. Neměli-li nemocem podlehnouti, bylo jim třeba pomoci. Tuto pomoc jim poskytl náš sluha Boží, jsa cd svých představených do Hu-kuangu poslán. Bylo to roku 1793. Kraj Hu-kuangský je jedním z nejbohatších krajů rozsáhlé říše Čínské, jež ve svém objemu má přes 400 milionů obyvatelů. Kraj tento byl pro svou rozsáhlost na dva velké okresy rozdělen. První okres nazýval se Hu-pé a rozkládal se na 127 mil délky a 70 mil šířky; Druhý Ho-nan měl na 120 mil délky a na 100 šířky. Oba dřívější missionáři brzo po příchodu bl. Františka Clet nemohouce více námahám čeliti, zemřeli. Křesťané tohoto kraje byli opět lidé z nejhudších tříd obyvatelstva. Roku 1784. byli ubožáci strašně od pohanů pronásledováni, mnozí od víry křesťanské odpadli, jiní opět ve víře kolísali. Svatý missionář takoruka zdvojnásobil své síly. Pracoval seč mu síly stačily. První péči věnoval dítkám. Shromažďoval je s obzvláštní láskou kolem sebe, laskavě se k nim měl, hleděl si jejich náklonnost získat a vyučoval je základům svaté víry s obzvláštní horlivostí a vytrvalostí. Založil také pro ně spolek andělský, aby je svatí andělé strážní k větší horlivosti v učení se katechismu vybízeli; dobré chlapce časem odměňoval malými dárky a vřídnou pochvalou, ano i mnohé mladíky čínské vyučoval ve světských vědách; když je vycvičil, poslal je do Pekingu, kdež byli pod vedením spolubratra pana Ghislaina. (Gisléna) dále vyučováni a vychováváni a zůstali-li hodní, na kněze posvěceni. Mnohé čínské kněze takovýmto způsobem bl. František odchovával. V Číně až posud

panuje zrovna ďábelský obyčej, že rodiče jim nepohodlné dítky utopiti nechávají aneb leckde je pohodí. Svatý kněz znaje cenu duše krve Krista Pána vykoupené pečoval o to, aby takové ubohé pohanské dítky byly pokřtěny. Sám takových dítek mnoho pokřtil, dal je vychovat, a vydal zvláštní nařízení, aby se takové dítky beze křtu svatého umřít nenechávaly. Kdo jenom popíše jeho vroucí touhu po spáse duší? Kolik křesťanů v celém kraji Hu-kuangsém ve víře utvrdil, kolik pohanů zase tu pokřtil? To je vše jen ve knize života zaznamenáno, to ví jen Pán Bůh sám. Po celých 17 let, co v kraji hu-kuangském apoštoloval, neustále chodil od obce k obci, shromažďoval své ovečky kolem sebe, vykládal jim katechismus, kazal, urovnával rozepře, modlil se s nimi, radil jim v jejich záležitostech věčných i časných, navštěvoval nemocné, těšil je, poradil jak se v nemoci zachovati mají, nebo každý missionář, chce-li v pohanských krajích účinně působiti, musí i v nemocích umět raditi; ale především zpo- vídával své svěřence nezřídka devět až deset hodin za den. Ačkoliv mu, jak se vyjadřuje, zpovídání »kříž« dělalo, přece se n.u s největší pílí věnoval. Když se zas do svého »slaměného paláce«, jak žertem své chaloupce, ve které se dvěma čínskými missionáři přebýval, říkal, navrátil, znova pracoval a se modlil. O desíti hodinách obyčejně šel spat a o čtyřech ráno byl opět na nohách; vykonal svou ranní modlitbu, rozjímal, sloužil mši svatou, a byl všem, kdož potřebovali nějaké rady anebo pomoci ochoten poslouchati. Největších obtíží působil v Číně zaopatřování nemocných. Když někdo onemocní, pošle nejprve pro missionáře, i když nem c není nebezpečná. Clet s největší ochotou k nemocným chodil, ačkoliv to bylo i velmi vzdáleno, někdy i deset, dvacet, třicet hodin; nic mu nevadilo, že kolikráte celou noc cestou

strávil. Nejednou bylo mu jiti na takových apoštolských cestách v dešti a bouři, byl mokrý, že nebylo na něm ani suché niti, když přišel na místo, neměl mnohdykrát jiného obleku na převlečení, a musil přenocovati v chatrči na polo zbořené, se všech stran všelikému povětrí vystavené. Místo co by se před deštěm skryl, se všech stran na něho teklo. Vždy jen vyhledával spásu duší zbloudilých a čest Boží. Svým spolubratřím missionářům předcházal nejlepším příkladem v plnění řeholních a kněžských povinností. Spolubratři si ho tak vážili, že píše o něm blahoslavený Jan Gabriel Perboyre, missionář za dvacet let po smrti bl. Cleta umučený: »Všichni okolní kněží utíkali se k němu o radu jako k nějakému proroku«. Jiný missionář z Makao na své působišťe se ubírající nenašel Cleta doma psal do Paříže představeným: »Neměl jsem potěšení pana Cleta vidět, tento úhlavní nepřítel belzebův (ďáblův) byl na cestách apoštolských«. Přemnozí missionáři na něho patřili se svatou závistí; za veliké štěstí si pokládali s ním pod jednou střešou přebývat, jeho svaté horlivosti se obdivovat a jeho apoštolský život následovat. Jeho biskup ndp. Madello napsal o něm: »Missionář Clet dělá pravé divy; jeho vroucí horlivost o spásu duší je všude známa, není třeba se o ní zmiňovat. Z celého srdce si ho vážím. Kdyby mi dal Pán Bůh dvacet takových missionářův jako je on, všechny mé starosti by pominuly.« Jeho představení ho sami kolikrát musili v jeho horlivosti mírniti. Obávali

se o jeho život. Náš svatý missionář byl vskutku těžce nemocen, tak že lékaři o jeho uzdravení pochybovali, ale jakmile se uzdravil, zase neznala horlivost jeho mezí. Doufal neobmezeně v pomoc Boží, jsa přesvědčen, že smrt dříve nepřijde, dokud jí Bůh na něho nezavolá. Bůh každému hodinu smrti již od věčnosti ustanovil, proto se František Clet v té příčině úplně v Boha důvěřoval.

Několik let pracoval sám, až mu představení v čínských spolubratřích pomocníky poslali, ale i tehda byl vždycky v práci prvním a neúnavným, nejtěžších prací sám se chápal. Odkud pak ale čerpal takovou neoblomnou horlivost? Z modlitby. Vytrvalost jeho v modlitbě jest až podivuhodná. Očití svědkové, jeho spolubratři missionáři a křesťané, kteří ho znali, dosvědčují, že se sluha Boží neustále modlil. Z jeho úst se bez ustání vznášely zbožné povzdechy k nebesům. Všeliký volný čas věnoval modlitbě. Ba můžeme říci, že všechno, co podnikal, všechno co konal, mluvil, trpěl a myslel, bylo samou modlitbou. Při všem měl nejčistší úmysl, jen libiti se Bohu, plniti jeho svatou vůli. Jeho zásadou bylo: »Bůh to chce«, co se mně poroučí v desateru Božích přikázání, v pateru přikázáních církevních; »Bůh to chce«, co mně moji představení velí, co mně svatá řehole káže; »Bůh to chce«, když na mne nějaké neštěstí, nějaká nemoc přijde, koho Bůh miluje, křížem ho navštěvuje; »Bůh to chce«, abych zlé náklonnosti přemáhal. »Nejlépe jest plniti vůli Boží«, tak psal jednou jistému spolubratru.

(Příště dále.)

Alkohol

Nedávno konal se ve Vídni sjezd nepřátel alkoholismu, na němž se usnášeli o prostředcích, kterak by možno bylo bojovati proti tomuto hroznému nepříteli lidstva.

Skoro ze všech států evropských byli zde zástupcové a každý vypravoval z vlastní zkušenosti, jak hrozným morem pro lidstvo jest alkoholismus. Uváděny příklady, nad nimiž každý člověk žasnouti a trnouti musí. Jelikož otázka tato blaha lidského se týče a také na pole náboženské a mravní zabíhá, bude dobře i ve „Škole“ naší, která k pořádnému, křesťanskému životu nabádá, také o tom se zmíniti.

Co pak je to tedy alkohol a co alkoholismus? Alkohol jest slovo arabské a znamená vlastně „bytost zcela čistou“. U nás ale znamená slovo to nyní líh, jenž v mnohých tekutinách a nápojích obsažen jest a který působí opojení smyslů.

Alkoholismus jest tedy podle toho nemírné a náruživé hovění pií nápojů opojných, na př. piva, vína, kořalky, likérů atd., kterými se člověk opojuje. Alkoholistem zove se tedy každý člověk, kdo si zvykl na opojné nápoje v míře škodlivé.

Na sjezdu onom dokázalo se, že mylná jest domněnka, jakoby alkohol v míře malé byl člověku prospěšný, jakoby podporoval a vzpružoval sly životní; naopak dovodili znamenití lékařové, že alkohol působí zhojně na zdraví lidské, a ovšem tím zhojněji,

čím větší míra se ho požívá. Ukázalo se a příklady objasnilo, že nesmírné požívání lihových a opojných nápojů podrývá zdraví i lidí nejsilnějších, že působí třesení těla, rozrušuje činy, přivodí hrozné nemoci, ba i jistou smrt v zápětí mívá. Toho ovšem svědkem může býti každý, kdo tak pozoruje opilce a milovníky lihovin. Vidí na své oči, kterak den ode dne scházejí, slábnou, hynou, tak že nemohou dostáti povinností svým v práci a povolání. Uvidíme, že tací ubožáci jsouce otroky vášně své upadávají v nemoc, a ve věku poměrně mladém i v hrob.

Proto můžeme říci, ani mor ani válka nenadělá tolik škod mezi lidstvem jako alkoholismus, neboť jest všude rozšířen, a denně vyžaduje si nespočítelných obětí. Nešťastná tato vašeň alkoholismu ale působí zhojně i v ohledu mravním a náboženském. Kdo jí hovoří, ztrácí panství nad smysly svými, jest hnán silou cizí, ke skulkům, kterých by se ve stavu střízlivém nikdy nebyl dopustil. Na sjezdu onom se ukázalo, že většina zločinů páše se ve stavu opilosti. Kolik jenom praček při nichž krev teče, kolik vražd, zhářství má opilství na svědomí! Kolik manželek roní slzy krvavé a kolik dětí strachem se třese, kdykoli muž napilý domů přichází. Každé i to nejnevinější slovo jej dráždí ku hněvu, zlost jeho schlazuje si záhu na ubohé ženě a dítkách bitím a týráním, ba často i na nářadí domácím, které opilec rozbíjí, ač si s bídou byl k němu pomohl. A co máme teprve říci o hříších,

kteřé takový alkoholista páše proti Bohu? Jaká to rouhavá slova řinou se z úst takového nešťastníka, slova nad nimž nebe pláče a peklo se směje. Bůh a všechno svaté jest mu ničím, slinou svou pokálí to nejsvětější, neboť ďábel sám pobádá ho k tomu. Kolik bývá do roka soudů pro rušení náboženství a rouhání se Bohu, a vždy anebo velmi zhusta se vymlouvají obžalovaní, že byli opilí. Jaké řeči necudné a ošklivé vedou taci lidé po hospodách, společnostech, zábavách a i doma! Kolik nevinných duší bývá jimi zkaženo a na scestí uvedeno. Zejména hříchy proti svaté čistotě má nešťastná vášeň ta na svědomí. Tak jako se člověk v opilosti snižuje až pod tu němou tvář, tak bývají i skutkové jeho zhovadili, horší ještě nežli zvířecí.

A pohledme na zábavy takových lidí. Dovedou se slušně pobavit? Hlavy tabákem a pivem a kořalkou rozčilené nemají záliby v slušné zábavě; zábava jejich jest taká, že každý počestný člověk se jim hodně daleko vyhne. A kolik rodin již zchudlo následkem pití? Kolik statků musilo býti již dražbou prodáno a kolik rodin vyhnáno z oteckého domu, následkem opilství otce? Ano soudní síně, chudobince, nemocnice, dokazují zřejmě škodlivost a záhubnost alkoholu; jím utrácí se nejlepší síly lidské, on řádí tělesně i duševně hůře nežli mor a válka. A moru tomu nepropadávají jenom muži, bohužel i ženy a děti. Podívejte se jen tak v neděli do hostinců v městech anebo na výletních místech. Celé rodiny tam najdete, muž, žena, děti; i děti v kolébce vezou s sebou a všichni v tom dusném, otráveném vzduchu si libují a do sebe lejí otravné nápoje. Žena sedí s mužem za stolem a připíjí si; děti si hrají, skotačí, a co chvíli utřené přicházejí ke stolu a volají: »Maminko dej mně napít!« A nerozumná matka dává dětem pivo; zárodek budoucího

a kolísnu už je dán. Děti až do jistého stáří vůbec nemají ani pivo ani víno ani jiné opojné nápoje požívatí, a hle, zde sami rodičové jim je podávají.

A kolik je rodin, v nichž vládne kořalka anebo likéry! Muž si zajde do putyky na sklínku, a žena má láhvičku doma a tak pomalu propíjí statek. Ano znali jsme nejednu rodinu, kde kořalka, ať si sladká a lepší, byla denním nápojem rodiny. K snídani dali dětem do hrnečku trochu této rasoviny a nalámali do toho chléb. A to má býti také strava. Za dnů našich se žaluje, že rodičové děti své tak již nevychovávali, jako dříve bývalo. Inu ovšem, po hospodách se vychovatelskému umění nenaučí.

Kde se zahrnídilo takové »hospodářství«, tam veta jest po míru rodinném, po lásce, svornosti, obětavosti, tam nejvíce nalézáme nešťastných manželství a konečně i rozvody. To nebývalo dříve dokud ženy aspoň se doma držely, dokud matky ještě přísnou kázeň v rodině zachovávaly, dokud ženy s muži nezávodily po hospodách v pití.

Než tu zase rozeznáváti musíme, abychom byli spravedliví. Kdy jest člověk alkoholistem? Pivo a víno pije se všeobecně, a jistě není každý, kdo pije nápoje tyto již proto také špatným člověkem. Proto jest jakási meze, kterou překročiti nelze bez hříchu a škody, a tuto mezi musí každý sám u sebe si stanovit. V tom ovšem záleží i nebezpečnost. Neboť zde stává se člověk sám nad sebou soudcem, a soud tento bývá velice strannický. Proto jest radno pít všech takových nápojů omeziti na míru nejmenší, zde platí pravidlo: »lépe méně nežli více.« Nejlépe by ovšem bylo, kdyby lidstvo se obrátilo k nápoji, který Bůh dal, k vodě. Než to není ani možné. Celá naše soustava hospodářská podmíněna jest také odbytem piva a vína; často zejména v městech není

vody zdravé, naše celé živobytí již si zvyklo nápojům těmto a proto se nedají zcela vymýtit, jak by si »temperenci«¹ přáli. Jednotlivci ovšem si mohou tuto újmu učiniti; ale aby se všeobecně tak stalo, k tomu asi nedojde. Proto musí celá pozornost lidumilů obrácena býti k otázce, jak lze zameziti zneužívání nápojů a nemírné jich požívání, tedy hrubý alkoholismus? Na sjezdech radili se sem a tam, jeden udával prostředky jedny, jiný jiné, ale o hlavním málo se zmínili. A hlavní a také nejúčinnější prostředek proti tomuto moru jest náboženství. »Začátek moudrosti jest bázeň Boží«, výrok tento platí i zde. Vložte v srdce a mysl lidstva pravou zbožnost, a zajisté vypudíte alkohol snadno. Hleďte ať se lidé, muži, ženy Boha bojí, ať si zdraví jak se patří váží, ať děti své nejen slovem, ale i příkladem křesťanský vychovávají a vypudíte alkohol z rodin. Dbejte ať každý člověk v sobě ctí obraz Boží, tento nehanobí opilstvím, ať zachovává šesté Boží přikázání, které také zapovídá vše co k nemravnosti vede, ať je pilen hlavní ctností: střídmostí, a vyhýbá se smrtelnému hříchu opilství a pak zajisté nezneužije nápojů ku hříchu a zkáze své. Postarejte se také, aby se neděle a svátky katolické tak světily jak církev žádá, modlitbou, bohoslužbou, dobrými skutky, a odpadne to vysedávání po hospodách od soboty až do pondělka. Dbejte ať náboženství a starost o spásu duše pronikne celé konání a život jednotlivců a opilství zmizí samo sebou. Víra tedy, živá víra jest nejlepším prostředkem v boji proti tomuto zhoubnému nepříteli lidstva. Pak nebude ani tolik škod na zdraví a majetku ani tolik zločinů a hanebností, které vesměs kořen svůj mívají v alkoholismu.

Bohužel cestu tuto k Bohu nechce svět nastoupiti. Ba ani v tak vážném a opravdovém shromáždění, kde se přece

jednalo o blaho lidstva, neuznán tento prostředek podle zásluhy; ba jeden člen docela varoval, aby snad potírání alkoholismu nevzalo směr církevní. Místo co by se její ustavičné snahy na potírání tohoto zlořádu podporovati měly, dává se jí vyhost! Pak se však nedivme, že všechny jiné prostředky bez Boha ukáž se marnými. Ovšem uznati sluší, že církev sama, bez podpory státu i tu by málo asi vykonala. Neboť co platno učiti, kázati, na dobré poukázovati, když dovoleno jest opak činiti?

Tu musí stát, země, obce a zejména škola ruku k práci přiložiti a souhlasné s církví proti alkoholismu bojovati. Jen tak jest náprava možná. Člověče, přičiň se, Pán Bůh ti pomůže.

Opojný nápoj je prudký jed, ale jest ještě jiný horší a zhoubnější jed, na nějž zde upozorňujeme a před nímž varujeme: jest to špatný tisk. To jest ten ďábel v papíře, kterýž nesčíslné davy svádí, od Boha a víry odvádí k nejhorším neřestem a hříchům láká. Kolik lidí bylo zkaženo již knihou špatnou a to zejména mladých, kteří jed ten do sebe ssají nepozorujíce, že to jed. A ku špatnému tisku jako bliženeц řadí se také špatné, zvrhlé umění. Nemravné obrazy, sochy otupují cit mravnosti a kazí lidstvo; nemravné pohlednice lákají k sobě nesčíslné davy mladého lidu a utkví v mysli jeho.

A aby i toho jedu bylo do třetice, patří sem i špatné divadelní hry, kde Bohu se rouháno, svatí bývají posmíváni, náboženství pohaněno, ctnost za slabost, hřích za rekovnost vyhlášován; kde celý pořádek křesťanský a mravní se převracuje vzhůru nohama. Toto vše je také zhoubný alkohol, alkohol duševní, který otravuje duši, ničí tělo, máje v zápětí hříchy a přináší zkázu časnou i věčnou. Proto musí se dbáti, aby netoliko lidstvo se varovalo opojných nápojů, aby

opilství tělesné zmizelo, nýbrž aby i opilství duševní se ztratilo, špatný tisk, zvrhlé umění a nemravná divadla, jinak není náprava úplná.

Kéž čtenářové »Školy« jichž jest celá řada, v tomto směru působí! Necht nejen sami a rodiny jejich co nejvíce pilní jsou střídmosti tělesné, necht netrpí v domácnosti žádnou špatnou knihu, neodbírají protináboženské, proticírkevní

noviny a nechodí na špatná představení, necht neokrašlují stěny příbytků svých obrazy neslušnými, které jsou spíše ostudou, nýbrž necht hledí také i u jiných přátel známých atd. takto působiti. Tot zajisté dobrý a záslužný apoštolát, tak pomáhá se církvi a působí se v ní. V rodinách takých zajisté zalíbí si nej-světější Srdce Páně a radost, láska, pokoj a Boží pozhánání bude přebývat v nich!

BOH. HENDL.

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část další.)

Jako manometr tíše vařícího parního stroje výši k propuknutí ochotné síly ukazuje, tak prozrazovaly mi svítivé oči Ben-Agovy, jak silno to v něm všecko vře a vzpírá. Bylo cosi divokého a přece přitažlivého v jeho zjevu a slabé světlo uhlového ohně ozařovalo jeho osobu v tom řásném turbanu, červeném, hedvábném kaftanu, s vzácnou šavlí, nádherným řemením a drahocennými pistolemi, dýkou a nožem v opasku a podávalo oku Evropana vzácného požitku fantasticky krásného zevnějšku.

»Ty tedy myslíš«, počal opět, »že Kaimakam v Cale mě přelhal a proti Frankovi pobouřil, aby mě pro sebe získal?«

»Obelhal tě, to při nejmenším úplně jisto. Řekl jsem ti právě, že ten Frank nikterak na to nemyslí, aby Naifu Djemblatovu za ženu si vzal.«

»A odkud víš to tak jistě?«

»Protože má v Damašku svoji nevěstu, která co nejspíše ženou jeho bude.«

»Kdo ti to pravil?« zvolal Ben-Aga pln podivu.

»Já jsem se to v Bairutě dozvěděl a ručím ti za tuto zprávu svojí hlavou.«

»Znáš také onoho Franka?«

»Lépe nežli tebe; věř mi, jest to pravda, co ti pravím.«

»Věřím ti, ač si mi dosud tajemným člověkem«, odpověděl Ben-Aga. »Pak ovšem padouch Kaimakam toho bude pykati, že mě za blázna měl a ze mne úkladného vraha učiniti chtěl. Ó proč nemám toho bidného psa u sebe!«

Ben-Aga tasil šavli a mával jí ve stranu, kde leželo Cale, výhrůžně.

»Jak ale bude«, obrátil se ke mně a schovával šavli v pochvu, »ty-li mě klameš a má-li Kaimakam přece pravdu?«

»Svoji hlavu jsem na svoje slova vsadil a budeš mítí vždycky právo ji kouli prohnati.«

»Ano, budeš-li na Sanninu, aneb Allah sám nejlépe ví, kde«, usmál se Ben-Aga ne bez trpké nedůvěry.

»Nuže, věz«, odpověděl jsem jemu z koberce povstávaje, »od tohoto okamžiku nemyslim již na slezení Sanninu a osobně s mými lidmi tě do Cale doprovodím.«

»Myslíš bys to do opravdy s těmito slovy?«

»Ovšem«, přitakal jsem. »I já přispěji svojí pomocí stísněným obyvatelům v Cale, když se ti nepodaří, abys Ismail-el-Atraše a ostatní šejchy od obležení města k odtažení přemluvil.«

Tim se Ben-Aga úplně uspokojil a já jsem v něm přítele získal. Když jsme

blíží věci stran našeho skorého zítřejšího odchodu z tohoto khanu urovnali, opustil mě a zašel si opět k svým lidem, aby je krátce zpravil o nahodilé změně a pak se k odpočinku nočnímu odebral. I mně se již klížily oči, neboť za půl hodiny byla půlnoc. Jak to jen šlo, sdělil jsem svým lidem nastalý převrat, pokud se našich sousedův a umluveného zítřejšího plánu týkal. Pravil jsem jim, že Ben-Aga jest potomkem velkého Emira Bešira a oni se těšili, že jim s ním popřáno bude proti Turkům vystoupiti. Neboť i oni, jako přívrženci knížecí rodiny Djemblatské v Cale, byli tímže politickým směrem unášeni, jako Ben-Aga.

S prvním svítáním povstali jsme ze svých tvrdých loží a vypivše kávu, vstoupili jsme na své koně a naše tlupa, nyní o dvanácti mužích, pod dvěma vůdci nastoupila pochod. Jelo se rychle dolů, a když jsme tak asi půldruhé hodiny za mlhavého jitra jeli, zahnuli jsme na levo, abychom po malé zajižďce do Cale se dostali. Jak Ben-Aga včera poslem

svým byl zpraven, ležel Šejch Ismail-el-Atraš se svými Drusy asi půl hodiny od Cale, a sice východně od města při městečku Keraku. Sem jsme se tedy chtěli napřed dostat, ježto Ben-Aga s mocným šejchem z Hauranu chtěl promluvit a jej k odchodu přiměti.

K sedmé hodině ráno dorazili jsme do Keraku. Městečko leží na jižním úpatí Sanninu a pozůstává asi ze 180 domů; jest úplně moslemské. Pověstí plné dějiny této země navlékají ku Keraku zlatou nit, již celá krajina libanonská až k Damašku jest obetkána. Zde při Keraku jest prý totiž hrob praotce Noema. Plochou střechou opatřené stavení, které onen domnělý hrob Noemův uzavírá, který jest na čtyry metry dlouhý a asi metr široký, stojí na jižní straně městečka, blízko u jedné mešity. Jak aspoň tam zcela určitě se tvrdí, je to skutečná hrobka Noemova, a tento hrob praotcův jest od staletí místem úcty jak pro moslemy a Drusy, tak pro Maronity.

(Příště dále.)

Obrázky z katolických misii.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XVI. Povstání v Číně.

Až podnes nelze určití počet křesťanů za povstání zavražděných, ani počet kostelův a dobročinných ústavů, které tehdy byly ztroskotány anebo lehly popelem. Jisto jest již nyní, že bylo zavražděno 58 misijnářův a řeholnic, 9 čínských kněží a značný počet domorodých řeholnic, seminaristův a katechetů. Mezi zavražděnými misijnáři je 9 misijních biskupů. Jest na bíledni, že ubohá, těžce zkoušená missie se dříve nezotaví, dokud tak řečená čínská otázka nebude rozluštěna. Vyjednávání evropských velmocí s Čínou prodlužuje se do nekonečna a nelze předvídati, kdy a jak bude skončeno.¹⁾

¹⁾ Bylo již skončeno, ale jest otázka, budou-li podmínky míru od Číňanů splněny.

Bohužel nelze brozné spousty, jakou čínské missie utrpěly, napravit a odčiniti. Jako vždycky tak i tentokráte pykají missie za to, čím se jiní byli provinili. Z listů misijnářů dovidáme se, že bída v Číně jest veliká. Válka a zpuštění celých krajín mělo v zápětí, že jest velký nedostatek potravin a že venkované přišedše o svůj majetek, jsou na pokraji zoufalství. Zvláště nouze a bída ubohých křesťanův dostoupila nejvyššího stupně. Tisícův křesťanův uniknuvše Boxerům, zmírají nemocmi a hladem.

Dva misijnáři vrátili se již do hlavního města mandžurského Mukdenu. V misijním domě našli zakopanou truhlu, ve které bylo několik bohoslužebných předmětův uschováno. Předměty byly sice poněkud poškozeny vlhkem,

ale při nynějším nedostatku jsou velmi povděční, že aspoň ty mají. V Mukdenu samém je klidno; na venkově však, kde není ruských posádek, velká nejistota. Přes to vracejí se missionáři poněkud na svá působiště.

V poslední dni došla do Evropy ještě celá řada dodatečných zpráv o pronásledování čínských křesťanů a o bojích s Boxery. Zajímavá je zpráva belgického missionáře H. Kallena z biskupského sídla Sung-džon-tsui-tsenu, jež bylo opevněno. Pět měsíců bylo obléháno. Proti nepřátelské přesile bránilo se tam 20 missionářů, čtyři čínští kněží a několik tisíc křesťanů.

»Dne 30. července«, vypravuje zmíněný missionář, »byli jsme ponejprv Boxery, vojáky a jinou spřeží napadeni. Po boji půldruhé hodiny trvajícím leželo jich mnoho na bojišti; jedni byli mrtví, jiní ranění. Zvítězili jsme; na naší straně nebyl nikdo ani mrtvý ani raněn. Od počátku července až do listopadu žili jsme ustavičně jako ve válce. Po čtyry měsíce bránili jsme se za naší ohradou. Toliko v říjnu měli jsme 14 dní pokoje. Toho času použili jsme rychle k výročním cvičením. Již jsem se chtěl vrátit na svou missii, když tu najednou dojde zpráva o strašném spiknutí, jež v celém kraji proti nám bylo zosnováno. Večer téhož ještě dne (29. října) byli jsme přepadeni a nastalo vraždění. Ale prozřetelnost Boží bděla nad námi. Neočekávané přirazilo k nám oddělení 90 kozáků na koních. Dne 31. října napadli kozáci přední stráž našeho nepřítele, nebyli však s to, aby přesilu 2000 mužů zmožili. Zabili sice 70—80 nepřátel a poranili jich velký počet, konečně však musili přesile ustoupiti ztrativše 11 raněných a dva mrtvé.

Byl jsem ještě s jedním knězem boji přítomen; abychom ošetřovali raněné; mimo to bylo s námi asi 100 křesťanů, kteří raněné nosili. Již jsme mysleli, že se budeme moci v pokoji vrátiti, když tu najednou několik set nepřátel se na nás vrhlo. Křesťané nechali strachem raněné ležeti. Vojáci musili tedy sami se jich ujímati a zároveň čelit nepříteli. Dostali svému úkolu co nejčestněji. Jak jsem zdrav a bez úrazu vyvázl, nevím sám, nepochybují však, že nás chránila

Prozřetelnost sama, neboť koule litaly okolo nás celou čtvrt hodinu jako kapky deště. Bylo to hrozné. Pušky hrmotily tak, že jsem svého koně sotva na uzdě udržel. Rusové bojovali jako lvi a nezanechali ani jednoho raněného na bojišti. Všichni kozáci, kteří vyvázli bez úrazu, měli prostřelené šaty. Sám velitel měl dvě díry v rukávě a lehkou ránu na ruce. Dva dni později byl těžce raněn na noze. Ještě 31. října byl vyslán kurýr k nejbližší ruské vojenské stanici s prosbou o brzkou pomoc. Od toho dne počínaje byli jsme obklíčeni; 5—10.000 mužů svíralo nás ve dne v noci. Tři celé dni, na Vše svaté, na Dušičky a na svátek sv. Huberta bojovali jsme nepřetržitě od východu až do západu slunce. V tytéž dni lehly všechny kostely, kaple a domy křesťanů v celém okolí popelem. Naši křesťané utekli se k nám a tak se zachránili. Jenom asi 25—30 bylo jich zabito. Naši křesťané byli hotovi, osadu a biskupskou residenci do poslední krůpěje krve hájiti. Ani Rusové nemohli jejich statečností svého podivu odepřiti. Počet padlých nepřátel není znám; byltě většinou od svých druhů z bojiště odneseni. Jelikož 90 Rusů bylo v nebezpečení života, pospíšily ruské posádky v Mandžursku nám na pomoc. Nejprve přišlo v noci a tajně 230 mužů. Později dorazilo jich 1600 pod vůdcovstvím generála Eserpického se šesti děly. Spojeným jich úsilím podařilo se řady nepřátelské prorazit a rozehnati. Díky Rusům za tento krásný a záslužný skutek! Budeme jim povždy za to vděční.

Za tři dni byli jsme pány celého okolí. Potom se generál vrátil s raněnými na svou stanici; 300 mužů ponechal nám jako vojenskou stráž a později pošle nám i děla a ručnice, abychom se i dále brániti mohli. Tři dědiny, které se byly proti nám nejvíce provinily, byly potrestány, t. j. částečně spáleny. Ostatním osadám je vojáky a křesťany zaopatřovati potravinami; to však nebude dlouho trvati, neboť daly už skoro všechno, co měly. Možná, že hlad bude naším větším nepřítelem. Do budoucna jsou smutné výhledy. Jsme v nebezpečení, že se svými hodnými křesťany zahyneme hladu. Žně se nezdařily; obilí bylo křesťanům ukradeno nebo spáleno. Bůh nám pomoz!»

XVII. Stanice Boroma.

Před lety založili jesuité v jižní Africe missijní stanici v osadě, které jméno Boroma a která leží nad dolním tokem řeky Zambesi. Stanice se během let utěšeně rozmohla a zvětšila a nyníjší tamější missionář, jesuita P. Hiller, o ní píše:

„Roku 1898. vystavěli jsme si nový kostel a od té doby žehná Bůh naši apoštolské činnosti dvojnásobně. Se všech stran přinášejí k nám černoši své dítky, aby v naší krásné svatyni pokřtěny byly. Je to dobrý výsledek křesťanských cvičení, které se v okolních černošských osadách pravidelně konají. Na takových vycházkách vyšle missionář do osady dva jinochy. Když tito do osady přijdou, dá pohlavář jejich příchod vybudnovati, t. j. tlouci na velký černošský buben, vlastně vyhloubený kmen lví nebo krokodila kůže potažený. Dutý zvuk svolává černochoy ku křesťanskému cvičení. Muži, ženy a děti shromáždí se a vyslaní od missionářů jinoši učí lid modliti se. Později dostaví se missionář a vysvětluje křesťanské pravdy, snaže se pádnými obrazy a podobnostmi je znázorniti.“

Černochoy na viru obrácené utvrzujeme podle možnosti ve víře a dobrých mravech. Každou neděli je mezi mši sv. kazání, večer sv. požehnání a křesťanské cvičení. V týdnu pašijovém koná se třídní pobožnost jakožto příprava na velkonoční svaté přijímání. Zvláště slavnostně koná se první svaté přijímání. Roku 1900. měli jsme 86 ponejprv přijímajících. Při této jakož i jiných příležitostech stříli se celý den, neboť bez střelby není pro černochoa žádné slavnosti.

Když bylo na velké svátky postaráno o duši, nezapomíná se i na tělo. Několik kusův ušlapaného se zabije, a pořádná zásoba černošského piva je pohotově. Slavnostní hostina pro všechny naše křesťanské černochoy nastává. Všichni byli pobožně obcovali službám Božím a slovo Boží slyšeli, všech zmocnila se slavnostní nálada. Okolo druhé hodiny pospěšně zavíří bubny a všechno spěchá na ono místo, kde hostina se má konati. Po příslušné modlitbě dají se do jídla. Posezení netrvá však dlouho, za krátko zmizí i poslední sousto, neboť žaludek našich černochoů koná pravé divy. Je-li ještě

pokdy, provozují se po hostině rozličné národní hry, na př. zdánlivá honba na lva nebo levharda. Potom se rozezvují zvony a seznávají na odpolední služby Boží. Černoši seřadí se ve skupiny a ubírají se společně do kostela na svaté požehnání.

Tyto rodinné slavnosti nestojí mnoho a působí na lid velmi dobře. Pohané vidouce, kterak křesťanství pohlaváři, lid a missionáři svorně spolu obcují, se baví a vyrazí nálezají v křesťanství zálibu a každá taková slavnost přináší naší křesťanské obci značný přírůstek. — Ve svátky vánoční pořádáme společnou loterii, při které každý los nějakou malou cenu vyhrává. Na př. klubko nití, udici, nůž a podobné. Není třeba větších a cennějších věcí, chceme-li našim velkým dětem nějakou radost způsobiti.

Obojí naše škola zkvétá. Máme tam přes tři sta dětí, které netoliko vyučujeme, ale i živíme a šatíme. Sestry sv. Josefa z Clugny působí zde velmi blahodárně. Jejich ústav je semeništem křesťanských matek. Minulý rok vystavěli jsem sestram novou, cinem krytou spárnu, abychom zmenšili a obmezili nebezpečnoství požáru, jaké se střechou dřevěnou a slaměnou nevyhnutelně je spojeno. Pilně bylo pracováno i o stavbě nového obydlí pro sestry. Poloha kláštera je překrásná, budova prostorná. Práce stavitelské konáme my sami: pálíme cihly, hasíme vápno, stavíme, tesáme, hobluje atd. Při stavbě nám vydatně pomáhají černoši, jež jsme vyučili řemeslu zednickému, stolářskému, kovářskému a pod. Bohužel jest nám pořád ještě bojovati proti zimnici. Zvláště roku loňského řádila zle mezi námi. Skoro všichni jsme byli více méně nemocni. Čas dešťů nastal o něco později a proto se nemoc tolik rozmohla. Bratr Kames, rodem z Portugalska, jež na stavbě chrámové velkou měl účast, zemřel v osmi dnech jsa teprv 27 roků star. Je od založení missie r. 1880. dvaadesátou obětí, kterou si smrt v missii na řece Zambesi vyžádala.*

XVIII. Jitřní v Siamu.

Pěkný obrázek z missii nakreslil jistý Angličan v časopisu „Tablet“. Neváháme i milým čtenářům „Školy“ jej ukázati.

Angličan píše:

• O 7 hod. večer dorazili jsme do osady Patriena. Je to osada mající asi 2000 katolických obyvatelů. Kostel je vystavěn se dřeva. Právě naproti kostelu je přístaviště. Tam jsme náš člun upevnili. V osadě žijí a působí dva kněží. Nejednou se stává, že třebas celý rok nevidí Evropana. Po večeri hráli jsme v šachy, ale již o 1/9. hod. odebrali jsme se na opočiněk, abychom před jitřní aspoň několik hodin spali. Zatím dojíždělo stále mnoho bárek ze všech stran, v nichž křesťané putující na jitřní nábožné písně propěvovali. Každou čtvrt hodinu zvonilo se všemi zvony a prostranství před kostelem bylo osvětleno nesčetnými olejovými lampičkami. O 11. hodině v noci oblékli jsme se a brali se ke kostelu. Co jsme viděli, přirovnávalo

nám schůze starých křesťanů. Kostel byl osvětlen voskovými svíčkami, které bez svícenů na oknech nebo kostelních lavicích byly přilepeny. Také ženy, které na podlaze klečely, držely v rukou olejové lampičky. Staré ženy byly oděny šaty tmavými, mladší zelenými, žlutými a podobnými.

Počala jitřní. Mladá domorodka hrála na harmonium, zpěváků bylo asi 15—20 mužů a tolikéž žen. Zpívali velice pěkně a pobožněji než se děje u nás v Anglii. Všichni v kostele přítomní přistoupili ke stolu Páně a chování jejich bylo skutečně příkladné. Slyšeli jsme ještě druhou mši sv. a vrátili jsme se pak ku svému člunu. O 8. hod. byli jsme opět na zpívané mši sv., která svatým požehnáním se skončila.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Od České Třebové. Nejsrdečnější díky vzdávám Marii Panně, Matce ustavičné pomoci, za vyslyšení prosby mé v záležitosti pro mne dosti těžké. J. V.

Z Mor. Ostravy. Dle učiněného slibu vzdávám vroucné díky nejsv. Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za vyslyšení v jisté těžké záležitosti. Č. N. Š.

Z Hory Kutné. Naše rodina nacházela se po dlouhou dobu v nemalých nesnázích — nemoci, mnohé svízele a útrapy se na nás jen hrnuly. Konali jsme rozličné pobožnosti za odvrácení těchto tísni. A hle, modlitba vytrvalá došla vyslyšení! Pán Bůh nám pomohl, poměry naše značně se zlepšily. Tudiž vzdáváme díky nejvroucnější nejsv. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Antonínu a b'ah. Klementu Hofbauerovi. Nechť slouží toto naše dikůčinění k větší cti a chvále Boží!

Rodina V.

Z arcidiecése pražské. Jsouc duševně nemocná, utekla jsem se ku Královně nebes a slíbila jí, budu-li vyslyšena, že uveřejním své dikůvzdání. Prosba moje byla vyslyšena; proto vzdávám tisícere díky Matičce nebeské a volám: »Všickni, kteří obtíženi a zarmoucení jste, prostě Královnu nebeskou a ona vás poleší a vyslyší.« M. S.

Z Přerova. Čest, chvála a dikůčinění nejsv. Srdci Pána Ježíše, přecházejícímu Srdci Panny Marie a sv. Josefu za vyslyšení mé prosby v jisté záležitosti.

Čtenář „Školy“.

Ze Smržic. Plně učiněný slib, vzdávám božskému Srdci Páně, neposkvrněné Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu vroucí díky za vyslyšení v jisté záležitosti a dokládám, že kdo s důvěrou Pannu Marii vzývá a božskému Srdci Páně to odevzdává, oslyšen nebude.

Čtenářka „Školy“.

O křesťanské poslušnosti.

(Hlavní úmysl.)

Jako pyšný král Farao, tak mluví nynější hrdý svět: »Kdo jest Hospodin, abych poslouchal hlasu jeho?« Ano, nynější svět nechce slyšeti ničeho o poddanosti, ale chce mít volnost vůle své; každý si přeje, aby ve všem podle své vůle jednati mohl nehledě k tomu, zda to dobré čili zlé jest. Pýcha zaslepila mysl a rozum většiny lidí, že nechtějí nad sebou uznávati Pána nejvyššího, Tvůrce svého, ale sami sobě chtějí býti bohy, chtějí býti »nadčlověky«. Jako svedl ďábel první rodiče k neposlušnosti, tak nepřestává až dosud namlouvatí lidem vzpouru proti Pánu Bohu. Tato vzpoura proti Bohu tak již ovládla srdce lidská, že pohrdají zjevením Božím, zákonem Božím a na místě toho postavili blud, nevěru, vůli svou. Běda světu, jestliže vymizí z něho veskerá poslušnost! Pak přestane na světě všeliký řád a budou lidé rváti se jako dravá zvířata na poušti. Jakmile přetrhán je svazek člověka vízící ho k Bohu, pak přirozeně přetrhají se všechny jiné svazky mezi poddanými a panovníky, mezi poddanými a vrchnostmi, mezi rodiči a jejich dětmi, mezi učiteli a školáky, mezi hospodáři a jejich čeledí. Odtud ty nářky na vzpoury mezi lidmi, na neposlušnost dětí, na nevázanost mládeže, na nepodajné žáky a nepořádnou čeleď. Nikdo si nechce dát v něčem poroučet. Každý chce býti sám sobě nejvyšším pánem. Jak nedbá člověk rozkazu Boha, kterak bude dbáti rozkazu lidského? Komu není svatým zákon Boží, kterak bude mítí účtu k zákonu lidskému? Nanejvýš ze strachu před trestem pokuty, žaláře vyplní rozkaz zákona, jinak ne. Ó běda světu bez poslušnosti k Bohu! Protože lidé nechtějí dbáti zákona Božího, přicházejí všeliké tresty na nás; to jsou kletby hříchů našich. Obratse se k Bohu, poslouchajte Pána Boha, a bude s vámi požehnání jeho. K poslušnosti musí se zase svět vrátit, a to k poslušnosti zákona Božího. Z této poslušnosti vrátí se zase účta k zákonům lidským. Poslušnost k Bohu upevňuje trůny, posvěcuje svazky rodinné a všeliký řád ve společnosti lidské. Prává poslušnost pochází z lásky k Bohu a z účty k zákonu. Poslušností přináší člověk Bohu za obět svou vůli, jak moudrý Sirach nazývá plnění zákona obětí, an praví: »Obět spasitelná jest plnění přikázání.« Poslušnost naše musí býti ochotná jako byla u žalmisty Páně, jenž praví: »Služebníkem Tvým jsem já, hauč mne plniti vůli Tvou.« Poslušnost naše budiž upřímná a ne na oko, radostná a ne s reptáním, rychlá bez odkládání, hrdinná jako byla u mučeníkův a pokorná jakož i stálá a dobře spořádaná, t. j. musíme více poslouchati Boha než lidí. Boha musíme poslouchati vždycky, ve všem a bez výjimky, lidi však jen tenkrát, když rozkazy jejich nestojí na odpor přikázáním Božím.

Prává poslušnost je ctnost Bohu velmi milá; ona jest nejkrásnější květ, ba více, jest ovoce lásky k Bohu. Jen ten Pána Boha miluje, kdo jej poslouchá, a kdo Boha jest poslušen, toho zase Báh miluje. Jak velice Báh poslušnost miluje, vysvitá z těchto jeho slov: »Zdalíž chce Hospodin zápalné oběti a ne raději, aby bylo posloucháno hlasu Hospodinova? Lepší je zajisté poslušenství nežli oběti.« Pán Ježíš nazývá zrovna přáteli svými ty, kdož ho poslouchají, an di: »Vy jste moji přátelé, když učiníte všechno, cožkoliv jsem přikázal vám.«

Tou měrou, jak svět poslušnost haní a jí pohrdá, vychalují sv. Otcové církevní tuto ctnost. Poslušnost jest obět, která všechno Bohu zasvěcuje a odevzdává; chudoba obětuje statky, zdrženlivost tělo, ale poslušnost obětuje jak tělo tak duši, tak rozum, tak vůli, slovem ona všechno Bohu podrobuje. Ano, sv. Otcové nazývají poslušenství zrovna mučnictvím. Tak praví blah. Humbert: »Poslušnost jest jako nějaké mučnictví. Poslušný nechává si vlastní hlavu svou stíti (an nejedná podle své hlavy) a přijímá za hlavu svou Krista Pána nebo toho, který na místě jeho jest.«

Tim méně smí někdo poslušností pohrdati, protože jest každému na výsost potřebná. Každý tvor plní vůli všemocného Stvořitele svého, byt i nevědomky, přece ji plní; všechny tvor jest Boha poslušen, nejen slunce, měsíc a hvězdy, ale i větrové, moře a všechno stvoření Boha poslouchá a vůli jeho plní. Tim více jest povinen člověk Pána Boha poslouchati, jeho svatý zákon plniti. Bez poslušnosti nebylo by žádného pořádku, jak jsme již pravili. Bez poslušnosti hyne a musí zahynouti blaho rodiny, blaho obce, blaho státu; bez poslušnosti hyne všeliká lidská společnost. Poslušnosti jest kromě toho potřebí ke spasení. Dověďduje to výrok Pána Ježíše řkoucího: »Chceš-li do života věčného vejiti, zachovávej přikázání«, t. j. buď poslušným. Poslušným slibuje Bůh požehnání, neposlušným však hrozí zlořečením, an praví: »Předkládám vám požehnání a zlořečení; požehnání, budete-li poslouchati přikázání Hospodina, Boha svého, zlořečení pak, jestliže byste neposlouchali Hospodina, Boha svého.«

O prosme tento měsíc nejsv. Srdce Paně o dar pravé poddanosti a poslušnosti jak k Bohu, tak k církvi svaté! Rceme: Pane Ježíši, jenž jsi pro nás poslušným se stal až ke smrti kříže a podroboval se i těm zákonům, které se na Tebe nevztahovaly, dej nám všem milost, aby všem přikázáním Tvým jakož i církve Tvé ochotně se, poddali a v poslušnosti všechno vykonali, cokoliv nám zákon Boží nebo přikázání církve svaté ukládá.

V koutě klášterní zahrady stál suchý štěp. Bratr zahradník chtěl jej vykopati. Opat mu to však zakázal a poručil, aby strom hnojl a každodenně jej zaléval. Bratr myslil, že je to marná práce; ale z poslušnosti vykonával rozkaz ten tři leta velmi pilně. Proti všemu nadání dostal strom již prvního roku čerstvé, zelené listy, druhého roku stkvěl se krásnými, bílými a červenými květy, z kterých nebylo ještě ovoce, třetího roku konečně nesl strom překrásná jablka zlatožlutá, plná chuti příjemné. Pln radosti přinesl jich bratr košíček do večeraďla, postavil je na stůl před opata a tento pravil: »Ejhle, ovoce poslušnosti!« I nám všem poslušnost přinese dobré ovoce!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání yzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ce), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pravou poslušnost křesťanskou, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zacheňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Poslouchati představených ve všem, jen-li nepřikazují něco proti Božím přikázáním.

Úmysl v srpnu: Svěcení neděle.

Úmysly apoštolátu modlitby.

červnu modleme se za království Srdce Páně.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. S.	Sv. Fortunáta , kn. — Dar trpělivosti v soužení. Za nemocnou osobu. Za opuštěnou matku. Zdar jubilejním průvodům. Ctitele božského Srdce Páně.	
2. N.	Nejsvětější Trojice . <i>Neděle I. po sv. Duchu</i> . Sv. Blandiny , p. m. (177). — Vyznání víry. Láska k nevinnosti. Dar trpělivosti v protivenstvích.	
3. P.	Sv. Klotildy , král. (545). — Pravá láska k vlasti. Usmíření národů. Za pokoj a svornost v rodině. Biřmovanci. Úplné odevzdání se do vůle Boží.	
4. Ů.	Sv. Františka Caracciola (1608). — Křest. láska k bližním. Obrácení více zatvrzelých hříšníků. Povolání ke stavu duchovnímu. Spolek sv. Františka.	
5. St.	Sv. Bonifáce , bisk. m. (755). — Horlivost pro spásu duší. Za odpadlíky od církve katol. Odvrácení pokušení. Za věrnost a oddanost k církvi katolické.	
6. Č.	Božího Těla . Sv. Norberta , zakl. ř. prem. (1134). — Láska k Ježíši v nejsv. Svátosti. Smírující sv. přijímání. Bratrstvo nejsv. Svátosti oltární.	
7. P.	Sv. Roberta , opata. — Dar bázně Boží. Povolání ke stavu řeholnímu. Dar zdraví nemocným manželům. Za dary Ducha sv. studujícímu. Biřmovanci.	
8. S.	Sv. Medarda , bisk. (545). — Dar pobožnosti. Tri zpustlé rodiny. † dva círk. hodnostáři. Za ochranu před neštěstím. Nemocný kněz. Za † kněze B. V.	
9. N.	<i>Neděle II. po sv. Duchu</i> . Sv. Prima a Felicianu , m. (286). — Svornost v dobrém. Za spustlého otce. Dar mlčenlivosti. Za křesťanské školy. Napravení urážek.	
10. P.	Sv. Markéty , král. (1093). — Pohrdání marnostmi. Za zdraví jisté osobě. Napravení zanedbané mládeže. Dobrodinci. Obětavá sestra. Družiny marian.	
11. Ů.	Sv. Barnabáše , ap. P. v I. stol. — Dar tichosti a mírnosti. Za dary Ducha sv. Věrnost v povolání. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Katol. missie. † rodiče.	
12. St.	Sv. Lva III. , pap. (816). — Sv. Otec Lev XIII. Dar pravé pokory. Za duše v očisti. Obrácení nepřátel církve katol. Žactvo i učitelstvo. Za svornost.	
13. Č.	Sv. Antonina Pad. (1239). — Za větší lásku k Bohu. Úcta tohoto světce. Dobrodinci chudých. Dobročinné ústavy. Poznání dobra i konání. Kněz.	
14. P.	Nejsv. Srdce Páně . Za lásku k Srdci Ježíšovu. Obrácení velikých hříšníků. Obnovení společnosti lidské. Zdar milostivému létu. Rodina. † otec.	
15. S.	Sv. Víta a spolumuč. (300). — Dar křest. statečnosti. Za umírající. Dar poslušnosti dítkám. Zdar jubilejní pouti. Záchrana mládeže. Církev ve Francii.	
16. N.	<i>Neděle III. po sv. Duchu</i> . Sv. Bennona , bisk. — Za horlivost apoštolskou. Sjednocení národů slovanských ve víře katol. Duchovní a jeho farnost.	
17. P.	Sv. Františka Reg. , řeh. (1640). Za úctu ke stavu duchovnímu. Spolek sv. Františka. Rozvaděná manželstva. Duch zbožnosti v rodinách. Bohoslovci.	
18. Ů.	Sv. Marka a Marcellina , muč. (286) — Dar sebezapření. Velepastyřové naši. Vítězství církve sv. Bohulibé podniky. Živé a † přibuzenstvo. Sirotci.	
19. St.	Sv. Julián z Falkon. , p. (1340). — Úcta nejsv. Svátosti olt. Zamezení veřejných pohoršení. Jednoty panen. Vytrvalost v dobrém. Horlivost křest.	
20. Č.	Sv. Florentiny , p. — Dar čistoty srdce. Sesílení zásad křestan. Katol. missie v zemích pohan. Obrácení manžela. Ženské řehole a jich ústavy. Dva † kněží.	
21. P.	Sv. Aloise z Gonz. (1591). — Následování tohoto světce. Studující mládež. Vzpružení ducha katol. Řehole ve vlasti naší. Napravení mládeže. † otec.	
22. S.	Sv. Pavlina , bisk. (431). — Za lásku k chudým. Odstranění podvrtných zásad. Za šťastnou hodinu smrti. Kajícníci. Poutní místa. Sirotci. Rodina.	
23. N.	<i>Neděle IV. po sv. Duchu</i> . Sv. Ediltrudy , abat. (679). — Dar modlitby. Rozšíření sv. víry. Řeholní ústavy. Dar pokory. Za obrácení hříšníků. † syn.	

Odpsky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost :	Úmysly :
24. P.	Narození sv. Jana Křitele. — Dar pravé kajenosti. Zachovávání postu. Svěcení nedělí a svátků. Apoštolát slova. Dobrodinci katolických misii.	
25. Ů.	Sv. Viléma, opata (1142). — Za lásku k řeholí. Odstranění lhostejnosti ve víře. Představení řeholí. Obrácení jisté rodiny. Za těžce nemocné.	
26. St.	Sv. Jana a Pavla, muč. (362). — Za svornost. Za zanedbavatele služeb Božích. Urovnání poměrů v naší vlasti. Spolek sv. dětství. Umírající.	
27. Č.	Sv. Ladislava, kr. (1095). — Císař a král náš. Pokoj a mír v zemích našich. Pokoření nepřátel církve. † otec a dcera. Řeholný dům. † syn.	
28. P.	Sv. Lva II., pap. (683). — Sv. Otec Lev XIII. Zachování postů cíkevních. Čekatelé stavu duchovního. Úcta Rodičky Boží. Vítězství sv. církve.	
29. S.	Sv. Petra a Pavla, apošt. P. (67). — Za věrnost a oddanost k církvi katolické. Zachovávání církevních příkázání. Více farností. † rodiče.	
30. N.	Neděle V. po sv. Duchu. Sv. Pavla, ap. památka. — Milost obrácení. Dar opatrnosti a snášenlivosti. Apoštolát slova. † údové katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Sv. Gertruda tázala se ve svém vidění sv. Jana, miláčka Páně, proč že nenapsal ničeho o pokladu milosti a lásky, jež objevil při poslední večeři v Srdci Pána Ježíše a dostala odpověď, že zjevení toto ponecháno bylo na poslední věky lidu křesťanskému, až bude lhostejností úplně zmalátněn. Snad jest to již doba naše. Či kdy byla větší nerozhdnost u víře, větší lhostejnost a nedbalost ve věcech Božích jako jest nyní? Kdy byla tak zřejmá nenávisť k Bohu a sv. církvi jako nyní, podněcována jsouc ještě více zednáři? Duch dobrý mizí z rodin, ze společností, ze srdcí jednotlivců a zanechává místo volné duchu pekelnému, jenž zahnizdiv se rozpíná moc svou víc a více. Prosme tedy Pána, aby království svých milostí rozšířil a upevnil, království pak ďáblu a hříchu zkazil. Nejsv. Srdce Ježíšovo vládniž srdci našimi a celým světem!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dice. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření království nejsv. Srdce Tvého, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učňi, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné, Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Nejsvětější Srdce Páně, panuj v nás i víkol nás!

Úmysl v červenci: Duch křesťanské poddanosti.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 8.

*Jak sladko jest býti u Ježíše ukřižovaného! Na něm chci tři stánky zbudovati; jeden v Kristových rukou, druhý v jeho nohou a třetí v otevřeném boku jeho; tam chci odpočinout, čísti a mluvíti.
(Sv. Bonaventura.)*

K nejsvětější tváři Páně.

Ó tváři Páně, plná vnad,
buď navždy požehnána!
ach, jak mám sličnou tebe zvat?
jak hrozně's rozedrána!

A vy, vy oči krásné,
v nichž světlo nebes září;
v nich plamen lásky nehasne —
zlost lidská všecko maří.

A ty, ó čelo, moudra trůn,
jak ty jsi zohaveno!
ty rány tvé, toť od korun —
to-liž tvé lásky věno?

A líce vy, kde váš je květ?
aj, zvadl, sprehl k zemi.
A ústa svatá — neslyšet —
jež srdci zněla všemi.

Ó hlavo svatá, ztrýzněná,
kde sličnost, krása tvoje?
to-liž tvá za vše odměna?
ty kruté k smrti boje?

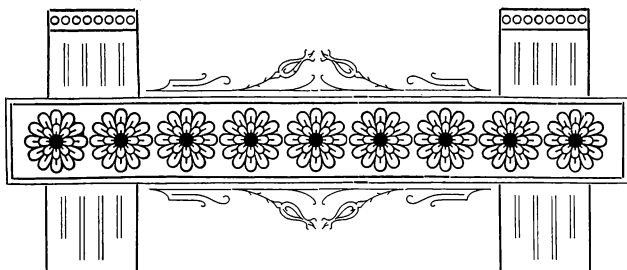
Ach, my to, kteří v krásu líc
jsme hnus a šered' plili,
že nezřít tvoji něhy víc,
až nebe z toho kvílí.

Ach, odvrát se již líce tvé
od našich mdlob a hříchů;
k nám oko obrať milostné
a pokoř naši pýchu.

A před tebou až budem' stát,
splyň na nás, lásky zdroji;
dej láskou k tobě v srdci plát,
ta nechť nás s tehou spojí.

B. HARTL.

Jak etili staří křesťané Pannu Marii.

Ke dni 15. srpna.

uřivý boj proti svaté církvi katolické začíná na všech stranách. Kamkoli se obrátíme, všude vidíme četné a mocné nepřátele víry naší, kteří mermomocí lid katolický o viru připraviti a v blud uvéstí usilují. Můžeme říci, že není v Evropě země, kde by nebylo boje proti katol. církvi; byť ne všude byl boj tento zjevný, potají vede se všude. Tak vidíme, kterak v krásné Francii, nejvěrnější to dceři církve katolické, se spojuje židovstvo se zednáři a zjevný vede boj proti církevním řádům, těmto sloupům církve naší; dobře totiž vědí nepřatelé naši, že povalí-li řehole a zničí kláštery, že tím citelnou ránu zasadí církvi samé. Vždyť jsou církevní řádové vydatnou podporou svaté církve, zejména ve výchově mládeže naší; budou-li odstraněny, bude mládež vydána beznáboženské výchově na pospasy, a tím zajisté utrpí církev těžkou ztrátu. Vidíme boj ten i v katolickém Španělsku, Portugalsku, v Itálii, ba i v našem katolickém Rakousku hýbají se nepřatelé všeho katolického a veřejně tupí církev naši, drzou rukou sahají na naše svaté svátosti, na naše světce a světice, na naši víru, naše kněžstvo, aby tak lid od víry a církve odloučili. Boj nevede se

krvavě, neboť tu zkušenost mají již nepřatelé naši, že s násilím a krvavým pronásledováním by málo pořídili; proto se vede boj více lstivě, lži, podvodem, hanou na vše katolické kydanou s největšími pomluvami. A tu jest jim jedna věc v cestě; je to hluboko zakotvená láska a úcta věřících k Rodičce Boží, Marii Panně. Dobře vědí nepřatelé naši, že dokud lid náš Marii Pannu ctí a k ní se utíká, že dotud víry své se nevzdá; jestliť Matka Páně nejlepší ochránkyně a strážkyně víry Synáčka svého u lidu katolického. A proto obrací se zloba nepřátel na Matku Páně, proto hledí ji co možná nejvíce zlehčiti, s hlavy její tu krásnou, záfnou korunu slávy, kterou korunoval ji sám božský Syn její, strhnouti. A tu bývá jejich koníčkem výtka, kterou nám katolíkům přechosto činívají, že jsme modláři, poněvadž ctíme tak významně Pannu Marii, že ona toho nezasluluje, že úcta tato není vpravdě křesťanská, neboť prý první křesťané o ní ničeho nevěděli. Tím hledí v srdci našem vzbuditi pochybnost, jež bývá počátkem nevěry. Avšak lež má krátké nohy. I toto tvrzení nepřátel jest vylhané, neboť můžeme jim uvéstí doklad nad jiné jasný a zřejmý, kterak staří křesťané, a sice ti, kteří pro viru svou krutě byli pro-

Nanebevzetí Panny Marie.

následování, Matku Páně již tehdy ctili, a že tedy úcta Mariánská tak je stará jako křesťanství samo. Důkaz tento jeví se nám v katakombách, v nichž se za dob pronásledování — v prvních třech stoletích — celý život křesťanský soustřeďoval. O tom chceme tedy pojednat.

Ovšem nejevila se na počátku církve křesťanské úcta Mariánská již hned v tom rozsahu a v tom rozkvětu, jak ji za dob našich sledujeme. Nebylo tehdy ještě ani tolik chrámů k účtě její postavených ani tolik krásných svátků a slavností, které zbožná mysl později zavedla, aby tak každý důležitější zjev v životě jejím hodně oslaven a uctěn byl. Vždyť tehdy byla církev svatá teprve v počátcích svých, měla se teprve vyvinovati a také byla ještě svírána pouty pohanství a židovstva, tak že se do podzemních katakomb utéci musila. Církev je živé ústrojí, které se dle času a potřeb vyvíjí. Obsah víry a jejího učení byl sice již od apoštolů dokonáný, ale způsob, kterak tuto víru objasňovati, proti bludům a nepřátelům obhajovati, způsob tento se měnil a vyvíjel dle potřeb se naskytujících. Tak jako v pupenci vinné révy jest již list i plod, totiž hrozen v celosti své a jen později vlivem světla, tepla a vláhy se vyvíjí, roste a uzrává, tak i církev svatá obdržela učení víry Kristovy v celku, ale vyvíjela je, obhajovala je a tak ku zralosti přiváděla vším možným způsobem na spásu lidstva. Tak i úcta Mariánská dána je církvi hned na počátku jakožto krásný odkaz Kristův. Bůh sám uctil ji způsobem, jakým neuctil nikoho jiného z lidí. K ní poslal archanděla s krásným poselstvím, ji pozdravuje slovy: «Milosti plná, Pán s Tebou, požehnaná mezi ženami.» — Z Marie Panny vzal Syn Boží svou požehnanou lidskou přirozenost a učinil ji takto matkou svou, Matkou Boží. Apoštolé viděli na vlastní oči, kterak božský

Mistr Matku svou ctil a miloval, slyšeli poslední slovo jeho, kterým na kříži ji v ochranu Janovi doporučoval, a od Mistra učili se učením. Spěchávali často apoštolé i věřící křesťané do Efesu, kde v tichosti u sv. Jana žila Matka Páně, aby ji uzřeli, ji pozdravili, ji poklonu složili jakožto Matce božského Pána svého, u ní se potěšili a posílili k další práci na vinici Páně.

Ovšem starali se svatí apoštolé v první řadě o víru Ježíše Krista, Mistra svého; k tomu pracovali, aby tato víra pronikla všecy, naplnila všecy, oblažila všecy, neboť to je «život věčný, aby lidé poznali Boha a Toho, jenž poslal Ježíše Krista.» Všecko ostatní musilo ustoupiti, Ježíš Kristus jakožto Syn Boží musil za Pána uznán býti. Víra v ukřižovaného Bohočlověka, která byla židům pohoršením, pohanům pak bláznovstvím, musila vlita býti v srdce lidská, aby srdce lidská od hříchu se odvrátila, ctnost si zamilovala a tak skrze Krista Pána spásy došla. Proto také praví dobře sv. Pavel, že nekáže a nezná nic jiného nežli «Krista, a to ukřižovaného». Jakmile však Spasitel náš v celé své velebnosti a božské moci poznán byl a srdce lidská si vydobyl, obraceli křesťané zraky své i k Tě, která mu na tomto světě nejbliže stála, k Marii Panně jakožto požehnané Matce jeho. A čím více byl Kristus Ježíš poznáván, čím více víra jeho v srdce lidstva hluboké zapouštěla kořeny, tím více rostla i láska a úcta učeníků Kristových k Matce Marii. Vždyť se nedá Marie Panna jakožto Matka od Syna odloučiti. Proto s velikou úctou mluví o Panně Marii svatí Otcové apoštolští, kteří byli bezprostředními učeníky apoštolův, a z úst jejich i chválu Marie Panny slyšali. Tak píše svatý biskup antiochenský Ignác (mučeník roku 107. po Kristu) ve svém listě k Efeským: «Kde jest pravý křesťan, který naši

svatou víru miluje a jí si váží, aby slyše o ní (totiž Marii Panně) neptál si ji viděti a ji pozdraviti, když uznána byla nositi pod srdcem pravého Boha! A o něco později píše jiný sv. Otec, Justin, v listech svých o Marii Panně, kde ji chválí jakožto »druhou Evu«, která poslušností svou postavila se naproti první Evě neposlušné, a pozdravuje ji jakožto »Pannu podivuhodnou, nevěstu Ducha svatého« atd. Podobně vyslovuje se i svatý biskup Irenej. A co tito svatí mužové psali, to věřila, to cítila celá tehdejší církev křesťanská.

Úctu starobylé církve křesťanské k Marii, Matce Páně, dokazují zřejmě katakomby římské, tyto tiché podzemní kobky, kde staří křesťané své svaté mučeníky s úctou pochovávali a kde také v dobách pronásledování se k službám Božím shromažďovali. Co tehdy křesťané věřili, to také po stěnách těchto podzemních kaplí a chrámův obrazy znázorňovali. Jsou to ovšem většinou obrazy neumělé, ale s dětinou láskou provedené, a proto tím více jímají mysl. Všude setkáváme se zde se vznešenou osobou Spasitele světa; brzy jest vyobrazen jako dobrý pastýř, který zbloudilou, ale zase nalezenou ovečku na bedrách svých nese, brzy jeví se v osobě Orfea, který čarovnými zvuky lyry své krotí zvířata a je k sobě vábí; jinde zase vidíme téhož Spasitele jakožto beránka Božího, který za hříchy světa život svůj dává. Vedle obrazův a podobností Kristových jeví se nám zde i obrazné vypoodobnění Matky jeho Marie Panny. A obrazův Marianských v katakombách jest hojný počet, což zajisté poukazuje na čilou a hlubokou úctu a lásku křesťanů k Rodičce Boží.

Na všech starobylých obrazech Marianských shledáváme však zobrazenou jednu myšlenku, a to jest ona, která nám při jméně Maria samovolně napadá:

Maria jest Matka Boží. Toť je také největší významání Mariino, největší její ozdoba, toť její vlastnost, která nikde sobě rovně nemá a která ji tak vysoko nade všechny lidi povznáší. Mateřství Boží jest prvním a největším milostným darem Bohem Marii Panně daným; ono je základem a kořenem všech ostatních milostí. Neboť ať ctíme Marii v jejím neposkvrněném početí nebo v přetistém panenství, ať ji velebíme jakožto Královnu andělův a svatých, ať ji vyzýváme jako naši přímlyvkyni, ať ji milujeme jako naši Matku, všechny tyto přednosti Marie Panny mají původ a základ svůj v důstojnosti její jako Matky Boží. O této důstojnosti její mluví svatá evangelia, ji vyznává svatá církev slovem Bohorodička, Matka Boží atd. Pojmenování toto nalézáme ve všech řádech bohoslužebných, kdekoliv o Marii Panně je řeč. Jméno »Bohorodička« vyskytuje se již v druhém století. Proto hleděli prvotní křesťané toto nejužší spojení Marie Panny s Ježíšem Kristem jako Matky se Synem znázorniti obrazy, na nichž vidíme Marii Pannu s dítětem.

Obrazy tyto lze rozdělití ve dvě třídy. Do první patří obrazy, kde svatí tři Králové se klaní božskému dítěti na klíně Mariině; obrazův takových jest v katakombách asi dvacet. Maria Matka sedí obyčejně po pravé straně na obraze na trůně, oděna jsouc řásnatou římskou dalmatikou, majíc dvě purpurové stužky kolem hrdla splývající. Jemný závoj pokrývá hlavu. Na klíně drží božské dítě. Z protější strany přicházejí tři mudrcové a obětují božskému dítěti známé dary. Proč asi staří křesťané tak rádi znázorňovali klanění se mudrcův od východu božskému dítěti, není těžko uhadnouti. Platili tito svatí mužové za zástupce pohanstva a zázračné jejich uvedení k Ježíši Kristu znamenalo obrácení pohanů ke Spasiteli. Staří křesťané však

byli většinou obránci z pohanstva, proto ctili tolik své první zástupce a viděli v Marii i Matku svou, které děkovati měli svého Spasitele a svou spásu. Ke druhé řadě obrazů Mariánských patří ony obrazy, na nichž přichází Panna Maria s dítětem sama; na obrazech těchto jest mateřství Boží základní a vůdčí myšlenkou. Vždycky vidíme Marii Pannu sedící na trůně, čímž se má ukázati vznešená její důstojnost. Ježíška drží buď na rukou nebo na klíně, a aby nebylo ani nejmenší pochybnosti, že je to

Matka Marie s Ježíšem, jest u obrazu připojen zkratek jména Ježíšova. Obrazy tyto, jichž jest hojný počet, pocházejí ze třetího století před

Kristem, tedy z dob tuhého pronásledování křesťanů. Obzvláště jednoho z obrazů těchto si musíme více povšimnouti. Je to obraz tak zvaný »Královna prorokův« a nalézá se v hrobní kapli sv. Priscilly. Maria sedí na trůně oděna jsouc bílým rouchem. Průhledný závoj zakrývá hlavu a splývá po bedrách dolů. Obličej Panny jeví vážný výraz; na rukou jejích spočívá božské dítě Ježíš. Po levici její stojí mladík oděný pláštěm, v levé ruce drží knihu, pravou pak ukazujena hvězdu, která na obloze nad dítětem září. V muži tomto znázorněn jest prorok Isaiáš, nazvaný také evangelistou starozákonním, poněvadž již v duchu viděl Matku s božským dítětem, Vykupitelem světa, a prorokoval: »Ejhle, Panna počne a porodí Syna a nazve jméno jeho Emmanuel, t. j. Bůh s námi.« (Is. 7, 14.) A na hvězdu ukazuje, neboť předpovídal »velké světlo, které vzejíti mělo těm, kteří v temnostech smrti seděli, a osvititi ty, kteří ve tmách chodili.« (Is. 9, 2.)

Obraz tento jeví velikou uměleckou dovednost a proto má slavný badatel katakomb de Rossi za to, že bezpochyby

obraz tento ještě za apoštolů malován byl. S určitostí ale říci možno, že pochází ze druhého století a je tedy nejstarším obrazem Mariánským. Ovšem není obraz tento věrnou podobou obličeje Marie Panny, nýbrž jen obrazem jejím jakožto Matky Boží. O pravé podobě Panny Marie nevíme nic jistého. To však nám nevádí; víme, že byla duše nejčistší, přesvatá, že byla nejvznešenější mezi lidmi jakožto Matka Boží. Proto za to míti můžeme, že krása duše její ohrážela se také v její tváři jako v zrcadle, vždyť svatost duše tak často ráda pronikává ve tváři i u lidí jiných.

Ještě je v katakombách více obrazů Mariánských, kde Maria buď sama nebo s apoštoly Petrem a Pavlem vyobrazena jest, a to po způsobu starodávném s rukama rozpjatýma, jako posud činí kněz u oltáře. Obrazy tyto zovou se »Orante«, t. j. »modlící se«. Připsané jméno »Maria« naznačuje, kdo zde míněn jest. Tu si znázornili staří křesťané Matku Boží v její vlastnosti jako orodovnici u Boha. Maria Panna prosí za nás u trůnu Božího, a přímluva její má proto u Boha tak velikou moc, že jest Matkou Boží. Pojmenování orodovnice (advocata) jest v církvi prastaré; již ve druhém století jmenuje svatý Irenej Marii Pannu »Orodovnicí naší«.

Z toho tedy ze všeho vidno, že církev již na počátku věřila, že Marie jest panenskou Matkou Boží a že proto jest i naší milostivou a mocnou orodovnicí a prostřednicí u Boha. Proto také když se roku 451. v Efesu shromáždění biskupové vyjádřili proti kacířům, že Marie Panna má býti nazývána a ctěna Matkou Boží a ne, jak kacíři chtěli, jen Matkou Kristovou, nezavedli nic nového, nýbrž potvrdili a objasnili jen to, co církev pravá již od počátku držela. A jásot lidu, který u slavném průvodu s pochodněmi biskupy z chrámu do jejich

příbytků provázal, nebyl také jen okamžitým výbuchem, nýbrž přirozeným následkem lásky a úcty k Matce Boží dávno chované. A jestliže během století věnec slávy Mariánské se víc a více zvětšoval a neposkvřená Matka Páně za našich dob tak význačné místo v církvi naší zaujímá, není to zase nic nového, nýbrž jen přirozený vývin toho, k čemu již za prastarých dob základ položen byl.

A proto máme my katolíci to veliké potěšení a útěchu, že se v úctě a lásce k Panně Marii jakožto Matce Pána Ježíše, Syna Božího, a naší orodovnici srovnáváme s apoštoly a prvními křesťany a že to věříme, cítíme, milujeme a ctíme, co onino první hrdinové víry naší věřili, cítili, milovali a ctili. Úcta naše a láska k Matce Boží je tedy čistě křesťanská, a proto se jí povždy držíme.

Právě dnešního dne, o svátku Nanebevzetí Panny Marie, ukazuje nám svatá církev Marii Pannu jako oslavenou Matku Boží. S tělem i duší pojal ji vděčný Syn její do nebeské své říše a učinil ji Královnou andělův a všech svatých na nebi a Královnou věřících svých na zemi. Proto s úctou velikou pohlížejí katolíci křesťané k oslavené Matce Páně jako k své Paní a Vládkyni a nedopustí, aby tato vznešená jejich Královna nevěrci a nepřáteli tupena a haněna byla; nechceme zůstatí pozadu za bratry svými

v dobách starých v úctě Mariánské, nýbrž hotovi jsme i život svůj položití za její čest a slávu. Proto pryč s každou knihou, pryč s novinami, kde se Matka Páně haní; nechť neposkvrní taková nečistota naše příbytky! Proto kdekoli slyšíme Matku Páně haněti, nemlčme, nýbrž se rozhodně na čest její ozvěme, a nepomůže-li to, takovým lidem a společností raději se vyhněme! Úctu Matky Páně Marie Panny zničití, to je heslem našich nepřátel; úctu Marie Panny zvýšiti budiž naším heslem, jemuž věrní zůstaňme! S touto úctou povinnou naší Královně spojme i dětinnou lásku a důvěru k naší Matce. To je právě veliká přednost Matky Boží, že je pravou vládkyní. ale i také laskavou Matkou nás všech. Ona neopustí nikoho, kdo ji ctí a v ni doufá, neopustí ho v životě, v trápení, v nebezpečích, neopustí ho v hodině smrti. Ó kterak důvěřovali naši zbožní předkové Matce Boží! Toho důkazem jest krásná modlitba: „Pod ochranu Tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko“ atd. Tuto modlitbu modleme se často s důvěrou a láskou, a naplní se i na nás slova sv. Bernarda, jenž ze zkušenosti pravil, „že nebylo slyšáno, aby Maria někoho opustila, jenž se k ní byl utíkal.“ Proto nechť panuje Maria, Matka Boží, v srdcích našich jako Královna, nechť žije v lásce naší jako Matka!

BOH. HENDL.

Píseň k Panně Marii.

Zdráv buď, svatý zdroji náš,
jenžto milost rozléváš,
Maria, ó těcho křesťan,
přijmi pozdrav náš!

Slavíme Tě v každý čas,
slaví srdce, slaví hlas,
velebíme Tvoji lásku,
krásu a Tvůj jas.

My jsme děti, Ty jsi Mát,
k Tobě věrně budem' stát,
do srdce si nás jen zapiš,
nedej vymazat!

Posud byla's jedinou
radosti nám příčinou,
kéž Tvá útěcha a láska
nikdy neminou!

Posud není památky,
že by Syn Tvůj přesladký
nebyl laskavě vyslyšel
prosby své Matky.

Nebezpečí hrozí-li,
když jsme dráhu skončili,
Tvojím jménem vysvobod nás
Syn Tvůj rozmilý!

Stráší-li nás těžký hřích,
pod ochranu rukou svých
vezmi nás, Tys útočiště
hříšných, zoufalých!

V zármutku kdo k Tobě lkal,
rady Tvé se dočecal,
zraďoval se, kdo se, Matko,
Tobě odevzdal.

Bychom došli k výšinám,
zápasíme proti tmám,
a Ty, Matko, v pokušení
síly dáváš nám!

Všechno s námi zápolí
v slzavém tom údolí,
chraň nás, Mátí, ať Tvé děti
k zlému nesvolí!

Až duch tělu „S Bohem!“ dá,
ret Tvé jméno zašeptá,
ó pak rychle, Matko, vezmi
nás pod křídla svá.

Až boj bude dokonán,
do nebeských veď nás bran,
zaveď nás, kde bydlí v slávě
Syn Tvůj, Kristus Pán!

z němčiny přeložil K. D. L.

Svěcení zelin na Nanebevzetí Panny Marie.

Napsal JAROLÍM STANISLAV PAVLÍK.

Když se byl Adam hříchu do-
pustil, byl nejen on trestem
stížen, nýbrž i země, kterouž
byl vzdělával. Ježto země
učiněna byla k vůli člověku,
musila i jeho osud sdíleti.

Plod země to byl, jenž se stal
Adamovi nástrojem hříchu; proto i plo-
diny zemské stihla kletba Boží. „Ze jsi
uposlechl hlasu ženy své“, řekl Bůh
k Adamovi, „a jedl jsi se stromu, s kte-
réhož jsem přikázal tobě, abys nejedl,

zlořečená bude země v dile tvém; v pra-
cích budeš jisti z ní po všechny dny ži-
vota svého. Trní a hloží tobě ploditi
bude, a budeš jisti plodinu země.“

V milosrdenství svém nezavrhl Bůh
padlého Adama, nýbrž slibil mu vy-
koupení. Syn Boží vzal na sebe úlohu
vykoupení; svou smrtí na kříži zbavil
člověka zlořečení. Než nejenom rozumný
člověk měl býti zbaven kletby Boží, nýbrž
i nerozumná příroda. I příroda a vše,
co obsahuje, měla se radovati nad vy-

koupením. »Hory israelské«, prorokovali proroci, »rozviňte ratolesti své a kvette a plody neste; blízko jest den Páně! V onen den oplývati budou hory středí, a s pahrbků téci bude mléko a med. Bůh s Libanu přijde a Svatý s hory stinné a husté. Radovati se bude pustina a bezcestí, a plesati bude poušť a kvěsti bude jako lilium; pučíc, pučeti bude a jásati, radujíc se a chválíc. Sláva Libanonu jest jí dána, ozdoba Karmelu a Šaron.«

Jako však užtky vykoupení se teprve přivlastňují oběti mše svaté, svatými svátostmi i svátostninami, tak i přírodě se přivlastňují svěcením a žehnáním. Voda se svěťí, oheň se svěťí, pokrmý a přemnohé jiné věci se svěťí. Tak i plodiny zemské se svěťí a žehnají: při prosebných průvodech, při průvodě Božitélovém i při jiných příležitostech. Na svátek Nanebevzetí Panny Marie svěťí se zeliny a vůbec i jiné plodiny podle úmyslu církve. Proč právě v ten den? Jednak proto, že jest již čas žni a církev chce, aby prvotiny úrod byly požehnány, jakž to bylo již u židů zvykem, jednak proto, že Panna Maria v Písmě svatém k různým plodinám se přirovnává.

»Když vejdete do země«, přikázal Bůh lidu israelskému, »kterouž já dám vám, a žiti budete obilí, přinesete snopy s klasy, prvotiny žni vaší, ke knězi, kterýž pozdvihne snopek před Hospodinem, aby příjemné bylo za vás, a posvěť ho.« Tak čteme v knize Leviticus. A v knize Deuteronomium přikaz ten obnoven: »Když vejdeš do země, kterouž Hospodin, Bůh tvůj, dá tobě, abys jí vládl, a obdržíš ji a bydliti budeš v ní, vezmeš ze všech úrod svých prvotiny a vložíš do koše a půjdeš na místo, kteréž by Hospodin, Bůh tvůj, vyvolil, aby tam vzýváno bylo jméno jeho. I přistoupíš ke knězi, kterýž bude v těch dnech, a diš k němu: Vyznávám dnes před Ho-

spodinem, Bohem tvým, že jsem vešel do země, kterouž s přísahou zaslíbil otcům našim, že ji dá nám... A protože nyní obětují prvotiny úrod země, kterouž Hospodin dal mi. A vezma kněz koš z ruky tvé, postaví ho před oltářem Hospodina, Boha svého.« — Když tedy židé obětovali prvotiny úrod zemských Hospodinu, odevzdavše je knězi, jenž je posvětil: zdaliž není slušno, abychom i my prvotiny plodin zasvětili Hospodinu? Blahoslavená Panna Maria již vešla do nebe, naša země zaslíbená, a vhodně tedy v den jejího Nanebevzetí úrody zemské se zasvěcují, mezi nimiž jsou dvě plodiny, jež jsou vpravdě plodinami nebeskými, žito a vno, proměněné v tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista.

Panna Maria se připodobňuje v Písmě svatém květům a plodinám zemským pro ctnosti své a sílu svou, jež plodiny ty zobrazují. Tak čteme v dnešním čtení: »Vyvýšena jsem jako cedr na Libanu, a jako cypřiš na hoře Sion. Jako palma v Kades vyvýšena jsem, a jako štěp růže v Jerichu. Jako oliva spanilá na polích a jako javor vyvýšena jsem podle vody na cestách. Jako skořice a balsám vonný vydala jsem vůni, jako myrrha libezná vydala jsem libeznost vůně, a jako storax a galban a gutta«, di moudrý Sirach dále, »a jako liban nenafatý, napustila jsem parou přibýtek svůj a jako balsám nemíšený vůně má. Já jako terebiat rozložila jsem ratolesti cti a milosti. Já jako vinný kmen vypučila jsem libost vůně, a květ můj přináší ovoce cti a poctivosti.« Zdaliž tedy není příhodno světití vonné a léčivé zeliny, jež jsou obrazem vůně ctností Mariiných a léčivé její moci, kterouž již nesčetnékráte ukázala a dosud ukazuje na poutních místech a zvláště v Lúrdtech?

Církev světic zeliny a plodiny země, vzdává, jak z níže uvedených modliteb zřejmo, Bohu díky za požehnání úrod.

V prosebné dny církev o toto pozhennání prosila. Patří se zajisté nejen Boha o zdar práce naší prositi, nýbrž i za zdar díky vzdávati. Mnozí křesťané modlí se sice o to a ono, co potřebují; ale když jim to od Boha uděleno, zapominají, kdo jim to dal, jsou nevďěčnými. Od žebračka čekáme »Zaplať Pán Bůh«, když něco od nás dostane, a Bohu bychom neměli děkovati? Již ve Starém Zákoně napomínal Bůh Israelity, aby nezapomínali za pozhennání Boží děkovati. Čtemeť zajisté v páté knize Mojšiově: »Hospodin, Bůh tvůj, uvede tebe do země dobré, do země potokův a vod a studnic, do země obilí, ječmene a vinic, v nížto fíky a jablka granátová a olivy rostou, do země oleje a medu, kdežto beze všeho nedostatku jísti budeš chléb svůj a všech věcí hojnosti požívati budeš, abys, když bys jedl a nasycen byl, dobrořečil Hospodinu, Bohu svému... Budiž pilen a vystříhej se, abys někdy nezapomenul na Hospodina, Boha svého, a nezanedbával přikázání jeho a soudův a posvátných obyčejů...« Na znamení radosti a dobrořečení za pozhennání Boží světi se plodiny v barvě blé.

Církev prosí v obřadech dnešního svěcení, aby zeliny posvěcené byly výborným lékem a prostředkem jak proti nemocem a pohromám tělesným, tak i proti nemocem a nákazám, jež pocházejí od ďábla. Zeliny mají sice již samy v sobě silu léčivou, již je Pán Bůh obdařil; svěcením nabývají i síly nadpřirozené, tak že tím lépe a jistěji mohou působiti a zdárný vliv míti nejen na tělo, nýbrž i na duši. Ovoce zemské uvádí nám také na paměť ovoce dobrých skutků, jež máme nésti, abychom s Pannou Marií na nebe byli vzati; neboť jinak strom prázdný ovoce bude vyřít a do ohně uvržen.

Obřad svěcení zelin začíná veršem:

Ž. Pomoc naše ve jménu Páně.
Ř. Kterýž učinil nebe i zemi.

Následuje žalm 64. »Te decet«.

Tobě přísluší chvála, Bože, na Sionu, — a Tobě se splní slib v Jerusalemě.

Vyslyš modlitbu mou: — k Tobě všeliké tělo přijde.

Slova zlostníků zmocnila se nad námi, — avšak nad hříchy našimi Ty se slituješ.

Blahoslavený, kohož jsi vyvolil a přijal: — bydletí bude v síních Tvých.

Naplnění budeme všim dobrým domu Tvého: — svatýť jest chrám Tvůj, divný v spravedlnosti.

Vyslyš nás, Bože, Spasiteli náš, — naděje všech končin země i na moři daleko.

Kterýž zakládáš hory mocí svou, přepásán mocností, — kterýž houříš hlubokost moře, zvuk vlnobití jeho.

Lekati se budou národové a báti se budou ti, již přebývají v končinách, znamení Tvých: — obyvatelé východu a západu potěšíš.

Navštívil jsi zemi a opojil's ji, — hojně obohatil's ji.

Řeka Boží naplněna jest vodami, připravil jsi pokrm jejich, — neboť tak je země spravována.

Potoky její napoj. rozmnož plody její, — v krápěch deště jeho veseliti se bude a ploditi.

Žehnáš běhu ročnímu dobrotou svou, — a pole Tvá naplněna budou hojností.

Tučné budou pastviny na poušti, — a pahrbkové plesáním přepásání budou.

Oděni jsou berani a ovce, a údolí rozhojná se obilím: — všecko jása a zpívá.

Sláva Otci.

Následuje několik veršův a odpovědek:

Ž. Hospodin uštědřil dobroty.

Ř. A země naše vydá plod svůj.

Ž. Svlažuješ hory s výšin svých.

Ř. Ovocem skutků Tvých nasycena bude země.

Ž. Vyvádíš trávu dobytku.

Ř. A zelinu k službě lidem.

Ž. Abys vyvedl chléb ze země.

Ř. A víno aby obveselovalo srdce člověka.

Ž. Aby vyjasnila se tvář jeho olejem.

Ř. A chléb srdce člověka posilnil.

Ž. Vyslal slovo své, a uzdravil je.

Ř. A vytrhl je ze všech zahynutí jejich.

Ž. Pane, vyslyš modlitbu mou.

Ř. A volání mé k Tobě přijď.

W. Pán s vámi.
B. I s duchem Tvým.

Následují tři modlitby:

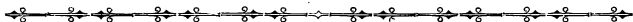
1. Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi nebe, zemi, moře a všechno viditelné i neviditelné slovem svým z ničeho stvořil, a jenž jsi nařídil, aby země zplodila zeliny a stromy k užítu lidem, a aby každá bylina podle semene svého sama v sobě ovoce nesla, jenž jsi ze své nevýslovné dobroty dovolil, aby zeliny nejenom živočichům k potravě, nýbrž i churavým tělům k vyléčení sloužily: Tebe pokornou myslí a ústy vzýváme, abys tyto různorodé byliny a plodiny smilováním svým i požehnal a nadpřirozenou od Tebe vycházející sílu i milost nového požehnání do nich vлил, aby, když by jich ve jménu Tvém pro lidi a dobytek bylo použito, staly se ochranou proti všelikým nemocem a protivenstvím. Skrze Pána našeho atd.

2. Bože, jenž jsi skrze Mojžiše, služebníka svého, synům israelským nařídil, aby snopy nových plodin zanesli knězi k požehnání a vzali s sebou ovoce stromu nejpěknějšího a veselili se před Tebou Hospodinem, Bohem svým: buď milostiv prosbám našim a vylej hojnost svého požehnání na nás a na snopy nových

plodin, nových zelin a na snůšku ovoce, jež s dikůvzdáním před Tebe klademe a ve jménu Tvém v tuto slavnost žetňneme, a uděl, aby plodiny ty lidem i dobytku všelikému byly lékem proti nemocem, nákazám, vředům, škodlivému vlivu, proti jedu hadimu i jiných jedovatých živočichů, proti pokousání od divých zvířat a všelikému jinému jedu, a aby ochranu skýtalý proti ďábelskému mámení, lsti a úkladům, kdežkoliv by z nich něco položeno nebo nošeno nebo uschováno bylo: tak abychom se snopy dobrých skutků, pro zásluhy blahoslavené Marie Panny, jejíhož Nanebevzetí svátek slavíme, tam, kde ona byla vzata, přijati býti zasloužili. Skrze Pána našeho atd.

3. Bože, jenž jsi prut Jesse, Rodičku Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, dnešního dne proto na nebe vzal, abys na její přímlovu a ochranu plod života jejího, téhož Syna svého, smrtelnosti naší uštědřil, Tebe pokorně prosíme, abychom silou téhož Syna Tvého a slavnou ochranou Rodičky jeho a záštitou těchto plodin zemských skrze blahočasné na blaho věčné připraveni byli. Skrze téhož Pána našeho atd.

Na konec se zeliny pokropí svěcenou vodou a okouří kadidlem.

Věřím v Boha.

(Část další.)

Obklopen jsa svými věrnými učeniky, kteří ho nyní i v srdci chovali, sedí Pán náš u poslední večeře. Oči jeho s láskou spočívají na mužích těchto, kterým chce světit úřad svých zástupců, ale oči tyto zalévají se slzami, neboť vědí již napřed, jaký bol mu připraví slabosti a bázlivosti svou. Proto praví hlasem se chvějícím: »Jeden z vás mne zradí.« Jako když z jasného nebe hrom zahučí, tak ulekli se apoštolé slov těchto. I Jidáš, jenž dobře věděl, na koho Pán Ježíš mluví, zachvěl se v srdci svém. »Jeden z vás mne zradí.« Kterak mohli apoštolé, kteří přece Mistra svého tolik milovali, pochopiti smysl slov těchto? A přece pochybovati o nich nesměli, vždyť

vyřkl je Pán, o jehož pravdomluvnosti dosti již přesvědčení byli. A proto jeden přes druhého ustrašen se táže: »Jsem to já, Mistře?« I zrádce sám, aby snad mlčením nezbudil podezření a sám sebe neprozradil, těžce ze sebe vypravil slova: »Jsem to já, Mistře?« — »Tys pravil«, odpovídá mu Pán a ještě jednou laskavě naň pohlíží, a pohled tento mu praví: »Ejhle, Syn člověka jde, jakož o něm psáno jest, ale běda tomu, jenž ho zradí; lépe by mu bylo, kdyby se byl ani nenarodil.« A Jidáš? Jiného by pohled ten tal do duše, byl by se obrátil a hrozného úmyslu svého se vzdal po těchto slovech Páně; ale Jidáš trvá na svém. Jiný by se byl vrhl k nohám Páně a se slzami prosil za milost a odpuštění; ale Jidáš necítí toho potřebu. Srdce jeho zkamenělo, mysl jeho obírá se jen zoldem, který mu dán za zradu. Ani slova Mistrova, ani laskavý, smutný jeho pohled nepohne jím. Ovšem nevolno jest mu přece v tomto svatém shromáždění a proto pokradmu plíží se ven a spěchá tam, kde již peklo naň čeká — spěchá vykonati hnusný, černý čin zrady. Jaké to podlosti je schopno srdce lidské, když spustí se Boha a přidrží světa! Jidáš jest nám všem výstražným příkladem.

Po skončené večeři vstává Pán a pomodliv se s apoštoly, vychází z města přes potok Cedron k zahradě Getsemanské na hoře Olivetské. Tudy kráčel před drahým časem král David, oplakávaje zradu syna svého Absolona. Tudy kráčí i Král nebes i země, Kristus, oplakávaje zradu milého syna Jidáše. A na této cestě promlouvá Pán k učeníkům svým tak krásně a tak dojemně! Každé slovo svědčí o jeho lásce k nim jakožto Otce k milým dítkám. Ó čtème jen často tuto velekněžskou řeč Spasitele našeho, která je zároveň i modlitbou za nás všechny, a poznáme to něžné, citlivé, milující Srdce Páně. Není možné, aby kdo řeč tuto čta a o ní zbožně přemýšleje, nevzplanul láskou ku Spasiteli a neupevnil víru svou v něho. Nejdříve obrací se Pán k Otci svému a modlí se o své oslavení, věda, že přichází hodina utrpení. I praví: »Otče, přišlať hodina, oslaviž Syna svého, aby Syn Tvůj oslavil Tebe; jakož jsi mu dal moc nade vším tělem, aby všechněm, které jsi dal jemu, dal život věčný.« A nyní praví Spasitel, v čem pravý život náš, život věčný záleží řka: »Tentof jest pak život věčný, aby poznali Tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.« Ejhle, Boha poznati, a to poznati skrze Syna jeho, Ježíše Krista, skrze jeho víru a učení, toť naší úlohou, toť naší povinností, toť přináší nám život věčný.

Dále praví Pán, že svědomitě vykonal úlohu svou na zemi řka: »Jáť jsem Tě oslavil na zemi: dokonal jsem dílo, kteréž jsi mi dal, abych je činil. A nyní oslaviž mne Ty, Otče, u sebe samého slávou, kterou jsem měl u Tebe prve, nežli svět byl. Oznámil jsem jméno Tvé lidem, které jsi mi dal ze světa. Tvojiť byli a mně jsi je dal, a řeč Tvou zachovali.« Jak krásné dává tudy Pán vysvědčení apoštolům svým! Praví o nich, kterak ochotně uvěřili v něho a slova jeho a podrobili se jemu. Proto praví dále: »Nyní poznali, že všechny věci, kteréž jsi mi dal, od Tebe jsou: neboť slova, kteráž jsi mi dal, dal jsem jim; a oni je přijali a poznali právě, že jsem od Tebe vyšel, a uvěřili, žes Ty mne poslal.« A proto prosí za ně Pán, aby vytrvali a úkol na ně vznesený na spásu lidstva svědomitě plnili.« Proto svolává na ně milost a pomoc Boží řka: »Já za ně prosím, ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť Tvoji jsou. A všechny věci mé jsou Tvé a Tvé jsou mé, a já jsem oslavou v nich. A již nejsem na světě, ale oni jsou na světě, a já jdu k Tobě. Otče svatý, zachovej je, kteréž jsi

mi dal ve jménu svém, aby byli jedno jakož i my. Když jsem byl s nimi, já jsem je zachovával ve jménu Tvém. Kteréž jsi mi dal, zachoval jsem: a žádný z nich nezahynul, než syn zatracení, aby se vyplnilo Písmo. Ale nyní jdu k Tobě a toto mluvím na světě, aby měli radost mou vyplněnou v sobě. Dal jsem jim řeč Tvou a svět je měl v nenávisti, neboť nejsou ze světa, jakož ani já nejsem ze světa. Nechce snad Spasitel, aby Bůh vzal apoštoly k sobě ze světa, nýbrž aby posiloval je a pomáhal v boji a v práci a zachovával od zlého. Proto praví: »Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého. Nejsou ze světa, jakož ani já nejsem ze světa. Posvětiž jich v pravdě. Řeč Tvá je pravda. Jakož jsi Ty mne poslal na svět, i já jsem je poslal na svět. A já posvěcuji (obětuji) sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě« (t. j. aby hotovi byli za pravdu život položit). A nyní vzpomíná Spasitel i těch, kteří skrze apoštoly přijmou viru jeho, tedy i nás, a modlí se za nás něžně a láskyplně řka: »Neprosím pak toliko za ně, ale i za ty, kdož skrze slovo jej ch uvěří ve mne: aby všichni jedno byli, jako Ty, Otče, ve mně a já v Tobě, aby i oni v nás jedno byli: aby uvěřil svět, že jsi Ty mne poslal.« Ejhle, jednotu svaté viry žádá náš Spasitel, za tu se modlí, za tu prosí, neboť tato má být odleskem jednoty Boží ve svaté Trojici. A všem, kdož viru jeho zachovají, dává Spasitel slávu svou a odměnu věčnou řka: »A já slávu, kterouž jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jakož i my jsme. Já v nich a Ty ve mně; aby dokonání byli v jedno: a aby poznal svět, že Ty jsi mne poslal a žeš miloval je, jakož i mne jsi miloval. Otče, chci, aby kde jsem já, i oni, které jsi mi dal, se mnou byli: aby viděli slávu mou, kterou jsi mi dal; neboť jsi mne miloval před ustanovením světa. Otče spravedlivý, svět Tebe nepoznal; ale já jsem Tebe poznal, i tito poznali, žeš Ty mne poslal. A známó jsem jim učinil jméno Tvé a známó učiním: aby milování, kterýmž jsi mne miloval, bylo v nich a já v nich.« (Jan 17.)

Jak hluboký, jak krásný smysl chová v sobě tato velekněžská modlitba Páně! Modlí se za své oslavení jakožto člověka, modlí se za apoštoly, kteří v něho uvěřili a za něho bojovati, trpěti a umíratí budou; modlí se i za všechny věrné a pravověrné křesťany, aby setrvali v jednotě víry, v jednotě lásky, a spojení jsouce zde na světě s Kristem, světlem víry a páskou lásky, spojení s ním byli u Boha Otce v království věčném. Rozjímajce o slovech těchto, poznáme cenu víry Kristovy, poznáme péči lásky jeho a zajisté se přičiníme, aby Spasitel před utrpením svým za nás se nadarmo nemodlil. Kéž proniknou slova jeho jako šíp srdce naše a utkví tam, aby na nás vyplnila se slova Páně: »Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim a chci, aby kde já jsem, i oni se mnou byli.«

Po modlitbě této obrací Pán náš zase zřetel svůj k věcem nejbližší přístím. Proto věda, že apoštolé ze strachu a slabosti lidské ho opustí, praví teskně: »Vy všichni se pohoršíte této noci nade mnou, neboť psáno jest: Bíti budou pastýře a rozprchnou se ovce, ale když z mrtvých vstanu, předejdu vás do Galileje.« (Jan 18.) Petra jakožto ohnivého milovníka Páně dojala řeč tato. Nemohl tomu uvěřiti, že by on anebo jeho druhové Mistra v nebezpečí opustiti mohli; i slibuje alespoň za sebe: »Byť se všichni nad Tebou pohoršíli, já se nikdy nepohorším.« Ale Pán Ježíš věda, co se stane, varovně volá k Petrovi: »Ty! amen, pravím tobě, že této noci prve než kohout zazpívá, třikrát mne zapřeš.« Ale Petr děsí se slov těchto a ubezpečuje horlivě: »Třebas bych měl s Tebou umřít, nezapru Tebe.«

I jiní apoštolé tak slibovali. Neznal ovšem ještě Petr to veliké pokušení, které naň čeká, a ten obrovský boj, neznal sama sebe a slabost svou a důvěřoval velmi vlastní síle. O jak se mýlil! Za několik hodin již poznal, že Mistr pravdu děl. Ne v sílu svou, nýbrž v pomoc a milost Boží doufati a důvěřovati máme. Čím déle kráčeli, tím větší úzkost a truchlivost bylo na Ježíši znáti. I praví: «Smutná jest duše má až k smrti. Zůstaňte tuto a bděte se mnou.» Byli již u zahrady Getsemanské. Zahrada tato ležela na úpatí hory Olivetské, asi sto krokův od levého břehu potoka Cedronu. Do této zahrady docházel Ježíš často s apoštoly, aby se tam modlil; trávval tam na modlitbách asi mnohou noc, kdykoliv se v Jerusalemě zdržoval. Místo to bylo tiché, pochmurné a k modlitbě jako stvořené. Tu chtěl Spasitel naposled se pomodliti, tu se měl zkormoutiti až ku krvavému potu. Odešel několik krokův od apoštolů Petra, Jakuba a Jana, které byl do zahrady s sebou vzal, padl na tvář svou a vztahuje ruce své k nebi volá: «Otče můj, je-li možné, ať odejde ode mne kalich tento, ale však ne já chci, ale jakž Ty.» Jak trpký a hořký měl to býti kalich, kalich utrpení jeho! Kristus předvidá vše a lidská jeho přirozenost hrozí se takých muk, a proto volá, aby odňat byl od něho kalich; ale podvoluje se úplně vůli Otce nebeského.

Po modlitbě jde Pán k oněm třem apoštolům, ale nalezl je, ani spí. I řekl k Petrovi: «Simone, ty spiš, takliž jste nemohli jedné hodiny bdíti se mnou?» (Mat. 26.) Jak jemná to výčitka z úst Mistrových! Petr, jenž před chvílí se vychloubal, že chce s ním umříti, za hodinu spí klidně, jakoby se nic nestalo. Tak snadno zapomínáme na sliby Bohu učiněné a na dobré předsevzetí! Ale netoliko kárá je Pán, nýbrž i prostředek jim udává, kterak by se zachovati měli: «Bděte a modlete se, abyste nevěšli v pokušení! Duch zajisté hotov jest, ale tělo nemocno.» Aby duch náš nepodléhal slabostem těla, radí nám Spasitel «bdíti a modliti se». Apoštolé sice duchem a vůlí ochotni byli za Mistrem jíti, ale brzy podlehla vůle jejich slabostem těla. Síla ducha zachová se tedy bděním, ostražitostí a modlitbou za pomoci Boží. Napomenuv apoštoly své, odchází Pán náš na své místo a podruhé volá: «Otče můj, nemůže-li tento kalich minouti mne, než abych jej pil, staň se vůle Tvá!» I vstal a šel podruhé k apoštolům, ale nalezna je opět ve spánku, nechal je a odešel, modlil se potřetí tutéž modlitbu. A nyní úzkost dostoupila vrchole. Na celém těle chví se Kristus strachem smrtelným, tak že krvavý pot vyráží se na něm a zbrocuje ho v takém množství, že i krůpěje potu toho na zemi stékaly. Ó jak hrozná to byla úzkost, v níž tonul náš Pán! Předtuchou budoucích bolestí umíral takřka již nyní úzkostí a strachem. Kdykoliv se člověk před něčím chvěje úzkostí a bází, vyvstává mu pot na čele jakoby smrtelný. Avšak jaký to rozdíl mezi potem obyčejným a potem krvavým! Jaká to tedy hrozná byla úzkost, úzkost vpravdě smrtelná, že smrtelný, krvavý pot vyvolala na těle Spasitelově! A jak neměl se Kristus hroziti, když viděl to hrozné utrpení a hanebnou, potupnou a bolestnou smrt! Jak neměl se Kristus hroziti vida tu spoustu hříchů lidských a jejich velikost, za něž za všechny mu bylo snášeti trest a pokutu! Pomměme jen, jaká to hrozná urážka Boží jest jeden jediný těžký hřích a jak hrozný na to je trest! Považme jen, jaký trest uložil Bůh na jediný hřích Adama a Evy v ráji! A nyní na tomto jediném hříchu není dosti. Lidstvo nejen že v hříchu dále se rodilo, ono samo hříchy páchalo, hřích na hřích hromadilo, tak že ohromná spousta hříchů je tlačila, a tu vzal na sebe Spasitel

a tresty za ně vytrpěti měl. A kdyby průměrně každý člověk jen jediného hříchu se dopustil v celém životě svém, považme, kolik nesčíslných milionů hříchů by to bylo a jak nesmírně veliký by to byl trest, který za ně všem uložen musil být.

A nyní považme! Kristus Pán chtěl být Spasitelem a Vykupitelem všeho člověčenstva. Vykoupiti měl všechny ze hříchův a trestův, a to cenou utrpení a smrti své! Pak asi poznáme, jak hrozné to musilo být utrpení, když se vyrovnalo trestu za všechny hříchy, když napravilo urážku Bohu učiněnou, když Boha s lidmi usmířilo, ano ještě nekonečný nadbytek milosti Boží tím lidstvu získalo. A toto utrpení těla i duše stálo nyní v celé své hrůze před duševním zrakem Kristovým. Proto ta úzkost smrtelná, proto to volání k Otci, proto ten krvavý pot! A k tomu viděl Spasitel i veliké množství těch, za něž veškerou tuto obět nadarmo přinesl. Vidí zatvrzelost srdce, hříšnou vůli, nevěru, vidí hrozné urážky, které mnozí za lásku a obět jeho mu ve tvář budou metati, vidí četné davy i přes jeho vykoupění do pekla v náruč satanovu se řítiti. A nevděk tento a zkáza věčná tolika duší bolí ho ještě více nežli samo utrpení, a proto ta hrůza, proto ta úzkost, proto ten krvavý pot. Zdaž tato úzkost, kterou Spasitel k vůli nám měl, nepohne srdcem naším? Zdaž nemáme stále před očima mítí jeho drahocennou krev, která již nyní za nás se lila v potu jeho na zemi? Zdaž netrneme při myšlence, že by i za nás obět tato nadarmo přinesena byla a my že bychom stáli v řadě těch, o něž se Kristus chvěl, pro něž tolik tesknil a kteří přece v ztracení věčné přišli? Ó rozjímajme o tomto utrpení Páně na hoře Olivetské a srdce naše se otfese hrůzou spasitelnou před hříchem a nevděkem a přine tím úzeji a věrněji k Pánu Ježíši. On, vzor náš nejsvětější, učí nás, ke komu se máme utíkat, kdykoliv na nás dolehne starost a trápení, kdykoliv. chtějce zůstatí věrnými povinnostem svým a dobrému, od jiných potupení, posměch a pronásledování trpěti musíme. On volá k Otci svému za posilu, tam i my obracetí se máme. Bůh dopouští, ale neopouští a s pomocí a milostí jeho snese Bůh i to nejhorší. Nikdo netrpěl tolik jako Kristus, nikdo neměl větší lásky nežli on, a to k nám. Proto pro něho trpěti nechť nám je sladkostí, pro něho žiti nechť nám jest úlohou, pro něho pracovati nechť nám jest odpočinkem a pro něho zemřítí nechť jest naším přáním. Ó smiluj se nad námi ubohými hříšníky, Spasiteli náš. skrze úzkost, kterou jsi pro nás vystál, skrze krvavý pot, jež jsi pro nás vyliti ráčil!

BOH. HENDL.

Jakub slouží u Lábana.

(Část další.)

Neměl se Jakub příliš valně v domě Lábanově; avšak přítomnost Ráchelina, s níž už tak milé bylo setkání u studnice, přítomnost Ráchelina, dívky cudné a sličné, oslazovala mu nový ten pobyt; ji si všecku oblíbil, ji za man-

želku pojati se rozhodl; vskutě měl i od otce svého Isáka poručeno: »Pojmi sobě manželku ze dcer Lábana, ujece svého!«

Ovšem že tenkrát, kdy temné stíny pohanské už spočivaly na zemi, byla důstojnost pokolení ženského hrozným způsobem zneužívána; dcery sloužily v domě otcovském, pokládány jaksi jenom

za část majetku, a proto vydávány ženichům jenom za jistou cenu, takřka prodávány. Jaké to zneuctění osobní svobody! Však nejenom na dalším východě panoval hrozný ten obyčej; spatřujeme jej později i v končinách evropských, i k nám se dostal, a panuje dosud u národů pohanských, jsa takřka živou hanou a posměchem všelikého pokroku, mluví-li se kde o jakém, jsa živým svědkem a dokladem, že nemožna jest vzdělanost bez křesťanství, bez milosti, bez vykoupění. Toť ovšem smutná jest ještě památka z dědictví Evina, toť smutné pokoreni za pýchu, jakouž požívajíc zapovězeného ovoce chtěla býti jako Bůh!

Teprve Kristem Pánem, božským Synem nejčistší Panny, vrácena je ženě důstojnost, kteráž ji podle úradku Božího od věčnosti byla určena.

Než zač pak měl si Jakub koupiti Ráchel? Vždyť přišel žebrákem? Co dá? co nabídné? K těžké odhodlal se věci, k dlouhé, perné službě; avšak činiti takto pokání za svůj hřích a získati zároveň Ráchel — tím zdálo se mu, že bude všeliká nesnáze a klopota nahrazena; i rozhodl se a řekl Lábanovi: »Budu tobě sloužiti za Ráchel, dceru tvou menší, sedm let.« Souhlasil Lában, svolil, řekl: »Lépe jest, abych ji dal tobě nežli jinému muži; zůstaň u mne.«

Sedm let služby, těžké pastýřské služby, sedm let čekání! Ó věru, mila byla Ráchel Jakubovi, že se takové oběti k vůli ní odvážil. Ó věru, veliké bylo sklamáni Jakubovo, veliká bolest jeho, když konečně sedm let odsloužil, a místo Rachele nevědomky dostal neličnou, starší sestru její Lii, oklamán, podveden od Lábanu; bývalať po tehdejších způsobě nevěsta všecka zastřena a zakryta, když ženichovi odevzdávána; i zastřel, zakryl Lában Lii a dal ji místo Rachele ubohému Jakubovi.

Pozdě, pozdě seznal Jakub lest

Lábanovu; byl by ovšem mohl Lii propustiti; vždyť byl oklamán, co se týče osoby nevěstiny; avšak byla by zůstala Lia v necti, a nad to snad už tenkrát dostalo se mu vnuknutí Božího, že z Lie narodí se mu syn,¹⁾ z jehož potomstva vzejde Messiáš, z Lie, nikoliv z Rachele; proto nepustil této nenadále manželky své, podržel ji; kajicně přijal ono dopuštění, vzpomínaje, kterak podobným hříchem se provinil proti otci svému Isákovi i bratru Esauovi; ale stěžoval si přece Lábanovi vece: »Co je to, co jsi mi učiniti chtěl? Zdali za Ráchel nesloužil jsem tobě? Proč jsi mne oklamal?«

Odpověděl lstivý Lában: »Není na místě našem obyčej, abychom menší prve vdávali... Budeš-li mi sloužiti jiných sedm let, dám ti i Ráchel.«

Divné to byly tenkrát obyčeje! Provdati mladší sestru dříve nežli starší — toť nebyl obyčej; avšak mítí několik žen — toť byl obyčej! Ano bohužel byl to obyčej, jakému navykli lidé hříchem zaslepení a zapomenuvší, že manželství původně založeno od Boha mezi jedním mužem a jednou ženou. Hospodin pomíjel, trpěl zatím ten obyčej, jakož trpěl celé hříšné lidstvo; avšak zde onde v Písmě sv. čteme slova, jimiž se Bůh takřka ohraňuje, protestuje proti tomu; plnou nápravu přinesl teprve Kristus Pán, jenž vrátil stav manželský na ony tři pilíře, na nichž byl sice už v ráji od Boha založeno, ale od hříšného lidstva s ním posunut — vrátil stav manželský na ony tři pilíře, jež jsou: jedinnost (jeden muž a jedna žena), svatost, nerozlučitelnost (leč smrtí), a povýšil zároveň na svátost. Zatím v dobách před Kristem Pánem podobalo se manželství královně, jež byla svržena s trůnu, zatím mlčí a trpí, zde onde však alespoň potichu ohraňuje se, protestuje proti učiněnému bezpráví, až konečně nadejde

¹⁾ Byl to Juda.

den, kdy veřejně a slavně vrácena jí všecka práva, vrácen jí trůn. Ano, před Kristem bylo manželství takováto se-sazená královna; už se pomalu zapo-mínalo na její důstojnost a práva; ani patriarchové neměli pravého poznání v té věci, i oni nenesi proudem tehdejších vše-obecným; stržen do proudu toho i Jakub, i on pojal druhou manželku; přijal nabídku Lábanovu, přijal službu na nových sedm let, a za to dostalo se mu i Ráchele. Nových sedm let služby a práce, klo-poty, strádání!

* * *

Pernou školou bylo projít Jakubovi. Byl určen od Boha praotcem národa vy-voleného, z něho mělo vzejít dvanácte synů, dvanácte knížecích pohlavářů ná-roda israelského, obrazové to dvanáctera apoštolů, pohlavářů všeho křesťanstva; vyvolený národ, říše jeho, trůn jeho — to vše bude nazýváno jménem Jakubovým: trůn Jakubův, dům Jakubův, Bůh Jakubův! Jak skvělé to povolání! Proto musí snad před pokáním odčiněn býti hřích spá-chaný proti otci i bratru, musí pozemská žádostivost a chtivost nahrazena býti tužbami nebeskými, prostota a upřímnost musí překonati světskou chytrost a lstivost.

Všeho toho dosaženo trpkou a těžkou službou u Lábara; přišel k němu Jakub slabým člověkem, a spatřme ho, an od-chází statečným mužem viry; zůstal věren Hospodinu a získal mu duše i svých manželek, jež vychvátil z osidel pohanstva a modlářství, jakéž v tanějších končinách už panovalo; byl taktka mis-sionářem v domě Lábanově; ve mnohé pří-čině podobal se božskému Pánu a Spa-siteli našemu Ježíši Kristu.

* * *

Jakub byl vyšel hledat nevěsty; v krajině nevlídné mezi modloslužebníky bydlela vyvolená srdce jeho; pojal ji a domů, do své otčiny, si ji odvedl. I nej-dražší Spasitel náš vyšel ze slávy Otce

svého nebeského k nám na zemi, do slzavého údolí, hledat nevěsty, a nalezl trojí: naši lidskou přirozenost, církev svatou a všelikou duši věřící.

«Slovo tělem učiněno jest a pře-bývalo mezi námi, i viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.» (Jan 1, 14.) Což jiného obsahují tato slova miláčka Páně, nežli zasnoubení Syna Božího s přirozeností lidskou? Syn Boží vtěliti se ráčil, t. j. přirozenost lidskou — lidské tělo, lidskou duši — přijal a spojil nerozlučně se svou božskou přirozeností v jedné, a to v božské osobě své. Toť byla svatba, kterou Král věčné slávy, Bůh Otec učinil Synu svému jednorozenému.

Jak neobyčejným, jak podivuhodným způsobem stala se svatba ta! Takové svatby svět nikdy neviděl, aniž kdy opět uvidí. Napřed poslán svatý archanděl Gabriel k Panně Marii, aby zvěstoval, že se již naplní tajemství, na něž po 4000 let se těšil celý svět. Jakmile pro-nesla Panna Maria přepamatná slova: «Ejhle, dívka Páně, staniž se mi podle slova Tvého» — v té chvíli spojila se pře-velebná přirozenost Syna Božího s pře-ubohou, zbědovanou, nízkou přirozeností lidskou — Slovo tělem stalo se.

Při svatbách lidských vyhledává se krása, urozenost nevěstina nebo bohatství; ničeho z toho nebylo na přirozenosti lidské, když se Syn Boží s ní zasnuboval; ale přece zasnoubil se ve svém neskonalém milosrdenství, aby nás ubohé hříšníky obdařil krásou, urozeností nebeskou. — Dobře praví svatý Bernard: «Čím lépe hlásáno milosrdenství Páně, nežli že on bídu naši na sebe přijal? Čím lépe hlásána láska Páně, nežli že Slovo tělem učiněno jest?»

Při svatbách lidských uzavírá se ovšem nerozlučitelný sňatek; oddávajíc se spolu dvě osoby, aby až do smrti spolu setrvaly; smrt však, jak zřejmo

jest, sňatek ten trhá, ruší. Jinak bylo při zasnoubení Syna Božího s přirozeností lidskou; zde v plném slova významu uzavřen jest nerozlučný, nerozdělitelný sňatek, tak že ani smrt ho neporušila; zůstalť po smrti na kříži Božství Kristovo jak s tělem ve hrobě, tak s duší v předpekli. Ano, což podivuhodno jest, což veliké jest tajemství: právě při smrti Krista Pána na kříži, když pronesl veliké slovo: »Dokonáno jest«, aj, tehdáž zasnoubení s přirozeností lidskou utvrzeno, upevněno jest na

věky věkův, tehdáž stal se vpravdě Otcem budoucího věku, tehdáž dostalo se mu nesčíslného potomstva, milionů milionův údů cirkve svatě, jak byl předpověděl prorok Isaiáš: »Poněvadž položil za hřích duši svou, uzří símě dlouhověké.« (53, 10.) Toto símě zplodila mu přirozenost lidská, když z probodnutého boku krev a voda vyšla, což opět svatý Isaiáš v duchu prorockém předvídal pravě: »Synové tvoji zdaleka přijdou, a dcery tvé z boku povstanou.« (Is. 60, 4.)

(Ostatek příště.)

Život blahoslaveného Františka Cleta,

kněze z tovaryšstva missie svatého Vincence z Pavla.

(Část další.)

Bůh si jeho modlitby a povzdechy oblíbil. Toho důkazem jsou následující události o processu blahorečení vypravované. Tak prohlásil jeden missionář, který žil v letech padesátých v Číně, jsa vzat pod přísahu: »Náš slavný mučovník pan Clet se těšil za svého života takové pověsti svatosti, že se nejen křesťané ale i pohané ve svých soukromých a veřejných pohromách k němu utíkali o pomoc. Vykládá se o mnohém zázračném vyslyšení jeho modliteb. Tak mezi jiným přišli ho jednou obyvatelé jedné osady prosit, aby jim v době dlouhého sucha vyprosil na Pánu Bohu déšť; Clet poslal je do kaple, a sám se ve své světnici zavřel. Aspoň dvě hodiny se modlil, pak vyšel ven s pláčem a pravil křesťanům čekajícím odpověď: budete mít déšť, ale až nazbyt. A opravdu brzo spadlo tolik deště, že nastala povodeň.« — Zase jindy byla jistá křesťanka jménem Pavla —

jak to v Číně častěji bývá — zlým duchem posedlá a hrozně rouhavě mluvila; blahoslavený František modlil se nad ní, vložil na ni štolu a přemlouval ji, aby se vzpovídala. Když se s pláčem ze svých hříchů vyznala, zlý duch ji opustil. — Dvě křesťanské panny vydaly o Františku Cletovi svědectví, že se jedenkrát plavil na loďce a měl jeti kolem celnice. U celnice byli cestující přísně prohlídce podrobováni; veslař obávaje se, že blahoslaveného Cleta jako Evropana poznají, prosil ho, aby se modlil za příznivý vítr, aby mohl celnici co nejrychleji vyhnouti. Sluha Boží modlil se několik okamžiků a ejhle: zdvihl se vítr, a loďka ušla dotěrným celníkům. Když bylo po nebezpečí, vítr se utišil. Bůh ho též patrně chránil. Náš blahoslavenec, tak dosvědčil jiný svědek, vracel se z jisté křesťanské osady, již navštívil. Tak tři míle od té osady čekali na něho pohanští lupiči, chtěje se ho chopit a ploupit. Neopovážili se ho však dotknout, viděli ho nadpři-

rozeným světlem ozářeného dvě píďe od země se vznášet. Mnoho očitých svědků potvrdilo, že měl dar prorokovati budoucí věci. Jeden pravil: Slyšel jsem, že pan Clet na kázání předpovídal pronásledování křesťanův a dodal: »až vás bude mandarin pro víru pronásledovati, ach! odpadnete od víry a budete šlapati kříž nohama.« Po těch slovech padl ctihodný Clet u stupňů oltáře na kolena a usedavě plakal. Za nedlouho vypuklo pronásledování a mnoho křesťanů na neštěstí spadlo od víry. — Křesťané v Hu-pé měli ho za velikého světce, kterému Bůh zjevuje svá tajemství. Stalo se nejednou, že je Clet při sv. zpovědi upozornil na ten onen tajný hřích, který chtěli zamlčet. Také se ho báli, když se nějakého hříchu dopustili aneb se ho dopustiti chtěli; staly se totiž případy, že jim Clet pravil, co se v jejich srdcích děje. Ano i říkali o něm, že mu andělé tajemství lidských srdcí zjevují. Nepraví Bůh v Písmě svatém, že s lidmi prostého srdce rozmlouvá? (Příslovi III. 32.) Nedivme se tedy tomu, že bl. František takovými dary se honosil; miloval Boha ze srdce upřímného, proto byl Bůh upřímný k němu. Blahoslavený Clet miloval také vroucně Matku Boží Marii Pannu, k jejímu mateřskému Srdci se s celou důvěrou utíkal, a proto se dodělal tolikých úspěchů mezi křesťany a pohany. Svým spolubratřím missonářům, jimž byl představeným, doporučel, aby Marii Pannu zvláštní úctou ctíli. Nadělali mu ovšem křesťané kolikrát starostí, stýskal si též, že ho neposlouchají, jak by si přál, ale přece mnozí mu působili velikou radost. Bůh práci jeho hojnou měrou požehnával. Byli mnozí křesťané ve víře skalopevní, nepřemožitelní. Nemůžeme si odepřít pro povzbuzení ve víře vyličiti následující příklad stálosti ve víře. Udál se v posledních měsících léta Páně 1803. Jistá křesťanská rodina otročila čínskému

mandarinovi. Před nějakým časem dala se pokřtiti a byla velice horlivou v zachovávaní příkázání Božích. Nejstarší syn té rodiny byl dosud katechumenem (teprve se připravoval na svatý křest), jeho pán, pohan a čínský mandarin (úředník) ho chtěl odvrátit od víry křesťanské a za tou příčinou použil všech možných prostředků, ale nadarmo. Nejprve mu sliboval hory, doly, když katechumen na sliby ničeho nedal, vyhrožoval mu nejpřísnějšími tresty. Milý Vincenc, tak se jmenoval zmíněný nejstarší syn, se vyhrůžek nebál. Mandarin se rozlítal a Vincence tak strašně zbičoval, že ho až ruce bolely. Vincenc se dal bít, na rány nedbal. Pán ho bil takovýmto způsobem několikrát; ale dobrý ten člověk držel se víry svaté zuby nehty. Hospodáři čínští nesmějí otroky své zabiti, ale do vyhnanství je mohou poslati pro neposlušnost a špatné chování. Mandarin hrozil Vincenci, že ho dá odsoudit do vyhnanství; podobně vyhrožoval i jeho matce, jeho manželce a Vincencovu bratru dodávaje, že budou do čtyř úhlů světa zavezeni, že se vícekrát s dětmi a manželkami svými neshledají. Odpověděli však jednomyslně po čínsku: »Pán Bůh bude naším dědečkem a babičkou« t. j. on se o nás postará, raději všechno podstoupíme, než bychom víru zapřeli. Ukručník také celou rodinu pro víru u soudu zažaloval, ale dostal odpověď, že císař jí neodsoudí, poněvadž jest nyní křesťanům nakloněn, ba že bude ještě mandarinství zbaven. Mandarin neznal ve zlosti žádných mezí. Dal Vincence znova strašně mlátit; ubohý Vincenc přes sto ran obdržel; za každou desátou ranou tázal se ho, jestli se víry odrekne. Náš katechumen stál na svém. Když se missonáři dověděli co se mu stalo, pomohli mu od surového pána dostat se pryč, dali mu masť, aby se spíše uzdravil a milý vyznavač křesťanské víry byl

brzo na to se svou manželkou, svým bratrem a s dětmi pokřtěn. Zvláště manželka dodávala Vincenci statečnosti, prosíc ho, aby zůstal víře svatě věrným a sama přivedla k misionářům tři sousedky, aby se daly ve víře sv. vycvičit a pokřtiti. Pravila jim: nebojte se pronásledování pro víru, Bůh nám dává příležitost, abychom mohly zadost učiniti za naše hříchy. Vincenc se volky nevolky musil ku svému pánu vrátit. Pán ho tak týral a bil, až konečně přijav sv. svátosti svatě zemřel.

Svatý Vincenc říkával: »nejjistější známkou, že má Bůh s někým obzvláštní úmysly, je, když ho navštěvuje samou opuštěností a samým trápením. Svati mívají mnoho trampot. Bůh je chce připodobniti podobnosti svého syna Ježíše Krista; chystá jim v nebi velikou odplatu, chce však, aby si ji též nějakým aspoň způsobem zasloužili. Zasloužená odměna vždyckv více těší.

Náš blahoslavený Clet měl mnoho křížů a trápení. Především ho Bůh zkoušel mnohými duchovními strastmi; každý světec má mnoho pokušení jak proti svaté víře, tak i naději a lásce, sv. čistotě, modlitbě, někdy zdá se mu, že ho Bůh docela opustil, jindy zase trápí ho nejistota o své spasení. Mnoho bolestí způsobily našemu oslavenci smutné zprávy z francouzské vlasti, když slyšel jak je Bůh urážen, jak revolucionáři chrámy boží, oltáře podvracejí, svaté sochy a obrazy ničí a palí, jaká zpuštěnost panuje na místě svatém. Hořké slzy vyléval při zprávách o popravách a žalářování svých milých spolubratrů misionářů a kněží, velice litoval všech nevinných obětí padlých v revoluci. Bolelo ho to nesmírně, když slyšel, že jeho starší bratr František, kartuzián musil se utéci do Říma, aby ušel smrti, ačkoliv se později do vlasti za císaře Napoleona směl vrátiti a v klášteře mohl v službě

Boží život svůj dokonat. Jeho sestra Anna, karmelitánka musila klášterní zátíši se svými spolusestrami opustit a byla nucena ve světě život trávit. Náš František Regis byl nezřídka celý slabý od rozličných nemocí, které ho téměř na pokraj hrobu přivedly. Tak mu tekla delší dobu z nosu krev a ztratil jak sám pravi pět liber krve; v posledních letech mu otékaly silně nohy a časem nemohl nikam mezi své drahé ovečky vyjít; roku 1818. udělala se mu na noze veliká rána, která mu nevýslovných bolestí působila. I hlad navštívil milé jeho stádece. V posledních letech jeho života se málo urodilo, peněz bylo málo, pomoci bylo těžko. Dobrý kněz pomáhal nejen svým křesťanům, ale i pohanům seč byl s to, raději sám trpěl hlad. Když nemohl pomoci, těšil co mohl, modlil se a odevzdával vše do vůle Boží. »Milujícím Boha vše napomáhá k dobrému,« pravi písmo svaté. Nejvíce však člověka bolí, když nevině trpí. Špatní lidé našeho milého blahoslavence u jeho biskupa nevině obžalovali. Biskup z dopuštění Božího žalobám věřil a odňal nevinnému misionáři mnohá práva. Sluha Boží se pokorně hájil, ale potom mlčel. S radostí snášel křivdy. Biskup brzo na to poznal, že je Clet úplně nevinný a ještě více si ho vážil. Projdeme-li však těch 29 let co v Číně apoštoloval, málo pokoje shledáme. Málo let uplynulo, aby nebyl nějakým způsobem od pohanů se svými milými křesťany pronásledován. Jen asi tři léta v hu-kuangském kraji měl pokoj. Zmíněný kraj všelijakými podvrátnými sektami se hemžil, sekty se nejvíce nabližovaly křesťanům. Již roku 1796. rozružilo se v jeho kraji pronásledování. Z čista jasna povstala sekta povstalců jménem Nenufarové (synové bílé mořské růže), kteří chtěli panující tatarský rod s trůnu shodit. Nenufarové nejen že nevinné křesťany na život a na smrt

pronásledovali, ale vše, co jim pod ruku přišlo, kradli, loupili, drancovali, pálili a nešťastné křesťany na kousky rozsekávali. »Předeslého roku,« tak píše v jednom listě bl. Clet, »zpusťovali tito lidé jednu naši velkou křesťanskou obec; jenom kapli ušetřili, všecka ostatní stavení spálili.« Jaká to těžkost pro bez toho hodně veliké chudáky! Pravít zase sluha Boží: »Moji křesťané nemají statků.

Jsou chudáci. Větší díl jejich obydlí jsou baráky všem živlům přístupné. Dvě třetiny nemají ani potřebných šatů, aby se proti zimě v našich horách dosti kruté opatřiti mohli; nemají na lůžku houni na přikrytí; chtějí-li se trochu vyspat, zahrabou se do slámy. Chtějí-li se ohřátí, hledají suché byliny na spalení na polích.«

(Přístě dále.)

Duch svatého Františka Saleského.

Podává FR. KLÍMA.

První kniha.

1. Jak třeba pravdu láskou obestřiti.

Kdykoliv sv. František o bratrském pokárání se zmínil, pokaždé připojil zvláštní naučení. Pravím pokaždé; vždyť přecasto o tom předmětu mluvil, tak že napomenutí jeho hluboko v paměti mi utkvělo.

Napomenutí takové každému člověku jest užitečné; avšak zvláště prospívá těm, jimž svěřena péče a starost o jiné. Pravda, která z lásky nevychází, není známkou lásky. Ó kéž každý dbá tohoto zlatého pravidla, a kéž často o něm přemýšlí!

Světce zvěděl vlastním nazíráním i pověstí jiných svědků, že jsem na počátku jako biskup při visitacích jakousi nemístnou a drsnou horlivostí se proslavil. Abych se upřímně přiznal: horlivost má v zastávání úřadu biskupského byla často nepřislušná, nemístná a převrácená, musil-li jsem někdy kárati, činil jsem to takovým způsobem, že pokáraný byl roztrpčen a rozmrzen. Nedostávaloť se napomínání mému křesťanské vlídnosti.

Jednou mne světec vzal k sobě, aby

mi zlaté pravidlo vložil na srdce, kteréž přes celý život utkvělo v paměti mé. Napomínal mne obezřetně, láskyplně a otcovsky. Kdokoliv má povinnost, že musí chyby a poklesky podřízených kárati, pravil světec, tenť musí pravdy, které se zdají trpké a nezáživné býti, ohněm pravé lásky upravit, aby pokárání nemělo příchuti drsnosti a nelásky. Jinak napomenutí a pokárání podobá se nechutnému pokrmu, z něhož žaludek pocituje obtíže, a nikterak není pokrmem záživným a chutným.

Není-li pravda, kterou jazyk vyslovuje, okořeněna láskou, tu zřejmě, že není pokárání bratrské.

2. Z čeho poznáváme, že pravda vychází z lásky.

Jednou jsem se tázal světce, z čeho lze poznati, že pravda vychází z lásky?

Odpověděl na otázku mou s určitostí, která označuje nejenom činy, nýbrž i slova světcova. »Pravda tehdy vychází z lásky, bývá-li podávána pouze z lásky k Bohu, a má-li jedině na zřeteli blaho toho, jenž kárán bývá.« Jestliť odpověď tato pamětihodná, anaf nás poučuje o tom,

v jakém úmyslu máme podřízené káráti a napomínati. Máť zajisté láska přede všemi ctnostmi tu zvláštnost, že jest prostá všeho sobectví. Veškery jiné ctnosti mají na zřeteli blaho toho, kdo jimi jest obdařen. Jediná láska má na zřeteli pouze čest a slávu Boží. Tato jest směrem a cílem jediným, k němuž se nese. Zde končí její tužby a přání, tuto jest cíl její činnosti. Kdokoliv bližního napomíná ne s tím úmyslem, aby čest a chválu Boží množil a spásu bratra svého zajistil, o tom možno říci, že napomínání jeho nevychází z lásky, nýbrž z jiného pramene.

Lépe pravdu zamlčeti, než ji neslušným způsobem podávati. Neboť tím způsobem dobrý a záživný pokrm se podává nedobře upravený a nabízí se lék v čase nepřítomném. Avšak možno snad říci, že se takým způsobem pravda v pouta jímá. Ó nikoliv; naopak možno tvrditi, že pravda se mluví, ale spolu spravedlnost uráží; neboť pravda musí míti vždy podklad lásky. Mlčeti v pravý čas jest lépe, než pravdu mluvíti způsobem nelaskavým.

3. Ještě jiná známka, vychází-li pravda z lásky.

Prosil jsem sv. biskupa, by mi ještě jiná znamení udal, z nichž by bylo zřejmo, že kárání má základ v lásce. Odpověděl mi z plnosti srdce svého, používaje výroku apoštola (Galat. 6, 1.): »Napomínání děj se v duchu lásky.« Vládlost a laskavost jest důvěrnou přítelkyní lásky a její nerozlučnou družkou, k tomu poukazuje i sv. Pavel, an dří: »Láska jest dobrotivá, všecko trpí, všeho senaděje.« (I. Kor. 13. 4.)

Báň, jenž jest pouhá láska, vede vlídné zvláštními cestami, a učí dobrotivé cestám svým. Duch Páně nezjevuje se ani u vichru, ani v bouři. Nemluví Hospodin v příválu

vod ani ve víru ječivých proudů, nýbrž v tichém a jemném vánku libého větrka.

Svatý František radíval, že třeba následovati milosrdného Samaritana, který vína a oleje nalíval do ran ubohého nešťastníka. Zamílovaným rčením světcovým bylo: »Ku přípravě chutného salátu mnohem více oleje, nežli octa a soli.«

Tuto chci připomenouti ještě jeden výrok světcův, který se odnáší k témuž cíli, a který jsem často z úst jeho slyšal. Buďmež vždy laskavi a přívětivi bez míry, vědouce, že kapkou među mnohem více komárů přilákáme, než kdybychom vědro octa vylili. A třeba-li někdy překročiti pravou míru, pak děj se tak v mírnosti. Hojnost cukru ještě žádného pokrmu nepokazila. Duch lidský jest tak uspořádán, že přisnosti a tvrdosti se protiví, a pouze vlídnosti a laskavosti se podrobuje. Jakož vodou oheň bývá uhašen, tak slovo mírné a laskavé mírní zlost. Žádné pole není tak neúrodné, že by nesplácelo práce, která se mu věnuje. Kdokoliv pravdu láskou obestírá, ten zbloudilému růže hází do tváře. Kdo by mohl zlobiti se na někoho, bojuje-li proti nám perlami a drahokamy?

Pokud ořech jest obestřen zelenou korou, chutná hořce, bývá-li však zavařen v cukru, ztrácí hořkost a trpkost a posiluje žaludek. Kárání jest trpké a nemilé, ale bývá-li oslazenno láskou a vlídností, bývá-li ohřáto plamenem lásky, pak jest srdečné, milé, vzácné a drahé.

Ale pravda zůstává pravdou, podotkl jsem, ať ji propoví kdo jakkoliv, ať je komu vhod či nevhod. Při tom myslil jsem na výrok apoštolův: »Kaž slovo, nabízej včas i ne včas; tresci, pros, zehři ve vsi trpělivosti a učení.« (II. Tim. 4, 2)

Světec opětoval pouze slova: ve vsi trpělivosti, v tomť zahrnut veškeren smysl slov těchto. Učení hlásá pravdu, a pravda

musí v trpělivosti býti hlásána, to jest, nesmí ten, jenž pravdu mluví ani tehda se horšiti, nenálezá-li pravda místa. Nesmí také se domýšleti, že pravda vždy s potleskem musí býti přijata. Jestliže odpírali a protivili se lidé samému Pánu Ježíši, musí i učení jeho, kteréž jest věčná pravda, touž známkou býti znamenáno.

Kdokoliv lidí chce vésti cestou pravdy a pravosti, ten musí býti připraven, že narazí na nejeden odpor, a musí tolikéž nevďek lidský přijmouti jako odměnu za své namáhání.

4. O lásce a čistotě.

Když jsem nastoupil úřad biskupský, stěžoval jsem si u světce, že dvě ctnosti v nitru mém se potýká.

Svatý František tázal se vlídně a laskavě, jaké by to ctnosti byly? I odpověděl jsem, že láska bojuje s čistotou. Ta první, která jest statečná a neohrožená, nebojí se ničeho; neboť jde-li o čest a slávu Boží, pak všeho jest schopna. Můžeť v Bohu všecko, a nic není s to, aby ji od Boha odloučilo. Onať se nebojí ani smrti, ani hladu, ani žizně, ani nahoty, ani pronásledování, ani meče. Onať se nezabývá ani minulostí, ani přítomností, ani budoucností. Ona vítězí nad lidmi i anděli, nad zářádem a okovy, jedním slovem přemáhá všecko tvorstvo; jestiť mocnější než smrt, ba ani pekla a hrůzy jeho se nebojí. Onať jest vlídná a laskavá, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká, ba i vlastního prospěchu nedbá. Nestojí o to, aby lidem se zalíbila, pouze o to jí jde, aby Bůh měl v ni zalíbení. Bohu ustavičně přináší oběť živou a svatou, aby tvář jeho ukojila. Pro Boha všeho milerada podniká, nic nezda se jí těžké a nesnadné.

Naopak ctnost druhá jest jaksí neschůdná, bázlivá a stydlivá. Onať se třese a bojí každého slova. I případ nepatrný ji děsí. Mnohdy i pouhého pohledu se

bojí. A byt i pohled tento vycházel od sv. Joba, jenž s očima svýma smlouvu učinil, aby na nikoho nepohlížely. Jediné slovo ji znepokojuje. Úsměv považuje za nezvednost, má-li se objeviti v společnosti, bojí se léček a osidel, má-li něco rozmarného čísti, domýšlí se, že číhá tam nějaké nebezpečení. Onať zkrátka tak tak si počíná jako pověst, která s očima zavřenýma a ušima zatknutýma se pohybuje, anebo jako obchodník, který má na prodej mnohé perly a drahokamy, jemuž jest kráčetí lesem, plným lupičů, a který při nejmenším šelestění se ihned ukrývá a schovává.

Láska spěchá, aby bližnímu pomohla, nehledíc na to, je-li zdrav anebo churav, chud anebo bohat, je-li starý nebo mladý. Onať nedbá ani stáří ani stavu, ani pohlaví; neboť vidí a pozoruje ve všech věcech jediné Boha, a všechny věci v Bohu. Čistota naopak nikdy nezapomíná, že přechovává drahocenný poklad v hliněné nádobě, a že poklad ten mnohemu nebezpečení jest vystaven. Jak si mám v také nesnázi poraditi? Co mám činiti, aby odboj mezi těmito ctnostmi se utišil?

Nuže, naslouchejme nyní pozorně odpovědi světcově, která oddychuje pravým nebeským duchem. Tuto především třeba míti na zřeteli lidi, kteří v úřadech a hodnostech jsou postaveni, a třeba dbáti i těch, kteří v soukromí žijí, a jimž netřeba na jiné bráti ohled. Onino necht spojí čistotu s láskou bliženskou. Je-li láska jejich pravá, nikdy z pravé míry nevypadne, a bude spolu čistotě ochranou a záštitou. Lidé, žijící v soukromí, dobře učiní, podají-li lásku pod dozor čistoty, a nebudou-li se často veřejně ukazovati.

Přetína tohoto jednání nestejného dá se tím vysvětliti, že představení jsou nuceni nejednou v nebezpečení se vydávati, v němž milost Boží je provází a ochraňuje, ač-li Boha nechtějí pokoušeti,

vydávající se samochtě v nebezpečnosti.
Pravít zajisté Pismo svaté: »Kdo miluje
nebezpečnost, zahyne v něm.«

(Ecc. 3.) Výrok tento platí též o těch,
kteří zámyslně nebezpečnosti vyhledá-
vají.
(Přístě dále.)

Katolíci v arcidiecési Olomoucké a ve všech zemích českoslovanských!

Po Bohu naši největší dobrodinci sv. apoštolé Cyrill a Methoděj zůstali milému národu našemu převzácné dědictví: sv. víru katolickou, drahou řeč mateřskou a vzdělanost na tomto základě postavenou. Národ nás po mnohá staletí vážil si tohoto drahocenného dědictví a byl šťasten v životě rodinném, oplýval zámožností a blahobytem, byl bohat mravností a počestností. I v dobách přetěžkých pohrom z tohoto pramene — z dědictví Cyrillo-Methodějského čerpal sílu, že přestál všechny útoky na drahou řeč a národnost svou, že krok za krokem dobýval si svatých práv svých.

Ale nyní má býti jinak! Vetřeli se nám na milou Morávku falešní proroci, kteří již od více let usilují lid náš oloupiti o to, co po tolik let bylo jeho stěstím — o drahocenné dědictví Cyrillo-Methodějské. Rozmanitou zbraní, ale nejvíce tiskem, ustavičně útočí prudce na víru a církev katolickou, podřývajíc nejzákladnější články věrouky a mravouky křesťanské. Dobře vědouce, že kněží v pevném spojení s biskupy a římským papežem jsou hlavními strážci sv. víry, a bude-li ubit pastýř, že ovce stáda samy se rozprchnou, napadají s umlvenou důsledností kněžstvo, biskupy, sv. Otce v Římě, usilující připravit je u lidu o důvěru a vážnost.

A kdo chtěl by neviděti, že tyto úsilovné a důsledné útoky na víru a církev katolickou nenesou již trpkého ovoce? Vizte, jak upadá život rodinný, jak z rodin našich čím dále tím více mizí duch a život křesťanský! Vizte, jak v životě společenském a veřejném skoro až úzkostlivě se odstraňuje vše, co by upomínalo na náboženství kato-

lické! Vizte, jak ubývá lidu našemu proslavené kdysi zbožnosti a mravnosti!

A s úpadkem víry, zbožnosti a mravnosti ruku v ruce jde i úpadek pravého vlastenectví, také i úpadek hospodářského blahobytu milého národa!

Dějiny nad slunce jasněji učí, že jediným pevným základem opravdové lásky k vlasti jest víra, náboženství, věrnost Bohu zachovaná. Od jakživa, kde nebylo víry a věrnosti k Bohu, nebylo ani věrnosti k národu, vlasti. Kdo nebal se Boha, lehce zradil i svou vlast. A nepotvrzuje také toho smutná skutečnost i v národě našem? Nežijí také již mezi námi rodní bratři naši, kteří nejen vychloubají se nevěrou, nýbrž také lásku k vlasti za pošetilost vyhlásují?

Dějiny nad slunce jasněji učí, že víra, mravnost a na nich založená vzdělanost jsou nejpevnějšími sloupy každého národa, a kdo těmito sloupy viklá, viklá i hospodářským blahobytem, ano samým bytím národa! Kde v národě podařilo se nepřátelům podkopati tyto sloupy, tam rychle následoval i úpadek hospodářský, protože bez víry není ani spravedlnosti, ani poctivosti, ani svatosti přísahy; takový národ rychle spěl do záhuby, aby ustoupil jinému národu, národu silnému zbožností a mravností!

Katolíci! Což máme takového osudu dočkati se i na milém národě našem? Toho nikdy nedopustíme, sice bychom nebyli pravými katolíky. Nám katolická víra naše ukládá svatou povinnost, bychom milovali svůj národ nejen slovy, nýbrž i skutky. A skutky dokážeme svou lásku ke drahé vlasti, když hájiti a brániti budeme, na čem časné i věčné

blaho národa spočívá, sv. víru katolickou, křesťanskou mravnost, křesťanskou vzdělanost!

Katolíci! Opravdu již svrchovaný čas, abychom jako jeden muž se postavili na obranu těchto drahocených statků, od nepřátel tak ohrožovaných!

Jeden nebo dva ničeho nedokáží, tu třeba spojených vycvičených sil všech! Až doposud bojovali jsme po různu, každý pro sebe, neznajíce se, bez jednotného postupu. Nyní chceme se naučiti bojovati silami spojenými, svorným postupem, druh druhu znajíce, druh o druhu se opírajíce. K tomu chceme se povzbudit na katolickém sjezdě, který konán bude ve staroslavném Kroměříži ve dnech 25., 26. a 27. srpna roku tohoto. Bude to sjezd náš, sjezd úplně český. Řečníci, které jsme o účast poprosili, promluví o thematech, o nichž nikdo neřekne, že nejsou důležitými a časovými. Ovšem kýžený výsledek bude záležitosti především na požehnání Božím a pak na lásce Vaší, jakou ukážete svatému dědictví Cyrillo - Metodějskému. Proto především snažně prosíme veledůstojné kněžstvo česko moravské, jakož i všechny řády a kongregace naše, by již od ny-

nějska sjezdu při nejdražší oběti mše svaté a v modlitbách byli pamětlivými! Vás pak, milení bratři, u vše katolické všele prosíme a důrazně a nadšeně zveme. Přijďte všichni na katolický sjezd český do Kroměříže! Přijďte, vy mužové, od učence počínaje až do dělníka, který mozolnou rukou chleba si vyděláváš, přijďte v hojném počtu zvláště vy rolníci, neboť dostane se vám vítané příležitosti poznati na sjezdě našem zastupce katolického rolnictva veškeré Moravy, usilující o povznesení stavu rolnického; přijďte všichni všech stavů a každého povolání! Ale přijďte i vy, ženy a panny, neboť i vám náleží veliký díl práce při obraně nejdrahoccennějších statků národa našeho! Nelekejte se nížádných obtíží, ani obětí, ani han a potup, kterých se vám snad od protivníků dostane. Čím větší bude obět, kterou pro věc Boží přineseme, tím hojnější bude požehnání Boží na díle našem!

V Kroměříži, v červenci 1901.

Za přípravný výbor:

Dr. Josef Plšteký,
předseda.

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část další.)

Před městečkem na květinatém prostranství byly rozprostřeny příkrývky a koberce a celé stohy arabských čerstvých chlebův byly zde nakupeny. Měla se zde totiž konati porada šejchův a náčelníků křesťanům nepřátelského hnutí. I v ulicích a bazarech městečka panoval čilý život a lid byl slavnostně nastrojen, jakoby se zde nejednalo o surové dávení džaurů, nýbrž o veselou slavnost. Zástupy Drusů hemžily se ulicemi s jásavým pokřikováním, mnozí z nich mohli si lehce kapsy svoje laciným způsobem při puštění Hasbeje a Rašeje, jakož i jiných maronitských vesnic naplniti zlatem a kupovali tedy, jako krví spiti, lehkomyšlně

nejrůznější věci, aby je poslali do svých vesnic, aneb aby je darovali, komu se jim jen zachtělo, aneb by jich rozmarně užili. Za cizí se ovšem snadno a lehce kupuje. Na severním konci Keraku páslo se veliké stádo ukradených ovcí a vedle stálo asi dvě stě koní po dvou spoutaných, té nejušlechtlejší krve. Tito koni měli na sobě drahocenné koberce a balíky mně neznámého obsahu. Vše to bylo nešťastníkům obou neznámých okresů ukradeno, kteréžto okresy byly svědky sveřepého násilí. A co všecko mimo veřejnou loupež do »bezpečí« se dostalo? K tureckému fanatismu a drusické zášti přidružila se bezměrná lakota jako třetí

spojenec v boji proti Maronitům a křesťanům vůbec.

Co Ben-Aga šejcha Ismail-el-Atraše hledal, aby s ním ve prospěch Cale vyjednával, vrátil jsem se se svými lidmi do dosti prostranné lokandy při hrobě »proroka Noema«. Panoval tam úplně válečný život a opět a opět nové a nové houfy ozbrojených Drusů přicházely. Přicházeli sem však také Baši-Bozukové, Beduini z Bekaje a roviny damašské. I moslemini z Damašku a řadové turecké vojsko se šesti děly utábořili se v naší bezprostřední blízkosti a měl jsem tedy opětně důkaz v rukou, že Turci přímo úředně celé povstání řídili, ačkoliv si potom »Vysoká porta« ruce umývala a do konce několik svých nejvyšších úředníků v Syrii smrti potrestala.

Proklínání a řev na druhé straně hrobu Noemova dospělo k mému sluchu; šavle řinčely a několik střelných ran se ozvalo. Spěchal jsem se poohlédnouti, co se děje a byl jsem tak právě svědkem klackoviny ve velkém, čehož jsem dosud neviděl. V rozpoutaných, mezi sebou se peroucích chumáčích po dvaceti, třiceti, ba na jednom místě až po padesáti chlapech válelo se tu sem a tam a když se kdo na ty chlapy z blízka podíval, kteří s okrvavenými hlavami se kouleli, jakoby nikdo z nich ven živ neměl se dostat, byl by každý za to měl, že nejošklivější ze všech ďáblů z pekla se dostali, aby také na krvavých událostech v této nešťastné zemi podílů měli. Až zuřivci děsným namáháním unaveni počínali se navzájem pouštět, mohl jsem teprve blíže poznati, kdo se to vlastně pral. Byli to diví, mně již z Bairatu známí Arnauti a Baši-Bozukové, z nichž však prvnější, ač byli v menšině, zůstali vítězi. Jednalo se jen o ležení. Baši-Bozukové byli tu spíše a nechtěli ovšem později došlým Arnautům místa popustiti a jiné si vyhledati. Avšak Arnauti, praví

potomci dřívějších Janičářův a Mameluků, tasili ihned jatagany a vyhnali konečně mnohem četnější Baši-Bozuky s pustým smichem pryč.

Ó jaké to štěstí pro mě bylo, že jsem byl v šatě moslema. Ve svém evropském kroji vůbec ani sem bych nebyl dospěl, což vždy na paměti mítí jsem musil a dobrý pozor si dáti, abych se nějak jako křesťan neprozradil. Tak však bez nebezpečí mohl jsem se mezi nejhorší paličkou a vražednou chasu vmísiti, která ze všech stran země sem se byla sběhla. Jen od Arnautů držel jsem se vždy ve slušné vzdálenosti. Jak jsem se již v Bairutě dověděl, jsou tito potulní žoldáci ode všech obáváni a kde se v kavárně nějaký Arnaut usadí, schoulí se před ním ostatní hosté úzkostlivě do jednoho kouta a neosmělí se tím nejmenším slovem mu v ničem odporovati, aby velkomožného pána nějak neurazili.

Zde bylo tomu podobně. Zahnavše Baši-Bozuky, jako když řeznický pes nějakého pudlíčka vypudí, rozložili se majestátně tito Arnauté, kteří jinak ve svých bílých fustanellích a červených kabátcích velmi malebně se vyjímají, na svém tábořišti, které bylo pro ně až mnoho veliké, a nikdo z těch zástupů, které ustavičně dosud docházely, se neosmělil, aby jim příliš blízko přišel na oči. Jako neutrální pásmo obkličoval je pruh prázdného prostoru a s jakousi plachostí patřili ostatní ozbrojenci, kteří přece za stejným nekalým cílem po vraždě a loupeži sem byli přišli, nesměle na ně.

Běda ubohým, kteří za krátkou dobu do těchto rukou měli se dostat, běda těm, které tito satani zpracují. Neboť že missie Ben-Agova u Ismail-el-Atraše nic nesvede, to každou minutou bylo patrnějším. Věc již daleko přišla a katastrofa musela nad Calem propuknouti. S vnitřním soucitem patřil jsem k nešťastnému městu, které asi půl hodiny

na západ na horském svahu v zeleném okolí leželo. Právě slyšeti bylo hlas zvonů s věží obleženého města. Hned bych byl na kolena padl a za nešťastné se modlil, ale bylo mi se mít na pozoru, abych ze své moslemské zevnější úlohy nevybočil. Moslemi kleli a zuřili, když uslyšeli daleké zvonění. Neboť, jak známo, je v celém okrsku říše sultánovy zvonění křesťanům jen tam povoleno, kde ve veliké a rozhodné většině se nalézají.

Divné myšlenky vznikaly ve mně, když oko moje spočinulo na mohyle Noemově, která v bezprostřední blízkosti ode mne se nacházela. Připouštěl jsem se všeobecným míněním tuzemců, že zde prach a popel arcioce Noema skutečně jest. Nemohl jsem toho nejmenšího protidůkazu podati. Tedy odpočítval i pro mě Noe v této budově bez okras, která byla obklopena chasou vraždychtivou a loupeživou, a to nejhoršího zrna. Ó kéž by nás praotec směl ven vystoupiti z této tmavé hrobky a popatřiti, co se kolem něho dělo. Neřekl by snad, že za jeho časů, kdy do archy vstupoval, na zemi dosud takových bestii nebylo, ohavníků takových tehdy že nestávalo, jací zde se nakupili?

„Ano, otče Noe“, zvolal jsem v duchu k němu, „viz, my všickni jsme tvými po-

tomky, my jsme tvými dětmi! Nepadá stín na otce, když děti se nezdaří a předností lidské přirozenosti jen k tomu zneužijí, aby pod zvíře padli?“

A v duchu viděl jsem velebného starce v řásném oděvu, s dlouhou sněhobílou bradou z mohyly vstávati a zástupy těch, kteří k loupeži a vraždě sem se byli sešli, nanejvýše bolestivým a teskným zrakem pozorovati.

„Ovšem“, pravil pak ke mně, „ovšem padá stín z těchto nelidů na mě, jejich praotce. Nezapomeň však, že i světlo mých dětí mohly tuto ozařuje, a toto světlo přemůže jednou úplně tmu, ano kdysi na celé čáře zvítězí.

Tím zmizel ctihodný stařec opět ve svojí hrobce. Ale ještě dlouho stál jsem zde zahloubán v myšlenkách. Můj zrak opustil na chvíli tuto divokou vřavu a zaletěl k hájům olivovým a tázal jsem se sebe sama ve svém dojatém srdci, zdaž i zde holubice se ukáže, která by nesla v zobáčku olivovou ratolest míru a pokoje! Byl jsem teprve tehdy ze svého snění probuzen, když mi kdosi rukou na rameni poklepal; byl to Ben-Aga. Díval se mrzutě, lehce jsem mohl uhodnouti, proč. Zabořili jsme do lokandy, kde byli naši lidé s koňmi.

(Přítě dále.)

Obrázky z katolických misii.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

IX. Povstání v Číně.

Porád ještě docházejí četné zprávy o misijních čínských. Jedny potvrzují to, co se bylo stalo, jiné vypravují události nové. Přes to nelze si dosud učiniti jasný pojem o celkovém stavu misii. Jistým zdá se býti toliko to, že vlastní a nejzuřivější pronásledování křesťanů v měsíci listopadu minulého roku přestalo, byť i podnes missionáři neměli na různých ustláno a v celé říši čínské velká

jest nejistota. Obsazení hlavního města Pekingu sice Číňany postrašilo a loupežné tlupy drží na uzdě, ale čeho spojené mocnosti evropské docílily vytrvalostí a statečností svých vojsk, to pokazily bezmála svou nesvorností. Čína byla sice pokořena, ale nebyla napravena a kdož ví, polepší-li se. Nic nezdá se tomu nasvědčovati.

Zatím však povstal domorodému obyvatelstvu a zvláště křesťanům nový

nepřítel, hroznější než byli Boxerové — hlad. Poslední léta beztoho bylo v mnohých provinciích velké sucho a špatné žné. Na to přišla válka, krvavé pronásledování a loupežné pochody Boxerů. Následkem toho je, že v mnohých krajinách schází nyní i to nejpotřebnější a tiskové, jichž ušetřil meč, podléhají hladu a bídě. — »Velká většina chudobného lidu«, zní nejnovější zpráva z missie františkánů v provincii Šensi, »tře největší bídu a nouzi. Zdá se, že hlad a bída zpřetrhaly všechny pásky přátelské a příbuzenské. Rodičové nechávají své děti na polích a silnicích ležeti, házejí je do řek a studní, pochovávají je za živa nebo prodávají za několik halířů. Manželé opouštějí své manželky anebo za levný peníz je prodávají. Každý pamatuje na sebe a hledí svému bližnímu urvati i sousto, které si byl onen zahospodatil. Denně umírají na ulicích a silnicích sta, ba tisíce. Mrtvolý zůstávají ležeti, kolemjdoucí trhají s nich poslední hadry a dívka zvět je požírá. Také křesťané, kteří byli beztoho všechno ztratili, trpí největší nouzi a missie není s to, aby je sdostatek podporovala.«

Podobně zní zprávy misijnářů z jiných území ohromné říše čínské. Ceny potravin se zesateronásobnily a k tomu hemží se země potulnými loupežnými tlupy.

Smutná rovněž zpráva dochází z missie jezuitů ve východní Čeli. Asi 15.000 křesťanů, kteří za pronásledování veškerého svého majetku pozbyli, jsou vydáni v šanc hladomoru. Nejlepší pole nabízejí se ku koupi za fatku, ale nikdo jich nekupuje. Mnohé rodiny živily se kořinkami a divokými zeleninami, ale brzy přikvapila zima a o tuto jedinou potravu je oloupila. V nouzi vyrábějí obyvatelé ze slámy jakousi mouku a z mouky vaří jakousi bídnu kaši. P. Nevaux T. J. sešel se s křesťanem, jenž tři měsíce se svou rodinou se živil kaší z prosné slámy a polními zeleninami. Měl tři méchy této smutné potrawy v zásobě. Nyní došla i tato. Jiný otec rodiny žaloval misijnářovi, že svou rodinu pozůstávající ze šesti osob, po šest neděl živil toliko třemi litry žita. Sám zemřel krátce na to hladu. Jeho matka, žena a děti potácely se slabotou jako opilí a konečně

skřičily se v koutku, aby čekaly smrt. Muž, sám na kostro zhubenělý, urazil 20 hodin cesty, aby si vyprosil almužnu a obdržev ji, vrátil se rychle ku svým, aby se o ni s nimi rozdělil. Pomíjíme mnohé jiné podobné případy. Co pověděno, stačí, aby se ukázalo, jak bídné postavení mají nyní čínské missie.

XX. Z osady malomocných na ostrově Molokai.

Nedávno navštívil osadu malomocných na Molokai ředitel musea v Bremách, Dr. Schauinsland, a pak svou návštěvu v jistém časopise popsal. V popise tom líčí nejprve ostrov Molokai sám a jeho přírodní krásy, vypravuje dějiny osady malomocných a zmiňuje se konečně o dojmu, jaký návštěva naň učinila. Píše:

Jdouce do osady malomocných domnívali jsme se, že uslyšíme všude pláč a skřípění zubův, ale zkusili jsme opak toho. Zrakům našim naskytl se obraz nikoliv hrozný, ale utěšený. Kráčeli jsme podél dřevěných domků, před nimiž pokojně si hověli osadníci a okolo nichž prohánělo se černé ušípané pronásledováno hbitými domácími psy. Uprostřed osady stojí vlídný kostelík a vedle něho obydlí misijnáře malomocných, P. Vendelina, jenž osm roků již jako nástupce P. Damiana tam působí. P. Damian i P. Vendelin jsou krásnými příklady obětavé, na vše spočívající lásky k bližnímu.

Svobodné ženy a dívky mají zvláštní osadu pro sebe, kterou jim dal vystavěti jistý milionář z hlavního města Honolulu. Osada je podřízena matce Marianně z řádu milosrdných sester, které v obsluze a péči o malomocné vypomáhají jiné sestry téhož řádu. Je to pravým štěstím pro nemocné, že nemoc trvá dlouhá leta, aniž nemocní větších bolestí cítí. Smrt přivozují obyčejné nemoci podřízené, jmenovitě suchotě a zápalu, často umírají malomocní ponenáhlu bez zápasu smrtelného, pozbývajíce pomalu vědomí. Nemocní smejí se mezi sebou ženiti a vdávati, a ku podivu, většina dítek z takového manželství poslych je zdráva. Děti malomocných rodičů dopravují se na pozorovací stanici do Honolulu a jestliže zůstaly zdrávy, bývají přijaty do společnosti lidské.

Úmysl vlády Spojených Států severo-

amerických, jimž souostroví Havajské náleží, všechny malomocné z celé říše dopravovati na Molokai, potkal se s odporem veřejného mínění. Malomocenství bylo beztoho na souostroví zavlečeno a již dosti neštěstí tam způsobilo. Řečený úmysl vládní by nebezpečenství nákazy ještě zvýšil. Ostatně bylo by takové nařízení i nelidské, ježto by pak ubozí malomocní tisíce mil od své vlasti a svých příbuzných byli vzdáleni. Pro souostroví samo jest odlučování nemocných na osamělý ostrov Molokai velkým dobrodiním. Jednak zamezuje šíření se nemoci, jednak usnadňuje styky nemocných s jejich příbuznými, ježto spojení mezi Molokai a ostatními ostrovy je snadné a pohodlné.

Celkem bylo na Molokai v 35 letech ošetřeno 6000 malomocných. Letos je tam 1010 nemocných; 950 Havajanů, 34 Číňanů, 9 bělochů a 17 různého původu. Běloši bydlí odloučení od ostatních ve zvláštních přibytích. Vůbec je život nemocných ne-li příjemný, tedy aspoň uspokojivý.

XXI. Lev.

Ve střední Africe, na jezeře řečeném Sanganyika, působí missonář z řádu »Bílých otců«, P. Daull. V oněch krajinách jest král zvířat, lev, domovem a nezřídka ohrožuje a děsí svou přítomností i stanice missijní. Každoročně padne několik lidských životů hroznému dravci za obět. Jeden takový případ vypravuje nám svrchu zmíněný missonář a líčí smutnou událost takto:

»Kdykoli ve Starém Zákoně král David se vracel jako vítěz z boje proti Filištinským, byly to ženy a dívky, které přicházely jemu vstříc a zpívající i tanečnice vítězství jeho oslavovaly. Tutěž úlohu měly i ženy našeho kmene Vafipamanů, vítající radostně a slavně své muže a bratry, kdykoli jako vítězové v boji proti sousedním kmenům domů se vraceli. Od té doby však, co německá vláda osadní všechny takové srážky mezi černošskými kmeny zamezila, jest i pro naše Vafipamany hrdinná rytířská doba u konce. Jedinými jejich nepřáteli jsou nyní lvové. A jsou to nepřátelé skutečně obávaní. Kdykoli takový »král pouště« se u osady nebo missonářské stanice objeví, poděsí celou okolní krajinu. Zde jeden takový případ.

Hlavní prací našich černochoů je obdělávání polí a zároveň hlídání polí osetých. Ve dne v noci je sadů a zahrad hájiti proti divokým sviním a opicím a jiným škodlivým zvířatům.

Jakási stařena hlídala kdysi své pole a celou noc probděla. Z rána, když se svítalo, chtěla si, aby spánek zapudila, zapáliti dýmku. Avšak to bylo její neštěstí. Sestoupivši se svého na stromě upevněného lůžka, octla se ubohá najednou v drápech silného lva. Na její žalostné volání přikvapilo několik ozbrojených černochoů, ale bylo již pozdě. Lev sice upustil od své kořisti a zmizel v blízkém houšti, ale starocha za krátko dokonala; bytť jí lev ukousl nohu.

Černoši přísahali, že se na lvu pomstí. Vynesen nad ním ortel smrti a ustanoveno, že má býti otráven. Když byl totiž lev při své hostině vyrušen, vrací se po čase k místu, kde uchvátil svou kořist, aby přerušenou hostinu dokončil. Tak učinil i tentokrát a tím zpečetil svůj osud. Černoši nalili na onom místě kus otráveného masa, lev skutečně se dostavil a vrhl se na domnělou kořist. Za krátko však začal se potáceti, klesl a zdechl.

Zdechlina byla ve slavnostním průvodu nesena k nám na missijní stanici. To jste měli viděti ono divadlo! Na ubohou nebožku stařenu brzy se zapomnělo, všeobecný strach ustoupil divoké nevázané radosti. Ženy celého kmene jásající tančily okolo nosičů. Vzduchem zaznívaly starodávné hrdinské zpěvy, jakoby celé vojsko nepřátel bylo bývalo na hlavu poraženo. Celý ten den byl věnován tanci a radovánkám. Mužové neustávali obstupovati mrtvého dravce a podívovali se krásné jeho kožešině. K večeru se o maso rozdělili a kůži dostal černocho, jenž byl na lva jed nalil.

Bohužel vyžadují si dravci v okolí našem častých obětí. Před třemi dny sežral lev černocho, jenž se byl odvážil daleko od osady a nedávno opozdil se na cestě z města Sabory náš listonoš a nedošel svého cíle: padl dravcům za obět; zbytky satů byly nalezeny stranou v lese. Na štěstí naši černoši na takové případy brzy zapomínají. Dnes mrtvého oplakávají a zítra již jsou sám smích a vtip, jakoby se nic nebylo stalo. Jsou to velké děti!

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Velkých Němců. Byla jsem před lety povážlivě nemocna a ztratila jsem zrak. Osleplá na obě oči hledala jsem rady a pomoci v Brně u sv. Anny. Tam jsem pobyla několik neděl, ale zraku jsem nenabyla. Brala jsem útočiště své k nejsv. Panně Marii a modlila se, jak jsem uměla a mohla. V té své sklíčenosti slíbila jsem ještě s jednou spolupřítelkou někde od Olomouce, že denně po celý rok budu se modliti sv. růženec s tím úmyslem, aby mně Pán Bůh navrátil zrak. Též jsem slíbila, že, vyslyší-li mne Rodička Boží, uzdravení své prohlásím i v některém katolickém listě. Bez uzdravení, osleplá, opustila jsem nemocnici; vedli mne Pekařskou ulicí, a tu na kopečku jsem jmenovala dům, u kterého jsme byly, a viděla svou průvodkyni, sestru, prohlédla jsem a od té doby dobře vidím, aniž by mne kdy oči bolely. I vrátili jsme se k svaté Anně, abych se ukázala, že vidím. Okolnostmi stalo se, že až posud jsem to veřejně neoznámila, teprve letos plním slib svůj, vzdávajíc nejvroucenější díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie a vyzývám ku chvále a dikům všechny trpící, aby s důvěrou útočiště své brali k Rodičce Boží, která jest Uzdravení nemocných.

Anna Ond. . . .

Z Val. Klobouk. Po dlouhý čas byla jsem navštívena zlou a pro jiné odpornou nemocí. Pomoc lidská zdála se mi býti již marnou a proto s důvěrou obrátila jsem se o pomoc k Panně Marii Lurdské. Vykonala jsem k ní 9denní pobožnost a prosba má byla vyslyšena. Pročež nyní tuto vzdávám nejštětější Panně upřímné díky.

B. K.

Z Husovic. V nemoci mého manžela a bratra konala jsem 9denní pobožnost za jejich uzdravení. Díky Bohu všemohoucímu, Panně Marii sedmibolestné a sv. Antonínu Pad., že modlitba má byla vyslyšena a oba se uzdravili.

B. P.

Z Frenštátu p. Rad. Že má dcera po dlouhé a nebezpečné nemoci povstala a včuhledě se zotavuje, mám jediné ku poděkování božskému Srdci Páně, Panně Marii Lurdské a sv. Josefu. Proto volám z plna srdce: „Pochváleno budiž vždycky Srdce Páně, skrze něž věčnou spásu máme!“

B.

— Díky vzdávám Pánu Bohu všemohoucímu, že na přimluvu Panny Marie Svato-Hostýnské a ctihodného sluhu Božího, Martina Sítědy, byla jsem uzdravena od dlouhého neduhu.

N. V.

Z diecese Králové Hradecké Plníc slib svůj vzdávám tímto nejvřelejší díky nejsv. Srdci Páně, nejsladšímu Srdci Panny Marie a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby v jisté záležitosti.

A. R.

Ze Slověnic. Plníc učiněný slib svůj, vzdávám nejsv. Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Marie Panny nejvroucenější díky za milostivé vyslyšení prosby mé. Budiž chváleno a velebeno nejsv. Srdce Páně na věky.

P. H.

Z Vel. Pavlovic. Vzdávám tisícere díky sv. Antonínu Pad. a blahoslavené Panně Marii za vyslyšení proseb mých.

J. B.

Z Val. Klobouk. Srdečné díky vzdávám sv. Antonínu Pad. za nalezení ztracených věcí. Rovněž vroucí díky vzdávám sv. Josefu za ulevení v nouzi mých přátel.

Člen apoštolské modlitby.

Náležitě svěcení dne Páně.

(Hlavní úmysl.)

Když byl všemohoucí Stvořitel nebe i zemi a všechno, co na nich jest viditelného i neviditelného v šesti dnech stvořil, posvětil sedmý den a odpočinul od díla, kteréž byl učinil. Již tenkrát posvětil Bůh den sedmý, den Páně, a požehnal jemu. Chce tedy patrně Pán Bůh, abychom šest dní pracovali a konali všechna díla svá, sedmého pak dne abychom odpočinuli od práce a světili jej náležitě, zasvětili den ten Bohu a spásě duše naší. »Šest dní budeš pracovati a dělati všechna díla svá. Sedmého pak dne sobota Hospodina Boha tvého jest. Nebudeš dělati žádného díla v něm, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj i děvka tvá, hovado tvé i přichozí, kterýž jest v branách tvých«. (II. Mojš. 20.). A na hoře Sinai ještě krátce zjevil Hospodin vůli svou slovy: »Pomni, abys den sváteční světil!« Zvláštní kouzlo opráda den nedělní, jestliže se svěť. Práce odpočívá; na polích nepracuje ani pluh ani kosa. Lidé zaměnili pracovní všední oděv za nedělní šat. Slavnostní ticho spočívá nad osadou a jejím okolím. Ustoupilát mlha všedních starostí a prací, aby milost Boží volně mohla působiti skrze modlitbu, obět mše svatě a skrze slovo Boží. V milém veselí rodinného života, účastenstvím při odpoledních službách Božích, nábožným čtením, procházkou do přírody, uplyne ostatek nedělního dne. Jest to vpravdě den odpočinku, den duševního i tělesného zotavení po všedním zaměstnání minulého týdne.

Kde však svět na Boha svého zapomněl a nečiní žádného rozdílu mezi dnem Páně a dny všedními, tu spočívá smutná jednotvárnost na životě člověka. Den jako den. Vše točí se, honí se a víří v pozemském ruchu. Ani jediný pohled nezabloudí k nebesům. Zdá se, jakoby hustá mlha zastírala oči a mysl lidí. Lidé jakoby neměli očí pro nebe, uší pro hlas Boží, srdce pro Boha; nýbrž všechno pro svět, tělo a ďábla. Jedni pracují ať všední den nebo neděle; druzí zase v obchodech jsou zaměstnáni; jiní opět nepracují sice, ale také nesvěti dne Páně, protože celá duše zaujata jest světem a jeho radostmi. Proto samé slavnosti, výlety, tance, muziky, jiné a jiné veselosti a to v neděli. Pro tyto věci zapominají lidé na kostel, na služby Boží, odvracejí se od Boha, Pána svého, a vydávají se v otroctví světa, ďábla a hříchu. Při takovém zneuctivání dne Páně nemůže býti o nějaké mravnosti řeči. Proto, že lidé den Páně nesvěti, do kostela nejdou, ale do hostinců a na výlety, suroví mravy jejich víc a více. Zde také jedna z hlavních příčin úpadku mravnosti, množení se hříchů a surovosti. Ukazuje se sice náprava v této důležité věci, ale nevíme zdali není pozdě. Jest sice zaveden »nedělní klid«, ale o služby Boží a návštěvu jejich není zákonem postaráno. Jsou obchody, které se zavírají v neděli v poledne, jsou továrny, v nichž se v neděli nepracuje, jsou úřady, které v neděle a svátky neúčastují; avšak tím ještě není zabezpečeno náležité svěcení dne Páně tak, jak toho žádá Bůh a jak církev svatá nám činiti velí. Nejen z ohledu k potřebnému klidu, nýbrž proto, že Bůh sám tak přikazuje, mají neděle a svátky svěceny býti odpočínutím od práce a nábožným obcováním

službám Božím dopoledním i odpoledním. Práce jen tehdy dovolena jest, žádá-li toho čest a sláva Boží a potřeba bližního anebo patrná nutnost.

Kéž by příkazani o svěcení dne Páně ode všech svědomitě bylo plněno; přineslo by to zajisté pozeňání hojné rodinám, obcím a celému národu. Věrné plnění příkazani Božích přináší vždy blaho a štěstí. Národové, kteří nedělí pohrdají, přivolávají na sebe kletbu Boží. Možno, že časté škodlivé bouře, krupobití, povodně a jiné živelné pohromy, jsou takovými metlami na ty, kteří den Páně nesvěti a s nimi trpí pak i věrní přátelé Boží. Dejme, co Božího jest Bohu, a Bůh zase bude štědrým odměnitelem nám. Dosti jest příčin, ze kterých máme se všude, jak v soukromém tak i ve veřejném životě náležitěho svěcení dne Páně, nedělí a svátků domáhati. Sami budme věrní povinnosti této a hleďme příkladem, laskavou domluvou také své spolubližní přiměti k tomu, aby den Páně světili. Zdržujeme pokud možno své domácí, podržené od hostinců, karbanu a pítí, od muzik a tance a jiných světských veselostí, aby neuráželi Pána Boha leností ve službách Božích a jinými hříchy, kterými Bůh zvláště tento den nedělní urážen bývá. Slušnou zábavu v den Páně a sice po službách Božích nezapovídá církev svatá, avšak tomu brání, aby Pán Bůh nebyl urážen v den, jeho službě určený.

Přátelé Boží, tu máte dosti veliký úkol; hleďte, aby den Páně byl svčen podle úmyslu Božího a svaté církve katolické. Hleďte horlivostí ve službách Božích nahraditi nedbalost tolika vlažných křesťanů. Snažte se nábožným obcováním službám Božím a hodným přijímáním sv. svátostí, klaněním se Kristu Ježíši v nejsvětější svátosti napravití urážky, jakéž činí bohaprázdni lidé a lehkomyšní křesťané Pánu Bohu právě v zasvěcených jemu dnech. Nejmilejší dnové byli blahosl. Kolletě, panně, neděle a svátky: ne snad proto, aby si mohla na procházky vyjít, nebo návštěvy konati, nebo snad k tanci běhati, nýbrž aby mohla do kostela jít a tam Ježíše, svého miláčka, navštívit, slovo Boží poslouchati a sv. svátosti přijímati.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za náležité svěcení nedělí a svátků Páně, a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Působiti k tomu, aby den Páně byl svčen.

Úmysl v září: Horlivost v učení se svatému náboženství.

Úmysly apoštolátu modlitby.

/ červenci modleme se o křesťanskou poslušnost.

Ustanoven a sehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Theodora , op. (533). — Za lásku k Ježíši Kristu. Velepastyřové naši. † kněz J. F. Vyhlaž. ní moru opilství. Pokoj a svornost v rodině. Duše v očistci.	
2. Ů.	Navštívení Panny Marie . — Dar lásky k bližnímu. Zvelebení poutních míst Mariánských ve vlasti naší. Za ochranu Boží. Za odvrácení pokušení. Obec.	
3. St.	Sv. Phokas , m. (303). — Za křesť. pobožnost. Za svornost v rodinách. Za šťastnou hodinu smrti. Odvrácení všelikého neštěstí. Obrácení nekajících.	
4. Č.	Sv. Prokopa , op. (1053). — Za dar modlitby. Povolání k stavu řeholnímu. Více kněží. Za trpělivost v protivenstvích. Šťastná volba představeného.	
5. P.	Sv. Cyrilla a Methoda, ap. slov. (869 a 885). — Sjedenocení národů slov. ve víře katol. Za apoštolskou horlivost. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda.	
6. S.	Sv. Bohumily , m. (1070). — Dar živé víry. Náležitě svěcení dnů Paně. Úplné odevzdání se do vůle Boží. Polepšení jistého muže. Třetí řád sv. Františka.	
7. N.	Neděle IV. po sv. Duchu. Předrahé krve Páně. — Horlivost pro spásu duší. Vítězství nad naruživostmi. Za milost Boží a za trpělivost. † matka.	
8. P.	Sv. Alžběty , král. portug. (1336). — Dobročinnost k chudíně. † císařovna rakouska. Pronásledovane řády. Napravení zlých poměrů. Velehrad a Hostýn.	
9. Ů.	Sv. mučníků Gorkumských (1572). — Za důvěru k Matce Boží. Pronásledování křesťanů v Číně. Vítězství sv. církve nad nepřáteli. Napravení zbloudilých.	
10. St.	Sv. sedmero bratří , m. (150). — Za statečné vyznání víry. Dar poslušnosti a poddanosti. Šťastný výsledek volby. Oddanost a láska k církvi sv. † rodiče.	
11. Č.	Sv. Antonia Maria Zaccharia , vyzn. — Vážení si milosti Boží. Jednoty svato-Josefské. Zachrana mládeže. Katol. misijnáři. Choromyslný kněz. Rodina.	
12. P.	Sv. Jana Qualb. , op. (1073). — Za lásku k nepřítelům. Smíření dvou osob. Za stále povolání. Zničení kořalečnického moru. Obrácení pohoršlivé osoby.	
13. S.	Sv. Markéty , p. a m. (260). — Častější svate přijímání. Chraň nás Bůh od neštěstí! Zbožné vychování dítek. Křesťanské školy. Katolické missie.	
14. N.	Neděle VII. po sv. Duchu. Ochrana sv. Benedikta , op. — Řád benediktinský a premonstratský. Úcta ke sv. kříži. Za spasitelnou horlivost. Smíření národů.	
15. P.	Sv. Jindřicha , cis. (1024). — Císař a král náš. Za zbožnost v rodinách. Dar čistoty. Neohrožené vyznání víry. Mír a bázeň Boží v jistých rodinách.	
16. Ů.	Panny Marie Karmel . — Bratrstvo sv. skupulře. Zdar slavnosti. Zamezení veřejných pohoršení. Vytrvalost v dobrém. † členové bratrstva. Umírající.	
17. St.	Sv. Alexia , zebr. (417). — Ústavy chorých. Za ducha dobrovolné chudoby. Opuštěné vdovy a sirotci. Sesílení zásad křesť. Zbudování kláštera.	
18. Č.	Sv. Kamilla , zakl. ř. (1614). — Za lásku k nemocným. Milosrdní bratři a sestry. Zdar jubilejním průvodům. Za věrnost v povolání. Velehrad a Hostýn.	
19. P.	Sv. Vincencia Paul , zakl. ř. (1660). — Za pravou lásku k bližnímu. Ochrana nevinné mládeže. Spolky sv. Vincence. Povolání k stavu duchovnímu.	
20. S.	Sv. Jarolima Aemil . (1537). — Spolek sv. dětství Ježíšova. Katolická církev v zemích pohanských. Pokoření nepřátel Božích. Obrácení pobloudilých.	
21. N.	Neděle VIII. po sv. Duchu. Sv. Praxedy , p. (164). — Aby si mládež nevinosti vážila. Konání skutků milosrdenství. Sv. Otec a jeho rádové. Katol. řády.	
22. P.	Sv. Mari Magdal. , kajic. (63). — Dar kajcnosti. Častější zpověď. Polepšení velikých hříšníků. Za † Ros. H. Rozšíření katol. tisku. Bohulibé podniky.	
23. Ů.	Sv. Apollináře , bisk. m. (81). — Setrvání v dobrém. Dobrodinci. Smíření dvou osob. Pomoc v jisté potřebě. Obrácení velkých hříšníků. Jistá rodina.	

Dne		Na slavnost:	Úmysly:
24.	St.	Sv. Kristiny, p. m. (300). — Dar síly k odpirání zlému. Obětavá sestra. Vše ku větší cti a chvále Boží. Obnova společnosti křesť. Zemřeli dobrodinci.	
25.	Č.	Sv. Jakuba, ap. P. (44). — Za lásku k pronásledovatelům. Věrnost v povolání. Uprímná horlivost pro spásu duší. Neohrožené vyznání víry. Jistá osoba.	
26.	P.	Sv. Anny, matky bl. P. Marie. — Za úctu sv. Anny. Rodiče. Poutníci. Radostné plnění zákona Božího. Dar pravé pokory. Za zbožné vychování dítek. † otec.	
27.	S.	Sv. Pantaleona, lék. m. (305). — Horlivost ve snášení duševních chorob. Stálost v pokušeních. Křesť. lékaři. Mírnost v obcování. Nemocní. Duše v očistci.	
28.	N.	Neděle IX. po sv. Duchu. Sv. Nazaria, Celsa a spolum. (56). — Staň se ve všem vůle Boží! Za ducha obětavosti. Družiny Mariánské. Apoštolát modlitby.	
29.	P.	Sv. Marty, p. (84). — Za horlivost křesťanskou. Obrácení nepřátel církve. Za ctnosti hospodyným potřebné. Mravnost mládeže. Mír světový. Umirající.	
30.	Ú.	Sv. Abdon a Senen, m. (250). — Dar trpělivosti. Zactvo i učitelstvo. Osvícení Duchem sv. Polepšení jedné osoby. Odstranění kořalečnického moru. Sirotci.	
31.	St.	Sv. Ignáce z Loyoly, zakl. ř. (1556). — Tovařystvo Ježíšovo. Horlivost pro čest a slávu Boží. Velehrad a Hostýn. Zemřeli údobé katolických bratřev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.			

Ačkoliv je poslušnost ctností tak potřebnou, přece ji lidé nemilují a ženou se za lichou svobodou. Tato lichá svoboda není nic jiného než pravé otroctví. Poslušnost k Bohu a zákonům jeho vede k pravé svobodě synů Božích. Poslušností přináší člověk Bohu za obět vůli svou, o čemž již moudrý Sirach praví: »Obět spasitelná jest plnění přikázání.« Budiz poslušnost naše ochotná, jako měla blah. Panna Maria a sv. Pavel, budiz upřímná, radostná, rychlá, hrdinná, pokorná, stálá a dobře spořádaná, pak bude jistě Bohu milá a nám k zásluze. Jestliže uposlechněš hlasu Hospodina, Boha svého, abys činil a ostříhal, všech přikázání jeho, učiní tebe Hospodin. Bůh tvůj, nejpevnějšího náde všechny národy, kteříž bydlí na zemi. Tak mluvil Hospodin již ve Starém Zákoně. A zdali nedává nám nejkrásnější příklad poslušnosti Ježíš Kristus, jenž pro nás stal se poslušným až ke smrti kříže? Ó kéž by lidé více poslouchali hlasu Božího než hlasu světa, lépe by pochodili. Pak by jistý pořádek zavládl jak v rodinách tak v obcích a celých státech. Poslušnost k zákonu Božimu a k duchovní i světské vrchnosti, toť nejpevnější základ pevnosti trůnu a oltáře. Prosme, aby nejsv. Srdce Páně učinilo srdce naše poslušným vůle Boží.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pravou poslušnost křesťanskou, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiz mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Poslouchati představených ve všem, jen-li nepřikazují něco proti Božím přikázáním.

Úmysl v srpnu: Svěcení neděle.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 9.

*Ucta božského Srdce Páně je štítlem útrpy, pokrm nábožnosti uprostřed bludův a křičů tohoto století.
(Kurd. Pie.) -- Nejsvětější Srdce Ježíšovo jest v Eucharistii naším zojatcem, svatostánkem jeho žalářem
a láskou jeho pouty. (Sv. Alfons Lig.)*

O působení lásky Boží.

Velikou jest věcí láska;
dobrem dober zvat ji sluší:
nezná obtíží a snáší
protivenství s klidnou duší.

Lehkým jest jí každé břímě,
co je drsno, činí hladkým,
trpký kalich strastí láskou
nápojem se stane sladkým.

Svatá láska k Jesu Kristu
k činům velkým napobádá,
a vždy větší dokonalost
obsáhnouti sobě žádá.

Láska nedá držeti se
věcí podlou, vzhůru vzlétá,
volně chce se povznášeti
prosta nízkých tužeb světa.

Láska bdí a vniterného
nedá zraku sobě kalit,
prospěchem se nedá poutat
ani strastí v temno halit.

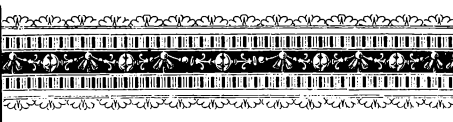
Nad lásku nic sladším není,
ani silnějším, ni blažším,
ani vyšším, ani lepším,
nebesům i zemi dražším.

Nebot' z Boha zrozena jest,
aniž může spočinouti
ve tvoru; jen v Bohu najde
klidu ve své zemské pouti.

Z „Obzorů“.

VI. ŠT.

Něco o růženci.

Napsal J. St. PAVLÍK.

iděl jsem spanilou vystupovati nad potoky vod, jejížto vůně byla neocenitelná, a jako dnové jarní obklopovaly ji květy růží a lilie údolí. Tak pěje církev v hodinkách Mariánských. Kdo je ta spanilá? Blahoslavená Panna Maria, obklopena růžemi bílými, červenými a zlatožlutými, růžemi nevadnoucími. Kvůli růžencové jest Panně Marii nejmilejším. A to roste každého času, v letě, v zimě, z jara i na podzim, všude, ve všech končinách, ve všech dílech světa, i v pouštích afrických i na sněžných pláních severu. Chodíme často na to kvítí!

Jistý hoch z nábožné rodiny měl ve zvyku, den jak den, jestli roční čas dovoloval, čerstvého kvítí natrhati, věnec z něho uplésti a obraz Panny Marie jím zdobiti. Když byl trochu větším, dali ho rodiče na studie a odevzdali jistému klášteru k vychování. Šel tam s radostí a držel se svědomitě domácího pořádku, jenž tam vládl. Ač se mu vše dobře líbilo, přece byl mnohdy smuten, a mohlo se mu vyčísti z obličeje, že ho něco rmoutí. Převor kláštera tázal se ho jednou, co jej tak rmoutí; tu odpověděl: »Mně se zde líbí zcela dobře, pouze jedna věc mi schází. Byl jsem zvyklý Panně Marii každodenně věnec uplésti z čerstvého kvítí a její obraz jím ozdobiti; zde však mně domácí pořádek nedovoluje ven vyjiti.« Převor, velmi potěšen nad jeho

dětinskou láskou k Matce Boží, upokojil ho a pravil: »Můj synu, nebuď proto smuten; i u nás můžeš pro Pannu Marii věnce plésti. Já ti ukáži květy, jež jsou daleko pěknější než květy polní a zahradní, a jež Panně Marii mnohem lépe se líbí.« Při tom vytáhl růženec a vysvětlil mu tajemství růžencová a ukázal mu, jak se má růženec modliti. Jinoch byl nyní velmi spokojen a potěšen, že i v klášteře může svým způsobem Rodičku Boží ctíti, a modlil se každodenně svatý růženec.

I já vám chci, milí čtenářové, ukázati, jak byste se měli růženec modliti. Ach, ten umíme dávno, hned mi namítnete. Víím, víím, a není mým úmyslem vysvětlovati, z čeho růženec se skládá; toť bych nesl stromy do lesa. Modlit se a modlit se, je rozdíl. Při růženci máme se nejenom ústy modlit, nýbrž i duchem rozjímat o tajemstvích života Ježíšova.

Mnozí křesťané považují růženec za modlitbu nudnou. Vždycky totéž, desítkrát, ba padesátkrát za sebou Zdravas Maria, jak pak by člověk udržel myšlenky pohromadě? Toť jest mnohdy mechanické! Ovšem, kdo růženci nerozumí a jedno Zdravas za druhým, řekl bych, že sebe sype, aniž by ducha něčím zaměstnával, ten to při růženci dlouho nevydrží. Záleží na tom, jak se růženec modlíme. Církev svatá si přeje, abychom při růženci nejdůležitější

tajemství ze života Pána Ježíše a Panny Marie rozjímali, abychom je sobě náležitě představili. Tato představa může se dlti tím způsobem, že si celou historii dotýčného tajemství na deset Zdrávasů rozdělíme, tak abychom při každém Zdrávasu na něco jiného mysliti mohli. Začnu hned prvním tajemstvím **radostného růžence**:

Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala,

při němž máme rozjímati příběh o poselství archanděla Gabriela.

Při 1. Zdrávasu představme si, kterak archanděl Gabriel od Boha rozkaz obdržel, Marii Panně tajemství vtělení Syna Božího zvěstovati; při 2. Zdrávasu představme si Pannu Marii, kterak ve své komnatě se modlí; při 3. Zdrávasu, kterak Gabriel Pannu pozdravuje; při 4., kterak Maria se nad pozdravem andělovým léká; při 5., kterak anděl ji upokojuje a praví: Porodíš Syna a nazveš jméno jeho Ježíš; při 6., kterak Maria se táže, jakým způsobem se to stane, poněvadž muže nepoznává; při 7., kterak jí anděl vysvětluje, že počie z Ducha svatého; při 8., kterak Maria svoluje a dí: Aj, dívka Páně, staniž se mĕ podle slova tvého; při 9., kterak Gabriel do nebe se vrací; při 10. mysleme na slova: A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.

Jiný způsob rozjímati první desátek. Předmět rozjímaní při jednotlivých Zdrávasích: 1. Maria prarodičům v ráji zaslíbena; 2. Maria od proroků předpověděna; 3. Maria od spravedlivých Starého Zákona očekávána; 4. Maria bez poskvrny hříchu počata; 5. Maria narozena; 6. Maria ve chrámě obětována; 7. Maria se svatým Josefem zasnoubena; 8. Maria od anděla navštívena; 9. Maria Duchem sv. zastíněna; 10. Maria Syna Božího v lůně svém počínající.

Druhé tajemství radostného růžence:

Kterého, Panno, v životě nosíš, svatou Alžbětu jsi navštívila.

Rozjíměj nebo představ si při jednotlivých Zdrávasích: 1. Duch svatý vnuká Marii, aby tetu svou Alžbětu navštívila; 2. Maria vydává se na cestu; 3. Maria spěšně kráčí přes hory; 4. Maria pozdravuje Alžbětu; 5. Jan je posvěcen v lůně matky své; 6. Svatá Alžběta volá: Požehnaná's Ty mezi ženami a požehnaný plod života Tvého; 7. Maria zpívá »Magnificat — Velebí duše má Hospodina«; 8. narození sv. Jana; 9. jazyk Zachariášův rozvázán; on velebí Boha a zpívá »Benedictus — Požehnaný Pán Bůh israelský«; 10. Maria vrací se do Nazaretu.

Velmi dojemné události podává nám k rozjímaní třetí desátek:

Kterého jsi, Panno, porodila.

Látka rozjímací je zde bohatá a rozmanitá. Rozjímějme třebaš tímto způsobem: 1. Císař Augustus dává rozkaz, aby popsán byl veškerý svět; 2. Maria a Josef putují do Betlema; 3. Josef hledá místo v hospodě a všude jest odmitnut; 4. Maria a Josef přenocují v stáji vně města; 5. o půlnoci narodí se Ten, jenž jest očekáváním národů; 6. noc mění se v den; 7. Maria Panna zavinuje božské dítě do plének a 8. klade na seno do jeslí; 9. vůl a osel zahrívají dítě božské; 10. Maria a Josef padají na kolena a klaní se jemu.

Jiný způsob. 1. Na luzích betlemských jsou pastýři na noční stráž u stád svých; 2. anděl se zjevuje pastýřům; 3. pastýřové se lekají; 4. anděl zvěstuje narození Spasitele; 5. na obloze zjevuje se velké množství andělů; 6. andělé zpívají »Gloria in excelsis Deo — Sláva na výsostech Bohu«; 7. pastýři praví k sobě: »Pojďme do Betlema a vizme, co anděl zvěstoval nám«; 8. pastýři chvátají spěšně do Betlema; 9. pastýři klaní se novorozenému Spasiteli; 10. pastýři vrací se ke stádům svým, chválice a velebfce Boha.

Třetí způsob. 1. Na nebi zjevuje se hvězda; 2. tři mudrci od východu berou se do Jerusalema; 3. mudrci dotazují se v Jerusalemě po novorozeném Králi židovském; 4. Herodes se leká a táže se zákonníků, kde má být Messias narozen; 5. zákonníci praví, že se má v Betlemě Judově naroditi; 6. mudrci ubírají se z Jerusalema do Betlema; 7. mudrci klaní se novorozenému Spasiteli a 8. obětují mu dary: zlato, kadidlo a myrrhu; 9. ve snách dostávají napomenutí, aby se nevraceli k Herodesovi; 10. mudrci jinou cestou navracejí se do vlasti své.

Čtvrtý způsob. 1. Herodes čeká marně na mudrce; 2. Herodes dává rozkaz k zavraždění pacholat betlemských; 3. anděl zjevuje se ve snách Josefovi a přikazuje mu, aby utekl do Egypta; 4. Josef utíká s Marií a dítětem božským do Egypta ještě v noci; 5. vražda v Betlemě a v okolí; 6. nářek matek; 7. svatá rodina bydlí v Egyptě; 8. anděl zjevuje se podruhé Josefovi; 9. Josef vrací se do Nazareta; 10. božské dítě prospívá věkem, moudrostí i milostí.

Rozjímání čtvrtého tajemství:

Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala může se díti tímto způsobem: 1. Osmého dne božské pacholátko jest obřezáno;

2. čtyřicátého dne naplňují se znovu očistování Marie; 3. Maria a Josef jdou do Jerusalema; 4. Maria a Josef obětují Ježíška Hospodinu; 5. vzdávají obět dvou holoubátek; 6. Simeon bere Ježíška na lokty své; 7. Simeon velebí Hospodina a pěje: »Nyní propustíš služebníka svého v pokoji«; 8. Simeon předpovídá Marii, že duši její bolesti meč pronikne; 9. prorokyně Anna přichází do chrámu a poznává v Synu Mariiném Vykupitele; 10. Simeon a Anna zvěstují lidu narození Messiasovo.

Páté tajemství radostného růžence:

Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla může se takto rozjímati: 1. Maria a Josef putují do Jerusalema; 2. Maria a Josef slaví svátky velkonoční v Jerusalemě; 3. Maria a Josef vracejí se domů; 4. u večer prvního dne není Ježíš k nalezení; 5. Maria a Josef se zármutkem hledají ztraceného Ježíška; 6. třetího dne nalezají ho ve chrámě, sedícího mezi učiteli; 7. Maria praví: »Synu, proč jsi nám tak učinil? Otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe«; 8. Ježíš vrací se s rodiči svými do Jerusalema; 9. Ježíš je rodiči svých poslušen; 10. Ježíš žije skrytý život v Nazaretě až do třicátého roku svého.

(Přistě dále.)

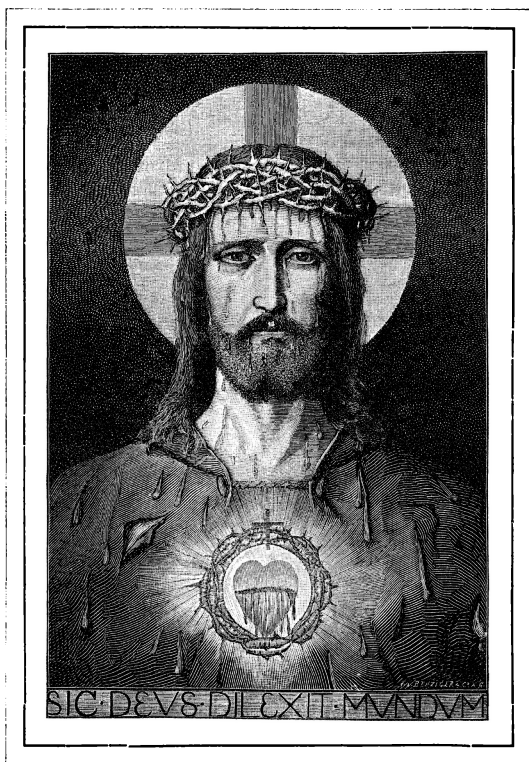
Věřím v Boha.

(Část další.)

Minule provázeli jsme Krista Pána na horu Olivetskou a viděli hroznou jeho úzkost a krvavý pot, slyšeli jsme úpěnlivé volání a modlitbu jeho k Otci nebeskému. Po třetí domodlil se Pán a vstav, kráčí opět k apoštolům, kteří zase ve spánek upadli. Ježíš jest odhodlán k oběti nejtěžší, ku smrti kříže. Překonal prudký boj, jež hrůza před takovou smrtí v požehnaném jeho člověčenství vzbudila; posílněn jest Bohem samým, a tak stojí nyní mezi spícími apoštoly. Byliť skličeni mdlobou, strach a zármutek je uspal; neměli dosti síly bdíti na modlitbě, a proto jak snadno upadali v pokušení! A Ježíš vida je spící, laskavě je kárá slovy:

„Spěte nyní a odpočívajte“, jakoby chtěl říci: „Jak jen můžete tak klidně spát, když přichází hodina, v níž Syn člověka, Pán a Mistr váš, vydán bude v ruce hříšníků?“ Proto praví dále: „Vstaňte, pojďme! Hle, blíží se, který mne zradí!“ A zrádce přicházel. Černá zrada vyvolila si černou noc k vykonání černého skutku.

Tak zase potvrdila se slova Kristova, že kdo koná zle, štítí se světla a miluje tmu. Člověk zlý jakoby se sama sebe bál, vyhledává jen vždy ticho a tmu noční ku konání zla, jakoby tím chtěl své svědomí uspat i ošáliti. Tak i Jidáš ne za bílého dne, ale za tmy noční přichází, aby Pána a dobrodince svého vydal v ruce

neprátele. Jak zkažené musilo asi býti srdce Jidašovo! Z prachu nicoty pozvedl ho Pán k sobě, povýšil na hodnost apoštola. Kolik slov lásky zaslechl Jidáš z úst Mistra svého, kolik důkazů přízně a milosti dostal od Pána! Znal život jeho vpravdě božský, slychal učení čisté a očisťující, viděl skutky, jež jen Bůh činiti může, a to vše neváží u něho pranic! Tak hluboko klesl nešťastný tento muž, že několik stříbrňáků milejší mu jest nežli Ježíš, nežli víra, nežli věrnost, nežli ctnost. A satan lakoty ponížil ho až na nejnižší stupeň, učinil z něho zrádce, jímž celý svět pohrdá; jméno jeho stalo se pohanou a nadávkou největší. Po celý večer již i při slavnosti poslední večeře zabýval se Jidáš jen jedinou myšlenkou, kterak by bez lomozu a sběhu lidu zmocnil se Ježíše a ho vydal židům. Zrádná tato myšlenka naplňovala srdce jeho i v okamžiku svatého přijímání, kdy sám Ježíš mu podával své svaté tělo a předrahou krev. A toto nehodné přijímání mu dodalo. Jedl a pil si smrt a učiněn jest vinným těla a krve Páně. Místo milosti přišla naň kletba, místo života zatracení.

Na tomto nešťastníku vidíme nejlépe zhoubné a hrozné následky nehodného svatého přijímání, o němž svatý apoštol Pavel dobře praví: »Kdo jí tělo Páně a pije jeho krev nehodně, ji a pije sobě odsouzení.« Avšak Jidáš necítí ani, v jakém stavu se nalézá; svědomí jeho jest úplně uspané, a to je vpravdě nej-hroznější stav hříšníků. S horlivostí svolal již žoldnéře římské posádky a strážce chrámové a vedl je za ticha nočního k hoře Olivetské. V ústraní tomtu, kde nebylo jiných lidí, chtěl provéstí hrozný svůj záměr. Jelikož však věděl, že několik učeníků je s Ježíšem a že mnohým žoldnérům Ježíš osobně neznámý jest, aby tedy místo něho nelapili některého apoštola ve tmě noční, pravil jim: »Kteréhož políbím, tenť jest; držte jej a odvedte!« Znamení lásky a úcty zneužívá podlý zrádce k děsnému zločinu, líbá, zrazuje, pozdravuje a vydává nepřítelům. Ó té nezměrné zloby zrádcovy!

Sotva že Spasitel s učeníky ve vratech se objevil, již k němu přistupuje Jidáš a líbaje jej, praví úlisně: »Zdráv buď, Mistře!« A Pán, jenž dobře věděl, co Jidáš zamýšlí, smutně, ale laskavě mu odpovídá: »Příteli, nač jsi sem přišel? Políbením zrazuješ Syna člověka.« Jsou to poslední slova, která Jidáš z úst Kristových slyšel, ale slova, která ho mohla ještě zachrániti, neboť jsou to slova lásky. Přitelem ho jmenuje Pán, aby mu dokázal, kterak jej miluje a aby tato láska rozehrála studené srdce jeho. Staví mu před oči skutek zrady slovy: »Políbením zrazuješ Syna člověka«, aby se rozpomněl, co činí a pokud čas obrátil. Avšak všechno nadarmo! Jidáš nevidí, neslyší, raduje se jen, že se mu zrada tak snadno podařila. — Od Jidáše obrací se Pán k rotě žoldnérův a táže se mírně: »Koho hledáte?« I odpověděli mu: »Ježíše Nazaretského.« A Ježíš nemaje příčiny, proč by zapíral, praví: »Já jsem.« Jen dvě slova, ale byla tak hrozná sluchu jejich, že postoupili nazad a padli na zemi. Zrádci ukázal Ježíš lásku svou, nyní však ukázal také moc svou. Pohlédli zajisté přísně a s božskou svou velebností na rotu, tak že strachem na zemi upadla. Chtěl ukázati Ježíš, že moc má osvoboditi se od jejich nástrah, ale že jí užiti nechce, a dobrovolně se vydá v ruce jejich.

Strachem poražené strážce se pomalu zase zvedly a Ježíš ptá se podruhé: »Koho hledáte?« Tatáž dána jest odpověď: »Ježíše Nazaretského.« — Řekl jsem vám, že já jsem. Jestli tedy mne hledáte, nechte těchto, ať odejdou, aby se naplnila řeč, kterouž modle se k Otci, byl pověděl: »Z těch, které jsi mi dal, neztratil

jsem žádného.« (Jan 7, 12.) Ne o sebe, ale o miláčky své, apoštolů stará se Pán v tomto nebezpečí. Sebe vydává, ale je chrání. Jeť dobrým pastýřem, jenž chrání ovce své a v čase nebezpečí život svůj za ně dává.

I přistoupili žoldnéři a jali se Pána vázati. To ovšem nemohl ohnův Petr snést. Vida Pána svého v nebezpečí, tasí meč a jednou ranou utíná ucho služebníkovi velekněze, jenž asi první na Pána ruku vztáhl. Ježíš však neschvaluje násilí a obrátiv se k apoštolům, hledí je upokojiti slovy: »Petrě, schovej meč svůj do pochvy, neboť všichni, kdož meč berou, od meče zahynou. Což nemám pít kalich, který mi dal Otec? Zdali mníš, že bych nemohl prositi Otce svého, a dal by mi nyní více nežli dvanácte plukův andělů?« Zase dokazuje Ježíš, že dobrovolně se vydává na smrt.

Po té dotkl se ucha Malchova a uzdravil ho. A Kristus vida, s jakou zbrojí na něho byli vyšli, vytýká jim slovy: »Jako na lotra vyšli jste s meči a kyji jímat mne; ježto na každý den sedával jsem u vás uče v chrámě a nejali jste mne. Ale totoť jest hodina vaše a hodina moci temnosti.« I vztláhli ruce na Ježíše, jali jej a vedli zpět do města do veliké rady židovské k soudu. A učenci vidouce to, rozutekli se ze strachu, a tak naplnilo se slovo Písma: »Biti budou pastýře a rozprchnou se ovce.« Jenom Petr a Jan šli povzdálce za Ježíšem, dychtívi jsouce zvěděti, co se s Ježíšem stane. Žoldnéři však vidouce je, chtěli je chytiti. Petr se skryl a Jana již již by byli lapili, ale on svlékl roucho svrchní a nechav je v rukou jejich, prchl.

Ó jak hrozný to pohled! Syn Boží v rukou hříšníků! Svázány jsou drahé ruce, které žehnáním tolik nemocných uzdravily a toliké dobrodini lidem rozdávaly, zneuctěn jest od hrubých žoldnéřů nejsvětější Pán. Protož padneme na kolena svá a klaňme se Spasiteli, jenž se za nás na smrt vydává, abychom nahradili, co zavinila hrubost a neuctivost jeho nepřátel. Ale učme se od Ježíše, kterak se zachovati máme v pronásledování. Ježíš zapovídá Petrovi nerozvážný a ukvapený čin obrany, tím však ovšem nezapovídá a nezavrhuje zákonné a moudré užívání moci a sebeochrany. Dovoleno je zajisté člověku chrániti se, a proto také v každé spořádané společnosti jest moc ozbrojená k obhájení práva a ku potrestání vinníků.

Avšak Ježíš dává ještě jiný příklad, příklad lásky. Láska často obětuje právo své a ztrácí se moci obrany. Láska raději řídí se příkladem Spasitelovým, jenž byl »mírný srdcem«. Láska ráda odpouští i to nejhorší. Ježíš nechtěl použití moci a práva, on snášel bezpráví a tak učí i nás, abychom raději sami něco trpěli nežli jinému ubližovali. To je království lásky, a tato láska přemáhá svět a vede k Bohu. Zejména pro Krista a víru je sladko trpěti, ba i zemřít, neboť láska Boží zhojí rány, které násilím zasadilo; proto dle příkladu Ježíšova učenci i všichni dobří křesťané ponechávali obranu svou Bohu, trpěli rádi a šli odhodlaně i na smrt jako Mistr jejich. Tajemství toto nepoznává ovšem člověk světský, ale člověk věřící a milující nalézá v něm posilu, pobídku a již i zde sladkou odměnu, která jest předzvěstí odměny nebeské.

(Přítě dále.)

Muž podle Srdce Páně.

Posilni se a buď muž!

(III. Kn. král. 2, 1.)

Pozorujeme-li stvořený svět a tvory na něm, vidíme, že moudrý stvořitel nepostavil všechny na stejný stupeň, že každému vyměřil jiné povinnosti, jiný vyznačil úkol, tu důležitější, tam méně důležité; jednomu vykázal působnost na veřejnosti, jinému zase více v ústraní. Tak jako v hodinách více jest koleček větších i menších, a přece všechny jsou potřebné, přece všechny dohromady jednomu účelu slouží, tak i ve světě lidé rozličné a nestejné mají povolání, nestejné povinnosti a přece všichni působiti mají k jednomu cíli, ku cti Boží a spase duší.

A tu vidíme, že mužům vyhradil Bůh práva jistá, že však i zvláštní jim přikázal povinnosti. A tu velice na tom záleží, jak a pokud mužové se přičinují povinnostem těmto dostáti, záleží na tom blaho jejich vlastní, blaho jejich rodin i blaho celé veřejnosti. „Muž jenž vždy a všude svým vznešeným povinnostem dostál, může s chloubou o sobě říci, že nežil nadarmo, může mít to sladké vědomí, že byl mužem podle Srdce Páně. Kéž by takými byli všichni naši muži katoličtí! Kéž by zasloužili toho krásného jména muž, muž katolický, muž bez bázně a hany, muž v němž se Bohu zalíbilo, muž podle Srdce Božího. K tomu hodlám mužským čtenářům naší „Školy“ podati obraz takového muže, jichž tolik potřebí jest právě za dnů našich. Chci k nim promluvit slovo vážné, otevřené, neboť pravý muž miluje slovo mužné a žádá stravu silnější pro ducha svého. Kéž by slova tato ze srdce plynoucí vnikla i k srdci čtenářů a roznítla v nich touhu býti muži podle Srdce Páně.

Pozorujeme-li úkol muže, tu vidíme,

že má dvojí povinnosti, a to: 1. v rodině a za 2. na veřejnosti.

I. V rodině zaujímá muž katolický trojí postavení: 1. jako syn, 2. jako manžel, 3. jako otec, a z toho také plynou proň jeho rozmanité povinnosti.

1. Jako syn nezapomene muž katolický nikdy, a byť sebe dospělejší byl, anebo sebe výše v hodnostech stál, nezapomene nikdy, že rodiče po Bohu největšími jeho jsou dobrodinci, nejlepšími jeho přáteli. Proto hluboko tkví v srdci jeho čtvrté Boží přikázání: „Cti otce svého i matku svou.“ Pamatujte na to, synové milí, že Bůh žádnému ze všech desíti přikázání nedal tak krásné přislíbení, jako právě tomuto: „Abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.“ Ve slovech těchto jest obsažena milost a požehnání Boží, jehož se dostává hodným synům, kteří plní přikázání čtvrté. Naopak však zase, že hroznými tresty stíhá toho, kdož je neplní, neboť stojí v Písmě sv. psáno: „Požehnání otcovo staví dětem domy, ale zlořečení matčino je boura.“ A které pak jsou ty povinnosti, jež ti, synu katolický, ukládá přikázání toto?

a) První a hlavní ctnost tvá, jakožto syna jest poslušnost. Tak praví Duch svatý v Písmě svatém: „Slyš, synu můj, kázeň (vůli) otce svého a neopouštěj přikázání matky své.“ A hned zase krásné přislíbení připojeno jest: „Aby dána byla milost hlavě tvé a zlatý řetěz hrdlu tvému“, t. j. abys došel hojné odměny. Jak krásným příkladem ctnosti této jest Isák. Bez reptání a dlouhého se ptaní poslechl rozkazu otce svého Abrahama a šel na horu Moriah, tu byl i hotov na slovo otce svého v obět se vydati. A nejkrásnějším vzorem synovské poslušnosti jest sám

náš Spasitel, bylť Otci svému poslušný až k smrti, a to smrti kříže.

b) Křesťanský syn potěšuje dále srdce rodičů svých. Písmo svaté praví: »Syn moudrý obveseluje otce svého, ale syn bláznivý zármutkem jest matce své.« (Přisl. 10, 1.) A jak můžeš potěšiti srdce rodičů svých? Zajisté jen spřádáním, čistým, ctnostným a vpravdě křesťanským životem. Syn také věru jest chloubou rodičů, jest jejich radostí, ozdobou celé rodiny, jako byl Josef syn Jakubův, jemuž Bůh tak hojně za to odplatil.

c) Syn dobrý zachází s rodiči svými laskavě, uctivě a v starobě jejich jest jim podporou. Tak zajisté nazývá Duch sv. synům: »Synu, ujmí se v stáří otce svého a nezarmucuj ho v životě jeho; a zemdlí-li na rozumu, odpusť a nepohrdej jím v síle své.« Jak vážná to slova! Pomni, že rodičové tvoji sestarali se k vůli tobě, že v práci, v starostech o tvé blaho a tvou budoucnost ztratili sílu těla i ducha svého; proto zacházej s nimi laskavě a uctivě s křesťankou šetrností, neopouštěj jich, ale budiž jim podporou až do smrti. Však i ty jednou sestárneš a budeš tytéž ohledy požadovati od jiných.

Pravý syn modlí se za rodiče své živé i mrtvé. Sv. Pavel, apoštol, napomíná v listu svém k Timoteovi řka: »Prosím, aby modlitby se dály za všechny lidi.« Jestliže tedy za všechny se modliti máme, čím více za ty, kteří nám nejbližšími byli, kteří největší dobrodini nám prokazovali, za rodiče své? Ó pomni jen synu milý, kolikrát se rodiče tvoji za tebe modlivali! Kolik nocí vyseděla matka tvá, bdíc a modlic se růženec u lože tvého, byl-lis nemocen? Kolik zbožných vzdechů a proseb vyslal otec tvůj k nebi za tebe, byl-lis v cizině! Proto splácej lásku láskou a modli se, aby Bůh hojně jim odplatil na světě, a jsou-li již na věčnosti, aby nad nimi

se smilovati ráčil, k sobě je vzal a tobě dal s nimi se u Něho shledati.

Hleďte, tak jedná křesťanský muž jakožto syn v rodině; to jest syn podle Srdce Páně.

II. Pohledme dále na muže jakožto manžele. Mnoho vážných a také někdy i těžkých povinností bere na sebe muž manželstvím. Bůh sám svěřil mu družku jeho, svěřil mu její štěstí, její spokojenost na zemi, ba i částečně její spásu věčnou. Proto pomni, manželi křesťanský, jak něžný tebe pojí svazek s manželkou, tak úzký a něžný, že mu není na světě rovno. I páska mezi dětmi a rodiči se trhá, aby jen svazek manželský se utužil, neboť tak praví Bůh v Písmě svatém: »Protož opusti člověk otce i matku svou a přidrží se manželky své, a budou dva v jednom těle.« Bůh sám v ráji již ustanovil manželství, neboť stvořil muže a ženu a spojil je v manželství požehnáním svým: »Rostte a množte se!« A když bylo zlobou lidskou manželství kleslo, tu pozvedl je Spasitel Ježíš Kristus, Syn Boží a povzněl je na svátost Nového Zákona, učinil svazek tento posvátným, nerozlučitelným. Sám dává tobě pomoc a posilu, abys plnil povinnosti stavu manželského. Žádá od tebe věrnost k přísaze svatební, lásku k ženě, úctu k ní a starost i péči o ni. Tak vybuduješ si v domácnosti své svět nový, milý a krásný, tak nalezneš v manželce své pomocnici zcela tobě oddanou, tak sdíleti budete svorně dobro i zlo ve spokojenosti života, až Pán sám svazek váš rozloučí. Žiješ-li takto jako manžel, pak jsi manželem podle Srdce Páně.

III. Nejvznešenější však a také nejvážnější postavení v rodině má muž jako otec. S otcem sdílí Bůh moc svou tvůrčí, jemu odevzdal v péči a ochranu všechny členy rodiny, dítky i služebnictvo. Otce ustanovil Bůh zástupcem svým v rodině, jemu dal moc trestati a odměňo-

vati, on jest pánem a hlavou domu. Ó jak vznešená jest důstojnost otcova, ale jak veliké má také povinnosti, aby hodným byl zástupcem Pána nejvyššího! Proto o to starati se máš, otče křesťanský, aby rodina tvá poznávala Boha a zákon jeho, o to máš dbáti, aby svatá víra v čistotě se zachovala v domě tvém, aby ctnosti kvetly a spořádány, zbožný a poctivý život se vedl. Proto, milý otče, chraň rodinu svou, braň dítky své před vlky, kteří je udáviti chtějí, chraň je před jedem, kterýž je otrávití může. — A ptáš se mne, kteří že to jsou vlci a jaký to jest jed? Špatné knihy to jsou, noviny a časopisy, kterými se svět nyní hemží, které od nevěrců psány jsou, nevěru a bezbožnost rozšiřují a tím také nemravnost podporují. Špatnou knihu, nevěrecké noviny, neslušné obrazy netrp v domě svém, nekupuj je, nepodporuj! Neboť jako dobrá kniha přítelem je člověka, jenž z ní čerpá poučení, uslechtní a osvěžení ducha, tak špatná kniha jest nepřitelem, jenž mu krade víru, zbožnost a mravnost, jest jedem, jenž sice pomalu, ale jistě duši otravuje, ctnosti vyhání a neřestem srdce otvírá dokořán. Špatná četba zkazila již na tisíce lidí, zejména mladých, nesoudných, urvala jim Boha a nasadila v srdce červa po-

chybnosti a zoufalosti. Chraň děti i čeledě dále před špatnými spolky, známostmi, netrp jim noční toulky, hýření a podezřelé poměry, neboť jen hanba a škoda pochází z toho. Jsi pánem a pastýřem rodiny své, proto braň a chraň stádo své!

Ovšem musíš také ve všem předcházeti dobrým příkladem, neboť slova sice hýbají, srdce však příklad táhne k následování.

Tys však, otče i knězem rodiny své. Dům tvůj má býti domem, v němž se Bohu dobře zalíbilo, pravým stánkem Božím, a ty předním sluhou Páně v rodině. Kde se Bohu líbí, tam jest i Boží požehnání, svornost, láska, štěstí — Ó modli se, otče, modli se jakožto kněz rodiny s ní, modli se ráno, večer, před jídlem a po jídle, svět svátky a neděle a hled, ať v domě tvém zachovávají se přísné příkazy Boží i církevní. Žehnej, otče, večer před spaním dítky své, neboť velikou moc vložil Bůh v požehnání otcovo, stavít jim domy, t. j. vyprošuje od Boha pomoc a posilu. Dbej, ať svatý pokoj, mir a svornost panuje u vás, ať páska svaté lásky vás spojuje, ať každý povinnosti své pozemské věrně plní. Tak budeš otcem podle Srdce Páně a sklidiš hojnou za to odměnu.

(Ostatek přístě.)

Slavnostní schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda na Velehradě 31. července 1901.

vlastní pocit zmocní se každého Moravana, když od Starého Města hradištského blíží se

vznáší srdce velebná hymna velehradská: „Bože, cos ráčil před tisíci roky rozžítí otcům víry světlo pravé...“ Tisícero

vděčnosti plným ozývají se tyto písně vždy o valné schůzi Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda. Jako jiná léta, sešlo se i letos hojně poutníků na posvátný Velehrad, mezi nimi Slováci, Slovinci, Poláci i Srbi. V úterý 30. července dostavilo se na 60 kněží, na sta žen, mnoho mužů všech stavů, jmenovitě také studující. Zvláště četní a milí hosté dostavili se z královské Prahy a z Čech, jichž přibýlo v úterý odpoledne na půltřetího sta. Okolo 7. hodiny večerní sešli se poutníci po krátkém občerstvení na nádvoří při svatyni Mariánské a ubírali se odtud k Cyrillce. Četné byly zastoupeny: Videň, Olomouc, Přerov, Kyjov, Bystřice p. H., Bučovice, Uh. Brod, Vsetín, Kroměříž, Paskov, Vyskov, Dubňany, Moravičany. Za hlaholu písně velehradské ubírali se v procesi do velechrámu, kdež proslovil uvítací řeč rektor kolleje velehradské, vdp. Jan Nep. Cibulka, v níž velebil svaté věrozvěsty slovanské a promluvil pak o významu Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda. Každý, bez ohledu na svůj stav a povolání, může pracovati ve prospěch povznesení víry a mravnosti a hmotného povznesení národa a vlasti. — Pak vítal poutníky u hrobu sv. apoštola Methoděje

a hosty slovanské a vyslovil přání, aby slavnost přinesla užitek církvi svaté na Moravě a v Čechách, celému národu a veškerému Slovanstvu. Je toho potřeba tím více, abychom se spojili v době, kdy se na nás ze všech stran útočí. — Chvalořeč na sv. Cyrilla a Methoda pronesl pak mladistvý, ohnivý řečník, kandidát filosofie Brož. Pouti velehradské a schůze Apoštolátu porovnal s olympskými hrami, na které se dostavovali Řekové ze všech krajův a na něž upírali zraky veškeré země řecké přejíce synům svým, aby tam dobyli vítězství a vrátili se do vlasti s vavříny. Též poutníci shromáždění ve schůzi Apoštolátu se sešli, aby cvičili duchovní své síly, aby čerpali z pokladu sv. Cyrilla a Methoda. Život náš zmitán jest bouřemi. Tu třeba povznášeti se k blankytu, spěchati k ochrannému majáku, který by nás z bouří vyvedl. Majákem tímto světlým jsou svatí apoštolové Cyrill a Method, kteří svití k spáse celému Slovanstvu. Na to ličil řečník slovy úchvatnými činnost svatých bratří soluňských, kteří celou naši vlast po roce 863. na svatou víru obrátili a poklad svaté víry jí dali a tím náš národ zachránili před poněmčením a porobou.

Na to promluvil pomocník truhlářský, G. Tesař, zástupce Čechů vídeňských. Vyřídil pozdrav spolku sv. Methoděje a členů třetího řádu sv. Františka. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda je důležitý pro veskeré Slovaný, zvláště však pro vídeňské Čechy. Úředně jich napočítali jen 102.000, ale jest jich několikrát tolik. Ale jak jest postaráno o ně duchovně? Otcové řádu nejsv. Vykupitele káží ve třech chrámech též pro Čechy a o české bohoslužby pečuje též Jednota sv. Methoda od r. 1885. České bohoslužby jsou u svatě Anny, u Otců Lazaristů v X. a XI. okresu, v Brigittenavě a ve Weig-rsdorfě. České bohoslužby platí a vydržují si čeští dělníci, seberou na ně asi 5000 korun; česká intelligence se bohužel o bohoslužby a duchovní život Čechů nestará tak, jak to viděti na př. na šlechtě, důstojnících, poslancích a úřednících polských. Řečník přišel na schůzi Apoštolátu na Velehrad, aby se Čechův ujal. Čechové vídeňští s prelátem Horným si přejí, aby Otcové Redemptoristé z Českých Budějovic se přestěhovali do Vídně, postavili tam klášter a postarali se o výchov českých hochův a dívek. Jednota svatého Methoda nemá na to bohužel dosud peněz. Na Moravě a v Čechách čítá dosud jen 40 dobrodinců, hlavně v diecesi královéhradecké. Řečník volá proto: »Pomozte i vy nám toto velkolepé dílo provést! Velcí apoštolé slovanští nedají naší myšlenky zahynouti!« (Bouře souhlasu a pochvaly.)

Jednatel Apoštolátu, říšský a zemský poslanec Dr. Stojan poděkoval truhlářskému dělníku. Ve spolku sv. Methoda ve Vídni jsou takoví junáci, kteří se v řečnictví cvičí a apoštolují mezi svými soudruhy, pečují o svou víru a národnost, platí si své bohoslužby. Dr. Stojan a celé shromáždění jim provolali proto »Sláva!« a další činnosti provolali »Zdar Bůh!«

Tklivě, nadšeně promluvil pak jeden syn uherské Slovače. I Slováci patří k velkému slovanskému národu, který apoštolové Cyrill a Method na víru obrátili. Na to ličil ústrky uherských Slováků v kostele, ve škole, v úřadech i v životě veřejném. Slováci mozně pracují, nemají času k odpočinku, ale milují svou zemi a řeč a děkují svatým apoštolům za život svůj. Jeden z nich

odpočívá v Římě, druhý na Velehradě. Slováci musí proto Inouti k posvátnému Římu a Velehradu a není Slovák, který by na hrobě svatých apoštolů se nepomodil a nezaplakal. Proto musí býti Slováci spojeni s Římem a Velehradem, aby zde čerpali sílu a naději pro budoucnost. Proto spěchali Slováci na Velehrad, aby dali výraz myšlenky o svornosti slovanské, aby viděli na Velehradě lásku a svornost slovanskou. Jsou nadšeni, posilněni. Přišli též na Velehrad, aby se zdokonalili v řeči slovanské, neboť v Uhersku jsou od malickosti ve školách potlačeni a není jim dopráno vzdělávati se v řeči slovanské. Slováci však vědí, že mají za hranicemi bratry, kteří s nimi sympatisují a mravně je podporují. Vítá je nadšeně a volá: »Nechť žije slovanská svornost!« — Sidelní kanovník Dr. Pospíšil poděkoval synu ubohé Slovače srdečně. Slováci zasluhují tím většího uznání, čím těžší jest postavení Slováků v Maďarii. (Bouřlivý souhlas.)

Tu zapělí čtyři slováci bohoslovci dumnými, tklivými hlasy dojemnou píseň: »Kdo za pravdu horí v svaté obeti...« Píseň ta mluví bol i útluk uherské Slovače a proto slova: »Kdo za křivdu verí, slzu vyhání« vyvolala s'zy a hlasitý pláč přecetných našich dívek a žen a srdce mužů svíral zvláštní pocit. Píseň ta dýse však také naději v lepší budoucnost a proto vyvolala konečně bouřlivý potlesk a tuš dražovické hudební kapely.

Slova se pak ujal úředník hypoteční banky v království Českém, p. J. Šolle. Vyřídil pozdrav více než 200 přítomných poutníků a všech katolických Čechů, kteří na Velehrad přijíti nemohli. Řeč jeho byla nadšenou apologií katolické víry, mravnosti a etnosti. Bez Boha není víry, ideálu, charakteru, národní svornosti, nadšenosti a podnikavosti. Nerozhodnost a kolsavost nás k vítězství nepovede. Přes odhodlanou vůli sevrkají se však hory v malé hromádky. Proto s Bohem v před a svorně, neboť svornosti nebe žehná. (Hlučná pochvala.) Vdp. předseda upřímně poděkoval vytrvalému řečníkovi. Slováci sextetto zapělo pak tklivou píseň: »Hojte Bože, jak to boli!« Píseň jejich vyvolala bouři potlesku.

Na to promluvil notář K. Frankl, americký Čech z Chicaga. Pozdravil

shromáždění po americku. V Americe ztrávil 24 let a použil návštěvy staré své vlasti k pouti na Velehrad. V Americe se říká: Co srdce poji, moře nerozdvojí. Ani naši krajané nezapomínají odkazu sv. věrozvěstů. Staví četné školy a kostely a sv. Cyrilla a Methodu je v Americe zasvěceno více kostelů, než-li v staré vlasti. Vytvrá-li tento potešitelný ruch, nedá zahynouti Bůh nám ni budoucím. Shromáždění zapělo na to velebnou hymnu »Bože, cos ráčil před tisíci roky...«

Nadšenou řeč promluvil pak pan L. Červenka, ředitel měšťanských škol v Napajedlech. Projevil radost z tak četného shromáždění a promluvil pak o dědictví sv. Otců Cyrilla a Methoděje. V dobách našich ukazují se falešní proroci, kteří se snaží viru v posměch uváděti všelikými škodlivými hesly pro naši viru, říší a národ český. Popírají existenci světců, tupí kněze, rozšiřují protináboženské pamflety a noviny, pod porují protestantské pastory a kněze odpadlíky. Jsou to smutné úkazy zaslíbenosti a pyšného srdce. Lidé tito se vynášejí nad Boha. Řečník pak porovnal dědictví sv. apoštolů s odkazem bohabojného, pracovitého a bohatého rolníka který důmyslným odkazem tajemného pokladu přivedl lehkomyšlné syny své ku práci, přemýšlení, k slechetnosti a záměštnosti. Takový poklad, ale duchovní zanechali nám také bratři soluňští. Učili národ znáti světlo víry, krásu, ctnost. Největším ctitelem slovanských svatých apoštolů jest sv. Otec Lev XIII., který jejich oslavu ve světě nejvíce rozšířil. Snažme se proto zachovati dědictví Cyrillo-Methodějské neztenčené. Zvrhďne život rodinný dle zásad sv. apoštolů!

Nyní se ozývají v našem veřejném životě mnohá sladká, ale falešná slova a skutky. Následkem toho není v národě našem smyslu pro čest a jeví se úkaz všeobecné nedůvěry, protože je u nás tak málo víry, tak málo se zachovalo z odkazu sv. Cyrilla a Methoděje. Jinověrci nehanobí své víry tak, jako mnozí našiinci. Zdali potom jinověrci mohou míti úctu k nám, zdali mohou věřiti našemu slovu? Kdo viru svou před jinověrcem hanobí, není úcty a důvěry hoden. Náboženská vlažnost u nás je přičinou přemnohé i mravní bída. Bez

víry není pravé vzdělanosti, národní hrdosti a charakternosti. U nás se například na nedostatek charakterů. A mnohý dělník je věru charakternější a poctivější, nežli mnozí tak zvaní vzdělanci. Naši předkové byli snad méně vzděláni, ale byli charakternější. Dějiny nás učí, že národové, kteří opustili svou viru, také se ztratili a zanikli. Časopisecké anonymní články a pamflety, jimž lid věří, protože jsou tištěné, otravují náš lid a proto pryč se špatnou knihou a časopisem! Na to ličil řečník apoštolování, zásluhy a strádání sv. apoštolů, oceňuje jejich dílo. Rád putuje vždy na Velehrad. Viděljjej zanedbaný, skoro v troskách. Teď skví se ve slávě a lesku velehrám velehra isky. Děkuje všem, kdož se o lesk Velehradu přičinili, našim kněžím buditelům, zvěčnělému velehradskému děkanovi Vykydalovi a přítomným děkanům Dru. Schneidroví a Vychodilovi, jakož i Dru. A. C. Stojanovi. Kéž zkvétá a šíří se myšlenka Cyrillo-Methodějská! (Výborně! Výborně!)

Vdp. kanovník Dr. Pospíšil děkoval tomuto vzornému vychovateli mládeže a horliteli pro myšlenku Cyrillo-Methodějskou a proval mu s celým shromážděním hřímavě »Sláva!«

Pak oslovila slavné shromáždění posluchačka filosofie na české universitě v Praze, Olga Nádherná ze Sofie v Bulhar-sku: Počteno sobranije! Sobrachme se tuka da oslavjavame pamet na sv. Cyrilla u Metodija, tija veliki muže, kojto Bulgare rodom, dojdochu tuk od Solon, da razširjavat christianstvo i z-la prosvěštavat. Az kojato nekolik godini živějage v Bulgaria i kojata znaja, s kakor golěmo tržestov pametka na tija veliki muže se oslavjava, pozdravljavam vas sega v imeto na vsičkite Bulgare! Česky pak připojila: Oslavujeme dnes památku mužů, kteří byli povoláni od Rostislava na Mravu a kiest li zde dráhu kulturně. I Bulhəri cti sv. apoštolý, své věrozvěsty; vyřizují shromáždění pozdrav Bulharů, jimž s nadšením budu vypravovat, jak na Velehradě uctívají památku bratří soluňských. Posléze vyřídila pozdrav svých družek na universitě bratřím a sestrám moravským. (Hlučná pochvala. Řečníci vzdán vřelý dík jménem shromáždění.)

Slova pak se ujal prof. P. Ładzin, Polák z Tešína. Pozváním na slavnost velehradskou byl velice potěšen. I Polska cti sv. bratry jako své apoštoly, neboť prostřednictvím Čechů přijala 100 let později nežli Morava křesťanství. Polska jest vděčna sv. apoštolům, cti sv. Cyrilla, že přeložil písmo sv. na jazyk slovanský a položil tak základ k literatuře slovanské i polské. Vyřídil pak pozdrav bratří Poláků, kteří před lety za vřadcovství kněze poslance Swiężyho připutovali ve velkém procesi na posvátný Velehrad. Poláci hraniční s Čechy, jsou s nimi sjednoceni jazykem a vírou. Přeje Slovanstvu, aby sjednoceno bylo v spočném ovčinci pod jedním pastýřem, aby starý Velehrad byl opět velkým a slavným a končil pak: »Pozdrowienie a łączność Polaków i narodu českiego!«

Nadšeným, hřímavým hlasem vyřídil pak shromáždění pozdrav Slovinců P. Gomiljašek z jižního Štýrska. Milé bratry Čechy, Moravy a Slovinci vízí dávné svazky přátelské. I Slovinci cti sv. apoštoly a s Čechy mají společné přátele i nepřátele, společně brání svatou víru katolickou a práva jazyka a lidu svého. S vděčností vzpomněl loňské návštěvy Dra. Hrubana, Stojana, Tumpacha a nadučitele Kadlčáka na loňském katolickém sjezdě v Lublani. Slovanství a katolictví vábí Slovinci na Velehrad. Rád splácí Čechům jejich návštěvu, velebí sv. apoštoly slovanské a volá: Bůh všemohoucí žehnej našim i vašim apoštolským pracím!

Na to promluvil Hornolužičan, katecheta Jiří Pinter z Budišína. Vyřídil pozdravení od nejmenšího slovanského národa. Z velkého národa slovanských Polabanů zbylo po dnešní den pouze 200.000 lužických Srbů. Polabané byli poněmčení, protože nebyli tak šťastni, aby jim byli sv. apoštolé slovanští přinesli poklad sv. víry. Němci šířili u nich víru mečem a to byla zkáza Polabanů. Nejlépe se udržují lužičti Srbové v katolických krajích Horní Lužice. I tam přišli svatí apoštolé. Velká škoda, že Lužičané jsou vírou rozštěpeni. Luterská víra je »nimská víra« a proto pastoři srbský lid germanisují, kdežto katolické duchovenstvo čerpajíc své vzdělání v lužickém semináři v Praze, katolickou víru

a slovanskou národnost udržuje. V Praze mohou se Lužičané přiučit česky. Bohužel nemají jiných středních škol a university. Leč i Lužičané cti svatého Cyrilla a Methoděje. Vyřizuje Čechům a Moravanům pozdrav Lužičanů a volá jim »Sláva!«

Děkan želechovský P. Vychodil, bývalý kaplan velehradský, přednesl pak stručnou zprávu o činnosti Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda. Odbor arcidiecése olomoucké sebral vloni 2532 K 71 h., brněnské diecése pak 3266 K 22 h., tedy dohromady 5798 K 93 h. Polovice příspěvků zůstané na apoštolské účely v diecésích moravských, zbytek posílá se propagandě na účely apoštolátu v zemích slovanských na Balkáně. Recník zmínil se pak obsírněji o postavení katolíků na Balkáně a prosil, aby dle intencí papeže Lva XIII. se konaly modlitby a pořádaly se sbírky ve prospěch účelu Apoštolátu.

Jednatel Apoštolátu Dr. A. C. Stojan poděkoval pak shromáždění, přečetl došlé pozdravné telegramy a omluvné listy, jmenovitě od Dra. Hrubana, knížete Sapiehy, hrabata Komorowského a Chotka, poslance Roschowského, odborného ministry Houdka, P. Rejzka, pi. Ševčíkové. Posléze navrhl poslanec Dr. Stojan, aby knížeti-arcibiskupovi olomouckému, nej důstojnějšímu biskupovi brněnskému, knížeti-arcibiskupovi pražskému a na požádání kněžstva též nejdůst. biskupovi královéhradeckému J. N. Brynychovi poslán byl tento holdovací telegram: »Účastníci slavnostní schůze Apoštolátu svatého Cyrilla a Methoda na Velehradě z Moravy a Čech projevují synovskou oddanost a prosí o požehnání.«

Recník oznámil pak, že jednatelská zpráva vydaná bude tiskem, proslovil posléze chvalořeč na svaté slovanské apoštoly a sv. Ignáce, který nám zůstavil také dědictví: dal nám zrcadlo, abychom se v něm podívali na vlastní vady a vybědl nás, abychom apoštolovali doma, aby dobrý život rozproudil se v českých rodinách a obcích a vyzval, aby každý daroval něco na účely Apoštolátu a provolal pak »Slávu« sv. Otci Lvu XIII. a Jeho Veličenstvu císaři a králi Františkovi Josefovi I., v níž veskeré shromáždění propuklo a ubíralo se pak za zvuků papežské hymny do velehrádu, aby tam u hrobu sv. Methoda sůčastnili

se slavné mše svaté, kterou celebraval nejdůst. opat z Nové Říše, J. Karásek.

Na to po obědě konalo se svaté požehnání, po němž nastalo rozloučení a odchod mnohých poutníků. Četní jiní zůstali. Zatím přibýli na Velehrad noví četní poutníci, kněží a bohoslovci, kteří konali dne 1. srpna svůj sjezd. Z poslanců

meškal dne 30. července na Velehradě pan poslanec J. Svozil, dne 31. července dojel pan Dr. Hruban. Četní profesori, učitelé, učitelky, úředníci a kněží, mezi nimi též vdp. kanovník dr. Karel Wisnar z Olomouce a mons. Vl. Šťastný s účastníky se nezapomenutelných a krásných slavností velehradských.

Jakub slouží u Lábana.

(Ostatek)

Z toho ze všeho vidno, jaké cti a důstojnosti došlo se naši přirozenosti, ktyžtě sám jednorozený Syn Boží, všemohoucí Pán, tuto přirozenost přijati ráčil a stal se takto bratrem naším. Z toho vidno, jakou svatou povinnost máme, nezneužívat duše, nezneužívat těla, nýbrž zbožným, ctnostným, křesťanským životem stále díky vzdávati Bohu Otci, kterýž učinil svat' u Synu svému jednorozenému s naší přirozeností, a to z pouhé lásky k nám. Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného vydal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný (Jan 3, 16.), stále díky vzdávati Bohu Synu, který námi zbědovanými hříšníky nepohrdl, ale přebolestnou smrtí k životu milosti a slávy nás znovazrodil, stále díky vzdávati Duchu svatému, který přezázračným způsobem v Marii Pannu sestoupil při vtělení Syna Božího, stále díky vzdávati panenské Matce Boží, kterážto tělo poskytl Mesiáši světa, řkouc přepamatná slova: »Aj, děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého!« Zvláště pak ve svatou dobu adventní a vánoční má tím více býtí ona vděčnost naše; tenkrát i svatými písněmi se projevuje, tenkrát mile zaznívají slova:

»Vyros nebe Spasitele,
vypuť nám ho země klín!«
lkali otci z duše vřelé,
an je děsil noci stín.
Vyslyšel Bůh jejich hlasy,
soslal Krista, dárce spásy,
mizí děsná pověr noc,
klesá hřích, pekla moc.

Vykupitel s nebes trůnu
sstoupil v země končiny,
vtělen v čisté Panny lůno
narodil se v jeskyni.
Vítej, vítej v prosté chýši,
Králi všakých světa říší;
k Tobě chcem se povznést,
očisti nás z neřestí!

Vyznáváme, Boží Synu,
zplozen že jsi od Otce,
Duchem vtělen v Panny klínu,
života jsi původce;
bytostí a božskou mocí
rovnáš Duchu se i Otci.
Žasna věří lidský duch,
Ty že člověk jsi a Bůh.

* * *

Vedle přirozenosti lidské je i církev svatá nevěstou Syna Božího. Církev minul sv. Jan Křitel, když pravil o Kristu Pánu: »Kdo má nevěstu, ženich jest.« (Jan 3, 29.) Láskyplné spojení Kristovo s církví svatou představuje svatý Pavel vzorem manželům křesťanským, píše v listě Efeských: »Tajemství toto, svátost stavu manželského, veliké jest,

ale já pravím v Kristu a v církvi. (Efes. 5, 32.)

Uzavřen byl sňatek tento na kříži, trvá po všechny dny u všelike slávy a velebnosti zaskví se v den posledního soudu.

Jako byl archanděl Gabriel prostředníkem při zasnoubení Páně s přirozeností lidskou, tak byl sv. Jan Křtitel prostředníkem při zasnoubení s církví svatou.

I tato svatba převážná jest a podivuhodná. V jak hrozném stavě byla nevěsta, když se jí sám Kristus ujímal! Práví zde svatý Jan Zlatoústý: »Chceš slyšeti o její nesličenosti? Slyš sv. Pavla řkoucího: Byli jste zajisté někdy temnost. (Efes. 5, 8.) Co černějšího nade tmu? A přece vydal sebe Pán jako za nevěstu sličenou, milou, podivuhodnou, a vy dává se obmyl ji, očistil.«

Ó věru skutky lásky, lásky neskonale konal Pán a Spasitel náš, celé moře bolestí snášel, a to od vlastní nevěsty své, jen aby se s ní spojil, jen aby se s ní zasnoubil. Jen pomněme jeho 33leté pouti pozemské, pomněme jeho smrti na kříži.

Milou Rachel chtěl si Jakub takřka koupiti službou sedmiletou, a musil potom přidati ještě sedm let; my však koupeni jsme za cenu daleko větší, koupeni jsme krví Boho-člověka, krví Ježíše Krista; všechno, co měl, nám daroval: své nesmírné zásluhy, převýborné příklady svých ctností, svou moudrost nebeskou; své srdce, utrpení, smrt i své jméno; slujemeť od Krista: Christiani, křesťané; konečně i sebe sama dal církvi, dal velebnou Svátost, své tělo, svou krev, aby se takto za nás denně obětoval Otci nebeskému. způsobem nekrvavým na oltáři, jako se byl krvavě obětoval na kříži, aby se nám dával za pokrm k životu věčnému ve svatém přijímání a stále s námi přebýval ve svatostánku.

Ach, což Tě, Jezu, k tomu mělo, že's nám ráčil svoje tělo na oltáři zůstat? Jen Tvá láska neskonalá Tvému tělu sídlo dala ve Svátosti upravit.

Přijmi naši chválu skrovnou za tu lásku nevýslovnou, za milosti přehojné! Ó, že naši nestateči nelze vzdáti chvalořeči, Tebe hodné, důstojné!

* * *

Jako se stala lidská přirozenost nevěstou Krista Pána, jako se ji stala církev svatá, tak se jí stává i duše každého věřícího křesťana; zasnubuje se s ní božský Spasitel hned na křtu sv. Tuto svatbu duše s Kristem Pánem měl na mysli sv. Pavel, když psal Korintanům: »Miluji vás Božím milováním. Zasnoubil jsem vás jako čistou pannu oddati jednomu muži Kristu.« (2. Kor. 11, 2.)

Velevážná a podivuhodná jest i tato třetí svatba. Chudičká duše přechází z otroctví ďáblova ve svobodu synů Božích; ze stavu hříchu a nepravosti jest vysvobozena a oděna rouchem milosti Boží posvěcující; tři božské ctnosti, víra, naděje a láska, v ní se rozlévají; nezrušitelné znamení se jí vtiskuje. Všecku tuto krásu měl na mysli pěvec starozákonní, velebný král Šalomoun, an pje ve své velepísní: »Jak si krásná, přítelkyně má, jak si krásná!« (4, 7.) »Krásná jsi přítelkyně má, libá a pěkná jako Jerusálém.« (6, 3.) »Kráč jako dennice vycházející, krásná jako měsíc, výborná jako slunce, hrozná jako vojenský šik spořádaný.« (6, 9.)

Sňatek tento trvá, dokud sama nevěsta, duše se nezpronevěří; ženich, Kristus Pán přeje si na věky býti spojen s duší naší. »Neboj se, nevěsto, neboj se«, volá sv. Augustin, »že by tě ženich opustil; onť dané záruky neruší. A jakou

dal záruku? Svou krev vylil. Jakou dal záruku? Ducha sv. poslal. Těmto zárukám by nedostál? Kdyby nemiloval, nebyl by takových záruk dal.»

Proto ani duše neměla by trhati tohoto převzácného svazku, ale měla by býti naplněna láskou k ženichu svému láskou takovou, jakou plál sv. Pavel a veřejně ji vyznal: »Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Zdali soužení, aneb úzkost, nebo hlad? Zdali nahota, čili nebezpečení? Zdali protivnost, čili meč? Ale v tom ve všem se přemáháme pro Toho, kterýž si nás zamiloval. Jist jsem zajisté, že ani smrt, ani život, ani anděl, ani knížectvo, ani mocnost, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani vysokost, ani hlubokost, ani jiné stvoření nebude moci nás odloučiti od lásky Boží, kteráž jest v Kristu Ježíši Pánu našem.« (Řím. 8, 35—39.) Ó věru, nic, nic na světě neodloučilo sv. Pavla od srdce Ježíšova; vyznání svoje zpečetil na konec přeslavnou mučnickou smrtí pro Krista podstoupenou. Kéž bychom se mu podobali!

Avšak buď toho Bohu žel, že duše tak často, přechasto se zpronevěruje Spasiteli svému, jinému oddává se ženichu, ďáblu, duchu zlosti, duchu závisti, duchu pýchy, duchu nečistoty; duše zpronevěruje se, kolikrát-koli hřeší, zákon Boží, zákon církevní přestupuje, povinnosti stavu svého neplní. Takováto pak zpronevěřila duše

podobá se pak zbořenému městu Jerusalemu, platí o ní nářek, jímž nařikal sv. prorok Jeremiáš nad zbořeným Jerusalemem: »Kterak sedí samotné město plné lidu! Učiněna jest jako vdovou paní národů, pod plat uvedena jest kněžna krajin... Hříchem zhřěšil Jerusalemy, protože nestálý učiněn jest; všickni, kteří jej oslavovali, zhrdli jím, protože viděli pohanění jeho.« Pláč Jerem. 1, 1, 8.

Než jak jest laskav, jak milosrdný Ženich duše, Kristus Pán! On opět přijímá nás na milost, když se kajicně blížíme; on sám řici ráčil, že jest v nebesích větší radost nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují; onť přišel hledat a spasit, co bylo ztraceno; onť jest pastýř dobrý, který jde po ovci ztracené a hledá až nalezne; onť vedle křtu svatého ustanovil i svátost pokání; onť i potom živi nás svým tělem a krví, naplňuje nás milostí v ostatních svátostech a chystá věčnou blaženost.

„Ó, můj Pane, Pane nebes, země,
za tu lásku nevýslovnou ke mně
já se Tobě vděčně kořím,
Tvému srdci všecek láskou hořím.

Za ty dary lásky srdce Tvého
žádám já se slasti světa všeho,
a jen toužím, ať jest vzdána
věčná chvála srdci světa Pána!

FR. JANOVSKÝ.

Život blahoslaveného Františka Cleta,

kněze z tovaryšstva missie svatého Vincence z Pavla.

(Část dalsí.)

Uboží křesťané mnoho vystáli. Sluha Boží byl sám několikrát v nebezpečí padnout do jejich rukou, ale Božská Prozřetelnost ho jeho stádcí zachovala; bez pastýře by si většina křesťanů zoufala. Jednou pohanští lupiči samého blahosl. Cleta oloupili. Tak píše: »Lupiči vedrali se i do mého stavení. Všecko co se jim hodilo pobrali, stavení však nezapálili. V mém domku jsou dvě světnice; vkradli se do první, ve druhé světnici jsem potichoučku seděl. Kdyby byli otevřeli dveře, už by mne měli; ale neotevřeli. Pochutnali si na mém víně a odešli. Ó jak jsem děkoval Božské Prozřetelnosti; jen její všemohoucnosti děkuji, že jsem vyvázl jistě smrti.«

Roku 1805. a 1812. vypukla nová pronásledování. Obě pronásledování povstala jenom z pouhých podezřívání. Tak se roznesla z nenadání pověst, že se Evropané chtějí zmocnit hlavního města čínské říše Pekingu a proto byli čínští křesťané, jako přátelé Evropanů znova pronásledováni. Aby pohanští tyraní tím snáze křesťany od víry odvrátili, vráželi jim do chodidel na nohách špendlíky a kousky železa na způsob kříže, aby, chudáci, byli přinuceni po kříži šlapat! Když jednomu do jedné nohy špendlíky a cvočky na způsob kříže nazarázeli a do druhé nohy mu to dělali, od bolesti omdlel. Jiní dva se při tom mučení tak tiše chovali, že jim radost zářila z očí, poněvadž mohou něco pro Pána Ježíše trpět. Jeden mládeneček docela i po těch útrapách, když se ho tázali, jak to mohl klidně přetrpět, odpověděl:

»Ale vždyť jsem pro Pána Ježíše trpěl, který za mne tolik trpět ráčil.«

Při druhém pronásledování nadělali zase pohané řečí, že se křesťané srocuji a na svátek nanebevzetí Panny Marie způsobí revoluci. Mnoho neprozřavých pohanů opustilo svá obydlí. Na první pohled mohly úřady poznat, že je to omyl. Ale nepřítelům křesťanské víry postačila i nepatrná záminka. Křesťané byli voláni na úřady a ponecháno jim na vůli, buď se víry odřící anebo dáti se pro viru bít.

Sluha Boží brzo vyzpytoval, že Mandarini mají především na jeho hlavu namířeno. Proto se zavčas skryl. Mandarini ho dali skutečně hledati. Nena-ležse ho v jeho domku, zbořili jej do základů, ačkoliv byl před nedávnem postaven, a zřítili nadobro kostel i školu, zanechavše jen hromadu kamení. Nová to a peprná zkouška pro dobrého kněze; bylo mu vše zase znovu postavit, ne-tratil však odvahy. Jak se Bohu libilo, tak se stalo; toť nejlepší známka, že pracujeme jen pro Boha a z lásky k Bohu, když v neštěstí na mysli neklesáme.

Dvě léta před jeho smrtí vyžádal si Bůh novou obět od něho. Zemřel mu nejlepší přítel a spolubratr, pan Dumazel (Dymazel), lazarista francouzský. Ovšem že ho ta rána bolela, vždyť i svatí jsou lidmi, ale Bůh ho připravoval na mnohem těžší obět. Sluha Boží každý den večer Pána Boha prosil o milost svatého mučnictví a nejvíce ho tránilo pomýšlení, že té milosti nebude snad hoden. Zdálo se, že Bůh již vyslyšel prosby jeho.

Vykládá se v té příčině ve spisech blahorečení následující zajímavá událost:

•Když jednou ve své kapli v Ku-čingu mši svatou sloužil, přiletěli dva ptáci a šveholice obletovali svatynku; za chvílu vletěli cvrkající do kaple. Po mši svaté, před snídaním mávl blahoslavený rukou, chytil je, dal do klece a pravil přítomným křesťanům: •Podívejte se, toť obraz toho, co se mně stane; slídiči mne chytí, jako jsem tyto ptáky chytil. • Blahoslavený Jan Gabriel Perboyre sám roku 1837. dosvědčil, že František Clet právě tehdy (toho dne), když ještě ani v celém okolí nebylo na to pomyšlení, že by ho kdo pronásledoval, jedné osobě, kteráž za jeho času ještě žila, řekl, že bude od slídičů chycen.

Hodina tak srdečně na Bohu vyžádaná brzo nastala.

Dne 14. května r. 1818. zmocnil se všech obyvatelů císařského paláce v Pekingu veliký strach. Kolem 3/4 6 odpoledne nastala v Pekingu a celém okolí strašná tma, nesnesitelný zápach naplnil celé okolí, vichřice hrozně burácela, hrom strašlivě bil, blesky se křižovaly, a nevidaný liják — patrně protrhla se mračna — zaplavil celou krajinu, způsobiv hojně škod. Pověřivý císař Kia-king strachem se třesa povolal k sobě kouzelníky, hadače, čínské učence a mandarinů, aby mu pověděli, co ten neobyčejný zjev má znamenati? Nikdo nemohl dáti odpovědi. Císař žádá znova mandarinů, aby se jen přiznali, zdali se snad nějaké velké chyby ve správě říše dopustili, anebo zdali neprohlili nevinnou krev? Pravil: •Vichřice dula směrem od strany polední na západ, to pravdě podobně znamená, že na té straně byl spáchán nějaký veliký zločin, o kterém asi mandarinů nevědí, jsouce v plnění povinností svých nedbali. Tento spáchaný zločin volá bezpochyby k nebi o pomstu! • Co činí schytralí mandarinů, aby se tolikého podezření zbavili? Podpichli proto necitelného císaře proti křesťanům

pravice: •Toho všeho jsou křesťané vinni. •

Císař tedy vydal rozkaz, aby křesťané v kraji hu-kuangském byli co nejkrutěji pronásledováni, nebo vichřice se právě od této strany zdvihla. Kněží a věřící byli jímáni. Mandarinům na tom záleželo, aby se jim dostalo za pronásledování pochvaly. První obětí mandarinské zběsilosti byl spolubratr pana Cleta, věrný jeho spolupracovník, čínský lazarista, kněz Šen. Věrného sluhu Božího, Šena, vyslidil jeden odpadlík, našel ho nedaleko v Ku-čingu a obdržel za svůj jidašský skutek 20.000 denárů. Bylo to začátkem roku 1819. Z Ku-čingu byl Šen veden do Kan-čingu a odtud byl poslán do Učang-fu asi s osmnácti zajatými křesťany.

Clet byl také hned na to stíhán. Stalo se to následujícím způsobem. Jeden pohan, známý v okolí dareba, zapálil své stavení; aby ušel trestu, svedl zločin na dvě křesťanské rodiny, o kterých krivě tvrdil, že z návodu kněze Cleta zapálily. Toto klamné osouzení došlo u pohanských soudců víry.

Mandarin poslal aspoň dvacet úředníků od soudu do Cletova domku. Zběsili úředníci soudní vyplnili celý domek. Roztrískali nábytek a náčiní, pobrali slepice a vepře a hledali kněze Cleta kde jen mohli. Vojenský mandarin sám chtěl si získati zásluhu o chycení Cleta, ač jak praví náš blahoslavenec v listu ke spolubratru Lamiotovi do Pekingu proti všemu právu — a proto poslal dvě sta až tři sta vojáků do kraje hu-kuangského Evropana hledat. Ano i zmíněný mandarin vypsal na jeho hlavu cenu 3000 taelův (podle našich peněz 20.400 korun) a k tomu ještě měl být, kdo by Cleta chytil, vyznamenán mandarinským knoflíkem, to jest měl dostati výnosnou císařskou službu. Po sluhovi Božím byla veliká šláňka. Páni

od soudu, vojáci, pohané, ano i mnozí daremní křesťané pátrali po něm po chalupách, jeskyních, lesích a podzemních dírách. Tak ho hledali přes měsle.

Blahoslavený kněz nebál se o svůj život, jenom uposlechl rady božského Spasitele, když vás budou pronásledovati v městě, utecte do města jiného (svatý Matouš hl. 10). Chtěl se ještě křesťanům státi užitečným. Hledal tedy útočiště, kde mohl. V jedné jeskyni ztrávil na příklad jedenáct dní s čínským knězem Ho. Podivuhodno, jak ho Bůh chránil! Právě jedenáctého dne kolem západu slunce šel kdosi okolo a hlasitě pravil: »V této jeskyni je kdosi schovaný, kámen je u otvoru odvalený.« Clet poznal, co ta slova znamenají, a proto ještě v noci se odstěhoval jinam. Hle! časně z rána prohledávali již slidiči jeskyni. Jak mu Bůh pomohl! Nebyla to ještě jeho chvíle! Ubohý hladem a útrapami zmořený stařeček, byloť mu tehda přes 70 let, po dvě noci utíkal maje jen jediné šaty na sobě, ukradlť mu i missionářskou tašku a skoro všechny čínské knihy. Nicméně přece ještě psal do Pekingu o svatě oleje, aby mohl — sám jsa v největším nebezpečí života — svým milým křesťanům posluhovati svatými svátostmi.

Dostalo se mu přístřeší u jedné zbožné křesťanské rodiny v Nan-ang-fu, v okresu ho-nanském. U těchto dobrých lidí po nějaký čas pobyl, ačkoliv se necítil jistým. Konečně doba jeho zajetí nadešla. Dne 16. června na svátek svatě Trojice r. 1819. ráno měl divný sen. Zdálo se mu, že vidí před sebou mládence v bílých šatech; mládenec ho volá jménem a di: »Slidiči jsou na blízku; vstávej!« Sluha Boží se k tomu neměl; mládenec ho vzal za ruku a táhl ho s postele řka: »Slidiči jsou tu a ty spíš!« Ctihodný mučeník rychle vstal, poděkoval svatému anděli strážci

za výstrahu a pomodliv se sloužil s velikou pobožností mši svatou. Po mši svatě vyžádal si od svých hostitelů jiné šaty, aby se mohl přestrojiti; ale právě když chtěl v kupeckých šatech nesa v ruce džbán s olejem překročiti práh, byl od břičů zadržen, řetězy spoután a do vězení v Nan-ang-fu odveden. Byl ho totiž vyslidil jeden neslechetný člověk, dříve křesťan, kterého ctihodný Clet musil pro jeho chování častěji pokárat. Byl to tentýž člověk, který též kněze Šena za 20.000 vyzradil.

Když ho Clet zpozoroval, oslovil ho laskavě jako Božský Mistr Jidaše: »Příteli, nač jsi přišel?« a pak mu útrpně pravil: »Lito mně tebe.« Oslovený však uraženě odvětil: »Proč mne-lituješ?« a pak obrátiv se k břičům děl: »Ten to je; tohoto hledáte!«

Snad nyní si milý čtenáři pomysli: »Chudák, staříček Clet byl spoután řetězy a jako zločinec do žaláře odveden. To ho jistě bolelo!« Ale ne, svatý kněz se právě velice radoval. Vždyť po okovech toužil, za tuto milost Pána Boha denně na modlitbách prosil. Nyní byl pravým miláčkem Božím, tyto řetězy a okovy byly mu dražší nežli všechny poklady celého světa. Tyto okovy s radostí líbal, byl v této chvíli šťastnějším nežli knížata a králové tohoto světa. Ovšem ho to trápilo, že drahé jeho hostitele také zajali a do žaláře odvedli, že jim všechno pobrali a ničeho nenechali kromě očí, jak píše, aby se mohli vyplakat; ale těšil je, že to snášejí pro milého Pána Ježíše. Těžko jest vypověděti, co František Clet ve vězení po celou noc vystál! Musil ležeti na hrubém prkně, jsa okovy spoután na rukou, na nohách a na krku, tak že se nemohl ani pohnout. Mandarin ho brzo po tom pohnal před svůj soud a několikrát ho mučil všelijakými úskočnými otázkami, aby ho splel a na něm vylákal, kteří kněží s ním pra-

covali, kde jsou, jak se jmenují a kde jsou všichni ostatní křesťané. Několika výslechům ho mandarin podrobil, ale sluha Boží se statečně držel. Za příkladem Krista Pána neodpovídal anebo

odpovídal vyhýbavě. Když mu mandarin hrozil velikými mukami, ano i smrtí, odpověděl blahoslavenec statečně: »Raději všecko podstoupím, než bych se Krista Ježíše odřekl.«

(Příště dále.)

Duch svatého Františka Saleského.

Podává FR. KLÍMA. (Č. d.)

5. Jak mocná jest vlídnost.

Jednou byl světec donucen jistého kněze, jenž životem hříšným dával nejedno pohoršení, a byl z kněží podřízených pravomoci sv. Františka, vsaditi do žaláře. Po několikadenním uvěznění jevil ubohý upřímnou lítost, plakal hořce, dokládaje se živým Bohem, že se polepší. I prosil úpěnlivě, aby mu bylo dovoleno, by sv. biskupa, který mu již nejednou poklesek, nejedno provinění odpustil, mohl navštívit, by vrhl se mu k nohám a za odpuštění poprosil.

Duchovní rádcové biskupovi, jimž vlídnost a laskavost světcova s dostatek byla známa, opřeli se této žádosti; neboť předvídali, že by světec vězně, jehož pohoršlivý život trestu zasluhoval, nenechal v žaláři, ale že by na svobodu byl propuštěn.

Konečně domohl se toho kněz po mnohé a úpěnlivé prosbě, že byl před biskupa uveden. Trest, kterýž vinník vytrpěl, zavalil příčinu, že světec ctnost pokory hrdinným způsobem vykonal. Božská Prozřetelnost používá často k nápravě hříšníků takových cest a prostředků, že lidské chytrosti zdají se býti nemožny.

Sotva byl kněz k biskupovi přiveden, padl před ním na kolena, prose úpěnlivě za odpuštění. Dovolával se vševědouce a spravedlnosti Boží,

chtěje dokazati, že má upřímnou vůli napravit život svůj a odčiniti pohoršení, kteréž světu dal. I biskup poklekl před knězem, kterýžto nenadál se takové blahosklonnosti a prosil usedavým pláčem za prominutí. Světec, který také úpěnlivě plaval, odpověděl: »Také já zapřisahám vás při milosrdenství Pána našeho Ježíše Krista, k němuž celá naděje naše směřuje, abyste se smíloval nade mnou, nad duchovenstvem celé diecese, nad církví a náboženstvím, jimž jste byl hříšným životem ku pohoršení, a abyste nedával našim odpůrcům příčiny, pro kterou by naši viru tupiti mohli.

Prosím vás, abyste se ustrnul sám nad sebou, nad svou duší, kterou uvrhnete ve zkázu věčnou. Vyzývám vás pro lásku a milost Ježíše Krista, abyste pravým pokáním smířil se s Pánem Bohem.

Já vás zapřisahám při všem, co nám svato na nebi i na zemi, při krvi Ježíšově, jižto jste nohama šlapal, při lásce a dobrotě Kristově, kteréhož jste na novo ukřižoval, při Duchu svatém, jemuž jste se rouhal.«

Toto nápojení bylo tak účinné, — mluvil Bůh sám ústy tohoto svatého biskupa — že od té chvíle nejenom dal kněz výhost dřívějšímu prostopášnému životu, ale že byl vzorem velikých ctností.

6. Zkouška trpělivosti, v níž světec obstál.

Svatý biskup zaručil se jistému šlechticovi, s nímž svazkem přátelství byl spojen, že na jistou sumu peněžitou zaň ručí. Když lhůta platební vypršela, žádal věřitel, by biskup zaplatil. I odpověděl světec s laskavostí jemu vrozenou, že šlechticův majetek daleko přesahuje obnos půjčených peněz, a že tudíž netřeba se báti ani o kapitál ani o úroky. Že pak šlechtic je ve službě vojenské, a tudíž nemůže okamžitě se dostavit, aby dluh zapravil, prosil biskup, by věřitel byl trpělivý a shovívavý.

Avšak věřitel, snad že i sám byl v tísní peněžní anebo snad ze zlé vůle, nechtěl se nikterak poddati těmto důvodům slušným a rozumným. Dožadoval se dotěrně peněz půjčených, obtěžoval sv. biskupa, křičel a vyzváněl věc tu všude, kdekoliv se objevil. Světec prosil, by aspoň tolik shovívavosti prokázal, aby mohl šlechticovi dopsati, by celou záležitost nemilou srovnal. Avšak věřitel, který o průtahu ani slyšeti nechtěl, vytýkal sv. biskupovi neprozřetelnost, ano hrubými a nemístnými výrazy světece urážel.

Světec odpovídal a bránil se vlídností a laskavostí právě nebeskou: »Byl byste«, tak pravil, »pane milý, s to, jako dobrá a vděčná ovečka, mně, pastýři svému utrhnouti sousto chleba, kteráž jste mi povinen dáti? Vždyť znáte, jaké nepatrné příjmy mám, že nejsem často v stavu, abych nejnutnější potřeby si opatřil. Také jsem nikdy ještě neměl takovou sumu peněz v rukou jako ta, kterou ode mne žádáte, a za niž jsem se z pouhé křesťanské lásky zaručil. Proč mne chcete pro ten skutek křesťanské lásky žalovati? Dostačí-li vám na zaplacení dluhu můj dědičný

podíl, milerád se ho zříkám. Chcete-li snad i vítězek z mého nářadí, dovoluji vám, byste jej veřejnou dražbou prodal. Úplně se odevzdávám do vůle vaší. Jenom o to vás prosím, abyste mne pro Boha miloval, a abyste zlostí, hněvem a netrpělivostí Pána Boha neurážel. Ostatně jednejte se mnou jak se vám líbí, já se všemu podrobuji«.

Dotěrný věřitel odpověděl: »To jsou pouhá slova, zdvořilé vytáčky«. Zkrátka člověk ten neústupný nepřestával křičeti; avšak světec necítil se uražen. Ano početnými předhůzkami obsypával svatého muže, který však je mile přijímal, jakoby byly požehnáním, anebo jakoby byly samé perly a drahokamy, které mu někdo předkládá. Avšak nicméně nemohl se ubrániti trpkému pocitu nad urážkami, kteréž se Bohu daly. Aby nemilá věc byla skončena a aby Bůh nebyl více hněván a uražen, pravil světec pln vlídnosti a laskavosti: »Vy jste, milý pane, nepředloženým ručením z mé strany rozhněván; avšak buďte ujistěn, že všechno vykonám, abyste záhy byl spokojen. Buďte však ujistěn, že, byť byste mi i jedno oko vypíchl, nicméně druhým bych se na vás laskavě díval, jakobyste byl na širém světě mým jediným přítelem.«

Věřitel vzdálil se zahanben, bručel cos netrpělivě a nevrle, a nejedno nepředložené a urážlivé slovo ještě prohodil. Svatý biskup oznámil šlechticovi celou věc. Tento pak neprodleně zaslal dluhující obnos, a tak byl světec osvobozen od dotěrného věřitele. Tento pak v krátké době zavítal zahanben ku sv. biskupovi, prose tisíckrát za prominutí a odpuštění. Biskup přijal muže toho s otevřenou náručí, zamiloval si jej zvláštním způsobem a nepojmenoval ho jinak, leč názvem nejlepšího přítele.

(Příště dále.)

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část dále.)

»Co jsi u Ismail-Atraše pořídil?« ptal jsem se mlčky vedle mne kráčeji- cího mladého muže.

»Jest to padouch!« odpověděl za- skřipav zuby, »nebo sketa, jak to kdo chce. Neodvází se nejvyššímu knězi na odpor se postavit, jenž mu dal na vy- branou: buďto řeže osobně i se svým lidem se účastniti, anebo z drusického náboženství dáti se vyloučiti.«

»A co bys byl ty na jeho místě učinil?«

»Nejvyššímu knězi vypověděl bych v této věci poslušnost,« odvětil Ben-Aga vzrušen.

»A kdyby tě vyloučil z počtu souvěrcův?«

»Pak já bych jej vyloučil ze světa,« dal Aga v odpověď pln hněvu.

»Ze světa?« ptal jsem se na chvíli krok zastaviv.

»Ano, tímto nožem, nebo dýkou, tou dýkou po mém velkém předku Bešivovi bych jej sklál. I on je tureckým pacholkem. Můj ubohý lide, tvůj čas jest již pryč.«

Neklamal-li jsem se, setřel si Ben-Aga při těchto vřele pronesených slovech bohatou slzu z oka. Když jsme zašli za mešitu a lokandu spatřili, kde naši lidé na nás čekali, najednou stanul, rychle se ke mně obrátil a pravil:

»Jedeš tedy se mnou do Cale?«

»Jak jsem ti slibil.«

»A pomůžeš mi tohoto města proti tureckým psům obraňovati?«

»Proti Drusům také,« dodal jsem.

»Já jsem svými lidmi jist, ač jsou to sami Drusové.«

»I já se mohu na svoje spolehnouti, škoda jen, že jsem jich doma více nenajal. Slepě mne všickni poslouchají bez dotazování přičiny. Ale ježto z druhé

strany pohoří při Deir-el-Kamáru bydlím, nemohu žádné posily na rychlo zavolat. Zde může každý den boj propuknouti.«

»Jak silny čítáš obléhatele Cale?«

»Může jich tak býti 17.000, jak mi Ismail-el-Atraš sdělil.«

»Neuteče tedy nikdo z obležených živ.«

»Neboj se toho,« odpíral Ben-Aga. »Obyvatelstvo v Cale jest statečným. Hleď, jak to město až na samém horském kuželi leží! Bude mnohemu dobyvateli tam hlava roztržena, nežli Cale padne. Ale padne tentokráte, an boj příliš nerovným a nepřítel příliš jest silným. Pak ale teprve nastane začátek pravého zla, neboť toto město jest klíčem všech kře- stanských posic na Libanonu.«

»Jak jsem spíše od hostinského v lokandě se dozvěděl, prodělalo Cale již jednou trojměsíční obležení, aniž by se by se bylo vzdalo.«

»Tak jest tomu. Bylo to r. 1845,« povrdil mi Ben-Aga. »Já jsem tehdy byl ještě chlapcem, ale vím se dobře pama- tovat, že naši Drusové se nemohli vyna- právěti o statečnosti obyvatel caleských.«

Naše řeč byla přerušena novým příbojem Drusů, jenž tudy se bral. Na špici jel imposantní šejch, jenž, jakmile Ben-Aga poznal, přátelsky pozdravuje k němu přijížděl. Ben-Aga mohl mi ještě spěšně sdělit, že jest to Kattar-Bey-el-Hamad, vrchní náčelník Drusů libanon- ských, jakož i Imail-el-Atraš jest chef Drusů v Hauranu. Pak odjel za Kattar-Beyem, jenž patrně měl naspěch, dále.

Netrvalo to však ani pól hodinky a Ben-Aga v plném trysku vrátil se k naší lokandě. Vztekem supě, patřil kolem sebe, obličej jeho byl olověné barvy, což mne přímo děsilo.

„Nuže, co říká Kattar-Bey?“ tázal jsem se.

„To, co Ismail-Atraš: Cale musí padnouti, neboť pád tohoto města jest prý rozhodným vítězstvím našeho národa nad Maronity. Jsouť oni všickni slepotou poraženi a nechápou nikterak, že jsou jen pacholky tureckými. Naši Drusové pletou si nyní oprátku, na kterou později od Osmanův budou zahrđeni. Sjednocenými bychom měli dnes býti, Drusové i Maronité a tureckého buřiče ze země vyhnati. Však, což prospějí moje řeči, mlčme o tom. Vzhůru tedy ku Cale, tam bydlí Naifa-Djamblatova!“

Půl hodiny po tom jeli jsme v čele svých lidí vzhůru k romanticky položenému městu. Naše cesta vedla podél krásného krátkého údolí při potoku, jenž hnal několik mlýnův — obraz to pokoje pro tento nešťastný čas. Na pravo i levo roztroušeně ležící domy provázely nás od Keraku až k samému Cale a rozkošné vinohrady střídaly se se zahradami bujného ovocného stromoví. Hlavní díl malého města leží na skalním pahrbku, kamž nás nyní malebná sluje vedla.

Tak jsme snad čtvrt hodinky od Cale byli ještě vzdáleni, když jsme na první ozbrojené Caletany narazili, kteří druh předních stráží činili. Ihned jsem vytáhl bílou plenu a mával jí proti strážím, která nás s velikou nedůvěrou pozorovala. Kázal jsem zastaviti a jeli jsme s Ben-Agou sami dále, až jsme dojeli ke Caletanům, jichž se zatím celý houf nakupil. Vysvětlil jsem jim, že nemáme nic společného s oblehateli, nýbrž že za pokojné vpuštění prosíme, abychom mohli navštívit doktora Kerna v rodině Djemblatově.

„Toho Franka?“ zvolalo jich více najednou a ihned jsem z tahu jejich obličejů vyčetl, že můj přítel jim všem dobře znám jest a že je u nich dobře zapsán.

„Co však chcete se svými jezdci, kteří tam stojí?“ tázal se nás starší muž, který, jak se zdálo zde komandoval.

„Ty máme u sebe, abychom s nimi Vám proti Vaším nepřátelům pomáhali“, ujal se nyní Ben-Aga slova.

„Ale ty jsi přece také Drus“, odvětil velitel.

„Drus jsem“, odvětil Ben-Aga pyšně se v sedle vzpřimiv, „ale žádný turecký pacholek a žádný padouch, jenž bezbranné nepřátely, k tomu ještě starce, ženy a dítky dává. Turka ze země vyhnati, to by mělo býti naší společnou úlohou, místo abychom se navzájem drobili a ničili.“

„On mluví jako Selim-Bey a jak jeho otec často ve svých zdravých dnech k nám mluvil“, řekl calský velitel ku svým lidem.

„A jak Naifa Djemblatova mluví, sestra Selima-Beye“, zvolal Ben-Aga pln nadšení. „Či ji snad neznáte?“

„Jak bychom neznali nejvznešenější našeho města!“ rychle v odpověď dal velitel.

„Věřím vám tedy“, pokračoval ke mně a Ben-Agovi obrácen, „přijmeme vás tedy mezi sebe vzdor vašemu podezřelému obleku, jako přátely a spojence. Ať přijdou sem vaši jezdci a já vám dám průvod až ku městu, aby se vám brána otevřela.“

10. Radostné shledání.

Ben-Aga přivedl naše lidi a pak jeli jsme provázeni jedním Caletanem, zrovna k městu. V jedné lokandě, kde byly i stáje pro koně, slezli jsme s koní a já vzal si ihned jednoho z mých Drusů, abych přítele, doktora Kerna vyhledal, anž zatím Ben-Aga u našich lidí zůstal. Vnitřek malého města utínil na mě dobrý dojem. Toto město patřilo vždy k území drusickému a bylo, jak mi Ben-Aga již cestou sdělil, jedním

z nejdůležitějších měst jeho velikého předka, Amira Bešira. Nyní ovšem jest v poddanství turecký a kaimakam jest nejvyšší turecký úředník v městě, jest to týž, který Ben-Agu proti mému příteli popudil, k čemuž se i v pozdějším dojde. Cale má asi tisíc domů a na devět tisíc obyvatel, poněkud křesťanských a mezi těmi opět Maronitů nejvíce. Cale má svoje trhy, které bývají zaopatřovány zbožím z Damašku a z Bairutu a kteréžto zboží opět u sousedních Fellahův a různých arabských kmenův na odbyt jde. Fellahové tráví z části zimní měsíce v sousední Bekaji a v Cale různé zboží na záměnu svého másla, stanův, koní a nářadí velbloudího hercu. Většina domů jest ze země zhotovena; střechy jsou upevněny na jednom nebo dvou dřevěných pilířích, které v průčelí světnice stojí. Navrchu jsou haluze dubové a na nich hlina, která tvoří ploskou střechu domu. V zimě by se jistě sníž na slabé střeše probořil a proto každého rána bývá se střech odstraněn.

Jak mi můj Druš při naší povolné projížďce městem sdělil, žije se část obyvatelstva ovčím obchodem, který s Kurdy provádějí. Tito Kurdové přiznou každoročně asi na 30.000 i více ovcí s hor kurdistanských do Syrie. Hlavní odběratelky jsou sice města Aleppo a Damašek, ale i obyvatelé pohoří také mnoho ovec odeberou, neboť Syrie sama nemá pro své obyvatele dosti ovec, ježto tyto hlavní masitou potravu činí. Kurdičtí obchodníci navštěvují tedy se svými stády napřed Aleppo, pak Hamu, Hems a Baalbekk a co na této cestě neprodají, přiznou na pastvu do údolí bordžského, kamž pak lidé z Cale, z Deir-el-Kamaru a jiných měst pohoří přicházejí a ovice po tisících skupují, aby je opět v menším lidem v horách prodávali. Horští obyvatelé v drusických a maro-

nitských okresích chovají jen málo ovec, jedí však také velmi ztídka ovčí maso. Jen když se jejich velké svátky blíží, Vánoce u Maronitů a Ramadam u Drušů, zabijí každý hospodář jednu nebo dvě ovce.

Po celou ostatní dobu živí svoje lidi borgulem a příležitostně starým kravským či koziím masem. Jenom ve městech pohoří denně se maso prodává. Co se dalšího zaměstnání a zdroje výživy týká, pěstují se vinohrady a morušové sady a obdělávají se polnosti při Bekaji. Skoro každá rodina přede bavlněné zboží pro sebe i Araby na košile a když se na červenou vlna zbarvila, potřebuje se pro muže na kabátce. V samém Cale jest na třicet barvíren, které jen indigo spotřebují a z toho již si můžeme učiniti pojem o celém zdejšíh bavlnářském průmyslu.

Konečně spatřili jsme prostrannou budovu, kde rodina Djemlatova bydlela. Srdce zabušilo mi radostí, neboť jsem měl co nejspíše svého vřele milovaného přítele spatřiti, a co mi to znamenalo, jen ten řádně ocení, kdo se dovede dobře v moji situaci vžít. V divoké neznámé zemi, uprostřed nebezpečí všeho druhu, sem a tam zmitán jako skořápka, s kterou rozbourené moře si pohrává — a nyní konečně přede dveřmi domu, kde můj přítel, jako rád viděný host dlí a kamž i já jsem pozván: ano, mně bylo blaze na těle i na duši a aspoň pro několik okamžiků zapomněl jsem, že mnoho a mnoho tisíc kořisti a vraždychtivých nepřátel pod hranami města leží, a že boj a ne pokoj nás v nejbližších dnech očekává.

Jednomu služebníkov, jenž nám přišel v ústřety, dal jsem svoji návštěvku a kázal jsem mu, aby ji doktorovi Kernovi odevzdal. Minutu na to leželi jsme si s přítelem v přátelském náručí. Hned mne uvedl do pokoje, který obýval, a nyní počalo otazování a odpovídání,

vypravování o tom a onom, že hodina i dvě uplynuly, jakoby to byly jen minuty. Mne zajímalo, jak bychom co nejspíše odtud se mohli dostat a do Damašku se odebrati. Přítel se zasmušil, když jsem na toto thema přišel.

»Moje nevěsta mne sice každou chvíli čeká a můj budoucí švagr navrátil se právě před osmi dny ze své cesty z Indie do Damašku. Ke svatbě nechybí tedy nikdo již, pouze já scházím,« pravil přítel, trpce se usmívaje.

»Což bychom nemohli v moslemském nebo drusickém oděvu obléhateli se protlouci, právě tak, jak jsme sem přišli?« tázal jsem se. »Jistě potom do Damašku bychom se dostali, kde bys mohl svoji svatbu slaviti.«

»Ovšem bylo by to možným. Mám však za svoji povinnost, abych zatím déle zde zůstal a silně obleženým Calejtanům svojí pomocí přispěl.«

»A hlavu při tom ztratíš?«

»Možná, nejde to však jinak. Jeď zatím s tvou družinou napřed do Damašku, rodina mé nevěsty rovněž tě očekává a s radostí tě přijme. Já přijedu za tebou, až zde kostky budou vrženy.«

»Nevoď mne k šípku«, odvětil jsem, »ty víš dobře, že tě v nebezpečí neopustím. Důvody, které pro tebe platí, abys zde vytrval, platí i pro mne.«

»Kdyby mne ani útrpnost s křesťanským obyvatelstvem tohoto města zde nezdržovala, pak by to byl přece hrdinný příklad, který mi rodina Djemblatova dává, jejímž dosud jsem hostem.«

»Právě jsem slyšel, že tato rodina pronásledování křesťanů nepřeje.«

»Nejenom to, tato rodina rozhodně a s důrazem bere věc křesťanů za svou a s takovou horlivostí pro křesťany pracuje, že mne to až dojírá. Musil bych se stydět, kdybych svoje souvěrce z bázně či pohodlnosti opustil, ana

drusická rodina hrdlem i statkem své spoluobčany rytířsky chce chrániti.«

A nyní vypravoval mi přítel, jak Selim-Bey, asi pětadvacetiletý bratr Naifin, do služby města najati se dal a při přípravných pracích ku opevnění města výtečně služby svoje osvědčil. S nasazením vlastního života, když již nepřátelé kolem města se kupili, dopravil mnoho zbraně do města a i několik set mužstva z okolí k obraně města najal a je z vlastních důchodův napřed zaplatil. Nyní jest zde dobře na dva tisíce silně ozbrojených mužů, ovšem jest to dosud velmi málo, aby se mohlo po delší dobu více nežli osmkrát silnějšímu nepříteli brániti. Mimo to ani zásoby na dlouho nevystačí, aby obyvatelstvo nedostatkem potravy a střeliva dohnáno, nebylo nuceno se vzdáti na milost a nemilost. Bude tedy zúřivý boj a rozhodnutí jeho přijde brzy.

»Ano, kdyby naši krátkozrací konsulové v Bairutě nebyli se tak hanebně od perfidního Khursid-Paše dali oklamati, žaloval mi můj přítel, »pak by mohla celá věc vzíti jiný obrat.«

»Nerozumím ti«, odpověděl jsem pln napjetí, »co se stalo s konsuly?«

»Ovšem, ty to nevíš? Dnes ráno přinesli nám posli pravou zprávu. Slyš tedy. Jakmile po hasbejské a rašejské řeži křesťané v Bairutě počali tušiti, že nyní asi Cale bude ohroženo, sdělili to konsulům a tito ihned sešli se k poradě. Neboť musili si říci, že osud ostatních křesťanských osad na Libanonu, jakož i v Damašku, kde přece také mnoho tisíc křesťanů bydlí, od zachování Cale jest odvislý. V tom nemůžeme a nesmíme se žádnému klamu poddávat: padne-li Cale — a ono padne — pak jest celý ostatní jižní Libanon v nebezpečí, i Damašek, jehož obyvatelé, jak mi o tom moje nevěsta píše, nechtějí o tom ničeho vědět, stane se jevištěm děsných ohavností.«

»A evropské velmoci?« zvolal jsem roztrpčen.

»Ty jsou odtud daleko«, odpověděl můj přítel s trpkým úsměvem.

»Než se diplomaté různých kabinetů dohodnou, může Turek — tentžest osnovatelem celého povstání — posledního křesťana v Syrii vyhubiti.«

»Co tedy vlastně učinili konsulové?« tázal jsem se dále.

»Nuže ovšem, učinili společný slavnostní krok, doprovázení svými dragomany vjeli ku guvernerovi Khursid-Pašovi do jeho ležení u Baabdy, aby tureckou vládu za obležení Cale odpovědnou učinili. Perfidní paša přijal tyto pány s ujistěním své nejvyšší blahovůle a beze zdráhání všechno slibil, co od něho žádali. Zavázal se na svoje čestné slovo, že zabráni obležení Cale a aby konsuly důkladně o tom přesvědčil, dal ještě za jejich přítomnosti několika setninám řadové pěchoty rozkaz, aby tam poplily a obléhající k ústupu donutily. To vše však byl jen padoušský podvod! Konsulové dali se však tím upokojiti a vrátili se plni chvály ráznosti Khursid-Pašovy do Bairutu. Kdyby tohoto hloupého kroku vůbec nebyli učinili, bylo by nám zde nyní daleko lépe. Byli bychom dostali pomoc od Jusuf-Beye, nejmocnějšího vůdce Maronitů severního Libanonu, který s velkým oddílem svého lidu vytáhl z kraje tripoliského, aby Cali na pomoc přispěl.«

»A proč tedy nepřišel Jusuf-Bey se svými lidmi?«

»Protože francouzský konsul, zmámen zdvořilostí Khursid-Pašovou, a skálopevně přesvědčen o výtečnosti svých předchůzcích skutků, maronitskému vojévůdci formální rozkaz dal, aby se tiše choval a ničeho nepodnikal, ježto paša za jistotu Cale se zaručil. Rovněž i maronitský patriarcha vydal podobný rozkaz Jusufu-Beyovi. Tento postupoval následkem toho jen úplně zvolna a nyní

ležel táborem jen několik hodin odtud, ale k tomu na takovém místě, kde aniž by nám sám mohl pomoci, ještě k tomu každou jinou pomoc, jakož i dovoz potravin a střeliva nemožným činí; to máme svým slavným, konsulům ku poděkování!«

»A nyní k něčemu jinému!« pravil jsem dále. »Byl bych na to hlavní zapomněl. Víš také, kdo mimo mých pěti Drusů, jež jsem si s sebou z Bairutu vzal, nalézá se v mém průvodu?«

»Nemám o tom ani tušení.«

»Tvůj úhlavní nepřítel Ben-Aga«, odpověděl jsem a nyní jsem mu vyprávěl, jak jsme se v khanu při svahu Sanninu setkali a co se vše tam mezi námi událo.

»Ben-Aga, jehož osobně neznám,« odpověděl můj přítel, »byl mi líčen jako ohnivá hlava, ale dle všeho, co jsem o něm slyšel, jest z kořene vznešeným charakterem. Pravím to, ač mě mnohokrát chtěl zabiti. Musíme totiž vždy toho býti pamětlivi, že nejsme ve své otčině, nýbrž v orientě a že Ben-Aga jest Drus a jak sám podotýkáš, síleně zamilovaný druh. Novinkou však mi jest, že zdejší turecký kaimakam také v tom svoje prsty má a že Ben-Agu vzbuzením žárlivosti proti mně do své sítě chtěl polapiti. Plán není hloupý. Ben-Aga patří k jedné z nejvznešenějších drusických rodin a má značné pozemky na druhé straně Libanonu při Deir-el-Kamaru. Poznávám z celého zauzení té historky, že moslemi mají namířeno i na toto město. Proto vylákal kaimakam Ben-Agu z jeho otčiny, ježto tento jistě svým mocným vlivem v krajině kolem Deir-el-Kamaru městu jistě na pomoc by byl přišel. Ostatně takovou historkou rytířský mladík z celého hnutí jest vyloučen a zcela jest omámen. Chytili jej na bolavém místě a žárlivost měla bohatýra tak zaměstnati, až by ostatní náčelníci drusictví po turecku byli zpracováni.«

(Přítel dále.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XXII. Z misijní stanice sester dobrého pastýře v Bangaloru.

Jeden z nejkrásnějších názvů, jež si božský Spasitel sám dal, je název „Dobrého pastýře“. V tomto názvu je obsažena takofka všecka láska, obětavost, trpělivost a oddanost, jaké je schopno jenom srdce křesťanské. Nikde však není tolik příležitosti, tuto lásku a obětavost křesťanskou i skutky dokazovati, jako v misijích, jmenovitě ve východních městech pohanských, kde vedle neslychané nádhery nalézá se nezměrná bída, tělesná i duševní.

Uprostřed takového pohanského Babylonu v Přední Indii působí sestry Dobrého pastýře. Babylonem tím je město Bangalor. Několik obrázků z misijní činnosti sester nakreslila sestra představená Albertina. Nejprve líčí vznik a průběh moru v Bangaloru a okolí a působnost sester v nemocnici a pak pokračuje:

„Připojuji tuto několik malých událostí, jaké se u nás přiházejí bezmála každý den, abych našim přátelům a dobrodincům aspoň poněkud ukázala, jak to u nás chodí.

Jednoho dne přišla k nám chudá žena s dvěma děvčátky, z nichž jedno tři, druhé pět roků mítí mohlo. Všecky tři měly na sobě patrné stopy bída a nouze. „Hle“, pravila sestře vrátné, „přinesla jsem vám tyto dvě děti; jedno je mé, druhé po mé nebožce sestře; jejich otcové jsou též mrtvi. Jest mi celý den pracovati, abych je uživila; proto svěřím je každodenně své sousedce; vidím však, že sousedka je jenom bije a tluče, místo aby je ošetřovala. Dnes pravila mi paní, u které pracuji, že žádné mzdy nezasloužím a také mi žádné nedala. Tak je práce celého měsíce pro mne ztracena. Mám beztoho dluhy a přitom jest mi živiti dvě děti; to nemohu. Chcete-li je přijati do kláštera, dobře, ne-li, nechám je ležeti na silnici.“ To řkouc, zamračila se hněvivě a odesla.

Přijaly jsme ubohé sirotky a zavedly je mezi ostatní děti. Právě se rozdávala rýže k obědu. Daly jsme jim ihned

důkladnou porci, která okamžitě zmizela. I zrnka, která spadla na zemi, sbíraly pečlivě a snědly. Po té byly důkladně očištěny a při tom bylo uviděti na těle ubohých dítek stopy ran, které jim byla nadělila sousedka-pěstounka. Když potom dostaly ještě nové šaty, divaly se udiveně na sebe, nemohouce pochopiti, co se to snimi děje. Po nějakém čase byly pokřtěny, a hle, týž den přišla do kláštera tatáž žena, která je byla přivedla, která se však potom o ně nestarala, a prosila, aby byla do kláštera přijata a v křesťanském náboženství vyučována. Vyslyšely jsme prosbu její a za krátko přijala i ona křest sv. Je naděje, že bude křesťankou hodnou a horlivou. Také ditky jsou na výsost šťastny a v klášteře se jim nadmíru líbí, tak že odtud odejdou teprv, až dospějí a ve víře křesťanské důkladně budou vyučeny.

Jindy zase, když jsme byly všechny pospolu, zaklepáno na dvéře. Vstoupí domorodé děvče asi šestileté, vedouc svou mladší, asi dvouletou sestřičku. Tato vidouc nás, dala se do křiku a pláče, ale starší sestra ji brzo upokojila. Obě držely se pevně sebe a nedaly se ani na okamžik od sebe odloučiti. Zavedly jsme je do oddělení sirotek, daly jim jísti, vykoupaly je a oblekly, tak že si v klášteře brzy zvykly a na předešlý svůj život docela zapomněly. Z listu missionáře jejich farnosti dověděly jsme se, že matka jim zemřela morem a chudobný otec nevěda si rady, dal je missionářovi, aby s nimi naložil, jak mu libo. Missionář poslal je k nám. Po nějakém čase byly pokřtěny. Obě jsou velmi hodné a zvláště mladší z nich je miláčkem všech. Kež by jenom rostla a prospívala k radosti božského Pastýře, jenž byl ve svém domě připravil útulek dítkám chudým a opuštěným!

U vchodu do kláštera stojí domek, kde bydlí domorodý domovník klášterský se ženou a dvěma dětmi. Jednoho dne asi o dvou hodinách slyší domovnice přede dveřmi pláč dětský. I vyjde ven a vidí na prahu ležeti děťátko, přikryté hadrem. Domnívaje se, že matka dítěte

pooděšla do blízké jeskyně Panny Marie Lurdské, aby tam svou pobožnost vykonávala, a že za chvíli se vrátí, vzala dítě k sobě. Čekala však nadarmo. Přišel večer, ale nikdo si pro dítě nepřicházel. Bylo tedy zaneseno do naší dětské útulny, ošetřováno a pokřtěno. První dva měsíce bylo zdrávo, ale sotva že začaly zuby „lézt“, onemocnělo nebezpečně a za několik dní zalétl náš Jozísek do nebe. Bude se tam zajisté za nás modlit, neboť bez kláštera Dobrého Pastýře byl by bez milosti křtu sv. země.

První pátek v měsíci listopadu večer o 6. hod., ohlašovala sestra vrátná, že přišli dva policisté s chlapcem 3—4letým, kterého chtějí odevzdati klášteru. Chlapec trásl se na celém těle slabotou a strachem. Jeho oděv pozůstával z kabátku až příliš krátkého a špinavé čepice na hlavě. Policisté měli u sebe ku« papíru, na němž osudy hochovy byly vypsány. Je synem policejního vojína, jenž více než před rokem i se svou ženou morem zemřel. Jelikož se po smrti rodičů chlapec nikdo neuja, bloudil ubožák ulicemi, spával leckde v koutku a vyžebraval si svou výživu. Jednoho dne zabloudil na policejní stanici. Dobří policisté majíce s ním soustrast, ponechali jej několik dní u sebe, vypátrali jeho původ a zavedli konečně k nám, abychom ho přijaly do kláštera. Učinily jsme tak rády a máme z něho radost, že utěšeně prospívá a sílí. Nedávno byl pokřtěn a za několik měsíců bude přijat do sirotč. nce otců missionářů. Tito nahradí mu mateřskou lásku sester Dobrého Pastýře svou péčí otcovskou a na řádného křesťana jej vychovají. Nehodi se na našeho malého Augusta slova žalmisty Páně: »Otec a matka mne opustili, ale Pán přijal mne.«

V čas moru bděla nad námi Prozřetelnost sama. Katolíci, protestanté, pohané i mohamedáni divili se, že jsme vždycky bez úrazu vyvázly, ačkoli v našem ústavě na 250 domorodců bydlí a nebezpečensví nákazy často jest veliké. Jednoho dne přišel k nám mladík a přinesl s sebou malé dítě s prosbou, abychom je do kláštera vzaly. Vyhověly jsme prosbě jeho netušice, že bylo dítě vzato přímo z náruče matky, která zemřela morem. Dítě bylo ihned pokřtěno a zemřelo v několika dnech; teprv asi za

týden po jeho smrti dověděly jsme se, jak nebezpečná byla jeho přítomnost v klášteře. Nicméně nákaza se nedostavila, ačkoli zemřelý sirotek se byl nalézal mezi dětmi ostatními. Stalo se tak zajisté na přimluvu sv. Rocha, kterého stále prosíme, aby od nákazy nás chránil.

Takové a podobné případy opakují se u nás velmi zhusta. Je to naší útěchou a radostí, že můžeme síly své věnovati službě nešťastných Indův a ku světlu pravé víry jim dopomáhati. Bohužel naše pouhá víra nestačí; jest nám třeba i hmotných prostředků, abychom úkolu svému dostály. Proto prosíme a dožebáváme se u dobrých lidí almužny. Ačkoli spočítáme jak můžeme, abychom svým svěřencům daly aspoň to nejpotřebnější, přece se nám to vždycky nepodaří. Bez almužny a darků našich dobrodinců nemohly bychom tolik dobrého činiti, co činíme. A jak vděční jsme za každou soustrast, které se nám od šlechtetných duší dostává, a za každou almužnu, byť byla i sebe menší! Jak vroucně modlíme se s našimi ubohými dětmi, aby Bůh našim dobrodincům oplatil stonásobně, co nám dobrého prokazují. Kež Bůh naši modlitbu vyslyší!

XXIII. Mučenicí.

Kdosi pravil, že doba mučenicův už dávno pominula; ale není tomu tak. Za posledního povstání v Číně tisíce křesťanův umřeli pro víru svou smrti násilnou a nedali se ani nejhroznějšími mukami k odpadlictví donutiti. Zde dva příklady!

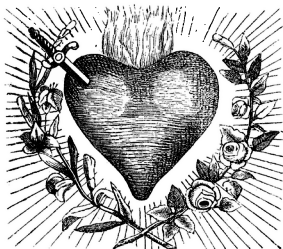
U Venn Vinn byl starostou křesťanské osady, když pohané přišli a křesťanský kostel bourati se jali, ohradil se proti takovému násilí a postavil se na odpor. Pohané udali ho u mandarina dal jej předvolati před soud. Nastávající mučenk předvidaje, že jde o život, poklekl, dříve nežli jej soudní sluhové odvedli, před svou starou matku, aby se s ní rozloučil. Statečná žena mu vece: »Umřeš-li pro víru, Bůh se o nás postará. Neměj proto ani o mne ani o své dítky žádných starostí. Zapřeš-li však svou víru, pak mi nechod' na oči, pak se k tobě nebudu již znáti jako ku svému synu!« — »Matko«, odpověděl

syn, »buď klidné myslí. S pomocí Boží viry své nezapru!«

Nežli vkročili do města, chovali se k němu soudní sluhové dosti slušně, ale v městě táhali jej po ulicích a nakládali s ním jako se sprostým zločincem. »Jsi křesťan?« tázal se jej mandarin. »To není nyní dovoleno, tobě jest náboženství změnití.« — »Nemohu, není možná!« — »Biřiči, bijte ho!« Biřiči tloukli jej tak dlouho, až zůstal bez sebe. Když zase nabyl vědomí, ptal se jej mandarin znova: »Jsi ještě křesťanem?« — »Ano, nemohu své viry zapřítí, to je nemožno!« I dal jej mandarin tlouci podruhé, ale zase nadarmo. Zkusil tedy mučidla jiného. Opakovav tutéž otázku a obdržev opět tutéž odpověď, dal vyznavače pověsiti do dřevěné klece. Avšak zase nadarmo. Mučeník neustával i v kleci se modlti a tvrdil hlasitě, že umírá jako křesťan. A již dříve byl před mandarinem i biřiči prohlásil veřejně: »Nebudu-li následkem velkých bolestí moci mluvití, budu-li toliko rty pohybovatí, nemyslete pak, že snad budu viru zapíratí, nikoliv, budou to slova modlitby, která budu říkati.« A skutečně bylo po krátkém mučení v kleci vidětí, kterak pohybuje rty. Také biřiči soudíce z proměněného obličejce domnívali se, že jest blizek smrti a pospíšili si, aby ho s mučidla sňali. Ale bylo již pozdě. U Venn Vinn byl již dosáhl koruny mučnické.

Mezi mnohými missionáři skonal smrti mučnickou P. Segers z kongregace neposkvrněného Srdce Panny Marie, jenž působil v Mongolsku. Ačkoli již byla vzpoura vypukla a nebezpečnoství bylo největší,

zůstal nicméně na svém místě v Lao-ku-ku; za dne zdržoval se v horách a v noci vracel se na svou stanici. Dne 12. července viděli jeho křesťané 500 vojinů na pochodu do osady. Poslal je tam sousední mandarin, zuřivý to nepřítel křesťanů. P. Segers prchl ihned na hory odhodlán vyčkati tam, až by pronásledování přestalo. Ale pohané byli mu záhy na stopě. Dne 16. července vydal se s dvěma křesťany na cestu do okresu Ve-čangu, kam ho byl spolubratr jeho P. Desmedt povolal a kde byla bezpečnost větší. Cestou však byli přepadeni tlupou Boxerů, ztýráni a do městečka Lan-ping-hienu vlečeni. Dne 24. července byl P. Segers odsouzen k smrti. »Nyní se navrátiš do své otciny!« volal naň posměšně mandarin. Večer vyvedli jej zakukleni holomci z bídného žaláře a vedli jej několik set kroků za město na břeh řeky Lanho. Tam již byla připravena v zemi jáma. Missionář byl po surovém domácím zvyku jenom napolo zardoušen a do jámy vhozen. »Hle, to je tvá vlast!« volali za ním biřiči. Když však bráně se proti strašnému osudu, za živa býti pochovánu, chtěl povstati, zasadil mu jeden z biřičů do hlavy ránu motykou, načež klesl a byl zahrabán. Po šesti dnech dal mandarin mrtvolu vykopati a hoditi do řeky. Křesťané z Pien-kiao-tse našli ji na blízku své dědiny. Rysy ve tváři bylo lze dobře rozeznati, na čele zela hluboká rána a na těle bylo pozorovati známky surového nakládání. Bohužel zakročil pohanský starosta osady a oznámil věc mandarinům. Ostatky mučnickovy byly křesťanům opět odňaty a v hlubině potopeny.

Díkuvzdání božskému Srdci Páně.

Od Kroměříže. Jistá rodina vzdává vroucné díky božskému Srdci Páně, bl. Panně Marii, sv. Josefu a svatému Antonínu Pad. za obdržení veliké milosti, o kterou bylo dlouhou dobu k nebi voláno. Tisíce díky b. děť za to nejsvětějšímu Srdci Páně.

A. N.

Z osady chráfské Učinila jsem slib sv. Antonínu, že budu-li vyslyšena v jisté záležitosti, k jeho větší cti a slávě

u veřejným to ve „Škole B. S. P.“ Plním tedy svůj slib a radím každému, aby prosil sv. Antonína; rád pomáhá.

Čendřka „Školy“.

Od Vysokého Mýta. Vroucné díky vzdávám božskému Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii, svatému Josefu a sv. Antonínu Pad. za milostivou pomoc. Ó kéž všichni utíkají se k dobré Matce v potřebách svých.

A. K.

Horlivost v učení se sv. náboženství.

(Hlavní úmysl.)

Veliká jest netečnost lidí co do svatého náboženství i co do konání povinností jeho! Lhostejné jsou ditky sotva škole odrostlé, lhostejní jsou mladici na školách středních a teprve na vysokých školách. Lhostejnost tato jest jak u prostých lidí tak i mezi vzdělanými a roste čím dál tím více, jakoby všichni přesvědčení byli, že náboženství se již nehodí pro nynější dobu. Odtud ta nechuť k modlitbě, ke službám Božím, ke svatým svátostem a jiným povinnostem křesťanů. Co toho příčinou? Jednou příčinou je zkaženost srdce a druhou nemalou příčinou jest nevědomost náboženských pravd a povinností. Z té příčiny je třeba, aby jak ditky, tak mládež odrostlá, tak i dospělí lidé všech stavů nepřestávali se ustavičně vzdělávati ve svatém náboženství tu posluháním výkladu ve škole, tu zase pilným nasloucháním křesťanskému cvičení a kázání, tu opět čtením náboženských knih. Ve svatém náboženství nikdy se nedoučíme, v něm ustavičně vzdělávati se máme, vždyť ono nám jediné ukazuje pravý a poslední cíl náš, spasení věčné. »Či co prospěje člověku, byť všecek svět získal a na své duši škodu trpěl?« (Mat. 16, 26.) A blah. Tomáš Kempenský praví: »Co prospěje veliké hádky vésti o tajné a temné věci, z nichž nebudeme ani obviňováni na soudě, že jsme jich neznali?... Pokorné poznání sebe samého jest jistější cestou k Bohu, nežli hluboké bádání vědecké. Nenít k opovrzení ani věda ani kterákoliv prostá znalost nějaké věci, ona jest dobrá i sama o sobě i že od Boha zřízena jest; ale vždy náleží přednost dobrému svědomí a ctnostnému životu.« (Násl. K. P., I. kn.) A opět praví tentýž zbožný muž: »Zbožní a prosté knihy čteme rovněž rádi jako vznešené a důmyslné... Chceš-li prospěch z čtení mít (rozuměj Písma sv.), čti pokorně, prostě a věrně a nic nebaž po jménu učence.« (Násl. K. P., I. kn.) Ó kéž by ditky, mládež ve škole i v kostele a dospělí rovněž tak následovali krásného příkladu Marie u nohou Spasitelových! Když totiž jedenkrát Kristus Pán zavítal na svých cestách do městečka Bethanie, kdež Maria s bratrem Lazarem a sestrou Martou žila, prosila jej Marta, aby byl Pán u nich pohostinu a přijala ho s uctivostí do domu svého. Pán Ježíš pak všed do domu, ujal se slova a učil. A tu Maria toužíc poznati dokonale jeho učení, zasedla u nohou jeho, podobně jako žáci sedali u nohou učitelův, a poslouchala pilně slova jeho. Zatím sestra její Marta starala se o to, aby obsloužila Pána Ježíše co nejlépe. A vidouc Marii, ana sedí u nohou jeho, obávala se, že sama nestačí, aby vykonala všechno, čeho bylo třeba k důstojnému uctění hosta tak vznešeného. Vědouc pak, že neodtrhne se od Krista, aby jí pomohla, leč on sám jí pokyne, zastavila se a řekla Pánu Ježíši: »Pane, nemáš-li o to péče, že sestra má nechala mne samu sloužiti? Protož rei ji, ať mi pomůže.«

Pán Ježíš však jí nevyhověl, ale také ji nepokáral, vždyť i ona činila skutek dobrý; avšak pln laskavosti poučil ji o tom, co jest lepší a potřebnější. Právil: »Marto, Marto, pečlivá jsi a rmoutíš se při mnohých věcech. Maria nejlepší stránku vyvolila, kteráž nebude odňata od ní.«

A což ti zástupové lidu, kteří dychtíce po učení Krista Pána, šli za ním v pustá místa, nedbajíce hladu a žízně, zdaž nejsou nám příkladem horlivosti v učení se svatému náboženství? A vizme dědice země české, sv. Václava! Tento kníže oddal se již jako útý mládenec tak horlivě vědám božským, že v krátkém čase nade všechny spolužáky své vynikl. Za krátko naučil se nazpaměť knize žalmů. Také ostatním mnohým knihám náboženským dobře porozuměl a vše pevně v paměť si vštípil. Nikdy nezapomínal na to, co kdy od učitelů byl slyšel, nýbrž, jak dří životopisec jeho, »pravdy božské, jež u přítomnosti učitele náboženství srdci byl vštípil, i za nepřítomnosti jeho v knize srdce svého opakovával.« Nejsou-li to krásné příklady horlivosti v učení se svatému náboženství? Jednejme jako Maria, sestra Lazarova, jako ti zástupové lidu a jako sv. Václav, kníže český!

Začti se musí hned doma v rodině se cvičením dětek a pak hlavně ve škole. Škola jest velkým dobrodíním. Účelem jejím jest nábožensko-mravné vychování dětek. Na náboženství tedy musí se vždy a ve všem největší váha klásti nejen od státu, ale i od učitelů. Náboženství má býti onou páskou, která se táhne všemi předměty učenými; má býti duší, která všechno oživuje. Učitelé musí býti s dětmi stejného vyznání náboženského, jinak vyroste s těmito netečnost náboženská. Katoličtí učitelé nesmějí býti katolíky jen dle jména, nýbrž musí viru svou osvědčovati, kostel navštěvovati, svaté svátosti přijímati, bezúhonný život vésti, jinak páchají loupež na statcích duše dětek. Díky Bohu, máme ještě dosti hodných učitelů a učitelek. Nicméně však veliký jest počet učitelů nepřiznivých náboženství. Sami jsou neteční a nepřátelští, a to přechází i na dítky svěcené, a tím již od mládí odcizují se svatému náboženství a životu křesťanskému. Vzdělání nesmí býti bez Boha, neboť pak neprávem si přivlastňuje toto krásné jméno. A proto jen křesťanské školy zdejme a vpravdě katolické, zbožné učitele; jen tak zabezpečena bude budoucí horlivost v konání povinnosti našeho svatého náboženství!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, anisebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za horlivost v učení se sv. náboženství, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Cvičiti se v náboženství co nejvíce možno.

Úmysl v říjnu: Šlechtnost křesťanská.

Úmysly apoštolátu modlitby.

srpnu modleme se o náležité svěcení neděle.

Ustanoven a žebnán Jeho Svatosti Lvem XIII

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Č.	Sv. Petra v okovech (459). — Osvobození od zlých náruživostí. Časté svaté přijímání. Tři ubohé rodiny. Zdar duchovním cvičením. Nemocná žena.	
2. P.	Sv. Alfonse Lig. , bisk. a uč. cirk. (1748). — Za tuzemské missie. Řád kazatelský. Povolání ke stavu duchovnímu. Dar trpělivosti. Třetí řád sv. Františka.	
3. S.	Nalezení ostatků sv. Štěpána , prvom. (415). — Za směr národů. Za smíření nepřátel. Obrácení nešťastného otce. Odevzdání se do vůle Boží. Umírající.	
4. N.	<i>Neděle X. po sv. Duchu.</i> Sv. Dominika , zakl. řeh. (1221). — Pobožnost růžencová. Škola. Dar pravé zbožnosti. Církevní hodnostář. Ženský klášter. † matka.	
5. P.	Panny Marie Sněžné . (366). — Poutní místa Mariánská. Šťastné provedení jistého podniku. Jednota sv. Josefa. Zdar duchovním cvičením. † otec.	
6. Ů.	Proměnění Páně . — Obnova společnosti lidské. Abychom hledali království Božího. Uzdravení z choroby. Horliví zpovědníci. Duše v očištění. Sirotci.	
7. St.	Sv. Kajetána , zakl. ř. (1517). — Polepšení velikých hříšníků. Živá i zemřelá přízeň. Ošetřovatelé nemocných. Choromyslný kněz. Napravení muže.	
8. Č.	Sv. Cyriaka a soudr. m. (303). — Dar horlivosti v dobrém. Zdar podniku. Bazeň Boží u mládeže. Odstranění velkého pohoršení. Dobrodinci. † syn.	
9. P.	Sv. Emidia , bisk. m. (3. stol.). — Naši velepastýřové. Odvrácení pokušení. Armáda sv. kříže. Zemřelá řeholní sestra. Trpělivé snášení chudoby.	
10. S.	Sv. Vavřince , m. (258). — Dar křest. stédrosti. Dar živé víry mužům. Za lásku k duším v očištění. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Bazeň Boží.	
11. N.	<i>Neděle XI. po sv. Duchu.</i> Sv. Filumeny , p. a m. (300). — Úcta této světice. Dar čistoty srdce. Jednoty panen. Sjednocení všech národů v víře katolické.	
12. P.	Sv. Kláry , zakl. ř. (1257). — Ženské řehole ve vlasti naší. Napravení mládeže. Polepšení otce. Náhrada za urážky božskému Srdci Páně učiněné. Rodina.	
13. Ů.	Bl. Gertrudy , ab. ř. prem. (1297). — Povolání ke stavu duchovnímu. Řád premonstrátský. Za pokoj a mír v zemích našich. Dar tichosti a mírnosti.	
14. St.	Sv. Eusebia , kn. m. (3. stol.). — Horlivé kněžstvo. Odstranění pohoršení. Za Boží pozeňání podniku. Nemocný církevní hodnostář. Zemřelí rodiče.	
15. Č.	Nanebevzetí Panny Marie . — Za ustavičnou touhu po nebi. Věrné následování ctností Rodičky Boží. Dar pravé kajcnosti. Zdar katol. sjezdu.	
16. P.	Sv. Rocha , poust. (1327). — Odvrácení zlých nemocí. Polepšení nešťastného otce. Napravení zlých poměrů. Sjezd katolíků. Odvrácení neštěstí. † bratr.	
17. S.	Sv. Liboráta a spolumuč. (483). — Statečné vyznání víry. Pokoření nepřátel Božích. Družiny Mariánské. Těžce nemocný kněz. Školy katolické † sestra.	
18. N.	<i>Neděle XII. po sv. Duchu.</i> Sv. Joachima . — Svatý Otec a jeho rádcové. Císař a král náš. Zdar poutím Mariánským. Dar trpělivé snášenlivosti. Umírající.	
19. P.	Sv. Ludvika , bisk. (1297). — Zdar katolickému podniku. Apoštolát tisku. Za svornost v domě. Za trpělivost nemocným. Bohoslovné ústavy. Starci.	
20. Ů.	Sv. Bernarda , op. a uč. cirk. (1153). — Mužské řehole ve vlasti naší. Pokoj v národě. Povolání ke stavu duchovnímu. Katol. missie v zemích pohanských.	
21. St.	Sv. Jany Františky ze Chant. (1641). — Pobožnost v rodinách. Za horlivost v dobrých skutech. Odstranění pohoršení. Více osob. † osoba. Křest. matky.	
22. Č.	Sv. Timothea , bisk. m. (4. stol.). — Dar horlivé činnosti. Požehnání práci. Za úctu k nejsv. Svatosti oltární. Za věrnost v povolání. † rodiče. Missionáři.	
23. P.	Sv. Filipa Benit. , řeh. (1285). — Mírumilovnost. Zdar katol. sjezdu. Obrácení nepřátel církve katolické. Za ducha apoštolského našim kněžím. Umírající.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost :	Úmysly.
24. S.	Sv. Bartoloměje , ap. P. (71). — Dar trpělivosti v souzeních. Za apoštolskou horlivost. Bohoslovné ústavy. Pronásledování katolíci. Svätý Otec Lev XIII.	
25. N.	Neděle XIII. po sv. Duchu. Sv. Ludvika , kr. (1270). — Císař a král náš. Šťastné zahájení sjezdu katolického. Dar moudrosti a pravé opatrnosti. Starý otec.	
26. P.	Sv. Zephyrina , rap. m. (219). — Za úctu ku kněžím. Svätý Otec Lev XIII. Šťastný průběh sjezdu katolického. Zbožnost v rodinách. Nemocní. Sirotci.	
27. Ú.	Sv. Josefa Kalas. , zakl. ř. (1648). — Za křesťanskou lásku k mládeži. Šťastné zakončení sjezdu katolického. Křesťanské školy. Napravení zpusilých áleže.	
28. St.	Sv. Augustina , bisk. a uē. cirk. (430). — Naši velepastýřové. Rády ve vlasti naší. Za obracení hříšníků. † kněz A. G. Vyrvalost v dobrém. Nemocný otec.	
29. Č.	Stětí sv. Jana Křtitele (31). — Pohřbení světem a jeho radostmi. Za hojné ovoce katol. sjezdu. Vzpružení ducha katol. Vítězství sv. církve katolické.	
30. P.	Sv. Růženy Lim. , p. (1617). — Dar slechetnosti. Ochrana nevinné mládeže. Křesťanské služby v domech nevěrných. † sestra. Umraví a duše v očistci.	
31. S.	Sv. Rajmunda , kard. (1240). — Dar lásky k bližnímu. Dobročinné ústavy. Za zemřelé údy katolických bratrů. Svěcení dne Páně. Šťastná hodina smrti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

S velikým potěšením pozorujeme veliký obrat co do svěcení nedělí a svátků Páně aspoň v úřadech, ale i v jiných zaměstnáních. Nicméně zase na druhé straně dnové Páně bývají velice zneužívány lenosti ve službách Božích a velikým hyěním a tudíž i hříchy. Proto neprestaneme připomínati příkázání Boží: »Pomni, abys den sváteční světil!« Odpočin od těžké služebné práce, pamatuj více na Pána Boha, obcuj nábožně službám Božím ráno i odpoledne, přijímej, kdy možno svaté svátosti, čti duchovní knihy a tím okřeje tělo tvé i duše tvá. Učiníš-li tak, požehnání Boží bude s tebou. »Ostrihejte sobot svých... a dám vám deště časy svými a země vydá úrodu svou a stromové plni budou ovoce... Hleděti budu milostivě na vás a dám vzrůst... a nezavrhně vás duše má«, toto dí Hospodin Bůh. Běda však nám všem, jestliže nebude den Páně jak náleží svěcen! Nynější bida, úpadek, nespořádanost v rodinách, zvrhlost mravů, toť jen následek zneužívání dnů Páně. Nepřestávejme domáhati se všude náležitého svěcení dne Páně!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti. všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dice. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za náležité svěcení nedělí a svátků Páně, a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učini, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Působiti k tomu, aby den Páně byl svěcen.

Úmysl v září: Horlivost v učení se svatému náboženství.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 10.

Poněvadž nejsv. Srdci Ježíšovu žádné přikázání tak není důležitým jako tichosti, pokory a lásky, teby třeba těchto ctností obzvláště si všíti. (Sv. František Sal.) — Pílné rozjímání kopím probodeného Srdce Ježíšova je známka vyvolení. (Sv. Tomáš Akvinský.)

Církvi svatá, budiž zdráva!

Město Boží, svatá církvi Páně,
jež se leskem věčné slávy skvíš,
ku hvězdám se zdvihají tvé bány
a z nich světu vládně svatý kříž;
na skále tvé hradby zbudovány,
marný útok vedou světa brány,
základ tvůj vši zlobě odolává:
město Boží, církvi, budiž zdráva!

Církvi jedna! po oboru země
zákon lásky hlásáš jediný,
hříchem rozešťvané lidské plémě
pojiš svazkem Boží rodiny;
jednou cestou vedeš všechny k cíli,
národ každý v tobě zkvétá, sílí,
bez tvé jednoty se rozpadává:
církvi Páně jediná, buď zdráva!

Církvi svatá, království ty Boží,
říše bez hranic a bez mezí,
jež se hájí ctností, vírou množí,
a jež utrpením vítězí:
Hrdinové tvoji — mučénici,
tvoji vládci — sluhů služebníci;
tělo Kristovo jsi, On tvá hlava:
církvi, svatá Máti, budiž zdráva!

Církvi obecná, ty pravdy světlo
sama rozžiháš všem národům,
a kde v duších věřících se vznětlo,
blažen národ, šťasten každý dům;
tebou Kristus posud všude učí,
tebou chvála Bohu světem zvučí,
prchá noc a slunce jasné vstává:
církvi katolická, budiž zdráva!

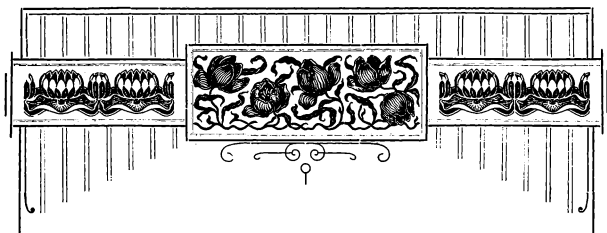
Církvi Páně, církvi apoštolů,
jež Pán stále tebou vysílá,
aby zvali k svátostnému stolu,
kde všem kyne nebes posila;
Petr mluví papežů tvých rtoma,
řádem Božím světovládá Roma,
stádce Kristovo pást neustává:
církvi apoštolská, budiž zdráva!

Církvi svatá, naše drahá máti,
naděje ty spásy jediná!
V míru, v boji při tobě chcem' státi,
veď nás, až kde věčnost počíná;
byť, jak musí, zloch tě nenáviděl,
byť se slaboch za svou matku styděl,
ty jsi naše láska, naše sláva,
církvi, drahá máti, budiž zdráva!

Z Obzoru.

VL. ŠT.

Něco o růženci.

Napsal J. ST. PAVLÍK. (Č. d.)

Nyní uvedu příklady k **růženci** **bolestnému**.

První tajemství:

Který se pro nás krví potiti ráčil
můžeme trojím způsobem rozjímati.

První způsob. 1. Ježíš ubírá se s učeníky svými na horu Olivetskou; 2. Ježíš pojímá s sebou Petra, Jakuba a Jana a vchází s nimi do zahrady Getsemanské; 3. Ježíš počíná úzkostliv býti a praví: Smutná jest duše má až k smrti; 4. Ježíš se modlí: Otče, chceš-li, odejmi ode mne kalich tento; ale ne má, nýbrž Tvá vůle se staň; 5. Ježíš se vrací k učeníkům, nalézá je spící a napomíná je k bdělosti a modlitbě; 6. Ježíš se modlí po druhé; 7. Ježíš se vrací po druhé k učeníkům, kteří opět spí; 8. Ježíš se modlí po třetí; 9. Ježíš se potí potem krvavým; 10. anděl s nebe posiluje Ježíše.

Druhý způsob. 1. Pán Ježíš modlí se v zahradě Getsemanské; 2. Pán Ježíš potí se krvavým potem; 3. on vidí v duchu nástroje svého umučení; 4. on vidí před sebou všechny hříchy světa minulé; 5. on vidí všechny hříchy světa budoucí; 6. on vidí i naše hříchy; 7. on předvídá, že utrpení jeho mnohým lidem nepomůže; 8. on se odevzdává do vůle Otce nebeského; 9. anděl s nebe posiluje ho; 10. Pán Ježíš vydává se v ruce nepřátel svých.

Třetí způsob. 1. Pán Ježíš potí se potem krvavým; 2. Jidáš dává pochopům znamení; 3. Jidáš dává Ježíši polibek a praví: Zdráv buď, Mistře; 4. Pán Ježíš táže se pochopů, koho hledají; ti odpovídají: Ježíše Nazaretského; 5. Na odpověď »Jáť jsem« padá rota k zemi; 6. Pán Ježíš táže se po druhé, koho že hledají; 7. Petr utíná ucho jednomu služebníkovi; 8. Pán Ježíš přikazuje Petrovi, aby meč schoval do pochvy, a hojí utaté ucho; 9. Pán Ježíš nechává se svázati; 10. učeníci se rozutíkají.

Druhé tajemství bolestného růžence:

Který za nás bičován býti ráčil

můžeme takto rozjímati: 1. Pán Ježíš mrskán a bit na cestě k Annášovi; 2. jeden ze služebníků dává Ježíši u Annáše políček; 3. Pán Ježíš mrskán na cestě ke Kaifášovi; 4. Pán Ježíš mrskán lží a pomlouvou; 5. Pán Ježíš třikráte na duši raněn zapřením Petrovým; 6. Pán Ježíš u Kaifáše přes noc vězněn, bit a posmíván; 7. Pán Ježíš bit na cestě k Pilátovi; 8. Pán Ježíš bit na cestě k Herodesovi; 9. Pán Ježíš bit na cestě od Herodesa k Pilátovi; 10. Pán Ježíš na rozkaz Pilátův u sloupu bičován.

Druhý způsob. 1. Pán Ježíš u Pilata od židův obžalován; 2. Pán Ježíš od Pilata vyslýchán; 3. Barabáš dává se

přednost před Pánem Ježíšem; 4. Pán Ježíš k bičování odsouzen; 5. Pán Ježíš u sloupu přivázán; 6. od pochopův ukrutně bičován; 7. Pán Ježíš celý krví polit; 8. Pán Ježíš obětuje své bolesti za hříchy nečisté; 9. Pán Ježíš obětuje své bolesti i za naše hříchy; 10. Pán Ježíš od sloupu odvázan.

Třetí způsob. Pán Ježíš trpí:

1. za hříchy proti víře, 2. za rouhání, křivé přísahy a zneuctívání jména Božího, 3. za znesvěcení nedělí a svátků, 4. za neuctivost a neposlušnost k rodičům, 5. za vraždy na těle i na duši, 6. za všechnu nečistotu, 7. za všechnu krádež a všečen podvod, 8. za lež, pomluvu a na cti utrhaní, 9. za špatné myšlenky, 10. za hříšné žádosti.

Třetí tajemství:

Který za nás trním korunován býti ráčil

může se takto mysli naší představit: 1. Pán Ježíš na kámen posazen; 2. Pán Ježíš pláštěm purpurovým přioděn; 3. Pán Ježíš trním korunován; 4. Pánu Ježíši dávají třtinu do ruky; 5. před Pánem Ježíšem klekají a se mu posmívají; 6. Pán Ježíš trpí za naši pýchu a za naše hříšné myšlenky; 7. Pilát představuje korunovaného Ježíše lidu a praví: Ejhle člověk! 8. židé volají: Ukřižuj, ukřižuj ho; 9. Pilát odsuzuje Pána Ježíše k smrti a myje si své ruce; 10. židé volají: Krev jeho přijď na nás a na naše syny.

Při čtvrtém tajemství:

Který za nás těžký kříž nésti ráčil

představme si po pořádku jednotlivá zastavení křížové cesty až po ukřižování, jichž je právě deset: 1. Pán Ježíš k smrti odsouzen; 2. na bedra Ježíšova těžký kříž vložen; 3. Pán Ježíš poprvé pod křížem padá; 4. Pán Ježíš potkává se s Marií, Matkou svou; 5. Šimon z Cyreny pomáhá Pánu Ježíši kříž nésti; 6. Ve-

ronika podává Pánu Ježíši své roucho; 7. Pán Ježíš po druhé pod křížem padá; 8. Pán Ježíš těší ženy jerusalemské; 9. Pán Ježíš po třetí pod křížem klesá; 10. Pán Ježíš ze šatů svlečen a žlučí napájen.

Páté tajemství:

Který za nás ukřižován býti ráčil

dává nám příležitost mysliti na sedm slov Páně na kříži: 1. Otče, odpusť jim, neboť nevědi, co činí; 2. kající lotr di: Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého; 2. Ježíš mu odpovídá: Amen, pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji; 4. Ježíš dí k Matce své: Ženo, hle, syn Tvůj; 5. k Janovi: Hle, Matka tvá; 6. Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil? 7. Žizním; 8. Dokonáno jest; 9. Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého; 10. Ježíš nakloniv hlavy, umírá.

Jiný způsob. 1. Ježíš je ze šatů svlečen, 2. žlučí a myrrhou napájen, 3. na kříž přibit, 4. na kříži vyzdvížen; 5. vojáci rozdělují sobě roucha jeho a metají los; 6. lid čte nápis na kříži: Ježíš Nazaretský, král židovský; 7. po tři hodiny trvá tma; 8. velekněží, zákonníci a fariseové posmívají se Pánu Kristu; 9. jeden z vojáků podává mu houbu s octem; 10. Panna Maria stojí pod křížem, mečem bolesti proniknuta.

Třetí způsob. 1. Pán Ježíš umírá na kříži; 2. země se třese, skály pukají a hrobové se otvírají; 3. opona chrámová trhá se na dvě půle; 4. římský setník di: Vpravdě, tento byl Syn Boží; 5. lid se bije v prsa a vrací se zkroutě do města; 6. Panna Maria oplakává mrtvého Syna; 7. jeden z vojinů bodá kopí své do srdce Ježíšova; 8. z rány boku prýští krev a voda; 9. Ježíš s kříže složen; 10. Ježíš do hrobu položen.

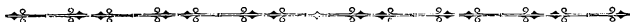
Čtvrtý způsob. 1. Ježíš visí mrtev na kříži; 2. Josef z Arimatie a Nikodemus

prosi Piláta o tělo Ježíšovo; 3. Pilát daruje jim tělo Ježíšovo; 4. Josef a Nikodem nakupují jemného plátna a drahých mastí; 5. Pána Ježíše s kříže snímají; 6. do klínu Panny Marie skládají a 7. do hrobu pochovávají; 8. ke hrobu kámen přivalen; 9. hrob zapečetěn

a stráží osazen; 10. zbožné ženy sedí proti hrobu a oplakávají Ježíše.

Hle, jak rozmanitou a vděčnou látku k rozjímání podává nám růženec bolestný! Vizme ještě, jak můžeme rozjímati růženec slavný.

(Ostatek přístě.)

Muž podle Srdce Páně.

(Ostatek)

Tak nastínil jsem vám, mužové katoličtí, ovšem jen v krátkosti, jakým má býti muž jako syn, jako manžel, jako otec, chce-li býti mužem podle Srdce Páně. Než na tom není ještě dosti. Bůh nechtěl, aby mužův úkol omezen byl jen na úzký kruh rodiny, nýbrž chtěl, aby muž působil i ve veřejnosti, ku blahu obce, země i státu. Proto dal Bůh muži moudrost a silnějšího ducha, dal mu větší sílu tělesnou, dal mu věhlas, rozum. Mužům svěřil Bůh vládu světskou a muže vyvolil si Spasitel a svěřil jim vládu duchovní. Na muže dává se svět a slovo jeho platí mnoho, a příklad jeho vábí k následování. Proto zajisté velmi mnoho na tom záleží, aby muž katolický tak se jevil, tak jednal, jak to od něho žádá Bůh a očekává církev svatá. A tu chci vám ukázati některé hvězdy, které vás na dráze této vésti mají, a také vedou k cíli jistému.

a) První taká hvězda jest přísná spravedlnost.

Ať jsi muži křesťanský v povolání jakémkoli, vždycky, kdykoliv máš činiti s jinými, buď bedliv spravedlnosti k nim.

Tato ctnost jest základem ctností mužných a vyvyšuje jednotlivce i celé

národy. Krásnou chválu vzdává Písmo svaté muži spravedlivému řkouc: »Muž spravedlivý pučeti bude jako lilie a kvěsti bude před Pánem; spravedlivého vede Pán po cestách pravých, ukazuje mu království Boží.« A spravedlivým přilíbuj Duch sv. v Písmě sv. odměnu krásnou řka: »Spravedliví na věky žiti budou a u Boha jest jejich odměna.«

b) Druhá vděčí hvězda jest poctivost, která ze spravedlnosti vyplývá. »S poctivostí nejdál dojdeš«, praví staré, (svědčené přísloví. Nebažte po mamonu nepravosti, neboť nespravedlivý krejcar vyhání deset spravedlivých a nespravedlivě nabytý majetek mstí se na rodině až do třetího kolena, nejvíce ale v hodině smrti. Ó kolik lidí již nařikalo sobě, když smrt hrozila, že v životě nepoctivosti se dopustili! Jak by byli rádi nahradili, ale nezbývalo času anebo nemohli. Jak pálil je nespravedlivý groš na duši! Poctivost ale těší vždy a získává vám chválu a vážnost u lidí a odměnu u Boha.

c) Třetí hvězda jest věrnost v slovu a slibu. »Slovo dělá muže.« »Cokoli po dobrém a zralém uvážení slibíš a řekneš, to také dodrž, zachovej.« Lež, přetvářka a ošemetnost nechť neposkvrní tebe. Na věrnosti a pravdomilovnosti zakládá se celá důvěra. Proto zejména při přísaze a svědectví mluv dle

slov Páně ano, ano, ne, ne, a vždy dle pravdy.

d) Jiná hvězda jest láska k vlasti a národu.

Bůh prikazuje milovati lidi všechny a dobře jim činiti, neboť, svaté jest prikázání: »Miluj bližního svého jako sebe samého.« Ale mezi všemi má první nárok lid s námi jazykem, zvyky a rodem spřízněný, má národ, jehož členy jste, má země, ve které jste se zrodili, vaše vlast! Kristus Pán zajisté miloval všechny lidi, vždyť za všechny zemřel, ale hleďte, jak něžně miloval vlast, jak upřímně miloval národ svůj, ač nevděčný. Hořké slzy proléval nad zatvrzelostí lidu svého a nad zkázou vlasti své. Milujte národ svůj, vždyť jest dobrý a zbožný, pracujte na jeho povznesení, zuslechtění, pracujte k jeho blahu časnému i věčnému. Muž vpravdě katolík jest také dobrým vlastencem, a prospívá lidu svému, ne tak planými slovy, jako spíše skutky. Bůh i národ, vlast pozemská i nebeská, nechť naplňují srdce vaše a památka vaše bude požehnaná. Takové muže slaví Pismo svaté řkouc: »Chvalme muže slavné a předky své v pokolení jejich!«

Při tom však ovšem musí býti muži vůdčí hvězdou

e) neohroženost a stálost v dobrém, a to zejména neohroženost a statečnost v ohledu náboženském. A ctnosti této jest za našich dnů na nejvýše třeba. Pohleďte jen na svět, pohleďte na naši vlast a uvidíte, že bojuje se boj sice nekrvavý, ale prudký, boj zla z dobrem, lži s pravdou, nevěry s věrou. Tajné i veřejné společnosti Bohu nepřátelské vystupují proti víře, Kristu a církvi jeho a hledí náboženství vymititi. V nesčíslných knihách, novinách, časopisech, divadlech, spolcích a shromážděních kydá se hana a potupa na naši svatou víru, sv. svátosti, úctu Mariánskou, na našeho nejvyššího pastýře sv. Otce

v Římě, naše biskupy a kněze, a vysmíván bývá, kdo věrně plní povinnosti své k Bohu a církvi. Ba i božská osoba našeho Spasitele Ježíše Krista, nebývá ušetřena, stírají s něho božství a porovnávají ho s pouhými lidmi, jako na př. s Husem a jinými. Není na světě náboženství, které by více bylo pronásledováno, na jehož zkáze by se úsilovněji pracovalo, jako náboženství naše. A přece je lid náš v ohromné většině katolickým lidem, a tu by mělo několik stváců vládnouti nad ním v ohledu duševním? smělo by několik jednotlivců pokáleti hanou a blátem co drahé a svaté jest lidu všemu? O nikoli! A tu na vás jest, mužové katoličtí, abyste tomu zabránili, abyste jako pevná hradba stáli na obranu víry naší katolické, abyste chránili a potomkům zachovali toto krásné dědictví Cyrillo-Methodějské, neztenčené, abyste pozvedli vždy a všude hlasu svého na obranu nejsvětějších zájmů našich, Boha, víry a sv. církve. Tu není možné omlouvání a shovívání, neboť, buď Kristus anebo Belial, buď víra anebo nevěra. Či chcete, aby i nevěrou rozplazil se hřích, aby rodiny vaše se pokazily, děti víře v Boha a ctnosti se odcizily, chcete aby s nevěrou a nemravností vplížila se k vám bída a nespokojenost, chcete k vůli několika lidem zapřítí Boha? Či snad věříte těm, kdož praví, že bez Boha a víry. Kristovy také možné jest blaho, byť jen pozemské? Čtete dějiny lidstva, čtete jen dějiny vlasti naší a národa našeho a uvidíte, že tehdy právě se lidu nejlépe vedlo, když víru měl, zbožně žil. Jak slavný byl národ náš za císaře Karla IV.! Jaký tu panoval blahobyt. A to byl císař naskrze prodchnutý věrou a zbožností, a lid byl vpravdě katolický. A kam dovedla národ náš vzpoura proti církvi? Vzpoura husitská a protestantská? Až na pokraj záhuby. Jen církev katolická zase to byla, která národ náš zachovala, pozvedla, tak že

zase mohutněl a sesílil. Kdo jest nepřitelem víry, jest nepřitelem i lidu svého. Proto nestyďte se nikdy za víru svou katolickou, nebuďte jako Nikodem, který potají sice v Krista věřil, ale před lidmi se bál a proto nebyl Kristem Pánem vyvolen. Buďte jako Pavel, jenž veřejně vyznával: »Kdo odvrátí mne od Krista? Ani bohatství, ani soužení, ani bolesti, ba ani smrt neodloučí mne od lásky jeho.« Nikdy se neptejte, co by tomu lidé řekli, kdybych tu neb onu povinnost náboženskou konal, nýbrž vždy se ptejte, co by tomu Bůh řekl, kdybych ji nekonal. Lichá jest bázeň lidská, ale počátkem moudrosti jest bázeň Boží. A proč byste se styděli nebo báti měli? Stydí se voják za císaře, svého pána? Nikoli, s pýchou nosí jeho šat. Styděti by se měl katolický muž za Boha a Spasitele Krista? Pýchou mu má býti vědomí: jsem mužem katolickým, věrným synem církve, kterou založil Bůh. A proč báti se? Vždyť na vaši straně je právo a pravda, s vámi bojuje Bůh, za vás modlí se církev.

Když lodi na moři hrozí nebezpečí, tu kapitán volá: »Všichni muži na palubu«, žádný nesmí scházeti, každý musí pracovati na záchraně lodi. I sv. Otec Lev XIII., tento nejvyšší kapitán lodice Kristovy, církve sv., vida nebezpečí hroziti, volá: mužové katoličtí, nebojte se, mužové katoličtí, nestyďte se, mužové katoličtí, nedejte se. Každý z vás nechť působí a pracuje v oboru svém na veřejnosti k ochraně víry, zbožnosti, dobrých mravů, k ochraně matky společné, církve svaté;

kéž hlas jeho pronikne k vám a nalezne v srdcích vašich ohlas radostný!

K tomu ovšem potřebí jest i pomoci shůry. A tu hledejte tam, kde ji před vámi hledali všichni praví Boží bojovníci, v modlitbě a svatých svátostech, tam ji naleznete jistě. Vypravuje se o starých křesťanech, že odcházejíce od stolu Páně byli jako lvové, sálající sílu a odhodlanost. Tak sílil je Kristus, že mohli odolati i těm nejhroznějším mukám a přemoci největší nepřátele.

Čiňte podobně. Neohroženě konejte s pomocí Boží povinnosti křesťanského muže a nepřátelé musí umlknouti, neboť pravda a Bůh musí na konec přece zvítěziti.

A ještě jednu oporu máte a to vydatnou. Jest to Matka Páně, která si ničeho tak toužebně nepřeje, než aby co nejvíce srdci získala Synu svému. K té se utíkejte, tu ctěte, milujte a vzývejte, a pomoc její bude vám jistou. Putujte k jejím posvátným místům, tam se povzbudíte, potěšíte a posilníte, neboť poutě dobře konané, mnoho napomahají ku vzpružení ducha katolického.

Pak budete muži celými, vpravdě katolickými, řídíce se podle vzoru mužů slavných a svatých, pak budete pravými bojovníky Božími a muži podle Srdce Páně. A až vás jednou Pán zavolá, zvoláte radostně s apoštolem Pavlem: »Dobrý boj jsem bojoval, život dokonal, víru zachoval; naposledy uložena koruna spravedlnosti, kterou mi dá Pán, přisný soudce.«

Věřím v Boha.

(Část další.)

tak beze hluku veden jest Ježíš temnem nočním do paláce velekněze, kde se zatím sešla vysoká rada židovská. Zatčení Ježíšovo se úzkostlivě tajilo, v celém Jerusalemě netušil nikdo, co se stalo, neboť báli se nepřátelé Ježíšovi lidu, který Pána ctil a miloval. Na cestě stál dům bývalého velekněze Annáše, starce to již, který ale záští proti Ježíšovi planul. Aby se potěšil, že přání jeho vyplněno, zastavil se u něho na okamžik průvod, a svázaný Ježíš ukázán jest Annášovi. Jaká to radost, viděti nenáviděného Ježíše spoutaného! Takou radost pocítil Annáš, neboť srdce jeho bylo zlé!

Odtud veden byl Ježíš ve spěchu na horu Sionskou, kde stál palác panujícího velekněze Kaifáše. Zde měl býti Ježíš vyslýchán a souzen. Vysoká rada už byla pohromadě a také nebylo pochybnosti, jak asi soud dopadne, vždyť již z večera byl Kaifáš, předseda jejich učinil výrok, »že lépe jest, aby jeden člověk zemřel pro spásu národa«. I doveden jest Ježíš přes dvůr do síně soudní, přes schody nahoru. Vysoká rada měla také za úkol, bdíti nad čistým učením židovským a potírati bludy a kacířství. Učení Ježíšovo ovšem pokládali za blud a za sektářství a proto chtěli ho z tohoto zločinu souditi. Bažili po tom, aby jim učení své vykládal, ale Pán pravil klidně: »Mluvil jsem vždy zřejmě. Já zjevně mluvím jasně světu; veřejně jsem vždycky učil ve škole a v chrámě, kdežto se vsichni židé scházejí; a ničeho jsem tajně nemluvil. Co se mne ptáš? Ptej se těch, kteří slyšali co jsem mluvil. Aj, tyto — tu ukázal Pán na soudce, kteří se ho kolikrát dotazovali — aj, tyto vědí, co jsem já učil.« Vážná tato odpověď ale vzbudila nevoli. Pokládali ji za nedostatek úcty k veleknězi a proto jeden služebník, aby se pánu svému zalichotil, udeřil Pána Ježíše v tvář, řka: »Takto odpovídáš veleknězi?«

S důstojností a mírností nadlidskou snesl Pán náš toto hrubé pohanění. Klidně odpovídal tomu, jenž ho zneuctil: »Mluvil-li jsem zlé, vydej svědectví o zlém, pakli dobré, proč mne tepeš?« Ó jak velikou obět sebezapření přinesl zde Pán, obět trpělivosti, ku které jen láska výhradně nebeská schopna jest! Pamatujme na tento výjev, kdykoliv vře v nás krev a bouří se hněv nad urážkami nepřátel. Ježíš dal nám příklad, že mírnost více zmůže, než vzplanutí hněvu. Ovšem je k tomu potřebí pevné a veliké síly vnitřní. Co sebezapření, než kdo chce býti pravým učníkem Páně, bude za milost a pomoc s hůry prositi, a také ji obdrží.

Úskočný a lstivý výslech u velekněze neměl žádného výsledku, neboť nemohli na Ježíšovi ani stín viny nalézt. I vzali útočiště k falešným svědkům, aby svědčili, že se rouhal Bohu. Než ani to nepomohlo. Svědectví jejich se nesrovnávala. Konečně ale našli přece dva svědky, kteří jakousi vinu Ježíšovu odhalili. Pravil totiž jeden: »Slyšel jsem, jak tento pravil: Mohu sbořiti chrám Boží a ve třech dnech jej opět vystavěti.«

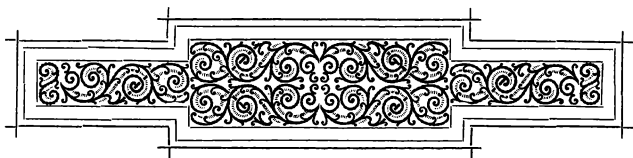
A druhý svědek dosvědčoval: »Ano, slyšeli jsme to, an řekl: sbořím chrám tento, rukou lidskou udělaný a ve třech dnech vystavím jiný, ne rukou lidskou udělaný.« Chrám byl u židů ve veliké až přemrštěné úctě, tak že, kdo proti chrámu se rouhal, smrtí trestán byl. Jestliže by byl tedy Ježíš slova tato kdy

řekl, bylo by to jako rouháním, a byl za to hoden smrti. Členové rady však sami nebyli toho mínění, že by se byl Ježíš chrámu Božímu rouhal, neboť znali jeho horlivost pro dům Boží. Proto ptá se ho jeden velekněz: »Nic neodpovídáš na to, co se tobě od těchto vyčítá?« Ale Ježíš mlčel. Proč by byl mluvil? Vždyť nemohl je přesvědčiti, neboť shromáždili se již za tím úmyslem, aby ho odsoudili; hleděli jen tomu nějaký, byť jen zdánlivý právní podklad dátí. A tu sáhl Kaifáš ku prostředku poslednímu, aby usvědčil Ježíše z viny. Povstal a slavnostně se Ježíše táže: »Zaklínám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li Syn Boží, čili ne?« Ježíš, jenž až posud mlčel, nemlčel nyní. Věděl, že důkaz pravdy o jeho božství bude zároveň odsouzením na smrt, proto pod přísahou slavně vyznává: »Já jsem, a užíté syna člověka, an sedí na pravici moci Boží a přichází s oblaky nebeskými.« Jako blesk dopadla tato slova Kristova na hlavy soudců. Povídá jim, že je synem Božím, že vstoupí na nebesa a že jednou přijde a že také soudit bude. To bylo ovšem u nich velikým pohoršením. Chudý Ježíš, činí se Synem Božím, a volá je před svou soudnou stolicí! Proto Kaifáš na znamení bolesti nad tímto rouháním roztrhl roucho své a pravil: »Slyšeli jste rouhání? Co potřebujeme ještě svědků? Co se vám zdá?« Dlouho neuvažovali. Všichni byli hned toho mínění, že jest hoden toho trestu, který zákon na rouhání stanoví, totiž smrti. Nenalezl se ani jeden, jenž by byl povstal a navrhl, aby se posečkalo s výrokem a vina Ježíšova se úplně dokázala. I ti, kteří snad Ježíše si vážili, jako Nikodemus, mlčeli, neboť věděli, že by ničeho nepořídili proti veliké většině jeho nepřátel. Záští a závisť zaslepovaly soudce, a tak vyřčen jest ortel: »Hoden jest smrti!« Padlo osudné slovo, Ježíš vydán zlobě všech. Všecka zloba vychrlila se naň. Plili naň, bili ho, kopali, zavázali mu oči a bijíce ho, volali: »Hádej nám Kriste, kdo tě uderil«, ač jiný zajatec k smrti odsouzený býval ušetřen všeho pohanění, pro Ježíše neměli těchto ohledův. Vůči němu dovolovali si vše. Zášť, již pronásledovala ho vrchnost židovská, zuřivost naplňovala proti němu i služebnictvo.

Ó jakých tu muk vytrpěl Pán náš, muk na těle i duši! Jako zločinec stál zde před lidmi, kde měl státi jako soudce jejich. Hrozné zločiny kladeny mu za vinu, ač sám tento soud byl největším zločinem. Kněží stánku jeho sami odsuzují ho na smrt! Ó jaká to bolest! Hrozný tento obraz odsouzeného a zneuctěného Ježíše měl by tkviti před očima všech nepřátel jeho za dnů našich, všech nevěrců, všech odpadlíků a zbloudilců, kteří se také na Krista sápadají, po něm plivají, jej hanobí a skutky svými v tvář tepou. Jako zběsilí bojují nekalými zbraněmi proti církvi jeho, hledíce ji povaliti, zničiti, a tím také bojují proti Kristu, svatému jejimu zakladateli. Ó jaká kletba padá na všechny takové nepřátele Páně, jaký trest určí asi Bůh těm, kdož přesvatého jeho Syna takto pronásledují. Ó Ježíši, Pane náš, kéž nikdy nepatříme v řady těchto nešťastníků, nýbrž věrní Tobě a církvi tvé zůstaneme, byť celé peklo se zlobou lidskou se spojilo a nás ohrožovalo. Tys zvítězil tenkrát, s Tebou zvítězíme i my.

BOM. HENDL.

Život blahoslaveného Františka Cleta,

kněze z tovaryšstva missie svatého Vincence z Pavla.

(Část další.)

Místa pohanský soudce, že si svatý mučeník z jeho vyhrůžek ničeho nedělá, dal mu ruce přivázati na záda, nechal ho na zemi klečeti a zavolal pacholka, aby mu vyplatil 30 ran po hlavě a po tvářích. Pacholek, silné chlapisko, byl hned pohotově. Držel v ruce dlouhou plácačku ze trojích kožených podešvů sešitou a bil sluhu Božího po hlavě, po lících a po celém obličejí. Ubohý Clet ze všech ran krvácel, zdálo se mu, že se mu hlava rozpukne; ale všechno snesl trpělivě. Ve vězení v Nan-yang-fu pobyl deset dní. Z Nan-yang-fu byl opět okovy jsa spoután veden do hlavního města okresu ho-manského, Kaj-fung-fu. Bylo to 60 mil. Tuto dalekou cestu bylo sluhovi Božímu podstoupiti pěšky. Vystál tedy na cestě nové trampoty. Z Nan-yang-fu přišel jak říkáme z deště pod okap. Bylť žalárnici v Kaj-fung-fu mnohem surovější než v žaláři předešlém. V Kaj-fung-fu byl postaven jak my říkáme před krajský soud. Stál před krajským soudcem a krajskými mandariny. U nás obžalovani sedí na lavici. Blahoslavený Clet musil však celé čtyři hodiny, po celou dobu výsledku na holých kolenách, aniž se směl podepřít, na železných okovech klečeti! Když se už celý v bolestech svíjel, zdvihl hlavu a pravil vldně krajskému soudci: »Milý bratře, nyní mne soudíš, avšak za krátký čas bude tě můj Spasitel sám soudit!« Krajský

soudce se na něho celý rozkacen obořil slovy: »Dám tě teď zbítí a uvidíme, co mně tvůj spasitel udělá!« Pacholek zase měl práci! Milého blahoslaveného zase plácačkou po hlavě a po tváři mlátil, tak že mu všechny rány obnovil. Z celé hlavy řinula se krev, a smáčela jeho rozedrané šaty. On však mlčel. — Proctví blahoslaveného se vyplnilo. Za krátký čas po jeho mučnické smrti byl nešťastný soudce pilou za živa na kusy rozřezán. Zemřel jako velezrádce. Rozřezané údy hodili do vody. — Po čtyřhodinném výsledku zase odvedli Cleta do žaláře. Byl celý zraněný, zkrvácený a téměř k sobě nepodobný. Mnoho trpěl, nenařikal však. Hledal posilu a útěchu v modlitbě. Celou noc se modlil. Jeden strážník hleděl na něho celý udivený. Neosmělil se k němu ani přistoupit. Ráno se však ptal jednoho křesťana s podivením: »Chtěl snad ten stařeček vymodlit nějaký zázrak, že se až do blého rána modlil?« Neztídka klečel blahoslavený mučeník na stoličce, jeden strážník mu dal na ni okovy, ale sluha Boží modlil se kleče dále jakoby ničeho necítil. Vůbec byl žalář Kaj-fung-fuský velice krutý. Právě opět sám Clet: Byli jsme všichni ve vězení každý na svém polštáři za hlavu přivázání jedním železným řetězem, nikdo z nás nemohl nazvednouti hlavu, mohli jsme se buď jen na bok anebo naznak obrátiti. — Během měsíce července r. 1819. dověděj

se soudce, že mučeník Páně přebýval v okresu Hu-pé. Protož ho dal odvést do hlavního města téhož okresu, U-čang-fu. Z Kaj-fung-fu do U-čang fu bylo 140

čínských mil. Sluha Boží vykonal tu cestu jsa na krku a na nohou spoután okovy a na ruce řetízky. Cesta trvala dvacet dní; po celou dobu nocoval vždy v žalářích, kde špína a zápach spolu o prvenství závodily. Nebohý Clet nemusel tuto cestu konati pěšky; ale divte se tomu! byl nesen jako nějaká divá

• šelma ve veliké dřevěné kleci. Dle popisu očitého svědka s blahoslaveným Cletem též u soudu žalovaného • měl náš milý stařeček šaty celé krví potřísněné od ran, které na cestě obdržel, byl však přece vesel, úsměv pohrával mu na rtech a žádný stesk nevyšel z jeho úst.

Snad si, milý křesťane, nyní pomyslíš: ale co ten chudák vystál! Nedivme se tomu! Bůh mu chystal krásnou korunu; nezapomněl na něho. Když přišel milý blahoslavenec do U-čang-fu, chtěl ho mandarin dáti do osamělého žaláře, aby mu tam nikdo nemohl v jeho bolestech pomoci a tak tam zahynul. Ale Bůh usoudil jinak. Žalávníci vidouce

blahosl. Cleta ve zbědovaném stavu, v roztrhaných šatech, ve zkrvácené košili, s rozcuchanými vousy a vlasy, pomyslili si: ten člověk ničeho nemá, nedá nám peněz; dáme ho mezi druhé zločince.

Tak dali milého kněze do žaláře mezi druhé. K velkému potěšení svému shledal se tam svatý kněz se svým milým spolubratrem a spolupracovníkem knězem

Mučnická smrt blahosl. Cleta.

Šenem a s jinými pro víru žalařovanými křesťany. Bylo jich tam všech 12 v jedné celi. Byli tam úplně volni. Mohli se ráno a večer společně modliti; slavili tam docela potichu, nejsouce nikým vyrušo-

váni své křesťanské svátky; blahoslavený Clet všechny častěji zpovídal, konal jim častěji kázání, napomínal je k vytrvalosti v utpení. Sám pravi: »Pravím vám, od samé radosti jsem plakal, vida jak se milý Bůh o svého nehodného sluhu a své věrné dítky otcovsky stará.« Bůh je však ještě více potěšil! Jeden milý, čínský kněz jménem Čang, který se na blízku potajmu zdržoval, své křesťanské spolubratry v celém okolí navštěvoval a je těšil, odvažil se drahým vězňům přinést i svaté přijímání a tak se mohl pan Clet a jeho milí soudruzi nejsvětějším tělem Páně posilnit! Ó jak srdečně radostí plakali! Jak velice za tu milost Pánu Ježíši děkovali! Ba měl bl. Clet nebeské posily potřebl. Několikrát byl vyslýchán, maje ruce a nohy obtížené řetězy a na krku nesnesitelné mučidlo — kang. Co je to kang? Je to velké, těžké prkno mající uprostřed díru pro krk. S tímto prknem na krku byl pokaždé mandarinem souzen. Vypτάvali se ho na vše možné jako v Nan-*yang-fu*. Ale držel se opět statečně. Odpovídal velice opatrně, aby někoho nevyzradil. Přece však podstoupil v tomto vězení hrozně veliké úzkosti; snad největší v celém svém životy. Při prohledávání jeho domku našel mandarin tři listy jemu panem Lamiotem, představeným missionářů v Peking*u* psané. Clet se přiznal, že to jsou psaní od pana Lamiota. Ve svém zmatku nevěděl si jiné rady. Mandarin *u-čang-fuský* hned o tom podal zprávu do Peking*u*. Císař čínský dal pana Lamiota hledat a do *u-čang-fu* před soud v přítomnosti Cletově postavit. Sluha Boží nic zlého netuše a vida za nedlouho před sebou pana Lamiota, svého spolubratra stát, na smrt zbledl. Dával si vinu: já jsem ho vyzradil. A celé týdny plakal a na smrt truchlil; ačkoliv jeho vinou to nebylo, že se úřady o panu Lamiotovi v Peking*u* dověděly. Sám Lamiot psal později svému bratru Petrovi,

že byl vyzrazen a vyčenen chán tím samým zrádcem, který pana Cleta a pana Šena pohanům vydal. Hned při prvním výsledku nedal Lamiot spolubratru Cletovi nižádné hořkosti znáti. Ba naopak velice se z radoval, že se s ním zase jednou za 30 let sešel. Slyšeli jsme již dříve, že se pan Lamiot se spolubratrem Cletem jako jáhen do Číny po loď plavil. Jeho dobrosrdečnosti děkujeme několik zajímavých zpráv o výsledku sluhy Božího. František Clet byl velice uvězněním Lamiotovým jak bylo řečeno zarmoucen, ale dobrý Lamiot ho hned při prvním setkání těšil slovy: »Ničeho se nebojte; doporučím se vašim modlitbám; jak se máte?« Clet odpověděl usmívaje se: »Už neumím ani francouzsky, ani latinsky, ani čínsky.« Chtěl se asi blahoslavený Clet omluviti, že už je celý spletený. Jak mandarin zpozorovali, že missionáři spolu mluvi, hned je rozvedli. Při výsledku, který se zase konal po celou dobu kleče, mluvil, jak pan Lamiot poznamenává, blahoslavený Clet velice rozvážně, že se jeho odpovědem divil.

Blahoslavený projevoval všem spolubozalovaným věrným křesťanům, ano i odpadlým od víry takovou lásku, že na všechny mandariny velice přiznivý dojem činil. Když chtěl mandarin pana Šena nechat společkovati, pravil Clet litostivě: »Proč ho chcete bít? mne zbijte a ne ho. Já jsem vinen.« Mandarin ho sice okřikl: »Stará mašino« (to je veliká nadávka u Číňanů) »ty's mnoho našich lidí svedl; císař usiluje o tvé bezživotí.« Sluha Boží však odvětv zcela klidně: »to mne velice těší«, uchlácholil mandarina a kněz Šen nedostal bítí. Pana Lamiota tak účinně a přesvědčivě při výsledku hájil, že i mnozí mandarini se mínění Cletovu přidali a Lamiot nejen že nebyl odsouzen k smrti a nebyl poslán do vyhnanství, ale byl sprostěn obžaloby a směl se vrátiti do Peking*u*. Ostatním

křesťanům ovšem že též neustále při výslechu pomáhal, ale i ve vězení je měl na očích; napomínal je, aby se nedáli od víry svatě odvrátit, byl vždycky před nimi veselý myslí, aby je tím spíše příkladem svým ve víře utvrdil a když viděl, že se nedají k odpadnutí od víry svést, se slzami v očích za tu milost Pánu děkoval. Ba i nešťastným odpadlíkům od víry neodepřel lásky své. Projevil jim srdečnou soustrast a dal jim několik sapék, t. j. čínských drobných peněz, aby nemusili žebrot. Bolelo ho to velice, že se stali Kristu Pánu nevěrnými, litoval jich, ale přece dobrotou a láskou chtěl je zase do pravého ovčince přivést. Píšeť sám o jejich neštěstí následovně: »Jejich zloba jim ničeho nepomohla; nám v našem žaláři nic neschází, ale ti nešťastní provinilci mají se velice špatně. Mysleli si, že je, jakmile od víry odpadnou, pošlou domů, ale ponechali je tu v jedné věznici, kdež mrou hladu, čtyři až pět měsíců.« I ke svým nepřátelům, již mu patrně ubližovali, choval se velice laskavě. Mandarini u-čang-fuští měli s ním celkem upřímnou soustrast, byť i jeho dobrosrdečnosti a trpělivosti tak dojati, že byli ochotni bez trestu ho pustiti na svobodu, kdyby si sám císař smrti jeho nepřál. Jedenkrát sám

nejvyšší mandarin se o něm vyslovil: »Opravdu takového člověka jsem ještě v životě neviděl«, a nejvyšší mandarin byl velice letitý; zas jindy se s pláčem takto pronesl: »Byl bych špatným člověkem, kdybych mu chtěl ublížiti.« Clet se však netěšil, že bude propuštěn. Poznával, že bude k smrti odsouzen. Na 1. ledna 1820 byl konečně odsouzen. Bylo to v sobotu. Blahoslavený Clet, Šen a Lamiot byli tehda naposledy k soudu předvoláni. Nejprve byli odpadlí křesťané vyzváni, aby na znamení, že věřejně od víry odpadávají, pojedli vepřového masa. Když to učinili, bylo i 23 věrných čínských křesťanů vyzváno, aby také vepřové jedli. Nechtěli však o tom ničeho slyšet, proto byli znova do žaláře dáni, až sám císař o jejich osudu rozhodne. Pan Lamiot byl jak již shora pověděno, obžaloby sprostěn a bylo mu dovoleno do Pekingu se vrátiti. Kněz Šen byl vyzván, aby od víry odpadl, toho učiniti odepřel, proto byl i s věrnými křesťany ponechán ve vazbě. Když i posléze blahoslavený Clet se vši rozhodností své víry se zastával, pronesl nejvyšší mandarin několik slov na omluvu jeho zdržování se v Číně, proti císařskému zákazu, rozhodnutí však bylo ponecháno blahovůli císařově.

(Ostatek přístě.)

Prastarý pomník křesťanský v Číně.

Povstání v Číně, jemuž tolik kvetoucích osad katolických za obět padlo, v němž přemnoho chrámů a kaplí zničeno a velký počet křesťanů domorodých i misijnářů mučeno bylo, obrátilo na sebe pozornost celého křesťanského světa. I vlády evropské chopily

se té příležitosti a vyslavše vojska svá do Číny, chtěly vládu říše této přinutiti, aby křesťany chránila a zničený majetek jejich jim zase nahradila. Válka tato trvala skoro rok a teprve nedávno skončena jest, když Čína přislíbila, že se podmínkám vládami evropskými kladeným podrobí. Křesťansko-katolické

missie v Číně utrpěly povstáním a válkou škody hrozné. Z mnohých katolických osad nezbylo pranicho a z četných chrámů, kaplí a škol jen několik málo. Pozorujeme-li dějiny missie v Číně, vidíme vždycky totéž. Jakmile se církev katolická v Číně rozmáhala a utěšeně kvěsti počínala, vždy nepřítel zničil práci mnoholetou. Tak dělo se od nejstarších dob. Jest v tom viděti zoufalou snahu pohanstva udržeti se při životě, proto sbírá poslední síly své a bojuje proti kříži. Ale boj ten bude neustále slabším a bezvýslednějším, neboť i v Číně rozpadne se modla pohanství a kříž Kristův zaskvěje se v plné záři. Ovšem mnoho ještě poteče krve křesťanské, ale ta právě jest semenem, z něhož vypučí ošení církvi katolické přinášející užitek stonásobný.

Církev katolická již od dob nejstarších zajiště vysílala i do Číny věrověsty své, a památník, o němž promluvíme, dokazuje, že se tak stalo již počátkem osmého století. Byl totiž objeven kamenný pomník s nápisem, který po důkladném bádání rozluštěn jest a svědčí, že již před 12 sty lety křesťanská víra v Číně hlásána byla a že missionáři tehdejší z Říma tam přišli. O zajímavém a důležitém tomto objevení podává zevrubnou zprávu čínský missionář dp. P. Henninghaus, jejíž obsah s laskavými čtenáři »Školy« sdílíme. Provázal totiž ndp. biskupa Anzena na visitační cestě a tu došli i do velikého města Signaufu. Město toto čítá na milion obyvatel, a proslulo velikými trhy, neboť se zde křížují silnice na všechny strany. Za starodávna sídlili zde císařové a město slynilo krásou a bohatstvím. Dvůr se však přestěhoval do Pekinku a město skleslo na stupeň třídy druhé.

Když byli missionáři jesuitští, dpp. P. Ruggieri a P. Ricci, do Číny přišli, domnívali se, že jsou prvními věro-

zvěsty v říši této. Avšak mýlili se, neboť křesťanství dávno před nimi zapustilo kořeny v této zemi.

Roku 1625. objevili totiž čínští dělníci při kopání základů domu v Signaufu kamenný pomník asi 10 stop vysoký a několik stop široký, na němž bylo viděti čínské a cizí písmeny a nahoře kříž. Kámen tento byl tehdy na rozkaz úřadů do chrámu pohanického (pagody) přenesen.

Evropští missionáři tehdejší dali si všemožnou práci, rozluštili nápisy, a shledali k svému překvapení, že kámen ten jest prastarým památníkem křesťanství v Číně. Jako výmluvný řečník vyprávěl jim tento tisíciletý pomník o pracích a námáhách oněch sterých missionářů křesťanských, kteří za doby slávy a rozkvětu Číny, za vlády dynastie Tangovy, ze Syrie přišli. Evangelium kázali a velikých úspěchů se dodělali. Rychle roznesla se zvěst o nálezu tomta a vnikla až do Evropy, kde učený jesuita Athanas Kircher slovem i obrazem o rozšíření pomníku se přičiňoval.

Památník tento nalézá se posud ve staré sešlé pagodě, asi 1 hodinu od města vzdálené. Pomník ten jest tak veliký, jak obyčejné pomníky čínské bývají; na vrcholi jeho jeví se kříž vyrobený z květů. Strana přední jest celá čínským písmem pokryta; písmeny nejsou velké, ale dobře čitelné. Na patniku nalézá se nápis v řeči syrské. Strany kamene jsou popsány, a jak se P. Hugo domnívá, jsou zde jména biskupův a kněží staré církve čínské. Nápisy obsahují krátký obsah a pojem king-kianu, t. j. učení světla, jak křesťané víru svou nazývali a dějiny jeho rozšíření v Číně. Poslyšme tedy, co kámen v písmě svém praví:

Kolem r. 635. za panování Tang-tä-zunga, otce dynastie Tangovy, přišel do Čanguan (tak slulo dříve město Signaufu) muž velectnostný jménem Olapen. Byl knězem z Dazinu (Syrie, znamená však

také ve starých pamětech čínských Řím) a přinesl pravé knihy. První dvořané přivítali ho u brány východní a představiteli jej císaři, který ho pozval, aby svaté knihy do čínské řeči přeložil. Dlouho zkoumal císař učení v nich obsažené a přesvědčil se, že pravdu za základ má a že jen k dokonalosti čelí, pokoj a mír poskytuje. Proto dal je národům svým kázati a poručil, aby pro nové náboženství v hlavním městě chrám vystavěn byl.*

• Za nástupců Tazungových rozšířila se nová víra v deseti provinciích říše a ve všech městech stavěly se četné chrámy. Náboženství a stát kvetly utěšeně a rodiny zakoušely štěstí, které posud ani neznaly.*

• Nová bohoslužba však nalezla v kněžích pohanských a učencích čínských nepřátele. Podporováním jsouce císařovnou Uhen, roztrušovali nejhorší pomluvy proti křesťanům. Jednou zdálo se, že kříž již padne hrozné zlobě za obět; avšak silná ruka Lohana, velekněze křesťanů, zachránila ho a vztyčila opět. Nový císař, moudrý Hüenzung, ujal se svaté věci, a na rozkaz jeho musila Ning-hue a ještě čtyři jiní králové osobně křesť. chrámy navštěvovati a bohoslužbu chrániti.

Kolem r. 744. objevil se v Signaufu nový velekněz z Dozinu, jehož příchod náboženství hojný užitek přinesl. Kněz sepsal vlastní rukou nápis ku počtě nového Boha, a dal ho nad vchodem do chrámu pověsiti. Zároveň vyzval lid, aby podobně nové náboženství ctil. Tak byla celá říše hlubokou úctou k náboženství prochnuta.* Toť obsah nápisu onoho.

Památník má letopočet 781 a nápis končí slovy, z nichž na tehdejší kvetoucí stav církve v Číně souditi lze: »Toho času stál četný lid křesťanský ve východní krajině pod vedením velekněze (biskupa) Nimu.*

Tento nápis je vše, co víme o prvních počátcích křesťanství v Číně. Jest to jen článek dlouhého řetězu, dějin křesťanství v této říši, které nám většinou posud neznámý jsou. Někteří učenci domnívají se, že tito starí missionáři syřští byli nestorienští bludáři. Dokázáno není, možná, že budoucí badání více světla věci této přinese.

Jak P. Hugo vypravuje, převrhli v posledním povstání pohanští Číňané tento památník, a tu vypadly z horní části jeho nějaké starobylé listiny. Ač se biskup Chiais všemožně namáhal, aby je do ruky dostal, nepodařilo se mu to, neboť povstalci je roznesli. Byly zajisté vzácnou památkou na missii křesťanskou v Číně.

Ještě jiný předmět vabí na sebe pozornost. Vedle kamenného sloupu nalézá se totiž velká mramorová mísa, asi 3 stopy v průměru mající, velice podobná křesťanské křtitelnici. P. Hugo pravil, že se všeobecně za křtitelnici staré církve pokládá. Podivné tvary květín a značek nezdají se býti původu čínského. Půda této staré pagody jest snad ještě zbytkem prastarého křesťanského chrámu z dob středověku. Kolik slzí, kolik krůpějí potu a krve stékalo již během 1000 let na tuto zemi. Vřelá vstupuje k nebesům modlitba, aby Spasitel i této země ujmouti se ráčil a semeni, které před více než tisíci lety horlivými věrozvěsty zde zaseto bylo opět klíčiti, růsti a užitek přinášeti popřál!

Když jsme se vraceli, tu upozornil nás P. Hugo na nepatrnou pagodu, v níž křesťanský missionář jako bůžek ctěn jest. Jest to Fangšenfa, z řádu Tovaryšstva Ježíšova muž v pověsti svatosti zeměfý, který v této krajině mnoho dobrého vykonal, ba prý i několik zázraků učinil. Hrob jeho není odtud daleko. Pohané i křesťané putují k němu jako k nějaké svatyni a vyprávějí o podivuhodném

vyslyšení proseb a modliteb. Při jedné povodni prý řeka změnila své řečiště, aby hrob ten ušetřen byl. Proto přijali pohané tohoto zbožného missionáře mezi své bohy a vystavěli mu zvláštní chrámek. Kéž by horlivý tento věrozvět křesťanský tam u Pána Ježíše ubohým těmto pohanům vyprosil to nejdražší, světlo pravé svaté víry.

Památník, o němž jsme zde pojednali, jest důkazem, kterak od dob nejstarších i do nejzazší říše čínské již vnášeno bylo učení Kristovo, kterak tam vzkvétalo a

lid i stát milostmi obdařovalo. Jest to zase jeden důkaz, že církev největší jest dobroditelkou národů, přinášeje lidu s vírou i pravou vzdělanost, ušlechtilost mravů, mír a pokoj a pozemské štěstí. Tak plnila církev vždy rozkaz Pána a zakladatele svého: »Jdouce do veskerého světa, učte všechny národy.« Kéž by i nyní Pán slil sluhý své v říši čínské, aby plnice vůli jeho hojných údů získali církvi, četné ovce přivedli do ovčince Kristova. Dej to Bůh!

BOH. HENDL.

Pomník spisovatele zlaté knížky O následování Krista.

S radostí uvítají zajisté všichni čtenáři zlaté knížky »O následování Krista« zprávu, že bohubilému spisovateli jejímu Tomáši v městě Kempenách pomník z vděčnosti postaven a slavným způsobem posvěcen byl 8. června 1901.

Dlouho bylo nejisté, kdo asi jest spisovatelem zlaté oné knížky, která po Písmu svatém největšího rozšíření došla ve všech řečech. Mělť totiž spisovatel onu krásnou ctnost, kterou v knížce své tak často doporučoval, totiž pokoru, že jméno své zatajil. Tak stalo se, že jedni učenci dilo to přisuzovali slavnému kancléři university pařížské Gersonovi, jiní zase jistému učenému opatovi benediktinskému v Italii. Starobylé podání však poukazovalo vždy na Tomáše Kempenkého jakožto spisovatele; bádání nejnovější pak potvrdilo mínění toto a nyní již na jisto postaveno jest, že spisovatelem zlaté knížky »O následování Krista« není nikdo jiný, nežli pokorný a zbožný mnich z kláštera kempenského jménem Tomáš Hemerkon, později vždy dle kláštera zvaný Tomáš Kempenský.

Narodil se roku 1380. z rodičů chudobných, ale zbožných. Jeho starší bratr Jan vstoupil ve věku 20 let do nového kláštera řeholních kanovníků svatého Augustina ve Vindesheimu. Tomáš však chodil až do 12 let do školy v rodném městě svém; později však poslán byl bratrem svým k bývalému jeho učiteli, zbožnému a učenému knězi Florentiovi v Deventru na další vzdělání. Zde pozoroval, jak sám později napsal, bohubilý život učitelův i jeho žáků, kteří všichni jedna mysl a jedno srdce byli, ve světě sice žili, ale ne se světem a pro svět, nýbrž v ústraní Bohu sloužili, knihami se zabývající, buď je četli neb opisovali.

Z počátku činil Tomáš veliké pokroky v ctnostech i vědomostech, ale i u něho, jako u každého, nadešel čas ochabnutí a vlažnosti. Z tohoto stavu vyděsil ho jednou podivuhodný sen. Zdálo se mu totiž, že sama Matka Páně, kterou dříve horlivě ctil, ale později zanedbával, přísně mu pohrozila. Tomáš poznal svůj smutný stav, sebral se zase a vši silou se přičiňoval, aby sebe vždy více zapíral a s Kristem žil. Dokončiv studia svá

v Deventru odebral se Tomáš do Agnetenberku u Zvolle v Holandsku, kde bratr jeho Jan převorem byl. Tam složil po šestileté zkoušce r. 1406. svaté sliby řeholní. Leč teprve r. 1413. vysvěcen byl Tomáš na kněze. Téhož roku sepsal čtvrtý díl knížky své, jednající o Nejvyšší Svátosti oltářní a stavu kněžském. Ostatní tři díly sepsal brzy potom.

Od roku 1425. zastával úřad podpřevora i novicmistra, maje za úkol mladíky do kláštera vstoupivší vyučovati v duchu řehole. Sám byl jim zářivým příkladem. Pokora jeho byla neobyčejná, upřímná; miloval celu svou a samotu, zabývá se čtením posvátných knih a spisováním. Proto také napsal, že hledal klid a pokoj a nikde ho nenalezal, nežli »v koutku své cely s knihami«. V tomto svém zátíší byl však jedenkrát nemile vyrušen. V Utrechtu, kamž Zvolle patřilo, byl zvolen nový biskup, jenž však v Římě potvrzen nebyl. Proto utvořily se dvě strany, které vespolek se potíraly. Papež vynesl nad diecesi interdikt, t. j. zákaz služeb Božích na potrestání a k zavedení klidu. Klášter Tomášův podrobil se rozkazu a proto byli mniši r. 1429. od strany protivné z kláštera vyhnáni. Utekli se k spolubratřím svým do Lünekerku ve Frieslandě, kde našli vlídné pohostinství. Teprve po třech letech, když zase pokoj nastal, mohl se Tomáš s bratři do svého kláštera navrátiti. Nyni jmenován jest Tomáš provisorem kláštera, jemuž úkolem bylo pečovati o vedlejší potřeby celého domu, o hosty a chudé, k nimž vždy co největší lásku choval.

Roku 1448. zvolen jest podruhé za podpřevora a novicmistra, ku kterémužto úřadu v pokročilém věku svém se nejlépe hodil. Často obléhána bývala cela jeho mládeží studující, která se jeho vlídnými a mírnými slovy potěšiti a povzbuditi chtěla. Čas svůj dělil na dvě: ku práci a modlitbě; ba i v noci neustával, psáváje

bez odpočinku, což zhoubně působilo na jeho zdraví tělesné. Složil a sepsal více spisů, jejichž korunou však zůstane vždy nejkrásnější jeho spis »Kniha o následování Krista«. Spisů jeho všech čítá se 38. V posledních letech musil mnoho trpěti bolestmi těla svého, až ho dne 25. července ve svátek svatého apoštola Jakuba r. 1471. v 92. roce věku Pán vysvoboditi ráčil.

Po smrti jeho našel spis »O následování Krista« cestu do všech měst a dědin, ba nastoupil pouť do světa. Vynálezem knihtiskařství totiž mohl se v tisících otiscích rozšiřovati, byl překládán do cizích řečí a přecetní světci v nebi se radující děkují spisu tomuto za své obrácení. Knížka tato vyšla již v 5000 vydáních, a to více nežli ve stu rozličných jazycích. Nesčíslným křesťanům byla a jest útěchou, rádcem, učitelem, vůdcem na královské cestě kříže, která jistě k nebi vede, zkrátka, po Písmě svatém jest knížka tato nejrozšířenější a nejspásonosnější knihou křesťanstva. A tu zajisté zasluhuje zbožný spisovatel tak důležité a krásné knihy, aby mu postaven byl pomník z vděčnosti a lásky lidu věřícího. Když před 20 lety město Kempeny slavilo 600leté narozeniny velkého a slavného rodáka svého Tomáše, tu pojalo měšťanstvo úmysl, jemu v rodném městě zbudovati důstojný pomník. Příspěvky scházely se hojně a tak se stalo, že mohl pomník letos se slávou a nádherou odhalen a posvěcen býti. Dne 8. června t. r. odbývány dopoledne slavné služby Boží, po nich skvělý průvod k pomníku, který stojí na náměstí. Slavnosti účastnili se: biskup Münsterký, dále zástupcové vlády a úřadu, spolky katolické a nesčetné množství věřícího lidu. Pomník sám jest důstojný toho, jemuž ku cti sloužiti má, jednoduchý, neboť i Tomáš miloval jednoduchost a pokoru. Na podstavci z mramoru jest socha Tomášova z bronzu, v sedici

postavě, jednou rukou drží knihu, v druhé pero. Mírná jeho a vlídná tvář nakreslena jest podle nejstaršího obrazu jeho ve Zvolli. V řeči své podotkl biskup Hefman, že jest povinností města Kempenu cítiti rodáka tak slavného, jenž jméno otčiny své známým učinil celému světu, jenž tak užitečným se stal učitelem nesčíslných lidí. Dále doporučoval vřele četbu knížky zlaté a rozjímání o pravdách tam obsažených, k zachování pravé víry a pravé zbožnosti. K tomuto vyzvání přidáváme se i my a důtklivě čtenáře »Školy« prosíme, aby si zaopatřili a také pilně četli krásnou tuto knížku. Neměla by scházeti v žádné rodině křesťanské, denně by se z ní nějaký úryvek čísti měl, aby předmětem úvahy a rozjímání byla po celý den. Kdo pozorně přečetl knihu tuto jednou, sáhne rád k ní podruhé, po třetí atd. Čte se lehce a mile, duch Tomášův zbožný mluví z ní tak dojmavě a tklivě, že misty i slzy buď radosti, buď bolesti vyluzuje z oka. Kéž by ctnosti, jimž

Tomáš učí a jichž sám byl horlivým pěstitelem i u nás se ujaly, kéž by zlatá jeho knížka byla naším vůdcem v životě, mnohých bychom se vystříhali chyb a hříchů, větší radost bychom měli v Bohu a dobrém a jistěji bychom kráčeli po cestě vedoucí k spáse. Tomáš sice posud církví svatou za blahoslavence prohlášen není, ale knížka jeho jest s to s pomocí Boží z lidí svatě učiniti. Proto i my radujeme se z pocty jemu učiněné, děkujeme jemu za tak krásný dárek, který nám dal knihou svou, prosíme jej, je-li tam již u Boha — jakož dle spisu jeho a života za to míti máme — aby nám vyprosil pomoci od Pána, již sám měl, abychom knížku jeho s toutéž horlivostí četli, s jakou on ji psal, a ctnosti v ní hledané s takou pečlivostí pěstovali, jako on. Pak bude zlatá knížka »O následování Krista« i nám pomůckou vydatnou k životu bohobojnému na zemi, vůdcem k šťastné smrti a po smrti k nebesům, jakož byla nesčíslným jiným křesťanům. Dejž to Bůh!

BOH. HENDL.

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER

XXIV. Mučénice.

Velmi skvostné kvítko je to, jež ti, milý čtenáři, dnes utrhnuv je z mohutného stromu sv. misíí podávám, avšak jsem již předem přesvědčen, že lahodná vůně tohoto kvítka tvé dobré srdce hluboko dojme a novým nadšením pro naše katolické misie je naplní. Poslyš tedy, co nám vypravuje missionář v Západní Africe P. Trilles. On píše:

»Jedna z našich malých křesťanských dívek byla od nelidského otce starému, ohyzdnému a ukrutnému pohanu prodána za manželku, vlastně za otrokyni. Naťkajíc a usedavě plačíc byla nebohě násilně zavlčena do pohanské osady Esis, která nepoživá chvalné pověsti. Bohužel jest nám missionářům na takové smutné

výjevy často se dívati, ale zabrániti jim nemůžeme.

Brzy nastala pro naši malou Noelii ona dlouhá řada utrpení, ono dlouhé nepřetržené mučeníctví, jež ukončila teprv bolestná, zdoluhavá smrt. Noelle byla, jak již pověděno, křesťanka a pevně odhodlána křesťankou zůstati. Její manžel, surový to ukrutník a zatvrzelý pohan, to věděl a vynaložil vše, aby ji k ohavným nepravostem pohanské modloslužby svedl. Nadarmo — Noelle se vzpírala. Nejednou dopadla pádná pěst tyranova na hlavu nebohé trpitelky, jednou bylo utlé její tělo modřinami a ranami jako poseto — nadarmo: Noelle se nepoddala. Ani rány, ani biče, ani políčky, ani oheň nebyly s to, aby její srdnatost zlomily.

Po té vymyslí si surovec jiná muka:

ubohé byl zavěšen dlouhý řetěz jedním koncem na šíji, druhým na noze. Uprostřed řetězu byl připevněn dlouhý železný kůl. Kamkoliv surovec šel, aťsi do lesa, aťsi na hon, nebo na cesty, všude musila ho Noelie následovati. Jindy zase zarazili železný kůl do země a ubohá byla připoutána k zemi, jako na př. u nás kozy nebo krávy ke kolu přivazujeme. Celé hodiny, dni, musila v tomto postavení ztráviti, aniž ji kdo podal nějakého pokrmu nebo občerstvení. Ano, kolemjdoucí neměli pro ni ani soucitu ani politování. V očích zaslepených pohanů nebyla než neposlušnou manželkou a vzpurnou otrokyní.

Když jsem se o nezměrné bidě Noelině dověděl, pospíšil jsem ihned do Esis. Proč? Abych nešťastnou osvobodil? Ó, můj Bože, jsou okamžiky, kdy missionář s bolestným srdcem přiznati se musí, že prostředky jeho jsou nedostatečné a moc jeho slabá. Za peníze bylo by bývalo možno Noelii vykoupiti, ale kde peněz vzíti?

Již od několika dní nevodil tyran Noelie s sebou, ale dal ji spoutanou řetězy zavřít do chaty. Ve vězení tom měla zůstat tak dlouho, až by povolila. Brzy dověděl jsem se o jejím pobytu a přemýšlel jsem, jak bych s ní mohl promluvit a náboženské útěchy, bude-li třeba, jí poskytnouti. Jedné noci připlížil jsem se za husté tmy k chatrči. Vše bylo pohříženo ve hluboký spánek, ano zdálo se, že ani psi neslyší mých kročejů. Do chaty vkročiti nebylo možná, ale stačilo, šterbinami v bambusové zdi zavolati do vnitř. „Tys to, otcé?“ odpověděl mi slabý hlas. Následovala krátká zповěď a následující na to rozřešení očistilo duši nebohé trpitelky od veškeré i nejmenší chyby. Na konec pomodlila se za svého trýznitele a já jsem plakal.

Následujícího dne odešel jsem z osady, aniž jsem krvežíznivému tyranovi mohl jeho ukrutnost vytknouti; byl bych tím ještě více jej podráždil a Noelii uškodil.

V lesích střední Afriky roste strom, jenž má bílou kůru a prohloubené listy. Z kmenů prýští se pryskyřicovitá šťáva příjemné voní. V koruně stromové viděti nezřídka tmavou, neforemnou hmotu; je to ohromné hnízdo mravenčí, jehož obyvatelé, jichž je na miliony, nepřetržitě

na kmeni vystupují a sestupují, nesouce ve svých zubových klíšťkách kousky ulovené kořisti. Jsou to tak řečeni termité, t. j. mravenci obzvláště žraví a bojovní. Zakousli-li se svými silnými kleštěmi do masa, nechají se raději na kousky roztrhati, než aby od kořisti své upustili. Běda tomu, kdo se dostane do jejich moci! Toliko nejrychlejší útěk může jej zachrániti.

Když Noelie nepřestávala viru svou vyznávati a odpadnouti od víry stále se zpěchovala, zavlekl ji nelidský tyran jednoho dne k takovému stromu, na němž bylo hnízdo mravenců, uvázal ji a odešel. Tento hrozný trest bývá ukládán neposlušným otrokyním. Zdravá, silná žena vydrží napnouc všechny síly, boj s mravenci i několik hodin. Když potom za dvě—tři hodiny se odváže, upadá sice do mdlob a onemocní na dlouhý čas, ale nicméně ještě žije. Avšak jak dlouho mohla utlá, dlouhou trýzní seslabená Noelie mravencům odolati? Jak dlouho asi trpěla? Kdož to ví? Když ji přišli odvázat, byla již mrtva.

Teprv po třech měsících vrátil jsem se do Esis. Minil jsem ostatkům panenské mučnice poskytnouti poslední poctu, ji po křesťanskou pochovati, jejimu pak nelidskému trýzniteli a jeho spoluvinníkům trpké učiniti výčitky. V lese v hluboké jámě ukázali mi vybledlé kosti — byly to ostatky malé naší mučnice. A v odlehle, napolo rozpadlé chalupě ukázali mi lidskou kostru, osklivými vředy, nezhojitelnou malomocí pokrytou — to byl nelidský tyran. A hle! tento netvor prosil mne nyní úpěnlivě a s pláčem, abych ho ve víře křesťanské vyučil, jej pokřtil, a tak od věčné smrti zachránil. Vyhověl jsem jeho prosbě. Noelie mu byla odpustila a přimluva její za bývalého trýznitele byla vyslyšena...

XXV. Z Brazílie.

Asi před desíti roky byli Františkáni provincie saské od sv. Otce vyzváni, aby řád svůj v Brasílii obnovili a tamější duchovnísprávy různé se ujali. Františkáni uposlechli, do Brasílie se odebrali a za deset posledních let značných úspěchů na vinici Páně se dodělali. O jejich

požehnané činnosti dovidáme se z listu P. Amanda Bahlmanna, ve kterém píše:

„V městě Bahii bylo prve možno na prsty spočítati muže, jižto ke sv. zpovědi chodili; nyní přistupují ve větší svátky ke sv. svátostem po stech, tak že missonáři v předvečery takových svátků často do půl noci zpovídávají. Apoštolát modlitby má bezmála 1000 členů, kteří pravidelně měsíčně sv. svátosti přijímají. Totéž dlužno říci o četných údech třetího řádu a spolku dělnického. Roku 1900. bylo ve Františkánském kostele rozdáno asi 40.200 sv. přijímání. Kdežto dříve křesťanské cvičení bylo věci neznámou, koná se nyní pravidelně.“

Podobná obnova křesťanského života stala se v městech Recife, Petropolis a jiných. Františkánská škola v Petropolis vychovává 700 hochů. Hlavním prostředkem ku osvětlení vřry jsou svaté missie, které missonáři na žádost biskupů v zemi konají. Poslyšme, kterak zmíněný již P. Bahlmann takovou apoštolskou cestu nám popisuje. On vypravuje:

„Od 9. do 19. prosince konali jsme já a se mnou tři druhové sv. missie v městě San Lorenzo. Měli jsme 2265 sv. přijímání a 2310 osobám jsem (splnomocněn jsa od sv. Otců) udělil svaté birmování. Přes 300 civilních manželstev bylo církevním sňatkem napraveno. Od 20. do 24. prosince konali jsme sv. missie v káznici města Recife. Z 537 trestanců přišlo 325 ke sv. zpovědi. Doufám, že dobré símě námi zaseté i u ostatních vzejde a užitek přinese.“

Hned po Vánocích odebrali jsme se do pohraničního města Itambe. Ode dráhy bylo nám ještě 23 mil jiti pěšky. Obyvatelé přišli nám 6 mil naproti, s palmovými ratolestmi a kyticemi v rukou. Když jsme vcházeli do města, jeli před námi dvě jízdné hudební kapely, klusala řada jezdců a doprovázelo nás na 6000 lidí. Obávali jsme se však, aby toto brasiliánské „hosanna“ nezměnilo se brzy v „ukřizuj ho!“, jakmile lidem věčné pravdy zvěstovati začneme. Obava byla bezdůvodná. Četné posluchačstvo, všechna kázání konala se pod širým nebem, přijalo s vděčným srdcem slovo Boží. Také úředníci, soudcové, advokati

atd. přistoupili ku sv. svátostem. Závěrek misii byl velkolepý. Na náměstí byla na vysoký sloup postavena krásná socha Spasitelova a náměstí nazváno „náměstím božského Spasitele“. Tam konal se v poslední večer průvod s velebnou Svátostí, tam bylo poslední kázání a sv. požehnání. Počet účastníků, jižto všichni nesli hořící svíce, přesahoval deset tisíc.

Na žádost církevní vrchnosti odebrali jsme se odtud do města Aquas bellas v provincii Pernambuco; cestovali jsme celý den po železnici a pak ještě 194 mil koňmo. Cesta vedla přes vysoké hory, hluboká údolí a širé pouště. Jedna z nich táhla se 23 mil daleko; není tam ani vody, ani obydlí lidského, nic než kamení a nízké křoví a nad tím paltivé slunce. Na štěstí byli jsme na takovou namahavou jízdu dobře připraveni a urazili jsme onu cestu za půldruhého dne. Celých 7 let nebylo tam katolického kněze. Zatím usadila se v městě jakási protestantská sekta, zmocnila se kostela a školy a mnohé už svedla. Jednalo se tedy o důkladnou nápravu. V missie skládány velké naděje a Bohu díky skutečně splnily. Všichni obyvatelé vynikající vážností a svým postavením, v čele místní úřady, přistoupili ku sv. svátostem.

V Aquas bellas žije také vzdělaný kmen indiánský, tak zv. Karejové. Jsou nápadně úslužní a vedou život velmi ctnostný. Jednou za rok táhnou do lesů a uctívají tam „velkého ducha“. Vynasnažil jsem se všemožně, abych vypátral, klanějí-li se jednomu pravému Bohu anebo jsou-li modloslužebníky. Tvrdili mi zcela určitě, že věří v jednoho Boha; toliko způsob jejich uctívání Boha je zvláštní a tajemný.“

XXVI. „Ntyonge“.

Ntyonge je hra u některých černošských kmenů v Africe velmi oblíbená. Podobá se našemu šachu neboli dámě. V afrických museích ve Vídni, Solnohradě a Mnichově jest vystaveno několik takových her, které i pro missie nejsou bez významu, jak ihned uslyšíme.

„Byl jsem“, vypravuje missonář P. Trilles, „mladým nezkušeným missonářem. Sotva jsem přišel do Afriky,

byl jsem pln horlivé ohnivosti a snil jsem o obrácení celých kmenů černošských. Brzy ovšem poznal jsem, že to tak snadno nejde a mnohá trpká zkušenost poučila mne, že často třeba více spravovati se ne citem, ale rozumem.

Jednoho krásného dne přijdu náhodou do pohanské osady černošské. Obyvatelé mne vřelě přijali a pohostili a na konec povídá jeden z černošů: »A, jak pak, nebylo by libo zahrát si s námi partičku ntyonge?« »Ó, proč pak ne, od srdce rád a vám k vůli, abych vám radost učinil.« Dobrá, sesedli jsme se a dali se do hry. Ale já bláhový! Neměl jsem o hře ani potuchy, stále jsem dělal chyby, stále prohrával, okolo nás stálo dokola na 50 černošů; všichni mne pozorovali a vidouce mou nejnepoptu, lokty potutelně se štychali a z plna hrdla smáli. Konečně syt nešťastné hry zavedl jsem teď jinam a jal se

mluviti o náboženství. Ale nový smích, nová porážka, a jakýsi staroch povídá mi: »Co že, ty nás chceš poučovat? Vždyť ty jsi tak hloupý, že tě každé dítě v ntyonge porazí!«

»Však já na vás vyzrám!« myslil jsem si a přišed domů, zabral jsem se do ntyonge, prozkoumal celou hru a naučil se jí důkladně. Od té doby chodivám zase do oné osady, hrávám s černošy ntyonge, porážím je napotád a hru za hrou vyhrávám. A když jsem jim byl pořádně vyprášil, říkávám černošům: Milí přátelé, vy nic neumíte; nechme tedy hry a mluvmе o něčem jiném.« A černoši vážně kývají hlavou a říkají: »Je to pravda, ty jsi chytřejší nežli my, mluv tedy, my budeme poslouchati.« Začínám nejprve mluvit o věcech lhostejných, později o křesťanském náboženství a nejednou podaří se mi získati Kristu Pánu nesmrtelnou duši.

Katolický sjezd v Kroměříži. Staro-slavné město Kroměříž stalo se dne 25. srpna jevištěm velkolepé manifestace katolické, jež překonala všeliké očekávání. Tisíce a opět tisíce upřímných a věrných katolíků naší milé Moravy plnily město vyzdobené prapory a slavoobranami, aby súčastnily se katolického sjezdu. Průvod slavnostní od chrámu sv. Mořice byl velkolepý, čítal asi 16.000 osob, a ubíral se do sjezdové dvorany v rozsáhlém sklenníku Květné zahrady arcibiskupské. Sjezd zahájen byl slavným vyzváním Ducha sv. ve chrámu proboštském svatého Mořice, jež vykonal J. Exc. ndp. biskup brněnský František Saleský Dr. Bauer. Dvorana, kde měly býti slavnostní schůze, byla vkusně upravena. Ve květinovém háji vztýčen byl sv. kříž a pod ním sousoší sv. apoštolů slovanských Cyrilla a Methoda a po stranách poprsí sv. Otce Lva XIII. a císaře a krále Františka Josefa I. Po jedné straně jsou

znaky koruny svatováclavské a ostatních zemí naší říše pod prapory v barvách národních, papežských a říšských, po druhé straně byly příhodné nápisy z Pisma sv. a výroky vynikajících mužů. Řečnická tribuna vyzdobena jest čalouny v barvách národních. Na tribuně zaujali místa ndpp. biskupové, šlechta katolická, duchovní a světská hodnostáři. Nadsení bylo veliké. Prostranná dvorana byla až do posledního místečka naplněna v neděli a to jenom spolky a deputacemi spolků s prapory asi přes 4000 osob, ostatní se musili tlačiti v zahradě. Po příchodu J. E. ndp. knížete arcibiskupa Theodora, byl sjezd zahájen uvitací řečí předsedy přípravného výboru pana Dr. Pištěckého. Po vykonané volbě předsednictva sjezdu promluvil a zahájil slavný sjezd pan Dr. Jaroslav hrabě Thun z Hohensteinu velmi krásnou řečí dýchající upřímnou zbožností a duchem křesťanským. Po přečtení mnoha pozdravných telegramů

chopil se slova J. Exc. ndp. biskup brněnský Dr. František Sal. Bauer za veliké ovace veškerého shromáždění, po jehož vznešeným duchem nesoucí se řeči modlili se všichni vyznání víry, což dojalo tak mnohé, že slzy kanuly z očí mužům otužilým. Pak řečnil pan Dr. Mořic Hruban, advokát z Olomouce, veliký obhájce katolické myšlenky a idey Cyrillo-Methodějské. Po jeho řeči překrásné přednášeli mnozí účastníci pozdravy sjezdu, načež přednesl druhý řečník slavnostní řeč svou o sociální otázce, byl to na slovo vzaty pan farář z Němčic u Kojetína Fr. Valoušek. Po této řeči skvělé bylo panem hrabětem Thunem poděkováno řečníkům a první slavnostní schůze skončena. Nával obecenstva byl v neděli 25. srpna ohromný. Znalci počítali, že se první den sjezdových soustředilo v Kroměříži daleko přes 20.000 návštěvníků, Hanáků, Slováků i Valachů v krojích národních, mužů všech stavů, kněží a jiné intelligence. Tak minul první den sjezdu.

Druhý den sjezdu. Za nepřestávajícího nadšení byl zahájen druhý den sjezdu slavnou, pontifikální mší svatou u sv. Mořice, již sloužil za veliké přísluhy kněžstva J. E. ndp. kníže-arcibiskup olomucký, Dr. Theodor Kohn. Po službách Božích odebraly se spolky s prapory a ostatní účastníci v průvodu do velké dvorany sjezdové, jež pro množství lidu ani nestačila. Byla tlačenice o živobytí. Po zasednutí předsednictva a slavném uvítání ndp. biskupa brněnského a jiných hodnostářů církevních přednesl svou řeč pan professor Dr. Fr. Nábělek, zemský školní rada. Mluvil přes dvě hodiny o víře a vědě za stálého nadšení posluchačů. Po této duchaplné, misty i žertovné řeči přečteny nové telegramy a předneseny pozdravy, načež vystoupil na řečníště vdp. Dr. Rob. Neuschl, professor bohosloví v Brně, a řečnil o manželství a křesťanské rodině. Řeč tato odměněna bouřlivým potleskem a nadšeným voláním »slávy«. Pan předseda hrabě Thun ukončil schůzi tuto o jedné hodině a shromáždění rozchází se za zpěvu písně velehradské ze dvorany, aby se posilnilo skrovným obědem. Odpoledne byly jednotlivé odbory v budově gymnasijsní české shromážděny, kdež rokovaly o důležitých odborných

záležitostech a pak se zase všichni shromáždili ve dvoraně ke slavnostní schůzi, při níž řečnili vdp. kanovník Dr. Wisnar o významu katolictví a katolické církve, pak mluvil J. M. Kadlčák, nadučitel, o školské otázce, dále řečnil poslanec vdp. Dr. Ant. Cyrill Stojan o autoritě v církvi a státě; řečník odměněn ohromným, nadšeným voláním »slávy«. Schůze skončena po sedmé hodině večer.

Třetí den sjezdu začal pracemi všech šesti odborů sjezdových o osmé hodině ráno. Usmášejší schůze byla opět ve velké dvoraně ve Květné zahradě a zahájena o 10. hod. dopoledne panem předsedou hr. Thunem. Předneseny jednotlivé resoluce, které byly jednohlasně přijaty. Na to řečnil vdp. Dr. Rud. Horský o spolcích. Řeč vyslechnuta s velikou a nadšenou pozorností a řečníku tleskáno a voláno hřimavě »sláva«; druhou řeč přednesl pan Fr. Štábl o katolickém tisku. Po této řeči ukončil pan předseda hrabě Thun sjezd tento tak velikolepý všestranným poděkováním všem vynikajícím hodnostářům a účastníkům a požádal J. M. ndp. knížete-arcibiskupa olomuckého za arcipastýřské pozhřebání. J. M. ndp. kníže-arcibiskup Theodor povstal a vystoupiv na tribunu za hromového volání »slávy« promluvil velmi dojemně a srdečně ku shromážděným, povzbuzuje ku osvědčování víry v životě soukromém a veřejném a na konec udělil J. M. shromážděným velepastýřské pozhřebání. Účastníci odcházejí ze dvorany za zpěvu písně velehradské a písně »Kde domov můj« v náladě slavnostní a nadšeně radostné a ubírají se do domova svého. Kéž přinese tento sjezd hojného ovoce sv. církvi a drahé vlasti naší. Kéž duchem Kristovým obnoví se společnost lidská v zemích koruny svato-Václavské!

Papežské jubileum. Slavně panující sv. Otec XIII. vstoupí budoucím rokem v 25. rok slavného papežování svého. V dějinách církve je to událost velice vzácná. Po sv. apoštolu Petru byl přes 25 let papežem jen předchůdce nynějšího sv. Otce Pius IX. Doba papežství svatého Otce Lva XIII. bude povždy náležeti v dějinách církve k nejslavnějším. K oslavě papežského jubilea sv. Otce sestavil se v Římě ze spolků katolických zvláštní výbor za předsednictví kardinála vikáře

J. E. Petra Respighiho, jenž postará se o projevy blahopřejné a pouti sv. Otce při jeho jubileu. Doporučuje především modlitbu za sv. Otce soukromou i veřejnou. Dále doporučuje, aby na oslavu papežského jubilea sbírány byly milodary na opravu lateranské basiliky v Římě. Kněží aby ve prospěch této opravy obětovali aspoň stipendium jedné mše svaté; doporučuje

dále pořádati výstavy církevních rouch ve prospěch chudých kostelů. Pro druhou polovici dubna r. 1902. určena jest velká pouť ke hrobům apoštolským do Říma z celého katolického světa a ku sv. Otci; doporučují se sbírky Petrského halíře ve prospěch katolických missií; dále se doporučují ve všech diecesích jubilejní slavnosti.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Uh. Hradiště. Jistý studující vzdává nejsrdečnější dik božskému Srdci Páně a Panně Marii, sv. Otci Františku, blahoslavenému Janu Sarkandru a sv. Janu Nepom. a všem svatým za vyslyšení prosby v záležitosti, kteráž rozhodla celý běh života. Učinil jsem dobrou volbu stavu svého, zvoliv stav duchovní.

Vybízím by každý v těžké chvíli vzýval božské Srdce Páně a P. Marie, sv. Otce Františka bl. Jana Sarkandra a sv. Antonína a jistě bude vyslyšen.

E. J. čtenář „Školy“.

Od Jihlavy. Po celých 7 roků snášela jsem trpké bolesti, jsouc obtížena neduhem na prsou a v krku, tak že mi nebylo lze ani slova hlasitě promluvit. Všech domácích prostředků jsem použila, čtyřikrát byla jsem v nemocnici, mnoho lékařů sjela a nic mi nepomohlo. Již jsem si rady nevěděla, dnové plynuli mi v pláči, má skrovná služba mi ani tolik nevynášela, abych lékaře a léky zapraviti mohla. Ba časem jsem si nemohla ani chleba vydělati ani šatu zaplatiti. Milý Bůh na mne dopouštěl, ale neopouštěl. Když byla bolest a bída nejvyšší, napadla mě dobrá myšlenka, odevzdati se do vůle Boží a následovati Krista Pána, skryti se do jeho sv. oběti. Konala jsem pobožnost k Srdci P. Marie a P. Ježíše, a k nejvyšší Rodině. Vzdala jsem se vši lékařské rady, odevzdala se pomoci Boží s důvěrou a cítila jsem, že jest mi lépe.

V čase adventním vykonala jsem svatou zpověď a sv. přijímání, přišla jsem z kostela a hle! Jsem docela zdráva. Díky Bohu!

Přímělníkem byl mi Patron můj, sv. Josef. Konám své pobožnosti a nepřestanu nikdy Bohu děkovati a prositi za duše v očistci.

J. D.

Z Křivšoudova. Byla jsem těžce nemocna. V této mé přetěžké nemoci vzala jsem veskerou důvěrou útočiště k božskému Srdci Páně, k blahoslavené Panně Marii a k sv. Josefu. A hle, šťastně jsem z nebezpečí vyvázla. Uminila jsem si, jestli se pozdravím, že to ve „Škole B. S. P.“ uveřejním a také tímto plním slib svůj a vzdávám díky nejvroucnější nejsv. Srdci Páně a doporoučím se na dále pod mocnou Jeho ochranu.

Čtenářka „Školy“.

Ze Žeranovic. Srdečné díky nejsvětějšímu Srdci Páně, za vyslyšení proseb v urovnání jisté rodinné záležitosti. *S. J.*

Od Rajhradu. Skličena těžkou nemocí obrátila jsem se s důvěrou k božskému Srdci Ježíšovu a sladkému Srdci P. Marie a byla jsem vyslyšena. Protož plním slib svůj a vzdávám nejvroucnější díky. Ó kéž jste ode všech hodně ctěny a milovány, nejsv. Srdce Pána Ježíše a sladké Srdce Panny Marie.

H. M.

Z Dobré u Frýdku. Nejvřelejší díky vzdávám tímto nejsv. Srdci Páně za vyslyšení v těžké tělesné nemoci, z níž zázrakem jsem vyvázla.

A. K.

Šlechtnost křesťanská.

(Hlavní úmysl.)

Slechtným býti znamená, míti srdce povznesené nad všeliké malíčkosti, povznesené k Bohu, hárající pravou láskou a obětavostí křesťanskou. Taková šlechtnost není snad jen u vznesených lidí k nalezení, ale také u prostých. Říká se, že i pod halenou bije srdce šlechtné. Než křesťan je i jinak šlechtný tím, že stal se dítkem Božím na křtu sv., bratrem Ježíše Krista, který jsa Bohem stal se člověkem a povýšil tím naši přirozenost lidskou. Dobře dí sv. apoštol Pavel v listu k Efesským: »Bratří, již nejste příchodzí a hosté, ale jste občané svatých a domáci Boží, založení na základě apoštolův a prorokův.«

Šlechtný křesťan, veden jsa Duchem Božím, snáší trpělivě všeliké nepřátelství, všeliké ústrky, rád odpouští křivdy učiněné a zapomíná na příkoří. O sv. Janu Qualbertu se vypravuje, že potkal jednou svého úhlavního nepřítele, který bratra jeho zabil. I vida jak nemoha utéci, padl na kolena požehnáv se svatým křížem, tu sv. Jan padl mu okolo krku a odpustil mu z lásky k Ježíši ukřižovanému. Toť obraz pravé šlechtnosti, která nezná žádné msty. Proč bys ty, křesťane, nemohl býti tak šlechtným a velikodušným, abys odpustil rád všem, kteří se proti tobě provinili a nechoval v srdci svém hněv a mstu. Odpustíš-li ty, odpustí i tobě Pán a odplací dobrým za zlo!

Šlechtný jest hotov i veliké přinést oběti, když toho Bůh nebo prospěch bližního vyžaduje. Či není to šlechtná odhodlanost opustiti rodiče a přátely své, vlast svou, a odejít do nehostinných krajín pohanských a hlásati divochům svaté evangelium? Nebyla to šlechtnost neslychaná od P. Damiana, že odhodlal se býti mezi málomocnými na ostrově Molokaiském? Kdo by to dovedl učinit, nemaje pravé lásky k Bohu? A co bratři Makkabejští? Nebyla to velikodušnost, když přes všechny hrozby zůstali věrnými Pánu Bohu a jeho svatému zákonu a raději zemřeli smrtí hroznou? Či nebyla to šlechtnost u té chudobné vdovy, která jdouc do chrámu dala do schránky dva malé penízky? Na to zavolal Pán Ježíš učeníky své a pravil: Amen pravím vám, že ta ubohá vdova více dala než-li všichni ostatní, kteří dávali do pokladny. Ostatní dali z toho co jim zbývalo, ale ona dala z nedostatku svého všecko co měla.

Dávati na kostely, na chudobné anebo na jiné dobré účely z toho co zbývá, jest velmi dobré a chvály hodné; ale zmenšiti své potřeby, odrhnutí sobě od úst, toť něco jiného, toť hodno pravého křesťana. Šlechtnost jest ctnost tak

pěkná, tak vznešená, především Pánu Bohu tak milá, že nevím, zda se jí která jiná ctnost vyrovná! Ona ovšem jiným ctnostem dodává krásy a ceny a činí je milými nejsv. Srdci Ježíšovu, který ve velkodušnosti své za nás na kříži umřel, sebe nám dal v nejsv. Svátosti a učinil nás společníky království svého.

Od nejsv. Srdce Ježíšova naučme se tento měsíc právě slechetnosti a velkodušnosti a poněvadž se jí nám nedostává, prosme o ni Pána Ježíše na přímělu Královny sv. růžence.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za slechetnost křesťanskou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Hlavně podporovati katolické podniky.

Úmysl v listopadu: Křesťanská milosrdnost.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V září modleme se o horlivé učení se svatému náboženství.

Ustanoven a zehnan Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle XIV. po sv. Duchu. Sv. Andělů strážných. Sv. Jiří, op. (700).</i> — Za účtu ke sv. Andělům str. Zdar pouti. Za dar pokory. Záchrana mládeže.	
2. P.	<i>Sv. Štěpána, kr. uh. (1038).</i> — Císař a král náš. Za svornost národů rakouských. Za nemocnou sestru. Obrácení mladíka. Za dvě rodiny. Za duše v očištění.	
3. Ú.	<i>Sv. Serafie a Sabiny, m. (121).</i> — Za dar čistoty srdce. Za šťastnou hodinu smrti. Za nemocné manžele. Napravení jisté rodiny. † rodiče. Umírající.	
4. St.	<i>Sv. Rosalie, p. (1333).</i> — Za dar bdělosti nad sebou. Za ochranu Boží. Zbožné a mravné vychování dítek. † R. H. Odvrácení moru kořalečního. † matka.	
5. Č.	<i>Sv. Vavřince Just'n., bisk. (1155).</i> — Velepastyřové naši. Bohoslovné ústavy. Křesťanské školy. Povolání ke stavu duchovnímu. Klášter cisterciánek.	
6. P.	<i>Sv. Magna, op. (655).</i> — Katolické rady. Dar povolání ke stavu duchovnímu. Za dar zdraví. Tři ubohé rodiny. Obrácení nešťastného otce. Dar pokory.	
7. S.	<i>Sv. Reginy, p. a m. (251).</i> — Dar sebezapření. Živí a zemřelí dobrodinci. Škola. Napravení zpustlé mládeže. Odvrácení pohoršení. Více osob. Křesť. panny.	
8. N.	<i>Neděle XV. po sv. Duchu. Narození Panny Marie.</i> — Cítele Růdky Boží. Pokoj a mír ve vlasti naší. Odvrácení pokušení. Hojně kající.	
9. P.	<i>Sv. Petra Klavera, apošt. černochů (1654)</i> — Obrácení vých. Indie na víru katolickou. Zdar katol. podniku misijnímu. Jistá slechtična. Nemocný kněz.	
10. Ú.	<i>Sv. Mikuláše Tolet., feh (1309).</i> — Za ducha obětavosti. Za pokoj a svornost v rodině. Obrácení zatvrzelých hříšníků. Dar trpělivosti v souzení. † otec.	
11. St.	<i>Sv. Karla Spinoly a soudr. m. (1622).</i> — Za dar neohroženosti křesťanské. Za vyprošení stálého povolání. Choromyslný kněz. Napravení pohoršení. † syn.	
12. Č.	<i>Sv. Quidona, vyzn. (1012).</i> — Touha po dokonalosti. Za obrácení hříšníků. Překonání nestřídmosti. Pokoření nepřátel Božích. Katoličtí misijnáři.	
13. P.	<i>Sv. Notburgy, p. (1313).</i> — Dar živé víry. Za dobrou čeleď. Náležitě svěcení dne Páně. Za větší horlivost ve službách Božích. Služebné. Divčí ústavy.	
14. S.	<i>Povýšení sv. kříže (629).</i> — Za větší účtu ke sv. kříži. Více farností. † kněží. Dar trpělivosti v souzení. Za neohrožené vyznání víry. Spolek sv. dětství.	
15. N.	<i>Neděle XVI. po sv. Duchu. Jména Panny Marie.</i> — Zvelebení svatých Mariánských. Vítězství sv. církve nad nepřáteli. Bratrstva růžencová. Sirotci.	
16. P.	<i>Sv. Ludmily, patr. země české (937).</i> — Pokoj a mír ve vlasti naší. Aby nás sv. patronové chránili. Zbožné vychování dítek v rodinách. Opuštěná rodina.	
17. Ú.	<i>Sv. Hildegardy, abat. (1179).</i> — Ženské řehole ve vlasti naší. Za výchovaci ústavy. aby duchem křesťanským působily. Následování ctnosti Marie Panny.	
18. St.	<i>Sv. Josefa a Kupert., vyzn. (1664).</i> — Dar sebezmrtnění. Upřímná horlivost pro spásu duší. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Jednota sv. Methoda ve Vídni.	
19. Č.	<i>Sv. Januaria a spolumuč. (303).</i> — Věrnost křesťanská. Obnova společnosti křesť. Sjednocení národů slovanských u víře katol. Snahy sv. Otce Lva XIII.	
20. P.	<i>Sv. Eustachia a spolumuč. (120).</i> — Dar poslušnosti. Radostné plnění zákona Božího. Odvrácení nesvornosti. Dar bázně Boží naší mládeži. Zpovědnici.	
21. S.	<i>Sv. Matouše, apošt. P. (90).</i> — Horlivé učení se sv. náboženství. Sv. Otec náš. Hojně sv. přijímání. Několik evangeliček. Třetí řád sv. Františka. Kazatelé.	
22. N.	<i>Neděle XVII. po sv. Duchu. Sv. Mořice a spolumuč. (330).</i> — Křesť. duch ve vojsku našem. † kněz. Dar moudrosti a opatrnosti. Katolický tisk. Umírající.	
23. P.	<i>Sv. Tekly, p. m. (1. stol.).</i> — Věrné plnění příkázání církve. Milost Boží do skonání. Apoštolát modlitby. Zdar duchovním cvičením. Duše v očištění.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Umysly:
24. Ú.	Sv. Jaromira , bisk. m. (1046). — Útrpnost s nešťastnými. Mravnost mládeže. Obrácení jisté osoby. Za ducha pravé kajcnosti. Nemocní. Touha po nebi.	
25. St.	Sv. Pacifika , řeh. (1721). — Dar horlivosti v dobrém. Poutní místa. Jednoty sv. Josefa. Smíření nepřátel. Dar zdraví. Duše v očistci. Úcta k rodičům.	
26. Č.	Sv. Cypriana a Justiny , m. (304) — Dar síly křesťanské. Za věrnost v povolání. Za vytrvalou pobožnost Bratrstva nejsv. Svátosti. Nemocní. Dar štědrosti.	
27. P.	Sv. Kosmy a Damiana , m. (303). — Uzdravení ran duševních. Za větší úctu k nejsv. Srdci Páně. Dar stálosti v dobrém. Řeholní dům. Křesťanství lékařů.	
28. S.	Sv. Václava , patr. země české (935). — Pokoj a mír v zemích našich. Několik osad. Bohulibé podniky ve vlastech našich. Úcta k autoritě. Missionáři.	
29. N.	Neděle XVIII. po sv. Duchu. Sv. Michaela , archanděla. — Sv. Otec a jeho snahy. Bratrstvo sv. Michaela. Vítězství církve svaté. Sesílení zásad křesťanských.	
30. P.	Sv. Jerolima , uč. círk. (420). — Dar bázně Boží. Vzpružení ducha katolického. Katoličtí učenci. Naše kněží sv. Zmřeli údobí katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto umysly.

Jednou z hlavních příčin nynější lhostejnosti a vlažnosti katolíků jest nevědomost svatého náboženství. Již ve školách jest chyba. Náboženství je sice na prvním místě jmenováno, ve skutečnosti jest však vedlejším předmětem. Díky nejsouce vedeny od rodičů ke zbožnosti, nemají chuti ani ve škole učit se svatému náboženství. A čemu se naučí, to brzo zapomenou, protože paměť jejich bývá přeplněna jinými věcmi kromě náboženství. To platí i o vyšších školách. A když vyjdou odtud a vrzení jsou do víru života, tu teprve bývá smazáno, co ještě z náboženství zůstalo. Mládež nynější na křesťanské cvičení nechce chodit, na kázání také ne; odkud pak má bráti vědomosti náboženské? Vzdělanci též se vyhýbají slovu Božimu, náboženskou knihou do ruky nevezmou (až na malé výjimky) a tím odcizují se víc a více službám Božím, svatým svátostem a církvi vůbec. Neznají náboženství a proto ho nemilují; neznají povinností křesťanských a proto jich nekonají. Z té příčiny je třeba co nejhorlivěji učit se a vyučovati pravdám svatého náboženství a milým je učinit, aby zasáhlo kořeny svými do veškerého života soukromého i veřejného. Prosíme Pána o dar učenlivosti ve vznešených pravdách nebeských.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1855. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za horlivost v učení se sv. náboženství, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolaťu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovenský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učini, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methodě. orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Cvičiti se v náboženství co nejvíce možno.

Úmysl v říjnu: Štěchtnost křesťanská.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 11.

O Ježíši, sladká má naděje! Dej, ať Tvé božské, z lásky ke mně probodené a všem hříšníčkům otevřené Srdce jest útočištěm duší mé! (Sv. Mechtilda) --- Přišel jsem, abych na zemi rozvřítel oheň. Máš si nyní přát, aby nehořel? (Spasitel u sv. Lukáše.)

Modlitba Páně.

(Die Danteho.)

áš i otců našich Otče nebeský,
životu i skonu věčný Zdroji,
nedotknut Jenž trváš v tvorstva boji,
neskončené lásky, moci Tvoji
slunce zář a hrom jsou pouhé odlesky.

Tvému jménu celý vesmír, noc i den
stálý hymnus plný chvály, hlásá,
v plesu, i když srdce bol mu drásá,
tvor jen Tebe vzývá, v Tobě spása,
na věky Ty jediný buď veleben.

Zemi sladkou vůní míru osvěžiž,
pokoj, ve království Tvém jenž vládne,
sešli v naše žití vratké, zrádné,
soucitu v nás probud' plamy chladné,
a nám v srdcích vášní bouře ztiš!

Všemocným Ty's pánem prostoru i dob,
před Tvým zjevem šij svou bez ustání
serafů sbor u pokoře sklání,
dábli v oheň pílí na Tvé přání, —
dej, by duch náš vždy byl Tvojí vůle rob!

Štědrou pravici Svou otevřenu měj!
Odkud, Ty-li odepřeš, nám pomoc kyne?
Z níž kěz hojně darů dnes se line,
„včera“ jak ať „dnešek“ šťastně mine,
a nám cbleba denní skývu požehnej!

Nespočetných vzdorů našich zapomeň,
zdroj, jež měly v malicherné pýše,
a jak nám hruď milosrdím dýše,
odpuštění ždáme z Tvojí říše
než dozraje posledního soudu zeň.

Jimíž svět nás vábí, svůdná osidla
dej, ať s pomocí Tvou přetrháme,
a ctnost, v křehkých nádobách již máme,
popřej, do konce ať zachováme,
nedopust, by v nebi řada naše prořídla!

~Obzor~.

Něco o „očistci“.

(K Dušičkám.)

Zase jest »dušiček«, zase zalétá duch náš tam v onen nám neznámý posud kraj, kde duše lidské časné tresty trpí, kde projiti musí očistou trpkých muk a bolestného strádání, nežli dojdou věčné blaženosti. A tu mimožek se tážeme kdo jest v očistci? Jsou tam snad i ti, kdož nám v životě na blízku stáli pokrevností, přátelstvím a láskou? Musí snad nyní tam hrozná trpěti muka ti, jimž bychom ze srdce přáli štěstí nebeské? Na otázky tyto ovšem by mohl nám dáti jen Bůh jistou odpověď. Avšak to víme z učení víry božské, že místo takové, očistec jest, a že v něm trpí duše ony, které sice v okamžiku smrti tělesné byly bez těžkého hříchu, avšak přece stíženy byly hříchy všedními, aneb se na světě dosti nekály, a tak trest časný v očistci vytrpěti musí. A mezi těmito jsou, jak s velikou pravděpodobností za to míti můžeme, i duše našich drahých a milých osob, rodičů, bratrů a sester, příbuzných a přátel našich a byť by i ti tam nebyli, jsou tam duše křesťanů, kteří páskou svaté víry a lásky křesťanské tak úzce s námi spojeni byli, kteří též církve údý byli jako my, a tedy našimi byli bratry a sestrami v Kristu. A proto zajisté povinností naší jest, poskytnouti jim pomoci a útěchy; přáním naším má býti, aby co

nejdříve opustiti mohly dušičky muka očistcová a vejíti do slávy nebeské. Péče o dušičky v očistci jest přední péčí církve sv., proto při každé mši sv. za ně se modlí, na ně vzpomíná, proto tolikrát za ně nejsvětější obět přináší, proto každou modlitbu církevní končí prosbou za ně, proto ustanovila svátek Dušiček. Pomáhati dušičkám z očistce jest skutkem velmi dobrým a záslužným, skutkem lásky obětavé a proto i Bohu milým. Sv. Brigitta (zemř. 1373) praví o tom: »Jestliže modlitbami svými jednu dušičku z očistce vysvobodíme, činíme co Ježíši Kristu zrovna tak milé jest a příjemné, jako bychom jej samého vysvobodili. Tento důkaz lásky nám on jednou odmění a až přijde čas, k našemu dobru obrátí.« Slova tato četl kdysi papež Benedikt XIII., jenž v pověsti svatosti zemřel a slova ta učinila naň taký dojem, že se viděl puzena veřejně s kazatelnou vyzývat lid věřící k takým skutkům obětavé lásky pro dušičky. Sám konal o předmětu tom neméně nežli 60 kázání, která také tiskem vydal na poučení jiných.

Sv. Brigitta, kterou Bůh hojnými zjevenými obdařil, praví, že z očistce zaslechla tato slova: »Kdokoli nás z tohoto trápení vysvobodí, ten bude za to hojně odměněn.« A jindy zase uslyšela jasný hlas řkoucí: »Ó Pane Bože, odplatíš

podle nestihlé moci své tisíckrátě lásku všem těm, kdož modlitbami svými nám pomáhají a nás k jasné blaženosti Tvé pozdvihují. « Tataž světice slyšela jednou anděla řkouceho: »Velebení buďtež na zemi ti, kdož přimluvami, dobrými skutky a tělesnými útrapami dušičkám v jejich očistci pomáhají.«

A veliký světec Bernard praví: »Vše, co z lásky pro duše zemřelých činíme, obrátí se nám v milost a po smrti budeme z toho mít stonásobný užitek.«

Péče o duše zemřelých jest tedy Bohu milá, duším v očistci užitečná a a nám samým prospěšná, proto také namáhá se nepřítel náš a spásy duší, satan, aby pokud možno nás od dobrého tohoto konání odvrátil. Z tohoto jeho úsilí, prýští se nevěra v nesmrtnost duše, nevěra v možnost odplaty a trestu na věčnosti; proto hlásají také stoupenci jeho, není nebe, není pekla, není očistce, člověk zemře jako to hovado a je po všem, nemá duše. Vše toto ale přiči se zjevení Božimu, je tedy klamné a lživé. Co se týče očistce, učí nás o něm písmo svaté i rozum náš.

Již 300 let před Kristem Pánem známa byla víra v očistec. Velitel vojska israelského proti nepřítelům Judas Machabejský, viděl k zármutku svému, že v jedné bitvě více padlo israelských. I šel aby je pochoval. Dříve ale prohlédl oděv jejich a tu viděl, že měli pod oděvem schováno něco z darů model. I poznal ihned, že pro tuto příčinu zabiti byli. I obrátili se všichni k modlitbě a pravili, aby to provinění, kteréž se stalo, v zapomenutí dáno bylo. A vůdce učiniv sbírku, poslal 12.000 drachem stříbra do Jerusalema, aby obětována byla obět za hříchy mrtvých, dobře a nábožně mysle o vzkříšení. Proto svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby hříchů sprostěni byli. (2. Mech. 12.) Jelikož ale v nebi jen duše úplně čisté

jsou, proto nemohou tam od hříchu očištěny býti; v pekle pak se nic již neodpouští, musil Judas věřiti v očistec.

Spasitel náš Kristus Ježíš učí v krásném svém kázání na hoře, kterak máme býti milostivými a rádi odpouštěti nepřítelům. Praví o tom, jenž nechce se smířiti, že uvržen bude do žaláře: »Amen pravím tobě, nevyjdeš odtud dokudž posledního penízku nenavrátíš.« (Mat. 5, 26.) A místo toto, z něhož jen po zaplacení úplného dluhu, až po vytrpení všech trestů časných, lze vyjiti, jest očistec.

A sv. apoštol Pavel praví dosti jasně (1 Kor. 11, 15): Žádný nemůže jiného základu položití mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Kristus. « Staví-li pak kdo na ten základ zlato, stříbro, drahé kamení, anebo dříví seno a strniště zjeveno bude na díle jednoho každého. Den Páně zajisté ukáže nebo v ohni to zjeví, a jednoho každého dílo, jaké by bylo, oheň zkusí. Zůstane-li či dílo které vystavěl, vezme odplatu, pakli dílo shoří, vezme škodu; sám ale bude spasen, avšak tak jako skrze oheň. « (Očistec.)

A Spasitel mluvě o hříších proti Duchu sv. praví, že nebudou odpuštěny ani na tomto ani na onom světě. Jsou tedy hříchové, kteří i na onom světě odpuštění býti mohou, a to v očistci.

Víru v očistec měli svatí otcové všech dob, i všichni pravověrní křesťané. Již veliký učenec křesťanský Origenes († 253) píše o očistci, vykládaje místo sv. Pavla svrchu uvedené.

Dionysius Areopagita († 96) vypravuje o jednom křesťanském pohřbu, při němž představený sboru k mrtvole pristoupil a vroucnou modlitbou Boha prosil, aby zemřelému všechny hříchy ze slabosti lidské spáchané, odpustil a jej do světla věčného, do říše živých přijmouti ráčil.

Totéž význává sv. Augustin († 430) jenž promlouvaje o onom místě svatého

Pavla, že »bude spasen, ale jako skrze oheň« di: »Slovy těmito nepraví apoštol, že by byl očištěn od těžkých hříchů nýbrž jen od lehkých. Čím větší ale je počet hříchů těžkých, tím déle musí duše v tomto ohni očišťujícím zůstat.«

Sv. Řehoř V. († 604) vyznal víru v očištec těmito slovy: »Vím, že po tomto životě někteří v plamenech očišcových musejí zadost učiniti.«

A církevní sněm tridentský, slavně prohlásil v 25. sezení víru církve katolické v očištec.

Než i zdravý rozum lidský uznává očištec. Moudrý Sirach praví: »Dobročinnost jest živoucím přijemná, neodpírej jí ani mrtvým.« (Sirach 7, 37.) Kdyby byla jen věčná odplata v nebi a věčný trest v pekle, pak by bylo vyznání toto zajisté zbytečným, neboť nebešťané nepotřebují dobročinnosti živých a těm v pekle pranic neprosívá. Čím více rozum přemýšlí o stavu budoucím duší zemřelých, tím více dospívá k poznání, že musí očištec býti. Neboť na zemi vidíme lidi zcela špatné, lidi skoro dobré a lidi úplně dobré. Pro zcela zkažené a zlé jest peklo, pro zcela dobré jest nebe. Jelikož ale lidé jen z části dobří do nebe vejíti nemohou, do pekla ale přijíti nezasluhují, musí býti ještě třetí místo, kde se nedokonalostí zbavují a a očištění bývají, a to jest očištec.

Tak zjevení rozumu nám praví, že očištec býti musí, proto také víry se drží církev naše katolická.

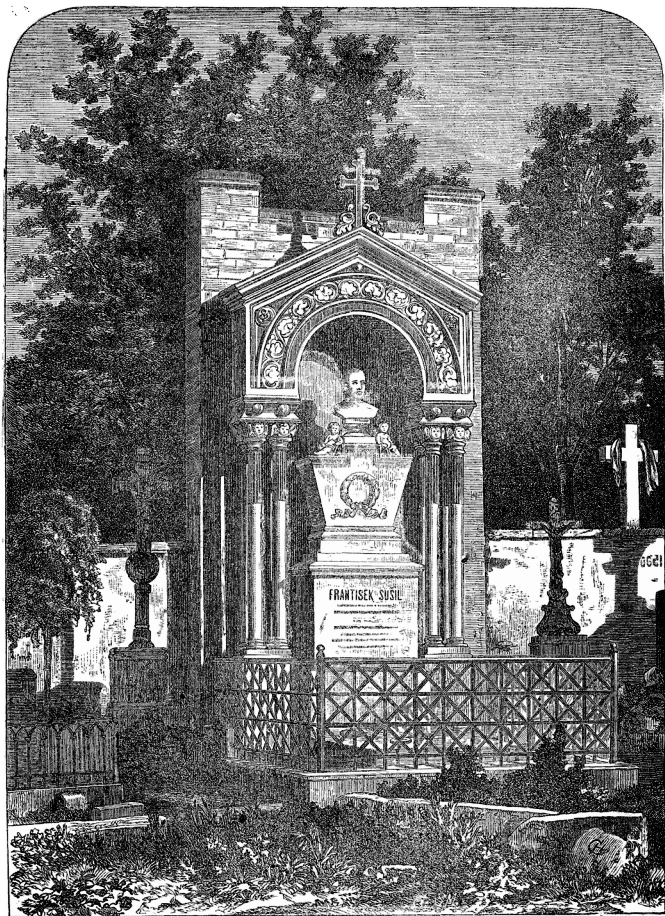
Další otázka ale jest: co jest očištec? Svatý Augustin nám odpovídá: »Očištec jest místo, v němž ony duše chovány jsou, které se nalézají uprostřed mezi dokonalou blažeností vyvolených a zavržením zatracených, a to tak, že zde za malé chyby a nedostatky, s kterými do nebe vejíti nemohou, dosti činí musejí.« Očištec jest místo, kde se doplňuje to, co se zameškalo v životě, jest

to očištec duše, která úplně čistoty v životě nedbala.

Očištec jest místem přípravným k nebi. Kde musí se duše zdokonaliti, aby tak připravena byla k slávě věčné. Příprava tato jest ovšem s mnohými bolestmi a útrapami spojena. Nežli jest duše očištěna, musí vytrpěti trest za hříchy lehké, které ještě na ní lpí. A tento trest jest hrozný. Neboť 1. jsou duše v očištecí oloupeny o tu velikou blaženost viděti Boha, Stvořitele a Otce, Spasitele a Posvětitel, po němž tak horoucně touží. Jsme-li vzdáleni toho, koho vroucně milujeme a nemůžeme-li k němu přijíti, pak zajisté nás to bolí. Jistě více to bolí duše v očištecí neboť prahnou po Bohu a posud k němu se dostati nemohou. Jestliže svatý apoštol Pavěl ještě za živa volal: »Přeji si rozdělen býti (umřítí), abych s Kristem spojen byl«, čím více přeji si toho duše v očištecí, které již od toho světa se odloučily? Duše v očištecí znají radosti nebeské, touží po nich a nemohou jich posud dosíci, jaká to pro ně muka. Jakých radostí pocítili mnozí sv. mučénici již zde na zemi v Bohu a s Bohem! Tak sv. Vavřinec jsa pečen na rožni plesal a se radoval, neboť byl již u Boha. A duše v očištecí takových radostí postrádají.

2. Trpí duše v očištecí hroznými vyčítkami svědomí. Troji myšlenka je trápí a sice: a) na všechno to zlé, kterému se mohly vyhnouti a nevyhnuly, b) na všechno to dobré co konati mohly a nekonalý a c) na nebe, kde by daleko větší blaženosti byly došly, kdyby byly na světě zlého se varovaly a dobré činily. To slovo: »Kdybych byl« to je trápí; svědomí jim stále vyčítá, jen svou vinou musíš tak dlouho bez nebeských radostí zůstávati.

3. Trpí duše v očištecí i citelné tresty o nichž nemáme ponětí.

Pomník Františka Sušila na ústředním hřbitově v Brně.

Sv. Bonaventura praví: »Nejmenší trest očistcový jest mnohem větší a bolestnější nežli největší trest tohoto světa.« Podobna jsou muka očistcová mukám pekelným, ovšem že netrývají věčně. Jsou to muka, která tak duši trýzní, jako muka smyslů našich způsobená ohněm. Proto církev naše modlí se za duše v očistci, aby »sproštění byly žáru očistcových plamenů«.

Nuže tedy jestliže to vše dohromady uvážíme, zdaž nebudeme povzbuzeni, abychom sami i všedních hříchů se co nejvíce varovali, abychom neustále se káli a za hříchy božské prozřetelnosti zadost činili? Zdaž nepohnou nás muky očistcové k tomu, abychom mysly své na uzdě drželi i v maličkostech věrni byli a vždy osud svůj v očistci na očích měli? Čiňme pokání dokud čas jest a hledme, abychom skrze plnomocné odpustky trestů časných, očistcových sprostění byli. Avšak nezapomínejme i na ty, kdož nyní v očistci trpí. Vždyť jsme dosti bohatí a můžeme z přebytku našeho jim hojně přispívat. Mše svatá, modlitba, dobré skutky všeho druhu,

plnomocné odpustky, toť poklad nevyčerpatelný, který duším v očistci darovati můžeme. Vrozená láska k zemřelým, soucit s jejich bídным stavem, jejich slabost k vlastní pomoci a vůle Boží, to vše žádá od nás, abychom se dušiček ujímali a jim ku pomoci spěchali. A ne učiníme to nadarmo. Až očištěny jsouce do nebe vejdou, splatí nám vděčností, již jen svatí schopni jsou, dluh; mocná jejich přímluva u Boha, pomůže nám na zemi bohobojně žíti a pakli přece by duše naše do očistce se dostala, láska svatých nás brzo z něho vysvobodí. Co tedy pro duše v očistci činíme, to ukládáme si sami pro sebe v budoucnosti. A Bůh sám, jenž odměnu přislíbil za každý sebe menší skutek lásky, zajisté bez odměny nenechá skutky lásky obětavé. Spojme slabé a nehodné volání své s mocnou modlitbou Neposkvrněné královny nebeské matky to trpících dušiček a s modlitbou všech svatých na prospěch duší v očistci, tak aby církev vítězná i bojující v jednotě volala k milosrdenství Božímu za milost a odpustění pro církev trpící. BOH. HENDL.

Život blahoslaveného Františka Cleta,

kněze z tovaryšstva missie svatého Vincence z Pavla.

(Ostatek.)

luha Boží na blahovůli císařovu nespolehal. Čekal smrt tak za 15 anebo 20 dní. Píše: »Díky Bohu chystám se na tento rozsudek a jeho provedení trpělivě a klidně říkáje se sv. Pavlem: »Kristus je můj život, smrt je můj zisk.« Na smrt se připravoval co nejsvědomitěji. Modlil se ještě více než dříve. Každý den se knězi Šenovi zpovídal. Když ho křesťané litovali, odpovídal: »Užitečno

mi zemřít; ničeho se nebojte, důvěřujte v Boha, nespouštějte se víry, snažteje všechny muky a zkoušky z lásky k Bohu trpělivě, bude-li třeba až do smrti.« Ještě šest neděl od posledního předvolání k soudu měl bl. Clet trpět. Po celý čas od svého zatčení až do poslední chvíle mnoho vytrpěl. Píse-li nicméně: »Nám v našem vězení nic neschází«, ta slova je třeba přičísti na vrub trpělivosti. Popisujet v jiném listě

čínské věznice a praví: »Pobyl jsem v 27 žalářích než jsem se dostal z Honanu do U-čang-fu. V žaláři jsou se mnou zavřeni: vražedníci, lupiči, zloději.« Zajisté pro člověka svatého strašná to společnost! Bylo mu ovšem povoleno si na stravě přilepsiti a zvláště spolubratr Lamiot mu velice v té příčině pomáhal, ale kromě trápení o kterých jsme se již zmínili, musil dávatí nohu každý večer do velikého dřevěného šroubu a tak ji mítí zašroubovanou až do rána. Druhou nohu neměl sice ve šroubu; byla volná, ale za to ho nevýslovně brněla a bylo mu zima. Jak s ním mnozí žaláři nakládali, jsme také slyšeli. Jeho předpověď, že ho chytanou a dají do klece, jako ty dva ptáky chytil a je do klece dal, se také vyplnila. Podobajíť se čínské žaláře velikým klecím. V žalářích čínských jsou totiž velké cely, světnice, do kterých se asi 27 lidí vejde, v těch celách jsou samé přehradý na způsob klecí nadělané a v takových přehradách jsou vězňové; proto říkají Číňané vězeňským celám klece. Konečně nastala našemu blahoslavenému doba vysvobození. Bylo to dne 17. února 1820. Z Pekingu přišel od císaře Kia-kinga rozsudek: »Evropan Liéu (t. j. čínské jméno Cletovo) vetřel se po tajmu do Číny, změnil své jméno, kázal v přemnohých krajích evangelium a mnoho lidí tím způsobem svedl (totiž že stali se křesťany!); proto bude na kříž vyzdvížen a oběšen.« V Číně panuje obyčej: že jakmile dojde císařský rozsudek, hned na to je vykonán. Tedy dne 17. února r. 1820. ráno vstoupili soudní zřizenci do cely, ve které Clet byl uvězněn a pokynuli mu, aby šel s nimi. Clet nevěda, že rozsudek došel, tázal se jich: »Přivedete mne sem zase zpět?« Když se neměli k odpovědi, pobízel jich kněz Šen: »Řekněte jen pravdu, Evropané se smrti nebojí.« I řekli bez obalu, že se

více do cely nevrátí. Náš blahoslavenec právě téhož dne přijal svatě přijímání, byl tedy s Kristem Pánem co nejužší spojen, proto se těšil, že se s Ním na vždy spojí a nikdy více od Něho neodloučí. Nebeská radost zátila při té zprávě z jeho tváří, blaženě se usmíval, jen jednu milost si ještě přál; co to asi bylo? Chtěl si se spolubratrem Šenem o něčem pohovořiti. Když mu to povolili, ještě naposled žádal si od něho svatě rozhršení. Vyzpovídal se. Byl přece čistý a nevinný jako anděl, ale nechtěl se žádnou chybičkou před svého Soudce předstoupit. Jak bylo při tom dobrému knězi, když dával naposled svému duchovnímu otci a představenému rozhršení? Plakal hořce, bolest svírala mu litostí srdce! V té samé chvíli obklopili všichni věrní křesťané svého drahého duchovního pastýře a prosili ho sepjatýma rukama o svatě požehnání. Svatý mučovník je požehnal svatým křížem, těšil je a prosil, aby nad jeho smrtí netruchlili: »Radujte se,« pravil, »že mně Pán Bůh dává milost umřítí pro Pána Ježíše! Služte Bohu horlivě po všechen čas; nikdy se sv. víry nespouštějte!« Představený pekingské missie (P. Lamiot) dal sluhovi Božlímu zhotoviti nové šaty, aby se mohl, až půjde na popravu, slušně obléci. Křesťané prosili ho, aby si nové šaty oblékl, ale dojemně odpovídal: »Chci jako kajcník a ne jako mučovník umřítí.« Pak vyšel zcela vesel z cely a soudní zřizenci vedli ho na popraviště. Bylo za městem. Stála tam šibenice, podobná kříži. Jakmile tam přišli, prosil bl. Clet, aby se směl několik okamžiků pomodlití. Obdržev povolení klekl si na kolena a vykonal krátkou modlitbu. Potom vstal a pravil pacholkům: »Svažte mne.« Vyzdvihli ho ihned na šibenici, a přivázali ho provazy u krku, ruce mu přivázali na zádech a nohy mu postavili proti sobě. V Číně je smrt za-

rdoušení velice těžká. Nezatáhnou provazy hned u krku, ale nejprve škrtí ho a pak provazy povolí, aby měl těžký smrtelný zápas; tak to opakuji třikrát. Mnozí křesťané chtěli tento těžký smrtelný zápas našemu mučenicu ušetřit; dali pacholkům peníze, aby ho při škrcení netrápili, ale nebylo to nic platno! Třikrát zakusil i náš blahoslavenec smrtelné úzkosti. Tak dokonal svatý život svůj maje 71 let a 6 měsíců. Kněz Šen byl i s věrnými víře křesťany za měsíc poslán do vyhnanství.

* * *

Bl. Jan Gabriel Perboyre, mučéník, spolubratr bl. Františka Cleta píše v listě ze dne 25. září roku 1837. o trestech, kterými si vzpomněl všemohoucí Bůh na pronásledovatele bl. mučénika Páně. Tak vzpomíná mandarína, který dal bl. Cleta pro slova: »Milý bratře, nyní mne soudíš; avšak za krátký čas bude tě můj Pán soudit.« 30 ranami po hlavě a po tvářích zbit, a dí, že té samé chvíle co blahoslavený mučéník na kříži umíral, upadl u císaře v nemilost a jako velezrádce, jak již bylo pověděno zemřel. Též píše, že bl. František v žaláři u-čang-fuském před svou smrtí jednomu ka-techetovi, t. j. světskému učiteli křesťanského náboženství, pravil: »Teď mne soudí; ale císař, který mne soudu vydal, za nedlouho zahyne; neboť míra jeho zločinů je vrchována.« Za půl roku po smrti blahoslavencově skutečně hrom do císaře Kia-kinga udeřil a všeobecně se za to mělo, že ho Bůh za pronásledování nevinných křesťanů potrestal. Dne 19. ledna r. 1835. psal nový představený missionářů francouzských, lazarista P. Torrette (čti Torret) p. Etiennovi, generalnímu prokuratoru tovaryšstva missie. Pohané, kteří nejsou nesmířitelným záštim ku křesťanům zaslepeni, říkali: »Hleďte, všichni, kteří křesťany pronásledovali, zahynuli. Od té doby co usmrtili

starého Liéua (čínské jméno Cletovo), ještě jsme neměli dobrých žnů, jde na nás neštěstí za neštěstím. Vidíte jak ti tři udavači otce Liéua smutně skonali: jeden (totiž otec zrádcův) snědl ze zuřivosti ve své poslední nemoci svůj vlastní jazyk; druhý (byla to matka zrádcova) snědl ve vzteku své vlastní prsty; a třetího (zrádce Cletova) našli na poli, rozpuknutého na dvě, zemřel náhle rozpukl se ve dvě a vykydla se střeva jeho. Tyto tresty Boží zanechaly zvláště u křesťanů hluboký dojem. Křesťané považovali všeobecně bl. Františka za svatého. Proto jakmile vypustil ducha, hned chtěli křesťané všechny ostatky po bl. Františku zachovat. Především koupili jeho šaty, ve kterých na kříži zemřel, ano i všechny nástroje, kterými byl mučen byli jim drahé a vzácné. Skoupili i okovy, řetězy a železka, kterými byl spoután. Tělo jeho bylo sice pochováno na místě popravném, na poli zločinců zvaném, ale vykopali je a pohřbili na křesťanském hřbitově na »Růžové hoře« nedaleko U-čang-fu, kdež i po 20 letech bl. Jan Gabriel Perboyre byl pochován. Křesťané tak si bl. Cleta vážili, že jeho hrob velice rádi zdobili a bylinám, květinám ano i trávě na jeho hrobě velikou moc v nemocích připisovali. Cleta velice často za přimluvy u Boha vyzývali a poněvadž nezřídka od něho pomoci došli, i ku hrobu jeho putovali. Ve spisech o jeho blahorečení pojednávajících čteme, že když na kříži umřel, nastala v městě Pekingu a okolí velká tma, která trvala tři dny; tak že se zdálo, že se slunce úplně ztáhlo. Mezi uzdraveními, která se na jeho přimluvu u Boha stala, čteme o uzdravení jisté anglické dámy, jménem Markéty Goldsmuttové, kterou lékaři za nevyčleřitelnou prohlásili, pro dva těžké neduhy, a která se nicméně vyzváním bl. mučéníka náhle a úplně uzdravila. Bl. Jan Gabriel Perboyre, kněz z to-

varyšstva missie jsa novicmistrem častěji si prohlížel šaty Cletovy a provaz, kterým byl zardoušen a zahofel takovou touhou po koruně mučnické, že jedenkrát ukazuje je novicům v Paříži zvolal: »Popatřte, toť šat mučenika, toť šat P. Cleta, hle, to provaz, kterým zardoušen byl. Jaké by to bylo štěstí, kdybychom také tak zemřít mohli.« Za nějaký čas po smrti bl. mučenika začal proces jeho blahověčení. Zkoumalo se v Paříži, v Grenoblu, Ancecy (Annesy) a v Číně, zdali skutečně tak svatě žil a umřel jak se za to všeobecně mělo. Mnoho svědků veskrze neuhonných a poctivých bylo pod přísahou vyslechnuto. Všichni, kdož sluhu Páně znali anebo o něm z hodnověrných úst slyšeli, potvrdili na svou víru a duši, co byli o jeho životě a ctnostech věděli a slyšeli. Bylo vše nade vši pochybnost jisté. Vše bylo náležitě propátráno a již r. 1843. dne 9. července dovolil sv. Otce Řehoř XVI., aby se v práci na Cletově blahověčení pokračovalo a udělil sluhovi Božímu název »ctihodný«. Když pak r. 1859. pan biskup Delaplace (Delaplas) pana biskupa Če-kiangského msgr. Speltu o Cletovo tělo prosil, odepsal mu nejd. následovně: »Ó kdybyste věděl, jak osobnost páně Cletova mezi všemi misijnáři, kteří do Číny přišli, vyniká; jakou vzácnou památku po sobě zanechal! Potkal jsem se s mnohými křesťany, kteří jeho péči svěřeni byli, ale nikdy nemohou se dosti starého Liéua vynachválit. Misijnáři a hodně mnoho křesťanů si přejí, aby ctihodný mučenik Clet tu zůstal a je chránil. Rádi by postavili kostel a postavili mu tam pomník. Zkrátka, nechtějí dopustit, aby bylo tělo jeho odvezeno a chtějí všech prostředků použití, aby si je zachovali.« Roku 1868. se přece panu biskupovi Laplaceovi podařilo tělo blahoslaveného dostat a již začátkem roku 1869. bylo do mate-

řince lazaristů v Paříži převezeno Dne 27. května r. 1900. byl František Clet s ostatními 76 mučeniky umučenými v Číně, Anamu a Tonkingu sv. Otcem Lvem XIII. prohlášen za blahoslaveného.

Máme tedy nového přímluvce u Boha, jeho přímluva je mocná! Zdá se, že Bůh chce zvláště nové blahoslavence a světce vyslyšet, když se k nim na modlitbách utíkáme. Nasvědčuje tomu aspoň následující událost popsána v letopisech tovaryšstva missie, ročník 1900.

V Paříži, hotel Dieu (Nemocnice — Dieu = Bůh) dne 10. června 1900.

Blah. Clet nám ukázal svou moc u Boha. Máme zde 28letého člověka s nemocným kolenem. Měl pakostnici kloubů, z jednotlivých kloubů tekli hnis (materie); byla to těžká nemoc. Opatrovali jsme nemocného již 7 měsíců, nemoc se však horšila. Nemocný neměl žádné chuti k jídlu a nemohl spát. Pátého června t. r. přišli do sálu čtyři lékaři nemocného operovat. Uznali, že je operace velice potřebná, chtěli mu uříznouti nohu. Poněvadž se však nemocného netázali o dovolení, nechali toho. Když se lékaři vzdálili, praví milosrdná sestra L., řekla jsem nemocnému: »Váš stav je velmi nebezpečný; máte nohu velice nemocnou; chcete-li, můžeme k novému blahoslavenému vykonat devítidenní pobožnost.« Vložila jsem mu, že je nový blahoslavený spolubratrem blahoslaveného Perboyra (Perboára), na kterého se všichni v kapli velice rádi dívají. Nemocný na to odvětil: »Ó ano, uznávám, že jsou lékaři se svou vědou u konce, musím se na mocnějšího obrátit.« Ihned započal vykonávati devítidenní pobožnost; a hle, téhož dne s chutí pojedl a klidně strávil noc. Od té doby se nemoc zlepšila a když lékař dne 9. června obkladek s kolena oddělal, byl celý překvapen; koleno již nehnisalo a s udivením zvolal: »Rána se již zaceluje« a nemocnému řekl: »Vaše rána se hojí.« Nemocný se jen usmíval.

Dne 9., 10. a 11. listopadu konala se slavná třídní pobožnost ke cti blah. Františka Cleta ve Štyrském Hradci. Dne 10. t. m. měl nejdůstp. prelát a

poslanec K. sloužití pontifikální mši sv. Celý týden byl nemocen a nemohl mše svaté sloužiti, poněvadž musil užívat v noci léků. Jak ale velice bl. Františka prosil, aby mu té milosti přece na Pánu Bohu vyžádal, aby v ustanovený den mši svatou sloužiti mohl; A bl. František pomohl. Nejdř. prelát jsa docela zdrav téhož dne pontifikální mši sv. sloužil! Čest a chvála budiž vzdána blahoslavenému mučeníkovi Františku Cletovi!

* * *

Mili čtenáři! Zajistě byste i vy něco pro svatou viru učinili! Nuže milujte viru svou! Nestyďte se za viru nikdy a za žádnou cenu! Modlete se, aby vira svatá v našem drahém národě přišla k zasloužené cti; nedejte se od viry pravé, viry svato-Václavské jaktěživ odvrátit. Vira svatá je náš nejdražší poklad na světě. Buďte trpělivi v kříži, jest to veliká milost něco z lásky k Pánu Ježíši trpěti. Chybuje-li trpělivost, modlete se, všecko modlitbou překonáte!

Duch svatého Františka Saleského.

Podává FR. KLÍMA. (Č. d.)

7. Jak důmyslně dovedl světec bližního omluviti.

Stěžoval jsem si jedenkrátě světcí, že někteří chudí rolníci, kteří byli tak chudí jako Job, když seděl na smetišti, při tom pak na velké pány si hráli, vždy jen o šlechtickém původu a o nesmírném bohatství svých předků mluvíce.

I odpověděl světec vřídlně a laskavě: »Co vlastně tím chcete říci? Mají-li tito chudí lidé snad dvojí chudobou býti skličeni? Čím častěji o bohatství svých předků vypravují, tím méně pocítují chudobu a nouzi, v níž žijí. Pripomínám si jistého řeckého mladíka v Athenách, který v blouznění se domýšlel, že jest nejbohatším v celé říši. Když pak přáteli z tohoto domnění byl vyveden, žaloval je soudně, proto že prý zbaven byl svého bohatství. Proč se tedy těm lidem divíte? Jestli vlastnosti šlechticů, že i v neštěstí neztrácejí mysl. Šlechtic podobá se palmě, jež se nikdy neohne pod břemenem. Kéž ti lidé jiných slabostí nemají! Kdož by zde nevzpomněl na nešťastné a pro-

klaté souboje?« Světec tuto poslední větu skončil hlubokým povzdechem.

Jistý úd duchovního spolku dopustil se nerad a z pouhé křehkosti lidské jakéhos provinění. Věc ta byla přísně posuzována, a mnozí neměli dosti příhany pro ubohého pobloudilce. Světec, který byl přítomen, když nad ubožákem přísný soud byl držán, neřekl leč slova: »Ó té bídě a slabosti lidské!« Jindy opět ulevil srdci svému výrokem: »My jsme ze samých slabostí a mdlob složeni.« Jindy zase omlouval pobloudilce slovy: »Nic nemůžeme sami ze sebe, leč hřešiti.« Jindy když kdosi jakéhos poklesku se dopustil, omlouval světec padlého výrokem: »My bychom ještě hůře zhřešili, kdyby nás pravice Boží nedržela, a kdyby Pán nás nevedl, jako otec vodí nezkušené děti.«

Když pak kárání a posuzování nebralo konce, ano když věc ta vždy živějšími barvami byla líčena, zvolal světec: »Ó toho blahého pobloudění, z něhož tak mnohé dobro vzešlo. Vězte, že tato duše byla jako mnohé jiné na

věky zatracena, kdyby se poklesku toho byla nedopustila. Tento poklesk bude nejenom jí, nýbrž i mnohým jiným podobnou k ctnostem.« Tato prorocká slova mnozí ve zlou stránku vykládali.

Leč budoucnost dosvědčila, že světec mluvil pravdu; neboť bříšnice tak opravdově se polepšila, a tak blahodárně na vřkolu působila, že čest a sláva Boží byla rozhojněna a rozmnožena.

8. O pokárání.

Tento můj duchovní otec často mne káral z mých pokleskův, a ku pokárání připojoval slova: »Mám za to, že mi za pokárání budete vděčen, neboť nemohu vám lepším způsobem přátelství prokázati. Ano i já jen z toho bych uznal, že jste mým upřímným přítelem, kdybyste i vy za stejných okolností mne náležitě pokáral. Avšak vy jste v té věci jaksi vlažný a obezřetný. Láska má obyčejně oči zavázány, ona se neptá po okolnostech, ona jen slepě v před se ubírá a nedbá žádných ohledů.

Že pak vás upřímně a srdečně miluji, nemohu ani stopy nedokonalosti na vás trpěti. Rád bych, aby syn můj tak byl bezúhonným, jako byl syn sv. Pavla Timotheus. Co u jiných lidí, kteréž méně miluji, bylo by pouhým komárem, to u vás, kterého, Bůh mi svědkem, upřímně miluji, vyrůstá ve slona.

Nebyl-li by lékař hoden trestu, a nemusil-li by slouiti ukrutníkem, kdyby nechal nemocného umřít pouze z té příčiny, že neměl tolik odvahy, aby rány nemocného obvázal? Rána, kterou udeříme někoho jazykem, způsobena v pravý čas, prospívá duši právě tak, jako poranění těla, kterýmž může nemoc nebezpečná býti odstraněna. Vstříknutí krve v pravou dobu nejednomu zachovalo život, tak i pokárání v pravý čas mnohého vyvrvalo z věčné záhuby.

9. Láska světcova ku kněžím.

Jistý duchovní, který svým životem tropil nejedno pohoršení, musil býti vsazen do žaláře. Duchovní rádcové biskupovi snažili se světce v tom utvrditi, aby provinilec trestal tak, jak zákon žádá. Světec dal se přemluvit, zanechal vlivnosti a laskavosti, a dovolil rádcům svým, aby naložili s provinilem dle svého zdání. Kromě pokut, jimiž i v žaláři byl skličěn, bylo mu uloženo, že půl roku nesmí žádného církevního úkonu se účastniti. Leč tato přílišná přísnost měla právě opačný výsledek. Neboť nejenom nebyl tím kněz polepšen, nýbrž byl ještě více roztrpčen a ve zlém utvrzen. Tak že musil konečně i farářské hodnosti se vzdáti a diecesi opustiti. Dokud byl v žaláři, podrobil se všemu, ano byl tak pokorný, že litost, kterou jevil, slibovala nejlepší ovoce trvalého polepšení. Plakal, prosil a sliboval hory doly. Když mu bylo oznámeno, že jest zbaven hodnosti farářské, stavěl se tak, jakoby se chtěl opravdově polepsiti. Že pak spravedlnosti tak dlouho se posmíval, byla mu brána milosrdenství a odpustění zavřena.

Po několika letech byl jiný kněz následkem týchž provinění uvězněn. Duchovní přičiňovali se úsilovně o to, aby se vši přísnosti s ním bylo nakládáno, a nedovolili ubohému, aby mohl biskupa o prominutí poprositi. Ač vězeň živým Bohem se dokládál, že po ničem jiném netouží, než aby se mohl úřadu farářského vzdáti a u nohou biskupových za prominutí prositi. Kojil se naději, že sv. biskup pozná pravou litost, která srdce jeho naplňuje. Světec poručil, aby vězeň byl k němu uveden. Avšak rádcové biskupovi nechtěli přivoliti. Nuže, pravil sv. biskup, nesmí-li vězeň ke mně přijíti, nesmí také nikdo mně brániti, že bych nesměl já zavítati k němu. Nesmí-li z vězení býti propuštěn, pak nikdo nic nenamítaje,

půjdu-li já k němu, a dám-li se spolu s ním uvězniti. Jsemť zajisté povinen, abych ubohého spolubratra, jenž po mně touží, nejenom návštěvou oblažil, nýbrž i v zármutku potěšil. Ostatně ujišťuji vás, že jenom s vaším svolením bude z vězení propuštěn.

Po těch slovech ubíral se světec, provázen rádci, do žaláře. Sotva spatřil sv. biskup provinilce, klečícího u nohou svých, zaplakal hořce, objal a políbil ubohého. Pak se obrátil ku svým průvodčím se slovy: Jakž můžete o tom ještě pochybovat, že Pán vinníkovi odpustil? Mohou-li pak ti, kteří důvěrně ku Pánu Ježíši se utíkají, býti zatraceni? Bůh-li hříšníka ospravedlňuje, kdož jsme my, abychom jej chtěli zatratiti? Tolik jen pravím, že bych já tak neučinil. Pak pravil vezňovi: Jděte v pokoji, synu můj milý, jděte v pokoji, a nehrěšte již. Jsem o tom přesvědčen, že poklesku svého upřímně litujete.

Rádcové biskupovi pravili, že se vězeň jenom přetvařuje. Vždyť prý předchůdce jeho, jenž s úřadu byl sesazen, mnohem upřímněji poklesku litoval.

Kdož ví, připomenul světec, nebyl-li by i on se polepšil, kdybyste byli místo přísnosti, užili vlnivosti a laskavosti. Vizte, abyste nemusili před Pánem za duši jeho počít klásti. Za tohoto budu já sám rukojmím, ač-li vám mé rukojemství dostačí. Já jsem ubezpečen, že lítost jeho jest pravá a neličená. Ostatně podvede-li mne, uskodí mnohem více sám sobě, nežli mně.

Vězeň rozplýval se v pláči, chtěje se milerád podrobiti jakémukoliv trestu a pokání. Že pak bolest, kterou v srdci cítil, byla upřímná a neličená, pravil, že milerád na rozkaz nejdůstojnějšího p. biskupa fary své se vzdává.

Toho si nepřejí, odvětil sv. biskup; neboť já doufám, že budete nyní horlivým pastýřem. Jáť vás přirovnávám vězi,

kteřá pádem Církvi dala pohoršení a způsobila nejednu škodu, ale že nyní povstáním budete Církvi ozdobou.

Rádcové biskupovi byli přemoženi, i oni musili upustiti od přísnosti a brány vězení se otevřely. Kněz musel přes celý měsíc zdržeti se všech kněžských úkonů, a pak opět v úřad svůj uveden. Život jeho byl bezúhonný, a předpovědění světcovo vyplnilo se do posledního litery.

Když jednou stala se řeč o převrácení prvního a o polepšení druhého, propověděl světec pamětihodná slova: »Lépe jest vlnivosti přiváděti ku pokání, nežli přísnosti ku přetvařování nutiti.«

10. Jak uměl světec nabádati k zmužilosti.

Roku 1608. byl jsem Jindřichem Velikým jmenován biskupem belleyským. Dne 30. srpna roku 1609. udělil mi světec v biskupském chrámu Páně v Bellej posvěcení. Že pak jsem byl teprv 25 let stár, bylo mi třeba prominutí kteréhož se mi ohledem stáří dostalo. Neboť diecese belleyská již čtyři léta byla bez biskupa, tudíž nebylo divu, že papež milerád prominutí mi udělil.

Toto předčasné posvěcení nejednou mne hnětlo, což divu, že jsem obavy světci, jenž byl mým duchovním vůdcem, netajil, kterýž mne však nejenom potěšil, nýbrž i mnohými důvody posilnil. Zmínil se o tom, že diecese biskupa nutně potřebovala, připomenul i svědectví, která mi dali mnozí výteční a ctnostní mužové, také neopomenul připojiti úsudek Jindřicha Velikého, a konečně dotkl se i rozhodnutí Jeho Svatosti, dle něhož nesmím více v zad se ohlížeti, ale nutno, abych dle rady apoštolovy jenom k těmto věcem zřetel měl, kteréž jsou přede mnou. Pravilť nad to: »Že pak již o hodině první hospodář nebeský na vinici svou

vás najal, třeba vám uchopiti se díla, abyste s odměnou nezůstal za těmi, kteří mezi posledními na vinici byli povoláni.«

Jednou řekl jsem světci: »Přemilý otče, ač ctnostmi se stkvíte, nicméně mým předčasným vysvěcením dopustil jste se chyby.«

Světce odpověděl: »Ovšem jsem se dopustil hříchu a bojím se, že mi Bůh tak velkého hříchu ani neodpustí; neboť až do této chvíle nepocítil jsem nad tímto hříchem ani nejmenší lítosti. Vizte, že jsem byl často zván ku svěcení biskupů, ale pokaždé pouze jako svědek. Vy jste první, jemuž jsem svěcení udílel. Jste prvním a posledním, jste mým učenickým a spolu mistrovským dílem. Nepozbývejte mysli, Pán Bůh nám pomůže. On jest pomocník a spasitel náš, čeho se budeme báti? Onť jest ochránce našeho života, co nás může zastráti?«

11. O liché pokoře.

Světce velmi proti tomu horlil, kdykoliv zaslechl, že někdo pokorně o sobě se zmiňuje; neboť pravá pokora vychází z pravdy a upřímnosti. Porovnával takové pokorné žvásty s umělými květinami, s mlékem a výrazem nejméně pýchy. Kdo pravou pokorou se honosí, ten i zdání pokory se vyhýbá, onť chce skutečně a právě pokorným nejenom slouti, nýbrž i býti. Pokora jest tak jemné povahy, že i vlastního stínu se děsí a léká. Onať nemůže ani jména svého slyšeti, aby se nevydala v nebezpečství, že utrpí citelnou ztrátu.

Kdo sám sebe haní, tent po křivolalých cestách bloudí, vyhledává chvály, a podobá se loďníkovi, který k cili, k němuž směřuje, obrací se zády.

Toho, kdo nápadně sebe ponižuje, velmi by mrzelo a bolelo, kdyby kdo tomu věřil, co o sobě mluví, a jenom

pýcha jej dohání, by pokorou se vychloubal.

12. Jak světec málo sobě důvěřoval.

Chtěje s baronem Luxem, řádovým rytířem a místodržitelem burgundským, jenž byl spolu vyslancem královským, o jistých církevních záležitostech se poraditi byl světec nucen cestovati Ženevou. Cesta tato byla spojena s nejedním nebezpečenstvím. Když jednou v přátelském kruhu stala se zmínka o té cestě, a každý své mínění o tom podal, nesměl jsem i já svého mínění tajiti. I vinil světec sebe z neprozřetelnosti, nechť je nijak viny uvaliti na své služebnictvo, kteréž sv. biskupa ujišťovalo, že netřeba se báti, a že nikdo se neodvážil biskupa znepokojovati. Tím a podobným ujišťováním byl světec pohnut, že vydal se na cestu nad miru nebezpečnou.

Pravil jsem při tomto hovoru: »Přemilý otče, nejhorší, co nás na této cestě mohlo potkati, bylo by se změnilo ve vaše největší štěstí. Kdyby vás byli obyvatelé Ženevy usmrtili, byli by vyznavače postavili v řadu mučedníků.«

»Jak pak můžete věděti,« odpověděl sv. biskup, »že by mně Pán byl takové milosti popřál, a že by mne byl milostí svou tak posiloval, abych tak vzácné koruny byl účasten?« Na to jsem odpověděl: »Má domněnka není bezpodstatná; neboť jsem ujištěn, že byste raději tisícero smrt podstoupil, abyste jen víru uhájil.«

Na to světec: »Vím, že by to bylo povinností mou, přiznávám se, že bych tak byl skutečně se zachoval, jak vy se domníváte; však jsem snad prorokem, abych již napřed předvídati mohl, co by se mohlo státi? Svatý Petr, patron ženevského chrámu Páně, byl odhodán, že chce pro Krista i umříti, a přece vám známo, jak byl hlasem jedné dívky

zastařen. Blahoslavený, kdož se ustavičně hojí. (Přisl. 28. 14.). Blahoslavený, kdo své slabosti povědom, na sebe neposléhá, ale veškeru důvěru

v Pána klade. Posilní-li nás Hospodin, můžeme všechno; bez něho nic nemůžeme učiniti.

(Příště dále.)

Něco o růženci.

Napsal J. ST. PAVLÍK. (O.)

První tajemství slavného růžence:

Který z mrtvých vstátí ráčil,

můžeme rozjímati různým způsobem:

První způsob: 1. Duše Kristova zvěstuje vykoupení arcitečům v předpekli, 2. Kristus vstává slavně z mrtvých, 3. povstává zemětřesení, strážci se lekají, 4. anděl sestupuje s nebe, odvaluje kámen hrobový a usedá na něm, 5. zbožné ženy jdou z rána k hrobu, aby pomazaly tělo Ježíšovo, 6. ženy se starají, kdo jim odvalí kámen hrobový, 7. ženy naleznou hrob prázdný a dva anděly v rouchu bílém, 8. anděl po pravici zvěstuje jim vzkříšení Ježíšovo, 9. ženy navracují se do města, 10. potkává se s nimi Ježíš.

Druhý způsob: 1. zbožné ženy jdou ke hrobu, s nimi i Magdalena, 2. ženy shledají hrob prázdný, 3. Magdalena vrací se do města a zvěstuje apoštolům, že hrob je prázdný, 4. Petr a Jan spěchají ku hrobu, Magdalena jde za nimi, 5. Magdalena stojí proti hrobu a pláče, 6. anděl zjevuje se Magdaleně a táže se koho hledá, 7. Magdalena uzří za sebou Ježíše a považuje ho za zahradníka a táže se, kam byl Ježíš odnesen, 8. Ježíš praví: »Maria!« 9. Magdalena po hlase ho poznává a vrhá se mu k nohám, 10. Ježíš praví, aby zvěstovala učeníkům, že on vystoupí do nebe.

Třetí způsob: 1. dva učeníci jdou do Emaus, 2. na cestě potkává se

s nimi Ježíš, 3. Ježíš vysvětluje učeníkům písmo, 4. učeníci prosí Pána, aby zůstal s nimi, že se již připozdívá, 5. Ježíš hoduje s nimi, láme chléb a jest poznán, 6. Ježíš zmizí s jejich očí, 7. učeníci praví: »Zdalíž nehořelo srdce naše, když nám vykládal písma?« 8. učeníci vrací se ten sám večer do Jerusalema, 9. zvěstují apoštolům vzkříšení Ježíšovo, 10. apoštolové zvěstují, že Ježíš vstal z mrtvých.

Čtvrtý způsob: 1. apoštolové jsou shromážděni v jednom domě, 2. Ježíš vchází k nim zavřenými dveřmi, 3. Ježíš pozdravuje je slovy: »Pokoj vám a dává se jim poznati, 4. Ježíš večerí pečenou rybu a koláč medový, 5. Ježíš ustanovuje svátost pokání, 6. Tomáš nechce věřit, že Ježíš vstal z mrtvých, 7. po osmi dnech zjevuje se Ježíš apoštolům, tentokrát je Tomáš s nimi, 8. Ježíš vybízí Tomáše, aby vložil prsty své do ran jeho, 9. Tomáš padá na kolena a volá: »Pán můj a Bůh můj!« 10. Ježíš praví: »Poněvadž jsi mne viděl, uvěřil jsi; blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.«

Pátý způsob obsahující jednotlivá zjevení Vzkříšeného. 1. Ježíš vstává slavně z mrtvých, 2. Ježíš se zjevuje blahoslavené Matce své, 3. Ježíš se zjevuje svatému Petrovi, 4. Ježíš se zjevuje Marii Magdaleně, 5. Ježíš se zjevuje zbožným ženám, 6. Ježíš se zjevuje dvěma učeníkům do Emaus jdoucím, 7. Ježíš se zjevuje apoštolům,

kdy není s nimi Tomáš, 8. Ježíš se zjevuje apoštolům, kdy Tomáš je s nimi, 9. Ježíš se zjevuje apoštolům u moře Tiberiatského, 10. Ježíš se zjevuje na jedné hoře velkému zástupu učeníků.

Druhé tajemství slavného růžence:

Který na nebe vstoupiti ráčil.

1. apoštolové jsou shromáždění na jednom místě, 2. Ježíš se zjevuje jim naposled, 3. Ježíš vede je na horu Olivetskou, 4. Ježíš žehná svým apoštolům, 5. Ježíš vystupuje na nebesa, 6. Ježíš vede s sebou spravedlivých duše, 7. apoštolové hledí za Ježíšem, 8. apoštolům se zjevují dva andělé, 9. anděl praví: „Muži galilejští, co hledíte do nebe“ atd., 10. apoštolové vrací se plni radosti do Jerusalema.

Jiný způsob: 1. Ježíš vystupuje na nebesa, provázen dušemi spravedlivých, 2. oblak zakrývá jej očím apoštolů, 3. andělé otvírají nebeské brány, aby vešel do nich Král slávy, 4. Ježíš slaví triumf v nebi, 4. Ježíš sedá na pravici Boží, 6. čtyřicet starců kleká před ním na kolena, 7. nebem hřmí „alleluja“ a zpěv vykoupených krví Beránkovou, 8. Ježíš ukazuje Otci nebeskému svoje rány, 9. Ježíš se přimlouvá za nás u svého Otce, 10. Ježíš přijde s velkou slávou v poslední den na svět, aby nás soudil.

Třetí tajemství slavného růžence:

Který Ducha Svatého seslati ráčil.

1. apoštolové trvají s Marií na modlitbách, 2. o deváté hodině přichází velký vítr a zvuk z nebe, 3. Duch svatý sestupuje na apoštoly ve způsobě ohnivých jazyků, 4. apoštolové naplnění jsou milostí Ducha sv., 5. apoštolové mluví různými jazyky, 6. lid se sbíhá ze všech stran, 7. Petr vychází ven a káže Krista ukřižovaného, 8. tři tisíce z lidu dává se pokřtiti, 9. apoštolové konají zázraky,

10. apoštolové zvěstují evangelium po všem světě.

Druhý způsob: 1. Duch sv. sestupuje na apoštoly, 2. apoštolové zvěstují evangelium, 3. jáhen Filip křtí komorníka etiopského, 4. Petr a Jan birmují v Samarii, 5. Petr obrací na víru Kornelia a dům jeho, 6. Duch svatý sestupuje na Kornelia a dům jeho, 7. Pavel birmuje v Ephesu, a Duch svatý sestupuje na birmované, a oni mluví různými jazyky, 8. Duch svatý sestupuje i na nás při birmování, 9. vzpomínka na vlastní birmování, 10. prosba o obnovení milosti při birmování nám udělených.

Třetí způsob: Vzdáváme díky Duchu sv. při jednotlivých zdrávasech: 1. za povolání k pravé víře, 2. za milost posvěcující, 3. za milost skutkovou neb přispívající, 4. za svátost křtu, 5. za svátost birmování, 6. za svátost oltářní a oběť mše svaté, 7. za svátost pokání, 8. za svátost posledního pomazání, 9. za svátost svěcení kněžstva, 10. za svátost stavu manželského.

Čtvrtý způsob: Prosíme při jednotlivých zdrávasech Ducha sv.: 1. o dar viry, 2. o dar naděje, 3. o dar lásky, 4. o dar moudrosti, 5. o dar rozumu, 6. o dar rady, 7. o dar síly, 8. o dar umění, 9. o dar pobožnosti, 10. o dar bázně Boží.

Čtvrté tajemství slavného růžence:

Který tě, Panno, na nebe vzíti ráčil,
můžeme takto rozjímati:

1. Panna Maria umírá z touhy a z lásky k Bohu, 2. Pannu Marii pochovávají, 3. Panna Maria vzkříšena z mrtvých, 4. Panna Maria vystupuje na nebesa, 5. Pannu Marii vítají andělé, 6. Pannu Marii vítají svatí a světice, 7. Pannu Marii vítá nejsvětější Trojice, 8. radosti Panny Marie v nebi, 9. Panna Maria oroduje za nás, 10. apoštolové shledávají hrob prázdný a kvítím vonící.

Jiný způsob. Mysleme si při jednotlivých zdrávasech: Který tě na nebe vzíti ráčil 1. za tvou víru, 2. za tvou důvěru v Boha, 3. za tvou lásku, kterou jsi k Bohu chovala; 4. za tvou lásku, kterou jsi k nám, hříšným lidem, chovala, 5. za tvou zbožnost, 6. za tvou čistotu, 7. za tvou pokoru, 8. za tvou poslušnost, 9. za tvou trpělivost, 10. za všechny tvé dobré skutky a zásluhy.

Páté tajemství slavného růžence:
Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil,

můžeme takto rozjímati:

První způsob: 1. nejsvětější Trojice korunuje P. Marii, 2. Královně nebeské vzdávají hold serafini, 3. cherubini, 4. trůnové, 5. panstva, 6. knížata, 7. síly, 8. moci, 9. archandělé. 10. andělé.

Druhý způsob. Pozdravme Pannu Marii v jednotlivých zdrávasech: 1. jako královnu andělů, 2. jako královnu patriarchů, 3. jako královnu proroků, 4. jako královnu apoštolů, 5. jako královnu mučeniců, 6. jako královnu vyznavačů, 7. jako královnu panen, 8. jako královnu církve vítězné, 9. jako královnu církve bojující, 10. jako královnu církve trpící.

Třetí způsob: 1. Maria Panna na nebe vzata, 2. andělé otvírají bránu nebeskou, 3. andělé a svatí provázejí Pannu Marii v trimfu k trůnu pro ni uchystanému, 4. Bůh Otec vítá svou dceru, 5. Bůh Syn vítá svou matku, 6. Bůh Duch

svatý vítá svou nevěstu, 7. sv. Trojice korunuje Pannu Marii korunou z dvanácti hvězd, 8. Panna Maria přijímá hold občanů nebeských, 9. církev svatá jasá nad slávou Panny Marie, 10. P. Maria zjevuje se duším vyvoleným na zemi, a Bůh koná na její přimluvu velké divy.

Tot několik příkladů, jak bychom mohli jednotlivé snadným způsobem desátky růžencové sobě rozjímati. Při takovém způsobu modlitby nebude nám čas dlouhý; spíše naopak, ještě nám ho pochybí, a ten na první pohled tak jednoduchý růženec stane se nám zajímavým a milým. Může někdo ještě namítnouti: myslím-li na jednotlivé události ze života Krista Pána a Panny Marie, nemohu mysliti na slova zdrávasů, rty říkají 10 ave, a duch o tom neví, jsa tajemstvím zaměstnán. Na to odpovídám: To nic neškodí; Panna Maria slyší, co ústa mluví. Přáním církve jest, abychom jednotlivá tajemství rozjíмали. Ovšem že při takém způsobu modlení nemůžeme říkati růženec z paměti, nemůžeme jednotlivé zdrávase čtati aneb na ně pozor dávat; musíme použiti skutečného růžence: prsty berou zrnko za zrnkem, ústa se modlí pozdravení andělské a duch prodlévá u svatých a tajemných událostí, jež se vztahují na vykoupení naše. Milý čtenáři, zkus to tedy!

Královno posvátného růžence, oroduj za nás!
Abychom hodni učiněni byli zaslibení Kristových.

Věřím v Boha.

(Část další.)

o se toto v siní nahoře dalo — tábořili žoldnéři na dvoře a ve chladnu nočním rozdělali sobě oheň, aby se ohřáli. K těmto přidružil se nepozorovaně i Petr, aby poblíže byl Mistru svému a zvěděl, kterak soud vypadne. Petr vidí, kterak služebník veleknězův Krista bije v tvář a Petr zachvěl se na celém těle. Což nezasáhne Všemohoucí Bůh rouhavou tuto ruku bleskem? On slyší ten lomoz a křik nepřátel svého Pána, slyší žaloby naň sypané, a žasne, že se Mistr jeho nehájí. Jak mohl rozum jeho chápati, co oči jeho viděly a uši slyšely? Nebyl ještě sám dosti osvicen a utužen, stál sám před zkouškou, ve které neobstál, před pokušením, kterému propadl. A nyní vidí ještě to největší a nejsmutnější, které jen v Israeli udáti se mohlo, vidí výjev, kterak velekněz Kaifáš zármutkem trhá roucho své, slyší, že rada Ježíše obviňuje z rouhání nejhoršího, slyší, jak soudcové skoro jednohlasně Krista k smrti odsuzují; oči jeho musí patřiti na rány, které dopadají na milého Mistra, uši jeho slyšení musí hany a potupy, které se sypají na hlavu jeho. To vše vidí a slyší věrný dosud Petr, vidí i nebeskou trpělivost Mistrovu. Vše to rozčílilo mysl jeho, neboť viděl věci neuvěřitelné. S ním ale stalo se rovněž něco, čeho by u něho nikdy člověk nehledal a nikdy nečekal. Přišlat totiž děvečka jakási ze služebnictva velekněze a pohlednouc na Petra pravila: »I tys učeníkem jeho, i tys byl s Ježíšem Nazaretským.« A Petr, zmatený v nitru svém, odpovídá: »Ženo neznám ho, aniž vím, co pravíš.« I zapřel Petr Pána svého po prvé. Jak smutné a truchlivé to jest podívání pro anděly v nebi, když Petr, tato skála, se chví, a před děvečkou se boje, zapírá Krista! Jak hrozný to byl asi strach, jenž Petra naplňoval, že tak poklesl ve věrnosti své! A vida, že už je poznán, odstoupil od vojáků a vyšel ze dvora do předsíně, a v tom právě kohout zakokrhál po prvé. Ale ani tu nebyl Petr jist. Šla kolem jiná děvečka a uztíc Petra, pravila k těm, kdož kolem stáli, že tento jest také jedním z učeníků Kristových. Ale Petr zapíral statečně, že není tím, za koho jej mají, že nezná Krista. A aby veškeré podezření od sebe odvrátil, jde zase k vojákům zpět. Sotva se však k ohni posadil, prohodil jeden ze žoldnéřů, řka: »Nejsi-li jeden z učeníků jeho? Jistě z nich jsi, vždyť jsem tě v zahradě viděl.« Byl to onen sluha, jemuž Petr v zahradě Getsemanské byl ucho ufal.

A nyní byly oči všech na Petra obráceny. Kdo pochopí jeho stav? Kdo pocítí tu bázeň, která srdce jeho nyní svírala, neboť věděl, že už jim neunikne, a že

lapen a jako jeho Mistr k smrti odsouzen bude. Nebyl Petr tehdy ještě Petrem, jak se nám jeví po zmrtvých vstání Páně, byl tehdy ještě člověkem slabým, třtinou větrem se klátící. A když naň doléhali a ho pronásledovali slovy: »Jsi jistě krajanem Ježíšovým, jsi z Galilee, neboť i řeč tvá známa tebe činí.« Tu Petr vykřikl: »Nejsem« a počal se zaklínati a zapřísahati: »Neznám člověka toho, o němž pravíte.« A hned kohout opět zazpíval. V tom okamžiku byl také Kristus odsouzený, pohaněný, poplvaný odváděn. I pohlédl truchlivě ale laskavě na Petra a v pohledu tom vyčetl Petr výtku zaslouženou: »To je tvůj slib, Petře, že se nade mnou horšíti nebudeš i kdybys na smrt jítí musil? Tak brzy zapomněl jsi na slovo mužné?« A jako když po chmurné bouři paprsek sluneční rozpláshuje sivý mrak a jemný déšť na zemi padá, tak rozplášil i milostivý pohled Kristův mlhy a mráčky v duši Petrově, a Petr vrátiv se k dřívější své horoucí lásce, vyběhl ven a plákal hořce. Vzpomněl si zajisté, jakou bolest způsobil dobrému Mistru svému, zapřev ho. Vzpomněl si, kterak Ježíš sám a sám tam před soudci stál, vydán pohanům, trýznění a posměchu a on jediný z apoštolů, jenž ho byl až sem následoval, on zapírá ho! Pán nazýval ho skalou a on tak zbaběle se zachoval; viděl Pána na hoře Táboru proměněného, slyšel s hůry hlas Boží, viděl zázraky, přesvědčen byl o jeho božství a přece ho zapírá, praví, že ho nezná. A zapírá ho k vůli ženské, zapírá ho ze strachu před nějakým utrpením a to ve chvíli, kdy všechno Pána bylo opustilo. Takové myšlenky hrnou se na mysl jeho, a Petr cítí osten bolesti, lítost v srdci a pláče.

O spasitelné slzy, o slzy svaté! Takové smiřují nebesa, omývají duši, jsou zdrojem milosti a osvěžují a posilňují mysl kleslou. O vizme v Petrovi obraz člověka slabého!

Hrůzy utrpení a strach před smrtí obklopily jej; za ztracené považoval vše; víra jeho oslábla, naděje ochabla a proto zapomněl i na lásku a věrnost a dopustil se hříchu velikého. Než neodsuzujeme ho, neboť ani Ježíš ho neodsoudil, aniž snad ze slabosti jeho a pádu omlouvejme slabost a hříšnost svou! Považme jen, jakou tehdy ještě kožil se Petr nadějí. Vždyť měl za to, že Ježíš zřídí znovu království Israelské, království pozemské, že povznese lid svůj, aby panoval národům jiným na zemi. A nyní věděl, že Ježíš toho neučinil a že již na sklonku života stojí. Tak znal moc Ježíšovu, viděl jeho zázraky, a nyní vidí téhož Ježíše svázaného a odsouzeného na smrt, vidí, kterak Ježíš to vše trpí a neukazuje božskou moc svou. To vše ovšem pomátlo mysl jeho, oslabilo víru a s vírou ochabla i naděje. Pomněme jen, že tehdy neměl ještě dar osvícenosti Duchem svatým, že neměl dar hrdinnosti, aby podstoupil smrt mučnickou a pak zajisté uznáme, že není divu, že za takých okolností se kolísal a klesl. A dále, nemusíme za to míti, že to tak Bůh dopustil?

Bůh, jenž prudkým větrem obrovskými duby smítá, aby tím pevněji v zemi tkvěly, Bůh jenž hroznou bouří přírodu osvěžuje a očisťuje, tentýž Bůh, nejlepší znatel lidského srdce, dopustil pád apoštolův, aby Petr tím více později upevněn byl v lásce, a aby při vzpomínce na pád svůj tím věrněji v lásce vytrval. A Petr dokázal celým pozdějším životem, že první tento pád byl mu k novému životu; vždyť od té doby jako skála nepohnutě vytrval při Kristu, vždyť s radostí a ochotou šel pro něho i smrti kříže vstříc. Za Krista a pro Krista trpěti bylo mu radostí; láska jeho neznala mezí. Protož neodsuzujeme Petra pro jeho pád, nýbrž

učme se od něho, jak snadno i člověk nejlepší zhřešiti může; učme se od něho, nikoli na vlastní sílu spoléhati, nýbrž vždy a ve všem na pomoc Boží; učme se od něho blízké příležitosti ke hříchu se varovati; neboť kdyby byl Petr nešel ze zvědavosti — ovšem chvalitebné — do nádvoří, byl by nehřešil. Učme se od něho, v modlitbě že hledati máme posilu proti všemu zlému. Neboť opomenul Petr modlitbu tuto na hoře Olivetské, i když Pán sám ho vyzýval, »bďte a modlete se«. Učme se od něho však také litosti a upřímnému pokání. Veliký byl jeho hřích, ale veliké také jeho pokání. Litost rozdírala tak srdce jeho po celý život, že hořké slzy v proudech ronil, kdykoli si na hřích tento vzpomněl, takže na tvářích jeho brázdy se objevily od častého pláče. Tak oplakávejme a litujme i my poklesky a hříchy své, prosme o dar slzí srdce i očí, neboť jen tak omyjeme duši svou jako Petr. Vizme však také, jak milostný a laskavý jest Ježíš Kristus. Nezavrhl učeníka, ač ho byl zapřel, přísně a laskavě naň pohlednuv, pozvedl ho opět z nicoty hříchu k sobě. Ba ještě více, Ježíš má s Petrem veliké zámysly. Viru jeho učiní nezničitelnou, učiní ho základním kamenem, sloupem království Božího na zemi, svým zástupcem. Tak Bůh používá toho, co není ničím, aby dokonil díla svého a ukázal, že ne lidskou, nýbrž božskou mocí zřízeno jest.

Opustice nyní Petra plačícího, obrátme zřetel svůj dále k tomu, co se s Ježíšem dalo. Bylo zákonem ustanoveno, že velerada nesmí vynésti rozsudek smrti, dříve než slyšela obžalovaného. Proto byl svolal Kaifáš na rychlo některé členy již v noci, aby vyslyšali Ježíše a poznali vinu jeho. Celá rada však sestoupila se teprve ráno. Proto také, když se sešli a pospolu byli, předveden jest Ježíš; i snata s něho pouta a doráženo naň se všech stran, aby řekl, zdali on jest Kristus. I odpověděl Pán: »Pravím-li vám, nevěříte, budu-li se tázati, neodpovíte a nepropustíte mne; od těchto časů však Syn člověka bude seděti na pravici moci boží.« Tu zvolali všichni: »Tys tedy Syn Boží?« A Ježíš odpověděl: »Vy pravíte, ano, já jsem.« I zvolali všichni: »Co potřebujeme ještě svědectví? Slyšeli jsme z úst jeho.« Ano, chtěli z úst jeho slyšeti, že Synem Božím jest, aby ho mohli odsouditi pro rouhání. Kristus to věděl, ale dal průchod pravdě. Rada byla tedy ihned skončena a rozsudek smrti vynesen ihned jednomyslně. A tak byl Pán náš poznovu k smrti odsouzen, a to od rady celé; soudcové povstali. Ježíš byl zase provazy svázán a terčem pohany a posměchu. Tak jedná člověk v pyše své, ve své zaslepenosti. Co mu spásu přináší, to zamítá, co ho povznéstí může, to zavrhuje a vynáší to, co jej snižuje. Krista Pána zavrhuje a sama sebe staví na jeho trůn. Toť věrný jest obraz nevěrců našich dnů. Učení božského Mistra jest jim povržlivé, sv. svátosti jsou jim pověrou; pohanou a posměchem zasypávají božskou pravdu, zamítají milost, držíce vlastní hloupost za moudrost a hledajíce na světě tomto vrchol všeho blaha a štěstí. Tací ale rádi pronásledují Kristovy věrné učeníky, posmívají se těm, kdož Bohu slouží a o duši pečují. Avšak šípy pohan jejich a posměchu jsou podobny šípům papírovým, jimiž si chlapeč hraje, neraní toho, kdo mužně prsa svá jim odhalí. Proto, milý křesťane, jestliže tě tací lidé nevině pronásledují a haní, tu vzpomeň jenom na Krista neviněného před soudem stojícího! On snesl větších pohan, větších nátisků a pokoření, a to k vůli tobě. On trpělivě vše na se vzal, abys ty trpělivostí jeho posílněn byl a rád a ochotně pro něho snášel protivenství tohoto světa. Vzpomeň na slova apoštola Pavla říkajícího: »rozpomínejte se na toho, kterýž

takové proti sobě odporování od hříšníků snášel: abyste neustávali v myslích svých hynouce, t. j. v malomyslnost upadávající. (Zid. 12, 3.) —

Nežli se rada židovská rozešla, stalo se něco neočekávaného a židům velmi nemilého. Netoliko Petr byl dychtiv, kterak to s Ježíšem dopadne, i jiného ještě apoštola pudila sem zvědavost, a to byl Jidáš — zrádce. Svědomí mu asi nedalo pokoje, a proto spěchal do blízkosti chrámu, aby se dověděl, jaký ortel nad Ježíšem vyřčen bude. Slyše však k hrůze své, že k smrti odsouzen jest, uchvácen byl hroznými výčitkami svědomí. Toho se byl nenadál. Myslí, že Pán a Mistr, ač byl jím zrazen, nějakým způsobem přece zase z rukou jejich vyvázne, jakož byl již dříve několikrát učinil. A nyní musí slyšeti, že umřítí má a to jeho vinou, jeho zradou. Tento následek zločinu jeho děsil ho nesmírně. I vzal měšec s 30 stříbrnými, které byl za zradu obdržel a zvolal ke knížatům kněžským a starším lidu: »Zhřešil jsem zradiv krev nevinnou.« Ale nevyřídil ničeho. S úsměvem pronesli: »Co nám do toho, ty viz!« I zalomcoval jim vztek a v zoufalosti popadl měšec a hodil ho jim před nohy. Jidáš neznal pokory, která by ho byla vedla k sebezpoznání a k lítosti, jako Petra. Neměl důvěry v Boha, hřích jeho zdál se mu býti tak hrozným a velikým, že ho ani Bůh odpustiti nemohl. A proto nerozmýšleje se dále v prvním návalu vzteku a zoufalosti odběhl a oběsil se. Tak plodí hřích jeden jiných několik. Jaký to rozdíl mezi Jidášem a Petrem! Tento poznáv hřích svůj pláče v pokoře a srdce rozdirá lítostí. Onen vztekem sobě a ničí život svůj. Kéž by byl pohlédl na Ježíše a padl k nohám jeho a slzami smáčel je! Slitovná láska Spasitelova byla by odpustila i zrádci! I na Jidáši vyplnilo se přísloví, že lidé rádi zradu přijímají, ale zrádcem povrhují. I židé, kteří se neostýchali Ježíše nevinného k smrti odsouditi, ostýchali se peněz zrady vzíti, aby se neposkvřnili. »Jest to sazba krve, nesluší se je dáti do pokladnice chrámové,« tak rozumovali dle převrácené moudrosti své. Zrada jim byla vhod, peněz za ni však pokládali za nečistý. I radili se, co s penězi a usnesli se zakoupiti za to pole jakéhosi hrnčáře a tam pochovávatí zemřelé zince. Dobře tak rozsoudili, zrada vedla k smrti, i mzda za zradu má sloužiti mrtvým. Jidáš bude vždy osobou ohavnou, a jméno jeho jest a bude největší pohanou. — Rada židovská sice odsoudila Ježíše k smrti, ale ortel vykonati nesměla bez přivolení mistodržitele císařského Piláta. Sice by byli židé zajisté Ježíše ukamenovali, jakož později učinili sv. Štěpánovi. Tehdy však pozbyli právo meče podrobeni jsouce moci římské. Velerada sice soudila i odsuzovala, ale rozsudek neprováděla. Vykonání rozsudku bylo vyhrazeno moci římské a její zástupcům. Proto byl Ježíš veden k Pilátovi, aby i tam potvrzen byl a vykonán na něm rozsudek smrti.

BOH. HENDL.

Návrat Jakubův z Mesopotamie.

»Bože, ku pomoci mé vzeři;
Hospodine, ku pomoci mé pospěš!»

(Ž. 69, 2.)

Když byl odsloužil Jakub v domě Labánově i druhých sedm let a chtěl se již vrátiti do své otčiny, do země Chananejské, zdržel ho ziskuchtivý Labán ještě šest let; bylťe pozoroval, jaké požehnání Boží zavítalo do domu jeho, přítomností požehnaného Jakuba; novou mzdou dopřál mu hojných ovec a koz, takže i Jakub nyní zbohacen jest nad míru, tak zbohacen, že mu synové Labánovi až záviděli a otce proti němu štváli. Proto, a zvláště také že mu řekl Hospodin: »Navrať se do země otců svých a k rodině své, a budu s tebou«, odešel Jakub s rodinou i majetkem. odešel z Mesopotamie do své otčiny, do země Chanaan; odešel za nepřítomnosti Labánovy, stihán jest potom od něho, ale v dobré se rozšli. Po mnohých dnech došel k řece Jakobu, přítoku Jordánu, hlavní to řeky chananejské čili palestinské. I bál se nyní, bál se velice, jaké bude setkání s bratrem Esauem.

»Poslal tedy posly před sebou k Esauovi, bratru do země Seiz, do krajiny Edom, a přikázal jim říka: Takto mluďte pánu mému Esauovi: Toto vzkazuje bratr tvůj Jakub: U Labána jsem pohoštinu bydlel a byl až do tohoto dne. Mám voly, osly i ovce, služebnky i děvky; a posílám nyní poselství k pánu svému, abych našel milost před obličejem tvým.

I navrátili se poslové k Jakubovi říkouce: Přišli jsme k Esauovi, bratru tvému, a hle pospíchá v cestu proti tobě se čtyřmi sty muží. I bál se

Jakub velmi, a přestrašen jsa rozdělil lid, který s ním byl, stádo také, ovce, voly i velboudy na dva pluky, říka: Jestliže by přišel Esau k jednomu pluku a pobil by jej, pluk druhý, který zadní jest, zachován bude. I řekl Jakub: Bože otce mého Abrahama a Bože otce mého Isáka, Hospodine, který jsi mi řekl: Navrať se do země své a na místo narození svého, a dobře učiním tobě, menší jsem všech slitování Tvých a pravdy Tvé, kterou jsi učinil se služebníkem svým. S holí svou přešel jsem Jordán tento, a nyní se dvěma pluky zas se vracím. Vytrhni mne z ruky bratra mého Esaua, neboť se ho velmi bojím, aby snad přijda nepobil mne i matku se syny. Ty jsi mluvil, že mi dobře učiníš a rozšíříš símě mé jako písek mořský, kterýž pro množství sečten býti nemůže.

A když tu byl spal noci té, oddělil z těch věcí, kteréž měl, dary Esauovi, bratru svému, koz dvě stě, kozlů dvacet, ovec dvě stě a skopců dvacet, velbloudic po mladých s mladými jich třicet, krav čtyřicet a býků dvacet, oslic dvacet a oslátek jejich deset. I poslal po služebnících svých jedno každé stádo zvláště a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a buďte prostranství mezi stádem a stádem. I rozkázal přednímu říka: Potká-li se s tebou bratr můj Esau a optá-li se tebe: Či jsi? anebo: Kam jdeš? nebo: Či jsou tyto věci, za kterými jdeš? Odpovíš: Služebníka tvého Jakuba; dary poslal pánu svému Esauovi; sám také za námi jde.

Podobné přikázání dal druhému i třetímu a všechněm, kteří šly za stády říka: Týmiž slovy mluďte k Esauovi, kdybyste ho našli. A přidáte: Sam také služebník tvůj Jakub za námi touž cestou

jde; nebo pravil, ukrotím ho dary, které předcházejí, a potom uzřím ho, snad mi bude milostiv.

Předešli tedy darové před ním, sám pak zůstal noci té ve stanech. A když časné vstal, vzal dvě manželky své, a také tolik děvek s jedenácti syny a přešel přes brod Jakob. A přepraviv všechny věci, kteréž mu přináležely, zůstal sám; a hle muž zápasil s ním až do rána. Který když viděl, že by ho přemoci nemohl, dotekl se žlly stehna jeho, a hned uvadla. I řekl k němu: Pusť mne, nebo již vstupuje dennice. Odpověděl Jakub: Nepustím tebe, leč mi požehnání dáš.

Řekl tedy: Které jest jméno tvé? Odpověděl: Jakub. Ale on řekl: Nikoli nebude slouti jméno tvé Jakub, ale Israel; nebo poněvadž proti Bohu silný jsi byl, čím více lidí přemůžeš? I požehnal jemu na téžze místě?

I nazval Jakub jméno místa toho Fanuel řka: Viděl jsem Boha tváří v tvář, a spasená jest učiněna duše má.¹⁾ I vzešlo mu hned slunce, když přešel Fanuel, sám pak kulhal na nohu. Pro kteroužto příčinu nejedí synové israelští žily, kteráž uvadla ve stehnu Jakubovu. až do dnešního dne, protože se dotekl žlly stehna jeho, a zmrtvěla. (I. Mojš. 32.)

* * *

Dobře dělávali staří malíři, že vyobrazovali radost a žalost podobami osob, jež nerozlučným svazkem byly spolu sloučeny, takže kde vystoupila jedna ihned za ní následovala druhá, anebo jevíli se obě najednou. Dobře děl starozákonní mudrlec Salomoun: „Smích s bolestí smíšem bude, a po radosti následy bývá žalost.“ (Pr. 14. 13.) Zkusil toho plnou měrou nás patriarcha Jakub.

¹⁾ To jest: Ačkoliv jsem viděl Boha tváří v tvář, přece jsem zachoval život a neumřel jsem. Věřil jsem otcově, že kdokoli Boha tváří v tvář uzele, hned na místě by umřel.

S chutí a radostí vybral se z Mesopotamie, z domu Lábanova, kdež strávil dvacet let krušné služby a těžké práce. Stálal ho sice Lában, ale smířil se s ním, smlouvu přátelskou učinili a svazek míru, jež i štědrou hostinou potvrdili na pohoří Galaad. S chutí a radostí sestoupil Jakub s pohoří onoho a blížil se k Jordánu. Vzpomíná si, kterak před dvaceti lety jako bídny uprchlík tudy se bral, nemaje, leč hůl v ruce; dnes však vrací se u venci své milé rodiny, v davu svého služebnictva i se stády přečetnými; děkuje z toho Bohu volaje: „Bože, Hospodine, menší jsem všech slitování Tvých a pravdy Tvé, kterou jsi učinil se služebníkem svým. S holí svou přešel jsem Jordán tento, a nyní se dvěma pluky zas se navracuji.“ Avšak k radosti a spokojenosti současně družila se úzkost, bázeň a strach. Vzpomíná, proč před dvaceti lety byl prchl z otčiny, s hrůzou vzpomíná, jaké bude setkání s bratrem Esauem, jenž byl tenkrát přísahal: „Přijdou dnové smutku na dům otce mého, neboť zabiji bratra svého!“

Zatím co Jakub meškal u Lábanu v Mesopotamii, žil Esau na pohoří edomském jižně od Mtvého moře, žil mezi zlými potomky Ismaela, pobočného syna Abrahamova, žil mezi nimi, pomáhal jim ve zlém jejich řemesle, ve válkách a loupežích; byli to předkové nynějších loupeživých Beduinů. Zabíhali, zajižděli daleko široko, nic jim nešlo, všeho se dověděli. A tak dověděl se nyní Esau, spoludruh jejich, kterak se vrací bratr Jakub s četnou rodinou i bohatstvím velikým. Hned se rozhodl. Vraždu, kterou před dvaceti lety chtěl spáchat, vykoná nyní, avšak nejenom na bratru svém, nýbrž na celé rodině jeho a zmocní se všeho statku jeho. I shromáždil čtyři sta ozbrojených mužů a chváří proti Jakubovi.

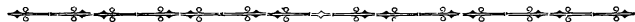
Považme, co by se bylo událo, kdyby hněvivý Esau s ozbrojeným lidem

svým byl zničil Jakuba a rodinu jeho, považme, jak hrozné následky by byla měla ona porážka na utváření dějin království Božího, ba na veškerý dějiny světové! Zdaž nebyla země Chanaan zemí vyvolenou, na níž měla býti vykonána spása světa? Zdaž nebylo potomstvo Jakubovo, dvanáctero pokolení národa israelského, dle úradku Božího určeno, zemí onou vládnouti až do té chvíle, kdy vzejde z nich Spasitel světa. Nyní hrozila však zkáza, hrozná zkáza, hrozilo zahynutí u vražedném boji praotcům onohnároda, sotě hněvem a pomstou hnal se proti nim Esau se čtyrmi sty ozbrojených mužů.

Než nelekejme se, království Božího nezvrátí zloba lidská. Štípeno jest království Boží po hříchu našich pra-

rodičův a stále potom udržováno, třebaž že rozsah jeho nebyl veliký. Udržováno kajícím Adamem, Abelem, Sethem, Henochem, Noemem, udržováno i po Noemovi, udržováno ustavičně, a spíše svět, spíše nebe i země zahynou, ale království Boží potrvá, potrvá na věky; nemůže zahynouti, ježto jest poznamenáno krví Kristovou, ježto v čele se vznáší vítězný prapor Kristův, svatý kříž! Blíže a blíže přichází Esau, více a více léká se Jakub, slyšeli jsme, jakých lidských prostředků použil, aby umírnil, aby utišil hněv bratrův, co dobytka vybral ze stád svých, by je darem věnoval, avšak všechny ty dary byly by zůstaly nicotny, kdyby Bůh sám nebyl přispěl.

(Příště dále.)

Řež křesťanů na Libanoně.

(Část další.)

„To by byl věru rovněž chytrý, jak ďábelský plán,“ dal jsem za odpověď.

„Každý okamžik dává mi nové světlo,“ pokračoval můj přítel živě. „Nebyl-li Ben-Aga tak říkajíc až ku zbláznění zamilován, byl by události v pohotí bystřejším okem sledoval a já velmi pochybuji, že by byl s Kattar-Bey-el-Hamadem nedovedl se sjednotiti, s tím, jenž dnes jako nepřítel před branami calskými leží.“

„Já jsem viděl jakéhosi Kattar-Beye,“ pravil jsem, „jak v předu svých lidí dnes ku Keraku přijel. Přijížděl přátelsky Ben-Agu pozdravuje, jenž jej k odjezdu od obležení chtel přimět, však marně.“

„Ovšem,“ odpověděl můj přítel, „k tomu jest již nyní pozdě. Věci daleko

došly. Stará zášť Drusů proti jejím maronitským sousedům jest nyní příliš rozdmýchána, k tomu se druží lakota, která při plenění chce slavit svoje hody a tak nemohou vůdcové Drusů, i kdyby chtěli, dnes obrátit. Okolnosti vyrostly jim přes hlavu.“

Jestě hodnou chvíli bavili jsme se těmi věcmi a ani jsme nepozorovali, jak čas pokročil.

Právě zaklepal kdosi známý železným kroužkem na dvéře a na „dále“ mého přítele, vstoupil mladistvý, krásný muž do světnice, kteréhož mi můj přítel jako Selim-Beye, syna domácího pána, představil. Byl jsem unesen krásou tohoto mužného zjevu. Ben-Aga byl též krásným mužem, ale z jeho zjevu plála celá vášnivost orientálního temperamentu. Ne

tak u Selim-Beye. Milá vážnost ležela v jeho tazích a jeho přátelský pohled prozrazoval tiseň, která neblahými událostmi v srdce jeho se vryla. Byl jsem mu dle jména již déle znám a tak jsme se velmi rychle dostali z prvních formalit. Jak však jsem byl překvapen, když Selim-Bey do velmi plynulé frančtiny se pustil, naučil se jí, jak mi sdělil, u Jesuitův, kteří v Cale znamenitou školu měli. Mladý muž právě přicházel ze sezení otcův města, kteří se o kritickém stavu věci radili.

»Dosud nepřemožené Cale musí padnouti«, pravil pohnutým hlasem. »Nepřátelé dostávají ustavičně posily a každý následující den umensňuje naši naději. Dosud jest však cesta k pohoří dosti volnou, ježto hlavní síla nepřátel u Keraku se soustředí. Proto jsme se uradili, že město opustíme, ženy, starce a dítky ve svůj střed vezmeme a tak se tou cestou k pohoří proklestíme.«

»To bude státí přece mnoho krve«, namítal můj přítel.

»V druhém případě«, odpověděl Selim-Bey, »totiž zůstaneme-li ve městě, sotva jeden živ vyvázne. Jest tedy chopiti se toho menšího zla.«

Patřili jsme na sebe po delší dobu zce'a vážně.

»Ale váš pan otec«, poznamenal nyní můj přítel, »nemůže přece utíkat. Jest sice poněkud zotaven, ale vrušení, bez jakéž by se to neobešlo, mohlo by býti pro něho plno špatných následků.«

»On zde může bez nebezpečí zůstatí«, odpověděl Selim-Bey. »Vážnost naší rodiny jest tak veliká, že se toho žádný Drus neodváží, aby členu této rodiny jen vlas pokrivil.«

»A vy jste o tom tak pevně přesvědčen?« tázal jsem se nedůvěřivě. »Věrolomnost hraje právě v tomto povstání hlavní úlohu. Sliby dáti a za

chvilí je nedržeti, to se každou chvílí opakuje.«

»Ale jen u Turkův«, odpověděl Selim-Bey. »Ismail-el-Atraš a Kattar-Bey, tito hlavní vůdcové Drusů, při věřejším setkání nejslavnějšími přísahami se mi zaručili, že můj dům i moje rodina bude ušetřena. Ti zachovají jistě svoje přísahy!

»I když ve prospěch křesťanův budete bojovati?« tázal jsem se potřásaje ramený.

»I tehdy«, odpověděl Selim-Bey pln neklamně důvěry.

»Však, pánové, jest čas k jídlu, pane doktore, směl bych prositi, abyste vzal přítele s sebou? Já jen nyní honem svoji zbraň v pokoji odložím.«

Když nás Selim-Bey opustil, upravili jsme, co nejrychleji svoji toaletu a přítel mě prosil, abych zatím při zábavě po jídle o Ben-Agovi se nezmiňoval.

»Jest nenáviděn v domě?«

Můj přítel se zasmál a pravil: »Nenáviděn a milován, jak to kdo chce, Naifa není na něho zlá, jen jest ji mnohdy příliš divokým. Selim-Bey vidí v něm rytířského druha, jenž, jako on, Turky nenávidí a nikdy nic společného s nimi mítí nebude. Starý pán, ten za dřívějších let s jeho otcem o přednost zápolil a mu nepřátelství přísahal. Nemá se mu o rodině zemřelého soupeře ničeho vzpomínati a jména Ben-Aga vyslovovati. Zdaž však i do dneška nepřátelství trvá? Sotva asi, však můžeme zatím o Ben-Agovi mlčeti.«

»Ovšem to učiníme za těchto poměrův.«

Ne bez zvědavého napjetí provázal jsem nyní svého přítele k jídlu. U drusického knížete jsem dosud nejedl a ježto jsem pro květinu libanonskou, tak byla od Ben-Agy velebena princezna Naifa, před šesti týdny tak tak již zastřelen býti měl, byl jsem tedy tím více zvědav tuto dámu osobně poznati, která, aniž

by snad to byla věděla, z ubohého Ben-Agy hotového blázna a již již vraha byla by učinila.

Vešli jsme do velikého drahocennými koberci okrášleného pokoje, kde nás starý pán se synem a dcerou, všichni na lenoškách sedíce, přijali. Sluha uvedl nás na velkou a vysokou dle evropského způsobu zhotovenou pohovku, kdež jsme usedli. Po tichém pozdravu a mlčky přijatém pamlsku na přivítanou, který záležel ze sladkostí, čerstvé vody s rakii a z cigarety, počal se mě starý pán na můj domov dotazovati, po mém zdraví a po mojí cestě až sem se vyptáváti, činil tu a onde krátké a věcné poznámky — vše v běžné frančtině, což mě rovněž tak překvapovalo, jako těšilo. Moje v severní Africe obvyklá a domácí maghrebinstina nezdála se mi přece, ana to není čistá arabština, pro tuto vysokou a vzdělanou společnost dosti salonní.

Zatím skoro nepozorovaně donesena byla tabule, již v kuchyni pokrytá. Usedli jsme k ní.

Jídla, jež nyní byla přinášena, uvedla mne v podiv. Od svého odchodu z Evropy dosud nikdy tak jemných jídel jsem nepožil; příprava jídel byla výtečná. I to, co ve vlasti tak zhusta se děje, u orientálův však opomenuto bývá, stalo se zde: nutili mě, abych jen jedl. Skorem bych se byl vmyslíl v moji vzdálenou vlast a zapomněl jsem úplně na Cale od krve a loupeže dychtivých nepřátel obklíčené. Tabulový úbor, ba celá tabule byla evropskou: porcelánové talíře, servity, stříbrné nářadí, broušené sklenice, vše jako ve vznešeném evropském domě.

Starý pán ukázal se úplně sečtělým, vzdělaným mužem a ničím jsem nebyl upozorněn, že jsem v drusickém domě. A Naifa? Pochopil jsem nyní, proč Ben-Aga se zbláznil, pochopil jsem, že ji svým sluncem nazýval, bez něhož ani žít nechce, ani nemůže. Ba pochopil jsem i to, že

zblázněný Drus byl s to, aby »Franka«, který mu toto slunéčko zastíral a nedostizným činil, z cesty odstraniti chtěl, když ne jinak, tedy najatým vrahem.

Její šat byla rozkošná směsice vytvořená dle východního a evropského kroje. Nic neuráželo mravnosti, jako mnohé dámy západu rády to svým šatem činí, dávajice si jej někde příliš těsně zhotovovati, plynávajice látkou tam, kde jí ani tolik třeba není a skrblice opět tam, kde by se slušelo neskrbliti. Šat její měl ohled na sličné formy celého spanilého zjevu divčina a při tom byl volný. Ve tmavočerném vlase, jenž se divukrásně leskl, zářila diamantová ozdoba plná ohně, ale milostněji těchto diamantův leskly se tmavočerné, hluboké oči, do nichž jistě nikdo dlouho patřiti nemohl, aniž by jimi jat nebyl.

Bavili jsme se francouzskou ba i anglickou literaturou, neboť princeška Naifa četla i anglické spisy, ač tomu přátelsky odpírala, když jsem si dovolil svoji debatu o anglické literatuře po anglicku vésti. Jest prý příliš nejistou v obtížné výslovnosti, kterou angličtina jest stížena, bránila se, šelmovsky se usmívajíc, že toho jest daleka, aby se směla odvážiti v této řeči se baviti. Později však dověděl jsem se od přítele, že tomu tak není, ana Naifa výtečně anglicky mluví, ale z politické nechuti proti Angličanům, kteří toho času s turky sympatisovali, řeči té nyní nikdy neužívá.

A co se naší rozmluvy a předmětu jejího týká, byl jsem jím unesen. To nebyla mělce vzdělaná salonní dáma, zde nebylo žádné koketerie, ani skryté a zjevné chuti po zalibení. Byla při té dívce pravá a vznešená prostota myslí, byla samorodým a přirozeným poupětem růžovým, jež v tichosti svého skrytého bytí se rozvíjí a zraje v růži spanilou. Při úsudcích o různých věcech bylo pozorovati, že na vlastní půdě vyrostly a

ničeho nevěděly o jedovatém vše uniformujícím a ničícím vlivu konvence. Jedním slovem řečeno: Naifa Djemblatova byla rozkošné lidské ditko, ditko lidské z první ruky. smím-li se tak vyjádřit.

Jak bez namáhání mohl jsem uhodnouti, nezůstal mnohostranný styk této knížecí rodiny drusické se vzdělanými křesťanskými rodinami a s katolickými misijnáři, otcí Jesuity, bez blahého a vydatného vlivu pro ducha této rodiny. V celém jejich domě byl patrný tento duch. Vpravdě křesťanskou lásku ku bližnímu musel jsem celé jejich duchovní pojmání názorův nazvat, když nyní Naifa, ana naše zábava k denním hrozným událostem zabočila, o tom vypravovala, kterak již před několika dny velký počet lidí, ponějvíce matek s jejich kojenci, sama z města vyprovodila a je do úkrytu v sousední křesťanské vsi dopravila. Pro případ, že by až k nejhoršímu došlo, čemuž dosud nijak nechtěla věřit, připravila ve svojí prostranné vile a v místnostech při ní pro padesát právě již zaznamenaných slabých a nemocných lidí z města místo pro ubytování.

»Když však nepřítel vaše město a váš dům zpustoší?« ptal jsem se.

»Pak postavím se mezi dvěře a jenom přes moji mrtvolu jde cesta k těm, jimž jsem poskytla posvátného pohostinství.«

»Nemáš se čeho báti, moje sestro,« pravil Selim-Bey, »jistota našeho domu jest zaručena.«

A nyní rozvinul mladý muž plán, jak ráno pro záchranu křesťanského obyvatelstva v Cale byl sosenován a který mému příteli a mně již krátce byl sdělil. Starý pán napjatě poslouchal a když jeho syn vše byl vyložil, ztlvil se ctihodný stařec, položil pravici žehnaje na jeho hlavu a pravil pohnutým hlasem: »Ty jsi sice můj jediný syn a nastupuješ nebezpečnou cestu. Jdi však s Bohem, On tě ochrání a opět k nám přivede.«

Byl to dojemný okamžik a pro mě tím jímavějším, že to Drusové byli, při nichž této scéně jsem byl přítomen. »Křesťanská mysl a cit«, tak jsem si bezděčně pravil, »zavítala do tohoto domu.«

Když jsme ještě v přiléhající světnici, kde jsme se na nízkých divanech usadili, kávu vypili a jemné cigarety vykouřili, odebral jsem se se svým přítelem do jeho světnice. Sotva jsme tam přišli, objevil se sluha, jenž mi vlastní světnici vykázal s krásným balkonem.

II. Katastrofa Cale.

Nedalo mi to dlouho v mém po orientalsku nádherně vypraveném pokoji vydržeti. Neboť čtyry hodiny již uplynuly, co jsem Ben-Agu v lokandě opustil. Arci poslal jsem k němu onoho Drusa zpět, jenž mě k mému příteli dovedl a po něm jsem mu vzkázal, že o něco později, jak umluveno, k němu přijdu, avšak konečně příliš dlouho se to protáhlo. Můj přítel mě provázel. Přislíbil jsem Ben-Agovi, že mu podám dokonalý důkaz, kterak to byla drzá lež, když kaimakam mu napovídal, že přítel o Naifu se uchází.

Ben-Aga umístil se zatím v dosti prostranné a dosti upravené světnici lokandy, kde nás i přijal. Ani čtvrt hodinky to netrvalo a Ben-Aga jasně viděl, na čem stran mého přítele jest. Bylo to dojemné, jak Ben-Aga mě i přítele za odpustění prosil, za všechno to, co v návalu své vášně učinil.

»Nechci zatím plýtvati slovy,« pravil, »nýbrž skutky dokázati, co jsem vinou jiných učinil. Ostatně již v nejbližší době přijde pomsta na toho bidníka, jenž mě tak ohavně oklamal a málem by čestné jméno mé rodiny byl pokálel.«

»Jest to zdejší kaimakan,« odpověděl můj přítel.

»Tentýž tedy, který se na tobě i mně provinil,« potvrdil Ben-Aga. »On

poslechně mého pozvání, aby mě zde navštívil. Jděte zatím do sousední světnice, jejíž dvěře jsou jen přivřeny tak, že budete moci slyšeti, co se dítí bude». A tím nás téměř do vedlejšího pokoje vystrčil. Přítel i já vyjeveně jsme se na sebe podívali, poněvadž jsme nevěděli, co má Ben-Aga za lubem. Konečně nezbylo jinak, leč se podrobiti a vyčkati, co se dítí bude, když jsme to již změniti nemohli.

Sotva jsme se na nízkém divanu usadili, přišel kaimakam.

Plni napjetí zadrželi jsme dech, abychom se žádným šustotem neprozradili a abychom nedali si ujiti žádného slova, které Ben-Aga s kaimakamem vymění.

Po obapolném obvyklém pozdravu počal Ben-Aga: »Děkuji ti za tvoje zprávy o Naifě Djemlatově a o tom Frankovi.«

»Kteréhož ať Allah zatratí«, zvolal kaimakam.

»Hodlám právě«, pokračoval Ben-Aga, »svou dosavadní politiku změnit

a se ku Kattar-Beyovi ku zničení Maronitův připojiti. A tuto změnu svého plánu, jež mně mému lidu opět vrací, připisuji tvojim zprávám.«

»Chceš-li mnou věci své vlasti se opětně vrátiti, a na zničení všech džaurův slavného podílu míti, tak pokládám se za šťastna. Přišel jsi však sám do Cale?«

Nikoliv, mám malou bezpečnostní stráž, ale nežli ještě zítřejší den se rozbrěskne, přijede dvě nebo tři sta jezdcův z mojí otčiny.«

»To dělá tvému jménu čest«, odpověděl kaimakam. »A hlavní věc jest, že Deir-el-Kamaru, tomuto městu džaurův, ve tvou blízkosti, žádné podpory neposkytneš.«

»Nikdy! Přijde tedy také Deir-el-Kamar vážně na řadu?«

»Jakmile Cale padne.«

»Hm. to je všechno znamenitě osnováno.«

»Výtečně«, potvrzoval kaimakam s úsměvem.

(Přistě dále.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER

XXVII. Smutný konec nevěrecké rodiny černošské.

Mamfi je krásná úrodná rovina v Africe, která se prostírá v obvodu 7—8 hodin a nesčetnými dědinami černošskými je poseta. Nedaleko odtud stojí missijní stanice Tununguo. Tam stojí skrovňá kaple, ve které se černoši shromažďují k modlitbě a na křesťanské cvičení. V jedné z černošských dědin žila pohanská rodina, jejížto smutný konec může býti příkladem, kterak Bůh kolikrát už na tomto světě ony trestá, jižto jeho milosti se vzpírají.

Otec zmíněné rodiny jmenoval se Ndora; byl to vysoký a silný muž

tmavohnědé barvy. Pocházel z kmene Makua, jehožto příslušníci jsou daleko široko známi jako obratní a odvážliví lovci. Jedenkrát byl napaden silným lven; ale Ndora lva se nejen neulekl, ale naopak vrazil mu svůj dlouhý nůž s takovou silou do oka, že okamžitě zdechl a on sám svůj život zachránil. Aby tento rekovný skutek nikdy nevymlizel z paměti, dal si jméno »Simba«, t. j. lev. Jeho žena nazývala se Mama Lulu. »Mama« znamená tolik co matka, »Lulu« tolik co perla. Mama Lulu znamená tedy matku, jejížto poslední dítko se jmenuje Lulu. Je totiž u černošů zvykem, že matky si dávají jméno nej-

mladšího dítěte a tak po každém porodu své jméno mění. Tak na př. nazývají se křesťanské matky »Mama Sefu«, dle posledního dítěte, jež bylo na křtu sv. dostalo jméno Josef, »Mama Elisa«, »Mama Maria« a p.

Mama Lulu byla černoška stíhlé postavy a pleti jako smůla černé. V celém okolí byla známa jako nebezpečná kouzelnice a travička. Svými silnými jedy sprovedila už tak mnohé se světa. Mimo to vyráběla kouzelné amulety, léčila různé nemoci a předpovídala budoucí věci z letu ptáků a z vnitřností zvířat. Měla již pestrý život za sebou. Simba byl jejím pátým mužem. Narodena a provdána byla v Usagaře, později byla uloupena od loupežného kmene Vahehů a odvedena do území Uhehe, kde byla třikrát prodána za otrokyni. Tam se naučila čarovati a machati jed. Poslední její pán nakládal s ní nelidsky, proto od něho utekla; na útěku byla však lapena od kmene Mafitů a odvedena do Mamfi, kde ji koupil Simba za 10 koz, 2 slepice, kousek sukna a sekýru.

Mama Lulu měla čtyři děti. Nejstarší se nazývalo Mzungu, t. j. Evropan, poněvadž se narodil v roce, kdy první běloši byli přišli do vnitřní Afriky. Mzungu byl velmi pěkný, stíhlý mladík, stár asi 18—20 roků. Ježto černoši let svého života nečítají, dávají dítkám svým často jméno vynikající události, aby aspoň poněkud mohli stáří jejich určit. Ostatní děti Simby a Mamy Lulu jmenovaly se: Mhehe, výrostek to asi 15 let starý, Nzige, t. j. kobylka, ježto se narodil v roce, kdy přiletěly kobylky, stár asi 12 roků a Lulu, děvčátko lesklé černé pleti 10 roků staré.

»Častěji jsem rodinu tu navštěvoval,« vypravuje missionář P. Sinner z tovaryšstva Otců od Duchů sv., »a já o Bohu a sv. náboženství vypravoval, abych ji poněkud získal Kristu; nedosáhl jsem však ničeho mimo odpovědi záporné nebo vyhybavé. Za poslední naše návštěvy pravil mi Simba: »Hle, otče, my věříme v Boha, ale my se nemůžeme modlit, ba ani nechceme; my nepotřebujeme žádného náboženství!« Totéž tvrdily i Mama Lulu a její děti. A hle! již za dva dni přišel ke mně pohan z oné osady a sdělil mi, že Simba se svou dcerkou Lulu byl ode

lva roztrhán. Stalo se to tak. Když Simba s Lulu na poli pracoval, vyřít se na ně z nenadání lev. Lulu běžela křičíc k otcí, ale za krátko otcí se oba pod mohutnými tlapami zvířete a byli do nepoznání rozsápáni. Simbu zavlkl lev za rameno do nejbližší houšti.

Tato nehoda Mama Lulu velice nedojala, neboť již třetího dne po tom vzala si jiného muže do své chaty, jenž rovněž dvě ženy sobě přivedl. Za takových okolností byla ovšem naděje na obrácení tím menší.

Třetí syn Simbův Nzige pšl jednoho dne ovce svého otce. Téhož dne byl jsem na rychlo povolán do oné osady. Zavedli mne do lesa a ukázali mi ve stínu košatého stromu ubohého Nzige, položeného na trávníku. Mnoho černochů z okolí mne provázelo a jakýs křesťanský chlapec donesl mi čistě vody, abych ležícího pokřtil. Ale bylo pozdě. Nzige byl mrtev, byl si zlomil vaz. Na větvích bylo ještě viděti stopy, kudy dolů padal. Nežli na strom vylezl, svlékl svůj oděv a nechal dole ležeti. Jeho druhové pravili mi: »Nzige zabil se sám; často sám říkával, že na žádný způsob nechce býti pokřtěn a když dnes stáda vyháněl, pravil, že se už nevrátí.« Je to možná, aby malý Nzige byl sebevrahem?

Tento rok právě řádily osypky a ve východní a střední Africe zemřelo mnoho černochů. Tito mají před touto nemocí hrozný strach. Dostal-li který neštovice, shodí sesebe oděv, vezme hrnec rýže nebo prosa, prchne do lesa k nejbližší řece, vystaví si z chrástí a trávy boudu a zůstane tam tak dlouho, dokud se zdráv mezi své nevrátí, anebo dokud nemocí nepodlehne. Kdo se do 10—12 dní nevrátí, pokládá se za mrtvého. Kdož z obyvatelů z nemoci vyvázli, opouštějí často svou rodnou osadu a táhnou jinam. Tak se stává, že strašná nákaza nezřídka celé dědiny a krajiny odlišňuje.

Když jsem se dověděl, že v Mamfi neštovice řádí, posadil jsem se na svého osla a provázen chlapcem missie vydal jsem se tam, abych nemocné vyhledal a jim sv. svátosti udělil. Sotva jsme se blížili nejbližší vesnici, zadrží najednou můj malý průvodčí osla a táže se: »Otče, kam pak to vlastně jdeš?« — »Tam, do Mamfi,« odpověděl jsem. —

«A co pak nevíš, že tam řádí neštovice?» — «Ovšem, že vim,» zněla moje odpověď. — «A jak pak, jestliže také neštovice dostaneš a umřeš, kdo bude potom naším missionářem?» — «O to se nestarej; Pán Bůh vás neopustí. Ostatně, jestliže se neštovic bojíš, počkej zde, až se s oslem vrátím.» Šel jsem tedy do první osady sám. Tam nalezl jsem pouze jedinou starou křesťanku, která mi ukázala místo při řece, kam se byli křesťané na neštovice nemocní utkali. Byli tam všichni pohromadě, podporující se vzájemně ve své bídě. Jeden každý si byl zhotovil boudku z rákosí a trávy; někteří vyhřívali se na slunci, jiní seděli u ohně a vařili vodu, aby si jí časem tělo umývali, což proti osklivé nemoci velmi dobrým je lékem; opět jiní seděli u řeky, propichovali si navzájem bouly trnem a vymývali si rány. Když jsem jim byl poskytl útěchy sv. náboženství, vrátil jsem se domů.

Z tamějších křesťanův umřelo toliko pět, kdežto z pohanů zahynuli přemnozí, mezi nimi i oba synové Simbovy, Mzungu a Mhehe, tak že z celé rodiny zbyla pouze stará čarodějnice Mama Lulu. Avšak i jí naštědla brzy poslední hodina. Od té doby totiž, co si vzala do chalupy nového muže s dvěma jeho ženami, byl tam denně svár a hněv. Jednoho dne došlo k pračce a Mama Lulu, plná ran a modřin, byla ze své vlastní chaty vypuzena. Okolojdoucí křesťané našli ji polomrtvou na zemi ležeti a zanesli ji do rodné její dědiny. Byl jsem k ní ihned zavolán. Byla již blízka smrti, ale při vědomí. Bohužel, všechna má napomenutí, aby hříchů svých litovala a se nechala pokřtiti, byla nadarmo. Odešel jsem od ní s úmyslem, že ji v modlitbě do milosrdenství Božího poručím a následujícího dne ji zase navštívím. Sotva však jsem se asi čtvrt hodiny od chatrče vzdálil, dohonil mne jeden z našich křesťanů a volal: «Otče, mzimu (čert) škrtí Mama Lulu!» Vrátil jsem se rychle, ale čarodějnice právě dokonala.

«Ubohá Mama Lulu!» pravil jeden z křesťanů, «co jí prospějí nyní její kozy a slepice, jež za své jedy a svá kouzla od lidí dostávala?» Nikoho nelze tak těžko obrátiti, jako čarodějkou! Jak často mluvilí jsme k ní o naší sv. víře, ale

ona odpovídala: «Já se nemohu obrátiti.» Mělaté spolek s mzimu (děblem) a byla mu zapsána. Zlého ducha pak vstúpila i Simbevi a svým dětem, neboť všichni jedli s ní maso obětovaných koz a slepic.

Smutný konec této jindy kvetoucí rodiny nebyl na okolní černošské obyvatelstvo bez vlivu. Sami pohané pravili ve své zaslepenosti a otupělosti: «Nezáleží sice na tom, zda my černoši do nebe přijdeme či-li nic, ale nicméně přece jenom lépe dáti se vyučovati a pokřtiti, neboť věčně na onom světě trpětí, to také není žádná maličkost. Od té doby, co k nám přišli missionáři, nemůžeme, jako dosud, žlti a jako zvířata umíratí, aniž jsme co vykonali pro Boha a pro věčnost.» Od té doby začali mnozí křesťanskému vyučování obcovati.

XXVIII. Z missijní stanice sester dobrého pastýře v Bangaloru v Indii.

O působnosti těchto horlivých missijních sester nakreslili jsme pěkný obrázek v čísle zářijovém «S. B. S. P.» Tentokrát ukážeme milým čtenářům «Školy», jak se vedlo sestrám a jejich klášteru za války čínské.

«Válka čínská,» píše představená Kateřina Strässle, «odvolala cdtud mnohé domorodé vojáky,¹⁾ jimž bylo ženu a děti zanechat doma bez ochrany. Opuštěné rodiny přicházejí potom k našemu klášteru, a my jim dáváme přístřeší za nepatrný poplatek. Byť i nebyly ženy vojáků ze všech nejchudobnější, citíme se nicméně zavázány ve svém svědomí, je přijímati, ježto následkem zdejší hrozné zkaženosti mravní jsou mladé ženy a dívky ve velkém nebezpečení a jisté zkáze vydány v šanc, jsou-li bez ochrany. Takovéto ženy nejsou zvyklý pracovati. A není divu. V domorodé chatě není co čistiti a uklízetí, není ani «prádla», ježto o to se stará «dhoby», prادلák, t. j. příslušník kasty, která v rodinách obstarává prádlo. Obvyčejně nedbá nikdo, aby měl oděv čistý; nosí ho na těle tak dlouho, až se v cáry rozpadne. Také rýže je brzy uvařena; jednou za den jí se teplá, jindy studená, tak že ani kuchyně nedá hospodyně mnoho starostí. Většinu svého času ztráví tím, že leží

¹⁾ Měněno tu anglické domorodé vojsko indické, jež Angličanům vypomáhalo v Číně.

na zemi a nechá na sebe svítiti sluneční paprsky. Ošetřování malých dětí jest rovněž prajednoduché. Jakmile dítě dovede lézt po zemi, ponechává se samo sobě. Zdá se, že tato svoboda jde dětem k duhu, neboť vypadají zdravě a vesele a jsou stále při dobré chuti a dobrém rozmaru.

Před několika dny přišla k nám žena s dítkem v náruči. Dítě nemělo oděvu pražádného, žena byla chatrně přioděna roztrhaným cárem. Missionář, který nám ji poslal, psal: „Přijměte tuto ubohou ženu. Byla ještě nedávno pohankou; konečně odhodlala se státi se křesťankou a já jsem ji i s dítkem pokřtil. Nyni však nemůže se už vrátiti domů, neboť ji tam spílají, týrají a vyhazují. Mimo to mohl by delší pobyt její mezi přibuznými býti nebezpečným, ježto by mohla upadnouti do starých hříchů.“

Přijali jsme ji a lze očekávati, že z ní bude hodná křesťanka. Až si zde zvykne a ve víře křesťanské důkladně se vycvičí, bude připuštěna k prvnímu sv. přijímání. Později naskytne se jí možná příležitost provdati se za křesťana, a to je nejlepší zaopatření pro takové, které doživotně v klášteře zůstati nechtějí.

Brzy na to přišly k našemu klášteřu jiné tři osoby, a tentýž missionář psal: „Anežka je dobré dítě, které jsem byl nedávno pokřtil. Nebyla ještě u prv-

ního sv. přijímání. Připravte ji na to a učíte z ní hodnou křesťanku! Její sestra, která s ní přichází, jest ještě pohankou; snad se Vám podaří také ji na víru křesťanskou obrátiti. Třetí konečně osoba, kterou Vám posílám, je sice také dosud pohankou, ale jinak bezúhonná a v křesťanském náboženství s dostatek vycvičena. Schází jí toliko křest svatý, který jí za krátko, až se osvědčí a ve víře utvrdí, bude se moci udělit.“

Přijaly jsme všechny tři do kláštera. První a třetí se brzy osvědčily a ukázaly býti hodnými dobrodini, jehož se jim přijetím do kláštera dostalo. Toliko s druhou, sestrou to Anežčinou, budeme míti mnoho práce, než ji na pravou cestu přivedeme. Před příchodem do kláštera vedla život bezbožný. Byla vdaná, ale nevěděla ani, kde její muž žije, je-li vůbec živ čili nic. Byla se toulala světem a o muže se nestarala; bezpochyby ji zabnal pro její veliké nectnosti. — Je otázka: zůstane u nás, bude z ní hodná křesťanka? Kdož to ví? Je třeba velké milosti, aby taková ubohá duše, která byla přivýkla nevázanému pohanskému životu, našla východ ze svých nepravostí a se obrátila. Naš dobrý Pastýř zachránil už tak mnohou zbloudilou ovečku, snad se smiluje i nad touto? Co se nás týče, my učiníme, seč budeme, abychom nešťastnici k dobrému Pastýři přivedly.“

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Ze Štěpánova n/P. Plně tímto slib svůj, vzdávám díky božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Antoninu Pad. za uzdravení mého synáčka a za milost vysvěcení na kněze našeho druhého syna. *A. Č.*

Od Uh. Hradiště. V nemoci mé man-

želky konali jsme devítidenní pobožnost k sv. Josefu a slíbili jsme, že to uveřejníme ve „Škole“ a že půjdeme na p. uť na Svatý Kopeček v Olomouce. Manželka se uzdravila, ale my jsme nevyplnili svůj slib. Až nyní tak činím a díky vzdávám nejsv. Srdci Páně za všechna dobrodini. *J. M.*

Křesťanské milosrdenství.

(Hlavní úmysl.)

Iž slovo samo napovídá, že milosrdenství jest něco srdci našemu milého. Každý zajisté již zkusil, že za dobrý skutek prokázaný bližnímu pocítil v srdci svém jakousi radost, útěchu, pochvalu. Tím více pak tento blahý pocit rozleje se v srdci našem, konáme-li dobro z lásky k Bohu, jednáme-li podle vznešeného příkladu božského Mistra, jenž všude dobře činil a pomáhal. Či neslitovalo se milosrdné Srdce Jeho nad rozpaky chudých snoubenců v Káni Galilejské? Anebo neslitoval se Pán nad slepcem, nad hluchoněmým, nad malomocným? Zdaž neměl Pán útrpnost se zástupem hladovým na poušti? A co teprve mám říci o pohnutí mysle Jeho, když spatřil chudičkou vdovu plačící o zemřelého syna, anebo když Jaira nařikajícího nad ztrátou mladičké dcery? A u hrobu Lazarova plakal sám Ježíš Kristus, tak že se divili všickni vidoucí Jej plakati. Ovšem pohané neznali žádné útrpnosti; této ctnosti naučil nás Ježíš Kristus a učinil ji záslužnou, ano blahoslavi ty, již jsou milosrdného srdce, ujišťuje jich, že i oni pak milosrdenství dojdou.

Za doby nynějšího sobectví brzo by milosrdenství vymizelo ze světa, kdyby nás naše svaté nábrženství k tomu nevedlo, kdyby výslovně nám nebyl Pán Ježíš skutky milosrdenství doporučil a za ně věčnou blaženost slíbil. Proto je třeba patřiti na vzor milosrdenství, na nejsvětější Srdce Pána Ježíše, abychom též rádi milosrdenství prokazovali bližním svým. Proto vidoucí bližního v bídě a neštěstí, nejen máme míti s ním útrpnost v srdci svém, ale máme skutkem pomoci; neboť sv. Jan, apoštol Páně, píše: »Synáčkové moji, nemilujmež slovem ani jazykem, ale skutkem a pravdou.« (I. Jan 3.) Dobrý strom nenese toliko listů, ale i krásné a chutné ovoce. Krásně též k milosrdenství napomíná svatý apoštol Jakub říka: »Kdyby bratr a sestra byli nazi a potřebovali živnosti vezdejší a někdo z vás by jim řekl: Jděte v pokoji a ohřejte a najezte se, a nedal by jim, čeho tělo potřebuje, což to bude platno?« Budme milosrdnými netoliko slovy, ale skutky! Nakrm lačného, dej žíznivému pít, neváhej pocesné do domu přijmouti, máš-li zbytečný oděv, dej jej nahému; neštit se nemocného, jdi a potěš j-j; čin, jak starý Tobias činil, doprovázej mrtvé na svaté pole. Služ netoliko zdravým, ale také nemocným, jak to učinil milosrdný Samaritán. Přistoupil k raněnému, vyčistil a obvázal rány jeho. Nelitoval ani oleje ani vlna, nezdráhal se něco vynaložiti, aby bylo bližnímu spomoženo. Takovými Samaritány jsou milosrdní bratři a sestry, kteří věnují celý život svůj ošetřování nemocných ať známých nebo neznámých, ať přátel nebo nepřátel. Právě tuto povinnost, sloužiti nemocným, považovali svatí za nejdůležitější. S jakou ochotou na př. sloužil sv. Karel Borromejský nebo sv. Jan z Boha těm, kteří v rozličných i nakazlivých nemocích se nalezali! Co mám říci o sv. Alžbětě nebo o sv. Františku, jak laskavě a milosrdně se chovaly k nemocným a neduživým! Nechtěl jakoukoliv nemoc, třebaš nejškodlivější, hned k němu přistoupily a sloužily mu, vymyly a zavázaly rány jeho, těšily jej, někdy i rány libaly a z Boží vůle ozdravily. Vpravdě »Blahoslaveni milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou!« Jak hojná bude odplata milosrdných, když ani hlt vody, podaný žíznivému, nezůstane bez odměny! Proto, synu, dcero, neopouštěj starých rodičů svých, když jsou nemocni, ale opatruj jich a služ jim co nejlépe! Budtež milosrdni, abyste došli sami milosrdenství! Tou měrou, kterou vy měříte, bude vám zase odměřeno.

Kromě milosrdenství tělesného neopomeňme konati také skutky milosrdenství duchovního. Trestejme hříchy na bližních. osoby pak milujme; odvracuj jeden druhého od zlého. Jako apoštolové tak i ty dle možnosti neumělé poučuj jako rodičové děti, jako učitel žáky své. Pochybujícím dobře poraď, aby činili, co by jim opravdu prospěšně a spasitelně bylo. Vidiš-li bližního plakati, potěš jej, jako potěšil Pán o syna plačící matku v Naimu. Odpust křivdy tobě učiněné a nalezněš též milosrdenství u Soudce spravedlivého. A nezapomeň prokazovati všem službu dobrou, mošli se totiž za všechny, za živé i za mrtvé; obzvláště tento měsíc neopomeň horlivě se modliti za duše zemřelých, které v očistci jsou.

Jak máme svým nepřítelům odpouštět, poví tento příběh z našich dějin. Kniže český Břetislav II. veda roku 1095. válku v Polsku, dověděl se, že pán z rodu Vršovců proti němu pikle strojí. I povolal k sobě Vršovce Mutinu a v soukromí mu vytýkal nevěrnost řka: „Mutino, věz, kdybych se Pána Boha nebál, tak jak bys zasloužil, kázal bych tě oslepit. Ale toho nechci učiniti, neboť znám, že veliký hřích je to; co Bůh při člověku učini, zkaziti.“ Na to Mutinu propustil a jen statků jeho jej zbavil. Ano, kdo bližnímu milosrdenství prokazuje, kdo jest okem slepému, nohou chromému a otcem chudému, ten se smrti nemusí báti, může pokojně a beze strachu poslední hodinku očekávati, jakoby již slyšel radostné do nebe pozvání: „Pojďte požehnání Otce mého a vládněte královstvím vám od věků připraveným!“

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za prokazování skutků duchovního i tělesného milosrdenství a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zacheňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Milovati ty, kteří trpí, a jim pomáhati.

Úmysl v prosinci: Statečné hájení zájmů církve.

Úmysly apoštolátu modlitby.

/ řijnu modleme se o šlechtnost křesťanskou

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Sv. Remigia , bisk. (533). — Dar stálé víry. Nemocný kněz. Úcta nejsv. Trojice. Zdar zbožnosti růžencově. Osvěžení katol. smýšlení. Křesťanské školy.	
2. St.	Sv. Hildegardy , p. (1179). Řád benedikt. Za bázeň Boží. Rodiče. Duch zbožnosti v rodinách. Naprava zpustlé mládeže. Apoštolát sv. C. a M. † bratr.	
3. Č.	Sv. Diviše , b. m. (273). — Častější návštěva nejsv. Svátosti olt. Studující mladík. Polepšení jistého muže. Dobročinné ústavy. Pokoreni nepřátel.	
4. P.	Sv. Františka Seraf. (1226). — Císař a kral náš. Trpělivost v Chudobě. Dar pravé pokory. Nemocná. Řád sv. Františka. Katol. missie. Více osob. † otec.	
5. S.	Sv. Placida a spolumuč. ř. sv. Ben. (541). — Pohrdání světem. † P. Mathon. Za lásku rodinnou. Povolání ku stavu duchovnímu. Missie mezi pohany.	
6. N.	<i>Neděle XIX. po sv. Duchu.</i> Sv. Růžence bl. P. M. — Rozkvět růženc. pobožnosti. Naprosté odevzdání se do vůle Boží. Vítězství sv. církve nad nepřáteli.	
7. P.	Sv. Justiny , p. m. (3. stol.). — Za pevnou důvěru v Boha. Díky za obdržení milosti. Odvrácení pohoršení. Neohrožené vyznání víry. Dar kázně Boží.	
8. Ú.	Sv. Brigity , vdovy (1373). — Dar pravé moudrosti. Slepce a jeho rodina. Za pravou lásku ke Spasiteli našemu. Nemocný kněz. Dar setrvání v dobrém.	
9. St.	Bl. Gunthera , poust. (1045). — Dar sebezapření. Radost v utrpení. Úcta Panny Marie. † opat G. K. Pokoj a mír ve vlasti naší. Bohoslovné ústavy. Siroťci.	
10. Č.	Sv. Františka Borg. , řeh. (1572). — Úcta nejsv. Svátosti olt. Za spásu duší. Řád tovaryšstva Ježíšova. Vše ku větší cti a chvále Boží. Duše v očistci. † kněz.	
11. P.	Sv. Germána , bisk. m. (407). — Velepastyřové naši. Vítězství myšlenky katol. Sjednocení všech národů u víře katol. Boží pomoc v povolání. Umírající.	
12. S.	Sv. Maximiliána , bisk. m. (283). — Bázeň před hříchy všedními. Obrácení nepřátel našich. Touha po dokonalosti. Zamezení opilství. Záchrana mládeže.	
13. N.	<i>Neděle XX. po sv. Duchu.</i> Sv. Eduarda , kr. (1066). — Pohrdání radostmi světskými. Zakyně. Síla v povolání. Školy katolické. Horlivost v dobrém.	
14. P.	Sv. Kalixta , pap. m. (222). — Sv. Otec Lev XIII. Dar kajcnosti. Odměna za dobrodini. Mravnost mládeže. Snášelivost u veřejném životě. Svornost.	
15. Ú.	Sv. Teresie , p. řeh. (1585). — Úcta sv. Josefa. Řád karmelitek. Posvět se jméno Tvé. Přemáhání pokušení. Obrácení jisté osoby. III. řád sv. Františka.	
16. St.	Sv. Havla , opata (624). — Zdar jubileu papežskému. Zamezení hříchův. Vyprošení jisté milosti. Obrácení mladíka. Za dvě rodiny. Zpovědníci. † kněží.	
17. C.	Sv. Hedviky , vévod. (1243). — Církev katol. na Rusi. Naše řehole. Těžce zkoušená vdova a dívky. Za šťastnou hořinu smrti. Nemocný muž. † otec.	
18. P.	Sv. Lukáše , evang. P. (90). — Dar pravého umění. Povolání ke stavu duchovnímu. Dar pravé pobožnosti. Obrácení nekajících hříšníků. Siroťci.	
19. S.	Sv. Petra z Alkant. , řeh. (1562) — Horlivé následování Krista. Obnova společnosti lidské. Dar mlčenlivosti. Choromyslný kněz. Duše v očistci. † bratr.	
20. N.	<i>Neděle XXI. po sv. Duchu.</i> Posvěcení chrámů Páně. — Šetření posvátnosti chrámů Páně. Zamezení hříchův. Horlivost v návštěvě chrámu P.	
21. P.	Sv. Uršuly a spoludr. (238). — Dar křesť. srdatosti. Ženské řehole ve vlasti naší. Zdar katol. podniku. Bázeň Boží naší mládeži. Dobrodinci. Katol. tisk.	
22. Ú.	Sv. Korduly , p. a m. (238). — následování dobrých příkladů. Za bázeň Boží. Zamezení hříchův. Obnova společnosti lidské. Za vytrvalou pobožnost.	
23. S.	Sv. Jana Kapistr. , řeh. (1456). — Horlivost pro rozšíření sv. víry. Za rodiče. Armáda sv. Kříže. Naše řehole. Obrácení nepřátel církve katol. Rodina.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	Sv. Rafaela , archand. — Sv. Gilberta , f. prem. (1152). — Úcta ke svatým andělům. Spolek sv. Rafaela. Poznání dobra i konání. Studující mladík.	
25. P.	Sv. Křišpina a soudr. (III. stol.) — Dar moudrosti. Za pravou pokoru. Vítězství zájmů katol. Mír a bázeň Boží v jistých rodinách. Rodina.	
26. S.	Sv. Evarista , pap. m. (112) — Úcta k ostatkům svatých. Za nemocnou. Žákyně. Zdar bohubilým podnikům. Úcta k autoritě. Hojní kajenice.	
27. N.	<i>Neděle XXII. po sv. Duchu.</i> Sv. Frumencia , bisk. (4 stol.) — Přemáhání náruživosti. Díkůčinění za milosti jubilea. Obrácení nepřátel našich. † kněz.	
28. P.	Sv. Simona a Judy , apoštol. P. (I. stol.) — Dar pevné důvěry. Odevzdání se do vůle Boží. Zamezení veřejných pohoršení. Spása duší. Bohoslovci.	
29. Ú.	Sv. Narcissa , bisk. Jerus. (213). — Horlivost v dobrém. Díky za obdržení milosti. Vytřvalost v dobrém. Seslání křesťanských zásad. † rodiče.	
30. St.	Sv. Alfonsa Rodrig. T. J. (1617). — Za ducha modlitby. Úcta bl. Panny Marie. Síla v povolání. Naše školství. Kazatelé. Snahy sv. O ce Lva XIII.	
31. Č.	Sv. Volkanga , bisk. (994). — Hodnostáři církevní. Za křesť. statečnost. Vítězství sv. kříže. Horlivost v dobrém. Zemřeli údové katol. bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Šlechtným býti znamená býti šlechtné povahy, mítí dobré srdce pro vše dobré a prospěšné zaujetí. My křesťané, kteří jsme dítkami Otce nebeského, bratřími Ježíše Krista, zdaž nejsme původu vzneseného? Nesnižujme tedy rodu svého a pozdvihněme srdce svá k těm věcem, které jsou Božími. Šlechtný křesťan miluje Pana Boha nade všechno a bližního svého pro Boha. Proto rád snáší všeliké křivdy, rád odpouští nepřátelům svým, odměňuje zlé dobrým, nechce v ničem bližnímu uškoditi, proto nezná pomluvy ani na cti utrhaní ani jakékoliv posuzování. Nehledá svého prospěchu, nýbrž blaho a štěstí bližního svého. Šlechtný křesťan jest také obětavým. Rád obětuje dle možnosti ku cti a chvále Boží chrámu Paně, podporuje missie tu- i cizozemské a všechny jiné dobré účely směřující ke cti Boží a spasení duší. Jak krásné to býti tak šlechtným! Ale kde je nyní pravá šlechtnost? Prosíme o tuto tak krásnou a tak vzácnou ctnost nejsv. Srdce Paně!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za šlechtnost křesťanskou, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivě podporovati katolické podniky.

Úmysl v listopadu: Křesťanská milosrdnost.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Ú.	Adama a Evy , prarodičů. — Zachování postu. Příprava na hod Boží vánoční. Za ducha pravé kajcnosti. Dobrodinci chudobných dítek.	
25. St.	Narození Páně . — Milost našeho znovuzrození. Úcta nejsvětější Svátosti oltářní. Spolek sv. dětství Ježíšova. Posvěť se jméno Tvé, Pane.	
26. Č.	Sv. Štěpána , prvomuč. (35). — Neohroženost v hlášení slova Božího. Láska k nepřítelům. Sjednovení všech narodů ve víře katolické. Rodina	
27. P.	Sv. Jana , apoštola a evang. P. (101). — Porozumění sv. evangeliím. Láska k čistotě duše. Hodnostář církevní. † kněz J. F. Duše v očistci.	
28. S.	Sv. mládětek betlémských . — Nevinná mládež. Odstranění pohoršení dítek. Dobré a zbožné vychování dítek v rodinách. Láska k duším v očistci.	
29. N.	Neděle po Narození Páně. Sv. Tomáše , bisk. m. (1170). — Obrácení Anglie na víru katolickou. Horlivé hájení zájmů církve svaté. † otec.	
30. P.	Sv. Davida , kr. — Za slechetnost mysle. Nábožensky zpustlé rodiny. Ježíš, vzor učitelů. Školy katolické. Napravení poměrů ve vlasti naší.	
31. Ú.	Sv. Sylvestra , pap. (335). — Díky za všechna obdržena dobrodiní. Pokání za urážky Bohu učiněné. Zemřelí údové katolických bratrů. † matka.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Církev svatá jmenuje se na zemi bojující církví, a to vším právem. Od té chvíle, kdy ji Pán Ježíš založil na skále Petrově nepřestaly brány pekelné proti ní bojovati. Byli to hned na počátku židé a pohané. Za pronásledování v prvních třech stoletích tekla krev křesťanů proudem a napájela zemi a krvelačná srdce pronásledovatelů. Později to byli kacíři, bludaři rozliční. I proti těmto musela církev hájiti sebe i pravdu jí od zakladatele svěřenou. Než vždy vyšla církev svatá z boje obnovena, jako vítězkyně. A nyní snad má církev pokoj? Snad je-t toto století dvacáté lepší všech dřívějších? Dříve bojovalo se proti církvi hrubě, ohněm a mečem, žaláři a dravými šelmami, nyní se bojuje pérem a tiskem, jazykem, a dravými šelmami jsou lidé sami, kteří by rádi roztrhali každého rozhodného katolíka. Boj nynější je hrozný, na celé čáře se vyvinul, tak že netoliko kněží mají hájiti církve, ale i nekneží jsou povinni u veřejném životě hájiti zásady víry katolické a brániti zájmy Krista Pána. Hajme oltář, hajme trůn, a nedejme se zaplašit planým křikem zufivých nepřátel Božích. Sv. Michael archanděl bude s námi bojovati proti mocnostem pekelným, by nezdolaly nás ni církve Ježíše Krista!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za statečné obhájce církve a zájmů Tvých na zemi a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Modlit se a pracovat na hájení dobrých věcí katolické.

Úmysl v lednu 1902: Milosti v pronásledování.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V prosinci modleme se za hájení zájmů Kristových.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle I. adventní. Sv. Josafata</i> , bisk. m. (1623). — Horlivost pro spásu duší. Duch kajenosti. Slovanští národové. Naše duchovenstvo. Nemocný.	
2. P.	<i>Sv. Bibiany</i> , p. m. (363). — Dar statečnosti křesťanské. Divčí ústavy výchovavací. Za mládež, by mravnosti sobě více hleděla. Napravení opilce.	
3. Ů.	<i>Sv. Františka Xav.</i> (1552). — Za ducha apoštolského. Za císaře a krále našeho. Obrácení národů pohanských na víru katolickou. Studující.	
4. St.	<i>Sv. Barbory</i> , p. m. (236). — Pohrdání světem a jeho radostmi. Za šťastnou hodinu smrti. Za dělnictvo hornické. Polepšení otce rodiny.	
5. Č.	<i>Sv. Petra Crysologa</i> , bisk. a uč. církve (450). — Velepastyřové naši. Za horlivé kazatele. Povolání ke stavu duchovnímu. Křesťané v Číně.	
6. P.	<i>Sv. Mikuláše</i> , bisk. (327). — Za křesťanskou lásku k mládeži. Sirotci. Dobrodinci chudiny. Dobročinné ústavy. Církev katolická na východě.	
7. S.	<i>Sv. Ambrože</i> , bisk. uč. církve (397). — Útrpnost s hříšníky. Obrácení nevěřící. Učení katoličtí. Horlivost ve službě Boží. Za jistého kněze.	
8. N.	<i>Neděle II. adventní. Neposkvrněného Početí P. Marie</i> . — Za dar čistoty srdce. Zachrana nevinné mládeže. Dobrodinci chrámu Paně.	
9. P.	<i>Sv. Petra Kanisia</i> , kn. (1510). — Učenlivost ve svatém náboženství. Horlivost v křesťanském cvičení. Křesťanské školy. Zdar veliké pouti.	
10. Ů.	<i>Sv. Eulalie</i> , p. m. (340). — Úcta ku kněžím. Pokoj a mír v národě našem. Odstranění pohoršení. Dar svornosti bratřím. Polepšení muže.	
11. St.	<i>Sv. Damasa</i> , pap. (354). — Oddanost ke Stoliči apoštolské. Překážení zlých úmyslů nepřatel víry naší. Za katolické učence. Ústavy slepců.	
12. Č.	<i>Sv. Ottilie</i> , abat. (720). — Za dar moudrosti. Ženské řehole. Za zemřelé dvě osoby. Obrácení nábožensky zpusťlé rodiny. Družstva Mariánská.	
13. P.	<i>Sv. Lucie</i> , p. m. (304). — Za vážení si milosti Boží. Jednoťy panen. Odvrácení pokušení. Bratrstvo nejsvětější Svátosti. Apoštolát modlitby.	
14. S.	<i>Sv. Spěvidona</i> , bisk. (349). — Za svobodu dítek Božích. Naši biskupové. Bohuslovné ústavy. Větší úcta svaté Rodiny. Napravení opilců. † otec.	
15. N.	<i>Neděle III. adventní. Sv. Irene</i> a, bisk. (202). — Horlivé šíření úcty Panny Marie. Za tři ubohé rodiny. Živá přizeň. Pokoj. Tri nemocné osoby.	
16. P.	<i>Sv. Adléty</i> , vd. (999). — Obhájcové zájmů Kristových. Zemřelá přizeň. Nemocná matka. Nábožensky zpusťlé rodiny. Úcta nejsvětější Trojice.	
17. Ů.	<i>Sv. Lazara</i> , bis. (75). — Za obnovu společnosti lidské. Bázeň Boží ve škole. Jednota sv. Josefa. Milosrdné sestry. Rudiče. Studující. † sestra.	
18. S.	<i>Očekávání porodu P. Marie</i> . — Dar pevné naděje v Boha. Odvrácení pohoršení. Dar zdraví. Dar pravé pokory. Láska rodinná. Střední školy.	
19. Č.	<i>Sv. Nemesa</i> , m. (250). — Za činnost křesťanskou. Odvrácení pokušení. Zdar podniků. Naprosté odevzdání se do vůle Boží. Zemřelí rodiče.	
20. P.	<i>Sv. Dominika</i> , bisk. (600). — Dar setrvaní v dobrém. Živí dobrodince. Vítězství církve katolické. Síla v povolání. Zamezení hříchů. † kněz.	
21. S.	<i>Sv. Tmáše</i> , apoštolá Paně (73). — Dobrá příprava na Vánoce. Zemřelí dobrodinci. Obrácení nevěřící. Naše řehole. Jistá rodina. Zdar podniků.	
22. N.	<i>Neděle IV. adventní. Sv. Servula</i> , zebr. (510). — Trpělivost v chudobě. Za těžce zkoušenou vdovu. Pokoření nepřatel. Vyurošení jisté milosti.	
23. P.	<i>Sv. Viktorie</i> , p. a m. (253). — Vítězství svaté církve nad nepřeteli. † rodiče a bratři. Obrácení jistého mladíka. Dar sebezapření. Rodina.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XXXV.

Číslo 12.

Kdo nejsvětější Svátost oltární hodně přijímá, jest v Srdci Ježíše a Ježíš v srdci jeho. Toto spojení jest netoliko duchovní, ale jest skutečné a pravdivé. (Sv. Alfons Lig.)

Rorate!

Slyším vás plesy mého mládí,
z domácích dálék dýcháte —
ó, jak ta léta rychle pádí,
kdy zpívali jsme tolik rádi —
ó rorate, ó rorate!

Přes pole bílá, tiché stráně
přes cesty sněhem zaváté,
jdou slavit brzký příchod Páně
jak svatý Jan kdys při Jordáně —
ó rorate, ó rorate!

Zřím oltář náš ve světél hávu
kněz oči k nebi upjaté,
jakoby viděl příští slávu
z úst vděčných volá k věrným davu —
ó rorate, ó rorate!

A zpívá každý plnou duší
ze hrudi blahem zahřáté —
ten zpěv v ní svatou touhu vzruší,
vždyť příchod spásy svoji tuší —
ó rorate, ó rorate?

Zní svatý zpěv ten v kraje spící
vždy výš a výš — zní třikráte —
hle, hvězda bleskla v mraku líci —
předtucha spásy polevíci —
ó rorate, ó rorate!

Zvuč touhy naší blahá písní,
vzbud' všechny hříchem zajaté,
zvuč tam, kde zloba nejvíce pláší,
kde hříchu mráz květ ctnosti tíší —
ó nebesa, ó rorate!

•Obzor•

FR. CÍRMASTA.

Koruna z dvanácti hvězd.

Napsal JAROLÍM STAN. PAVLÍK.

Signum magnum apparuit in coelo:
mulier amicta sole, et luna sub pedibus
ejus, et in capite ejus corona stellarum
duodecim.

Apoc. 12, 1.

Roucho tvé jest jako sníh a obličej tvůj jako slunce. Těmi slovy pozdravuje církev neposkvrněnou Pannu v hodinách o jejím neposkvrněném početi. Jaké je to roucho? Roucho nevinnosti a posvěcující milosti, jež Maria již v okamžiku svého svatého početi s sebou na svět přinesla. Ani jediné skvrny není na rouchu jejím, ani jediné hořčičky. »Všechna krásná jsi, přítelkyň má, a poskvrny není na tobě!« — Obličej tvůj jako slunce. Tim je vyjádřena Marie vznešenost, její převládá důstojnost a lesk jejich ctností. »Na slunci postavil příbytek svůj«, pravi David o Kristu, »a ona — Moudrost Boží totiž — vychází jako ženich z ložnice své.« I svatý Jan evangelista viděl Pannu Marii sluncem oděnou. »Veliké znamení ukázalo se na nebi: žena, sluncem oděná, a měsíc pod nohama jejíma, a na její hlavě koruna ze dvanácti hvězd.« (Zjev. sv. Jana.) Měsíc je obrazem proměnlivosti a nestálosti. Měsíc stojí pod nohama Marie Panny, poněvadž je vyvýšena nade všelikou nestálost světskou. Jasu jejich ctností neubývá, žádný stín hříchu se jí nedotkl. Co znamená oněch dvanácte hvězd? Obvykle bývají hvězdy ty vztahovány

na přednosti a ctnosti, z nichž si Maria stkvělou zásluh korunu upletla. Já chci tentokráte dvanácte hvězd v koruně Mariině spojit s dvanácti významnými dny v jejím životě, z nichž každý jako zářná hvězda svítí do noci světové a obveseluje dítky Eviny. Jsou to dnové pamětní, jakých nikdo na zemi nezažil; památka jejich nezmizí, dokud svět ten státi bude.

První hvězda — toť den jejího neposkvrněného početi, den vítězství. Jako černá noc ležela kletba prvotního hříchu na celém okrsku zemském. Ve stínu smrti a ve tmách hříchu seděli lidé a vzdychali a toužili po světle. A hle, na nebi vzplála hvězda — Maria, bez poskvrny počatá. »Lid, který chodil ve tmách, viděl světlo veliké, obyvatelům kraje stínu smrti vzešlo světlo«, prorochoval Isaiáš o Vykupiteli, jenž jest světlem ze světla. Avšak i Maria byla lidstvu světlem, a jest jím dosud. I my jsme na křtu svatém od prvního hříchu očištěni, i nám vzešlo v den křestní světlo křestanství. Kež nám zůstane tento den, den našeho pokřtění, den našeho neposkvrněného znovuzrození, vždy dnem památným; Nechť je nám stálým napomenutím k neposkvrněnému zachování posvěcující milosti.

Druhá hvězda — toť den narození a jmenin Mariiných, den radostný pro zbožné rodiče, Joachima a Annu,

kterých tak mnoho let o dítě k Pánu Bohu se byli modlili a konečně přece vyslyšení byli, den radosti pro celý svět. Církev svatá zpívá v den narození Panny Marie: Tvé narození, panenská Rodičko, zvěsto-

jméno Maria. Narozeniny a jmeniny jsou dva důležité dny v životě našem. Mnozí lidé nevěšmají si takových dnů, den ten jest jim jako každý jiný. To však se nepatří; my máme dny ty křesťanským

valo radost celému světu! — I jméno »Maria«, jež tolik značí jako »hvězda«, obveseluje každé křesťanské srdce. Čím je hvězda plavci v tmavé noci s vlnami rozbouřenými bojujícímu, tím je nám

způsobem oslaviti, do kostela jíti, mnoho se modliti a Bohu děkovati za milost, že nám opět jeden rok daroval.

Třetí hvězda, třetí památný den v životě Mariiném je den jejího obětování

ve chrámě. Teprv tři léta stará zasnoučila již život svůj službě Boží. Byl to ta ořka den jejího duchovního zasnoubení s Bohem. »Uvedl mne Král do komnaty své«, mohla říci s nevěstou ve vělepisni. »Můj milý jest můj a já jsem jeho; on se pase mezi lilijemi.« I naši duši Bůh si zasnoubil, i naše duše je nevěstou Boží. Den první svaté zpovědi byl dnem našeho duchovního zasnoubení, den prvního svatého přijímání byl dnem naší duchovní svadby. »Tu jsem šel kolem tebe«, čteme v prorocích »a viděl jsem tebe, pravi Bůh, a hle, byl čas, abych se o tebe ucházel. Přisahal jsem ti a vešel jsem s tebou v smlouvu, a ty jsi se stala mojí. Umyl jsem tě vodou a pomazal tě olejem a oděl jsem tě pestrými šaty a okrášlil jsem tě šperky.« Vizte, milí čtenáři, to vše se událo ve svátosti pokání. Tu jsme byli obmyti od hříchů, pomazáni milostí Boží, oděni rouchem svátosti a ozdobeni. Ústy proroka Oseáše mluví Pán Bůh: »Zasnubuji se s tebou na věky, a zasnubuji se s tebou skrze spravedlnost a soud, skrze milost a smilování. Z toho vidíme, že den první svaté zpovědi byl dnem našeho duchovního zasnoubení s Bohem. Nespustme z myslí toho dne, slavme jej každoročně a obnovme jej často přijímáním svatých svátostí.

Za duchovním zasnoubením následovalo u Panny Marie, když byla v dívku vyrostla, její zasnoubení se sv. Josefem. Ačkoliv Panna Maria čistotu panenskou chtěla doživotně zachovati, přece byla skutečně sezdána se sv. Josefem; neboť Bůh tomu tak chtěl, chtěl je ušetřiti cti Mariiny a jí zjednati živitele a ochránce a pěstouna božskému Dítěti. Den svadební, to byla čtvrtá hvězda, čtvrtý památný den v životě Bohorodičky. Církev oslavuje ten den 23. ledna. I váš den svadební, křesťanští manželé, byl krásný den v životě vašem. I tento den máte

slaviti modlitbou a návštěvou kostela. Možná, že se od vaší svadby mnoho změnilo a není, jak by mělo býti. Láska ochladla, mír porušen, nespokojenost vzrostla; vizte, zde máte příležitost vítanou, všecko zase napravit. Použijte výročního dne své svadby k obnovení a znovuupevnění vzájemné lásky, věrnosti a cti.

Pátá hvězda, pátý krásný den v životě Mariině byl den jejího zvěstování, o němž archanděl Gabriel byl k ní poslán, aby jí oznámil, že se stane matkou Vykupitele. Byl to vlastně den jejího prvního svatého přijímání, poněvadž skutečně milého Ježíše do útroby svých přijala. Opravdu krásný den! I ve vašem životě, milí čtenáři, je den prvního svatého přijímání krásným, ba nejkrásnějším dnem. Co jsou u porovnání k němu světské slavnosti, co jsou slavnosti všelijakých založení a trvání, co koncerty, věnečky, výlety a všelike jiné světské radovánky? Božský Ženich spojil se tenkrát s vámi, an vás ke svému stolu pozval. O kěz by se ten den ještě jedenkrát pro mne vrátil, myslí si mnohý. Nuže, nenechejte aspoň výročního dne prvního svatého přijímání bez povšimnutí! Na památním obraze od sv. přijímání je datum jeho zapsáno. Má býti pro vás dnem modlitby, aneb i dnem svaté zpovědi a svatého přijímání.

Šestá hvězda v životě blahosla-vené Rodičky Boží je den jejího navštívení, den, o němž Duchem svatým naplněna velebně »Magnificat — velebí duše má Hospodina« zpívala. I Alžběta byla Duchem svatým naplněna, a svatý Jan zaplesal v lůně matky své, pocitiv přítomnost vtěleného Boha. Druhé července slaví církev svátek navštívení Panny Marie. I ve vašem životě, drazí čtenáři, byl jeden den, v nějž jste milostmi Ducha svatého naplněni byli: den svatého biřmování. Ovšem bývá obvykle brzo

zapomenut, mnohý ani potom neví, v který den byl u svatého biřmování; a přece si máme den ten dobře zaznamenat a každý rok zbožně ztráviti jako den, o němž jsme od biskupa na rytíře byli pasováni a bojovníky za svatou viru jsme se stali.

Sedmá hvězda v koruně Panny Marie, sedmý památný den byl onen v dějinách světoznámý den, v nějž Panna Maria Ježíše Krista porodila, v nějž nebesa medotekoucími se stala, jak církev svatá v hodinách pje, den nového vykoupení, všeobecného obnovení a věčné blaženosti, den radosti mateřských Panny Marie. Tento den byl pastýřům nebeským světlem, a mudrcům na východě hvězdou oznámen. Zdaž-li je takový den v životě našem? Ano, ale jen kněz ho může slavit; jest to den jeho posvěcení, o němž poprvé skrze slova »Totot jest tělo mé« a »Totot jest krev má« Ježíš Kristus takřka v jeho rukou se zrodil a při každé mši svaté se znovu zrozuje. Kněz se stává účastným mateřské důstojnosti Marie Panny, on se stává účastným i jejích radostí. A proto je den ordinací a den primiční krásným dnem v životě kněze jak pro něho samého, tak i pro jeho rodiče, pro jeho příbuzné, pro celou obec, a hodný křesťanský lid běže vřelou účast na radosti kněze i na jeho dnech jubilejních. Modleme se aspoň v quatem-brové dny o hodné kněze.

Osmá hvězda v životě Marie Panny byl den jejího očišťování, kdy milého Ježíška nebeskému Otci v obět přinesla, plna radosti nad blahopřáním a požehnáním staříčkého Simeona, jenž Dítě božské jako světlo k osvěcení pohánů opěvoval. Ovšem byla již tenkrát její radost s bolestí smíšena, když uslyšela, že vlastní její srdce k vůli tomu Dítku mečem bolesti proniknuto bude. Tento pamětní den je ponechán křesťanským matkám, jež s radostí

novorozené dítky do chrámu přinášejí, aby je Pánu Bohu představily, obětovaly a za nebeské požehnání děkovaly. Křesťanská matka, svěť ten den, spoj se v duchu s panenskou Rodičkou Boží a pros ji, aby ti pomohla dítko tvé tak zbožně vychovati, abys je jedenkráte ve chrámě nebeském Pánu Bohu mohla představit.

Devátá hvězda, devátý památný den v životě Rodičky Boží, byl den velkého smutku; byl to velký pátek, o němž na Kalvarii pod křížem stála, svého Syna oplakávala a nesmírné bolesti na duši trpěla. Den ten je pro nás i proto důležitým, poněvadž o něm Maria naši matkou se stala. »Synu, hle matka tvá«, pravil Ježíš k Janovi. Jan zastupoval tenkrát naše místo. Všecky slzy, jež bolestná Matka tenkrát prolila, proměnily se v perly, jež jako hvězdy září nyní v její koruně. Takových pátků je v našem životě dost. Jsou to úmrtní dny našich milých, našich rodičů, našich bratří a sester, příbuzných, přátel a dobrodinců. Zdaž máme zapomenouti na také dny? Zjistě ne! Také dny mají být pro nás dny pamětními, dny samoty, smutku a pokání, modlitby a zbožných proseb za zemřelé.

Desátá hvězda koruny — tuť den vzkříšení, den, jenž učinil Hospodin, den radosti, den, o němž Ježíš Kristus, povstav z hrobu, své přemilé Matce se zjevil, aby ji potěšil a její slzy bolestné v slzy radostné proměnil. Tento jediný den odškodnil ji za všechny hodiny, jež byla probděla a proplakala. Snad i váš život, mili čtenáři, vykazuje dny, jež vám zůstanou proto nezapomenutelnými, poněvadž vám Bůh nějakou milost prokazal a vás potěšil a obveselil. Vy jste na příklad přestali nějakou krisi, opět jste zdraví dosáhli, Matička Boží vám tu neb onu milost vyprosila, nějakou zkoušku jste šťastně složili, svého cíle

neb jistého postavení dosáhli, ten neb onen dar od Boha obdrželi: hleďte na takové pamětní dny nesmíme zapomenouti; v takové dny třeba Bohu děkovati za milosti prokázané, třeba s celého srdce »a s vděčnou myslí zpívati nebo se modliti »Bože, chválíme tebe«.

Jedenáctá hvězda v diademě Panny Marie, jest den jejího úmrtí, jež teprv nyní v nebi slaví. Byly to její nebeské narozeniny. Církev slaví svátky světců ne v den jejich narození, nýbrž v den jejich smrti, jakožto v den jejich narození pro nebe. Maria toužila celým srdcem po tomto dni, modlic se se žalmistou: »Kdy tam přijdu a ukaži se před tváří Boží? Těšila se již předem na shledání se s milým Synem. Tak i křesťan může se radovati a s blahou nadějí vstříc hleděti večerní hvězdě života svého, pak-li žil zbožně a bohabojně a modlil se k Panně Marii o šťastnou hodinku smrti. To bychom měli často činiti, každý den o šťastnou hodinku smrti se modliti a Marii vzývati a ctiti: pak bude den naší smrti pro nás nikoliv dnem strachu, ale dnem radosti.

Dva n á c t á h v ě z d a, poslední,

avšak i nejslavnější pamětní den v životě Panny Marie je den jejího nanebevzetí a korunování. »Maria Panna byla vzata do nebeské komnaty, kde Král králů na hvězdnatém sedí trůně«, zpívá církev v hodinkách o nanebevzetí Panny Marie. Velkolepý byl vjezd do Vídně, jež slavila blahé paměti císařovna Alžběta, když za nevěstu císaře pána vyvolena, domovinu svou opustila a do Rakouska se přistěhovala. Vjezd ten však daleko zastíněn triumfem Panny Marie, jemuž miliony andělů a spravedlivých byly přítomny. I my se podobného dne dožijeme, zůstaneme-li Bohu věrni a vytrváme-li v milosti Boží. I my budeme kdysi na nebe vzati korunováni, jakž ujišťuje sv. Pavel: »Dobrý boj jsem bojoval, běh života dokonat, viru zachoval; naposledy jest mi uschována koruna spravedlnosti; již mi dá v onen den Bůh, spravedlivý soudce.« »Spravedliví budou se stkvíti jako hvězdy v říši Otce mého«, ujišťuje nás Spasitel. Abychom se této radosti dožili, prosíme neposkvřněnou Rodičku Boží, aby nám svou přímluvou vymohla milost setrvání v do-
brém a šťastnou smrt.

Dobrý úmysl.

Mě, co člověk koná, koná zajisté za tím účelem, aby mu to prospělo, nikoliv aby z toho škodu měl, neboť přání naše nese se po štěstí. Největší užitek však mohou přinášeti nám činy naše, když se Bohu líbí, neboť Pán zajisté co největší odměnu za ně dáti může; tak zajisté prospějí k našemu štěstí v míře co největší. Aby pak celé naše jednání Bohu libezné a nám záslužné bylo, třeba, abychom vše v pravém úmyslu konali, t. j. skutky svými vždycky

Bohu sloužiti chtěli, dle jeho vůle a k jeho cti a slávě. Tak zajisté napomíná nás sv. Pavel řka: »Ať jíte nebo pijete nebo něco jiného činíte, činite to vždy ku cti Boží.« A toto pevně předsevzeti, vše tak konati, jak to Bůh chce a poněvadž to tak chce, jmenujeme »dobrým úmyslem«.

Jistý starý poustevník měl v obyčeji, že před každou prací nějaký okouzlik postál a mysl svou sbíral. Když se ho po příčině toho ptali, odpověděl: »Jako

střelec dříve nežli vystřelí míří. aby dobře do terče trefil, tak mám i já za nutné před každým skutkem tiše postáti a ducha svého k Bohu pozvednouti; tím takřka mířím, abych skutkem svým svatou vůli jeho vyplnil a tak cíle se neminul. Zde je znázorněna potřeba dobrého úmyslu před každým činem.

Abychom pak na něj nezapomněli, jest dobře vzbuditi tento dobrý úmysl, každého rána na počátku denní práce a obnovovati jej před každým důležitějším a význačnějším skutkem. Dobrý tento úmysl posvěcuje všechny, i ty nejmenší práce naše; skrze něho stávají se jednotlivé naše úkony jakoby články v řetězu záslužných činův. I když se nám to neb ono bez naší viny nepodaří, zásluha toho skutku zůstává nám pro věčnost; neboť úmysl jsme měli, a ten přijme Bůh za skutek.

Měla-li svatá služka Zitta něco těžkého na práci, posilovala se vždy slovy: »Ó můj Ježíši, Tobě k vůli chci kříž tento nésti!« A příslovím sv. Ignáce bylo: »Vše k větší cti Boží!« Sv. Baldomer, svého řemesla kovář, provázal vždy své údery na kovadlinu střelnou modlitbičkou: »Ve jménu Páně.« Sv. Magdalena z Pazzis navykala své učenice, aby vždy na otázku, proč šijí, pletou, perou atd. odpovídaly: »Ku cti Boží, pro Pána Boha.« Tak učila je všechny Bohu dobrým úmyslem zasvěcovati. Sv. Isidor, sedlák, modlival se často při těžké práci: »Pane, buď vůle Tvá jak na nebi tak i na zemi!« A tak se posiloval v trpělivosti a vytrvalosti a posvěcoval svou denní práci. Sv. Klimakus, řeholní bratr, musil denně pro 250 lidí vařiti stravu; nikdy však nebyl rozmrzen, nýbrž vždy veselý myslí. Jednou byl tázán, proč může býti při toliké mrzuté práci tak veselým a spokojeným, od-

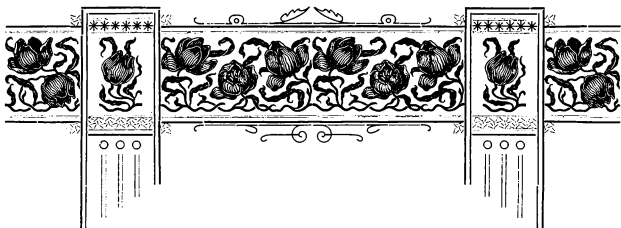
větil: »Proč bych měl býti mrzutý? Vždyť vařím pro Pána Boha, jenž sám pravil, že co pro naše bratry činíme, pro něho činíme, a že on odplatí.«

Dejž Bůh, abyste takto smýšleli vy všichni, kteří si chleba vezdejšího těžkou prací vydělávati musíte, i vy, kteří stížení jste nějakým křížem, nemocí, chudobou a jinými strastmi! kéž byste vůbec všichni, kteří ráno začínáte život trudný, strastiplný, dobrým úmyslem kříž tento si polehčovali, mezi dnem častějším obnovováním dobrého úmyslu se posilovali a všecku práci svou Bohu obětující, ji záslužnou činili! Na tomto úmyslu záleží vše, i spása naše, neboť jím proměňují se denní naše skutky, byť sebe nepatrnější v očích světa, v zlaté poklady před Bohem a v zásluhy, které spravedlivý Bůh bez odměny nenechá.

Znázorníme si to takto: Kdybychom sebe více nul napsali (000000), nemají přece ceny žádné, postavme však před ně jednotku jen a hle, již to znamená číslo převeliké, milion. Nuly, to jsou naše činy, které zajisté pramalou cenu mají, číslice však před ně postavená značí dobrý úmysl, s nímž vykonány jsou, a to dodává jim právě ceny a záslužnosti. Dobrý úmysl však chrání nás také před hříchem; neboť vyprošuje nám zvláštní pomoc Boží a upomíná vždy na Boha, na jeho všudypřítomnost, na jeho spravedlnost, na soud a trest či odměnu. Nelze přece při dobrém úmyslu hřešiti. Proto navykněme sobě hned ráno denně dobrý úmysl vzbuditi, všecko naše konání a jednání Bohu obětovati střelnými modlitbami obnovujeme jej častěji za den. Uvidíme, že zbožný tento zvyk hojně ponese ovoce a že rozhojní se dobří skutkové i zásluhy naše.

BOH. HENDL.

Návrat Jakubův z Mesopotamie.

(Část další.)

Příčinou boje, kterým chtěl Esau Jakuba zničit, byl starý hřích, podvod a klam Jakubův, když chtěl Isák Esauovi požehnati. I byl ten chystaný boj jakoby metlou, kterouž měl hřích býti trestán; jakoby spravedlnost Boží užívala Esaua nástrojem. Avšak nad spravedlností zvítězilo milosrdenství! Dovolává se Boží pomoci, Božího milosrdenství, přemohl Jakub takřka Boží spravedlnost, která se mu blížila hrozivým Esauem; přemohl Esaua, naklonil si ho, prve než ho spatřil, prve než se bojem utkali, proto že napřed v tajemném boji zvítězil. Píšeť Písmo sv.: »Přepřaviv Jakub všecky věci přes brod Jabok, zůstal sám; a hle, muž zápasil s ním až do rána. Který když viděl, že by ho (Jakuba) přemoci nemohl, dotekl se žily stehna jeho, a hned uvadla. I řekl k němu: Pusť mne, neboť již ustupuje dennice. Odpověděl Jakub: Nepustím tebe, leč mi požehnání dás.«

Jaký to podivuhodný zjev! Kdo je ten muž, s nímž zápasil Jakub? Jakub sám nám odpovídá, kdyžť praví zápasníku: »Nepustím tebe, leč mi požehnání dás«, a když nazval jméno místa toho »Fauzel — Viděl jsem tvář Boží.« Ano, Bůh sám zjevil se v podobě lidské. Bůh sám jakoby zastavoval cestu Jakubovi. Jaký to zjev, hrozný zjev!

Aj, co by zmohlo proti člověku sebe více nepřítel, Bůh-li jemu jest přítelem? Ditky Boží, přátelé Boží opírajíce se o všemohoucí rámě Hospodinovo mohou přes všelikou zlobu nepřátel pěti vítěznou píseň: »Hospodin spravuje mne, a nic se mi nedostáváti nebude. Nebo bychť pak chodil uprostřed stínu smrti,¹⁾ nebudu se báti zlého; neboť Ty se mnou jsi« (Žalm 22); se sv. Pavlem mohou směle říci: »Jestli Bůh s námi, kdo proti nám?« (Řím. 8, 31.)

Avšak běda, komu Bůh nepřitelem, kdo se proti Bohu hříchem vzeplal a dosud se nepolepsil, ba polepsiti se nechce. Hrůza, jaká tu nastává, hroznými vyličená jest slovy v páté hlavě knihy »Moudrosti: »Vezme zbrojné odění horlivost Páně, a obleče tvorstvo v odění k pomstě nad nepřáteli. Obleče se místo pancíře ve spravedlnost a vezme místo lebky soud jistý. Vezme štít nepremožitelný, pravost,²⁾ a naostří tvrdý hněv v kopy, a bojujati bude s ním okřek země proti nesmyslným. Pájdou přímo střely blesku, a jako z dobře nabitého luku oblaků vypuštěny budou a do jistého místa uhodí. A od hněvu skalnatého poslána budou veliká krupobití, rozlití se proti nim voda mořská, a řeky se na mně spěhnou tvrdě.³⁾

¹⁾ V patrném nebezpečí smrti.

²⁾ Svatost.

³⁾ Silně se rozvodní a ty bezbožníky zatopí.

Zdvihne se proti nim vítr silný a jako vichřice rozmetá je; a v poušť obrátí všecku zemi nepravost jejich, a zlost jejich vyvrátí stolice mocných.¹⁾

Ejhle, jaká to zbroj, jaké brnění, jímž spravedlnost Boží takofka oděna kará, trestá, poráží odbojného hříšníka! Bůh jen pokyne, a všechno tvorstvo povstává k soudu a trestu. Kolikrát spatřujeme v Písmě sv. Starého Zákona ono divadlo! Pomníme trní a hloží hned na prahu lidských dějin, trní a hloží, pomníme smrti, hrobu, hniloby, jimiž trestán hřích prarodičů. Pomníme přestrašných spoust vody při potopě světa, ohně a síry při zkáze bezbožných měst Sodomy a Gomory; pomníme přehrozných ran egyptských, kdyžtě Faraon nechtěl a nechtěl propustiti národa israelského; pomníme hadův ohnivých na poušti; pomníme hrozného sucha za časův Eliašových, medvědů za dnův Eliesových, stromu, na němž dokonal nezdárný Absolon atd.; neboť kdo pak by mohl ve chvíli sčítati všechny ty pohromy, všechna ta dopuštění Boží? Toť bojovníci, toť vojska uražené spravedlnosti Boží. »Zavolány jsou, a řkou: Tu jsme.« (Bar. 3, 35.)

Kdo že by odvážil takovéto voje Boží proti sobě poštvať? Hříšník to dělá, všechno hříšné lidstvo to udělalo, Jakub to byl učinil, kdyžtě byl prve zhřešil. Bůh s ním nyní zápasí. Ó Jakube, v jakém to nerovném boji se's octl! Zahyneš, zahyneš! Než ejhle, jaký to div? Zápasí spolu až do rána; Bůh bojuje svou spravedlností, Jakub se dovolává kajicně Božího milosrdenství, a vychází z boje vítězem; ne svou silou — aby se toho nedomníval, dotekl se Bůh žily stehna jeho, a hned uvadla, a Jakub zůstal kulhavým — Jakub vychází z boje vítězem, ne svou silou, nýbrž milosrdenstvím Božím; milosrdenství zví-

těžilo nad spravedlností; naklonil si milosrdenství Boží, protože byl vyvoleným praotcem Messiášovým, protože v osobě své už napřed zobrazoval Vykupitele, kterýmž se stalo milosrdenství všemu světu.

Zaleťme v duchu o 1800 let dále do budoucna od boje Jakubova u řeky Jaboku, zaleťme v duchu na horu Olivetskou u Jerusalema a vizme tam zápas Kristův. O zápase Jakubově napsal prorok Oseáš: »Plakala prosil.« (Os. 12, 4.) O Kristu zápasícím na hoře Olivetské napsal sv. Pavel: »Kterýžto za dnů těla svého s velikým křikem¹⁾ obětoval modlitby a ponížené prosby Tomu, kterýž by ho mohl vysvoboditi od smrti.« (Žid. 5, 7.)

Jen si čtème umučení Páně o jeho úzkosti a smrtelném, krvavém potu na hoře Olivetské po poslední večeři! »Pojav s sebou Petra a dva syny Zebedeovy (Jakuba a Jana), počal se rmoutiti a teskliv býti. Tehdy řekl jim: Smutnáť jest duše má až k smrti! Pozůstaňtež tuto a bděte se mnou. A pooděšed maličko, padl na tvář svou modle se a řka: Otče můj, jestli možná, ať odejde ode mne kalich tento, ale ne jak já chci, ale jakž Ty.« (Mat. 26, 36—39.) Modlil se tak i po druhé, po třetí; ve smrtelných úzkostech až krví se potil. Ovšem nebyl ušetřen smrti, zemřel na kříži, avšak nezůstal mrtev, nýbrž slavně, veleslavně vstal z mrtvých a drží v ruce na věky prapor svého vítězství nad hříchem, smrtí a ďáblem; jako však Jakubovi zůsta'la na těle památka na boj, že totiž mu uschla žíla. Že kulhal, tak i Pán Ježíš zůstavil si na převaťém těle patero ran, jimiž byl zbodnut na svém bolestném smrtelném lůžku, na kříži; svou smrtí přemohl spravedlnost Otce nebeského a přinesl milosrdenství, milost, spásu všemu světu; ó jak krásně svědčil ústům jeho po vzkříšení pozdrav apoštolům a všemu světu: Pokoj vám!

¹⁾ Pro bezpráví a nešlechetnost zpusťte zcme, a zvrácena budou království.

¹⁾ Úpěnlivým hlasem a voláním.

Po boji řekl Bůh Jakobovi: Které jest jméno tvé? Odpověděl: Jakub. Ale on řekl: Nikoli nebude slouti jméno tvé Jakub, ale Israel; neboť poněvadž proti Bohu silný jsi byl, čím více lidí přemůžeš? I požehnal jemu na témž místě.

Jaká to čest, jaké vyznamenání! Jakub jest nyní Israelem, bojovníkem Božím, neostojí před ním sebe nepřátelštější lidé, neostojí před ním hned nyní nepřátelství Esauovo, nepotrvá pomstychtivost jeho. Právem lze se domnívati, že touž chvíli, kdy Jakub zvítězil v tajemném zápase u brodu Jaboku, touž chvíli obrátil Hospodin srdce Esauovo, vypudil z něho hněv, naplnil mírem a láskou.

• Pozdvih pak Jakub oči svých, uzřel přicházejícího Esaua a s ním čtyři sta mužův; i rozdělil syny... a sám napřed jda, poklonil se, schýliv se k zemi po sedmkrát, až se přiblížil bratr jeho. Běže tedy Esau vstříc bratru svému, objal ho a stiskaje šiji jeho a lhbaje, plakal. A pozdvih oči uzřel ženy a maličké jejich, a řekl: Co jsou tito a náležejí-li k tobě? Odpověděl Jakub: Jsou dítky, které dal

mi Bůh, služebníku tvému. A přiblíživše se, sklonili se. I řekl Esau: Jací jsou to houfové, které jsem potkával? Odpověděl (Jakub): Abych našel milost před pánem mým. Ale on řekl: Mám sám velmi mnoho, bratře můj; měj sobě své. I řekl Jakub: Ne tak, prosím; ale jestliže jsem našel milost před očima-tvými, přijmi ten dárek z rukou mých; neboť tak jsem uzřel tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží; buď mi milostiv a přijmi požehnání, které jsem přinesl tobě, a kterýmž mne oblažil Bůh, dávající všecko. Sotva, jsa přinucen od bratra, přijal to Esau... Navrátil se tedy toho dne Esau cestou, kterouž byl přišel, do Seiz. A Jakub přišel do Sokot, kdežto vzdělav dům a rozbiv stany, nazval jméno místa toho Sokot, to jest stany. I přišel do Sálema, města Sichemských, kteréž jest v zemi Chanaan, když se vrátil z Mesopotamie syrské, a bydlel při městě. I koupil díl pole, na kterémž byl rozbil stany, od synů Hemora, otce Sichemova, za sto beránek. A vyzdvih tu oltář, vzýval na něm nejsilnějšího Boha israelského. (I. Mojž. 33.)

(Přístě dále.)

Věřím v Boha.

(Část další.)

Bylo ráno Velikého pátku, onoho prvního Velikého pátku, jenž věčně památným měl se státi pro celé člověčenstvo. Palác vladaře Piláta stál poblíž chrámu, v hradě Antoniově. V nedobytné skoro budově této bydlil vladař římského císaře Tiberia s oddělením římských žoldneřů. Obvyčně sídlival v Cesarei, ale na veliké slavnosti přicházival do Jerusalema; přítomnosti jeho bývalo zapotřebí, neboť v těch dnech veliký nával lidu byl v hlavním městě a zřídka kdy odbyly se slavnosti bez bouří, rozdmýchovaných fanatickými židy.

Bylo ještě časně z rána a již přichvátali členové veliké rady židovské k soudnímu dvoru Pilátovu, neboť tento ůřadoval již od východu slunce. Přivedli tam spoutaného Pána, jenž byl uveden do budovy, sami však do ní nevstoupili, nechtějce se návštěvou domu pohanského poskvrnit před slavností velikonoční.

Pilát tedy chtěje s nimi jednati, musil k nim vyjít ven. Stojte tedy ve dveřích paláce ptá se jich: »Jakou obžalobu vedete proti člověku tomuto?«

Odpověděli zkrátka a drze: »Kdyby tento muž nebyl zločinec, nevydali bychom ho tobě.« Pilát dobře jim rozuměl, že sami chtěli souditi a odsouditi Ježíše a od něho jen žádali vykonání rozsudku. K tomu však neměl chuti a proto odvětil jim suše: »Vežměte jej tedy a suďte sami podle svého zákona. Potrestejte ho sami.« Tu však musili židé s barvou ven a pravili: »Nám nesluší nikoho zabiti.« Musili přiznati svoji odvislost a to jim bylo perné. Chtějíce Piláta pro při svou získati, začínají na Ježíše žalovati: »Toboto jsme našli an převrací národ a brání daně dávati císaři a praví se býti Kristem králem.« Jak nespravedlivé a drzé bylo toto obvinění! Kdo slova Ježíšova kdy slyšel, věděl, že nevyslo ani jedině z úst jeho, které by lid proti vrchnosti bouřilo, ba že naopak Kristus Pán vždy lid vyzýval i lícoměrné vyzvědače farizejské, aby dávali císaři co jako poddaní mu dávati povinni jsou. I království, které Kristus založiti měl na zemi, království lásky a milosti Boží, nemělo nic společného s královstvím světským aniž proti němu brojilo. Jakmile slyšel Pilát o králi a království, chtěl více se dozvědět i zavolal si Ježíše do domu a vypytał se ho: »Jsi-li ty král židovský?« Co měl mu na to Pán odpověděti? Ve smyslu židů nebyl králem, ve smyslu duchovním pak byl králem, a proto jal se laskavě Pilátovi odpovídati: »Sám-li od sebe to pravíš, čili to jiní tobě pověděli o mně?« »Což jsem já žid?« pravil Pilát, »národ tvůj, kněží nejvyšší vydali mi tebe; co jsi učinil?« A tu Ježíš chtěje poučiti vladaře, který se ho tak upřímně tázal, pravil: »Království mé není z tohoto světa. Kdyby bylo z tohoto světa království moje, služebníci moji bránili by mne, abych nebyl vydán židům, ale nyní království mé není odtud.« Tu udiven táže se Pilát: »Tys tedy králem?« a Ježíš dle pravdy odpovídá: »Ty jsi řekl, jsem králem. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem na svět přišel, abych svědectví vydal o pravdě. Každý kdo jest z pravdy, slyší hlas můj.« Podobná slova zajisté Pilát nikdy neslyšel; nepohnula však ani mysl ani srdcem jeho, nedělal si přílišné starosti o vyzkoumání pravdy, a proto jen tak ledabylo a lhostejně se tázal: »Co jest pravda?« Ale nečekav ani odpovědi vyšel ven a pravil: »Já na něm žádné viny nenalezám!« Těmito slovy odsoudil se Pilát sám. Kdyby byl býval hodným a spravedlivým soudcem, byl by zajisté Ježíše nevinného propustil, ale nešlo mu o spravedlnost, šlo mu o vlastní prospěch, aby si židy nepohněval, je nepobouřil a tak u císaře se opovídati nemusil. A proto rozmloval s předními židy, a tito veliké žaloby na Pána pronášeli, což vidno ze slov Pilátových, která k Pánu Ježíši pravil: »Neslyšís-li jak veliké věci proti tobě svědčí? Neodpovídáš ničeho?« Ježíš mlčel. To zarazilo soudce, nevěděl si rady. Zatím židé dotírali a žalovali tím více volající: »Bouří lid po celém Judsku, od Galilee až sem.« Slyše Pilát o Galilei, a zvěděv, že Ježíš z té krajiny pochází zaradoval se, že se té nemilé pře zbaví a Ježíše králi Herodesovi, jakožto pánovi Galilee pošle. Král tento meškal také právě v Jerusalemě a palác jeho nebyl od Pilátova daleko. Oba tito mužové byli spolu na štíru, neboť dal Pilát několik Galilejců pro vzpouru popraviti což Herodesa urazilo. Nyní chtěl Pilát věc napraviti a tak si zase Herodesa získati. Herodesovi to lichotilo, zapomněl na svár a od té hodiny stali se přáteli.

Herodes byl dychtiv Ježíše spatřiti, žádal si od něho divů jako od

nějakého kouzelníka, neboť byl velice pověřivý, proto dotazoval se na všelicos, ale Ježíš zůstal před vrahem Jana Křtitele nemluvným.

Nečinilť Spasitel zázraků na ukojení všetečnosti lidské, nýbrž ku cti Boží a blahu lidstva; zázraky jeho měly býti důkazem pravosti učení jeho a neměly sloužiti k zábavě pohanovi. Proto mlčel Kristus Pán před Herodesem a proto také neučinil před ním divů. Kniže byl uražen a pomstil se pohrdáním, které sdílel s ním celý jeho dvůr. Obleklť Ježíše v bílé roucho, jaké nosivali králové židovští o velikých slavnostech, a pohanivše ho, poslali zpět k Pilátovi. Tento byl velmi nerad, že se tak stalo, neboť by se byl rád nemilého tohoto soudu zbavil. Avšak povinnost kázala, proto začal poznovu vyjednávati s předními židy, poukazuje na to, že na Ježíši ani on, ani Herodes viny neshledal. Proto že ho potrestá a potom propustí. Ostatně byla na blízku veliká noc a tu bez toho bylo zvykem, že jim některého odsouzence vydal. Koho že si tedy přeji, Ježíše či Barabáše? Jak zmatené pojmy o spravedlnosti a povinnosti soudcovské měl tento slabý Pilát! Byl-li Ježíš nevinný, proč měl přece trestán býti? Pilát byl patrně v něčem povolným židům, chtěje je přiměti by upustili od usmrcení Ježíše.

Ústupnost a nerozhodnost Pilátova měla však zlé následky. Židé byli tím zpupnější a troufalejší, žádající mermomoci smrt Ježíšovu. Proto navedli lid před domem stojící, aby si vyžadal Barabáše. V duši Pilátově zrudl boj. Ač byl to slabý člověk, přece nechtěl se poskvřniti nespravedlivým rozsudkem, proto pokusil se ještě jednou, řka: »Propustím vám krále židovského.« Ale zástup vida jeho kolísavost, tím více volal: »Ne toho, nýbrž Barabáše!« »A co mám učiniti s králem židovským?« ptal se Pilát dále. A tu slyšel hroznou odpověď, odpověď zašti a nesmířitelnosti: »Ukřižuj ho, ukřižuj ho!«

To byla odplata nevďčného zaslepeného lidu největšimu dobrodinci. Zapomněli na všecka dobrodini, která jim prokázal, zapomněli na úctu a lásku, kterou k němu dříve chovali, zapomněli na jásot, kterým ho pět dní dříve při slavném vjezdu do Jerusalema vítali, nyní prabli jen po jeho krvi! Jak kolísavý jest duch lidský — láska a nenávisť, vďčnost a nejhrubší nevďek — stojí takřka vedle sebe, jednou volá »hosanna« a podruhé »ukřižuj«. Dav lidu nepřemýšlí, neuvažuje, nýbrž dává se unéstí okamžikem, kdo ťmí vésti, toho slepě následuje. Proto ani tak vina nepadá na lid samý, nýbrž na ony zlotřilé vůdce a štváče, kteří zaslepený lid štváli proti Ježíšovi. Tu stál Ježíš proti nájezdům pekla sám a sám, zloba ďábelská spojila se se zlobou lidskou a žádala jen smrt nejnevinnějšího.

Ale Pilát ještě neztratil veškerou naději. Doufal, že se lid obměkčíti dá, když uvidí toho, jehož dříve zbožňoval, krví zbroceného. Proto dal Ježíše bičovati. Božský Spasitel byl na svrchním těle obnažen a pochopové bičovali ho důtkami, které na konci měly ostny z kostí, neb olova. Mučení to bylo tak kruté a bolestné, že mnohý bičováný ho nesnesl. Již po několika ranách byla záda Spasitelova rozedrána a krev rinula se proudem na zemi. A Ježíš, tento beránek Boží, snášel muka tato bez reptání. Otče na nebesích, viz Syna svého, v němž se Ti dobře zalíbilo, slyš ty rány, které na svaté jeho tělo dopadají! O Vy nebesťané, zakryjte tvář svou, neboť nemůže oko vaše patřiti na ponížení a bolest Pána. Ty pak lidstvo, ty křesťanstvo, viz svého velekněze, kterak ponejprve obětuje krev svou, cizími rukami prolitou, viz, kterak odkládá své velekněžské roucho, a obléká se v roucho krvavé! Viz stolu jeho kněžskou, ty potůčky krve svaté, které se po

těle řinou, viz cingulum jeho, provazy to, jimiž přivázán jest ku sloupu, viz albu jeho, čisté bělostkvoucí tělo jeho, které kryje kněžské roucho, setkané z krve vlastní. Tak vzácné, tak slavné a před Bohem čisté roucho nenosil posud žádný kněz na zemi. Tak stojí před námi, oběť zloby a nespravedlnosti lidské, Beránek Boží, na němž viny světa smíření docházejí, tak stojí před námi Kristus Ježíš, mlčí a modlí se a obětuje bolest i krev svou za nás. Kolkolem na zemi rozzuřená chátara a zběsilá zloba, nad ním kůrové andělští v němém ustrnutí a hrůze si tvář zahalující a pozdálčí stojí Petr, vidí co se s Pánem děje, chvěje se a pláče.

A vyplnilo se přání Pilátovo? Ztrnul snad lid nad zbičovaným Ježíšem a ustrnul se nad ním? Bohužel nikoliv. Pilát sice zbičovaného Ježíše lidu ukázal a pronesl při tom slova: »Ejhle člověk!« chtěje je upozorniti na zbědované tělo jeho, lidskému málo podobné, ale zklamal se. Hyena se neustrne nad obětí svou; rozeštvaný lid neměl citu, viděl rány, viděl krev, a lačněl ještě po větším trestu, po smrti. »Ukřižuj, ukřižuj ho!« to byla jediná odpověď rozzuřeného davu.

BOH. HENDL.

Duch svatého Františka Saleského.

Podává FR. KLÍMA. (Č. d.)

13. O poslušnosti představených.

»Jak si to mám vysvětliti, přemilý otče, ptal jsem se jednou, »že i představení mohou a mají poslušni býti?«

Světce odpověděl: »Lépe jim poslušnost svědčí, nežli poddaným.«

Že pak taková odpověď mne nespokojila, poprosil jsem o vysvětlení. Sv. biskup vysvětlil mi záhadu těmito slovy: »Ti, kteří jsou v poddanství, mají obyčejně jenom jednoho představeného. jehož rozkaz jest jim dbáti. Ano, povinnost tato až tak daleko jde, že bez svolení představeného nikomu jinému poddaní býti nesmějí. Ti pak, kteří úřad představených zastávají, mají nejednu příležitost ku prokázání poslušnosti a mohou kdykoliv rozkazy dávají, v poslušnosti se cvičiti. Mají-li totiž na zřeteli pravdu, že Bohem jsou ustanoveni, aby nad poddanými vládli, musí jim také na mysli tanouti pravda, dle níž rozkazy Boží vykonávají, kdykoliv jiným něco poroučejí. A tím se stává, že rozkaz, který dávají, jest pro ně úkonem po-

slušnosti. Tímto způsobem mohou i králové a panovníci poslušni býti, ač jenom Boha samého jako Pána nad sebou uznávají, jemuž také kdysi účty klásti budou. Také třeba uvážiti, že žádná mocnost na zemi není tak vznešená, která by nemusila nad sebou uznati vrchnosti vyšší, alespoň v ohledu duchovním. zvláště tehdy, když se jedná o to, aby duše a svědomí řádně byly vedeny. Avšak ještě jest jeden stupeň poslušnosti pro představené, který připomíná sv. Petr slovy: Poddání buďte všelikému zřízení lidskému pro Ježíše Krista. (1 Petr. 2, 13.) Touto všeobecnou poslušností všemu stvoření, stáváme se všem všechno, abychom všechny získali Kristu. Tím také podrobujeme se všem lidem, a učinění jsme služebníky a poddaní Pána a Mistra svého Ježíše Krista.«

Světce řídil se tímto pravidlem celý život. V celém jeho chování jevila se ušlechtilá poddanost, kterou i nepatrným lidem na jevo dával. Nikoho neodkazoval,

s každým vlídně rozmlouval, každého ochotně vyslechl, nikdy nedal známky netrpělivosti, nevole, odporu a nevrlosti, ač někdy návštěva mu byla nemilá, protože zmatil drahocenný čas. Jeho heslem bylo: Bůh tak chce. Bůh to ode mne žádá. Treba-li pro mne ještě nějakého vyššího důvodu? Konám-li vůli Boží, nemusím tou dobou nic jiného činiti. Středem veškeré naší činnosti musí a má být nejsvětější vůle Boží, neboť nepodrobíme-li se vůli Páně, žijeme v neklidu a rozbroji.

14. Jak velmi miloval světec spravedlnost, a jak zhrdal časnými věcmi.

Jednou zavítal k světcí vznešený muž, aby mu předložil prosbu svou. Sv. biskup dobře věděl, že žádá o věc nepravou a nespravedlivou, proto usiloval o to, aby prosebníka mírností a důvody závažnými pohnul, by od žádosti té upustil. Rozhorlen stálostí a neohrožeností biskupovou, rozhněval se muž ten tou měrou, že si stěžoval na nespravedlnost biskupovu. Světec zůstal klidný, jenom toho litoval, že nemůže vyplnění prosby zodpovídati před svým svědomím. »Práteleství mé«, tak pravil, »sahá pouze až k oltáři. Služba Boží a volnost svědomí nesmí nikterak trpěti škody. Žádejte věci slušné a spravedlivé, a já milerad žádosti vaší vyhovím.« Žadatel byl těmito vlídnými slovy ještě více podrážděn, a obrátil se s prosbou na radu města Chamberry. Zde vyhověno žádosti jeho. Ale muž Boží nepovolil, stál pevný jako skála v příboji mořském. Hájil se pouze tím, že spásou duše své nechce zahrávati, a že nemůže proti svému svědomí jednati, že však nicméně každé doby ochotně chce přednésti důvody, které jej přiměly, že žádosti vyhověti nemohl. Věc došla tak daleko, že měly být přijmy biskupovy zadržány.

Když později po utišení bouří o této záležitosti stala se zmínka, říkával světec rozmarným způsobem: »Věru, nemohli jste mi lépe posloužit, leč kdybyste byly přijmy mé mi zadržely; pak byl bych se stal člověkem právě duchovním a nad to i soudcem vašim. Vždyť stojí psáno: »Člověk duchovní soudí všecky, ale sám nebývá souzen.«

Když jednou zase záležitost ta přetrásána, pravil mi světec, že úředníci, kteří byli vysláni, aby zbavili biskupa jeho příjmů, bezpráví na něm se dopustili, protože ho příjmů nezbavili; neboť byl by Pán zajisté škodu utrpěnou stonásobně nahradil. Což se vám zdá, že by mne byli moji věřící nechali hladem umřít? Jsem ujistěn, že bych byl v nesnázích, proto že by mi více nabízel než k živobytí potřebuji.

15. Podivuhodná shovívavost.

Kdo představených poslouchá, ten projevuje ne tak pokoru jako spravedlnost; neboť právem se žádá, aby poddaný pánů svých poslouchal. Kdo sobě rovnému se podrobuje, ukazuje přátelství, zdvořilost a jemný mrav. Kdo však vůli svých podřízených se podrobí, dokazuje pravou pokoru; vždyť pokora učí nás, že nic nejsme a že všemu stvoření jsme poddáni.

Tato pokora byla u sv. Františka dokonalá. Ve všem, co se týkalo spánku, vstávání, odpočívání, svlékání a oblékání, poslouchal komorníka tak dokonale, jakoby byl komorník pánem a pán komorníkem. Kdykoliv přes čas zůstal mimo lože, prosil komorníka, aby jen uleh!; neboť se obával, aby dlouhým čekáním nevbudil v něm nevole.

Jednou ráno vstal světec předčasně, neboť jakási důležitá záležitost tanula mu na mysli. I volal komorníka, aby jej oblekl. Ten však spal tak pevně, že volání svého pána nezaslechl. Svatý

biskup vstal s lože domnívaje se, že snad komorník někam odešel. Když později svatý biskup nahlédl do ložnice komorníkovy, viděl, že sluha spí libým spánkem. Světec se obával, že by snad zdraví sluhovo utrpělo, kdyby jej probudil, proto se sám oblekl, pomodlil, pak studoval a psal.

Za chvíli probudil se komorník a sotva že vešel do komnaty pánovy, viděl, že biskup sedí u stolu a pracuje. I osopil se na pána svého: »Kdo vás dnes oblékal?« »Já sám«, odpověděl světec, »či nejsem snad už dosti velký a starý, abych se nemohl sám oblékat?« Sluha byl však velmi rozmrzen a pravil: »Což pak jste mne nemohl probudit, byla to věc tak těžká?« »Ujišťuji tě, milý synu,« vece biskup, »že nejsem já vinen. Vždyť jsem tě několikrát volal, ale že's se neozýval, domýšlel jsem se, že's někam odešel, teprv když jsem spárnu otevřel, viděl jsem jak dobře a pokojně spíš. Že pak mi svědomí mé nedalo, abych tě ve spánku rušil, tak jsem si posloužil sám.« »Zdá se jako by vám bylo potěšením a radostí, že můžete sluhovi svému se vysmívati;« odsekl komorník. »Nikoliv, milý příteli,« chlácholil komorníka důstojný sluha Páně, »ty mi nerozumíš. Nikterak jsem nechtěl tobě se vysmívati. Já někdy ovšem rád si zažertuji, avšak nikomu se nevysmívám. Jdi jenom v pokoji a buď ujištěn, že po druhé budutak dlouho volati, až se probudíš a s lože povstaneš, a že si tak přeješ, od nynějška nikdy se nebudu sám oblékatí.

16. O nezištnosti světcově.

Svatý biskup měl mezi služebnictvem také mládence, který nejenom krásou tělesnou, nýbrž i ctnostmi vynikal, a který byl mravů a způsobů uhlazených a příjemných. Což divu, že v nejedné rodině se ozvalo přání, že by ta neb ona dcera byla po jeho boku šťastna.

Mladík vše tak zosnoval, že i sv. biskup o takých řečech věděl. I povolav mladíka, pravil: »Synu milý, tak tě upřímně miluji jako sebe a přeji ti všeho dobrého. Rád bych pro tebe všecko učinil, co v moci mé stojí. Mám za to, že's neměl dosud příčiny, abys o tom pochyboval. Jsi ještě mladý a nezkušený a tudíž není divu, že mládí a sličná tvář tvá jest příčinou lásky a přitulnosti, kterou ti nejedna rodina prokazuje. Dle mé domněnky měl by's sečkatí, až více zkusíš, a pak teprv mohl by's na vlastní domácnost pomýšleti. Nepřenáhli se: neboť kdo jednou vsedl na loď, ten už vrátiti se nemůže. Manželství podobá se řádu, v němž skládá ženich a nevěsta slavné sliby před noviciatem. Kdyby snoubenci mohli noviciatem ku stavu manželskému se připravovati, málokterý by pak do stavu manželského vstoupil. Čím jsem ti ublížil, že mne chceš opustiti? Jsem už stár a nebudu již dlouho živ. Po mé smrti můžeš činiti, co se ti libí. Doporučím tě před smrtí bratru svému, který se o tebe zajistě tak dobře postará jako ti, kteří by rádi svazkem manželským tebe upoutali.« Ještě světec ani nedomluvil, tu již sluha klečel u nohou pána svého prose, aby mu prominul tu myšlenku neprozřetelnou, že chtěl ze služby vystoupiti. Ujišťoval pána svého, že mu chce zůstatí věren, a že nevystoupí ze služby dokud pán jeho živ bude. »Nikoliv synu můj,« pravil světec, »tak jsem já nemyslel. Ty máš míti úplnou svobodu, a já bych jako sv. Pavel chtěl ti ji opatřiti, kdybych i svou svobodu ztratiti měl. Já jsem ti chtěl pouze jako přítel poraditi; neboť kdyby můj vlastní bratr byl v tvém stáří, také bych mu jinak neradil.« Tak jednal světec se služebnictvem. Byl jim laskavým otcem, který jen láskou a dobrotou podržené spravuje. Choval se ke služebníkům jako ke svým bratřím a dětem.

Proč biskupové jezdí a kapucíni chodí pěšky.

Svec Klimeš, čtenář spisův a novin církvi nepřátelských, velmi se zlobil, kdykoli viděl pana biskupa v kočáře jedoucího. Ale právě tak bylo mu proti myslí, že kapucíni chodí pouze v sandálech; i huboval, kdykoli takového kapucína viděl: »Mohl by nositi také boty!« A tak se mu nelíbil ani biskup jedoucí ani kapucín pěšky a bosky chodící. Jednou sedí zase u okna a s ním soused jeho, rozšafný a moudrý Klíma, který už povahu Klimešovu znal a také mu často peprnou pravdu pověděl. Tu hrčí kočár kolem cken a v něm sedí biskup, jenž jel do vzdálenějšího města udělovat svaté biřmování. Sotva to Klimeš zočil, již se začal zase zlobit, »nač prý musí jezdit. mohl by také jít pěšky jako chudí lidé.« — »Ale tobě«, pravil mu na to Klíma, nemůže nikdo trefit do noty. Na kapucína se zlobíš, že nenosí bot, a na biskupa, že jezdí a nechodí pěšky. Víš také, jací jsou to mužové, které tak příkře od-suzuješ?« — »Jací pak?« otázal se Klimeš. »To si mohu hned mysliti. Kapucín jest asi ze selské rodiny a stal se žebravým mnichem, poněvadž nechtěl asi pracovati, a ten biskup jest asi z hraběcí rodiny a nechce se k sprostým lidem snižiti.« — »Špatně jsi uhodl«, odvětil Klíma. »Známe oba tyto muže i jejich život a chci ti o nich vyprávěti. Pater Jeroným, ten kapucín, je synem milionáře; jeden jeho bratr je generálem ve vojstě, druhý je zetěm velkovévody. On sám mohl dosáhnouti nejvyšších hodností, ale Bůh mu vnukl, aby se zřekl všeho bohatství a důstojností na světě a zasvětil se chu-

Oděv jeho je z hrubé látky, strava jeho prajednoduchá, lůžko jeho by tobě bylo příliš tvrdé; ba nemá ani toho, co jiní mají — bot, chodí bosky. A to činí z lásky k chudým, aby tak kříž chudoby necitili, aby poznali, že chudoba má také před Bohem zásluhu. A co dělá P. Jeroným? Dej jen pozor, kam chodí a uvidíš, že navštěvuje nejbídnější a nejchudší lidi v jejich podkrovních anebo podzemních bytech, nemocné v nemocnicích, zajaté v žalářích a odsouzence že provází na popravu. Ani ti nemohu vypověděti, kolik zoufalcův od sebevraždy zachránil, kolik slz usušil, kolik bíd ulevil a kolik duší Bohu získal. A proto co je ti do toho, že chodí bosky a pěšky? Ani ty ani já nejsme hodni tomuto knězi řemínky u jeho sandálů rozvázati. A biskup, myslíš, že je z rodu vznešeného a že snad chudými opovrhuje? Je vidět, že jsi se zde nenarodil, sice bys věděl, že náš milostivý pan biskup pochází z rodiny chudé a že se také tím netají. U svého vesnického faráře učil se latině, pak s velikým strádáním v městě studoval, a ukončiv studia vstoupil do kněžského semináře. Byv vysvěcen na kněze, vyznamenával se velikou horlivostí v úřadě pastýřském, stal se brzy farářem a pro svou učenost generálním vikářem biskupovým. Po smrti biskupově byl uznán za hodna hodnosti biskupské. To však mu pýchy nedadalo. Že jede v kočáře, to tě pohoršuje? Proč pak se nezlobíš na ministry, vyslance, lékaře atd., že jezdí v kočárech? Ministři a vyslanci musí přece i zevně ukázati, že jsou zástupci králův a knížat, a lékaři by zajisté nemohli tolik nemocných na-

že i na venek s jakousi nádherou se biřmování a jiné biskupské práce konati?

lípi na svém otci, že se jí žádná cena nezdaří příliš vysokou, když by za ni prodloužení jeho života vykoupila.«

»To jest pěkné od ní«, přitakal Ben-Aga.

»Ovšem, pro tebe a tvoje záměry bylo by však lépe, kdyby starý, čím spíše, tím lépe, zemřel. Neboť znáš jeho nechut k tvoji rodině.«

»To znám.«

»A pro naše pospolitě záměry, pro věc Drusů obzvláště, bylo by to velikým prospěchem, kdyby Naifin otec vůbec nežil.«

»Jak, stal se snad křesťanem?« tážal se Ben-Aga pln obdivu.

»Neví se o tom jistě, ale mluví se tak«, odpověděl Turek. Budiž tomu, jak budiž, ty tomu porozumíš, že jeho smrt byla by nám vítanou.«

»Rozumím.«

»I proto bylo by to žádoucí, aby Frank byl usmrcen. On jest to jen, jenž přehající život v něm udržuje.«

»Teprve nyní ti úplně dobře rozumím, však odpusť, chci ti některé z mých lidí představit, které jsem sebou vzal.«

To řka, otevřel dveře, jimiž tři z jeho Drusů vkročili a jako divoké kočky se na kaimakama vrhli, jenž ani času neměl nůž tasiti a se k obraně přichystati. V okamžiku byl kaimakam spoután a Ben-Aga hedvábným šátkem mu ústa ucpal. Pak přišel k nám a prosil nás, abychom vstoupili dále. Přítel i já tážavě jsme se na sebe podívali a sledovali konečně Ben-Agu do jeho pokoje.

»Tak padouch«, pravil nyní Ben-Aga divoce očima kouleje k Turkovi na zemi spoutanému. »Zde stojí onen Frank před tebou. Otevru ti nyní ústa k mluvení: Je to pravda, čili lež, co jsi mi dříve vypravoval? Přiznej se, neboť jde ti o život.«

»Já jsem lhal«, odvětil Turek po krátkém přemýšlení. »Pusť mne však, ať mohu odejít.«

»Myslíš, že tě tak lehce propustím«, odpověděl Ben-Aga dosud na nejvýš rozčilen s potupným smíchem. »Ty zůstaneš zde mojim zajatcem, dokud se osud Cale nerozhodne.«

Na to byl kaimakam uvržen do místnosti z druhé strany chodby a až na dále našimi lidmi strážěn.

»Nyní jsi slyšel na vlastní uši hada sít, jenž mne tvým vrahem učiniti chtěl«, pravil Ben-Aga k mému příteli, když jsme opět osaměli.

Dobrý doktor podivením téměř oněměl a trvalo to hodnou chvíli, nežli opět k sobě přišel.

»Co se má však nyní s kaimakamem státi?« tážal se konečně Ben-Agy.

»To posud sám nevím. Já jsem napřed jen chtěl jemu odchod z města zameziti, aby totiž plánů obyvatel Cale nemohl Turkům prozraditi.«

»To ovšem za mnoho stojí«, potvrdil můj přítel.

Najednou naše zábava byla přerušena. Trubač projížděl městem a signal, který vytruboval, znamenal, jak mi přítel sdělil, že vůdcové městských ozbrojencův ihned na náměstí mají se sejít, aby se o něčem důležitém radili. I my s Ben-Agou jsme se tam odebrali, abychom uslyšeli, oč se bude jednati. Přišel vyslanec Nury-Beye, který pyšně na koni se vypínal a na náměstí stál. Tento Nury-Bey byl totiž vůdcem oněch několika setnin, které Khursid-Paša z Bairutu ku zjednání pokoje, či vlastně k oklamání evropských konsulův, do Cale byl poslal. Místo, aby Cale chránil, spolčil se Nury-Bey s obléhajícími Drusy. Jeho vyslanec, jenž jako parlamentář do města přijel, přinesl rozkaz, aby Caletané svoje zbraně složili, ježto turecké vojsko jen tehdy za pořádek ručiti může.

Bylat to tatáž leť, jaké dříve od tureckých úřadů v Rašaji bylo použito. Rašejští bláhoví obyvatelé v důvěře

v tureckou ochranu svoje zbraně složili a byli očekávajícími je Drusy porubáni, při čemž turečtí vojáci buďto se založenými rukama se dívali, aneb i osobně rukou svých proti křesťanům pozdvihli.

Vůdcové vzali vzkaz Nury-Beye na vědomí, ale rozhodně ho odmítli tak, že parlamentář ihned město opustil do tábora při Keraku pospíchaje. Situace města byla každým okamžikem povážlivější. Útok na město bezprostředně nastával a většina vůdce nalebala na to, aby umluvené opuštění města již v nejbližší noci se stalo. Jiní opět z toho zrazovali, poněvadž pořád dosud doufali, že Jusuf-Kharram, zmíněný již vůdce Maronitův na severním Libanonu, na pomoc přispěje. Ovšem bylo to přáním všech. Neboť při opuštění města padlo vše, co tam zůstalo, v úplný plen nepřítel, prchající museli se spokojiti s holým životem.

Ani se tak a onak dále radili, předstoupil Ben-Aga prose, aby svoje mínění směl přednésti.

Plní podivu a nedůvěry všichni naň popatřili.

„Jsem sice Drus“, počal, „ale nepřítel Turkův a tito jsou to, kteří nás proti sobě štvou. Ať moji zpozdíli souvěrci proti vám zuří, jak se jim líbí, nepřipočítejte to nikdy na můj vrub, já jsem ochoten vám svojí pomocí přispěti.“

Tázavé reptání procházelo shromážděnými, nevěděli mnozí, kdo ten drusický řečník jest. Konečně předstoupil Selim-Bey, bratr Naify Djemlatovy, jenž se dosud úmyslně vzdaloval a jenž dosud nevěděl, co se stalo s tureckým Kaimakamem v lokandě. Ten zvolal na shromážděné:

„Jest to Ben-Aga, pravnuke Emira Bešira, jenž k vám mluví. Jak vite všichni, není on přítelem mé rodiny, ale jest nepřitelem Turkův a to více platí.“

Pochvala provázela tato slova.

„Jaká jest tedy tvoje rada, Ben-Ago?“ tázal se vrchní velitel v Cale.

„Jusuf-Kharram“, odpověděl Ben-Aga, „jest více od Cale vzdálen s celým svým mužstvem, jako oblehatelé Cale a přijde-li vůbec, to se neví. Proto radím, aby se na něho nečekalo, aby se raději dnes v noci ženy, dítky a starci do Kesrauanu v bezpečí odvedli. Udržte-li se město, ať se vrátí, ne-li, jistě dobře bude, když budou uschováni.“ Ben-Agova dobře miněná slova našla i u nepřítel sluchu a co všichni k bližší poradě do kostela se odebrali, šel jsem s přítelem do našeho bytu do djemlatovské vily.

Jest mi otevřeně vyznati, že mi nebylo právě volno v duši. Kdybych i svým životem městu pokoje byl poskytl, vždy a vždy ozývalo se mi v duši, že já zde vlastně osobně nemám čeho hledati a že jest to zvláštní přídavek ku mé cestě, která přece svatbě přítele v Damašku platila, když zde v Cale každou vteřinou život ve hru sázím. Nemusí ani zbabělec člověk byti, aby nebezpečím vyhýbal, po nichž vlastně jsem nic není.

Nemohl jsem stav svůj se stavem Ben-Agovým porovnávat. U něho hrála politika, nenávisť proti Turkům, a nesmírná láska ku vyvolené jeho srdce hlavní roli. Ač nenáviděl jsem perfidního tureckého hospodářství, proto nemohlo mi přece napadnouti, abych se dal mně nic tobě nic porubati. I s přítelem, doktorem, bylo jinak. Byl domácím přítelem této knížecí rodiny, přijal od nich mnohé projevy přízně a tak jsem nyní chápal, že přátelství jej k této rodině poutalo, aby ji v kritické době neopouštěl. Ale co mji, přísně vzato, bylo po všem tom?

Když jsem oknem svého pokoje dolů se zahleděl ke Keraku a na ty tisíce, jež jen jen chtěly vyraziti — ne, lupiči a vrahy všeho druhu obklopen, od Turků a Drusů, Baši-Bozukův a Arnautů, Be-

duinův a Metaulů sevřen, jak jsem se jen mohl do této myši pasti odvážit!

Co však pomohlo nyní nařikání? Nedalo se nic víc změnit. Bylo mně tiše se chovati a si kůži chrániti. Však zapřisahal jsem se, že již žádnému pozvání ku svatbě do Damašku nevyhovím, ať přijde od kohokoliv. Jak měla pravdu červenolící řecká dívka, která mě asi před dvěma měsíci v oranžovém loubí v Larnace více nežli jednou varovala: »Nechoďte na Libanon.« Libanon jsem sice přešel, neboť Cale stojí právě na jeho východním úpatí, nevolno mi však nyní v nejvyšším stupni bylo. Ostatně vyzval jsem v sobě všecku lásku k Bohu a bližnímu, abych si svatou povinnost učinil, když již zde musím býti, ubohým křesťanům Maronitům pomocí svoji přispěti, byť bych se i ztrátou hlavy o pozitky svatební v Damašku připravil.

Den plný rozčilení byl za mnou, když se slunce za Libanonem k moři chystalo. Noc však nepřinesla mi klidu, jehož jsem tolik potřeboval. Ulicemi města, čím více tmy přibývalo, tím více to vířilo. Ne méně jako dva tisíce žen, dítek a starců připravovalo se na cestu, aby pod ochranou noční tmy město opustili a do Kesrauanu utekli. Procházeli jsem se s přáteli některými hlavními ulicemi, abychom si tuto zvláštní výpravu prohlédli. Byly to srdcelomné scény, jež se před naším zrakem odehrávaly. Matka s dětmi, někde i slabý dědeček, nebo babička, stály zde na cestu připraveny, aby svůj domov opustily; otcům bylo k obraně města zde zůstat. »Uvidíme se ještě?«, vázlo jim na rtech a kdyby i láska k domácímu krbu někdy byla chtěla zvítěziti a na cestu připravené členy rodiny vzdor všemu nebezpečí přece snad k zůstání přinutiti, pronikl občas děsný, zlověstný jásot vzduchem, jež přicházel z tábora vrahův a palíčův od Keraku. Děti bázlivé k sobě se tulily,

ustrášeně hleděly k matkám a volaly k otcům: »My chceme jíti pryč« a opět nařikali červíčky: »Drusové přijdou s Turky«, a váhání všecko rázem přestalo. Již tolik toho těchto dnů o Drusích a Turcích slyšely i o jejich ukrutnostech, jak ditky z pouhé vraždychtivosti zabíjejí v náručích matek! Mnohé jiné hrůzy přicházely ubohým dítkám na paměť. Nepřekonatelná bázeň hnala malé sirotky, že raději chtěly do tmavé noci, než Turkům a Drusům do rukou se dostat. Vše prosilo o slitování nebes při bídě a hrůze toho večera.

»Vidíš ji«, zvolal na mne přítel, »právě vesla do jednoho domu, aby pomohla, nebo potěšila.«

»Kdo?« tážal jsem se.

»Kdo jiný, jako Naifa Djemblatova. Já jsem myslel, že jsi ji již pozoroval. Jako anděl milosrdenství procházela ulicemi města, věděla, kde nouze největší a kde nejvíce bude třeba její pomoci.« Veliké sumy peněz, jak jsem se později dozvěděl, rozdala potřebným a těm, kteří mají odejiti a ničeho na cestu nemají a ty, kteří jiti nemohli, vzala k sobě domů do prostranné vily, již v nemocnici proměnila.

Již byla téměř půlnoc, když ten mohutný dav na cestu co možná tiše se vydal. Mnohé z dítek spaly na prahu domu sedíce a potácely se rozespálé po boku matčině, ani otcové nemohouce jim pomoci s bolným srdcem za nimi patřili. Dole, v ležení nepřátel panovalo ticho. Vystěhovalce vedl Ben-Aga s pěti sty Caletanův, rovněž tolik — mezi nimi doktor a já — činilo konec voje. Po obou stranách prchajících jeli také ozbrojenci a sice ve čtyřech řadách tak, že všichni byli dobře chráněni.

Tak jsme jeli asi čtvrt hodiny ve směru ku pohorí, když náhle padla rána, brzy na to druhá a třetí. Jenom stěží mohli ůprchlíci, obzvláště ditky, býti

upokojeni, což by nás, kdyby se nebylo podařilo, příliš brzy bylo prozradilo. Naše karavana se zastavila. Jeli jsme se Selim-Beyem a doktorem v čelo naší dopravy, abychom se dověděli, co se stalo a zvěděli jsme, že Ben-Aga malý nepřátelský oddíl, asi 50ti mužů, kteří zde spali, zajal a právě přepadené odzbrojoval. Bez další překážky jeli jsme asi dvě hodiny a mohli jsme uprechlíky již za zachráněné považovati, ježto jim žádný přepad více nehrozil. Jen padesát ozbrojenců zůstalo k další jejich obraně, an jsme se my se zajatci co nejrychleji do města navraceli. Šlo to nyní značně rychleji, poněvadž jsme mohli tryskem jeti.

Jen kratičkový čas mohli jsme klidu věnovati. Když právě slunce na východě nad Antilibanonem se zdvihalo, zazněly alarmové signaly na všech ulicích — horký nastával den. Všichni muži sáhli ku zbrani, aby nepřátelům od Keraku se valícím čelili. Selim-Bey opustil otce a sestru, aby se do řad Čaleťanů postavil. Můj přítel zůstal na všestrannou prosbu doma, aby starému pánu s lékařskou pomocí k ruce stál.

Však proč bych líčil tyto horké a námahyplné beje toho a dvou následujících dnův. Nechci přece žádné vojenské povídky psáti. Jen tolik budiž připomenuto, že jsme třikrát útok nepřátel odrazili, prvního dne až do sousední vesnice Kabb-Elias, druhého dne do údolí řeky Berduni, jež na Sanninu vyvěrá a prodravši se úskalím zahrady v okolí Cale zvlažuje. Obzvláště toho druhého dne šel boj do tuha. Na koncích poli jakož i zahrad stálo mnoho růžových keřů v plném květu a všude tam zalézali umírající a poranění, zvláštní to obraz! Koho síly neopustily, ten utekl se až do stínu vinohradů, aneb do křoví granatového a jiných ovocných stromů.

Ben-Aga a Selim-Bey proslavili se těchto dnův skutky hrdinství a udatenství,

vždy vedle sebe bojovali a jakoby byl nedotknutelní a jisti před ranami a koulemi, vyšli bez poranění z boje. Již chýlilo se slunce k západu a my jsme právě se usnesli prchajícího nepřítele dále nepronásledovati, když se tento proti našemu očekávání náhle proti nám obrátil a tak zvaný jezdecký voj s hrotem proti nám utvořil.

Napřed jel šavlí mávaje na vzácném hřebci syn Kattar-Beye, vůdce Drusů na Libanoně. Však v nejbližším okamžiku sletěl s koně, kouli našich lidí zasažen. Velký lek zmocnil se našich nepřátel, obrátili svoje koně a tryskem ujížděli pryč.

Zdrželi jsme se několik minut na tom místě, ježto někteří Čaleťané byli toho mínění, abychom padlého syna nepřátelského vojevůdce s sebou do města vzali a jeho mrtvolu jen pod tvrdými podmínkami vydali. Selim-Bey a Ben-Aga byli zatím proti tomu a tak jsme se tedy za večera unaveni bojem vrátili do Cale. Panoval jasot ve městě. Neboť všeobecně se mysliło, že prchající nepřátelé se nevrátí a že konec strastí nastane. I zprávy se roznášely, že toužebně očekávaný Jusuf-Bey, vůdce Maronitův na severní straně Libanonu se blíží a že nejpozději zítra z rána pod branami města se ukáže. Moji přátelé co nejrozhodněji se postavili proti těmto klamným zprávám, neboť dobře věděli, co francouzský konsul ba i sám maronitský patriarcha učinili, zaslepeni jsouce prohnanosí Khursid-Pašovou, jenž všecku odpovědnost úlisně na sebe vzal a za pořádek a jistotu města se zaručil. Vykládali to Čaleťanům, ti však tomu nevěřili.

„Zítra přijde Jusuf-Bey“, ozývalo se tím zvůčněji městem po všech ulicích a jen málokterí věřili slovům Selima-Beye, jenž k důkladnějším přípravám pro zítřejší den radil.

Noc již nastala, když na náměstí konala se porada, při níž Selim-Bey a Ben-Aga radili, aby se zřídil oddíl ze čtyř set mužů, kteří by v nejhrošším případě vnikání nepřátel do města zamezovali, aby jiným obyvatelům útěk do Kesranaunu umožnili. Oni by měli za úkol, jako druhdy Leonidas se svojí smrtivzdornou družinou při Thermopylách, to učinil, s nasazením vlastního života nepřítele tak dlouho, pokud by jen to šlo, zdržovati. Velmi brzy přihlásil se žádaný počet, samé marcialní postavy, jimž každý i při pochodňovém osvětlení lehko z celé postavy mohl vyčísti, že života svého lacině neprodají. Všichni se usnesli, že zitra ráno sv. přijímání přijmou — — — i Selim-Bey. Ponejprve sobecnělo, co turecký kaimakam jen tušil: drusická knížecí rodina Djemblatova přestoupila ku křesťanství. Jak mi můj přítel teprve nyní sdělil, stalo se to ve vši tichosti teprve před nedávnem po uzdravení Naifina otce, chtěli však náboženství

naše z prvu v tajnosti vyznávati, aby se nepřátelským Drusům nedala nová příčina k fanatickým přehmatům. V tomto vele-vážném, mohu směle říci svatém okamžiku, prozradil Selim-Bey sám tajemství.

„Já jsem bratr váš!“ zvolal, „zítra společně zemřeme!“

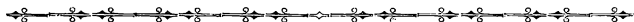
Ben-Aga patřil ztrnule k Selim-Beyovi. „To jsem nevěděl“, pravil nyní jako omámen, „já však zůstanu tvým druhem v boji se stejnou věrností, jako dříve.“

Hodinu na to klečel Selim-Bey s Ben-Agou před otcem prvnějšího.

Starý pán byl dojat nad bravurou, kterou Ben-Aga za posledních dnů dokázal.

„Nepřátelství, které mezi námi panovalo“, pravil starý pán povzneseným a dojatým hlasem, „budiž odstraněno. A k té těžké cestě, která vám zítra nastává, dej vám Všemohoucí svého plného požehnání. Bůh vás posilní!“

(Přistě dále.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XXIX. Z Eski Šehiru.

V Malé Asii leží turecké městečko Eski Šehir. Obyvatelé jsou většinou Turci, menšinou Arméni a přistěhovalí Evropané. V městě působí již několik let misijní misijní řádu Asumptionistů a vedle nich misijní sestry z kongregace Nanebevzetí Panny Marie. Missie obou stále se vzdávají a zkvétají. Dříve byli misijní tureckou vládou pronásledováni; turečtí úřadové viděli v nich nepřátele státu. Poznavše však opak toho, nechávají misijnáře svobodně pracovati o rozšíření království Božího na zemi a také misijnáře pracují s horlivostí dvojnásobnou od té doby, co nadešla doba míru a pokoje.

Které pak jsou asi příčiny obratu tak příznivého? Co pohnulo turecké úřady, že misii nekladou žádných překážek? „Že můžeme nyní svobodně konati své povinnosti“, píše misijnář P. Kayser, „že můžeme konati veřejné služby Boží a otevírati školy své dítkám všech národů, to vše máme co děkovati skutkům křesťanského milosrdenství, jež konaji misijní sestry Nanebevzetí Panny Marie. Na prvním místě stojí ošetřování nemocných, které se děje bezplatně. Jinověci vidouce nezištnou lásku sester k trpčícímu bližnímu, kloní se ku křesťanství a missie i hmojně podporují. Takovými podporami bylo možno záhy v Eski Šehiru postaviti kostel a školu.

Ovšem poskytuje se ubohým nemocným dobrodiní nejen tělesné, ale možno-li i duchovní.

Mimo četné nemocné, kteří denně v klášteře ošetřováni bývají, navštěvují sestry také ony churavce, jižto nemohou choditi, v jejich příbytcích. Při jedné takové příležitosti přišel jednou k sestrám chudobný stařec a nabídl jim svého osla. »Můj dům,« pravil, »je příliš daleko a bylo by vám to tudíž obtížno, tak daleko jiti pěšky.« Avšak netoliko chudáci, ale i zámožní, kteří by si lékaře mohli zavolati, s důvěrou obracejí se na sestry. Tak na př. přijel jistý turecký podplukovník pro sestry s kočárem, aby ošetřovaly jeho paní. Když pak se úplně pozdravila, chtěl podobného dobrodiní dopřáti i jiným nemocným a ponechal sestrám svůj kočár pro takové případy, když by byly volány k nemocným. Od té doby jezdil kočár celý den i nejdolehlejšími ulicemi starého tureckého města. Všude, jak před chatami chudáků tak i v příbytky bohatců se zastavoval. Lze pochopiti snadno, jaké vzrušení takové návštěvy zvláště v klidné jinak a osamělé čtvrti turecké působivaly. Pověst o tom rozšířila se brzy i za městské hranice. Do Eski Şehru přijížděvaly pak celé karavany, které ze vzdálenosti 4—6 hodin nemocné na vozích, koních anebo velbloudech do klášterní nemocnice dovážely. Nejvíce však těšila nás návštěva blízké řecko-rozkoľnické osady, která se svým popem v čele náš klášter takofka vzala útokem. Byla totiž v osadě vypukla zlá horečka tak silně, že nebylo rodiny, kde by nebylo bývalo několik nemocných. Tu byla dobrá rada vzácná. Pop učinil návrh, aby byly na pomoc povolány naše sestry. Návrh byl přijat jednoduše a osadníci vydali se na cestu do našeho kláštera. Nejprve zavítali do klášterní kaple, kde pop předříkával modlitby, jež lid opakoval. Potom teprv žádáno za pomoc tělesnou. Každý dostal mimo dobrou radu dostatečnou zásobu léků a plni radosti a útěchy vrátili se všichni do rodné osady.

Od té doby nikdo, ani vláda, ani jinověrci nás neobtěžují. Minulého roku mohli jsme ponejprv konati veřejně slavnost Božího Těla, událost to, která v odlehlém tureckém městě, kde prve žádných

náboženských slavností nebylo, velké vzrušení způsobila. Celé město účastnilo se slavnosti. Rozkoľní Řekové a Arménové okrášlili své domy, aniž k tomu byli vyzváni; sami Turci zapůjčili své nejkrásnější koberce, vásy, svícny a p. na výzdobu oltářů. Turecká policie průvod doprovázela. Slavnost skončila v největším pořádku. Byl to vpravdě den vítězoslavný pro našeho Svasitele. Mši sv. ovšem nebylo možno ten den sloužiti v našem prozatímním kostelíčku, neboť jenom nejmenší část přítomných byla by v něm nalezla místa. Za tou příčinou byl náš dvůr školní proměněn ve svatyni. Postaven oltář uprostřed a našimi katolíky krásně vyzdoben. Uctivě obcoval slavnosti velký zástup lidu, všichni i nevěřící mohamedáni zdáli se býti Bohu blíže. Důmyslný je výrok jednoho rozkoľníka: »Vaše slavnosti vábí k sobě každého; vaše svátky jsou svátky celého města; člověk chtěj nechtěj je nucen jich se účastniti.« A jiný rozkoľník řekl: »Katolictví v Eski Şehru stále vzrůstá, již nyní musíme s katolíky počítati a půjde-li to tak dále, bude záhy všechno katolické.« Dejž Bůh, aby se toto předpovědění brzy vyplnilo!

Bohužel byla tento rok většina našich katolických rodin těžce zkoušena. Ježto celý rok skoro nepršelo, nepovedlo se obilí, tak že nebylo sklizeno ani semeno. Následkem toho vážnou obchod a živnost i na 60 rodin je bez chleba. Pomáháme trpícím jak můžeme, ale což jsou naše skrovné prostředky pro tak mnohé? Jak často dostávám listky tohoto anebo podobného obsahu: »Ve jménu Božím, ve jménu mých šesti nedospělých dítek, pomozte mi! Ani chleba nemáme, ani dříví, ani oděvu; nejmenší dítě jest nemocno a nedostává se nám všeho!« Kdybychom měli, mohli bychom rozdati tisíce, ale odkud je vzíti? Naše výdaje na školy, sirotky a nemocné jsou beztoho veliké. Nad to nemáme jistých příjmův, ale jsme odkázáni na křesťanskou dobročinnost. Tak se stává, že naši dodavatelé kolikrát celé měsíce čekati musejí, než jim chléb, dříví, maso a pod. zaplatíme. A přece bez dobročinnosti nepořídíme zde ničeho; zdejší národy lze toliko láskou a dobročinností křesťanství nakloniti a Kristu získati.

Uprostřed této nouze dostalo se nám velké radosti. Svátý Otec Lev XIII. zřídil arcibratrstvo na obrácení východních rozkolníků pod zvláštní ochranou Panny Marie na nebe vzaté. Hlavní sídlo arcibratrstva je v řecko-katolickém kostele v Cařihradě. V listě, kterým arcibratrstvo zřizuje, vyzývá sv. Otec všechny katolíky světa, aby do onoho arcibratrstva se dali zapsati a modlily i dobrých skutků za účelem obrácení rozkolných národů východních se účastnili. Aby ukázal, která mu dílo to leží na srdci, dal se sám na prvním místě za člena zapsati. Jeho příkladu následovali ihned: kardinál Vanutelli a více než 50 kardinálů, patriarchů, arcibiskupů a biskupů ze všech zemí katolického světa. Má to být taková křížová tažení na obrácení odstěpeného východu.

Až dosud podporovaly naši missii a modlily se za nás jednotlivé zbožné duše. Nyní však praví nám sám zástupce Krista Pána na zemi: »Já schvaluji modlitby a žehnám dobré skutky konané na obrácení rozkolných Východanů. Neustávejte ziskávat i jiné duše, aby tak den ze dne tisícově vysílali své modlitby k nebesům a tak skrze milosrdenství Boží katolická pravda nad bludy a nesjednoceností křesťanskou zvítězila.«

XXX. Ze západní Afriky.

Na pobřeží západní Afriky protírá se anglická osada Sierra Leone. Asi před třemi roky stal se pokus, zavést křesťanství u kmene Mendův a zdá se, že se neminul účinkem. Obtíže jsou ovšem velké, neboť protestantské sekty byly katolické missionáře předešlé a již dávno v oněch končinách působí. Přes to práce katolických missionářů nebyla marná. Poslyšme co vypravuje missionář P. Fleck, z kongregace otců sv. Ducha.

»Úspěch a pokrok v naší missii,« píše, »presahuje všechno očekávání. Naš malý kostelík bývá naplněn nejen katolíky ale i protestanty a pohany. U obou dostalo se nám přijetí velmi vlídného. Není pochybnosti, že toho příčinou je vliv zdejšího krále Řehoře Komminga, jenž velmi se stará o to, aby jeho poddaní ve svátek a v neděli obcovali službám Božím a křesťanskému cvičení. Naklonnost ku křesťanství vzmohla

se od té doby, co zdejší domorodci vedli válku s Angličany. Běží jenom o to, kdo bude mítí hojnější žně, my anebo protestantské sekty. Je-li škola nejlepším prostředkem, jímž se křesťanská obec vyvinuje a upevňuje, pak má naše missie zasvěcená sv. Antonínu dobré vyhlídky do budoucna. Nejprve měla 30, nyní po dvou měsících má 95 žáků, dílem pohanů, dílem protestantů. Denně přihlašují se žáci noví a naše místnosti již nestačí, tak že nám nezbývá než děti propouštět do škol protestantských anebo budovu školní rozšířit. Můj učitel a katechista Tomáš Hook, je pln horlivosti a koná mi výborné služby. Avšak bylo by třeba pomocníka ještě aspoň jednoho.

Jako docházka do školy tak dobrá je i návštěva kostela. Protestanté závodí v horlivosti s pohany i s katolíky. Mnozí přichází z počátku ze zvědavosti. Abych je přivábil, spojuji příjemné s užitečným. Každou neděli je zpívána mše sv. a po evangeliu kázání, nejprve anglicky a potom v řeči Mendův. Kdyby zde každý měl rozumět kázání ve své řeči, bylo by třeba, aby se opakoval zázrak jako v den seslání Ducha svatého. Mimo řeč Mendů mluví se tu mnohými jinými nářečími. Všechn svůj volný čas věnují studiu řeči domácích, zvláště nářečí manského. Dobré služby mi při tom prokazuje katechismus od mého předchůdce v řeči Mendů složený. Mimo to obeznamuji se s řeči domácí i tím, že chodím mezi lid a mnoho s ním obcuji. Bude to trvat ještě několik měsíců nežli v řeči domácí nabudu zručnosti. Je to práce, která vyžaduje mnoho trpělivosti a vytrvalosti, ale je nezbytná.

Co zvláště černochy k nám vábí, je krásná naše bohoslužba. Bohužel nedostává se nám kostelního nářadí a náčiní. Nicméně jsou i tu dobrodinci, kteří mne podporují. Tak daroval mi na př. jeden z černochů nové obrácených pěkné harmonium, jež si byl dal pro sebe z Evropy dovézt. Často vídal jsem tento nástroj v jeho příbytku. Když jsem jednoho dne pozoroval, že je v dobré míře, prohodil jsem tak mimochodem: »Vaše harmonium by v našem kostelíčku velmi krásně znělo.

Mně se velice líbí a já mám sto chutí vám je odkoupiti, jenže zatím nemaje peněz nemohu na to ani pomysli. Zač pak by bylo? »Koupil jsem je za 200 K a prodám je za 160 K.« Při tom zůstalo. Neopomenul jsem však vložit záležitost tu sv. Antoninovi na srdce; vždyť se jednalo o jeho kosteliček. Později zomhl se P. F. eck asi na 100 K a nabídl je černochovi za harmonium. »Nikoli,« pravil mi černý pán, »ponechte svých peněz. Jakýsi vnitřní hlas pobádá mne, abych pro missii také něco učinil. Harmonium náleží vám. Můžete si pro ně poslati, kdykoli libo.«

Moji krajané v Elsasku složili se na krásnou sochu sv. Antonína pro náš kosteliček. Naše missijní sestry ze Sierra

Leony postaraly se seč byly o výzdobu hlavního oltáře. Tak jest na náš oltář i celý kosteliček v neděle a svátky pěkný pohled a naši černoši divce se takové kráse bývají jako u vytržení. Ovšem na hromadné obrácení zdejších černochoů, dokládá náš missionář, zatím pomysli nelze. Jestli území naší missie osadou anglickou a převážnou většinou obyvatelstva jsou protestanté. Zde třeba nejprve srdce černochoů připravit i láskou i přívětivostí důvěru jejich získati. Nejlepším prostředkem k dosažení toho je škola a škola naše působí již velmi přitažlivě. Výraz »Roman School« (římská škola) značí zde, jako vůbec ve všech katol. missiích, školu »dobrou«. Tak má sv. Antonín za jisté nadějnou budoucnost před sebou.«

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Čáslavi v Čechách. Vzdávám nej-srdečnější díky nejsvětějšímu Srdci Páně, Panně Marii, Paní Srdce nejsvětějšího, Sv. Josefa, sv. Janu Nepomuckému, svatému Antoninu Paduanskému, svatým čtrnácti pomocníkům (svatým Achaci, Jiljimu, Blažejí, Cyriaku, Dyonisu, Erasrou, Eustachu, Jiřimu, Křištofovi, Pantaleonovi, Vitovi, Barboře, Markétě a Kateřině) a sv. andělu strážci za mocnou pomoc v soužení a tísní mně poskytnutou a kajícně doznávám, že nová tiseň ku vyplnění dávno již učiněného slibu mne vede. Opětne v mocnou příměluvu uvedených milých světců a světic Božích u nejsvětějšího Srdce Páně doufám a veřejné poděkování ve případu vyslyšení prosby v úzkostech svých slibuji. *Josef.*

Z Telče. Nejvroucnější díky božskému Srdci Pana Ježíše, nejčistšímu Srdci Panny Marie i sv. Antonínu Pad. za vyslyšení proseb stran uzdravení nemocné osoby a přijetí svatý-h svátosti.

Z Frenštátu. Těžkou nemocí skličena a odkázána lékaři k operaci, učinila jsem slib, že chci ke cti božského Srdce Páně po 9 prvních pátků v měsíci přistoupit ke sv. zpovědi a sv. přijímání, jestli šťastně z nemoci vyvážnu. Právě měsícem listopadem počala jsem pobožnost tuto,

abych vzdala díky, chválu a čest Srdci Páně za šťastné uzdravení své. Kéž všichni obrátí se s důvěrou k němu a budou vyslyšeni. Chváleno, ctěno a milováno buď to dobré, láskyplné Srdce Páně na věky! *M. B.*

Z Neveklova. Plníc tímto slib svůj, vzdávám díky nejvroucnější nejsvětější Trojici, milostnému Pražskému Jezulátku a nejblahošlavenější Marii Panně, Matce dobré rady a ustavičné pomoci za vyslyšení prosby a udělení veliké milosti a uzdravení svého dítěte. *M.*

Z Neveklova. Byvše vyslyšení, vzdáváme tímto božskému Srdci Páně, nejblah. Marii Panně potěšující, karmélské a sedmi-bolestné, jejimu neposkvvrněnému početi i Srdci své nejvroucnější díky. Necht každý ve svých potřebách vroucí a důvěrnou modlitbou na Boha se obrátí a jistě vyslyšen bude. *P. V.*

Od Vel. Meziříčí. Tisícere díky vzdávám ukřižovanému Spasiteli a jeho sedmi-bolestné Matce, Panně Marii, za vyslyšení prosby mé a za šťastné vyvážnutí z nebezpečnosti života svého a přeji si, aby všichni tvorové celého světa tisíckrát opakovali chválu Pánu Ježíši a Panně Marii, neb neustávají nová dobrodinií proukazovati nám. *J. D.*

Svatá noc.

S nebes výši v chudé chýši
cherub zaplesá —
v stinném loubí v mír se snoubí
zem i nebesa.

Již se sklání v zadumání
máti — libá rty.
Mha se tratí, paprsk zlatí
témě Golgoty . . .

Vzjedi hvězdo třpytných luhů,
v čarovný se oviň kruh!
Jako slunce paprsk zlatý
snes se nad práh nízké chaty
tam, kde dřímá člověk-Bůh.

V slastném plese cherub nese
zvěst tu v bédnou zem:
„Z temna noci božskou mocí
kyne světlo všem!“

Odlétají trudů mraky
v jas se halí širý svět . . .
Jenž vše láskou obejmá —
hle, jak v jeslích sladce dřímá
láský božské snivý květ.

Poupě spící s nachev v lici
sladký libá sen;
v jeho tváři snivě září
půvab ne jeden.

Jehož chrámem báně zlatá
protkaná tisíci hvězd —
viz, jak nahý u oslátka
chudinký jak jeho matka
v tvrdém loži složen jest.

„Hajej drahý, usměvavý
andílku ty můj;
s rajských vlastí tobě v slasti
cherub propěvuj.“

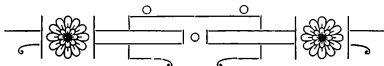
Vzplane jasněj hvězdná báně
prchá noční palom stín;
davy duchů k zemi plují,
píseň lásky, míru snují —
ret kdy šeptá Mariin.

Slyším zpěvy nebes duchů,
jak se linou v širou zem . . .
Rdí se východ, den se hlásí,
vzehází slunce věčné Spáasy:
„Svatý mír a pokoj všem!“

•Olfzor. •

AL. HALAŠKA.

Statečně hajme zájmy Kristovy.

(Hlavní úmysl.)

Vším pravem nazývá se církev svatá na zemi »církví bojující«, protože od prvpočátku bylo a jest jí bojovati proti pekelným mocnostem. Netoliko církev jako celek, ale i každý jednotlivec musí bojovati proti temnostem, chce-li ve ctnostech setrvati a duši svou spasiti. Bez boje není vítězství, bez vítězství není kormny. A což jest život lidský jiného ne-li boj ustavičný proti světu, tělu a ďablu.

Již božský Zakladatel cirkve svatě předpověděl svým učeníkům všeliká pronásledování. »Jako mne pronásledovali,« pravil, »tak i vás budou pronásledovati.« Šimone,« pravil Pán, »satanáš vyžádal si, aby vás mohl tříbiti, ale já jsem se modlil za vás a za tebe, aby nezhylnula víra tvá a ty obrátě se, posiluj bratři mych. Blahoslaveni budete, když vás pronásledovati budou pro spravedlnost, neboť vaše bude království nebeské.« Takovými a podobnými výroky těšil Pán Ježíš učeníky své, aby se nebáli, přislíbil jim pomoc svou až do skonání světa. Aby pak přesvědčení byli učeníci o stálosti cirkve a vítězství jejím pravil Pán Petrovi: »Ty jsi Petr, to jest skála, a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou.«

Tyto brány pekelné vyřítily své lotry již na Pána Ježíše, tím více na jeho apoštoly a učeníky. Sv. Štěpán kamenován, apoštolé žalářováni a usmrčovani násilně, Petr ukřižován, Pavel mečem stat v Římě. Za nimi tisíce tisícův křesťanů krvácelo za víru Ježíše Krista, jsouce upalováni, umučeni, dravé zvířeti předhazováni a jiným ukrutným způsobem se světa sprovázáni. Kdož by neznal jména ukrutníků na trůně říše Římské? Komu by nebyl znám ukrutný Nero, Domitian, Diokletian a ostatní více méně ukrutní a krvežízniví císařové římsí. Po 300 let tekla krev křesťanů a napájela zemi a stala se semenem křesťanů jak dí Tertullian.

Než nebylo dosti na tom, že církev od nepřátel vnějších byla pronásledovaná a tudíž se musila hájiti; ale povstali v lůnu jejím samém nepřátelé, nehodní křesťané, pýchou a nepravým uměním na bludné cesty svedení, kteří popírali mnohé pravdy zjevení Božího. Byli to bludaři a kacíři, kteří trhali roucho cirkve Páně. I proti těmto povstali svatí a učení mužové, biskupové a kněží, hájíce pravdu Boží a neomylné učení cirkve katolické. Byli to sv. otcové církevní jako sv. Ignác, sv. Irenej, Origenes, sv. Cyprian, sv. Řehoř, divotvorce, sv. Athanas, sv. Cyrill Jerus., sv. Ambrož, sv. Augustin, sv. Jarolím, sv. Řehoř a jiní učitelové cirkve. I v pozdější době, když povstaly bouře proti cirkvi, vzbudil Pán všemohoucí vždy na obranu její statečné, neohrožené muže, vynikající svatostí i učeností. Tak stalo se i za dob husitských bouří a v pozdějších dobách reformace. Byli to sv. Dominik, sv. Ignác z Loyoly a jiní zakladatelé úřadů.

Jak bylo za prvních dob a později, tak jest i nyní. Bouře zevnitř i vně neutuchají a rozbourané moře vlnami svými doráží ustavičně na skálu Petrovu. Nyní ovšem není pronásledování křesťanů krvavé aspoň ne u nás jako je v Číně a v pohanských zemích, ale za to bojují nepřátelé tím urputněji potají i zjevně, slovem i písmem, knihami a novinami, podrývajíce autoritu Boží, cirkve i trůnu, kazíce dobrý mrav a rozsévajíce koukol nešlechternosti, sobectví, nevěry a bezměrné domyšlivosti a pýchy. Jsou to hlavně zednáři a noviny židovskými penězi vydržované. Z Francie řeholníky a řeholnice, kteří tolik dobrého po staletí působili, vláda zednářská vyhnala, kláštery i jmění kostelů zabavila, velmi krásně se jim a cirkvi odměnila! U nás zase české i německé liberální noviny tupí církev a kněžstvo její, rozsévají rozkol v rodinách, v obcích, v národě, odtrhují věřící od kněží, tyto od biskupů a svádějí lid všelikým způsobem k odpadnutí od Boha, od Říma, od trůnu! Dříve nepřátelé zabíjeli tělo, nyní zabíjejí duše, totiž pohoršují je a svádí k záhubě věčné. Ba i lupičské bandy chodí, aby okrádaly kostely a znesvětily oltáře a nejsvětější Svátost. Jestli kdy bylo potřeba statečných obhájců cirkve a Krista Pána, jest to zajisté v době naší. Čínme přede vším to, co činili prvotní

křesťané, modleme se k Pánu, aby nedal nám zahynouti a buďme živi činně. aby nepřátelé neměli příčiny vytýkati nám něco zlého. Tak svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli dobré skutky vaše a velebili Otce, jenž jest v nebesích. Dále nedejme přístupu zlým knihám a novinám do domu a do obce, nepředpláceme nevěrecké listy a podporujeme katolické časopisy a noviny. Tím obhájíme také něco dobrého a zabráníme mnohému pohoršení doma i v obci. Nedejme si hanobiti víru a náboženství naše nikde a nikdy, neposlouchejme takových lidíček povrchního vzdělání, nemůžeme-li se jim postavit, anebo napomeňme je, aby nehanobili a nešpinili, co jest každému křesťanu nejdražšího. Jest nám dále třeba statečných obhajců na schůzích rozličných, které nepřátelé naši konají a v nichž na víru, na papeže, na biskupy a kněžstvo hanu kydají. Když jim nikdo neodporuje, tu nabývají čím dále tím větší smělosti. Proto postavme se v boj za Boha, církev a vlast. Máme třeba statečných obhajců církve a vlasti naší na místech zákonodárných, na sněmu a na říšské radě, aby tam zastávali zájmy Boží a naše a nevydali nás na pospas zvrhým nepřátelům církve katolické a trůnu rakouského. Proti heslu: »Pryč od Říma«, »pryč od Boha«, »Pryč od Rakouska« hlásějme vždy a všudy: K Římu zpět, k Bohu zpět, věrnost Rakousku našemu!

Máme díky Bohu dobré zastávce ve veřejném životě našem, ale jest jich málo! Přičiňme se budoucně, aby jich bylo více a to při volbách. Ukažme, že jsme neohrožení katolíci a vlastenci, nedejme se klamati falešnými hesly, vystupme statečně jako celi mužové, svorně hajme zájmy vlastní naší a církve svaté. Nestačí za doby naší jen naříkati a doma seděti, nýbrž třeba ruku k dílu přiložiti a při tom nepěstávati Boha prositi: Pane zachraň nás, abychom nezahynuli časné i věčné!

Bojujme proti slovům slovem živým, proti spolkům liberalním zase spolky a jednotami katolickými, proti časopisům a novinám židovským a liberalním zase časopisy a novinami katolickými, předplacením, podporováním jich a pilným jich čtením, neboť tisk jest velikou mocí, proto se chopme této moci, abychom tím lépe čelití mohli nepřátelům Božím a našim. Vždy a všudy važme si církve svaté a jejích nařízení! Osvědčujme se vždy a všude horlivými a neohroženými katolíky; věrní Bohu, věrní církvi, věrní vlasti naší drahé. Učiňme heslem svým pro budoucnost: Modliti se a hájiti zájmy církve Kristovv a národa našeho!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(tc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za statečné obhajce církve a zájmů Tvých na zemi a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlime-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se a pracovati na hájení dobré věci katolické.

Úmysl v lednu 1902: Milosti v pronásledování.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V listopadu modleme se o milosrdenství křesťanské.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Všech Svatých. — Přijď království Tvé! Následování svatých. Obrácení nábožensky zpuštělé rodiny. Za vážení si sv. pole. Za několik ř. kněží.	
2. S.	Všech věrných duší — Za lásku k duším v očistci. Bratrstvo na vysvobození duší z očistce. Za duše, které nejvíce přimluvy potřebují.	
3. N.	<i>Neděle XXIII. po sv. Duchu.</i> Sv. Valentina , kn. (304). — Za trpělivost. Služebné v domě nevěřč. Odvrácení rozbrojů v našem národě. Žákyně.	
4. P.	Sv. Karla Borom. bisk. (1584). — Za poslušnost k církvi sv. Apoštolát modlitby. Zdar pouti do Sv. země. Zachování zbožnosti v osadě. Rodina.	
5. Ů.	Sv. Juty , hrab. a poust. — Za dar pravé zbožnosti. Napravení zlých poměrů. Pohrdání světem a jeho radostmi. Za opuštěné duše v očistci.	
6. St.	Sv. Leonarda , opata (559). — Za sebranost myslí. Za bázeň Boží. Pravá pokora. Láska rodinná. Slepec a jeho rodina. Nemocný. ř. dobrodinci.	
7. Č.	Sv. Engelberta , bisk. m. (1225). — Aby spravedlnost vládla. Naprosté odevzdání se do vůle Boží. Díky za obdržené milosti. Úcta Marie Panny.	
8. P.	Sv. Bohumira , řeh. (1118). — Abychom hledali království Boží. Spása duší. Vítězství myšlenky katolické. Obrácení nepřátel našich. ř. otec.	
9. S.	Sv. Theodora , voj. (306). — Za křesťanského ducha ve vojsku našem. Síla v povolání. Odměna za dobrodini. Zamezení hříchů. Pobloudilé.	
10. N.	<i>Neděle XXIV. po sv. Duchu.</i> Sv. Ondřeje Avel. , řeh. (1608). — Za dar bázně Boží. Pověst se jméno Tvé! Šťastné provedení měsíční pobožnosti.	
11. P.	Sv. Martina , bisk. (400). — Velepastyřové naši. Za lásku k chudině. Horlivost pro spásu duší. Větší úcta ke sv. Rodině. Za dary Ducha sv.	
12. Ů.	Sv. Kristina a spolumuč. , patr. morav. (1005). — Stálost ve víře. Obnova křesťanské společnosti. Pokoj a mir v zemích našich. Naše řehole.	
13. St.	Všech Svatých ř. bened. a premonstr. — Řády ve vlasti naší. Dar čistoty srdce. Křesťanská dokonalost. Školy katolické. Za dobrodince naše.	
14. Č.	Sv. Josafata , bisk. m. (1623). — Sjedenocení Slovanů u víře katolické. Utiskování katolíci. Bohoslovné ústavy. Milost Boží do skonání. ř. syn.	
15. P.	Sv. Leopolda , markr. (1197). — Za panovnickou rodinu naši. Odstranění rozbrojů v národě našem. Za snášlivost. Apoštolát sv. C. a M.	
16. S.	Sv. Olmara , opata (729). — Za dar kajcnosti. Za trpělivost v pronásledování. Missie mezi pohany. Obrácení nevěřč. Tichost v obcování.	
17. N.	<i>Neděle XXV. po sv. Duchu.</i> Sv. Getrudy , abat. p. (1292). — Úcta nejvyššího Srdce Ježíšova. Řád benedikt. ve vlasti naší. Střední školy.	
18. P.	Sv. Odon , bisk. — Povolání ke stavu duchovnímu. Horlivost pro spásu duší. Přemáhání opilství. Obnova společnosti lidské. Napravení mládeže.	
19. Ů.	Sv. Alžběty , vdovy (1234). — Dar skromnosti. ř. císařovna Eliška. Za dobrodince chudých. Ženy, které od svých mužů mnoho trpěti musejí.	
20. S.	Sv. Felixe z Valois (1212). — Pohrdání slávou světskou. By si mužové víry více vážili. Křesťanské školy. Řeholný dům. Duše v očistci. ř. kněz.	
21. Č.	Obětování Panny Marie. — Abychom se Pánu Ježíši vždy obětovali. Družiny Mariánské. Zbožné vychování dítek. Napravení mládeže. ř. bratr.	
22. P.	Sv. Cecilie , p. m. (230). — Horlivost ve chválách Božích. Mravnost mládeže. Hojná sv. přijímání Úcta sv. anděla strážce. Obrácení hříšníků.	
23. S.	Sv. Klementa , pap. m. patr. Moravy (100). — Sv. Otec Lev XIII. Napravení urážek Pánu Ježíši učiněných. Obrácení jistého mladíka. 2 rodiny.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	<i>Neděle XXVI. po sv. Duchu.</i> Ochrany bl. Panny Marie. — Družiny Mariánské. Dar pravé zbožnosti. Porozumění III. ř. sv. Františka.	
25. P.	Sv. Kateřiny , p. m. (307). — Dar umění a pravé moudrosti. Přemáhání sebe. Bohoslovné ústavy. Obhájcové katolické víry. Horliví kazatelé.	
26. Ú.	Sv. Silvestra , opata (1261). — Dar horlivosti v dobrém. Napravení manžela. Kněz choromyslný. Obrácení hříšníků. Zdar pouti do Sv. země. † syn.	
27. St.	Sv. Vigliia , bisk. (784). — Velepastyřové naši. Odstranění pohoršení. Obrácení nešťastného otce. Živá a mrtvá přízeň. Odvrácení pokušení.	
28. Č.	Sv. Štěpána , opata (768). — Řehole ve vlasti naši. Trpělivost nemocným. Bázeň Boží ve škole. Pokoj v domě. Dobrodinci. Věrnost v povolání.	
29. P.	Sv. Saturnina , bisk. (65). — Dar sebezapírání. Trpělivost souzeným. Pokoj v národě. Obětavá sestra. Obrácení nepřátel sv. církve. † sestra.	
30. S.	Sv. Ondřeje , apošt. P. (62). — Dar trpělivosti. Úcta ke sv. kříži. Mír a bázeň Boží v jistých rodinách. Zemřeli údobé katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Milosrdnost jest právě křesťanská ctnost. Sobecké pohanství neznalo žádného milosrdenství s bližním. Ježíš Kristus teprve naučil lidi milosrdenství pravému a záslužnému. Sám Spasitel předchází příkladem svým, maje útrpnost s hladovým zástupem na poušti a prohlásil: »Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.« Blahoslavená Matka Páně slitovala se nad chudobnými snoubenci a prosila Syna svého: »Pane nemají vina!« Rovněž i vznešená paní z Jerusalema, jménem Veronika, milosrdenstvím byla hnuta, vidouc Pána Ježíše s křížem na ramenou, celého krví a blátem zbroceného. I podala mu roucho, aby jím osušil tvář svou. Každý dobrý skutek, jež z milosrdenství bližnímu prokážeme, jest před Bohem záslužný, jenž nenechá ani hlt vody podané žiznivému bez odměny. Ó jak bude blaže jednou všem, již útrpnost měli s bližním svým, až Pán Ježíš řekne: »Pojďte, požehnání Otce mého, a vládněte královstvím vám připraveným; neboť byl jsem lačen a nasýtili jste mne; byl jsem žizniv a napojili jste mne . . . Cokoli jste jednomu z bratří mých učinili ve jménu mém, mně jste učinili! Ježíši milosrdný, smiluj se nad námi!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvlášť Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za prokazování skutků duchovního i tělesného milosrdenství, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle. sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Milovatí ty, kteří trpí a jim pomáhati.

Úmysl v prosinci: Statečné hájení zájmů církve.